

သုတ္တန်နှင့်စုဝေဒနာ ဝိသုဒ္ဓိကာလော

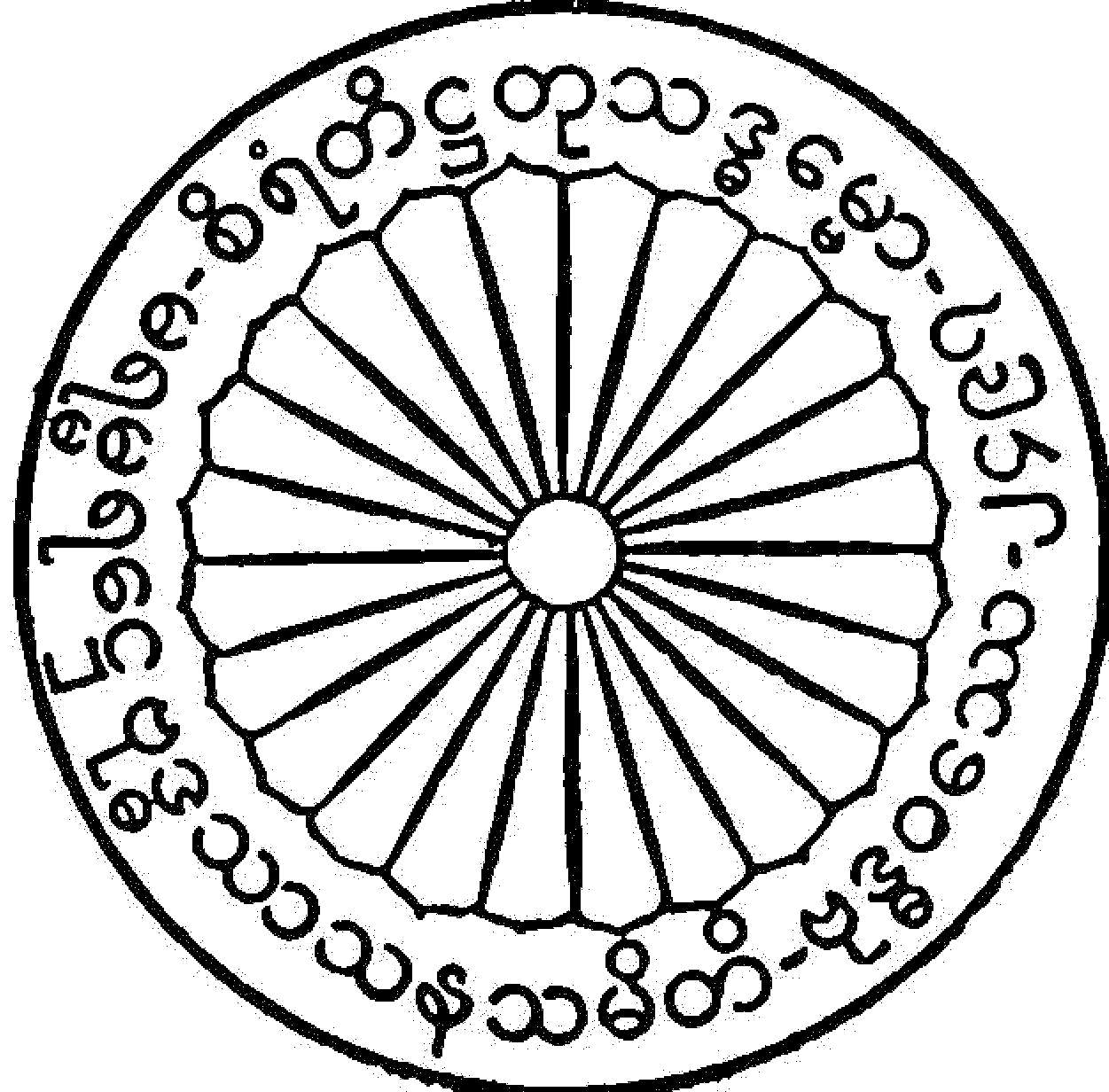
ဝါထိကဝဂ္ဂဝဂ္ဂတထာ

မရပွရဝဋ္ဌ ပုဗ္ဗသဘနာမိတိယာ
ပုဏ္ဏယန္တရာယယေ ပုဗ္ဗိင်္ဂဏာ

သုတ္တန္တပိဋကေ ဒိဃနိကာယေ

ဝါထိကဝဂ္ဂုဋ္ဌကထာ ဝဉာဏ

မရဗ္ဗရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါမိတာ

ပါဏိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋကံ

၁-ပါဏိကသုတ္တ

သုနက္ခတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁
ကောရက္ခတ္တိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၄
အစေလကဋ္ဌာရမဇ္ဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၇
အစေလပါဏိကပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၈
ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယကထာဝဏ္ဏနာ	၁၀
အဂ္ဂညပညတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄

၂-ဥဒုဗ္ဗရိယသုတ္တ

နိဂြောဓပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၆
တပေါဇိဂုံရွာဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၉
ဥပတ္တိလေသဝဏ္ဏနာ	၂၀
ပရိသုဒ္ဓပပဋိကပ္ပတ္တကထာဝဏ္ဏနာ	၂၃
ပရိသုဒ္ဓတစပ္ပတ္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၄
နိဂြောဓဿပဇ္ဈာယနဝဏ္ဏနာ	၂၅
ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၆

၃-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ

အတ္တဒီပသရဏတာဝဏ္ဏနာ	၂၉
ဒဠ္ဇနေမိစက္ကဝတ္တိရာဇကထာဝဏ္ဏနာ	၃၂
စက္ကဝတ္တိအရိယဝတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၃
အာယုဝဏ္ဏာဒီပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ	၃၆
ဒသဝဿာယုကသမယဝဏ္ဏနာ	၃၇
အာယုဝဏ္ဏာဒီဝေဒနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၈
သင်္ခရာဇဥပ္ပတ္တိဝဏ္ဏနာ	၃၉
ဘိက္ခုနော အာယုဝဏ္ဏာဒီဝေဒနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁

မာတိကာ

ပိဋက

၄-အဂ္ဂဉာဏ်

ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇဝဏ္ဏနာ	၄၃
စတုဝဏ္ဏသုဒ္ဓိဝဏ္ဏနာ	၄၆
ရသပထဝီပတိဘာဝဝဏ္ဏနာ	၄၉
စန္ဒိမသုရိယာဒိပတိဘာဝဝဏ္ဏနာ	၅၀
ဘူမိပပ္ပဋကပတိဘာဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၅၂
ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂါဒိပတိဘာဝဝဏ္ဏနာ	၅၃
မဟာသမ္မတရာဇဝဏ္ဏနာ	၅၃
ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလာဒိဝဏ္ဏနာ	၅၄
ဒုစ္စရိတာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၅၅
ဗောဓိပက္ခိယဘာဝနာဝဏ္ဏနာ	၅၅

၅-သမ္ပသာဒနိယသုတ္တ

သာရိပုတ္တသီဟနာဒဝဏ္ဏနာ	၅၇
ကုသလဓမ္မဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၆
အာယတနပဏ္ဏတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၈
ဂဟ္တာဝက္ကန္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၆၉
အာဒေသနဝိဓာဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၀
ဒဿနသမာပတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၁
ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၂
ပဓာနဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၄
ပဋိပဒါဒေသနာဝဏ္ဏနာ	၇၅
ဘဿသမာစာရာဒိဝဏ္ဏနာ	၇၅
အနုသာသနဝိဓာဒိဝဏ္ဏနာ	၇၇
အညထာသတ္တုဂုဏဒဿနာဒိဝဏ္ဏနာ	၇၉
အနုယောဂဒါနပ္ပကာရဝဏ္ဏနာ	၈၁
တိပိဋကအန္တရဓာနကထာ	၈၂
သာသနအန္တရဟိတဝဏ္ဏနာ	၈၃
အစ္စရိယအပ္ပုတဝဏ္ဏနာ	၈၇

မာတိကာ

ပိဋက

၆-ပါသဒိကသုတ္တ

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တကာလင်္ကီရိယဝဏ္ဏနာ	၈၉
ဓမ္မရတနပူဇာ	၉၁
အသမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနာ	၉၂
သမ္မာသမ္မုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယာဒိဝဏ္ဏနာ	၉၃
သင်္ဂါယိတဗ္ဗဓမ္မာဒိဝဏ္ဏနာ	၉၅
ပစ္စယာနုညာတကာရဏာဒိဝဏ္ဏနာ	၉၆
သုခလ္လိကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ	၉၆
ပဥဗျာကရဏဝဏ္ဏနာ	၉၇
အဗျာကတဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ	၉၉
ပုဗ္ဗန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယဝဏ္ဏနာ	၉၉

၇-လက္ခဏသုတ္တ

ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏဝဏ္ဏနာ	၁၀၁
သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁)	၁၀၂
ပါဒတလစက္ကလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂)	၁၀၅
အာယတပဏိတာဒိဘိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၃-၅)	၁၀၇
သတ္တုဿဒတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၆)	၁၀၉
ကရစရဏာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၇-၈)	၁၁၀
ဥဿင်္ခပါဒါဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၉-၁၀)	၁၁၂
ဧကီဇင်္ခလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၁)	၁၁၂
သုခုမစ္ဆဝိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၂)	၁၁၃
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၃)	၁၁၆
ကောသောဟိတဝတ္ထုဂယုလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၄)	၁၁၇
ပရိမဏ္ဍလာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၅-၁၆)	၁၁၇
သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၇-၁၉)	၁၁၈
ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၀)	၁၁၉
အဘိနီလနေတ္တာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၁-၂၂)	၁၁၉

[ဃ]

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋကံ
ဥဏှိသသိသလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၃)	၁၂၀
ဧကေကလောမတာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၄-၂၅)	၁၂၀
စတ္တာလီသာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၆-၂၇)	၁၂၁
ပဟူတဇိဝှါဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၈-၂၉)	၁၂၁
သိဟဟနုလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၃၀)	၁၂၂
သမဒန္တာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၃၁-၃၂)	၁၂၂

၈-သိင်္ဂါလသုတ္တ

နိဒါနဝဏ္ဏနာ	၁၂၄
ဆဒိသာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၂၆
စတုဋ္ဌာနာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၂၆
ဆအပါယမုခါဒိဝဏ္ဏနာ	၁၂၇
သုရာမေရယဿ ဆ အာဒိနဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၁၂၈
ပါပမိတ္တတာယ ဆအာဒိနဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၁၃၀
မိတ္တပတိရူပကာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
သုဟဒမိတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၃၂
ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ	၁၃၅

၉-အာဇာနည်ယသုတ္တ

ပဋ္ဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
ပရိတ္တပရိကမ္မကထာ	၁၅၀

၁၀-သင်္ဂီတိသုတ္တ

ဥပ္ပတကနဝသန္ဓာဂါရဝဏ္ဏနာ	၁၅၃
ဘိန္နုနိဂဏ္ဍဝတ္ထဝဏ္ဏနာ	၁၅၆
ဧကကဝဏ္ဏနာ	၁၅၆
ဒုကဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
တိကဝဏ္ဏနာ	၁၆၇
စတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၁၈၈

မာတိကာ	ပိဋက
အရိယဝံသစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၁၉၁
သောတာပတ္တိယင်္ဂါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၀၃
ပဥဗျာကရဏာဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၀၅
ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
အတ္တန္တပါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၀၈
ပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၀၉
အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၁၀
ပဓာနိယင်္ဂါပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၁၂
သုဒ္ဓါဝါသာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၁၂
စေတောဒိလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၁၃
စေတသောဝိနိပဉ္စာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၁၄
နိဿရဏိယပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၁၄
ဝိမုတ္တာယတနပဉ္စကဝဏ္ဏနာ	၂၁၅
ဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၁၆
ဝိဝါဒမူလဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၁၇
နိဿရဏိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၁၈
အနုတ္တရိယာဒိဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၁၉
သတတဝိဟာရဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၂၀
အဘိဇာတိဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၂၀
နိဗ္ဗေဘာဝိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ	၂၂၁
သတ္တကဝဏ္ဏနာ	၂၂၁
အဓိကရဏသမထသတ္တကဝဏ္ဏနာ	၂၂၃
အဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ	၂၂၆
နဝကဝဏ္ဏနာ	၂၂၈
ဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၂၉
အကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၃၁
ကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၃၃
အရိယဝါသဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၃၄
အသေက္ခမ္မဒသကဝဏ္ဏနာ	၂၃၅
ပဥသမောဓာနဝဏ္ဏနာ	၂၃၅

[၈]

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋကံ
	၁၁-ဒုတ္တရသုတ္တ		
ဧကမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၃၉
ဒွေမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၁
တယောမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၂
စတ္တာရောမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၃
ပဉ္စမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၄
ဆမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၅
သတ္တမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၆
အဋ္ဌမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၆
နဝမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၇
ဒသမ္မဝဏ္ဏနာ	၂၄၈
နိဂမနကထာ	၂၅၀

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒီဃဒိကာယ

ပါထိကဝဂ္ဂုတယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပါထိကသုတ္တံ

သုနက္ခတ္တဝတ္ထိဝဏ္ဏနာ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ မလ္လေသု ဝိဟရတီတိ ပါထိကသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ—မလ္လေသု ဝိဟရတီတိ မလ္လာ နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရုဠိသဒ္ဓေန “မလ္လာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ မလ္လေသု ဇနပဒေ။ “အနုပိယံ နာမ မလ္လာနံ နိဂမော”တိ အနုပိယန္တိ ဧဝံနာမကော မလ္လာနံ ဇနပဒဿ ဧကော နိဂမော၊ တံ ဂေါရဂါမံ ကတွာ ဧကသ္မိံ ဆာယုဒကသမ္ပန္ဓေ ဝနသဏ္ဍေ ဝိဟရတီတိ အတ္ထော။ အနောပိယန္တိပိ ပါဌော။ ပါရိသီတိ ပဝိဋ္ဌော။ ဘဂဝါ ပန န တာဝ ပဝိဋ္ဌော၊ ပဝိသိဿံမိတိ နိက္ခန္တတ္တာ ပန ပါရိသီတိ ဝုတ္ထော။ ယထာ ကိံ၊ ယထာ “ဂါမံ ဂမိဿာမိ”တိ နိက္ခန္တော ပုရိသော တံ ဂါမံ အပတ္ထောပိ “ကုဟိံ ဣတ္ထန္နာမော”တိ ဝုတ္ထေ “ဂါမံ ဂတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ။ တေဒဟောသီတိ ဂါမသမိပေ ဌတွာ သူရိယံ ဩလောကေန္တဿ တေဒဟောသိ။ အတိပ္ပဂေါ ခေါတိ အတိပိယ ပဂေါ ခေါ၊ န တာဝ ကုလေသု ယာဂုဘတ္တံ နိဠိတန္တိ။ ကိံ ပန ဘဂဝါ ကာလံ အဇာနိတွာ နိက္ခန္တောတိ။ န အဇာနိတွာ။ ပစ္စုသကာလေယေဝ ဟိ ဘဂဝါ ဣဏဇာလံ ပတ္ထရိတွာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော ဣဏဇာလဿ၊ အန္တော ပဝိဋ္ဌံ ဘဂ္ဂဝဂေါတ္တံ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကံ ဒိသ္မာ “အဇ္ဇာဟံ ဣမဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ မယာ ပုဗ္ဗေ ကတကာရဏံ သမာဟရိတွာ ဓမ္မံ ကထေဿာမိ၊ သာ

၁-ပါတော ခေါ (သျှာ)

၂-ဒုဒ္ဓတ္တဿ (သိ)

ဓမ္မကထာ အဿ မယိ ပသာဒပ္ပဋိလာဘဝသေန သဖလာ ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာဝ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမံ ပဝိသိတုကာမော အတိပ္ပဂေါဝ နိက္ခမိ။ တသ္မာ တတ္ထ ပဝိသိတုကာမတာယ ဧဝံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။

၂။ တေဒဂေါစာတိ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ မာနထဒ္ဓတံ အကတွာ သတ္ထာရံ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ ဧတံ ဧတု ခေါ ဘန္တေတိအာဒိကံ ဝစနံ အဂေါစ။ ဣမံ ပရိယာယန္တိ ဣမံ ဝါရံ၊ အဇ္ဇ ဣမံ အာဂမနဝါရန္တိ အတ္ထော။ ကိံ ပန ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေပိ တတ္ထ ဂတပုဗ္ဗောတိ။ န ဂတပုဗ္ဗော၊ လောကသမုဒါစာရဝသေန ပန ဧဝမာဟ။ လောကိယာ ဟိ စိရဿံ အာဂတမ္ပိ အနာဂတပုဗ္ဗမ္ပိ မနာပဇာတိကံ အာဂတံ ဒိသ္မာ “ကုတော ဘဝံ အာဂတော၊ စိရဿံ ဘဝံ အာဂတော၊ ကထံ တေ ဣဓာဂမနမဂ္ဂေါ ဣတော၊ ကိံ မဂ္ဂမူဠောသိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တိ။ တသ္မာ အယမ္ပိ လောကသမုဒါစာရဝသေန ဧဝမာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒမာသနန္တိ အတ္တနော နိသိန္နာသနံ ပပ္ဖေါဇေတွာ သမ္မာဒေတွာ ဒဒမာနော ဧဝမာဟ။ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တောတိ သုနက္ခတ္တော နာမ လိစ္ဆဝိရာဇပုတ္တော။ သော ကိရ တဿ ဂိဟိသဟာယော ဟောတိ၊ ကာလေန ကာလံ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ။ ပစ္စက္ခာတောတိ “ပစ္စက္ခာမိ ဒါနာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ၊ န ဒါနာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿံ ဝိဟရိဿာမိ”တိ ဧဝံ ပဋိအက္ခာတော နိဿဠော ပရိစ္စတ္ထော။

၃။ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿာတိ “ဘဂဝါ မေ သတ္ထာ၊ ဘဂဝတော” အဟံ ဩဝါဒံ ပဋိကရောမိ”တိ၊ ဧဝံ အပဒိသိတွာ။ ကော သန္တော ကံ ပစ္စာစိက္ခသီတိ ယာစကော ဝါ ယာစိတကံ ပစ္စာစိက္ခေယျ၊ ယာစိတကော ဝါ ယာစကံ။ တံ ပန နေဝ ယာစကော န ယာစိတကော၊ ဧဝံ သန္တေ မောဃပုရိသ ကော သန္တော ကော သမာနော ကံ ပစ္စာစိက္ခသီတိ ဒသေတိ။ ပဿ မောဃပုရိသာတိ ပဿ တုစ္ဆပုရိသ။ ယာဝဉ္စ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓန္တိ ယတ္ထကံ ဣဒံ တဝ အပရဒ္ဓံ၊ ယတ္ထကော တေ အပရာဓော၊ တတ္ထကော ဒေါသောတိ ဧဝါဟံ ဘဂ္ဂဝ တဿ၊ ဒေါသံ အာရောပေသိန္တိ ဒသေတိ။

၄။ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာတိ ပဉ္စသီလဒသသီလသင်္ခါတာ မနုဿဓမ္မာ ဥတ္တရိ။ ဣဒ္ဓိပါဒိဟာရိယန္တိ ဣဒ္ဓိဘူတံ ပါဋိဟာရိယံ။ ကတေ ဝါတိ ကတမ္ပိ ဝါ။ ယဿတ္ထာယာတိ ယဿ ဒုက္ခက္ခယဿ အတ္ထာယ။ သော နိယျာတိ

၁-သာဝကော (?) ၂-ဩဝါဒပဋိကရောမိ (?) ၃-ဘဂဝန္တံ (သျှာ) ဘဂဝန္တံ (က)

တက္ကရဿာတိ သော ဓမ္မော တက္ကရဿ ယထာ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ တထာ ကာရကဿ သမ္မာ ပဋိပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ သဗ္ဗဝဋ္ဋဒုက္ခက္ခယာယ အမတနိဗ္ဗာနသတ္တိကိရိယာယ ဂစ္ဆတိ၊ န ဂစ္ဆတိ၊ သံဝတ္တတိ၊ န သံဝတ္တတိတိ ပုစ္ဆတိ။

တတြ သုနက္ခတ္တာတိ တသ္မိံ သုနက္ခတ္တ မယာ ဒေသိတေ ဓမ္မေ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ သံဝတ္တမာနေ ကိံ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ကတံ ကရိဿတိ၊ ကော တေန ကတေန အတ္ထော။ တသ္မိံဉ္စိ ကတေပိ အကတေပိ မမ သာသနဿ ပရိဟာနိ နတ္ထိ၊ ဒေဝမနုဿာနဉ္စိ အမတနိဗ္ဗာနသမ္မာပနတ္တာယ အဟံ ပါရမိယော ပူရေသိံ၊ န ပါဠိဟာရိယကရဏတ္တာယာတိ ပါဠိဟာရိယဿ နိရတ္တကတံ ဒဿေတွာ “ပဿ မောဃပုရိသာ”တိ ဒုတိယံ ဒေါသံ အာရောပေသိံ။

၅။ အဂ္ဂညန္တိ လောကပညတ္တိံ။ “ဣဒံ နာမ လောကဿ အဂ္ဂ”န္တိ ဧဝံ ဇာနိတဗ္ဗမ္ပိ အဂ္ဂံ မရိယာဒံ န တံ ပညပေတိတိ ဝဒတိ။ သေသမေတ္ထ အနန္တရဝါဒါနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆။ အနေကပရိယာယေန ခေါတိ ဣဒံ ကသ္မာ အာရဒ္ဓံ။ သုနက္ခတ္တာ ကိရ “ဘဂဝတော ဂုဏံ မက္ခေဿာမိ၊ ဒေါသံ ပညပေဿာမိ”တိ ဧတ္ထကံ ဝိပုလပိတွာ ဘဂဝတော ကထံ သုဏန္တော အပ္ပတိဋ္ဌော နိရဝေါ အဋ္ဌာသိံ။

အထ ဘဂဝါ “သုနက္ခတ္တ ဧဝံ တံ မက္ခိဘာဝေ ဌိတော သယမေဝ ဂရဟံ ပါပုဏိဿသိ”တိ မက္ခိဘာဝေ အာဒိနဝဒဿနတ္ထံ အနေကပရိယာယေနာတိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနေကပရိယာယေနာတိ အနေကကာရဏေန။ ဝဇ္ဇိ-ဂါမေတိ ဝဇ္ဇိရာဇာနံ ဂါမေ ဝေသာလီနဂရေ။ နော ဝိသဟီတိ နာသက္ခိ။ သော အဝိသဟန္တောတိ သော သုနက္ခတ္တာ ယဿ ပုဗ္ဗေ တိဏ္ဏံ ရတနာနံ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တဿ မုခံ နပ္ပဟောတိ၊ သော ဒါနိ တေနေဝ မုခေန အဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊ အဒ္ဓါ အဝိသဟန္တော အသက္ခောန္တော ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ အတ္တနော ဗာလ-တာယ အဝဏ္ဏံ ကထေတွာ ဟိနာယာဝတ္ထော။ ပုဒ္ဓေါ ပန သုပုဒ္ဓေါဝ၊ ဓမ္မော သွာက္ခာတောဝ၊ သံဃော သုပုဋိပန္နောဝ။ ဧဝံ တိဏ္ဏိ ရတနာနိ ထောမေန္တော မနုဿာ တုယေဝ ဒေါသံ ဒဿေဿန္တိတိ။ ဣတိ ခေါ တေတိ ဧဝံ ခေါ တေ သုနက္ခတ္တ ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ။ တတော ဧဝံ ဒေါသေ ဥပ္ပန္နေ သတ္တာ အတိတာနာဂတေ အပ္ပဋိဟတဉ္စာဏော၊ မယံ ဧဝံ ဒေါသော ဥပ္ပဋိဿတိတိ ဇာနန္တောပိ ပုရေတရံ န ကထေသိတိ ဝတ္တံ န လစ္ဆသိတိ ဒဿေတိ။

၁-အာရောပေတိ(က) ၂-အဟောသိ(သိ)

အပက္ကမေဝါတိ အပက္ကမိယေဝ၊ အပက္ကန္တော^၁ ဝါ စုတောတိ အတ္ထော။ ယထာ
တံ အာပါယိကောတိ ယထာ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟော သတ္ထော
အပက္ကမေယျ၊ ဝေမေဝ အပက္ကမိတိ အတ္ထော။

ကောရက္ခတ္တိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၇။ ကေမိဒါဟန္တိ ဣမိနာ ကိံ ဒဿေတိ၊ ဣဒံ သုတ္တံ ဒွိဟိ ပဒေဟိ အာဗဒ္ဓံ
ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ န ကရောတိတိ စ အဂ္ဂညံ န ပညပေတိတိ စ။ တတ္ထ “အဂ္ဂညံ
န ပညပေတိ”တိ ဣဒံ ပဒံ သုတ္တပရိယောသာနေ ဒဿေဿတိ။ “ပါဠိဟာရိယံ
န ကရောတိ”တိ ဣမဿ ပန ပဒဿ အနုသန္ဓိဒဿနဝသေန အယံ ဒေသနာ
အာရဒ္ဓါ။

တတ္ထ ကေမိဒါဟန္တိ ကေသ္မိံ အဟံ။ သမယန္တိ သမယေ၊ ကေသ္မိံ ကာလေ
အဟန္တိ အတ္ထော။ ထူလူသူတိ ထူလူ နာမ ဇနပဒေ၊ တတ္ထ ဝိဟရာမိ။
ဥတ္တရကာ နာမာတိ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန ဥတ္တရကာတိ ဧဝံနာမကော ထူလူနံ
ဇနပဒဿ နိဂမော၊ တံ နိဂမံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာတိ အတ္ထော။ အစေလောတိ
နဂ္ဂေါ။ ကောရက္ခတ္တိယောတိ အန္တောဝင်္ကပါဒေါ ခတ္တိယော။ ကုတ္တုရဝတိ-
ကောတိ သမာဒိန္နကုတ္တုရဝတော သုနခေါ ဝိယ ဃာယိတွာ ခါဒတိ၊
ဥဒ္ဓနန္တရေ နိပဇ္ဇတိ၊ အညမ္ဗိ သုနခေါရိယမေဝ ကရောတိ။ စတုတ္ထုဏ္ဏိကောတိ
စတုသဃ်ဋိတော ဒွေ ဇာဏုနိ ဒွေ စ ကပ္ပရေ ဘူမိယံ ဌပေတွာ ဝိစရတိ။
ဆမာနိကိဏ္ဏန္တိ ဘူမိယံ နိကိဏ္ဏံ ပက္ခိတ္တံ ဌပိတံ။ ဘက္ခသန္တိ ဘက္ခံ ယံကိဋ္ဌိ
ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ။ မုခေနေဝါတိ ဟတ္ထေန အပရာမသိတွာ ခါဒနိယံ
မုခေနေဝ ခါဒတိ၊ ဘောဇနိယမ္ဗိ မုခေနေဝ ဘုဉ္ဇတိ။ သာရုပေါတိ သုန္ဒရရူပေါ။
အယံ သမဏောတိ အယံ အရဟတံ သမဏော ဧကောတိ။ တတ္ထ ဝဏ္ဏာတိ
ပတ္တနတ္ထေ နိပါတော။ ဧဝံ ကိရဿံ ပတ္တနာ အဟောသိ “ဣမိနာ သမဏေန
သဒိသော အညော သမဏော နာမ နတ္ထိ၊ အယဉ္ဇိ အပ္ပိစ္ဆတာယ ဝတ္ထံ န
နိဝါသေတိ၊ ‘သေ ပပဉ္ဇော’တိ မညမာနော ဘိက္ခာဘာဇနမ္ဗိ န ပရိဟရတိ၊
ဆမာနိကိဏ္ဏမေဝ ခါဒတိ၊ အယံ သမဏော နာမ။ မယံ ပန ကိံ သမဏာ”တိ။
ဧဝံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဿ ပစ္ဆတော စရန္တောဝ ဣမံ ပါပကံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေသိ။

တေဒဝေါစာတိ ဘဂဝါ ကိရ စိန္တေသိ “အယံ သုနက္ခတ္ထော ပါပဇ္ဈာ-
သယော၊ ကိံ န ဣမံ ဒိသွာ စိန္တေသိ”တိ။ အထေဝံ စိန္တေန္တော တဿ အဇ္ဈာ-
သယံ ဝိဒိတွာ “အယံ မောဃပုရိသော မာဒိသဿ သဗ္ဗညုနော ပစ္ဆတော

၁-အပသက္ကန္တော(သိ)

အာဂစ္ဆန္တော အစေလံ အရဟတိ မညတိ၊ ဣဓေ ဒါနာယံ ဗာလော နိဂ္ဂဟံ အရဟတိ”တိ အနိဝတ္တိတွာဝ ဧတံ တွမ္ပိ နာမာတိအာဒိဝစနမဝေါစ။ တတ္ထ တွမ္ပိ နာမာတိ ဂရဟတ္ထေ ပိကာရော။ ဂရဟန္တော ဟိ နံ ဘဂဝါ “တွမ္ပိ နာမာ”တိ အာဟ။ “တွမ္ပိ နာမ ဧဝံ ဟိနဇ္ဈာသယော၊ အဟံ သမဏော သကျပုတ္တိယောတိ ဧဝံ ပဋိဇာနိဿသိ”တိ အယဉေတ္ထ အဓိပ္ပာယ်ယော။ ကိံ ပန မံ ဘန္တေတိ မယံ ဘန္တေ ကိံ ဂါရယံ ဒိသွာ ဘဂဝါ “ဝေမာဟာ”တိ ပုစ္ဆတိ။ အထဿ ဘဂဝါ အာစိက္ခန္တော “နနု တေ”တိအာဒိမာဟ။ မစ္ဆရာယတိတိ “မာ အညဿ အရဟတ္တံ ဟောတူ”တိ ကိံ ဘဂဝါ ဧဝံ အရဟတ္တဿ မစ္ဆရာယတိတိ ပုစ္ဆတိ။ န ခေါ အဟန္တိ အဟံ မောဃပုရိသံ သဒေဝကဿ လောကဿ အရဟတ္တပုဋိလာဘမေဝ ပစ္စာသိသာမိံ၊ ဧတဒတ္ထမေဝ မေ ဗဟူနိ ဒုက္ကရာနိ ကရောန္တေန ပါရမိယော ပုရိတာ၊ န ခေါ အဟံ မောဃပုရိသံ အရဟတ္တဿ မစ္ဆရာယာမိ။ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ န အရဟန္တိ အရဟတိ၊ အရဟန္တေ စ အနရဟန္တောတိ ဧဝံ တဿ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပန္နာ။ တံ သန္ဓာယ “ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတ”န္တိ အာဟ။ ယံ ခေါ ပနာတိ ယံ ဧတံ အစေလံ ဧဝံ မညသိ။ သတ္တမံ ဒိဝသန္တိ သတ္တမေ ဒိဝသေ။ အလသကေနာတိ အလသကဗျာဓိနာ။ ကာလ- က်ရိယတိတိ ဥဒ္ဓါမာတဥဒရော မရိယံတိ။

ကာလကန္တိကာတိ တေသံ အသုရာနံ နာမံ။ တေသံ ကိရ တိဂါဝုတော အတ္တဘာဝေါ အပ္ပမံသလောဟိတော ပုရာဏပဏ္ဏသဒိသော ကတ္တဂ္ဂကာနံ ဝိယ အက္ခိနိ နိက္ခမိတွာ မတ္တကေ တိဋ္ဌန္တိ၊ မုခံ သူစိပါသကသဒိသံ မတ္တကသ္မိံယေဝ ဟောတိ၊ တေန ဩဏမိတွာ ဂေါစရံ ဂဏ္ဍန္တိ။ ဧရဏတ္ထမ္ပကေတိ ဧရဏ- တိဏတ္ထမ္ပော တသ္မိံ သုသာနေ အတ္ထိ၊ တသ္မာ တံ ဧရဏတ္ထမ္ပကန္တိ ဝုစ္စတိ။

တေနုပသင်္ကမီတိ ဘဂဝတိ ဧတ္ထကံ ဝတွာ တသ္မိံ ဂါမေ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ဝိဟာရံ ဂတေ ဝိဟာရာ နိက္ခမိတွာ ဥပသင်္ကမိ။ ယေန တွန္တိ ယေန ကာရဏေန တံ။ ယသ္မာပိ ဘဂဝတာ ဗျာကတော၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။ မတ္တံ မတ္တန္တိ ပမာဏယုတ္တံ ပမာဏယုတ္တံ။ “မန္တာ မန္တာ”တိပိ၊ ပါဌော၊ ပညာယ ဥပပရိက္ခိတွာ ဥပပရိက္ခိတွာတိ အတ္ထော။ ယထာ သမဏဿ ဂေါတမဿာတိ ယထာ သမဏဿ ဂေါတမဿ မိစ္ဆာ ဝစနံ အဿ၊ တထာ ကရေယျာသိတိ အာဟ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အစေလော သုနခေါ ဝိယ ဥဒ္ဓနဋ္ဌာနေ နိပန္နော သိသံ ဥက္ခိပိတွာ အက္ခိနိ ဥမ္ပိလေတွာ ဩလောကေန္တော ကိံ ကထေသိ “သမဏော

၁-ပစ္စာသိသာမိ (သီ၊ သျာ) ၂-မန္တာ မန္တာတိပိ (က)

နာမ ဂေါတမော အမှာကံ ဝေရီ ဝိသဘာဂေါ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပ္ပန္န-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယ မယံ သူရိယေ ဥဂ္ဂတေ ခဇ္ဇောပနကာ ဝိယ ဇာတာ။
 သမဏော ဂေါတမော အမေ ဧဝံ ဝါစံ ဝဒေယျ အညထာ ဝါ။ ဝေရီနော
 ပန ကထာ နာမ တစ္ဆာ န ဟောတိ၊ ဂစ္ဆ တံ အဟမေတ္ထ ကတ္တဗ္ဗံ
 ဇာနိဿာမိ”တိ ဝတွာ ပုနဒေဝ နိပဇ္ဇိ။

၈။ ကေဒ္ဓိဟိကာယာတိ ဧကံ ဒွေတိ ဝတွာ ဂဏေသိ။ ယထာ တန္တိ ယထာ
 အသဒ္ဓဟမာနော ကောစိ ဂဏေယျ၊ ဧဝံ ဂဏေသိ။ ဧကဒိဝသဉ္စ တိက္ခတ္ထု၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကော ဒိဝသော အတိတော၊ ဒွေ ဒိဝသာ အတိတာတိ
 အာရောစေသိ။ သတ္တမံ ဒိဝသန္တိ သော ကိရ သုနက္ခတ္တဿ ဝစနံ သုတွာ
 သတ္တာဟံ နိရာဟာရောဝ အဟောသိ။ အထဿ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဧကော
 ဥပဋ္ဌာကော “အမှာကံ ကုလူပကသမဏဿ အဇ္ဇ သတ္တမော ဒိဝသော ဂေဟံ
 အနာဂစ္ဆန္တဿ အဖာသု န ခေါ ဇာတ”န္တိ သူကရမံသံ ပစာပေတွာ
 ဘတ္တမာဒါယ ဂန္တာ ပုရတော ဘူမိယံ နိက္ခိပိ။ အစေလော ဒိသွာ စိန္တေသိ
 “သမဏဿ ဂေါတမဿ ကထာ တစ္ဆာ ဝါ အတစ္ဆာ ဝါ ဟောတု၊ အာဟာရံ
 ပန ခါဒိတွာ သုဟိတဿ မေ မရဏမ္ပိ သုမရဏ”န္တိ ဒွေ ဟတ္ထေ ဇဏ္ဍကုကာနိ
 စ ဘူမိယံ ဌပေတွာ ကုစ္ဆိပူရံ ဘုဉ္ဇိ။ သော ရတ္တိဘာဂေ ဇီရာပေတုံ
 အသက္ကောန္တော အလသကေန ကာလမကာသိ။ သစေပိ ဟိ သော “န
 ဘုဉ္ဇေယျ”န္တိ စိန္တေယျ၊ တထာပိ တံ ဒိဝသံ ဘုဉ္ဇိတွာ အလသကေန ကာလံ
 ကရေယျ။ အဒွေဇ္ဈဝစနာ ဟိ တထာဂတာတိ။

ဓိရဏတ္ထမ္ပကေတိ တိတ္ထိယာ ကိရ “ကာလင်္ကတော ကောရက္ခတ္တိယော”တိ
 သုတွာ ဒိဝသာနိ ဂဏေတွာ ဣဒံ တာဝ သစ္စံ ဇာတံ၊ ဣဒါနိ နံ အညတ္ထ
 ဆဋ္ဌေတွာ “မုသာဝါဒေန သမဏံ ဂေါတမံ နိဂ္ဂဏိဿာမာ”တိ ဂန္တာ တဿ
 သရိရံ ဝလ္လိယာ ဗန္ဓိတွာ အာကမုန္တာ “ဧတ္ထ ဆဋ္ဌေဿာမ၊ ဧတ္ထ ဆဋ္ဌေဿာမာ”တိ
 ဂစ္ဆန္တိ။ ဂတဂတဋ္ဌာနံ အင်္ဂဏမေဝ ဟောတိ။ တေ ကမုမာနာ ဓိရဏတ္ထမ္ပက-
 သုသာနံယေဝ ဂန္တာ သုသာနဘာဝံ ဥတွာ “အညတ္ထ ဆဋ္ဌေဿာမာ”တိ
 အာကမိံသု။ အထ နေသံ ဝလ္လိ ဆိဇ္ဇိတ္ထ၊ ပစ္ဆာ စာလေတုံ နာသက္ခိံသု။ တေ
 တတောဝ ပက္ကန္တာ။ တေန ပုတ္တံ “ဓိရဏတ္ထမ္ပကေ သုသာနေ ဆဋ္ဌေသု”န္တိ။

၉။ တေနံပသင်္ကမိတိ ကသ္မာ ဥပသင်္ကမိ။ သော ကိရ စိန္တေသိ “အဝသေသံ
 တာဝ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝစနံ သမေတိ၊ မတဿ ပန ဥဋ္ဌာယ အညေန
 သဒ္ဓိံ ကထနံ နာမ နတ္ထိ၊ ဟန္တာဟံ ဂန္တာ ပုစ္ဆာမိ။ သစေ ကထေတိ၊ သုန္ဒရံ။

နော စေ ကထေတိ၊ သမဏံ ဂေါတမံ မုသာဝါဒေန နိဂ္ဂဏိဿာမိ” တိ ဣမိနာ ကာရဏေန ဥပသင်္ကမိ။ အာကောဋ္ဌေသီတိ ပဟရိ။ ဇာနာမိ အာရုသောတိ မတသရိရံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ကထေတုံ သမတ္ထံ နာမ နတ္ထိ။ ဣဒံ ကထံ ကထေသီတိ? ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန။ ဘဂဝါ ကိရ ကောရက္ခတ္ထိယံ အသုရယောနိတော အာနေတွာ သရိရေ အဓိမောစေတွာ ကထာပေသိ။ တမေဝ ဝါ သရိရံ ကထာပေသိ။ အစိန္တေယျော ဟိ ဗုဒ္ဓဝိသယော။

၁၀။ တထေဝ တံ ဝိပါကန္တိ တဿ ဝစနဿ ဝိပါကံ တထေဝ, ဥဒါဟု နောတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ကတော၊ တထေဝ သော ဝိပါကောတိ အတ္ထော။ ကေစိ ပန “ဝိပက္က”န္တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ အတ္ထော။

ဧတ္ထ ဌတွာ ပါဂ္ဂိဟာရိယာနိ သမာနေတဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗာနေဝ ဟေတာနိ ပဉ္စ ပါဂ္ဂိဟာရိယာနိ ဟောန္တိ။ “သတ္တမေ ဒိဝသေ မရိဿတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ သော တထေဝ မတော၊ ဣဒံ ပဋ္ဌမံ ပါဂ္ဂိဟာရိယံ။ “အလသကေနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ အလသကေနဝ မတော၊ ဣဒံ ဒုတိယံ။ “ကာလကဋ္ဌိကေသု နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တထေဝ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဣဒံ တတိယံ။ “ဗိရဏတ္ထမ္ပကေ သုသာနေ ဆဇ္ဇေဿန္တိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တထေဝ ဆဋ္ဌိတော၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ။ “နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနတော အာဂန္န္တာ သုနက္ခတ္တေန သဒ္ဓိံ ကထေဿတိ”တိ ဝုတ္တော၊ သော ကထေသိယေဝ၊ ဣဒံ ပဉ္စမံ ပါဂ္ဂိဟာရိယံ။

အစေလကဋ္ဌာရမဋ္ဌကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကောတိ နိက္ခန္တဒန္တမတ္တကော။ နာမမေဝ ဝါ တဿေတံ။ လာအဂ္ဂပ္ပတ္တောတိ လာဘဂ္ဂံ ပတ္တော၊ အဂ္ဂလာဘံ ပတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယသဂ္ဂပ္ပတ္တောတိ ယသဂ္ဂံ အဂ္ဂပရိဝါရံ ပတ္တော။ ဝတပဒါနီတိ ဝတာနိယေဝ၊ ဝတကောဋ္ဌာသာ ဝါ။ သမတ္တာနီတိ ဂဟိတာနိ။ သမာဒိန္နာနီတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပုရတ္ထိမေန ဝေသာလိန္တိ ဝေသာလိတော အဝိဒူရေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ။ စေတိယန္တိ ယက္ခစေတိယဋ္ဌာနံ။ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၁၂။ ယေန အစေလကောတိ ဘဂဝတော ဝတ္တံ ကတွာ ယေန အစေလော ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကော တေနပသင်္ကမိ။ ပဉ္စ အပုန္တိတိ ဂမ္ဘိရံ တိလက္ခဏာဟတံ ပဉ္စ ပုန္တိ။ န သမ္ဗာယာသီတိ န သမ္ဗာ ဉာဏဂတိယာ ပါယာသိ၊ အန္ဓော ဝိယ ဝိသမဋ္ဌာနေ တတ္ထ တထေဝ ပက္ခလိ။ နေဝ အာဒိ, န ပရိယောသာနမဒ္ဓသ။

၁-ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကောတိ (သီ) ကဋ္ဌာရမဋ္ဌကောတိ (သျှာ)

နဂရဝါသိနောပိ တံ သုတွာ “အသမတ္ထော နာမ ဧဝံ န ဂဇ္ဇတိ၊ အဒ္ဓါ အယမ္ပိ အရဟာ ဘဝိဿတိ”တိ တဿ မဟန္တံ သက္ကာရမကံသု။

၁၆။ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမီတိ “သုနက္ခတ္တော ကိရ ပါထိကပုတ္တော ဧဝံ ဝဒတိ”တိ အဿောသိ။ အထဿ ဟိနဇ္ဈာသယတ္တာ ဟိနဒဿနာယ စိတ္တံ ဥဒပါဒိ။

သော ဘဂဝတော ဝတ္တံ ကတွာ ဘဂဝတိ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိဋ္ဌေ ပါထိကပုတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ပုစ္ဆိ “တုမှေ ကိရ ဧဝရူပိံ ကထံ ကထေထာ”တိ။ အာမ ကထေမာတိ။ ယဒိ ဧဝံ “မာ ဘာယိတ္ထ ဝိဿတ္တာ ပုနပ္ပုနံ ဧဝံ ဝဒထ၊ အဟံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပဋ္ဌာကော၊ တဿ ဝိသယံ ဝိဇာနာမိ၊ တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ ပါဋိဟာရိယံ ကာတုံ န သက္ခိဿတိ၊ အဟံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ကထေတွာ ဘယံ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ အညတော ဂဟေတွာ ဂမိဿာမိ၊ တုမှေ မာ ဘာယိတ္တာ”တိ တံ အဿာသေတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂတော။ တေန ဝုတ္တံ “ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမီ”တိ။ တံ ဝါစန္တိအာဒိသု “အဟံ အဗုဒ္ဓေါ ဝ သမာနော ဗုဒ္ဓေါမ္ပိတိ ဝိစရိံ၊ အဘူတံ မေ ကထိတံ နာဟံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝဒန္တော တံ ဝါစံ ပဇဟတိ နာမ။ ရဟော နိဿိဒိတွာ စိန္တယမာနော “အဟံ ‘ဧတ္ထကံ ကာလံ အဗုဒ္ဓေါ ဝ သမာနော ဗုဒ္ဓေါမ္ပိတိ’ ဝိစရိံ၊ ဣတော ဒါနိ ပဋ္ဌာယ နာဟံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ စိန္တယန္တော တံ စိတ္တံ ပဇဟတိ နာမ။ “အဟံ ‘ဧတ္ထကံ ကာလံ အဗုဒ္ဓေါ ဝ သမာနော ဗုဒ္ဓေါမ္ပိတိ’ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိံ ဂဟေတွာ ဝိစရိံ၊ ဣတော ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ဣမံ ဒိဋ္ဌိံ ပဇဟာမီ”တိ ပဇဟန္တော တံ ဒိဋ္ဌိံ ပဋိ- နိဿဇ္ဇတိ နာမ။ ဧဝံ အကရောန္တော ပန တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပဟာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိပတေယျာတိ ဗန္ဓနာ မုတ္တ- တာလပက္ကံ ဝိယ ဂိဝတော ပတေယျ၊ သတ္တဓာ ဝါ ပန ဖလေယျ။

၁၇။ ရက္ခတေတန္တိ ရက္ခတု ဧတံ။ ဧကံသေနာတိ နိပ္ပရိယာယေန။ ဩဓာရိတာတိ ဘာသိတာ။ အစေလော စ ဘန္တေ ပါထိကပုတ္တောတိ ဧဝံ ဧကံသေန ဘဂဝတော ဝါစာယ ဩဓာရိတာယ သစေ အစေလော ပါထိက- ပုတ္တော။ ဝိဂ္ဂပရူပေနာတိ ဝိဂတရူပေန ဝိဂစ္ဆိတသဘာဝေန ရူပေန အတ္တနော ရူပံ ပဟာယ အဒိဿမာနေန ကာယေန။ သိဟဗျုပ္ပါဒိဝသေန ဝါ ဝိဝိဓရူပေန သမ္ပုဒိဘာဝံ အာဂစ္ဆေယျ။ တဒဿ ဘဂဝတော မုသာတိ ဧဝံသန္တေ ဘဂဝတော တံ ဝစနံ မုသာ ဘဝေယျာတိ မုသာဝါဒေန နိဂ္ဂဏှာတိ။ ဌပေတွာ ကိရ ဧတံ န အညေန ဘဂဝါ မုသာဝါဒေန နိဂ္ဂဟိတပုဗ္ဗောတိ။

၁၈။ ဒွယဂါမိနီတိ သရူပေန အတ္ထိဘာဝံ၊ အတ္ထေန နတ္ထိဘာဝန္တိ ဧဝံ ဒွယဂါမိနီ။ အလိကတုစ္ဆနိပ္ပလဝါစာယ ဧတံ အဓိဝစနံ။

၁၉။ အဇိတောပိ နာမ လိစ္ဆဝီနံ သေနာပတိတိ သော ကိရ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ၊ သော ကာလမကာသိ။ အထဿ သရီရကိစ္စံ ကတွာ မနဿာ ပါထိကပုတ္တံ ပုစ္ဆိံသု “ကုဟိ” နိဗ္ဗတ္တော သေနာပတိ”တိ။ သော အာဟ “မဟာနိရယေ နိဗ္ဗတ္တော”တိ။ ဣဒဉ္စ ပန ဝတွာ ပန အာဟ “တုမှာကံ သေနာပတိ မမ သန္တိကံ အာဂမ္မ အဟံ တုမှာကံ ဝစနမကတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝါဒံ ပတိဋ္ဌပေတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တောမ္ပိ”တိ ပရောဒိတ္တာတိ။ တေနပသင်္ကမိ ဒိဝါရိဟာရာယာတိ ဧတ္ထ “ပါဠိဟာရိယကရဏတ္တာယာ”တိ ကသ္မာ န ဝဒတိ? အဘာဝါ။ သမ္ပုဒိဘာဝေါပိ ဟိဿ တေန သဒ္ဓိံ နတ္ထိ၊ ကုတော ပါဠိဟာရိယကရဏံ၊ တသ္မာ တထာ အဝတွာ “ဒိဝါရိဟာရာယာ”တိ အာဟ။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဂဟပတိနေစယိကာတိ ဂဟပတိမဟာသာလာ။ တေသဉ္စိ မဟာဓန-ဓညနိစယော၊ တသ္မာ “နေစယိကာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ အနေကသဟဿာတိ သဟဿေဟိပိ အပရိမာဏဂဏနာ။ ဧဝံ မဟတိံ ကိရ ပရိသံ ဌပေတွာ သုနက္ခတ္တံ အညော သန္ဓိပါတေတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ။ တေနော ဘဂဝါ ဧတ္တကံ ကာလံ သုနက္ခတ္တံ ဂဟေတွာ ဝိစရိ။

၂၁။ အယန္တိ စိတ္တုတြာသဘယံ။ ဆန္ဒိတတ္တန္တိ သကလသရီရစလနံ။ လောမဟံသောတိ လောမာနံ ဥဒ္ဓဂ္ဂဘာဝေါ။ သော ကိရ စိန္တေသိ “အဟံ အတိမဟန္တံ ကထံ ကထေတွာ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ ပဋိဝိရုဒ္ဓေါ၊ မယံ ခေါ ပနဗ္ဗန္တရေ အရဟတ္တံ ဝါ ပါဠိဟာရိယကရဏဟေတု ဝါ နတ္ထိ၊ သမဏော ပန ဂေါတမော ပါဠိဟာရိယံ ကရိဿတိ၊ အထဿ ပါဠိ-ဟာရိယံ ဒိသ္မာ မဟာဇနော ‘တွံ ဒါနိ ပါဠိဟာရိယံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော ကသ္မာ အတ္တနော ပမာဏမဇာနိတွာ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ ပဋိမလ္လော ဟုတွာ ဂဇ္ဇေသိ’တိ ကဋ္ဌလေဒုဒဏ္ဍာဒိဟိ ဝိဟေဋ္ဌေသတိ”တိ။ တေနဿ မဟာ-ဇနသန္ဓိပါတဉ္စေဝ တေန ဘဂဝတော စ အာဂမနံ သုတွာ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္တံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ ဥဒပါဒိ။ သော တတော ဒုက္ခာ မုစ္စိတုကာမော တိန္ဒြကခါဏုကပရိဗ္ဗာဇကံရာမံ အဂမာသိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ အထ ခေါ

အဂ္ဂဝါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥပသင်္ကမီတိ န ကေဝလံ ဥပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပန ဒူရံ အဗုယောဇနန္တရံ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမံ ပဝိဋ္ဌော၊ တတ္ထပိ စိတ္တဿာဒံ အလဘမာနော အန္တန္တေန အာဝိဇ္ဈိတွာ^၁ အာရာမပစ္စန္တေ ဧကံ ဂဟနဋ္ဌာနံ ဥပဓာရေတွာ ပါသာဏဖလကေ နိသီဒိ။ အထ ဘဂဝါစိန္တေသိ “သစေ အယံ ဗာလောကဿစိဒေဝကထံ ဂဟေတွာ ဣဓာဂစ္ဆေယျ၊ မာ နဿတု ဗာလော”တိ “နိသိန္ဓုပါသာဏဖလကံ တဿ သရီရေ အလ္လိနံ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန တံ တဿ သရီရေ အလ္လိယိ။ သော မဟာအဒ္ဓုဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ ဝိယ ဆိန္ဓုပါဒေါ ဝိယ စ အဟောသိ။

အသောသီတိ ဣတော စိတော စ ပါထိကပုတ္တံ ပရိယေသမာနာ ပရိသာ တဿ အနုပဒံ ဂန္ဓာ နိသိန္ဓုဋ္ဌာနံ ဥတွာ အာဂတေန အညတရေန ပုရိသေန “တုမှေ ကံ ပရိယေသထာ”တိ ဝုတ္တေ ပါထိကပုတ္တန္တိ။ သော “တိန္ဒြကခါဏုက- ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ နိသိန္ဓော”တိ ဝုတ္တဝစနေန အသောသိ။

၂၂။ သံသပ္ပတိတိ ဩသိဒတိ။ တတ္ထေဝ သဉ္ဇရတိ။ ပါဝဋ္ဌာ^၂ ဝုစ္စတိ အာနိသ- ဒဋ္ဌိကာ။

၂၃။ ပရာဘူတရူပေါတိ ပရာဇိတရူပေါ၊ ဝိနဋ္ဌရူပေါ ဝါ။

၂၅။ ဂေါယုဂေဟိတိ ဂေါယုတ္တေဟိ သတမတ္တေဟိ ဝါ သဟဿမတ္တေဟိ ဝါ ယုဂေဟိ။ အာဝိဇ္ဇေ ယျာမာတိ အာကဓေယျာမ။ ဆိဇ္ဇေယျန္တိ ဆိန္ဒေယျံ။ ပါထိကပုတ္တော ဝါ ဗန္ဓဋ္ဌာနေ ဆိဇ္ဇေယျ။

၂၆။ ဒါရူပတ္တိကန္တေဝါသီတိ ဒါရူပတ္တိကဿ အန္တေဝါသီ။ တဿ ကိရ ဧတဒဟောသိ “တိဋ္ဌတု တာဝပါဂ္ဂိဟာရိယံ၊ သမဏော ဂေါတမော ‘အစေလော ပါထိကပုတ္တော အာသနာပိ န ဝုဋ္ဌဟိဿတိ’တိ အာဟ။ ဟန္ဒာဟံ ဂန္ဓာ ယေန ကေနစိ ဥပါယေန တံ အာသနာ ဝုဋ္ဌာပေမိ။ ဧတ္တာဝတာ စ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရာဇယော ဘဝိဿတိ”တိ။ တသ္မာ ဝေမာဟ။

၂၇။ ‘သီဟဿာတိ စတ္တာရော သီဟာ တိဏသီဟော စ ကာဋ္ဌသီဟော စ ပဏ္ဍုသီဟော စ ကေသရသီဟော စ။ တေသံ စတုန္တံ သီဟာနံ ကေသရ- သီဟော အဂ္ဂတံ ဂတော၊ သော ဣဓာမိပ္ပေတော။ ဝိဂရုညောတိ သဗ္ဗ- စတုပ္ပဒါနံ ရညော။ အာသယန္တိ နိဝါသံ။ ‘သီဟနာဒန္တိ အဘိတနာဒံ။

၁-အာဝိဇ္ဈိတွာ (က) ၂-ပါဝဋ္ဌာ (သိ)

ဂေါစရာယ ပက္ကမေယျန္တိ အာဟာရတ္ထာယ ပက္ကမေယျံ။ ဝရံ ဝရန္တိ ဥတ္တမုတ္တမံ၊
 ထူလံ ထူလန္တိ အတ္ထော။ မုဒုမံသာနီတိ မုဒုနိ မံသာနိ။ “မရမံသာနီ”တိပိ
 ပါဌော၊ မရမံသာနီတိ အတ္ထော။ အဇ္ဈုပေယျန္တိ ဥပဂစ္ဆေယျံ။ သီဟနာဒံ
 နဒိတ္တာတိ ယေ ဒုဗ္ဗလာ ပါဏာ၊ တေ ပလာယန္တူတိ အတ္တနော သူရဘာဝ-
 သန္တိသိတေန ကာရုညေန နဒိတ္တာ။

၂၀။ ဝိဃာသသံဝဇောတိ ဝိဃာသေန သံဝဇော၊ ဝိဃာသံ ဘက္ခိတာ-
 တိရိတ္တမံသံခါဒိတ္တာ ဝမိတော။ ဒိတ္တောတိ ဒပ္ပိတော^၁ ထူလသရိရော။ ဗလဝါတိ
 ဗလသမ္ပန္နော။ တေဒဟောသီတိ ကသ္မာ အဟောသိ? အသ္မိမာနဒေါသေန။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—ဧကဒိဝသံ ကိရ သော သီဟော ဂေါစရတော
 နိဝတ္တမာနော တံ သိင်္ဂါလံ ဘယေန ပလာယမာနံ ဒိသ္မာ ကာရုညဇာတော
 ဟုတ္တာ “ဝယသ မာ ဘာယိ၊ တိဋ္ဌ ကော နာမ တွ”န္တိ အာဟ။ ဇမ္ဗုကော
 နာမာဟံ သာမီတိ။ ဝယသ ဇမ္ဗုက ဣတော ပဋ္ဌာယ မံ ဥပဋ္ဌာတုံ သက္ခိဿသီတိ။
 ဥပဋ္ဌဟိဿာမီတိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ ဥပဋ္ဌာတိ။ သီဟော ဂေါစရတော
 အာဂစ္ဆန္တော မဟန္တံ မဟန္တံ မံသခဏှံ အာဟရတိ။ သော တံ ခါဒိတ္တာ
 အဝိဒူရေ ပါသာဏပိဋ္ဌေ ဝသတိ။ သော ကတိပါဟစ္စယေနော ထူလသရိရော
 မဟာခန္ဓော ဇာတော။ အထ နံ သီဟော အဝေါစ “ဝယသ ဇမ္ဗုက မမ
 ပိဇမ္ဘနကာလေ အဝိဒူရေ ဌတ္တာ ‘ဝိရောစ သာမီ’တိ ဝတ္တု သက္ခိဿသီ”တိ။
 သက္ကောမိ သာမီတိ။ သော တဿ ပိဇမ္ဘနကာလေ တထာ ကရောတိ။ တေန
 သီဟဿ အတိရေကော အသ္မိမာနော ဟောတိ။

အထေကဒိဝသံ ဇရသိင်္ဂါလော ဥဒကသောဏှိယံ ပါနီယံ ပိဝန္တော
 အတ္တနော ဆာယံ ဩလောကေန္တော အဒ္ဓသ အတ္တနော ထူလသရိရတဉ္စေ
 မဟာခန္ဓတဉ္စ။ ဒိသ္မာ ‘ဇရသိင်္ဂါလောသ္မိ’တိ မနံ အကတွာ “အဟမ္မိ သီဟော
 ဇာတော”တိ မညိ။ တတော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ တေဒဝေါစ “ဝယသ
 ဇမ္ဗုက ယုတ္တံ နာမ တဝ ဣမိနာ အတ္တဘာဝေန ပရဿ ဥစ္ဆိဋ္ဌမံသံ ခါဒိတုံ၊
 ကိံ တုံ ပုရိသော န ဟောသိ၊ သီဟဿာပိ စတ္တာရော ပါဒါ ဒွေ ဒါဌာ ဒွေ
 ကဏ္ဍာ ဧကံ နဂုံဋ္ဌံ၊ တဝပိသဗ္ဗံ တထေဝ၊ ကေဝလံ တဝ ကေသရဘာရမတ္တမေဝ
 နတ္ထိ”တိ။ တဿေဝံ စိန္တယတော အသ္မိမာနော ဝမိ။ အထဿ တေန အသ္မိ-
 မာနဒေါသေန တေ “ကော စာဟ”န္တိအာဒိ မညိတမဟောသိ ၂။ တတ္ထ ကော
 စာဟန္တိ အဟံ ကော၊ သီဟော မိဂရာဇာ ကော၊ န မေ ဉ္ဇတိ၊ န သာမိကော၊

၁-ဒပ္ပိတော (က) ၂-သညိတမဟောသိ (သျှာ)

ကိမဟံ တဿ နိပစ္စကာရံ ကရောမီတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ သိင်္ဂါလကံယေဝါတိ သိင်္ဂါလရဝမေဝ။ ဘေရဏ္ဍကံယေဝါတိ အပ္ပိယအမနာပသဒ္ဓမေဝ။ ကေ စ ဆဝေ သိင်္ဂါလေတိ ကော စ လာမကော သိင်္ဂါလော။ ကေ ပန သီဟနာဒေတိ ကော ပန သီဟနာဒေါ၊ သိင်္ဂါလဿ စ သီဟနာဒဿ စ ကော သမ္ပန္နောတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ သုဂတာပဒါနေသုတိ သုဂတလက္ခဏေသု။ သုဂတဿ သာသနသမ္ဘူတာသု တီသု သိက္ခာသု။ ကထံ ပနေသ တတ္ထ ဇီဝတိ။ ဧတဿ ဟိ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒေမာနာ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နာနံ သမ္ပုဒ္ဓါနံ ဒေမာတိ ဒေန္တိ၊ တေန ဒေ^၁ အဗုဒ္ဓေါ သမာနော ဗုဒ္ဓါနံ နိယာမိတပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တော သုဂတာပဒါနေသု ဇီဝတိ နာမ။ သုဂတာ- တိရိတ္တာနီတိ တေသံ ကိရ ဘောဇနာနိ ဒေမာနာ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ ဗုဒ္ဓသာဝကာနဉ္စ ဒဘ္ဘာ ပစ္စာ အဝသေသံ သာယနသမယေ ဒေန္တိ။ ဧဝမေသ သုဂတာတိရိတ္တာနိ ဘုဉ္ဇတိ နာမ။ တထာဂတေတိ တထာဂတံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓိံ အာသာဒေ- တဗ္ဗံ ဃဋ္ဌယိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ “တထာဂတေ”တိအာဒီနိ ဥပယောဂဗဟုဝစနာ- နေဝ။ အာသာဒေတဗ္ဗန္တိ ဣဒဗ္ဗိ ဗဟုဝစနမေဝ ဧကဝစနံ ဝိယ ဝုတ္တံ။ အာသာဒနာတိ အဟံ ဗုဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ^၂ ပါဠိဟာရိယံ ကရိဿာမီတိ ဃဋ္ဌနာ။

၂၉။ သမေက္ခိယံနာတိ သမေက္ခိတွာ၊ မညိတွာတိ အတ္ထော။ အမညိတိ ပုန အမညိတ္ထ။ ကောတ္ထုတိ သိင်္ဂါလော။

၃၀။ အတ္တာနံ ဝိဃာသေ သမေက္ခိယာတိ သောဏ္ဏိယံ ဥစ္စိဋ္ဌောဒကေ ထူလံ အတ္တဘာဝံ ဒိသွာ။ ယာဝ အတ္တာနံ န ပဿတိတိ ယာဝ အဟံ သီဟာဝိဃာသသံဝဓိတကော ဇရသိင်္ဂါလောတိ ဧဝံ ယထာဘူတံ အတ္တာနံ န ပဿတိ။ ဗျုဒ္ဓေါတိ မညတိတိ သီဟောဟမသ္မိတိ မညတိ၊ သီဟေန ဝါ သမာနဗလော ဗျုဒ္ဓေါယေဝ အဟန္တိ မညတိ။

၃၁။ ဘုတ္တာန ဘေကေတိ အာဝါဠမဏ္ဍုကေ ခါဒိတွာ။ ခလမူသိ- ကာယောတိ ခလေသု မူသိကာယော စ ခါဒိတွာ။ ကဋသီသု ဝိတ္တာနိ စ ကောဏပါနီတိ သုသာနေသု ဆဒ္ဓိတကုဏပါနိ စ ခါဒိတွာ။ မဟာဝနေတိ မဟန္တေ ဝနသ္မိံ။ သုညဝနေတိ တုစ္ဆဝနေ။ ဝိဝဇောတိ ဝဓိတော။ တထေဝ သော သိင်္ဂါလကံ အနဒီတိ ဧဝံ သံဝဇောပိ မိဂရာဇာဟမသ္မိတိ မညိတွာပိ ယထာ ပုဗ္ဗေ ဒုဗ္ဗလသိင်္ဂါလကာလေ၊ တထေဝ သော သိင်္ဂါလရဝံယေဝ

၁-တေသံ (သီ)

အရဝိတိ။ ဣမာယပိ ဂါထာယ ဘောကာဒိနိ ဘုတွာ ဝဗ္ဗိတသိင်္ဂါလော ဝိယ
လာဘသက္ကာရဂိဒ္ဓေါ တွန္တိ ပါထိကပုတ္တမေဝ သဇ္ဇေသိ။

နာဂေဟိတိ ဟတ္ထိဟိ။ မဟာဗန္ဓနာတိ မဟတာ ကိလေသဗန္ဓနာ မော-
စေတွာ။ မဟာဝိဒုဂ္ဂါတိ မဟာဝိဒုဂ္ဂံ နာမ စတ္တာရော ဩဃာ။ တတော
ဥဒ္ဓရိတွာ နိဗ္ဗာနထလေ ပတိဋ္ဌပေတွာ။

အဂ္ဂညပညတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဣတိ ဘဂဝါ ဧတ္ထကေန ကထာမဂ္ဂေန ပါဠိဟာရိယံ န ကရောတိတိ
ပဒဿ အနုသန္ဓိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ “န အဂ္ဂညံ ပညာပေတိ”တိ ဣမဿ
အနုသန္ဓိံ ဒဿေန္တော အဂ္ဂညန္ဓာဟန္တိ ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ အဂ္ဂညန္ဓာဟန္တိ
အဟံ ဘဂ္ဂဝ အဂ္ဂညဉ္စ ပဇာနာမိ လောကုပ္ပတ္တိစရိယဝံသဉ္စ။ တဉ္စ ပဇာနာမိတိ
န ကေဝလံ အဂ္ဂညမေဝ၊ တဉ္စ အဂ္ဂညံ ပဇာနာမိ။ တတော စ ဥတ္တရိတရံ
သီလသမာဓိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သဗ္ဗညုတညာဏာ ပဇာနာမိ။ တဉ္စ ပဇာနံ
န ပရာမသာမိတိ တဉ္စ ပဇာနန္တောပိ အဟံ ဣဒံ နာမ ပဇာနာမိတိ တဏှာဒိဋ္ဌိ-
မာနဝသေန န ပရာမသာမိ။ နတ္ထိ တထာဂတဿ ပရာမာသောတိ ဒီပေတိ။
ပစ္စတ္တဉ္စေ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာတိ အတ္တနာယေဝ အတ္တနိ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ ဝိဒိတံ။
ယဒဘိဇာနံ တထာဂတောတိ ယံ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ ဇာနန္တော တထာဂတော။
နော အနယံ အာပဇ္ဇတိတိ အဝိဒိတနိဗ္ဗာနာ တိတ္ထိယာ ဝိယ အနယံ ဒုက္ခံ
ဗျသနံ နာပဇ္ဇတိ။

၃၇။ ဣဒါနိ ယံ တံ တိတ္ထိယာ အဂ္ဂညံ ပညာပေန္တိ၊ တံ ဒဿေန္တော
သန္တိ ဘဂ္ဂဝါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣဿရကုတ္တံ ဗြဟ္မကုတ္တန္တိ ဣဿရကတံ
ဗြဟ္မကတံ၊ ဣဿရနိဗ္ဗိတံ ဗြဟ္မနိဗ္ဗိတန္တိ အတ္ထော။ ဗြဟ္မာ ဧဝ ဟိ ဧတ္ထ
အာဓိပစ္စဘာဝေန ဣဿရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာစရိယကန္တိ အာစရိယဘာဝံ
အာစရိယဝါဒံ။ တတ္ထ အာစရိယဝါဒေါ အဂ္ဂညံ။ အဂ္ဂညံ ပန ဧတ္ထ ဒေသိတန္တိ
ကတွာ သော အဂ္ဂညန္ဓေဝ ဝုတ္ထော။ ကထံ ဝိဟိတကန္တိ ကေန ဝိဟိတံ ကိန္တိ
ဝိဟိတံ။ သေသံ ဗြဟ္မဇာလေ ဝိတ္တာရိတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၁။ ဒိန္နာပဒေါသိကန္တိ ဒိန္နာပဒေါသိကမူလံ။

၄၇။ အသတောတိ အဝိဇ္ဇမာနေန၊ အသံဝိဇ္ဇမာနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။
 တုစ္ဆာတိ တုစ္ဆေန အန္တောသာရဝိရဟိတေန။ မုသာတိ မုသာဝါဒေန။
 အဘူတေနာတိ ဘူတတ္ထဝိရဟိတေန။ အပ္ပာစိက္ခန္တိတိ အဘိအာစိက္ခန္တိ။
 ဝိပရိတောတိ ဝိပရိတသညော ဝိပရိတစိတ္တော။ ဘိက္ခဝေါ စာတိ န ကေဝလံ
 သမဏော ဂေါတမောယေဝ၊ ယေ စ အဿ အနုသိဋ္ဌိံ ကရောန္တိ၊ တေ
 ဘိက္ခု စ ဝိပရိတာ။ အထ ယံ သန္ဓာယ ဝိပရိတောတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ
 သမဏော ဂေါတမောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သုဘံ ဝိမောက္ခန္တိ ဝဏ္ဏကသိဏံ။
 အသုဘန္တေဝါတိ သုဘဉ္စ အသုဘဉ္စ သဗ္ဗံ အသုဘန္တိ ဧဝံ ပဇာနာတိ။ သုဘန္တေဝ
 တသ္မိံ သမယေတိ သုဘန္တိ ဧဝ စ တသ္မိံ သမယေ ပဇာနာတိ၊ န အသုဘံ။
 ဘိက္ခဝေါ စာတိ ယေ တေ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ တေသံ ဘိက္ခဝေါ စ အန္တေဝါသိက-
 သမဏာ ဝိပရိတာ။ ပဟောတိတိ သမတ္ထော ပဋိဗလော။

၄၈။ ဒုက္ကရံ ခေါတိ အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော ယဒိဒံ “ဧဝံပသန္ဓော အဟံ
 ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ၊ တံ သာဌေယျေန ကောဟညေန အာဟ။ ဧဝံ ကိရဿ
 အဟောသိ “သမဏော ဂေါတမော မယံ ဧတ္တကံ ဓမ္မကထံ ကထေသိ၊ တမဟံ
 သုတွာပိ ပဗ္ဗဇိတုံ န သက္ကောမိ၊ မယာ ဧတဿ သာသနံ ပဋိပန္နသဒိသေန
 ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ တတော သော သာဌေယျေန ကောဟညေန ဧဝမာဟ။
 တေနဿ ဘဂဝါ မမ္ပံ ဘန္တေ ဝိယ “ဒုက္ကရံ ခေါ ဧတံ ဘဂ္ဂဝ
 တယာ အညဒိဋ္ဌိကေနာ”တိအာဒိမာဟ။ တံ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တေ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။
 သာဓုကမနုရက္ခာတိ သုဋ္ဌ၊ အနုရက္ခ။

ဣတိ ဘဂဝါ ပသာဒမတ္တာနုရက္ခဏေ ပရိဗ္ဗာဇကံ နိယောဇေသိ။ သောပိ
 ဧဝံ မဟန္တံ သုတ္တန္တံ သုတွာပိ နာသက္ခိ ကိလေသက္ခယံ ကာတုံ။ ဒေသနာ
 ပနဿ အာယတိံ ဝါသနာယ ပစ္စယော အဟောသိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
 ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယ

ပါထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဒုမ္မရိကသုတ္တံ

နိဂြောဓပရိပ္ပာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၉။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ ဥဒုမ္မရိကသုတ္တံ။ တတြာယမပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ—
ပရိပ္ပာဇကောတိ ဆန္ဒပရိပ္ပာဇကော။ ဥဒုမ္မရိကာယ ပရိပ္ပာဇကာရာမေတိ
ဥဒုမ္မရိကာယ ဒေဝိယာ သန္တကေ ပရိပ္ပာဇကာရာမေ။ သန္ဓာနောတိ တဿ
နာမံ။ အယံ ပန မဟာနုဘာဝေါ ပရိဝါရေတွာ ဝိစရန္တာနံ ပဉ္စန္ဓံ ဥပါသက-
သတာနံ အဂ္ဂပုရိသော အနာဂါမီ ဘဂဝတာ မဟာပရိသမဇ္ဈေ ဧဝံ
သံဝဏ္ဏိတော—

“ဆဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော သန္ဓာနော ဂဟပတိ
တထာဂတေ နိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ ဣရိယတိ။ ကတမေဟိ ဆဟိ။ ဗုဒ္ဓေ
အဝေစ္စပ္ပသာဒေန ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန
အရိယေန သီလေန အရိယေန ဉာဏေန အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ။
ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတော သန္ဓာနော
ဂဟပတိ တထာဂတေ နိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ ဣရိယတိ”တိ”။

သောပါတောယေဝ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ
သံဃဿ ဒါနံ ဒတွာ ဘိက္ခူသု ဝိဟာရံ ဂတေသု ဃရေ ခုဒ္ဒကမဟလ္လကာနံ
ဒါရကာနံ သဒ္ဓေန ဥပ္ပာဇော သတ္ထု သန္တကေ “ဓမ္မံ သောဿာမိ”တိ
နိက္ခန္ဓော။ တေန ဝုတ္တံ ဒိဝါ ဒိဝဿ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတိ။ တတ္ထ ဒိဝါ
ဒိဝဿာတိ ဒိဝဿ ဒိဝါ နာမ မဇ္ဈနာတိက္ကမော၊ တသ္မိံ ဒိဝဿာပိ
ဒိဝါဘူတေ အတိက္ကန္တမတ္ထေ မဇ္ဈန္တိကေ နိက္ခမိတိ အတ္ထော။ ပဋိသန္ဓိနောတိ
တတော တတော ရူပါဒိဂေါစရတော စိတ္တံ ပဋိသံဟရိတွာ နိလိနော ဈာန-
ရတိသေဝနာဝသေန ဧကီဘာဝံ ဂတော။ မနောဘာဝနိယာနန္တိ မနဝဗုကာနံ။
ယေ စ အာဝဇ္ဇတော မနသိကရောတော စိတ္တံ ဝိနိဝရဏံ ဟောတိ ဥန္တမတိ
ဝဗုတိ။

၅၀။ ဥန္တာဒိနိယာတိအာဒိနိ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တေ ဝိတ္တာရိတနယေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၅၁။ ယာဝတတိ ယတ္တကာ။ အယံ တေသံ အညတရောတိ အယံ တေသံ အပ္ပန္နရော ဧကော သာဝကော^၁၊ ဘဂဝတော ကိရ သာဝကာ ဂိဟိအနာဂါမိနောယေဝ ပဉ္စသတာ ရာဇဂဟေ ပဋိဝသန္တိ။ ယေသံ ဧကေကဿ ပဉ္စ ပဉ္စ ဥပါသကသတာနိ ပရိဝါရာ၊ တေ သန္ဓာယ “အယံ တေသံ အညတရော”တိ အာဟ။ အပ္ပေဝ နာမာတိ တဿ ဥပသင်္ကမနံ ပတ္တယမာနော အာဟ။ ပတ္တနာကာရဏံ ပန ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တေ^၂ ဝုတ္တမေဝ။

၅၂။ တေဒဝေါစာတိ အာဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ တေသံ ကထာယ သုတတ္တာ တေံ အညထာ ခေါ ဣမေတိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တတ္ထ အညတိတ္ထိယာတိ ဒဿနေနပိ အာကပ္ပေနပိ ကုတ္တေနပိ အာစာရေနပိ ဝိဟာရေနပိ ဣရိယာပထေနပိ အညေ တိတ္ထိယာတိ အညတိတ္ထိယာ။ သင်္ဃဗ္ဗ သမာဂမ္မာတိ သင်္ဃန္တာ သမာဂန္တာ ရာသိ ဟုတွာ နိသိန္ဓဋ္ဌာနေ။ အရည-ဝနပတ္တာနီတိ^၃ အရညဝနပတ္တာနိ ဂါမူပစာရတော မုတ္တာနိ ဒူရသေနာသနာနိ။ ပန္နာနီတိ ဒူရတရာနိ မနုဿူပစာရဝိရဟိတာနိ။ အပ္ပသဒ္ဓါနီတိ ဝိဟာရူပ-စာရေန ဂစ္ဆတော အဒ္ဓိကဇနဿပိ သဒ္ဓေန မန္ဓသဒ္ဓါနိ။ အပ္ပနိဋ္ဌေါသာနီတိ အဝိဘာဝိတတ္ထေန နိဋ္ဌေါသေန မန္ဓနိဋ္ဌေါသာနိ။ ဝိဇနဝါတာနီတိ အန္တော-သဗ္ဗာရိနော ဇနဿ ဝါတေန ဝိဂတဝါတာနိ။ မနုဿရာဟဿေယျကာနီတိ မနုဿာနံ ရဟဿကရဏဿ ယုတ္တာနိ အနုစ္ဆဝိကာနိ။ ပဋိသလ္လာန-သာရူပ္ပါနီတိ ဧကိဘာဝဿ အနုရူပါနိ။ ဣတိ သန္ဓာနော ဂဟပတိ “အဟော မမ သတ္တာ ယော ဧဝရူပါနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ”တိ အဉ္စလိံ^၄ ပဂ္ဂယ ဥတ္တမဏံ သိရသ္မိံ^၅ ပတိဋ္ဌပေတွာ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော နိသိဒိ။

၅၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေတိ ဧဝံ သန္ဓာနေန ဂဟပတိနာ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တေန ဝုတ္တေ။ နိဂြောဓော ပရိဗ္ဗာဇကော အယံ ဂဟပတိ မမ သန္တိကေ နိသိန္ဓောပိ အတ္တနော သတ္တာရံယေဝ ထောမေတိ ဥက္ကံသတိ၊ အမေ ပန အတ္ထိတိပိ န မညတိ၊ တေသ္မိံ^၆ ဥပ္ပန္နကောပံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပရိ ပါတေဿာမီတိ သန္ဓာနံ ဂဟပတိံ တေဒဝေါစ။

ယန္တေတိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ ဇာနေယျာသီတိ ဗုဇ္ဈေယျာသိ ပဿေ-ယျာသိ။ ကေန သမဏော ဂေါတမော သဒ္ဓိံ^၇ သလ္လပတိတိ ကေန ကာရဏေန ကေန ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ^၈ သမဏော ဂေါတမော သလ္လပတိ ဝဒတိ ဘာသတိ။

၁-သာဝကော ဝါ(သျှာ) ၂-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၃၀ ၂-ပိဋ္ဌေ။
၃-အရညေ ဝနပတ္တာနီတိ (သျှာ)
ဒိ-ဋ္ဌ ၃-၂

ကို ဝုတ္တံ ဟောတိ “ယဒိ ကိဉ္စိ သလ္လာပကာရဏံ ဘဝေယျ၊ ယဒိ ဝါ ကောစိ သမဏဿ ဂေါတမဿ သန္တိကံ သလ္လာပတ္ထိကော ဂစ္ဆေယျ၊ သလ္လပေယျ၊ န ပန ကာရဏံ အတ္ထိ၊ န တဿ သန္တိကံ ကောစိ ဂစ္ဆတိ၊ သွာယံ ကေန သမဏော ဂေါတမော သဒ္ဓိံ သလ္လပတိ၊ အသလ္လပန္နော ကထံ ဥန္နာဒီ ဘဝိဿတိ”တိ။

သာကန္တန္တိ သံသန္ဓနံ။ ပညာဝေယုတ္တိယန္တိ ဥတ္တရပစ္စုတ္တရနယေန ဣဏ-
 ဗျတ္တဘာဝံ။ သုညာဂါရဟတတိ သုညာဂါရေသု နဋ္ဌာ၊ သမဏေန ဟိ
 ဂေါတမေန ဗောဓိမူလေ အပ္ပမတ္တိကာ ပညာ အဓိဂတာ၊ သာပိဿ သုညာ-
 ဂါရေသု ဧကကဿ နိဿိဒတော နဋ္ဌာ။ ယဒိ ပန မယံ ဝိယ ဂဏသင်္ဂဏိကံ
 ကတွာ နိဿိဒေယျ၊ နာဿ ပညာ နသေယျာတိ ဒသေတိ။ အပရိသာဝေရောတိ
 အဝိသာရဒတ္တာ ပရိသံ ဩတရိတုံ န သက္ကောတိ။ နာလံ သလ္လာပါယာတိ
 န သမတ္ထော သလ္လာပံ ကာတုံ။ အန္တမန္တာနေဝါတိ ကောစိ မံ ပဉ္စပုစ္ဆေယျာတိ
 ပညာဘိတော အန္တမန္တာနေဝ ပန္နသေနာသနာနိ သေဝတိ။ ဂေါကာဏာတိ
 ဧကက္ခိဟတာ ကာဏဂါဝိ။ သာ ကိရ ပရိယန္တစာရိနိ ဟောတိ၊ အန္တမန္တာ-
 နေဝ သေဝတိ။ သာ ကိရ ကာဏက္ခိဘာဝေန ဝနန္တာဘိမုဒိပိ န သက္ကောတိ
 ဘဝိတုံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ပတ္တေန ဝါ သာခါယ ဝါ ကဏ္ဍကေန ဝါ
 ပဟာရဿ ဘာယတိ။ ဂုန္ဓံ အဘိမုဒိပိ န သက္ကောတိ ဘဝိတုံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ
 သိင်္ဂေန ဝါ ကဏ္ဍေန ဝါ ဝါလေန ဝါ ပဟာရဿ ဘာယတိ။ ဣဇာတိ
 ဘောဒနတ္ထေ နိပါတော။ သံသာဒေယျာမာတိ ဧကပဉ္စပုစ္ဆနေနေဝ သံသာဒနံ
 ဝိသာဒမာပန္နံ ကရေယျာမ။ တုစ္ဆကုန္တိံ နန္တိ ရိတ္တဃဉ္စံ ဝိယ နံ။ ဩရော-
 ဓေယျာမာတိ ဝိနန္ဓေယျာမ။ ပူရိတဃဉ္စော ဟိ ဣတော စိတော စ ပရိဝတ္ထေတွာ
 န သုဝိနန္ဓနိယော ဟောတိ။ ရိတ္တကော ယထာရစိ ပရိဝတ္ထေတွာ သက္ကာ
 ဟောတိ ဝိနန္ဓိတုံ၊ ဧဝမေဝ ဟတပညတာယ ရိတ္တကုန္တိသဒိသံ သမဏံ ဂေါတမံ
 ဝါဒဝိနန္ဓနေန သမန္တာ ဝိနန္ဓိဿာမာတိ ဝဒတိ။

ဣတိ ပရိဗ္ဗာဇကော သတ္ထု သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ နလာဠမဏ္ဍလံ အပဿန္နော
 ဒသဗလဿ ပရမ္မုခါ အတ္တနော ဗလံ ဒီပေန္နော အသမ္ဘိန္နံ ခတ္တိယကုမာရံ
 ဇာတိယာ ဃန္ဓယန္နော စဏ္ဍာလပုတ္တော ဝိယ အသမ္ဘိန္နကေသရသိဟံ မိဂ-
 ရာဇာနံ ထာမေန ဃန္ဓေန္နော ဇရသိင်္ဂါလော ဝိယ စ နာနပ္ပကာရံ တုစ္ဆဂဇ္ဇိတံ
 ဂဇ္ဇိ။ ဥပါသကောပိ စိန္တေသိ “အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော အတိ ဝိယ ဂဇ္ဇတိ၊
 အဝိစိဖုသနတ္ထာယ ပါဒံ၊ ဘဝဂ္ဂဟဏတ္ထာယ ဟတ္ထံ ပသာရယန္နော ဝိယ
 နိရတ္ထကံ ဝါယမတိ။ သစေ မေ သတ္တာ ဣမံ ဌာနမာဂစ္ဆေယျ၊ ဣမဿ

ပရိဗ္ဗာဇကဿ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ဥဿိတံ မာနဒ္ဓဇံ ဌာနသောဝ ဩပါတေယျာ”တိ။

၅၄။ ဘဝဝါပိ တေသံ တံ ကထာသလ္လာပံ အသောသိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “အသောသိ ခေါ ဣမံ ကထာသလ္လာပ”န္တိ။

သုမာဂဓာယာတိ သုမာဂဓာ နာမ ပေါက္ခရဏီ၊ ယဿာ တီရေ နိဿိန္နော အညတရော ပုရိသော ပဒုမနာဠန္တရေဟိ အသုရဘဝနံ ပဝိသန္တံ အသုရသေနံ အဒ္ဓသ။ မောရနိဝါပေါတိ နိဝါပေါ ဝုစ္စတိ ဘတ္တံ၊ ယတ္ထ မောရာနံ အဘယေန သဒ္ဓိံ နိဝါပေါ ဒိန္နော၊ တံ ဌာနန္တိ အတ္ထော။ အဗ္ဘောကာသေတိ အင်္ဂဏဋ္ဌာနေ။ အဿာသပတ္တာတိ တုဋ္ဌိပတ္တာ သောမနဿပတ္တာ။ အဇ္ဈာသယန္တိ ဥတ္တမနိဿယဘူတံ။ အာဒိဗြဟ္မစရိယန္တိ ပုရာဏဗြဟ္မစရိယသင်္ခါတံ အရိယမဂ္ဂံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “ကော နာမ သော ဘန္တေ ဓမ္မော ယေန ဘဂဝတာ သာဝကာ ဝိနိတာ အဇ္ဈာသယာဒိဗြဟ္မစရိယဘူတံ အရိယမဂ္ဂံ ပူရေတွာ အရဟတ္တာဓိဂမဝသေန အဿာသပတ္တာ ပဋိဇာနန္တိ”တိ။

တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ဝိပ္ပကတာတိ မမာဂမနပစ္စယာ အနိဋ္ဌိတာဝ ဟုတွာ ဌိတာ၊ ကထေဟိ၊ အဟမေတံ နိဋ္ဌပေတွာ မတ္တကံ ပါပေတွာ ဒသေမီတိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ။

၅၆။ ဒုဇ္ဇာနံ ခေါတိ ဘဂဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝစနံ သုတွာ “အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော မယာ သာဝကာနံ ဒေသေတဗ္ဗံ ဓမ္မံ တေဟိ ပူရေတဗ္ဗံ ပဋိပတ္တိံ ပုစ္ဆတိ၊ သစဿာဟံ အာဒိတောဝ တံ ကထေဿာမိ၊ ကထိတမ္ပိ နံ န ဇာနိဿတိ၊ အယံ ပန ဝိရိယေန ပါပဇိဂုစ္ဆနဝါဒေါ၊ ဟန္တာဟံ ဧတသေဝ ဝိသယေ ပဉ္စ ပုစ္ဆာပေတွာ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ လဒ္ဓိယာ နိရတ္ထကဘာဝံ ဒသေမိ။ အထ ပစ္ဆာ ဣမံ ပဉ္စ ဗျာကရိဿာမိ”တိ စိန္နေတွာ ဒုဇ္ဇာနံ ခေါ ဧတန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သကေ အာစရိယကေတိ အတ္တနော အာစရိယဝါဒေါ။ အဓိဇေဂုစ္ဆေတိ ဝိရိယေန ပါပဇိဂုစ္ဆနဘာဝေ။ ကထံ သန္တာတိ ကထံ ဘူတာ။ တပေါဇိဂုစ္ဆာတိ ဝိရိယေန ပါပဇိဂုစ္ဆာ ပါပဝိဝဇ္ဇနာ။ ပရိပုဏ္ဏာတိ ပရိသုဒ္ဓါ။ ကထံ အပရိပုဏ္ဏာတိ ကထံ အပရိသုဒ္ဓါ ဟောတိတိ ဧဝံ ပုစ္ဆာတိ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော နာမ။

၅၇။ အပ္ပသဒ္ဓေ ကတွာတိ နိရဝေ အပ္ပသဒ္ဓေ ကတွာ။ သော ကိရ စိန္တေသိ “သမဏော ဂေါတမော ဧကံ ပဉ္စမိ န ကထေတိ၊ သလ္လာပကထာ- ပိဿ အတိဗဟုကာ နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သမဏံ ဂေါတမံ အနုဝတ္တန္တိ စေဝ ပသံသန္တိ စ၊ ဟန္တာဟံ ဣမေ နိဿဒ္ဓေ ကတွာ သယံ ကထေမိ”တိ။ သော တထာ အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အပ္ပသဒ္ဓေ ကတွာ”တိ။ “တပေါဇိဂုစ္ဆဝါဒါ”တိအာဒိသု တပေါဇိဂုစ္ဆံ ဝဒါမ၊ မနသာပိ တမေဝ သာရတော ဂဟေဘွာ ဝိစရာမ၊ ကာယေနပိမှာ တမေဝ အလ္လိနာ၊ နာနပ္ပ- ကာရကံ အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုတ္တာ ဝိဟရာမာတိ အတ္ထော။

ဥပက္ခိလေသဝဏ္ဏနာ

၅၈။ တပဿီတိ တပနိဿိတကော။ “အစေလကော”တိအာဒိနိ သိဟ- နာဒေ ဝိတ္တာရိတနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တပံ သမာဒိယတိတိ အစေလက- ဘာဝါဒိကံ တပံ သမ္မာ အာဒိယတိ၊ ဒဋ္ဌံ ဂဏှာတိ။ အတ္တမနော ဟောတိတိ ကော အညော မယာ သဒိသော ဣမသ္မိံ တပေ အတ္ထိတိ တုဋ္ဌမနော ဟောတိ။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေတိ အလမေတ္တာဝတာတိ ဧဝံ ပရိယောသိတသင်္ကပ္ပေ၊ ဣဒဉ္စ တိတ္ထိယာနံ ဝသေန အာဂတံ။ သာသနာဝစရေနာပိ ပန ဒိပေတဗ္ဗံ။ ဧကစ္စော ဟိ ဓုတင်္ဂံ သမာဒိယတိ၊ သော တေနဝ ဓုတင်္ဂေန ကော အညော မယာ သဒိသော ဓုတင်္ဂဓရောတိ အတ္တမနော ဟောတိ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေ။ တပဿိနော ဥပက္ခိလေသော ဟောတိတိ ဒုဝိဿာပေတဿ တပဿိနော အယံ ဥပက္ခိ- လေသော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာယံ တပေါ ဥပက္ခိလေသော ဟောတိတိ ဝဒါမိ။

အတ္တာနုက္ကံသေတိတိ “ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ အတ္တာနံ ဥက္ကံသတိ ဥက္ခိပတိ။ ပရံ ဝဗ္ဗေတိတိ “အယံ န မာဒိသော”တိ ပရံ သံဟာရေတိ အဝက္ခိပတိ။

မဇ္ဇတိတိ မာနမဒကရဏေန မဇ္ဇတိ။ မုစ္ဆတိတိ မုစ္ဆိတော ဟောတိ ဂမိတော အဇ္ဈာပန္နော။ ပမာဒမာပဇ္ဇတိတိ ဧတဒေဝ သာရန္တိ ပမာဒမာပဇ္ဇတိ။ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတောပိ ဓုတင်္ဂသုဒ္ဓိကော ဟောတိ၊ န ကမ္မဋ္ဌာနသုဒ္ဓိကော။ ဓုတင်္ဂမေဝ အရဟတ္တံ ဝိယ သာရတော ပစ္စေတိ။

၅၉။ လာဘသက္ကာရသိလောကန္တိ ဧတ္ထ စတ္တာရော ပစ္စယာ လဗ္ဘန္တိတိ လာဘာ၊ တေယေဝ သုဠု ကတွာ ပဋိသင်္ခရိတွာ လဒ္ဓါ သက္ကာရော၊ ဝဏ္ဏဘဏနံ သိလောကော။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိတိ အစေလကာဒိဘာဝံ တေရသမုတင်္ဂသမာဒါနံ ဝါ နိဿာယ မဟာလာဘော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ”တိ ဝုတ္တော။ သေသမေတ္ထ ပုရိမဝါရနယေနော ဒုဝိဓဿာပိ တပဿိနော ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆၀။ ဝေါဒါသံ အာပဇ္ဇတိတိ ဒွေဘာဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒွေ ဘာဂေ ကရေတိ။ ခမတိတိ ရုစ္စတိ။ နက္ခမတိတိ န ရုစ္စတိ။ သာပေက္ခော ပဇာဟတိတိ သတဏှောပဇာဟတိ။ ကထံ? ပါတောဝ ဒီရဘတ္တံ ဘုတ္တော ဟောတိ။ အထဿ မံသဘောဇနံ ဥပနေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “ဣဒါနိ ဝေရူပံ ကဒါ လဘိဿာမ၊ သစေ ဇာနေယျာမ၊ ပါတောဝ ဒီရဘတ္တံ န ဘုဠေယျာမ၊ ကိံ မယာ သက္ကာ ကာတုံ၊ ဂစ္ဆ ဘော၊ တွမေဝ ဘုဠာ”တိ ဇိဝိတံ ပရိစ္စဇန္တော ဝိယ သာပေက္ခော ပဇာဟတိ။ ဂမိတောတိ ဂေဓဇာတော။ မုန္တိတောတိ ဗလဝတဏှာယ မုန္တိတော သံမုဠဿတိ ဟုတွာ။ အဇ္ဈာပန္နောတိ အာမိသေ အတိလဂ္ဂေါ၊ “ဘုဠိဿထ အာဝုသော”တိ ဓမ္မနိမန္တနမတ္တမ္ပိ အကတွာ မဟန္တေ မဟန္တေ ကဗဠေ ကရေတိ။ အနာဒီနဝဒဿာဝိတိ အာဒီနဝမတ္တမ္ပိ န ပဿတိ။ အနိဿရဏပညောတိ ဣဓ မတ္တညုတာနိဿရဏပစ္စဝေက္ခဏပရိဘောဂံမတ္တမ္ပိ န ကရေတိ။ လာဘသက္ကာရသိလောကနိကန္တိ ဟေတူတိ လာဘာဒိသု တဏှာဟေတု။

၆၁။ သံဘက္ခေတိတိ သံခါဒတိ။ အသနိဝိစက္ကန္တိ ဝိစက္ကသဏ္ဍာနာ အသနိယေဝ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “အသနိဝိစက္ကံ ဣမဿ ဒန္တကူဋံ မူလဗီဇာဒိသု န ကိဉ္စိ န သံဘုဠတိ။ အထ စ ပန နံ သမဏပ္ပဝါဒေန သမဏောတိ သဠာနန္တိ”တိ။ ဧဝံ အပသာဒေတိ^၁ အဝက္ခိပတိ။ ဣဒံ တိတ္ထိယဝသေန အာဂတံ။ ဘိက္ခုဝသေန ပနေတ္ထ အယံ ယောဇနာ၊ အတ္တနာ မုတင်္ဂဓရော ဟောတိ၊ သော အညံ ဧဝံ အပသာဒေတိ “ကိံ သမဏာ နာမ ဣမေ သမဏမှာတိ ဝဒန္တိ၊ မုတင်္ဂမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ ဥဒွေသဘတ္တာဒိနိ ပရိယေသန္တာ ပစ္စယဗာဟုလ္လိကာ ဝိစရန္တိ”တိ။ လူခါဇိဝိန္တိ အစေလကာဒိဝသေန ဝါ မုတင်္ဂဝသေန ဝါ လူခါဇိဝိံ။ ဣဿာမစ္ဆရိယန္တိ ပရဿ သက္ကာရာဒိသမ္ပတ္တိဒိယနလက္ခဏံ ဣဿံ၊ သက္ကာရာဒိကရဏအက္ခမနလက္ခဏံ မစ္ဆရိယဉ္စ။

၁-အပသာရေတိ (က)

၆၂။ အာပါထကနိသာဒီ ဟောတီတိ မနုဿာနံ အာပါထေ ဒဿနဋ္ဌာနေ နိသီဒတိ။ ယတ္ထ တေ ပဿန္တိ၊ တတ္ထ ဌိတော ဝဂ္ဂုလိဝတံ စရတိ^၁၊ ပဉ္စောတပံ တပုတိ၊ ဧကပါဒေန တိဋ္ဌတိ၊ သူရိယံ နမဿတိ။ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတောပိ သမာဒိန္နရုတင်္ဂေါ သဗ္ဗရတ္ထိံ သယိတွာ မနုဿာနံ စက္ခုပထေ တပံ ကရောတိ၊ မဟာသာယနေယေဝ^၂ စိဝရကုဋိံ ကရောတိ၊ သူရိယေ ဥဂ္ဂတေ ပဋိသံဟရတိ၊ မနုဿာနံ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ ဃဏ္ဍိံ^၃ ပဟရိတွာ စိဝရံ မတ္ထကေ ဌပေတွာ စက်မံ ဩတရတိ၊ သမ္မုဇ္ဇနိံ^၄ ဝဟေတွာ ဝိဟာရင်္ဂဏံ သမ္မဇ္ဇတိ။

အတ္တာနန္တိ အတ္တနော ဂုဏံ။ အဒဿယမာနောတိ ဧတ္ထ အ-ကာရော နိပါတမတ္ထံ၊ ဒဿယမာနောတိ အတ္ထော။ ဣဒမ္ပိ မေ တပသ္မိန္တိ ဣဒမ္ပိ ကမ္ပံ မမေဝ တပသ္မိံ၊ ပစ္စတ္ထေ ဝါ ဘုမ္မံ၊ ဣဒမ္ပိ မမ တပေါတိ အတ္ထော။ သော ဟိ အသုကသ္မိံ ဌာနေ အစေလကော အတ္ထိ မုတ္တာစာရောတိအာဒိနိ သုတွာ အမှာကံ ဒေတပေါ၊ အမှာကံ သော အန္တေဝါသိကောတိအာဒိနိ ဘဏတိ။ အသုကသ္မိံ ဝါ ပန ဌာနေ ပံသုကုလိကော ဘိက္ခု အတ္ထိတိအာဒိနိ သုတွာ အမှာကံ ဒေတပေါ၊ အမှာကံ သော အန္တေဝါသိကောတိအာဒိနိ ဘဏတိ။

ကိန္ဓိဒေဝါတိ ကိန္ဓိ ဝဇ္ဇံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝါ။ ပဋိစ္ဆန္တံ သေဝတီတိ ယထာ အညေ န ဇာနန္တိ၊ ဧဝံ သေဝတိ။ အက္ခမမာနံ အာဟ ခမတီတိ အရုစ္စမာနံယေဝ ရုစ္စတိ မေတိ ဝဒတိ။ အတ္တနာ ကတံ အတိမဟန္တမ္ပိ ဝဇ္ဇံ အပ္ပမတ္တကံ ကတွာ ပညပေတိ၊ ပရေန ကတံ ဒုက္ကဋမတ္တံ ဝီတိက္ကမမ္ပိ ပါရာဇိကသဒိသံ ကတွာ ဒဿေတိ။ အနုညေယျန္တိ အနုဇာနိတပ္ပံ အနုမောဒိတပ္ပံ။

၆၃။ ကောစိနော ဟောတိ ဥပနာဟီတိ ကုဇ္ဈနလက္ခဏေန ကောဓေန၊ ဝေရအပ္ပဋိနိဿဂ္ဂလက္ခဏေန ဥပနာဟေန စ သမန္ဓာဂတော။ မက္ခိ ဟောတိ ပဋ္ဌာသီတိ ပရဂုဏမက္ခနလက္ခဏေန မက္ခေန၊ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန ပဋ္ဌာသေန စ သမန္ဓာဂတော။

ဣဿုကီ ဟောတိ မစ္ဆရီတိ ပရသက္ကာရာဒီသု ဥသုယနလက္ခဏာယ ဣဿာယ၊ အာဝါသကုလလာဘဝဏ္ဏဓမ္မေသု မစ္ဆရာယနလက္ခဏေန ပဉ္စဝိဓ-မစ္ဆေရေန စ သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ သဌော ဟောတိ မာယာဒီတိ ကေရာ-ဋိကလက္ခဏေန^၅ သာဌေယျေန၊ ကတပ္ပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာယ မာယာယ စ

၁-ဝဂ္ဂုလိဝတ္ထံ ဩဝဒတိ (သျှာ)
၃-ဂဏ္ဍိံ (သျှာ)

၂-သာယနေ မဟာသာယနေယေဝ (သျှာ)
၄-ကေရာဋိယလက္ခဏေန (သျှာ)

သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အတိမာနိတိ နိဿိနေဟနိက္ကရုဏ-
 ထဒ္ဓလက္ခဏေန ထမ္ဘေန၊ အတိက္ကမိတွာ မညနလက္ခဏေန အတိမာနေန စ
 သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ ပါပိစ္ဆော ဟောတိတိ အသန္တသမ္ဘာဝနပတ္တန-
 လက္ခဏာယ ပါပိစ္ဆတာယ သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ ပါပိကာနန္တိ တာသံ-
 ယေဝ လာမကာနံ ဣစ္ဆာနံ ဝသံ ဂတော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကောတိ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ-
 အာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ အယာထာဝဒိဋ္ဌိယာ ဥပေတော။ အန္တဂ္ဂါဟိကာယာတိ
 သာယေဝ ဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒန္တဿ ဂဟိတတ္တာ “အန္တဂ္ဂါဟိကာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တာယ
 သမန္ဓာဂတောတိ အတ္ထော။ သန္တိဋ္ဌိပရာမာသီတိအာဒိသု သယံ ဒိဋ္ဌိ သန္တိဋ္ဌိ၊
 သန္တိဋ္ဌိမေဝ ပရာမသတိ ဂဟေတွာ ဝဒတိတိ သန္တိဋ္ဌိပရာမာသီ။ အာဓာနံ ဝုစ္စတိ
 ဒဋ္ဌိ သုဠု ဌပိတံ၊ တထာ ကတွာ ဂဏှာတိတိ အာဓာနဂ္ဂါဟိ။ အရိဋ္ဌော ဝိယ
 န သက္ကာ ဟောတိ ပဋိနိဿဇ္ဇာပေတုန္တိ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ။ ယဒိမေတိ ယဒိ ဣမေ။

ပရိသုဒ္ဓပပဋိကပ္ပတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဣဓ နိဂြောဓ တပဿိတိ ဧဝံ ဘဂဝါ အညတိတ္ထိယေဟိ ဂဟိတလဒ္ဓိံ
 တေသံ ရက္ခိတံ တပံ သဗ္ဗမေဝ သံကိလိဋ္ဌန္တိ ဥပက္ကိလေသပါဠိံ ဒဿေတွာ
 ဣဒါနိ ပရိသုဒ္ဓပါဠိဒဿနတ္ထံ ဒေသနမာရဘန္တော ဣဓ နိဂြောဓာတိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ “န အတ္တမနော”တိအာဒိနိ ဝုတ္တဝိပက္ခဝသေနေဝ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗဝါရေသု စ လူခတပဿိနော စေဝ ဓုတင်္ဂရေဿ စ ဝသေန
 ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ သော တသ္မိံ ဌာနေ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိတိ ဧဝံ
 သော တေန န အတ္တမနတာ န ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပဘာဝသင်္ခါတေန ကာရဏေန
 ပရိသုဒ္ဓေါ နိရုပက္ကိလေသော ဟောတိ၊ ဥတ္တရိ ဝါယမမာနော ကမ္မဋ္ဌာန-
 သုဒ္ဓိကော ဟုတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏှာတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝါရေသု
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆၅။ အဒ္ဓါ ခေါ အန္တေတိ ဘန္တေ ဧဝံ သန္တေ ဧကံသေနေဝ ဝီရိယေန
 ပါပဇိဂုစ္ဆနဝါဒေါ ပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိတိ အနုဇာနာတိ။ ဣတော ပရဉ္စ
 အဂ္ဂဘာဝံ ဝါ သာရဘာဝံ ဝါ အဇာနန္တော အဂ္ဂပ္ပတ္တာ သာရပ္ပတ္တာ စာတိ
 အာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ သာရပ္ပတ္တဘာဝံ ပဋိသေဓေန္တော န ခေါ
 နိဂြောဓာတိအာဒိမာဟ။ ပပဋိကပ္ပတ္တာ ဟောတိတိ သာရဝတော ရုက္ခဿ
 သာရံ ဖေဂ္ဂံ တစဉ္စ အတိက္ကမ္မ ဗဟိပပဋိကသဒိသာ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။

၁-စရတိတိ (သီ၊ သျှာ) ၂-ယောဇေတဗ္ဗာ (သျှာ)

ပရိသုဒ္ဓတစပုတ္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀။ အဂ္ဂံ ပါပေတူတိ ဒေသနာဝသေန အဂ္ဂံ ပါပေတွာ ဒေသေတု၊ သာရံ ပါပေတွာ ဒေသေတူတိ ဒေသဗလံ ယာစတိ။ စာတုယာမသံဝရသံဝုတောတိ စတုဗ္ဗိဓေန သံဝရေန ပိဟိတော။ န ပါဏံ အတိပါတေတိတိ ပါဏံန ဟနတိ။ န ဘာဝိတမာသီသတိတိ ဘာဝိတံ နာမ တေသံ သညာယ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ တေ န အာသိသတိ န သေဝတိတိ အတ္ထော။

အခုံ စသ ဟောတိတိ ဧတဉ္စသ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနံ “သော အဘိဟရတိ”တိ- အာဒိလက္ခဏံ။ တပဿိတာယာတိ တပဿိဘာဝေန ဟောတိ၊ တတ္ထ သော အဘိဟရတိတိ သော တံ သီလံ အဘိဟရတိ၊ ဥပရူပရိ ဝဇေတိ။ သီလံ မေ ပရိပုဏ္ဏံ၊ တပေါ အာရဒ္ဓေါ၊ အလမေတ္တာဝတာတိ န ဝီရိယံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ နော ဟိနာယာဝတ္တတိတိ ဟိနာယ ဂိဟိဘာဝတ္တာယ န အာဝတ္တတိ။ သီလတော ဥတ္တရိ ဝိသေသာဓိဂမတ္တာယ ဝီရိယံ ကရေတိယေဝ၊ ဧဝံ ကရောန္တော သော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ။ “အရည”န္တိအာဒိနိ သာမည- ဖလေ? ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ “မေတ္တာသဟဂတေနာ”တိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝဏ္ဏိတာနိ။ တစပုတ္တာတိ ပပဋိကတော အပ္ပန္နရံ တစံ ပတ္တာ။ ဖေဂ္ဂုပ္ပတ္တာတိ တစတော အပ္ပန္နရံ ဖေဂ္ဂု ပတ္တာ၊ ဖေဂ္ဂုသဒိသာ ဟောတိတိ အတ္ထော။

၇၄။ “တ္ထောဝတာ ခေါ နိဂြောဓ တပေါဇိဂုစ္ဆာ အဂ္ဂပုတ္တာစ ဟောတိ သာရပုတ္တာ စာ”တိ ဣဒံ ဘဂဝါ တိတ္ထိယာနံ ဝသေနာဟ။ တိတ္ထိယာနဉ္စိ လာဘသက္ကာရော ရုက္ခဿ သာခါပလာသသဒိသော။ ပဉ္စသီလမတ္တကံ ပပဋိကသဒိသံ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိမတ္တံ တစသဒိသံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္စကာဝသာနာ အဘိညာ ဖေဂ္ဂုသဒိသာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပနေတေ အရဟတ္တန္တိ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ။ တေန နေသံ တံ ရုက္ခဿ သာရသဒိသံ။ သာသနေ ပန လာဘသက္ကာရော သာခါပလာသသဒိသော။ သီလသမ္ပဒါ ပပဋိကသဒိသာ။ ဗျာနသမာပတ္တိယော တစသဒိသာ။ လောကီယာဘိညာ ဖေဂ္ဂုသဒိသာ။ မဂ္ဂဖလံ သာရော။ ဣတိ ဘဂဝတာ အတ္တနော သာသနံ ဩနတဝိနတဖလဘာရဘရိတရုက္ခုပမာယ ဥပမိတံ။ သော ဒေသနာကုသလတာယ တတော တစသာရသမ္ပတ္တိတော? မမ သာသနံ ဥတ္တရိတရဉ္စေဝ ပဏီတတရဉ္စ၊ တံ တုဝံ ကဒါ ဇာနိဿသီတိ အတ္တနောဒေသနာယဝိသေသဘာဝံ ဒေသေတုံ “ဣတိ ခေါနိဂြောဓာ”တိ ဒေသနံ

၁-မေဝ (သီ) ၂-န ဝတ္တတိ (သီ)
၃-ဒီ-ဋ ၁-၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄-တစသာရပတ္တိတော (သီ)

အာရဘိ။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကောတိ တေ တဿ ပရိဝါရာ တိသသတသနံာ^၁
 ပရိဗ္ဗာဇကော။ ဧတ္ထ မယံ အနဿာမာတိ ဧတ္ထ အစေလကပါဠိအာဒိသု၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ “အမှာကံ အစေလကပါဠိမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ ကုတော ပရိသုဒ္ဓပါဠိ။ အမှာကံ
 ပရိသုဒ္ဓပါဠိမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ ကုတော စာတုယာမသံဝရာဒိနိ။ စာတုယာမသံဝရောပိ
 နတ္ထိ၊ ကုတော အရညဝါသာဒိနိ။ အရညဝါသောပိ နတ္ထိ၊ ကုတော နိဝရဏပ္ပ-
 ဟာနာဒိနိ။ နိဝရဏပ္ပဟာနမ္ပိ နတ္ထိ၊ ကုတော မြဟ္မဝိဟာရာဒိနိ။ မြဟ္မ-
 ဝိဟာရမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ ကုတော ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိနိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊
 ကုတော အမှာကံ ဒိဗ္ဗစက္ခု။ ဧတ္ထ မသံ သအာစရိယကာ နဋ္ဌာ”တိ။ ဣတော
 ဘိယျော ဥတ္တရိတရန္တိ ဣတော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာဓိဂမတော ဘိယျော အညံ
 ဥတ္တရိတရံ ဝိသေသာဓိဂမံ မယံ သုတိဝသေနာပိ န ဇာနာမာတိ ဝဒန္တိ။

နိဂြောဓဿပဇ္ဈာယနဝဏ္ဏနာ

၇၅။ အထ နိဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကန္တိ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ဣမေ
 ပရိဗ္ဗာဇကော ဣဒါနိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ သုဿူသန္တိ၊ ဣမိနာ စ နိဂြောဓေန
 ဘဂဝတော ပရမ္မုခါ ကက္ခဠံ ဒုရာသဒဝစနံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒါနိ အယမ္ပိ သောတု-
 ကာမော ဇာတော၊ ကာလော ဒါနိ မေ ဣမဿ မာနဒ္ဓဇံ နိပါတေတွာ
 ဘဂဝတော သာသနံ ဥက္ခိပိတု”န္တိ။ အထ နိဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ။
 အပရမ္ပိဿ အဟောသိ “အယံ မယိ အကထေန္တေ သတ္တာရံ န ခမာပေဿတိ၊
 တဒဿ အနာဂတေ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ မယာ ပန
 ကထိတေ ခမာပေဿတိ၊ တဒဿ ဘဝိဿတိ ဒိဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါ-
 ယာ”တိ။ အထ နိဂြောဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစ။ အပရိသာဝစရံ ပန
 နံ ကရောထာတိ ဧတ္ထ ပနာတိ နိပါတော၊ အထ နံ အပရိသာဝစရံ ကရော-
 ထာတိ အတ္ထော။ “အပရိသာဝစရေတ”န္တိပိ ပါဠော၊ အပရိသာဝစရံ ဝါ ဧတံ
 ကရောထ၊ ဂေါကာဏာဒိနံ ဝါ အညတရန္တိ အတ္ထော။

ဂေါကာဏန္တိ ဧတ္ထာပိ ဂေါကာဏံ ပရိယန္တစာရိနိ^၁ ဝိယ ကရောထာတိ
 အတ္ထော။ တုဏှိဘူတောတိ တုဏှိဘာဝံ ဥပဂတော။ မက္ခိဘူတောတိ
 နိတ္ထေဇတံ အာပန္နော။ ပတ္တက္ခန္ဓောတိ ဩနတဂိဝေါ။ အဓောမုခေါတိ
 ဟေဋ္ဌာမုခေါ။

၁-တိသတသနံာ (သိ)

၇၆။ ဗုဒ္ဓေါ သော ဘဂဝါ ဗောဓာယာတိ သယံ ဗုဒ္ဓေါ သတ္တာနမ္ပိ စတုသစ္စဗောဓတ္ထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဒန္တောတိ စက္ခုတောပိ ဒန္တော။ ပ။ မနတောပိ ဒန္တော။ ဒမထာယာတိ အညေသမ္ပိ ဒမနတ္ထာယ ဧဝံ, န ဝါဒတ္ထာယ။ သန္တောတိ ရာဂသန္တတာယ သန္တော၊ ဒေါသမောဟသန္တတာယ သဗ္ဗ-အကုသလသဗ္ဗာဘိသင်္ခါရသန္တတာယ သန္တော။ သမထာယာတိ မဟာဇနဿ ရာဂါဒိသမနတ္ထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တိဏ္ဏောတိ စတ္တာရော ဩဗေ တိဏ္ဏော။ တရဏာယာတိ မဟာဇနဿ ဩဃနိတ္တရဏတ္ထာယ။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ ပရိနိဗ္ဗာနာယာတိ မဟာဇနဿာပိ သဗ္ဗကိလေသပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

မြဟ္မစရိယပရိယောသာနာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၇။ အစ္စယောတိအာဒိနိ သာမညဖလေ^၁ ပုတ္တာနိ။ ဥဇုဇာတိကောတိ ကာယဝင်္ကာဒိဝိရဟိတော ဥဇုသဘာဝေါ။ အဟမနုသာသာမိတိ အဟံ တာဒိသံ ပုဂ္ဂလံ အနုသာသာမိ၊ ဓမ္မံ အဿ ဒေသေမိ။ သတ္တာဟန္တိ သတ္တ-ဒိဝသာနိ၊ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဂဝါ ဒန္တပညံ ပုဂ္ဂလံ သန္တာယာဟ။ အသဋ္ဌော ပန အမာယာပိ ဥဇုဇာတိကော တံမုဟုတ္တေနော အရဟတ္တံ ပတ္တု သက္ခိဿတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ “အသဋ္ဌ”န္တိအာဒိဝစနေန သဋ္ဌော ဟိ ဝင်္ကံဝင်္ကော၊ မယာပိ န သက္ကာ အနုသာသိတုန္တိ ဒိပေန္တော ပရိဗ္ဗာဇကံ ပါဒေသု ဂဟေတွာ မဟာ-မေရုပါဒတလေ ဝိယ ခိပိတ္ထ။ ကသ္မာ? အယဉ္ဇိ အတိသဋ္ဌော ကုဋိလစိတ္တော၊ သတ္ထရိ ဧဝံ ကထေန္တေပိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃေသု နာမိမုစ္စတိ၊ အဓိမုစ္စနတ္ထာယ သောတံ န ဩဒဟတိ၊ ကောဟညေ ဌိတော သတ္တာရံ ခမာပေတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ တဿဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ “ဧတု ဝိညု ပုရိသော အသဋ္ဌော”တိအာဒိ-မာဟ။ သဌံ ပနာဟံ အနုသာသိတုံ န သက္ကောမိတိ။

၇၈။ အန္တေဝါသိကမျတတိ အန္တေဝါသိကမျတာယ၊ အမေ အန္တေ-ဝါသိကေဣစ္စန္တော။ ဧဝမာဟာတိ “ဧတု ဝိညုပုရိသော”တိအာဒိမာဟ။ ယော ဧဝ ဝေါ အာစရိယောတိ ယော ဧဝ တုမှာကံ ပကတိယာ အာစရိယော။ ဥဒ္ဓေသာ နော စာဝေတုကာမောတိ အတ္တနော အနုသာသနိ^၂ ဂါဟာပေတွာ အမေ အမှာကံ ဥဒ္ဓေသတော စာဝေတုကာမော။ သော ဧဝ ဝေါ ဥဒ္ဓေသော ဟောတူတိ ယော တုမှာကံ ပကတိယာ ဥဒ္ဓေသော၊ သော တုမှာကံယေဝ

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၁-ပိဋ္ဌေ။

ဟောတု၊ န မယံ တုမှာကံ ဥဒ္ဓေသေန အတ္ထိကာ။ အာဇီဝါတိ အာဇီဝတော။ အကုသလသင်္ခါတာတိ အကုသလာတိ ကောဋ္ဌာသံ ပတ္တာ။ အကုသလာဓမ္မာတိ ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒဓမ္မာ တဏှာယေဝ ဝါ ဝိသေသေန။ သာ ဟိ ပုနတ္ထဝကရဏတော “ပေါနောဗ္ဗဝိကာ”တိ ဝုတ္တာ။ သဒရထာတိ ကိလေသဒရထသမ္ပယုတ္တာ။ ဇာတိဇရာမရဏိယာတိ ဇာတိဇရာမရဏာနံ ပစ္စယဘူတာ။ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာတိ ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ။ ဝေါဒါနိယာတိ၊ သမထဝိပဿနာ ဓမ္မာ။ တေ ဟိ သတ္တေ ဝေါဒါပေန္တိ၊ တသ္မာ “ဝေါဒါနိယာ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ပညာပါရိပူရိန္တိ မဂ္ဂပညာပါရိပူရိ။ ဝေပုလ္လတ္တိန္တာတိ ဖလပညာဝေပုလ္လတံ၊ ဥဘောဗံ ဝါ ဧတာနိ အညမညဝေဝစနာနေဝ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “တတော တုမေ မဂ္ဂပညဉ္စေဝ ဖလပညဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿထာ”တိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ပရိဗ္ဗာဇကေ အာရဗ္ဘ အတ္တနော ဩဝါဒါနုသာသနိယာ ဖလံ ဒေသေန္တော အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။

၇၉။ ယထာ တံ မာရေနာတိ ယထာ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ နိသီဒန္တိ ဧဝမေဝ တုဏှိဘူတာ။ ပ။ အပ္ပုဋ္ဌိဘာနာ နိသီန္တာ။

မာရော ကိရ သတ္တာ အတိဝိယ ဂဇ္ဇန္တော ဗုဒ္ဓဗလံ ဒီပေတွာ ဣမေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ကဒါစိ ဓမ္မာဘိသမယော ဘဝေယျ၊ ဟန္တာဟံ ပရိယုဋ္ဌာမီတိ သော တေသံ စိတ္တာနိ ပရိယုဋ္ဌာသိ။ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသာနဉ္စိ စိတ္တံ မာရဿ ယထာကာမကရဏိယံ ဟောတိ။ တေပိ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာ ထဒ္ဓင်္ဂပစ္စင်္ဂါ ဝိယ တုဏှိ အပ္ပုဋ္ဌိဘာနာ နိသီဒိံသု။ အထ သတ္တာ ဣမေ ပရိဗ္ဗာဇကာ အတိဝိယ နိရဝါ ဟုတွာ နိသီန္တာ၊ ကိံ န ခေါတိ အာဝဇ္ဇန္တော မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတဘာဝံ အညာသိ။ သစေ ပန တေသံ မဂ္ဂဖလုပ္ပတ္တိဟေတု ဘဝေယျ၊ မာရံ ပဋိဗာဟိတွာပိ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ သော ပန တေသံ နတ္ထိ။ “သဗ္ဗေပိမေ တုစ္ဆပုရိသာ”တိ အညာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ သဗ္ဗေပိမေ မောဃပုရိသာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဗုဒ္ဓာ ပါဝိမတာတိ ပါဝိမတာ မာရေန ဖုဋ္ဌာ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယေသု နာမ။ အညာဏတ္ထန္တိတိ ဇာနနတ္ထမ္ပိ။ ကိံ ကရိဿတိ သတ္တာဟောတိ သမဏေန ဂေါတမေန ပရိစ္ဆိန္နသတ္တာဟော အမှာကံ ကိံ ကရိဿတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “သမဏေန ဂေါတမေန ‘သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿတိ သတ္တာဟ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ သော သတ္တာဟော အမှာကံ ကိံ အပ္ပါသုကံ

ကရိယတိ။ ဟန္တ မယံ သတ္တာဟန္တန္တရေ ဧတံ ဓမ္မံ သစ္စိကာတုံ သက္ကာ၊ န သက္ကာတိ အညာဏတ္ထမ္ပိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိယာမာ”တိ။ အထ ဝါ ဇာနာမ တာဝဿ ဓမ္မန္တိ ဧကဒိဝသေ ဧကဝါရံ အညာဏတ္ထမ္ပိ ဧတေသံ စိတ္တံ နုပ္ပန္တံ၊ သတ္တာဟော ပန ဧတေသံ ကုသိတာနံ ကိ” ကရိယတိ၊ ကိ” သက္ခိယန္တိ တေ သတ္တာဟံ ပူရေတုန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယ်ော။ သီဟနာဒန္တိ ပရဝါဒဘိန္ဒနံ သကဝါဒသမုဿာပနဉ္စ အဘိတနာဒံ နဒိတွာ။ ပစ္စုပ္ပန်သီတိ ပတိဋ္ဌိတော။ တာဝဒေဝါတိ တသ္မိညေဝ ခဏေ။ ရာဇဂဟံ ပါဝိသီတိ ရာဇဂဟမေဝ ပဝိဋ္ဌော။ တေသံ ပန ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ကိဉ္စာပိ ဣဒံ သုတ္တန္တံ သုတွာ ဝိသေသော န နိဗ္ဗတ္တော၊ အာယတိ” ပန နေသံ ဝါသနာယ ပစ္စယော ဘဝိယတိတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဥဒုမ္ပရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ

အတ္တဒီပသရဏတာဝဏ္ဏနာ

၈၀။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ စက္ကဝတ္တိသုတ္တံ။ တတြာယမနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ—
မာတုလာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တံ နဂရံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာ အဝိဒူရေ
ဝနသဏ္ဍေ ဝိဟရတိ။ “တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသီ”တိ ဧတ္ထ
အယမနုပုဗ္ဗိကထာ—

ဘဂဝါ ကိရ ဣမဿ သုတ္တဿ သမုဋ္ဌာနသမယေ ပစ္စုသကာလေ မဟာ-
ကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ လောကံ ဝေါလောကေန္တော ဣမာယ
အနာဂတဝံသဒီပိကာယ သုတ္တန္တကထာယ မာတုလနဂရဝါသိနံ စတုရ-
သီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယံ ဒိဿ္ဗာ ပါတောဝ ဝိသတိဘိက္ခု-
သဟဿပရိဝါရော မာတုလနဂရံ သမ္ပတ္တော။ မာတုလနဂရဝါသိနော ခတ္ထိယာ
“ဘဂဝါ အာဂတော”တိ သုတွာ ပစ္စုဂ္ဂမ္ပံ ဒသဗလံ နိမန္တေတွာ မဟာ-
သက္ကာရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနံ သံဝိဓာယ ဘဂဝန္တိ မဟာရဟေ
ပလ္လင်္ဂေ နိသီဒါပေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ အဒံသု။
ဘဂဝါ ဘတ္တကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတွာ စိန္တေသိ “သစာဟံ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဣမေသံ
မနုဿာနံ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ၊ အယံ ပဒေသော သမ္မာဓော၊ မနုဿာနံ
ဌာတုံ ဝါ နိသီဒိတုံ ဝါ ဩကာသော န ဘဝိဿတိ၊ မဟတာ ခေါ ပန
သမာဂမေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ။

အထ ရာဇကုလာနံ ဘတ္တာနုမောဒနံ၂ အကဘူဝ ပတ္တိ ဂဟေတွာ
နဂရတော နိက္ခမိ။ မနုဿာ စိန္တယိံသု “သတ္တာ အမှာကံ အနုမောဒနမ္ပိ
အကတွာ ဂစ္ဆတိ၊ အဒ္ဓါ ဘတ္တဂုံ အမနာပံ အဟောသိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ နာမ န
သက္ကာ စိတ္တံ ဂဟေတုံ၊ ဗုဒ္ဓေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဿာသကရဏံ နာမ သမုဿိတဖဏံ
အာသီဝိသံ ဂိဝါယ ဂဟဏသဒိသံ ဟောတိ၊ ဧထ ဘော၊ တထာဂတံ
ခမာပေဿာမာ”တိ။ သကလနဂရဝါသိနော ဘဂဝတာ သဟောဝ နိက္ခန္တာ။
ဘဂဝါ ဂစ္ဆန္တောဝ မဂဓက္ခေတ္တေ ဌိတံ သာခါဝိဋ္ဌပသမ္ပန္နံ သန္တုစ္ဆာယံ ၃
ကရိသမတ္တဘူမိပတ္တဂုံ ဧကံ မာတုလရုက္ခံ ဒိဿ္ဗာ ဣမသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိတွာ
ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ “မဟာဇနဿ ဌာနနိသဇ္ဇေနာကာသော ၄ ဘဝိဿတိ”တိ

၁-ပစ္စုဂ္ဂမန် ကတွာ (သီ)	၂-ဘုတ္တာနုမောဒနံ (သီ)
၃-သန္တုစ္ဆာယံ (က)၊ သဏ္ဍုစ္ဆာယံ (သျှာ)	၄-ဌာနနိသဇ္ဇာနံ ဩကာသော (သျှာ၊ က)

နိဝတ္တိတွာ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ ရုက္ခမူလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ အာနန္ဒတ္ထေရံ ဩလောကေသိ။ ထေရော ဩလောကိတသညာယ ဝေ “သတ္တာ နိသီဒိတု- ကာမော”တိ ဥတွာ သုဂတမဟာစီဝရံ ပညပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္ထေ အာသနေ။ အထဿ ပုရတော မနုဿာ နိသီဒိံသု။ ဥဘောသု ပဿေသု ပစ္ဆတော စ ဘိက္ခုသံဃော၊ အာကာသေ ဒေဝတာ အဋ္ဌံသု၊ ဧဝံ မဟာပရိသမဇ္ဈဂတော တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္နေသိ။

တေ ဘိက္ခုတိ တတြ ဥပဝိဋ္ဌာ ဓမ္မပုဂ္ဂိုဟကာ ဘိက္ခု။ အတ္တဒီပါတိ အတ္တာနံ ဒီပံ တာဏံ လေဏံ ဂတိံ ပရာယဏံ ပတိဋ္ဌံ ကတွာ ဝိဟရထာတိ အတ္ထော။ အတ္တသရဏာတိ ဣဒံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အနညသရဏာတိ ဣဒံ အည- သရဏပဋိက္ခေပဝစနံ။ န ဟိ အညော အညဿ သရဏံ ဟောတိ၊ အညဿ ဝါယာမေန အညဿ အသုဇ္ဈနတော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော၊ ကော ဟိ နာထော ပရော သိယာ”တိ။ တေနာဟ “အနည- သရဏာ”တိ။ ကော ပနေတ္ထ အတ္တာ နာမ၊ လောကိယလောကုတ္တရော ဓမ္မော။ တေနာဟ “ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ”တိ။ “ကာယေ ကာယာ- နုပဿိ”တိ အာဒိနိ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ ဝိတ္တာရိတာနိ။

ဂေါစရေတိ စရိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေ။ သကေတိ အတ္တနော သန္တကေ။ ပေတ္တိကေ ဝိသယေတိ ပိတိတော အာဂတဝိသယေ။ စရတန္တိ စရန္တာနံ။ “စရန္တ”န္တိပိ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ န လစ္ဆတိတိ န လဘိဿတိ န ပဿိဿတိ။ မာရောတိ ဒေဝပုတ္တမာရောပိ မစ္စုမာရောပိ ကိလေသမာရောပိ။ ဩတာရန္တိ ရန္တံ ဆိဒ္ဓံ ဝိဝရံ။ အယံ ပနတ္ထော လေဉ္စုဋ္ဌာနတော နိက္ခမ္မ တောရဏေ နိသီ- ဒိတွာ ဗာလာတပံ တပန္တံ လာပံ သကုဏံ ဂဟေတွာ ပက္ခန္ဓသေနသကုဏ- ဝတ္ထုနာ ဒီပေတဗ္ဗော။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—

“ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သကုဏဂ္ဂိ လာပံ သကုဏံ သဟသာ အဇ္ဈပ္ပတ္တာ အဂ္ဂဟေသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ လာပေါ သကုဏော သကုဏဂ္ဂိယာ ဟရိယမာနော ဧဝံ ပရိဒေဝသိ “မယမေဝမှ အလက္ခိကာ၊ မယံ အပ္ပပုညာ၊ ယေ မယံ အဂေါစရေ စရိမှ ပရဝိသယေ၊ သစေဇ္ဇ မယံ ဂေါစရေ စရေယျာမ သကေ ပေတ္တိကေ ဝိသယေ၊ န မျာယံ သကုဏဂ္ဂိ အလံ အဘဝိဿ ယဒိဒံ ယုဒ္ဓါယာ”တိ။ ကော ပန တေ လာပ ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယောတိ။

ယဒိဒံ နဂ်လကဋ္ဌကရဏံ လေဇ္ဇုဋ္ဌာနန္တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သကုဏန္တိ သကေ ဗလေ အပတ္ထဒ္ဓါ သကေ ဗလေ အသံဝဒမာနာ^၁ လာပံ သကုဏံ ပမုဋ္ဌိ “ဂစ္ဆ ခေါ တံ လာပ, တကြပိ ဂန္ဓာ န မောက္ခသီ”တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ လာပေါ သကုဏော နဂ်လကဋ္ဌကရဏံ လေဇ္ဇုဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ မဟန္တံ လေဇ္ဇု အဘိရုဟိတွာ သကုဏန္တိ^၂ ဝဒ-မာနော အဋ္ဌာသိ “ဧဟိ ခေါ ဒါနိ မေ သကုဏန္တိ၊ ဧဟိ ခေါ ဒါနိ မေ သကုဏန္တိ”တိ။ အထ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ သကုဏန္တိ သကေ ဗလေ အပတ္ထဒ္ဓါ သကေ ဗလေ အသံဝဒမာနာ ဥဘော ပက္ခေ သန္ဓယု လာပံ သကုဏံ သဟသာ အဇ္ဈပ္ပတ္တာ။ ယဒါ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညာသိ လာပေါ သကုဏော ဗဟုအာဂတာ ခေါ မျာယံ သကုဏန္တိတိ။ အထ ခေါ တဿေဝ လေဇ္ဇုဿ အန္တရံ ပစ္စုပါဒိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သကုဏန္တိ တတ္ထေဝ ဥရံ ပစ္စတာဋ္ဌေသိ။ ဧဝံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ ယော အဂေါစရေ စရတိ ပရဝိသယေ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ မာ အဂေါစရေ စရိတ္ထ ပရဝိသယေ၊ အဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရတံ ပရဝိသယေ လစ္ဆတိ မာရော ဩတာရံ၊ လစ္ဆတိ မာရော အာရမ္မဏံ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဂေါစရော ပရဝိသယော၊ ယဒိဒံ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ။ ကတမေ ပဉ္စ၊ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ဝိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။ ပ။ ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ။ ပ။ ရဇနီယာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဂေါစရော ပရဝိသယော။

ဂေါစရေ ဘိက္ခဝေ စရထ။ ပ။ န လစ္ဆတိ မာရော အာရမ္မဏံ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ။ ပ။ သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော”တိ ၂။

ကုသလာနန္တိ အနဝဇ္ဇလက္ခဏာနံ။ သမာဒါနဟေတုတိ သမာဒါယ ဝတ္တနဟေတု။ ဝေဓိဒံ ပုညံ ပဝေဓုတိတိ ဧဝံ ဣဒံ လောကိယလောကုတ္တရံ ပုညဖလံ ဝေဓုတိ။ ပုညဖလန္တိ စ ဥပရူပရိ ပုညမ္ပိ ပုညဝိပါကောပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အသရမာနာ (ဒီကာ) ၂-သံ ၃-၁၂၇-ဝိဇ္ဇေ။

ဒဋ္ဌနေမိစက္ကဝတ္ထိရာဇကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁။ တတ္ထ ဒုဗ္ဗိဓံ ကုသလံ ဝဋ္ဋဂါမိ စ ဝိဝဋ္ဋဂါမိ စ။ တတ္ထ ဝဋ္ဋဂါမိကုသလံ နာမ မာတာပိတုနံ ပုတ္တဒိတာသု ပုတ္တဒိတာနဉ္စ မာတာပိတုသု သိနေဟ-
ဝသေန မုဒုမဒ္ဒဝဗိတ္တံ။ ဝိဝဋ္ဋဂါမိကုသလံ နာမ “စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ-
အာဒိဘောဒါ သတ္တဘိသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ။ တေသု ဝဋ္ဋဂါမိပုညဿ ပရိ-
ယောသာနံ မနုဿလောကေ စက္ကဝတ္ထိသိရိဝိဘဝေါ။ ဝိဝဋ္ဋဂါမိကုသလဿ
မဂ္ဂဗသနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ။ တတ္ထ ဝိဝဋ္ဋဂါမိကုသလဿ ဝိပါကံ သုတ္တပရိယောသာနေ
ဒဿေဿတိ။

ဣဓ ပန ဝဋ္ဋဂါမိကုသလဿ ဝိပါကဒဿနတ္ထံ ဘိက္ခဝေ ယဒါ ပုတ္တဒိတရော
မာတာပိတုနံ ဩဝါဒေ န အဋ္ဌံသု၊ တဒါ အာယုနာပိ ဝဏ္ဏေနာပိ ဣဿရိယေနာပိ
ပရိဟာယိံသု။ ယဒါ ပန အဋ္ဌံသု၊ တဒါ ဝဗ္ဗိံသုတိ ဝဂ္ဂာ ဝဋ္ဋဂါမိကုသလာန-
သန္ဓိဝသေန “ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ”တိ ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ စက္ကဝတ္ထိတိ-
အာဒိနိ မဟာပဒါနေ ဝိတ္ထာရိတာနေဝ။

၈၂။ ဩသက္ကိတန္တိ ဤသကမ္ပိ အဝသက္ကိတံ။ ဌာနာ စုတန္တိ သဗ္ဗသော ဌာနာ
အပဂတံ။ တံ ကိရ စက္ကရတနံ အန္တေပုရဒ္ဓါရေ အက္ခာဟတံ ဝိယ ဝေဟာသံ
အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ဥဘောသု ပဿေသု ဒွေ ခဒိရတ္ထမ္ဘေ နိခဏိတွာ စက္က-
ရတနမတ္ထကေ နေမိအဘိမုခံ ဧကံ သုတ္တကံ ဗန္ဓိံသု။ အဓောဘာဂေပိ နေမိ-
အဘိမုခံ ဧကံ ဗန္ဓိံသု။ တေသု ဥပရိမသုတ္တတော အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဩဂတံ စက္က-
ရတနံ ဩသက္ကိတံ နာမ ဟောတိ၊ ဟေဋ္ဌာ သုတ္တဿ ဌာနံ ဥပရိမကောဋီယာ
အတိက္ကန္တဂတံ ဌာနာ စုတံ နာမ ဟောတိ၊ တဒေတံ အတိဗလဝဒေါသေ
သတိ ဧဝံ ဟောတိ။ သုတ္တမတ္တမ္ပိ^၂ ဧကင်္ဂလဒ္ဓင်္ဂလမတ္တံ ဝါ ဘဋ္ဌံ ဌာနာ စုတမေဝ
ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “ဩသက္ကိတံ ဌာနာ စုတ”န္တိ။

အထ မေ အာရောစေယျာသီတိ တာတ တံ အဇ္ဇ အာဒိံ ကတွာ ဒိဝသဿ
တိက္ခတ္တံ၊ စက္ကရတနဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆ၊ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တော ယဒါ စက္ကရတနံ
ဤသကမ္ပိ ဩသက္ကိတံ ဌာနာ စုတံ ပဿသိ၊ အထ မယံ အာစိက္ခေယျာသိ။
ဇီဝိဘဉ္စိ မေ တဝ ဟတ္ထေ နိက္ခိတ္တန္တိ။ အဒ္ဓသာတိ အပ္ပမတ္တော ဒိဝသဿ
တိက္ခတ္တံ၊ ဂန္ဓာ ဩလောကေန္တော ဧကဒိဝသံ အဒ္ဓသ။

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၃၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သတိ သုတ္တမတ္တမ္ပိ (က)

၈၃။ အထ ခေါ် ဘိက္ခုဝေတိ ဘိက္ခုဝေ အထ ရာဇာ ဒဠ္ဇနေမိ “စက္ကရတနံ ဩသတ္တိတ” နှိ သုတွာ ဥပ္ပန္နဗလဝဒေါမနသော “န ဒါနိ မယာ စိရံ ဇီဝိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ အပ္ပါဝသေသံ မေ အာယု၊ န မေ ဒါနိ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇနကာလော၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာကာလော မေ ဣဒါနိ” တိ ရောဒိတွာ ပရိဒေဝိတွာ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ကုမာရံ အာမန္တာပေတွာ တေဒဝေါစ။ သမုဒ္ဒပရိယန္တန္တိ ပရိက္ခိတ္တကေသမုဒ္ဒပရိယန္တမေဝ။ ဣဒဗ္ဗိဿ ကုလသန္တကံ။ စက္ကဝါဠပရိယန္တံ ပန ပုညိဒ္ဓိဝသေန နိဗ္ဗတ္တံ၊ န တံ သက္ကာ ဒါတုံ။ ကုလသန္တကံ ပန နိယျာတေန္တော “သမုဒ္ဒပရိယန္တ” နှိ အာဟ။ ကေသမဿုန္တိ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇန္တာပိ ဟိ ပဌမံ ကေသမဿု ဩဟာရေန္တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ပရုဠကေသေ ဗန္ဓိတွာ ဝိစရန္တိ။ တေန ပုတ္တံ “ကေသမဿု ဩဟာရေတွာ” တိ။

ကာသာယာနီတိ ကသာယရသဝိတာနိ။ အာဒိတော ဧဝံ ကတွာ ပစ္ဆာ ဝက္ကလာနိပိ ဓာရေန္တိ။ ပဗ္ဗဇိတိ ပဗ္ဗဇိတော။ ပဗ္ဗဇိတွာ စ အတ္တနော မင်္ဂလဝနုယျာနေယေဝ ဝသိ။ ရာဇိသိဒ္ဓိတိ ရာဇဣသိမ္ပိ။ ပြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိတာ ဟိ “ပြာဟ္မဏိသယော” တိ ဝုစ္စန္တိ။ သေတစ္ဆတ္တံ ပန ပဟာယ ရာဇပဗ္ဗဇိတာ ရာဇိသယောတိ။ အန္တရဓာယီတိ အန္တရဟိတံ နိဗ္ဗုတဒိပသိခါ ဝိယ အဘာဝံ ဥပဂတံ။ ပဋိသံဝေဒေသီတိ ကန္တန္တော ပရိဒေဝန္တော ဇာနာပေသိ။ ပေတ္တိကန္တိ ပိတိတော အာဂတံ ဒါယဇ္ဇံ န ဟောတိ၊ န သက္ကာ ကုသိတေန ဟိနဝိရိယေန ဒသ အကုသလကမ္မပထေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တေန ပါပုဏိတုံ။ အတ္တနော ပန သုကတံ ကမ္မံ နိဿာယ ဒသဝိဓံ ဒွါဒသဝိဓံ ဝါ စက္ကဝတ္တိဝတ္တံ ပူရေန္တေနေဝေတံ ပတ္တဗ္ဗန္တိ ဒိပေတိ။ အထ နံ ဝတ္တပဋိပတ္တိယံ စောဒေန္တော “ဣဿံ တွ” နှိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အရိယေတိ နိဒ္ဒေါသေ။ စက္ကဝတ္တိဝတ္တေတိ စက္ကဝတ္တိနံ ဝတ္တေ။

စက္ကဝတ္တိအရိယဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၈၄။ ဓမ္မန္တိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မံ။ နိဿာယာတိ တဒဓိဋ္ဌာနေန စေတသာ တမေဝ နိဿယံ ကတွာ။ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တောတိ ယထာ ကတော သော ဓမ္မော သုဋ္ဌ၊ ကတော ဟောတိ၊ ဧဝမေတံ ကရောန္တော။ ဓမ္မံ ဝရုံကရောန္တောတိ တသ္မိံ ဝါရဝုပ္ပတ္တိယာတံ ဝရုံ ကရောန္တော။ ဓမ္မံ မာနေန္တောတိ တမေဝ ဓမ္မံ ပိယဉ္ဇ ဘာဝနိယဉ္ဇ ကတွာ ဝိဟရန္တော။ ဓမ္မံ ပူဇေန္တောတိ တံ အပဒိသိတွာ ဂန္ဓမာလာဒိပူဇနေနဿ ပူဇံ ကရောန္တော။ ဓမ္မံ အာပစယမာနောတိ တသေဝ ဓမ္မဿ အဇ္ဇလိကရဏာဒိဟိ နိဝုတ္တိတံ ကရောန္တော။

ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတုတိ တံ ဓမ္မံ ဓဇမိဝ ပုရက္ခတ္တာ ကေတုမိဝ^၁ စ ဥက္ခိပိတ္တာ ပဝတ္ထိယာ ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု စ ဟုတ္တာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မာမိပတေယျောတိ ဓမ္မာမိပတိဘူတော အာဂတဘာဝေန ဓမ္မဝသေနေဝ သဗ္ဗကိရိယာနံ ကရဏေန ဓမ္မာမိပတေယျော ဟုတ္တာ။ ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ^၂ သံဝိဒဟဿူတိ ဓမ္မော အဿာ အတ္ထိတိ ဓမ္မိကာ၊ ရက္ခာ စ အာဝရဏဉ္စ ဂုတ္တိ စ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ။ တတ္ထ “ပရံ ရက္ခန္ဓော အတ္တာနံ ရက္ခတိ”တိ^၂ ဝစနတော ခန္တိအာဒယော ရက္ခာ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပရံ ရက္ခန္ဓော အတ္တာနံ ရက္ခတိ။ ခန္တိယာ အဝိဟိ^၁ သာယ မေတ္ထစိတ္တတာ အနုဒ္ဓယတာ”တိ^၃။ နိဝါသနပါရူပနဂေဟာဒီနံ နိဝါရဏာ အာဝရဏံ၊ စောရာဒိဥပဒ္ဓဝနိဝါရဏတ္ထံ ဂေါပါယနာ ဂုတ္တိ၊ တံ သဗ္ဗမိ သုဋ္ဌ၊ သံဝိဒဟဿု ပဝတ္ထယ ဌပေဟိတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ ယတ္ထ သာ သံဝိဒဟိတဗ္ဗာ၊ တံ ဒဿေန္တော အန္တောဇနသ္မိန္တိအာဒိမာဟ။

တတြာယံ သင်္ဇေပတ္ထော—အန္တောဇနသင်္ခါတံ တဝ ပုတ္တဒါရံ သီလသံဝရေ ပတိဋ္ဌပေဟိ၊ ဝတ္ထဂန္ဓမာလာဒီနိ စဿ ဒေဟိ၊ သဗ္ဗောပဒ္ဓဝေ စဿ နိဝါ- ရေဟိ။ ဗလကာယာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—ဗလ- ကာယော ကာလံ အနတိက္ကမိတွာ ဘတ္ထဝေတနသမ္ပဒါနေနပိ အနုဂ္ဂဟေ- တဗ္ဗော။ အဘိသိတ္တခတ္တိယာ ဘဒြိ^၄ သာဇာနေယျာဒိရတနသမ္ပဒါနေနပိ ဥပသင်္ဂံဏိတဗ္ဗာ။ အနုယန္တခတ္တိယာ^၅ တေသံ အနုရူပယာနဝါဟနသမ္ပဒါနေနပိ ပရိတောသေတဗ္ဗာ။ မြာဟ္မဏာ အန္ဓပါနဝတ္ထာဒီနာ ဒေယျဓမ္မေန။ ဂဟပတိကာ ဘတ္ထမိဇနင်္ဂလဖာလဗလိဗဒ္ဓါဒိသမ္ပဒါနေန။ တထာ နိဂမဝါသိနော နေဂမာ၊ ဇနပဒဝါသိနော စ ဇာနပဒါ။ သမိတပါပဗာဟိတပါပါ သမဏမြာဟ္မဏာ သမဏပရိက္ခာရသမ္ပဒါနေန သက္ကာတဗ္ဗာ။ မိဂပက္ခိနော အဘယဒါနေန သမဿာသေတဗ္ဗာ။

ဝိဇိတေတိ အတ္တနော အာဏာပဝတ္ထိဋ္ဌာနေ။ အဓမ္မကာရေတိ အဓမ္မ- ကိရိယာ။ မာ ပဝတ္ထိတ္တာတိ ယထာ နပ္ပဝတ္တတိ၊ တထာ နံ ပဋိပါဒေဟိတိ အတ္ထော။ သမဏမြာဟ္မဏာတိ သမိတပါပဗာဟိတပါပါ။ မဒပ္ပမာဒါ ပဋိ- ဝိရတာတိ နဝရိဓာ မာနမဒါ၊ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု စိတ္တဝေါဿဇ္ဇနသင်္ခါတာ ပမာဒါ စ ပဋိဝိရတာ။ ခန္တိသောရဇ္ဇေ နိဝိဋ္ဌာတိ အဝိဝါသနခန္တိယဉ္စ သူရတ- ဘာဝေ စ ပတိဋ္ဌတာ။ ကေမတ္တာနန္တိ အတ္တနော ရာဂါဒီနံ ဒမနာဒီဟိ ကေ- မတ္တာနံ ဒမေန္တိ သမေန္တိ ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ကာလေန ကာလန္တိ ကာလေ

၁-ကုန္တမိဝ (က)
၄-ဂဒြာ (က)

၂-သံ ၃-၁၄၆-ဝိဋ္ဌေ။

၃-သံ ၃-၁၄၇-ဝိဋ္ဌေ။
၅-အနုယုတ္တခတ္တိယာ (သိ)

ကာလေ။ အဘိနိဝဇ္ဇေယျာသီတိ ဂူထံ ဝိယ ဝိသံ ဝိယ အဂ္ဂိံ ဝိယ စ သုဠု
ဝဇ္ဇေယျာသိ။ သမာဒါယာတိ သုရဘိက္ခသုမဒါမံ ဝိယ အမတံ ဝိယ စ သမ္မာ
အာဒါယ ပဝတ္တေယျာသိ။

ဣဓ ဌတော ဝတ္တံ သမာနေတဗ္ဗံ။ အန္တောဇနသ္မိံ ဗလကာယေပိ ဧကံ၊ ခတ္ထိ-
ယေသု ဧကံ၊ အနုယန္တေသု ဝိဇာနိကံ၊ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု ဧကံ၊ နေဂမဇာန-
ပဒေသု ဧကံ၊ သမဏပြာဟ္မဏေသု ဧကံ၊ မိဂပက္ခိသု ဧကံ၊ အဓမ္မကာရပ္ပုဋိက္ခေပေါ
ဧကံ၊ အဓနာနံ ဓနာနုပ္ပဒါနံ ဧကံ၊ သမဏပြာဟ္မဏေ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဥ-
ပုစ္ဆနံ ဧကန္တိ ဧဝမေတံ ဒံသဝိဓံ ဟောတိ။ ဂဟပတိကေ ပန ပက္ခိဇာတေ စ
ဝိသု ကတွာ ဂဏေန္တဿ ၂ ဒွါဒသဝိဓံ ဟောတိ။ ပုဗ္ဗေ အဝုတ္တံ ဝါ ဂဏေန္တေန
အဓမ္မရာဂဿ စ ဝိသမလောဘဿ စ ပဟာနဝသေန ဒွါဒသဝိဓံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဣဒံ ခေါ တာတ တန္တိ ဣဒံ ဒသဝိဓံ ဒွါဒသဝိဓမ္မ အရိယစက္ကဝတ္တိဝတ္တံ နာမ။
ဝတ္တမာနဿာတိ ပူရေတွာ ဝတ္တမာနဿ။ တဒဟုပေါသထေတိအာဒိ မဟာ-
သုဒဿနေ ဝုတ္တံ။

၉၀။ သမတေနာတိ^၁ အတ္တနော မတိယာ။ သုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။
ပသာသတိတိ အနုသာသတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ပေါရာဏကံ ရာဇဝံသံ
ရာဇပဝေဏိံ ရာဇဓမ္မံ ပဟာယ အတ္တနော မတိမတ္တေ ဌတော ဇနပဒံ အနုသာ-
သတိတိ။ ဧဝမယံ မဃဒေဝဝံသဿ ကဋ္ဌာရဇနကော ဝိယ ဒဠုနေမိဝံသဿ
ဥပစ္ဆေဒကော အန္တိမပုရိသော ဟုတွာ ဥပ္ပန္နော။ ပုဗ္ဗေနာပရန္တိ ပုဗ္ဗကာလေန
သဒိသာ^၄ ဟုတွာ အပရကာလံ။ ဇနပဒါ န ပဗ္ဗန္တိတိ န ဝုဒ္ဓန္တိ။ ယထာ တံ
ပုဗ္ဗကာနန္တိ ယထာ ပုဗ္ဗကာနံ ရာဇုနံ ပုဗ္ဗေ စ ပစ္ဆာ စ သဒိသာယေဝ ဟုတွာ
ပဗ္ဗိံသု၊ တထာ န ပဗ္ဗန္တိ။ ကတ္ထမိ သုညာ ဟောန္တိ ဟတဝိလုတ္တာ၊
တေလမရုဇာဏိတာဒိသု စေဝ ယာဂုဘတ္တာဒိသု စ ဩဇာပိ ပရိဟာယိတ္တာတိ
အတ္ထော။

အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာတိ အမစ္စာ စေဝ ပရိသာဝစရာ စ။ ဂဏကမဟာမတ္တာတိ
အတ္ထိဒ္ဓကာဒိပါဌဂဏကာ စေဝ မဟာအမစ္စာ စ။ အနိကဋ္ဌာတိ ဟတ္ထိ-
အာစရိယာဒယော။ ဒေါဝါရိကာတိ ဒွါရရက္ခိနော။ မန္တဿာဇိဝိနောတိ
မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တံ နိဿယံ ကတွာ ယေ ဇိဝန္တိ ပဏ္ဍိတာ မဟာမတ္တာ၊
တေသံ ဧတံ နာမံ။

၁-အနုယုတ္တေသု (သီ) ၂-ဂဏန္တဿ (သျာ၊က)
၃-သမနေနာတိ (သီ) ၄-သဒိသံ (သီ)

အာယုဝဏ္ဏာဒိပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁။ နော စ ခေါ အဓနာနန္တိ ဗလဝလောဘတ္တာ ပန အဓနာနံ ဒလိဒ္ဓ-
 မနုဿာနံ ဓနံ နာနုပ္ပဒါသိ။ နာနုပ္ပဒိယမာနေတိ အနနုပ္ပဒိယမာနေ၊ အယမေဝ
 ဝါ ပါဌော။ ဒါလိဒ္ဓိယန္တိ ဒလိဒ္ဓဘာဝေါ။ အတ္တနာ စ ဇီဝါဟိတိ သယဉ္စ
 ဇီဝံ ယာပေဟိတိ အတ္ထော။ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကန္တိအာဒိသု ဥပရူပရိဘူမိသု ဖလဒါန-
 ဝသေန ဥဒ္ဓမဂ္ဂမဿာတိ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကာ။ သဂ္ဂဿ ဟိတာ တတြုပပတ္တိဇနနတောတိ
 သောဝဂ္ဂိကာ။ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ သုခေါ ဝိပါကော အဿာတိ သုခဝိပါကာ။
 သုဋ္ဌ၊ အဂ္ဂါနံ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏာဒိနံ ဒသန္တံ ဝိသေသာနံ နိဗ္ဗတ္တနတော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ။
 ဝေရူပံ ဒက္ခိဏံ ဒါနံ ပတိဋ္ဌပေတိတိ အတ္ထော။

၉၂။ ပဝနိဿတိတိ ဝဓိဿတိ ဗဟံ ဘဝိဿတိ။ သုနိသေဓံ နိသေဓေယျန္တိ
 သုဋ္ဌ၊ နိသိဒ္ဓံ နိသေဓေယျံ။ မူလဗစ္စန္တိ မူလဟတံ။ ခရဿရေနာတိ ဖရသသဒ္ဓေန။
 ပဏဓေနာတိ ဝဗ္ဗဘေရိယာ။

၉၃။ သိသာနိ နေသံ ဆိန္ဒိဿာမာတိ ယေသံ အန္တမသော မူလကမုဋ္ဌိမ္ပိ
 ဟရိဿာမ၊ တေသံ တထေဝ သိသာနိ ဆိန္ဒိဿာမ၊ ယထာ ကောစိ ဟဋ္ဌ-
 ဘာဝမ္ပိ န ဇာနိဿတိ၊ အမှာကံ ဒါနိ ကိမေတ္ထ ရာဇာပိ ဧဝံ ဥဋ္ဌာယ ပရံ
 မာရေတိတိ အယံ နေသံ အဓိပ္ပာယော။ ဥပက္ကမိံ သူတိ အာရဘိံ သု။
 ပန္နိဒုဟနန္တိ ပန္နဗာတံ၊ ပန္နေ ဌတွာ စောရကမ္ပံ။

၉၄။ န ဟိ ဒေဝါတိ သော ကိရ စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ သစ္စံ ဒေဝါတိ
 မုခပဋိညာယ ဒိန္နာယ မာရာပေတိ၊ ဟန္တာဟံ မုသာဝါဒံ ကရောမိ”တိ မရဏ-
 ဘယာ “န ဟိ ဒေဝါ”တိ အဝေါစ။

၉၆။ ကေဒန္တိ ဧတ္ထ ဣဒန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ ဧကေ သတ္တာတိ အတ္ထော။
 စာရိတ္တန္တိ မိစ္ဆာစာရံ။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါတိ အဘိဇ္ဈာ စ ဗျာပါဒေါ စ။
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒိကာ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ပစ္စနိကဒိဋ္ဌိ။

၁၀၁။ အဓမ္မရာဂေါတိ မာတာ မာတုစ္ဆာ ပိတုစ္ဆာ မာတုလာနိတိ-
 အာဒိကေ အယုတ္တဋ္ဌာနေ ရာဂေါ။ ဝိသမလောဘောတိ ပရိဘောဂယုတ္တေသုပိ
 ဌာနေသု အတိဗလဝလောဘော။ မိစ္ဆာဓမ္မောတိ ပုရိသာနံ ပုရိသေသု ဣတ္ထိနဉ္စ
 ဣတ္ထိသု ဆန္ဒရာဂေါ။

အမတ္တေယျတာတိအာဒိသု မာတု ဟိတော မတ္တေယျော၊ တဿ ဘာဝေါ မတ္တေယျတာ၊ မာတရိ သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ ဧတံ နာမံ။ တဿာ အဘာဝေါ စေဝ တပ္ပဋိပက္ခတာ စ အမတ္တေယျတာ။ အပေတ္တေယျတာဒိသုပိ ဒေဝေ နယော။ န ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိတာတိ ကုလေ ဇေဋ္ဌာနံ အပစိတိယာ နိစဝုတ္တိယာ အကရဏဘာဝေါ။

ဒသဝဿာယုကသမယဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ ယံ ဣမေသန္တိယသ္မိံ သမယေ ဣမေသံ။ အလံပတေယျာတိ ပတိနော ဒါတုံ ယုတ္တာ။ ဣမာနိ ရသာနိတိ ဣမာနိ လောကေ အဂ္ဂရသာနိ။ အတိ-
ဗျာဒိပ္ပိသန္တိတိ အတိဝိယ ဒိပ္ပိသန္တိ^၁၊ အယမေဝ ဝါ ပါဠော။ ကုသလန္တိပိ န ဘဝိဿတိတိ ကုသလန္တိ နာမမ္ပိ န ဘဝိဿတိ၊ ပညတ္တိမတ္တမ္ပိ န ပညာယိ-
ဿတိတိ အတ္ထော။ ပုဇ္ဇာ စ ဘဝိဿန္တိ ပါသံသာ စာတိ ပူဇာရဟာ စ ဘဝိဿန္တိ ပသံသာရဟာ စ။ တဒါ ကိရ မနုဿာ “အသုကေန နာမ မာတာ ပဟတာ၊ ဝိတာ ပဟတော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဇိဝိတာ ဝေါရောပိတာ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာနံ အတ္ထိဘာဝမ္ပိ န ဇာနဒတိ၊ အဟော ပုရိသော”တိ တမေဝ ပူဇေသန္တိ စေဝ ပသံသိသန္တိ စ။

န ဘဝိဿတိ မာတာတိ ဝါတိ အယံ မယံ မာတာတိ ဂရုစိတ္တံ န ဘဝိဿတိ။ ဂေဟေ မာတုဂါမံ ဝိယ နာနာဝိဓံ အသန္တိကထံ ကထယမာနာ အဂါရဝပစာရေန ဥပသင်္ကမိသန္တိ။ မာတုန္တာဒိသုပိ ဒေဝေ နယော။ ဧတ္ထ စ မာတုန္တာတိ မာတုဘဂိနိ။ မာတုလာနိတိ မာတုလာဘရိယာ။ အာစရိယ-
ဘရိယာတိ သိပ္ပေါယတနာနိ သိက္ခာပကဿ အာစရိယဿ ဘရိယာ။ ဂရူနံ ဒါရာတိ စူဠပိတုမဟာပိတုအာဒိနံ ဘရိယာ။ သန္တေဒန္တိ မိဿိဘာဝံ^၂၊ မရိယာဒဘေဒံ ဝါ။

တိဗ္ဗော အာဃာတော ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဘဝိဿတိတိ ဗလဝကောပေါ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဘဝိဿတိ။ အပရာနိ ဒွေ ဧတသေဝ ဝေဝစနာနိ။ ကောပေါ ဟိ စိတ္တံ အာဃာတေတိတိ အာဃာတော။ အတ္တနော စ ပရဿ စ ဟိတသုခံ ဗျာပါဒေတိတိ ဗျာပါဒေါ။ မနောပဒုသနတော မနော-
ပဒေါသောတိ ဝုစ္စတိ။ တိဗ္ဗံ ဝကေစိတ္တန္တိ ဝိယမာနဿာပိ ပရံ မာရဏတ္ထာယ

၁-ဒိပ္ပိသန္တိ (က)

၂-မိဿကဘာဝံ (သျှာ၊ က)

ဝဓကစိတ္တံ။ တဿ ဝတ္ထုံ ဒဿေတုံ မာတုပိ ပုတ္တနိတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မာဂဓိ-
ကဿာတိ မိဂလုဒ္ဓကဿ။

၁၀၄။ သတ္တန္တရကပ္ပေါတိ သတ္ထေန အန္တရကပ္ပေါ။ သံဝဋ္ဌကပ္ပံ အပ္ပတွာ
အန္တရာဝ လောကဝိနာသော။ အန္တရကပ္ပေါ စ နာမေသ ဒုပ္ပိန္နန္တရကပ္ပေါ
ရောဂန္တရကပ္ပေါ သတ္တန္တရကပ္ပေါတိ တိဝိဓော။ တတ္ထ လောဘုဿဒါယ
ပဇာယ ဒုပ္ပိန္နန္တရကပ္ပေါ ဟောတိ။ မောဟုဿဒါယ ရောဂန္တရကပ္ပေါ။
ဒေါသုဿဒါယ သတ္တန္တရကပ္ပေါ။ တတ္ထ ဒုပ္ပိန္နန္တရကပ္ပေန နဋ္ဌာ ယေဘုယျေန
ပေတ္တိဝိသယေ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ? အာဟာရနိကန္တိယာ ဗလဝတ္ထာ။ ရောဂန္တရ-
ကပ္ပေန နဋ္ဌာ ယေဘုယျေန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ကသ္မာ? တေသဉ္စိ “အဟော
ဝတညေသံ သတ္တာနံ ဧဝရူပေါ ရောဂေါ န ဘဝေယျာ”တိ မေတ္တစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။
သတ္တန္တရကပ္ပေန နဋ္ဌာ ယေဘုယျေန နိရယေ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ? အညမညံ
ဗလဝါသာတတာယ။

မိဂသညန္တိ “အယံ မိဂေါ၊ အယံ မိဂေါ”တိ သညံ။ တိဏှာနိ သတ္တာနိ
ဟတ္ထေသု ပါတုဘဝိသန္တိတိ တေသံ ကိရ ဟတ္ထေန ဖုဋ္ဌမတ္တံ ယံကိဉ္စိ
အန္တမသော တိဏှပဏ္ဍံ ဥပါဒါယ အာဝုဓမေဝ ဘဝိဿတိ။ မာ စ မယံ ကဉ္စိတိ
မယံ ကဉ္စိ ကေပုရိသမ္ပိ ဇီဝိတာ မာ ဝေါရောပယိမှ။ မာ စ အမှေ ကောစိတိ
အမှေပိ ကောစိ ကေပုရိသော ဇီဝိတာ မာ ဝေါရောပယိတ္ထ။ ယံနူန မယန္တိ
အယံ လောကဝိနာသော ပစ္စုပဋ္ဌိတော၊ န သက္ကာ ဒ္ဓိဟိ ကေဋ္ဌာနေ ဋ္ဌိတေဟိ
ဇီဝိတံ လဒ္ဓန္တိ မညမာနာ ဧဝံ စိန္တယိံသု။ ဝနဂဟနန္တိ ဝနသင်္ခါတေဟိ တိဏှ-
ဂုမ္မလတာဒိဟိ ဂဟနံ ဒုပ္ပဝေသဋ္ဌာနံ။ ရုက္ခဂဟနန္တိ ရုက္ခေဟိ ဂဟနံ ဒုပ္ပ-
ဝေသဋ္ဌာနံ။ နဒီဝိဒုဂ္ဂန္တိ နဒီနံ အန္တရဒီပါဒိသု ဒုဂ္ဂမနဋ္ဌာနံ။ ပဗ္ဗတဝိသမန္တိ
ပဗ္ဗတေဟိ ဝိသမံ၊ ပဗ္ဗတေသုပိ ဝါ ဝိသမဋ္ဌာနံ။ သဘာဂါယိသန္တိတိ ယထာ
အဟံ ဇီဝါမိ ဒိဋ္ဌာ ဘော သတ္တာ၊ တုမ္ပိ တထာ ဇီဝသိတိ ဧဝံ သမ္မောဒနကထာယ
အတ္တနာ သဘာဂေ ကရိသန္တိ။

အာယုဝဏ္ဏာဒိဝနနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ အာယတန္တိ မဟန္တံ။ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမေယျာမာတိပါတာတိ-
ပါတတော ဩသက္ကေယျာမ။ ပါဏာတိပါတံ ဝိရမေယျာမာတိပိ သဇ္ဈာယန္တိ၊
တတ္ထ ပါဏာတိပါတံ ပဇဟေယျာမာတိ အတ္ထော။ ဝိသတိဝဿာယုကာတိ

ဥဒုဗ္ဗရေဟိ စ ပဏ္ဍိတာသင်္ဂဟံ ကာရာပေတွာ တံ တတ္ထ ဝါသာပေတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ တေ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တာ။ တေသု ပိတာ ဒေဝလောကေယေဝ အဋ္ဌာသိ။ ပုတ္တော ဒေဝလောကာ စရိတွာ သုရုစိဿ ရညော ဒေဝိယာ သုမေဓာယ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တော။ မဟာပနာဒေါ နာမ ကုမာရော အဟောသိ။ သော အပရဘာဂေ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ မဟာပနာဒေါ နာမ ရာဇာ ဇာတော။ အထဿ ပုညာနုဘာဝေန သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တံ ရညော ပါသာဒံ ကရေဟိတိ ပဟိဏိ။ သော တဿ ပါသာဒံ နိဗ္ဗိနိ ပဉ္စဝိသတိယောဇနုဗ္ဗေဓံ သတ္တရတနမယံ သတဘူမကံ။ ယံ သန္ဓာယ ဇာတကေ ဝုတ္တံ—

“ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ၊ ယဿ ယူပေါ သုဝဏ္ဏယော။
တိရိယံ သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော၊ ဥဒ္ဓမာဟု သဟဿဓာ။

သဟဿကဏ္ဍော ၂ သတဂေဏ္ဍု၊ ဇောလု ဟရိတာမယော။
အနစ္စံ တတ္ထ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ ဆ သဟဿာနိ သတ္တဓာ။

ဝေမေတံ တဒါ အာသိ၊ ယထာ ဘာသသိ ဘဒ္ဒဇိ။
သက္ကော အဟံ တဒါ အာသိ၊ ဝေယျာဝစ္စကရော တဝါ”တိ ၃။

သော ရာဇာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဝသိတွာ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တသ္မိံ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တေ သော ပါသာဒေါ မဟာဂင်္ဂါယ အနုသောတံ ပတိ။ တဿ ဓုရသောပါနသမ္ပုဓဋ္ဌာနေ ပယာဂပတိဋ္ဌာနံ နာမ နဂရံ မာပိတံ။ ထုပိကာသမ္ပုဓဋ္ဌာနေ ကောဋီဂါမော နာမ။ အပရဘာဂေ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သော နဋ္ဌကာရဒေဝပုတ္တော ဒေဝ-
လောကတော စရိတွာ မနုဿပထေ ဘဒ္ဒဇိသေဋ္ဌိ နာမ ဟုတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော နာဝါယ ဂင်္ဂါတရဏဒိဝသေ ဘိက္ခုသံဃဿ တံ ပါသာဒံ ဒဿေတိတိ ဝတ္ထု ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ ပနေသ ပါသာဒေါ န အန္တရဟိတောတိ။ ဣတရဿ အာနုဘာဝါ။ တေန သဒ္ဓိံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တကုလပုတ္တော အနာဂတေ သင်္ခေါ နာမ ရာဇာ ဘဝိဿတိ။ တဿ ပရိဘောဂတ္ထာယ သော ပါသာဒေါ ဥဋ္ဌဟိဿတိ၊ တသ္မာ န အန္တရ-
ဟိတောတိ။

၁-ဥဒ္ဓမာဟု (သျှာ၊က) ၂-သဟဿကဏ္ဍ (သိ) ၃-၃ ၅-၇၆-ပိဋေ။

၁၀၈။ ဥဿာပေတွာတိ တံ ပါသာဒံ ဥဋ္ဌာပေတွာ။ အဇ္ဈာဝံသိတွာတိ တတ္ထ ဝသိတွာ။ တံ ဒတွာ ဝိဿဇ္ဇိတွာတိ တံ ပါသာဒံ ဒါနဝသေန ဒတွာ နိရပေက္ခော ပရိစ္စာဂဝသေန စ ဝိဿဇ္ဇိတွာ။ ကဿ စ ဧဝံ ဒတွာတိ။ သမဏာဒိနံ။ တေနာဟ “သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ ဒါနံ ဒတွာ”တိ။ ကထံ ပန သော ဧကံ ပါသာဒံ ဗဟူနံ ဒဿတိတိ။ ဧဝံ ကိရဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ “အယံ ပါသာဒေါ ဝိပ္ပကိရိယတူ”တိ။ သော ခဏ္ဍခဏ္ဍသော ဝိပ္ပကိရိဿတိ။ သော တံ အလဂ္ဂမာနောဝ ဟုတွာ “ယော ယတ္ထကံ ဣစ္ဆတိ၊ သော တတ္ထကံ ဂဏှတူ”တိ ဒါနဝသေန ဝိဿဇ္ဇိဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒါနံ ဒတွာ မေတ္တေယျဿ ဘဂဝတော။ပ။ ဝိဟရိဿတိ”တိ။ ဧတ္တကေန ဘဂဝါ ဝဇ္ဇဂါမိကုသလဿ အနုသန္ဓိံ ဒဿေတိ။

၁၀၉။ ဣဒါနိ ဝိဝဇ္ဇဂါမိကုသလဿ အနုသန္ဓိံ ဒဿေန္တော ပုန အတ္တဒီပါ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထာတိအာဒိမာဟ။

ဘိက္ခုနော အာယုဝဏ္ဏာဒိဝံစုနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အာယုသ္မိန္တိ ဘိက္ခဝေ ယံ ဝေါ အဟံ အာယုနာပိ ဝဓိဿထာတိ အဝေါစံ၊ တတ္ထ ဣဒံ ဘိက္ခုနော အာယုသ္မိံ ဣဒံ အာယုကာရဏန္တိ အတ္ထော။ တသ္မာ တုမှေဟိ အာယုနာ ဝဓိတုကာမေဟိ ဣမေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတိ။

ဝဏ္ဏသ္မိန္တိ ယံ ဝေါ အဟံ ဝဏ္ဏနပိ ဝဓိဿထာတိ အဝေါစံ၊ ဣဒံ တတ္ထ ဝဏ္ဏကာရဏံ။ သီလဝတော ဟိ အဝိပ္ပဋိသာရာဒိနံ ဝသေန သရီရဝဏ္ဏောပိ ကိတ္တိဝသေန ဂုဏဝဏ္ဏောပိ ဝဓတိ။ တသ္မာ တုမှေဟိ ဝဏ္ဏန ဝဓိတုကာမေဟိ သီလသမ္ပန္နေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။

သုခသ္မိန္တိ ယံ ဝေါ အဟံ သုခေနပိ ဝဓိဿထာတိ အဝေါစံ၊ ဣဒံ တတ္ထ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခါဒိနာနပ္ပကာရကံ ဈာနသုခံ။ တသ္မာ တုမှေဟိ သုခေန ဝဓိတုကာမေဟိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ဘာဝေတဗ္ဗာနိ။

ဘောဂသ္မိန္တိ ယံ ဝေါ အဟံ ဘောဂေနပိ ဝဓိဿထာတိ အဝေါစံ၊ အယံ သော အပ္ပမာဏာနံ သတ္တာနံ အပ္ပဋိကူလတာဝဟော^၁ သုခသယနာဒိ-
 ကောဒသာနိသံသော သဗ္ဗဒိသာဝိပ္ပါရိတဗြဟ္မဝိဟာရဘောဂေါ။ တသ္မာ တုမှေဟိ ဘောဂေန ဝဓိတုကာမေဟိ ဣမေ ဗြဟ္မဝိဟာရာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

၁-အပ္ပဋိကူလတာဝါဝဟော (သျှာ)

ဗလသ္မိန္ဒ ယံ ဝေါ အဟံ ဗလေနပိ ဝနိဿထာတိ အဝေါစံ၊ ဣဒံ^၁
အာသဝက္ခယပရိယောသာနေ ဥပ္ပန္နံ အရဟတ္တဖလသင်္ခါတံ ဗလံ။ တသ္မာ
တုမှေဟိ ဗလေန ဝနိတုကာမေဟိ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ယောဂေါ ကရဏီယော။

ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မာရဗလန္တိ ယထာ ဣဒံ ဒေဝပုတ္တမာရမစ္စုမာရ-
ကိလေသမာရာနံ ဗလံ ဒုပ္ပသဟံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ၊ ဧဝံ အညံ၊^၂ လောကေ
ဧကဗလမ္ပိ န သမနုပဿာမိ။ တမ္ပိ ဗလံ ဣဒမေဝ အရဟတ္တဖလံ ပသဟတိ
အဘိဘဝတိ အဇ္ဈောတ္တရတိ။ တသ္မာ ဧတ္ထေဝ ယောဂေါ ကရဏီယောတိ
ဒဿေတိ။

ဧဝမိဒံ ပုညန္တိ ဧဝံ ဣဒံ လောကုတ္တရပုညမ္ပိ ယာဝ အာသဝက္ခယာ ပဝနုတိတိ
ဝိဝဇ္ဇဂါမိကုသလာနုသန္တိ^၃ နိဠပေန္တော အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ နိဠပေသိ။
သုတ္တပရိယောသာနေ ဝိသတိ ဘိက္ခုသဟဿာနိ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ^၄သု။
စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ အမတပါနံ ပိဝိ^၅သုတိ။

စက္ကဝတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဠိတာ။

၁-ဣဒံ တံ (သီ)

၂-ဒုရဘိသမ္ဘဝံ အညံ (သျှာ၊ က)

၄-အဂ္ဂညသုတ္တံ

ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ အဂ္ဂညသုတ္တံ။ တကြာယမနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ—
 ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေတိ ဧတ္ထ အယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—အတိတေ
 သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ ဧကာ ဥပါယိကာ ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ နိမန္တေတွာ
 ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသတသဟဿဿ ဒါနံ ဒတွာ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ
 နိပဇ္ဇိတွာ “အနာဂတေ တုမှာဒိသဿ ဗုဒ္ဓဿ အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိကာ ဟောမီ”တိ ပတ္ထနံ
 အကာသိ။ သာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝေသု စေဝ မနုဿေသု စ သံသရိတွာ
 အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ဘဒ္ဒိယနဂရေ မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိပုတ္တဿ ဓနဉ္စယ-
 သေဋ္ဌိနော ဂေဟေ သုမနဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ ဇာတကာလေ
 တဿာဝိသာခါတိ နာမံ အကံသု။ သာ ယဒါဘဂဝါဘဒ္ဒိယနဂရံ အာဂမာသိ၊
 တဒါ ပဉ္စဒါသိသတေဟိ^၁ သဒ္ဓိံ^၂ ဘဂဝတော ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ပဌမဒဿနမှိ-
 ယေဝ သောတာပန္နာ အဟောသိ။

အပရဘာဂေ သာဝတ္ထိယံ မိဂါရသေဋ္ဌိပုတ္တဿ ပုဏ္ဏဝနုနကုမာရဿ ဂေဟံ
 ဂတာ။ တတ္ထ နံ မိဂါရသေဋ္ဌိ မာတုဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ တသ္မာ မိဂါရမာတာတိ
 ဝုစ္စတိ။ ပတိကုလံ ဂစ္ဆန္တိယာ စဿာ ပိတာ မဟာလတာပိဋ္ဌန္တနံ နာမ
 ကာရာပေသိ။ တသ္မိံ ပိဋ္ဌန္တနေ စတဿော ဝဇီရနာဋိယော ဥပယောဂံ အဂမံသု၊
 မုတ္တာနံ ဧကာဒသ နာဋိယော၊ ပဝါဋ္ဌဿ ဒွါဝိသတိ နာဋိယော၊ မဏိနံ
 တေတ္ထိံသ နာဋိယော။ ဣတိ ဧတေဟိ စ အညေဟိ စ သတ္တဟိ ရတနေဟိ
 နိဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ တံ သိသေ ပဋိမုက္ကံ ယာဝ ပါဒပိဋ္ဌိယာ ဘဿတိ။ ပဉ္စန္ဓ
 ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရယမာနာဝ နံ ဣတ္ထိ ဓာရေတုံ သက္ကောတိ။ သာ
 အပရဘာဂေ ဒသဗလဿ အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိကာ ဟုတွာ တံ ပသာဓနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ
 နဝဟိ ကောဋိဟိ ဘဂဝတော ဝိဟာရံ ကာရယမာနာ ကရိသမတ္ထေ
 ဘူမိဘာဂေ ပါသာဒံ ကာရေသိ။ တဿ ဥပရိဘူမိယံ ပဉ္စ ဂဗ္ဘသတာနိ
 ဟောန္တိ၊ ဟေဋ္ဌိမဘူမိယံ ပဉ္စာတိ ဂဗ္ဘသဟဿပ္ပဋိမဏ္ဍိတော အဟောသိ။ သာ
 “သုဒ္ဓပပါသာဒေါ န သောဘတိ”တိ တံ ပရိဝါရေတွာ ပဉ္စ ဒုဝနုဂေဟသတာနိ၊
 ပဉ္စ စူဠပပါသာဒသတာနိ၊ ပဉ္စ ဒိဃသလသတာနိ စ ကာရာပေသိ။ ဝိဟာရမဟော
 စတူဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။

၁-ပဉ္စဟိ ဒါရိကာသတေဟိ (သျှာ)

မာတုဂါမတ္တဘာဝေ ဌိတာယ ဝိသာခါယ ဝိယ အညိဿာ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဓနပရိစ္စာဂေါ နာမ နတ္ထိ၊ ပုရိသတ္တဘာဝေ ဌိတဿ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဝိယ အညဿာတိ။ သော ဟိ စတုပဏ္ဍာသကောဋီယော ဝိဿဇ္ဇေတွာ သာဝတ္ထိယာ ဒက္ခိဏဘာဂေ အနုရာဓပုရဿ မဟာဝိဟာရသဒိသေ ဌာနေ ဇေတဝန-မဟာဝိဟာရံ နာမ ကာရေသိ။ ဝိသာခါ သာဝတ္ထိယာ ပါဠိနဘာဂေ ဥတ္တရဒေဝိယာ^၁ ဝိဟာရသဒိသေ ဌာနေ ပုဗ္ဗာရာမံ နာမ ကာရေသိ။ ဘဂဝါ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ကုလာနံ အနုကမ္ဘာယ သာဝတ္ထိ^၂ နိဿာယ ဝိဟာရန္တော ဣမေသု ဒွိသု ဝိဟာရေသု နိဗဒ္ဓဝါသံ ဝသိ။ ဧကံ အန္တောဝသံ ဇေတဝနေ ဝသတိ၊ ဧကံ ပုဗ္ဗာရာမေ။ တသ္မိ^၃ သမယေ ပန ဘဂဝါ ပုဗ္ဗာရာမေ ဝိဟရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ”တိ။

ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဓါဇာတိ ဝါသေဋ္ဌော စ သာမဏေရော ဘာရဒ္ဓါဇော စ။ ဘိက္ခုသု ပရိဝသန္တိ^၄တိ တေ နေဝ တိတ္ထိယပရိဝါသံ ဝသန္တိ၊ န အာပတ္တိ-ပရိဝါသံ။ အပရိပုဏ္ဏဝဿတ္တာ ပန ဘိက္ခုဘာဝံ ပတ္တယမာနာ ဝသန္တိ။ တေနောဟ “ဘိက္ခုဘာဝံ အာကင်္ခမာနာ”တိ။ ဥဘောပိ ဟေတေ ဥဒိစ္စ-မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ စတ္တာလီသ စတ္တာလီသ ကောဋီဝိဘဝါ တိဏ္ဍံ ဗေဒါနံ ပါရဂူ မဇ္ဈိမနိကာယေ ဝါသေဋ္ဌသုတ္တံ သုတွာ သရဏံ ဂတာ၊ တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဣမသ္မိ^၅ ကာလေ ဘိက္ခုဘာဝံ အာကင်္ခမာနာ ပရိဝသန္တိ။ အဗ္ဘောကာသေ စင်္ဂမတိ^၆တိ ဥတ္တရဒက္ခိဏေန အာယတဿ ပါသာဒဿ ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ ပါသာဒစ္ဆာယာယံ ယန္တရဇ္ဇူဟိ အာကမိယ-မာနံ ရတနသတုဗ္ဗေဓံ သုဝဏ္ဏအဂ္ဂိကံ ဝိယ အနိလပထေ ဝိဓာဝန္တိဟိ ဆဗ္ဗဏ္ဍာဟိ ဗုဒ္ဓရသ္မိဟိ သောဘမာနော အပရာပရံ စင်္ဂမတိ။

၁၁၃။ အနုစင်္ဂမိ^၇သုတိ အဉ္ဇလိ^၈ ပဂ္ဂယု ဩနတသရိရာ ဟုတွာ အနုဝတ္တမာနာ စင်္ဂမိ^၉သု။ ဝါသေဋ္ဌံ အာမန္တေ^{၁၀}သိတိ သော တေသံ ပဏ္ဍိတ-တရော ဂဟေတဗ္ဗံ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗူ ဇာနာတိ၊ တသ္မာ တံ အာမန္တေသိ။ တုဗ္ဗေ ခုတ္တာတိ တုဗ္ဗေ ခေါ အတ္ထ။ မြာဟ္မဏဇ္ဇော^{၁၁}တိ မြာဟ္မဏဇာတိကာ။ မြာဟ္မဏ-ကုလီနာ^{၁၂}တိ မြာဟ္မဏေသု ကုလီနာ ကုလသမ္ပန္နာ။ မြာဟ္မဏကုလာ^{၁၃}တိ မြာဟ္မဏကုလတော၊ ဘောဂါဒိသမ္ပန္နံ မြာဟ္မဏကုလံ ပဟာယာတိ အတ္ထော။ န အက္ခောသန္တိ^{၁၄}တိ ဒသဝိဓေန အက္ခောသဝတ္ထုနာ န အက္ခောသန္တိ။ န ပရိ-ဘာသန္တိ^{၁၅}တိ နာနာဝိဓာယ ပရိဘဝကထာယ န ပရိဘာသန္တိ^{၁၆}တိ အတ္ထော။

၁-ဥတ္တမဒေဝိယာ (သျှာ၊ က) ၂-န ဂရဟန္တိတိ (သိ)

ဣတိ ဘဂဝါ “ဗြာဟ္မဏာ ဣမေ သာမဏေရေ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ”တိ
 ဇာနမာနောဝ ပုစ္ဆတိ။ ကသ္မာ? ဣမေ မယာ အပုစ္ဆိတာ ပဌမတရံ န
 ကထေသန္တိ၊ အကထိတေ ကထာ န သမုဋ္ဌာတိတိ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထာယ။
 တန္တုတိ ဧကံသဝစနေ နိပါတော၊ ဧကံသေနေဝ နော ဘန္တေ ဗြာဟ္မဏာ
 အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ အတ္တရူပါယာတိ အတ္တနော
 အနုရူပါယ။ ပရိပုဏ္ဏာယာတိ ယထာရစိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ အာရောပေတွာ
 အာရောပေတွာ ပရိပူရိတာယ။ နော အပရိပုဏ္ဏာယာတိ အန္တရာ အဋ္ဌပိတာယ
 နိရန္တရံ ပဝတ္တာယ။

ကသ္မာ ပန ဗြာဟ္မဏာ ဣမေ သာမဏေရေ အက္ခောသန္တိတိ။ အပုတိဋ္ဌ-
 တာယ။ ဣမေ ဟိ သာမဏေရာ အဂ္ဂဗြာဟ္မဏာနံ ပုတ္တာ တိဏ္ဏံ ဗေဒါနံ
 ပါရဂူ ဇမ္ဗုဒိပေ ဗြာဟ္မဏာနံ အန္တရေ ပါကဋ္ဌာ သမ္ဘာဝိတာ။ တေသံ
 ပဗ္ဗဇိတတ္တာ အညေ ဗြာဟ္မဏပုတ္တာ ပဗ္ဗဇိံသု။ အထ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ
 “အပတိဋ္ဌာ မယံ ဇာတာ”တိ ဣမာယ အပုတိဋ္ဌတာယ ဂါမဒ္ဒါရေပိ အန္တော-
 ဂါမေပိ တေ ဒိသ္မာ “တုမှေဟိ ဗြာဟ္မဏသမယော ဘိန္နော၊ မုဏ္ဏသမဏကဿ
 ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ရသဂိဒ္ဓါ ဟုတွာ ဝိစရထာ”တိအာဒိနိ စေဝ ပါဠိယံ
 အာဂတိာနိ “ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော”တိအာဒိနိ စ ဝတွာ
 အက္ခောသန္တိ။ သာမဏေရာ တေသု အက္ခောသန္တေသုပိ ကောပံ ဝါ အာဃာတံ
 ဝါ အကတွာ ကေဝလံ ဘဂဝတာ ပုဋ္ဌာ “တန္တု နော ဘန္တေ ဗြာဟ္မဏာ
 အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ”တိ အာရောစေသုံ။ အထ နေ ဘဂဝါ အက္ခော-
 သနာကာရံ ပုစ္ဆန္တော ယထာ ကထံ ပန ဝေါတိ ပုစ္ဆတိ။ တေ အာစိက္ခန္တာ
 ဗြာဟ္မဏာ ဘန္တေတိအာဒိမာဟံသု။

တတ္ထ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏောတိ ဇာတိဂေါတ္တာဒိနံ ပညာပနဋ္ဌာနေ ဗြာဟ္မဏောဝ
 သေဋ္ဌောတိ ဒသေန္တိ။ ဟိနာ အညေ ဝဏ္ဏောတိ ဣတရေ တယော ဝဏ္ဏာ ဟိနာ
 လာမကာတိ ဝဒန္တိ။ သုက္ခောတိ ပဏ္ဏရော။ ကဏ္ဍောတိ ကာဋ္ဌကော။ သုဇ္ဈန္တိတိ
 ဇာတိဂေါတ္တာဒိနံ ပညာပနဋ္ဌာနေ သုဇ္ဈန္တိ။ ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာတိ မဟာ-
 ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ။ ဩရသာ မုခတော ဇာတာတိ ဥရေ ဝသိတွာ မုခတော
 နိက္ခန္တာ၊ ဥရေ ကတွာ သံဝနိတာတိ ဝါ ဩရသာ။ ဗြဟ္မဇာတိ ဗြဟ္မတော
 နိဗ္ဗတ္တာ။ ဗြဟ္မနိဗ္ဗိတာတိ ဗြဟ္မုနာ နိဗ္ဗိတာ။ ဗြဟ္မဒါယာဒါတိ ဗြဟ္မုနော
 ဒါယာဒါ။ ဟိနမတ္ထ ဝဏ္ဏံ အဇ္ဈပဂတာတိ ဟိနံ ဝဏ္ဏံ အဇ္ဈပဂတာ အတ္ထ။

ဝိပါကောပိ နေသံ ကဏှော ဒုက္ခောတိ အတ္ထော။ ခတ္ထိယေပိ တေတိ ခတ္ထိယမိပိ တေ။ ဧကစ္စေတိ ဧကသ္မိံ။ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

သုက္ကာတိ နိက္ခိလေသဘာဝေန ပဏ္ဍရာ။ သုက္ကဝိပါကာတိ ဝိပါကောပိ နေသံ သုက္ကာ သုခေါတိ အတ္ထော။

၁၁၆။ ဥဘယဝေါကိဏ္ဍေသု ဝတ္တမာနေသုတိ ဥဘယေသု ဝေါကိဏ္ဍေသု မိဿိဘူတေသု ဟုတွာ ဝတ္တမာနေသု။ ကတမေသု ဥဘယေသုတိ။ ကဏှ- သုက္ကေသု ခမ္မေသု ဝိညုဂရဟိတေသု စေဝ ဝိညုပုသတ္ထေသု စ။ ယဒေတ္ထ ပြာဟ္မဏာ ဝေမာဟံသုတိ ဧတ္ထ ဧတေသု ကဏှသုက္ကမ္မေသု ဝတ္တမာနာပိ ပြာဟ္မဏာ ယဒေတံ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ပြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော”တိအာဒိ။ တံ နေသံ ဝိညု နာနုဇာနန္တိတိ ယေ လောကေ ပဏ္ဍိတာ၊ တေ နာနုမော- ဒန္တိ၊ န ပသံသန္တိတိ အတ္ထော။ တံ ကိဿ ဟေတု။ ဣမေသဉ္စိ ဝါသေဋ္ဌာတိ- အာဒိမိ အယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယံ ဝုတ္တံ နာနုဇာနန္တိတိ၊ တံ ကသ္မာတိ စေ။ ယသ္မာ ဣမေသံ စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနံ ယော ဘိက္ခု အရဟံ။ပ။ သမ္ဗဒညာ ဝိမုတ္တော၊ သော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊ တေ စ န ဧဝရူပါ။ တသ္မာ နေသံ ဝိညု နာနုဇာနန္တိ။

အရဟန္တိအာဒိပဒေသု စေတ္ထ ကိလေသာနံ အာရကတ္တာဒိဟိ ကာရဏေဟိ အရဟံ။ အာသဝါနံ ဒီဏတ္တာ ဒီဏာသဝေါ။ သတ္တ သေက္ခာ ပုထုဇန- ကလျာဏကာ စ ပြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသန္တိ နာမ။ အယံ ပန ဝုတ္ထ- ဝါသောတိ ဝုသိတဝါ။ စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ စတုသု သစ္စေသု ပရိဇာနနာဒိ- ကရဏီယံ ကတံ အဿာတိ ကတကရဏီယော။ ကိလေသဘာရော စ ခန္ဓဘာရော စ ဩဟိတော အဿာတိ ဩဟိတဘာရော။ ဩဟိတောတိ ဩဟာရိတော။ သုန္ဓရော အတ္ထော၊ သကော ဝါ အတ္ထော သဒတ္ထော၊ အနုပ္ပတ္ထော သဒတ္ထော ဧတေနာတိ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော။ ဘဝသံယောဇနံ ဝုစ္စတိ တဏှာ၊ သာ ပရိက္ခိဏာ အဿာတိ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော။ သမ္ဗဒညာ ဝိမုတ္တောတိ သမ္ဗာ ဟေတုနာ ကာရဏေန၊ ဇာနိတွာ ဝိမုတ္တော။ ဇနေတသ္မိန္တိ ဇနေ တေသ္မိံ၊ ဣမသ္မိံ လောကေတိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ခမ္မေ အဘိသမ္ဗရာယဉ္ဇာတိ ဣတ္ထဘာဝေ စ ပရတ္တဘာဝေ။

၁-တေနေဝ ဧဝရူပါ (သျှာ၊ က) ၂-ဩဟာရိတော (သိ)
၃-ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန (သိ)

၁၁၇။ အနန္တရာတိ အန္တရိရဟိတာ၊ အတ္တနော ကုလေန သဒိသာတိ အတ္ထော။ အနုယုတ္တာတိ ဝသဝတ္တိနော။ နိပစ္စကာရန္တိ မဟလ္လကတရာ နိပစ္စကာရံ ဒဿေန္တိ။ ဒဟရတရာ အဘိဝါဒနာဒိနိ ကရောန္တိ။ တတ္ထ သာမိစိကမ္မန္တိ တံတံဝတ္ထကရဏာဒိ အနုစ္ဆဝိကကမ္ပံ။

၁၁၈။ နိဝိဋ္ဌာတိ အဘိနိဝိဋ္ဌာ အစလဋ္ဌိတာ။ ကဿ ပန ဝေရူပါ သဒ္ဓါ ဟောတိတိ။ သောတာပန္နဿ။ သော ဟိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ အသိနာ သီသေ ဆေဇ္ဇမာနေဝိ^၁ ပုဒ္ဓေါ အပုဒ္ဓေါတိ ဝါ၊ ဓမ္မော အဓမ္မောတိ ဝါ၊ သံဃော အသံဃောတိ ဝါ န ဝဒတိ။ ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေါ ဟောတိ သူရမ္ပဋ္ဌော ဝိယ။

သော ကိရ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သောတာပန္နော ဟုတွာ ဂေဟံ အဂမာသိ။ အထ မာရော ဒွတ္တိံသဝရလက္ခဏပုဂ္ဂိုလ်မဏ္ဍိတံ ပုဒ္ဓရူပံ မာပေတွာ တဿ ဃရဒ္ဓါရေ ဌတွာ “သတ္ထာ အာဂတော”တိ သာသနံ ပဟိဏိ။ သူရမ္ပဋ္ဌော စိန္တေသိ “အဟံ ဣဒါနေဝ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ အာဂတော၊ ကိံ န ခေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဥပသင်္ကမိတွာ သတ္ထုသညာယ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌာသိ။ မာရော အာဟ “အမ္ပဋ္ဌ ယံ တေ မယာ ‘ရူပံ အနိစ္စံ။ ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စ’န္တိ ကထိတံ၊ တံ ဒုက္ကထိတံ။ အနုပဓာရေတွာဝ ဟိ မယာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ တံ ‘ရူပံ နိစ္စံ။ ပ။ ဝိညာဏံ နိစ္စ’န္တိ ဂဏှာဟိ”တိ။ သော စိန္တေသိ “အဋ္ဌာနမေတံ ယံ ပုဒ္ဓါ အနုပဓာရေတွာ အပစ္စက္ခံ ကတွာ ကိဉ္စိ ကထေယျု၊ အဒ္ဓါ အယံ မယံ ဝိစ္စိန္တဇနနတ္ထံ မာရော အာဂတော”တိ။ တတော နံ “တံ မာရောသိ”တိ အာဟ။ သော မုသာဝါဒံ ကာတုံ နာသက္ခိ။ “အာမ မာရောသိ”တိ ပဋိဇာနာတိ။ “ကသ္မာ အာဂတောသိ”တိ။ တဝ သဒ္ဓါစာလနတ္ထန္တိ အာဟ။ “ကဏှ ပါပိမ တံ တာဝ ဧကော တိဋ္ဌ၊ တာဒိသာနံ မာရာနံ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ သတသဟဿမ္ပိ မမ သဒ္ဓံ စာလေတုံ အသမတ္ထံ၊ မဂ္ဂေန အာဂတ- သဒ္ဓါ နာမ ထိရာ သိလာပထဝိယံ ပတိဋ္ဌိတသိနေရူ ဝိယ အစလာ ဟောတိ၊ ကိံ တံ ဧတ္ထာ”တိ အစ္ဆရံ ပဟရိ။ သော ဌာတုံ အသက္ကောန္တော တတ္ထေဝ အန္တရဓာယိ။ ဝေရူပံ သဒ္ဓံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “နိဝိဋ္ဌာ”တိ။

မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာတိ မဂ္ဂမူလဿ သဉ္ဇာတတ္ထာ တေန မဂ္ဂမူလေန ပတိဋ္ဌိတာ။ ဒဋ္ဌာတိ ထိရာ။ အသံဟာရိယာတိ သုနိခါတဣန္ဒြိလော ဝိယ ကေနစိ စာလေတုံ အသက္ကုဏေယျာ။ တဿေတံ ကလ္လံ ဝစနာယာတိ တဿ အရိယသာဝကဿ ယုတ္တမေတံ ဝတ္ထု။ ကိန္တိ ၂? “ဘဂဝတောမိ ပုတ္တော

၁-ဆိဇ္ဇမာနေဝိ (သျှာ၊ က) ၂-ကိံ (သိ)

သမ္ပန္နာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ ဝါယတိ။ ရသသမ္ပန္နာတိ ရသေန သမ္ပန္နာ ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇာ ဝိယ
 ဟောတိ။ ခုဒ္ဒမရန္တိ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာဟိ ကတမဓုံ။ အနေဋ္ဌကန္တိ နိဒ္ဒေါသံ
 မက္ခိကဏ္ဍကဝိရဟိတံ။ လောလဇာတိကောတိ လောလသဘာဝေါ။ အတိတာ-
 နန္တရေပိ ကပ္ပေ လောလောယေဝ။ အစ္စောတိ အစ္စရိယဇာတော အာဟ။
 ကိမေဝိဒံ ဘဝိဿတိတိ ဝဏ္ဏောပိဿာ မနာပေါ ဂန္ဓောပိ၊ ရသော ပနဿာ
 ကိဒိသော ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ ယော တတ္ထ ဥပ္ပန္နလောဘော၊ သော
 ရသပထဝိ° အင်္ဂုလိယာ သာယိ၊ အင်္ဂုလိယာ ဂဟေတွာ ဇိဝ္ဋဂ္ဂေ ဌပေသိ။

အစ္စာဒေသီတိ ဇိဝ္ဋဂ္ဂေ ဌပိတမတ္တာ သတ္တ ရသဟရဏီသဟဿာနိ ဖရိတွာ
 မနာပါ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ တဏှာ စဿ ဩက္ကမီတိ တတ္ထ စဿ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။

စန္ဒိမသုရိယာဒိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ အာလုပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမိ° သု ပရိဘုဉ္ဇိတုန္တိ အာလောပံ ကတွာ
 ပိဏ္ဏေ ပိဏ္ဏေ ဆိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အာရဘိ° သု။ စန္ဒိမသုရိယာတိ စန္ဒိမာ စ
 သုရိယော စ။ ပါတုရဟေသုန္တိ ပါတုဘဝိ° သု။

ကော ပန တေသံ ပဌမံ ပါတုဘဝိ၊ ကော ကသ္မိ° ဝသတိ၊ ကဿ ကိ°
 ပမာဏံ၊ ကော ဥပရိ၊ ကော သီဃံ ဂစ္ဆတိ၊ ကတိ နေသံ ဝိထိယော၊ ကထံ
 စရန္တိ၊ ကိတ္တကေ ဌာနေ အာလောကံ ကရောန္တိတိ။ ဥဘော ဧကတော
 ပါတုဘဝန္တိ။ သုရိယော ပဌမတရံ ပညာယတိ။ တေသဉ္စိ သတ္တာနံ သယံပဘာယ
 အန္တရဟိတာယ အန္တကာရော အဟောသိ။ တေ ဘိတတသိတာ “ဘဒ္ဒကံ
 ဝတဿ သစေ အာလောကော ပါတုဘဝေယျာ”တိ စိန္တယိ° သု။ တတော
 မဟာဇနဿ သုရဘာဝံ ဇနယမာနံ သုရိယမဏ္ဍလံ ဥဋ္ဌဟိ။ တေနေဝဿ
 သုရိယောတိ နာမံ အဟောသိ။ တသ္မိ° ဒိဝသံ အာလောကံ ကတွာ အတ္ထင်္ဂတေ
 ပုန အန္တကာရော အဟောသိ။ တေ “ဘဒ္ဒကံ ဝတဿ သစေ အညော
 အာလောကော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ စိန္တယိ° သု။ အထ နေသံ ဆန္ဒံ ဥတွာဝ
 စန္ဒမဏ္ဍလံ ဥဋ္ဌဟိ။ တေနေဝဿ စန္ဒောတိ နာမံ အဟောသိ။

တေသု စန္ဒော အန္တောမဏိဝိမာနေ ဝသတိ။ တံ ဗဟိ ရဇတေန ပရိက္ခိတ္တံ။
 ဥဘယမ္ပိ သီတလမေဝ အဟောသိ။ သုရိယော အန္တောကနကဝိမာနေ ဝသတိ။
 တံ ဗဟိရံ ဖလိကပရိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။ ဥဘယမ္ပိ ဥဏှမေဝ။

ပမာဏတော စန္ဒော ဥဇုကံ ဧကုနပညာသယောဇနော။ ပရိမဏ္ဍလတော တိဟိ ယောဇနောဟိ ဥိနဒိယခုသတယောဇနော။ သူရိယော ဥဇုကံ ပညာသယောဇနော၊ ပရိမဏ္ဍလတော ဒိယခုသတယောဇနော။

စန္ဒော ဟေဋ္ဌာ သူရိယော ဥပရိ၊ အန္တရာ နေသံ ယောဇနံ ဟောတိ။ စန္ဒဿ ဟေဋ္ဌိမန္တတော သူရိယဿ ဥပရိမန္တတော ယောဇနသတံ ဟောတိ။

စန္ဒော ဥဇုကံ သဏိကံ ဂစ္ဆတိ၊ တိရိယံ သီဃံ။ ဒွိသု ပဿေသု နက္ခတ္တတာရကာ ဂစ္ဆန္တိ။ စန္ဒော ဓေန ဝိယ ဝစ္ဆံ တံ တံ နက္ခတ္တံ ဥပသဏ်မတိ။ နက္ခတ္တာနိ ပန အတ္တနော ဌာနံ န ဝိဇဟန္တိ။ သူရိယဿ ဥဇုကံ ဂမနံ သီဃံ၊ တိရိယံ ဂမနံ ဒန္တံ။ သော ကာဠပက္ခဥပေါသထတော ပါဠိပဒဒိဝသေ ယောဇနာနံ သတသဟဿံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဩဟာယ ဂစ္ဆတိ။ အထ စန္ဒော လေခါ ဝိယ ပညာယတိ။ ပက္ခဿ ဒုတိယာယ သတသဟဿန္တိ ဧဝံ ယာဝ ဥပေါသထဒိဝသာ သတသဟဿံ သတသဟဿံ ဩဟာယ ဂစ္ဆတိ။ အထ စန္ဒော အနုက္ကမေန ဝဗ္ဗိတွာ ဥပေါသထဒိဝသေ ပရိပုဏ္ဏော ဟောတိ။ ပုန ပါဠိပဒဒိဝသေ ယောဇနာနံ သတသဟဿံ ဓာဝိတွာ ဂဏှာတိ။ ဒုတိယာယ သတသဟဿန္တိ ဧဝံ ယာဝ ဥပေါသထဒိဝသာ သတသဟဿံ သတသဟဿံ ဓာဝိတွာ ဂဏှာတိ။ အထ စန္ဒော အနုက္ကမေန ဟာယိတွာ ဥပေါသထဒိဝသေ သဗ္ဗသော န ပညာယတိ။ စန္ဒံ ဟေဋ္ဌာ ကတွာ သူရိယော ဥပရိ ဟောတိ။ မဟတိယာ ပါတိယာ ခုဒ္ဒကဘာဇနံ ဝိယ စန္ဒမဏ္ဍလံ ပိဓိယတိ။ မဇ္ဈိကေ ဂေဟန္တာယာ ဝိယ စန္ဒဿ ဆာယာ န ပညာယတိ။ သော ဆာယာယ အပညာယမာနာယ ဒူရေ ဌိတာနံ ဒိဝါ ပဒိပေါ ဝိယ သယမ္ဗိ န ပညာယတိ။

ကတိ နေသံ ဝိထိယောတိ ဧတ္ထ ပန အဇဝိထိ နာဂဝိထိ ဂေါဝိထိတိ တိဿော ဝိထိယော ဟောန္တိ။ တတ္ထ အဇာနံ ဥဒကံ ပဋိကူလံ ဟောတိ။ ဟတ္ထိနာဂါနံ မနာပံ။ ဂုန္တံ သီတုဏှသမတာယ ဖာသု ဟောတိ။ တသ္မာ ယံ ကာလံ စန္ဒိမသုရိယာ အဇဝိထိ အာရဟန္တိ၊ တဒါ ဒေဝေါ ဧကမိန္ဒုမ္ဗိ န ဝဿတိ။ ယဒါ နာဂဝိထိ အာရောဟန္တိ၊ တဒါ ဘိန္တံ ဝိယ နဘံ ပဋ္ဌရတိ။ ယဒါ ဂေါဝိထိ အာရောဟန္တိ၊ တဒါ ဥတုသမတာ သမ္ပဇတိ။ စန္ဒိမသုရိယာ ဆမာသေ သိနေရတော ဗဟိ နိက္ခမန္တိ၊ ဆမာသေ အန္တော ဝိစရန္တိ။ တေ ဟိ အာသာဠမာသေ သိနေရသမိပေန ဝိစရန္တိ။ တတော ပရေ ဒွေ မာသေ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဝိစရန္တာ ပဌမကတ္တိကမာသေ မဇ္ဈေန ဂစ္ဆန္တိ။ တတော စုက္ကဝါဠာဘိမုခါ ဂန္တာ တယော မာသေ စုက္ကဝါဠသမိပေန စရိတွာ ပုန

နိက္ခမိတော စိတြမာသေ မဇ္ဈေန ဂန္ဓာ တတော ဒွေ မာသေ သိနေရဘိမုခါ ပက္ခန္ဓိတော ပုန အာသာဠေ သိနေရသမိပေန စရန္တိ။

ကိတ္တကေ ဌာနေ အာလောကံ ကရောန္တိတိ။ ဧကပ္ပဟာရေန တီသု ဒီပေသု အာလောကံ ကရောန္တိ။ ကထံ ? ဣမသ္မိပ္ပိ ဒီပေ သူရိယုဂ္ဂမနကာလော ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ မဇ္ဈိန္ဒိကော ဟောတိ၊ ဥတ္တရကုရုသု အတ္တင်္ဂမနကာလော၊ အပရဂေါယာနေ မဇ္ဈိမယာမော။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟမိ ဥဂ္ဂမနကာလော ဥတ္တရကုရုသု မဇ္ဈိန္ဒိကော၊ အပရဂေါယာနေ အတ္တင်္ဂမနကာလော၊ ဣမ မဇ္ဈိမယာမော။ ဥတ္တရကုရုသု ဥဂ္ဂမနကာလော အပရဂေါယာနေ မဇ္ဈိန္ဒိကော၊ ဣမ အတ္တင်္ဂမနကာလော၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ မဇ္ဈိမယာမော။ အပရဂေါယာနဒီပေ ဥဂ္ဂမနကာလော ဣမ မဇ္ဈိန္ဒိကော၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ အတ္တင်္ဂမနကာလော၊ ဥတ္တရကုရုသု မဇ္ဈိမယာမောတိ။

နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိတိ ကတ္တိကာဒိနက္ခတ္တာနိ စေဝ သေသတာရကရူပါနိ စ စန္ဒိမသူရိယေဟိ သဒ္ဓိံယေဝ ပါတုရဟေသံ။ ရတ္တိန္ဒိဝါတိ တတော သူရိယတ္တင်္ဂမနတော ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ ရတ္တိ၊ အရုဏုဂ္ဂမနတော ယာဝ သူရိယတ္တင်္ဂမနာ ဒိဝါတိ ဧဝံ ရတ္တိန္ဒိဝါ ပညာယိံသု။ အထ ပဉ္စဒသ ရတ္တိယော အစုမာသော၊ ဒွေ အစုမာသာ မာသောတိ ဧဝံ မာသစုမာသာ ပညာယိံသု။ အထ စတ္တာရော မာသာ ဥတု၊ တယော ဥတု သံဝစ္ဆရောတိ ဧဝံ ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပညာယိံသု။

၁၂၂။ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ စာတိ ဝဏ္ဏဿ ဝိဝဏ္ဏဘာဝေါ။ တေသံ ဝဏ္ဏာတိ-မာနပစ္စယာတိ တေသံ ဝဏ္ဏံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နအတိမာနပစ္စယာ။ မာနာတိ-မာနဇာတိကာနန္တိ ပုနပ္ပါနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာတိမာနသဘာဝါနံ။ ရသာယ ပထဝီယာတိ သမ္ပန္နရသတ္တာ ရသာတိ လဒ္ဓနာမာယ ပထဝီယာ။ အနုတ္တုနိံ သူတိ အနဘာသိံသု။ အဟော ရသန္တိ အဟော အမှာကံ မရရရသံ အန္တရဟိတံ။ အဂ္ဂညံ အက္ခရန္တိ လောကုပ္ပတ္တိဝံသကထံ။ အနုသရန္တိတိ အနဂစ္ဆန္တိ။

ဘူမိပပ္ပဋကပါတုဘာဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ ဝေမေဝ ပါတုရဟေသီတိ ဒေသော ဟုတွာ ဥဋ္ဌဟိ၊ အန္တောဝါဒိယံ ဥဒကေ ဆိန္ဓေ သုက္ခကလလပဋ္ဌလံ ဝိယ စ ဥဋ္ဌဟိ။

၁၂၄။ ပဒါလတာတိ ဧကော မရရရသာ ဘဒ္ဒါလတာ။ ကလမ္ပုကာတိ နာဠိကာ။ အဟု ဝတ နောတိ မရရရသာ ဝတ နော ပဒါလတာ အဟောသိ။ အဟာယိ ဝတ နောတိ သာ နော တေရဟိ အန္တရဟိတာတိ။

၁၂၅။ အကဋ္ဌပါကောတိ အကဋ္ဌယေဝ ဘူမိဘာဂေ ဥပ္ပန္နော။
 အကဏောတိ နိက္ကဏ္ဍကော^၁။ အထူသောတိ နိက္ကဏ္ဍသော။ သုဂန္ဓောတိ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ
 ဝါယတိ။ တဏှာလုပ္ပလောတိ သုပရိသုဒ္ဓိံ ပဏှာရံ တဏှာလမေဝ ဖလတိ။
 ပက္ခိံ ပဋိဝိရူဠန္တိ သာယံ ဂဟိတဋ္ဌာနံ ပါတော ပက္ခိံ ဟောတိ၊ ပုန ဝိရူဠိံ
 ဘဒ္ဒိပါကတိကမေဝ ဂဟိတဋ္ဌာနံ န ပညာယတိ။ နာပဒါနံ ပညာယတိတိ အလာ-
 ယိတံ ဟုတွာ အနုနမေဝ ပညာယတိ။

ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂါဒိပါတုဘာဝဝဏ္ဏနာ

၁၂၆။ ဣတ္ထိယာ စာတိ ယာ ပုဗ္ဗေ မနုဿကာလေ ဣတ္ထိ၊ တဿ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ^၁
 ပါတုဘဝတိ၊ ပုဗ္ဗေ ပုရိသဿ ပုရိသလိင်္ဂံ။ မာတုဂါမော နာမ ဟိ ပုရိသတ္တဘာဝံ
 လဘန္တော အနုပုဗ္ဗေန ပုရိသတ္တပစ္စယေ ဓမ္မေ ပူရေတွာ လဘတိ။ ပုရိသော
 ဣတ္ထတ္တဘာဝံ လဘန္တော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရံ နိဿာယ လဘတိ။ တဒါ ပန
 ပကတိယာ မာတုဂါမဿ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ^၂၊ ပုရိသဿ ပုရိသလိင်္ဂံ^၃ ပါတုရဟောသိ။
 ဥပနိဇ္ဈာယတန္တိ ဥပနိဇ္ဈာယန္တာနံ ဩလောကေန္တာနံ။ ပရိဋ္ဌာဟောတိ ရာဂ-
 ပရိဋ္ဌာဟော။ သေဋ္ဌိန္တိ ဆာရိကံ။ နိဗ္ဗုပ္ပယမာနာယာတိ နိယျမာနာယ။

၁၂၇။ အဓမ္မသမ္မတန္တိ တံ ပံသုဒိပနာဒိ အဓမ္မောတိ သမ္မတံ။ တဒေတရဟိ
 ဓမ္မသမ္မတန္တိ တံ ဣဒါနိ ဓမ္မောတိ သမ္မတံ၊ ဓမ္မောတိ တံ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ။
 တထာ ဟိ ဧကစ္စေသု ဇနပဒေသု ကလဟံ ကုရုမာနာ ဣတ္ထိယော “တံ ကသ္မာ
 ကထေသိ၊ ယာ ဂေါမယပိဏှမတ္တမိ နာလတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။ ပါတဗျတန္တိ
 သေဝိတဗ္ဗတံ။ သန္တိဓိကာရကန္တိ သန္တိဓိံ ကတွာ။ အပဒါနံ ပညာယိတ္တာတိ
 ဆိန္နဋ္ဌာနံ ဥိနမေဝ ဟုတွာ ပညာယိတ္တံ။ သဏှာသဏှာတိ ဧကေကသ္မိံ ဌာနေ
 ကလာပဗန္ဓာ ဝိယ ဂုဗ္ဗဂုဗ္ဗာ ဟုတွာ။

၁၂၈။ မရိယာဒံ ဌပေယျာမာတိ သိမံ ဌပေယျာမ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ
 ယော ဟိ နာမ။ ပါဏိနာ ပဟရိံသုတိ တယော ဝါရေ ဝစနံ အဂဏှန္တိ ပါဏိနာ
 ပဟရိံသု။ တဒဂ္ဂေ ခေါတိ တံ အဂ္ဂံ ကတွာ။

မဟာသမ္မတရာဇဝဏ္ဏနာ

၁၃၀။ ဒီယိတဗ္ဗံ ဒီယေယျာတိ ပကာသေတဗ္ဗံ ပကာသေယျ ဒိပိတဗ္ဗံ
 ဒိပေယျ၊ ဟာရေတဗ္ဗံ ဟာရေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယော နေသံ သတ္တောတိ

၁-နိက္ကဏော (က)၊ နိက္ကောဏ္ဍကော (သျှာ)

ယော တေသံ သတ္တော။ ကော ပန သောတိ။ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော။ သာလီနံ ဘာဂံ အနုပဒဿာမာတိ မယံ ဧကေနဿ ခေတ္တတော အဗ္ဗဏမ္ဗဏံ အာဟရိတွာ တုယံ သာလိဘာဂံ ဒဿာမ၊ တယာ ကိဉ္စိ ကမ္မံ န ကာတဗ္ဗံ၊ တံ အမှာကံ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌာတိ။

၁၃၁။ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တန္တိ သင်္ခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော ဥပ္ပန္နော။ ခတ္တိယော ခတ္တိယောတွေဝ ဒုတိယံ အက္ခရန္တိ န ကေဝလံ အက္ခရမေဝ၊ တေ ပနဿ ခေတ္တသာမိနော တိဟိ သင်္ခေဟိ အဘိသေကမ္ပိ အကံသု။ ရဇ္ဇေတိတိ သုခေတိ ပိနေတိ။ အဂ္ဂညေနာတိ အဂ္ဂန္တိ ဉာတေန၊ အဂ္ဂေ ဝါ ဉာတေန လောကုပ္ပတ္တိသမယေ ဥပ္ပန္နေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိတိ။

မြာဟုဏမဏ္ဍလဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ ဝိတင်္ဂါရာ ဝိတရူမာတိ ပစိတွာ ခါဒိတဗ္ဗာဘာဝတော ဝိဂတ- ရူမင်္ဂါရာ။ ပန္နမုသလာတိ ကောဇ္ဇေတွာ ပစိတဗ္ဗာဘာဝတော ပတိတမုသလာ။ ဃာသမေသမာနာတိ ဘိက္ခာစရိယဝသေန ယာဂုဘတ္တံ ပရိယေသန္တာ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိသွာတိ ဘေ ဧတေ မနုဿာ ပဿိတွာ။ အနဘိသမ္ဘုဏမာနာတိ အသဟမာနာ အသက္ကောန္တာ။ ဂန္တေ ကရောန္တာတိ တယော ဝေဒေ အဘိသင်္ခရောန္တာ ဝေဝ ဝါစေန္တာ စ။ အစ္ဆန္တိတိ ဝသန္တိ၊ “အစ္ဆေန္တိ”တိပိ ပါဌော။ ဧသေဝတ္ထော။ ဟိနသမ္ပတန္တိ “မန္တေ ဓာရေန္တိ မန္တေ ဝါစေန္တိ”တိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ ဣဒံ တေန သမယေန ဟိနသမ္ပတံ။ တဒေတရဟိ သေဋ္ဌသမ္ပတန္တိ တံ ဣဒါနိ “တ္ထေကေ မန္တေ ဓာရေန္တိ တ္ထေကေ မန္တေ ဝါစေန္တိ”တိ သေဋ္ဌသမ္ပတံ ဇာတံ။ မြာဟုဏမဏ္ဍလဿာတိ မြာဟုဏဂဏဿ။

၁၃၃။ မေထုနံ ဓမ္မံ သမာဒါယာတိ မေထုနဓမ္မံ သမာဒိယိတွာ။ ဝိသု- ကမ္ပန္တေ^၁ ပယောဇေသုန္တိ ဂေါရက္ခ^၂ဝါဏိဇကမ္မာဒိကေ ဝိသုတေ ဥဂ္ဂတေ ကမ္ပန္တေ ပယောဇေသုံ။

၁၃၄။ သုဒ္ဓါ သုဒ္ဓါတိ တေန လုဒ္ဓါစာရကမ္မုသုဒ္ဓါစာရကမ္မုနာ သုဒ္ဓိ သုဒ္ဓိ လဟုံ လဟုံ ကုစ္ဆိတံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိနဿန္တိတိ အတ္ထော။ အဟု ခေါတိ ဟောတိ ခေါ။

^၁-ဝိသုတကမ္ပန္တေ (သိ) ^၂-ဂေါဟက (သျှာ၊ကံ)

၁၃၅။ သင်္ကံ ဓမ္မံ ဂရဟမာနောတိ န သေတစ္ဆတ္ထံ ဥဿာပနမတ္တေန သုဇ္ဈိတံ သက္ကာတိ ဧဝံ အတ္တနော ခတ္ထိယဓမ္မံ နိန္ဒမာနော။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ “ဣမေဟိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ စတူဟိ မဏ္ဍလေဟိ” တိ ဣမိနာ ဣမံ ဒဿေတိ “သမဏမဏ္ဍလံ နာမ ဝိသု နတ္ထိ၊ ယသ္မာ ပန န သက္ကာ ဇာတိယာ သုဇ္ဈိတံ၊ အတ္တနော အတ္တနော သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဝိသုဒ္ဓိ ဟောတိ။ တသ္မာ ဣမေဟိ စတူဟိ မဏ္ဍလေဟိ သမဏမဏ္ဍလဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ဣမာနိ မဏ္ဍလာနိ သမဏမဏ္ဍလံ အနုဝတ္တန္တိ၊ အနုဝတ္တန္တာနိ စ ဓမ္မေနဝ အနုဝတ္တန္တိ၊ နော အဓမ္မေန။ သမဏမဏ္ဍလဋ္ဌိ အာဂမ္မ သမ္မာပဋိပတ္တိ ပူရေတွာ သုဒ္ဓိ ပါပုဏန္တိ” တိ။

ဒုပ္ပရိတာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၆။ ဣဒါနိ ယထာဇာတိယာ န သက္ကာ သုဇ္ဈိတံ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိယာဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ တမတ္ထံ ပါကဋံ ကရောန္တော ခတ္ထိယောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာတိ ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတူတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန သမာဒိန္ဒကမ္မဟေတု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မဿ ဝါ သမာဒါနဟေတု။

၁၃၇။ ဒွယကာရီတိ ကာလေန ကုသလံ ကရောတိ၊ ကာလေန အကုသလန္တိ ဧဝံ ဥဘယကာရီ။ သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဟောတီတိ ဧကက္ခဏေ ဥဘယဝိပါကဒါနဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ။ ယေန ပန အကုသလံ ဗဟံ ကတံ ဟောတိ၊ ကုသလံ မန္တံ၊ သော တံ ကုသလံ နိဿာယ ခတ္ထိယကုလေ ဝါ မြာဟ္မဏကုလေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တတိ။ အထ နံ အကုသလကမ္မံ ကာဏမ္ပိ ကရောတိ ဒုဇ္ဈမ္ပိ ပိဋ္ဌသပ္ပိမ္ပိ။ သော ရဇ္ဇဿ ဝါ အနရဟော ဟောတိ၊ အဘိသိတ္တကာလေ ဝါ ဧဝံဘူတော ဘောဂေ ပရိဘုဋ္ဌိတံ န သက္ကာတိ။ အပရဿ မရဏကာလေ ဒွေ ဗလဝမလ္လာ ဝိယ တေ ဒွေပိ ကုသလာကုသလကမ္မာနိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေသု အကုသလံ ဗလဝတရံ ဟောတိ၊ တံ ကုသလံ ပဋိဗာဟိတွာ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တာပေတိ။ ကုသလကမ္မမ္ပိ ပဝတ္ထိဝေဒနိယံ ဟောတိ။ တမေန မင်္ဂလဟတ္ထိံ ဝါ ကရောန္တိ မင်္ဂလအဿံ ဝါ မင်္ဂလံဥသဘံ ဝါ။ သော သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဟောတီ” တိ။

ဗောဓိပက္ခိယဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၁၃၈။ သတ္တန္တံ ဗောဓိပက္ခိယာနန္တိ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ” တိ အာဒိကောဋ္ဌာသဝသေန သတ္တန္တံ၊ ပဋိပါဋိယာ ပန သတ္တတိံ သာယ ဗောဓိပက္ခိယာနံ

ဓမ္မာနံ။ ဘာဝနမန္တာယာတိ ဘာဝနံ အနုဂန္တာ၊ ပဋိပဇ္ဇိတွာတိ အတ္ထော။
ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ စတ္တာရော
ဝဏ္ဏေ ဒဿေတွာ ဝိနိဝတ္ထေတွာ ပဋိဝိဒ္ဓစတုသစ္စံ ဒီဏာသဝမေဝ ဒေဝ-
မနုဿေသု သေဋ္ဌံ ကတွာ ဒဿေသိ။

၁၄၀။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ လောကသမ္မတဿ ဗြဟ္မုနောပိ ဝစနဒဿနာ-
နသာရေန ဒဋ္ဌံ ကတွာ ဒဿေန္တော ဣမေသံ ဟိ ဝါသေဋ္ဌ စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနန္တိ-
အာဒိမာဟ။ “ဗြဟ္မုနာပေသာ”တိအာဒိ အဗ္ဗုဋ္ဌသုတ္တေ ဝိတ္တာရိတံ။ ဣတိ
ဘဂဝါ ဧတ္တကေန ဣမိနာ ကထာမဂ္ဂေန သေဋ္ဌန္တေဒကဝါဒမေဝ ဒဿေတွာ
သုတ္တန္တံ ဝိနိဝတ္ထေတွာ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ အတ္တမနာ
ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဓါဇာတိ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဓါဇ သာမဏေရာပိ ဟိ သကမနာ
တုဋ္ဌမနာ “သာဓု သာဓု”တိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိံသု။ ဣဒမေဝ
သုတ္တန္တံ အာဝဇ္ဇန္တာ အနုမဇ္ဇန္တာ သဟ ပဋိသတ္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသုတိ။

အဂ္ဂဉာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သမ္မသာဒနိယသုတ္တံ

သာရိပုတ္တသီဟနာဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ သမ္မသာဒနိယသုတ္တံ။ တတြာယမနုတ္တာနပဒ-
ဝဏ္ဏနာ—နာဠန္ဒာယန္တိ နာဠန္ဒာတိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ၊ တံ နဂရံ ဂေါစရဂါမံ
ကတွာ။ ပါဝါရိကမ္မဝနေတိ ဒုဿပါဝါရိကသေဋ္ဌိနော အမ္မဝနေ။ တံ ကိရ
တဿ ဥယျာနံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဘဂဝတိ
ပသန္ဓော တသ္မိံ ဥယျာနေ ကုဋိလေဏမဏ္ဍပါဒိပဋိမဏ္ဍိတံ ဘဂဝတော ဝိဟာရံ
ကတွာ နိယျာတေသိ။ သော ဝိဟာရော ဇိဝကမ္မဝနံ ဝိယ “ပါဝါရိကမ္မဝန”န္ဓေဝ
သင်္ချိံ ဂတော၊ တသ္မိံ ပါဝါရိကမ္မဝနေ ဝိဟာရတိတိ အတ္ထော။ ဘဂဝန္တံ
ဧတဒဝေါစ “ဧဝံပသန္ဓော အဟံ ဘန္ဓေ ဘဂဝတိ”တိ။ ကသ္မာ ဧဝံ အဝေါစ?
အတ္တနော ဥပ္ပန္နသောမနဿပဝေဒနတ္ထံ။

တတြာယမနုပုဗ္ဗိကထာ—ထေရော ကိရ တံဒိဝသံ ကာလဿေဝ သရိရပုဋိ-
ဇဂ္ဂနံ ကတွာ သုနိဝတ္ထနိဝါသနော ပတ္တစီဝရမာဒါယ ပါသာဒိကေဟိ
အဘိက္ကန္တာဒိဟိ ဒေဝမနုဿာနံ ပသာဒိ အာဝဟန္တော နာဠန္ဒဝါသိနံ ဟိတ-
သုခမနုဗြူဟယန္တော ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော
ဝိဟာရံဂန္ဓာ သတ္ထု ဝတ္တံ ဒဿေတွာ သတ္ထရိ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိဋ္ဌေ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ
အတ္တနော ဒိဝါဠာနံ အဂမာသိ။ တတ္ထ သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တဝါသိကေသု ဝတ္တံ
ဒဿေတွာ ပဋိက္ကန္တေသု ဒိဝါဠာနံ သမ္ပဇိတွာ စမ္ပက္ခန္တံ ပညပေတွာ ဥဒက-
တုမ္ပတော ဥဒကေန ဟတ္ထပါဒေ သီတလေ ကတွာ တိသန္ဓိပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ
ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိ။

သော ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ အတ္တနော
ဂုဏေ အနုဿရိတုမာရဒ္ဓေါ။ အထဿ ဂုဏေ အနုဿရတော သီလံ အာပါ-
ထမာဂတံ။ တတော ပဋိပါဋိယာဝ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ။
ပဌမံ ဈာနံ။ ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ။ ပ။ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနသမာပတ္တိ ဝိပဿနာဉာဏံ။ ပ။ ဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏံ။ ပ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ
သောတာပတ္တိဖလံ။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အရဟတ္တဖလံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ ဓမ္မ-
ပဋိသမ္ဘိဒါ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ သာဝကပါရမီဉာဏံ။ ဣတော
ပဠာယ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကဿ အသင်္ချေယျဿ ဥပရိ အနောမဒဿိဗုဒ္ဓဿ
ပါဒမူလေ ကတံ အဘိနိဟာရံ အာဒိံ ကတွာ အတ္တနော ဂုဏေ အနုဿရတော
ယာဝ နိသိန္နပလ္လင်္ဂံ ဂုဏာ ဥပဋ္ဌဟိံသု။

ဧဝံ ထေရော အတ္တနော ဂုဏေ အနုဿရမာနော ဂုဏာနံ ပမာဏံ ဝါ ပရိစ္ဆေဒံ ဝါ ဒဠှံ နာသက္ခိ။ သော စိန္တေသိ “မယံ တာဝ ပဒေသညဏေ ဌိတဿ သာဝကဿ ဂုဏာနံ ပမာဏံ ဝါ ပရိစ္ဆေဒေါ ဝါ နတ္ထိ၊ အဟံ ပန ယံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကိဒိသာ န ခေါတဿ ဂုဏာ”တိ ဒသဗလဿ ဂုဏေ အနုဿရိတုံ အာရဒ္ဓေါ။ သော ဘဂဝတော သီလံ နိဿာယ၊ သမာဓိံ ပညံ ဝိမုတ္တိံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ နိဿာယ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ နိဿာယ၊ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေ စတ္တာရော မဂ္ဂေ စတ္တာရိ ဖလာနိ စတသော ပဋိသန္တိဒါ စတုယောနိပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ စတ္တာရော အရိယဝံသေ နိဿာယ ဒသဗလဿ ဂုဏေ အနုဿရိတုမာရဒ္ဓေါ။

တထာ ပဉ္စ ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ ပဉ္စဂိုဏ်သမ္မာသမာဓိံ၊ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ ပဉ္စ နိဿရဏိယာ ဓာတုယော၊ ပဉ္စ ဝိမုတ္တာယတနာနိ၊ ပဉ္စ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ပညာ၊ ဆ သာရဏိယေ ဓမ္မေ၊ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ၊ ဆ ဂါရဝေ၊ ဆ နိဿရဏိယာ ဓာတုယော၊ ဆ သတတဝိဟာရေ၊ ဆ အနုတ္တရိယာနိ၊ ဆ နိဗ္ဗေဘာဂိယာ ပညာ၊ ဆ အဘိညာ၊ ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ၊ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ၊ သတ္တ အရိယဓနာနိ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သတ္တ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ သတ္တ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ၊ သတ္တ ပညာ၊ သတ္တ ဒက္ခိဏေယျပုဂ္ဂလေ၊ သတ္တ ဒီဏာသဝဗလာနိ၊ အဋ္ဌ ပညာပဋိလာဘဟေတု၊ အဋ္ဌ သမ္ပတ္တာနိ၊ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာတိက္ကမေ၊ အဋ္ဌ အာရမ္ဘဝတ္ထုနိ၊ အဋ္ဌ အက္ခဏဒေသနာ၊ အဋ္ဌ မဟာပုရိသဝိတက္ကေ၊ အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ၊ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ၊ နဝ ယောနိသောမနသိကာရမူလကေ ဓမ္မေ၊ နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ နဝ သတ္တာဝါသဒေသနာ၊ နဝ အာသာတပုဋိဝိနယေ၊ နဝ ပညာ၊ နဝ နာနတ္တာနိ၊ နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရေ၊ ဒသ နာထကရဏေ ဓမ္မေ၊ ဒသ ကသိဏာယတနာနိ၊ ဒသ ကုသလကမ္မပထေ၊ ဒသ တထာဂတဗလာနိ၊ ဒသ သမ္ပတ္တာနိ၊ ဒသ အရိယဝါသေ၊ ဒသ အသေက္ခဓမ္မေ၊ ဧကာဒသ မေတ္တာနိသံသေ၊ ဒွါဒသ ဓမ္မစက္ကာကာရေ၊ တေရသ ဓုတင်္ဂဂုဏေ၊ စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ပဉ္စဒသ ဝိမုတ္တိ- ပရိပါစနိယေ ဓမ္မေ၊ သောဠသဝိဓံ အာနာပါနဿတိံ၊ အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ ဧကုနဝိသတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ၊ စတုစတ္တာလီသ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ ပရောပဏ္ဏာသ ကုသလဓမ္မေ၊ သတ္တသတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿ- သမာပတ္တိသဉ္စရမဟာဝဇိရဉာဏံ^၁ နိဿာယ ဒသဗလဿ ဂုဏေ အနုဿရိတုံ အာရဘိ။

၁-သမာပတ္တိယော သဉ္စာရိတမဟာဝဇိရဉာဏံ (သျှာ၊ က)

တသ္မိယေဝ စ ဒိဝါဠာနေ နိသိန္ဓောယေဝ ဥပရိ “အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယ”န္တိ အာဂမိဿန္တိ သောဠသ အပရမ္ပရိယဓမ္မာ၊ တေပိ နိဿာယ အနုဿရိတုံ အာရဘိ။ သော “ကုသလပညတ္တိယံ အနုတ္တရော မယံ သတ္တာ၊ အာယတနပညတ္တိယံ အနုတ္တရော၊ ဂဟ္တာဝက္ကန္တိယံ အနုတ္တရော၊ အာဒေသနာ-
 ဝိဓာသု အနုတ္တရော၊ ဒဿနသမာပတ္တိယံ အနုတ္တရော၊ ပုဂ္ဂလပညတ္တိယံ အနု-
 တ္တရော၊ ပဓာနေ အနုတ္တရော၊ ပဋိပဒါသု အနုတ္တရော၊ ဘဿသမာစာရေ အနု-
 တ္တရော၊ ပုရိသသီလသမာစာရေ အနုတ္တရော၊ အနုသာသနိဝိဓာသု အနုတ္တရော၊
 ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဉာဏေ အနုတ္တရော၊ သဿတဝါဒေသု အနုတ္တရော၊ ပုဗ္ဗေ-
 နိဝါသဉာဏေ အနုတ္တရော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေ အနုတ္တရော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓေ အနုတ္တရော၊
 ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ အနုတ္တရော”တိ ဧဝံ ဒသဗလဿ ဂုဏေ အနုဿရန္တော
 ဘဂဝတော ဂုဏာနံ နေဝ အန္တံ၊ န ပမာဏံ ပဿိ။ ထေရော အတ္တနောပိ
 တာဝ ဂုဏာနံ အန္တံ ဝါ ပမာဏံ ဝါ နာဒ္ဒသ၊ ဘဂဝတော ဂုဏာနံ ကိံ
 ပဿိဿတိ။ ယဿ ယဿ ဟိ ပညာ မဟတိ ဉာဏံ ဝိသဒံ၊ သော သော
 ဗုဒ္ဓဂုဏေ မဟန္တတော သဒ္ဓဟတိ။ လောကီယမဟာဇနော ဥက္ကာသိတွာပိ
 ဝိပိတွာပိ “နမော ဗုဒ္ဓါန”န္တိ အတ္တနော အတ္တနော ဥပနိဿယေ ဌတွာ ဗုဒ္ဓါနံ
 ဂုဏေ အနုဿရတိ။ သဗ္ဗလောကီယမဟာဇနတော ဧကော သောတာပန္နော
 ဗုဒ္ဓဂုဏေ မဟန္တတော သဒ္ဓဟတိ။ သောတာပန္နာနံ သတတောပိ သဟဿ-
 တောပိ ဧကော သကဒါဂါမီ။ သကဒါဂါမီနံ သတတောပိ သဟဿတောပိ
 ဧကော အနာဂါမီ။ အနာဂါမီနံ သတတောပိ သဟဿတောပိ ဧကော
 အရဟာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ မဟန္တတော သဒ္ဓဟတိ။ အဝသေသအရဟန္တေဟိ အသီတိ
 မဟာထေရာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ မဟန္တတော သဒ္ဓဟန္တိ။ အသီတိမဟာထေရေဟိ
 စတ္တာရော မဟာထေရာ။ စတူဟိ မဟာထေရေဟိ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ။
 တေသုပိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရတောပိ ဧကော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ
 ဗုဒ္ဓဂုဏေ မဟန္တတော သဒ္ဓဟတိ။ သစေ ပန သကလစက္ကဝါဠဂဗ္ဗေ သင်္ခါ-
 ဋိကဏ္ဍေန သင်္ခါဋိကဏ္ဍံ ပဟရိယမာနာ နိသိန္ဓာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓဂုဏေ
 အနုဿရေယျံ၊ တေဟိ သဗ္ဗေဟိပိ ဧကော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါဝ ဗုဒ္ဓဂုဏေ မဟန္တတော
 သဒ္ဓဟတိ။

သေယျထာပိ နာမ မဟာဇနော “မဟာသမုဒ္ဓေါ ဂမ္ဘီရော ဥက္ကာနော”တိ
 ဇာနနတ္ထံ ယောတ္တာနိ ဝဇ္ဇေယျ၊ တတ္ထ ကောစိ ဗျာမပ္ပမာဏံ ယောတ္ထံ ဝဇ္ဇေယျ၊
 ကောစိ ဒွေ ဗျာမံ၊ ကောစိ ဒသဗျာမံ၊ ကောစိ ဝိသတိဗျာမံ၊ ကောစိ တိံသ-
 ဗျာမံ၊ ကောစိ စတ္တာလိသဗျာမံ၊ ကောစိ ပညာသဗျာမံ၊ ကောစိ သတဗျာမံ၊

ကောစိ သဟဿဗျာမံ၊ ကောစိ စတုရာသီတိဗျာမသဟဿံ။ တေ နာဝံ အာရုယု၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဥဂ္ဂတပဗ္ဗတာဒိမိ ဝါ ဌတွာ အတ္တနော အတ္တနော ယောတ္တံ ဩတာရေယျံ။ တေသု ယဿ ယောတ္တံ ဗျာမမတ္တံ၊ သော ဗျာမမတ္တဋ္ဌာနေယေဝ ဥဒကံ ဇာနာတိ။ ပ။ ယဿ စတုရာသီတိဗျာမသဟဿံ၊ သော စတုရာသီတိဗျာမသဟဿဋ္ဌာနေယေဝ ဥဒကံ ဇာနာတိ။ ပရတော ဥဒကံ ဧတ္တကန္တိ န ဇာနာတိ။ မဟာသမုဒ္ဒေ ပန န တတ္ထကံယေဝ ဥဒကံ၊ အထ ခေါ အနန္တမပရိမာဏံ။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿံ ဂမ္ဘီရော ဟိ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ဧဝမေဝ ဧကဗျာမယောတ္တတော ပဋ္ဌာယ နဝဗျာမယောတ္တေန ဣတဥဒကံ ဝိယ လောကီယမဟာဇနေန ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒသဗျာမယောတ္တေန ဒသဗျာမဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ သောတာပန္နေန ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ ဝိသတိဗျာမယောတ္တေန ဝိသတိဗျာမဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ သကဒါဂါမိနာ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ တိံသဗျာမယောတ္တေန တိံသဗျာမဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ အနာဂါမိနာ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ စတ္တာလီသဗျာမယောတ္တေန စတ္တာလီသဗျာမဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ အရဟတာ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ ပညာသဗျာမယောတ္တေန ပညာသဗျာမဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ အသီတိမဟာထေရေဟိ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ သတဗျာမယောတ္တေန သတဗျာမဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ စတူဟိ မဟာထေရေဟိ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ သဟဿဗျာမယောတ္တေန သဟဿဗျာမဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ စတုရာသီတိဗျာမသဟဿယောတ္တေန စတုရာသီတိဗျာမသဟဿဋ္ဌာနေ ဣတဥဒကံ ဝိယ ဓမ္မသေနာပတိနာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏာ။ တတ္ထ ယထာ သော ပုရိသော မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ နာမ န ဧတ္တကံယေဝ၊ အနန္တမပရိမာဏန္တိ ဂဏှာတိ၊ ဧဝမေဝ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဓမ္မန္တယေန အန္တယဗုဒ္ဓိယာ အနုမာနေန နယဂ္ဂါဟေန သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏေ ဌတွာ ဒသဗလဿ ဂုဏေ အနုဿရန္တော “ဗုဒ္ဓဂုဏာ အနန္တာ အပရိမာဏာ” တိ သဒ္ဓဟိ။

ထေရေန ဟိ ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏေဟိ ဓမ္မန္တယေန ဂဟေတဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏာယေဝ ဗဟုတရာ။ ယထာ ကထံ ဝိယ? ယထာ ဣတော နဝ ဣတော နဝါတိ အဋ္ဌာရသယောဇနာနိ အဝတ္ထရိတွာ ဂစ္ဆန္တိယာ စန္ဒဘာဂါယ မဟာနဒိယာ ပုရိသော သူစိပါသေန ဥဒကံ ဂဏှေယျ၊ သူစိပါသေန ဂဟိတဥဒကတော အဂ္ဂဟိတမေဝ ဗဟု ဟောတိ။ ယထာ ဝါ ပန ပုရိသော မဟာပထဝိတော အင်္ဂုလိယာ ပံသုံ ဂဏှေယျ၊ အင်္ဂုလိယာ ဂဟိတပံသုတော အဝသေသပံသုယေဝ ဗဟု ဟောတိ။ ယထာ ဝါ ပန ပုရိသော မဟာသမုဒ္ဒါဘိမုဒိံ အင်္ဂုလိံ ကရေယျ၊

အင်္ဂုလိအဘိမုခဥဒကတော အဝသေသံ ဥဒကံယေဝ ဗဟု ဟောတိ။ ယထာ စ ပုရိသော အာကာသာဘိမုခိ အင်္ဂုလိ ကရေယျ။ အင်္ဂုလိအဘိမုခအာကာသတော သေသအာကာသပုဒေသောဝ ဗဟု ဟောတိ။ ဧဝံ ထေရေန ဒိဋ္ဌဗုဒ္ဓဂုဏေဟိ အဒိဋ္ဌာ ဂုဏာဝ ဗဟူတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဂုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
ဒီယေထ ကပ္ပေါ စိရဒီဃမန္တရေ၊
ဝဏ္ဏော န ဒီယေထ တထာဂတဿာ”တိ။

ဧဝံ ထေရဿ အတ္တနော စ သတ္ထု စ ဂုဏေ အနုဿရတော ယမကမဟာနဒီမဟောသော ဝိယ အဗ္ဘန္တရေ ဝီတိသောမနဿံ အဝတ္ထရမာနံ ဝါတော ဝိယ ဘဏ္ဍံ၊ ဥဗ္ဘိဇ္ဇိတွာ ဥဂ္ဂတဥဒကံ ဝိယ မဟာရဟဒံ သကလသရီရံ ပူရေတိ။ တတော ထေရဿ “သုပတ္တိတာ ဝတ မေ ပတ္တနာ၊ သုလဒ္ဓါ မေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ယွာဟံ ဧဝံဝိဓဿ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတော”တိ အာဝဇ္ဇန္တဿ ဗလဝတရံ ဝီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။

အထ ထေရော “ကဿာဟံ ဣမံ ဝီတိသောမနဿံ အာရောစေယျ”န္တိ စိန္တေန္တော အညော ကောစိ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ မမ ဣမံ ပသာဒံ အနုစ္စဝိကံ ကတွာ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ န သက္ခိယတိ၊ အဟံ ဣမံ သောမနဿံ သတ္ထုနောယေဝ ပဝေဒေယျာမိ၊ သတ္တာဝ မေ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ သက္ခိယတိ၊ သော ဟိ တိဋ္ဌတု မမ ဝီတိသောမနဿံ၊ မာဒိသဿ သမဏသတဿ ဝါ သမဏသဟဿဿ ဝါ သမဏသတသဟဿဿ ဝါ သောမနဿံ ပဝေဒေန္တဿ သဗ္ဗေသံ မနံ ဂဏှန္တော ပဋိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ။ သေယျထာပိ နာမ အဋ္ဌာရသ ယောဇနာနိ အဝတ္ထရမာနံ ဂစ္ဆန္တိ စန္ဒဘာဂမဟာနဒိ ကုသုမ္ဘ ဝါ ကန္ဓရာ ဝါ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ မဟာသမုဒ္ဒေါဝတံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဟိ တိဋ္ဌတု စန္ဒဘာဂါ၊ ဧဝုပါနံ နဒီနံ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ သတသဟဿမ္ပိ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ၊ န စဿ တေန ဦးနတ္တံ ဝါ ပူရတ္တံ ဝါ ပညာယတိ၊ ဧဝမေဝ သတ္တာ မာဒိသဿ သမဏသတဿ သမဏသဟဿဿ သမဏသတသဟဿဿ ဝါ ဝီတိသောမနဿံ ပဝေဒေန္တဿ သဗ္ဗေသံ မနံ ဂဏှန္တော ပဋိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ။ သေသာ သမဏမြာဟ္မဏာဒယော စန္ဒဘာဂံ ကုသုမ္ဘကန္ဓရာ ဝိယ မမ သောမနဿံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတုံ န

၁-ထေရော (ဗဟုသု) ၂-ပဝေဒေဿာမိ (သီ၊ သျာ)

သက္ကောန္တိ။ ဟန္တာဟံ မမ ဝီတိသောမနဿံ သတ္ထုနောဝ အာရောစေမီတိ ပလ္လင်္ကံ ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ စမ္မက္ခန္ဓံ ပပွေါဇ္ဇေတွာ အာဒါယ သာယနသမယေ ပုပ္ဖါနံ ဝဏ္ဏတော ဆိဇ္ဇိတွာ ပဋ္ဌရဏကာလေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော သောမနဿံ ပဝေဒေန္တော ဧဝံပသန္တော အဟံ ဘန္တေတိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဧဝံပသန္တောတိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ သဒ္ဓဟာမီတိ အတ္ထော။ ဘိယျောဘိညတရောတိ ဘိယျတရော အဘိညာတော၊ ဘိယျတရာဘိညော ဝါ၊ ဥတ္တရိတရဉာဏောတိ အတ္ထော။ သမ္မောဓိယန္တိ သဗ္ဗညုတညာဏေ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေ ဝါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေနေဝ ဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏာ နိပ္ပဒေသာ ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ ဒွေ ဟိ အဂ္ဂသာဝကာ အရဟတ္တမဂ္ဂေနေဝ သာဝကပါရမီဉာဏံ ပဋိလဘန္တိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ။ ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စေ သကလေ စ ဗုဒ္ဓဂုဏေ။ သဗ္ဗဉ္စိ နေသံ အရဟတ္တမဂ္ဂေနေဝ ဣဇ္ဈတိ။ တသ္မာ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ သမ္မောဓိ နာမ ဟောတိ။ တေန ဥတ္တရိတရော ဘဂဝတာ နတ္ထိ။ တေနာဟ “ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ။

၁၄၂။ ဥဋ္ဌာရာတိ သေဋ္ဌာ။ အယဉ္စိ ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓေါ “ဥဋ္ဌာရာနိ ခါဒနိယာနိ ခါဒန္တိ”တိအာဒိသု မဓုရေ အာဂစ္ဆတိ။ “ဥဋ္ဌာရာယ ခလု ဘဝံ ဝစ္ဆာယနော သမဏံ ဂေါတမံ ပသံသာယ ပသံသတိ”တိအာဒိသု သေဋ္ဌေ။ “အပ္ပမာဏော ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော”တိအာဒိသု? ဝိပုလေ။ သွာယမိဓ သေဋ္ဌေ အာဂတော။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဋ္ဌာရာတိ သေဋ္ဌာ”တိ။ အာသဘိတိ ဥသဘဿ ဝါစာသဒိသိ အစလာ အသမ္ပဝေဓိ။ ဧကံသော ဂဟိတောတိ အနုဿဝေန ဝါ အာစရိယ- ပရမ္ပရာယ ဝါ ဣတိကိရာယ ဝါ ပိဋကသမ္ပဒါနေန ဝါ အာကာရပရိဝိတက္ကေန ဝါ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ ဝါ တက္ကဟေတု ဝါ နယဟေတု ဝါ အကထေတွာ ပစ္စက္ခတော ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဝိယ ဧကံသော ဂဟိတော၊ သန္တိဋ္ဌာန- ကထာဝ ကထိတာတိ အတ္ထော။

သီဟနာဒေါတိ သေဋ္ဌနာဒေါ၊ နေဝ ဒန္ဓာယန္တေန န ဂဂ္ဂရာယန္တေန သီဟေန ဝိယ ဥတ္တမနာဒေါ နဒိတောတိ အတ္ထော။ ကိံ တေ သာရိပုတ္တာတိ ဣမံ ဒေသနံ ကသ္မာ အာရဘိတိ။ အနုယောဂဒါပနတ္ထံ။ ဧကစ္စော ဟိ သီဟနာဒံ နဒိတွာ အတ္တနော သီဟနာဒေ အနုယောဂံ ဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ နိဗ္ဗံသနံ နက္ခမတိ၊ လေပေ ပတိတမက္ကဋ္ဌော ဝိယ ဟောတိ။ ယထာ ဓမမာနံ အပရိ- သုဒ္ဓလောဟံ ဈာယိတွာ ဈာမအင်္ဂါရော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဈာမင်္ဂါရော ဝိယ

၁-မ ၁-၃၀၁-ပိဋေ။ ၂-မ ၃-၂၃၃-ပိဋေ။
 ၃-ဒိ ၂-၁၃-ပိဋေ။ ၄-န ဘဂ္ဂရာယန္တေန (က)

ဟောတိ။ ဧကော သီဟနာဒေ အနုယောဂံ ဒါဝိယမာနော ဒါတုံ သက္ကောတိ၊ နိဗ္ဗံသနံ ခမတိ၊ ဓမမာနံ နိဒ္ဒေါသဇာတရူပံ ဝိယ အဓိကတရံ သောဘတိ၊ တာဒိသော ထေရော။ တေန နံ ဘဂဝါ “အနုယောဂက္ခမော အယ”န္တိ ဥတွာ သီဟနာဒေ အနုယောဂဒါပနတ္ထံ ဣမမ္ပိ ဒေသနံ အာရတိ။

တတ္ထ သဗ္ဗေ တေတိ သဗ္ဗေ တေ တယာ။ ဧဝံသီလာတိအာဒိသု လောကီယလောကုတ္တရဝသေန သီလာဒိနိ ပုစ္ဆတိ။ တေသံ ဝိတ္တာရကထာ မဟာပဒါနေ ကထိတာဝ။

ကိံ ပန တေ သာရိပုတ္တ ယေ တေ ဘဝိဿန္တိတိ အတိတာစ တာဝ နိရုဒ္ဓါ၊ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂတာ ဒီပသိခါ ဝိယ နိဗ္ဗုတာ၊ ဧဝံ နိရုဒ္ဓေ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂတေ တံ ကထံ ဇာနိဿသိ၊ အနာဂတဗုဒ္ဓါနံ ပန ဂုဏာ ကိန္တိ တယာ အတ္တနော စိတ္တေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝိဒိတာတိ ပုစ္ဆန္တော ဝေမာဟ။ ကိံ ပန တေ သာရိပုတ္တ အဟံ တေရဟိတိ အနာဂတာပိ ဗုဒ္ဓါ အဇာတာ အနိဗ္ဗတ္တာ အနုပုန္နာ၊ တေပိ ကထံ တံ ဇာနိဿသိ၊ တေသဉ္စိ ဇာနနံ အပဒေ အာကာသေ ပဒဒဿနံ ဝိယ ဟောတိ။ ဣဒါနိ မယာ သဒ္ဓိံ ဧကဝိဟာရေ ဝသသိ၊ ဧကတော ဘိက္ခာယံ စရသိ၊ ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဒက္ခိဏပဿေ နိသိဒသိ၊ ကိံ ပန မယံ ဂုဏာ အတ္တနော စေတသာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝိဒိတာ တယာတိ အနုယုဉ္ဇန္တော ဝေမာဟ။

ထေရော ပန ပုစ္ဆိတေ ပုစ္ဆိတေ “နော ဟေတံ ဘန္တေ”တိ ပဋိက္ခိပတိ။ ထေရဿ စ ဝိဒိတမ္ပိ အတ္ထိ အဝိဒိတမ္ပိ အတ္ထိ၊ ကိံ သော အတ္တနော ဝိဒိတဋ္ဌာနေ ပဋိက္ခေပံ ကရောတိ၊ အဝိဒိတဋ္ဌာနေတိ။ ဝိဒိတဋ္ဌာနေ န ကရောတိ၊ အဝိဒိတဋ္ဌာနေယေဝ ကရောတိတိ။ ထေရော ကိရ အနုယောဂေ အာရဒ္ဓေယေဝ အညာသိ။ န အယံ အနုယောဂေါ သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏေ၊ သဗ္ဗညုတညာဏေ အယံ အနုယောဂေါတိ အတ္တနော သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏေ ပဋိက္ခေပံ အကတွာ အဝိဒိတဋ္ဌာနေ သဗ္ဗညုတညာဏေ ပဋိက္ခေပံ ကရောတိ။ တေန ဣဒမ္ပိ ဒီပေတိ “ဘဂဝါ မယံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဗုဒ္ဓါနံ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိကာရဏဇာနနသမတ္ထံ သဗ္ဗညုတညာဏံ နတ္ထိ”တိ။

ဧတ္တာတိ ဧတေသု အတိတာဒိဘေဒေသု ဗုဒ္ဓေသု။ အထ ကိဉ္ဇရဟိတိ အထ ကသ္မာ ဧဝံ ဉ္ဇုဏေ အသတိ တယာ ဧဝံ ကထိတန္တိ ဝဒတိ။

၁၄၃။ ဓမ္မန္တယောတိ ဓမ္မဿ ပစ္စက္ခတော ဉ္ဇုဏဿ အနုယောဂံ အနုဂန္တော ဥပ္ပန္နံ အနုမာနဉ္ဇုဏံ နယဂ္ဂါဟော ဝိဒိတော။ သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏေ ဌတွာဝ

ဣမိနာဝ အာကာရေန ဇာနာမိ ဘဂဝါတိ ဝဒတိ။ ထေရဿ ဟိ နယဂ္ဂါဟော အပ္ပမာဏော အပရိယန္တော။ ယထာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပမာဏံ ဝါ ပရိယန္တော ဝါ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဓမ္မသေနာပတိနော နယဂ္ဂါဟဿ။ တေန သော “ဣမိနာ ဧဝံဝိဓော၊ ဣမိနာ အနုတ္တရော သတ္တာ”တိ ဇာနာတိ။ ထေရဿ ဟိ နယဂ္ဂါဟော သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကော ဧဝ။ ဣဒါနိ တံ နယဂ္ဂါဟံ ပါကဋ္ဌံ ကာတုံ ဥပမာယ ဒဿေန္တော သေယျထာပိ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ မဇ္ဈိမပဒေသေ နဂရဿ ဥဒ္ဓါပပါကာရာဒိနိ ထိရာနိ ဝါ ဟောန္တ၊ ဒုဗ္ဗလာနိ ဝါ၊ သဗ္ဗသော ဝါ ပန မာ ဟောန္တ၊ စောရာသင်္ကာ န ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ အဂ္ဂဟေတွာ ပစ္စန္ဓိမနဂရန္တိ အာဟ။ ဒဋ္ဌုဒ္ဓါပန္တိ ထိရပါကာရပါဒံ။ ဒဋ္ဌုပါကာရတောရဏန္တိ ထိရပါကာရဇေဝ ထိရပိဋ္ဌသင်္ဘာဋ္ဌ။ ကေဒ္ဓါရန္တိ ကသ္မာ အာဟ။ ဗဟုဒ္ဓါရေ ဟိ နဂရေ ဗဟုဟိ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကေဒ္ဓါရေ ဧကောဝ ဝဇ္ဇတိ။ ထေရဿ စ ပညာယ သဒိသော အညော နတ္ထိ။ တသ္မာ အတ္တနော ပဏ္ဍိတဘာဝဿ ဩပမ္ပတ္တံ ဧကံယေဝ ဒေါဝါရိကံ ဒဿေတုံ “ကေဒ္ဓါရ”န္တိ အာဟ။ ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္ဓာဂတော။ ဗျတ္တောတိ ဝေယျတ္တိယေန သမန္ဓာဂတော ဝိသဒဉာဏော။ မေဓာဝိတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာသင်္ခါတာယ မေဓာယ သမန္ဓာဂတော။ အနုပရိယာယပထန္တိ အနုပရိယာယနာမကံ ပါကာရမဂ္ဂံ။ ပါကာရသန္တိန္တိ ဒိန္တိ ဣဋ္ဌကာနံ အပဂတဋ္ဌာနံ။ ပါကာရဝိဝရန္တိ ပါကာရဿ ဆိန္နဋ္ဌာနံ။

စေတသော ဥပက္ကိလေသေတိ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ စိတ္တံ ဥပက္ကိလေသေန္တိ ကိလိဋ္ဌံ ကရောန္တိ ဥပတာပေန္တိ ဝိဗာဓေန္တိ၊ တသ္မာ “စေတသော ဥပက္ကိလေသာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေတိ နိဝရဏာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အနုပ္ပန္ဓာယ ပညာယ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န ဒေန္တိ၊ ဥပ္ပန္ဓာယ ပညာယ ဝဗ္ဗိတုံ န ဒေန္တိ၊ တသ္မာ “ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာတိ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုဋ္ဌ၊ ဌာပိတစိတ္တာ ဟုတွာ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတန္တိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာသဘာဝေန ဘာဝေတွာ။ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိန္တိ အရဟတ္တံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝါ ပဋိဝိဇ္ဇိံသုတိ ဒဿေတိ။

အပိစေတ္တ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဝိပဿနာ။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ မဂ္ဂေါ။ အနုတ္တရော သမ္မာသမ္ဗောဓိ အရဟတ္တံ။ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဝါ မဂ္ဂါတိ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂမိဿကာ။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အရဟတ္တမေဝ။ ဒီဃဘာဏကမဟာသီဝတ္ထေရော ပနာဟ

“သတိပဋ္ဌာနေ ဝိပဿနာတိ ဂဟေတွာ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ မဂ္ဂေါ” စ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏဇ္ဇာတိ ဂဟိတေ သုန္တရော ပဋ္ဌော ဘဝေယျ၊ န ပနေဝံ ဂဟိတ”န္တိ။
ဣတိ ထေရော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ၊ နိဝရဏပ္ပဟာနေ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ
သုမ္မောဓိယဉ္စ မဇ္ဈေ ဘိန္ဒသုဝဏ္ဏရဇတာနံ ဝိယ နာနတ္တာဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဣစ ဌတွာ ဥပမာ သံသန္ဓေတဗ္ဗာ—အာယသ္မာ ဟိ သာရိပုတ္တော ပစ္စန္နနဂရံ
ဒဿေသိ၊ ပါကာရံ ဒဿေသိ၊ ပရိယာယပထံ ဒဿေသိ၊ ဒွါရံ ဒဿေသိ၊
ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကံ ဒဿေသိ၊ နဂရံ ပဝေသနကနိက္ခမနကေ သြဋ္ဌာရိကေ ပါဏေ
ဒဿေသိ၊ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကဿ တေသံ ပါဏာနံ ပါကဋ္ဌဘာဝဉ္စ ဒဿေသိ။
တတ္ထ ကိံ ကေန သဒိသန္တိ စေ။ နဂရံ ဝိယ ဟိ နိဗ္ဗာနံ၊ ပါကာရော ဝိယ
သီလံ၊ ပရိယာယပထော ဝိယ ဟိရိ၊ ဒွါရံ ဝိယ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ပဏ္ဍိတ-
ဒေါဝါရိကော ဝိယ ဓမ္မသေနာပတိ၊ နဂရပ္ပဝိသနကနိက္ခမနကသြဋ္ဌာရိကပါဏာ
ဝိယ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဒေါဝါရိကဿ တေသံ ပါဏာနံ ပါကဋ္ဌ-
ဘာဝေါ ဝိယ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဗုဒ္ဓါနံ
သီလသမထာဒီဟိ ပါကဋ္ဌဘာဝေါ။ ဧတ္တာဝတာ ထေရေန ဘဂဝါ ဧဝမဟံ
သာဝကပါရမီဉ္စဏေ ဌတွာ ဓမ္မန္တယေန နယဂ္ဂါဟေန ဇာနာမီတိ အတ္တနော
သီဟနာဒဿ အနုယောဂေါ ဒိန္နော ဟောတိ။

၁၄၄။ ဣဓာဟံ ဘန္တေ ယေန ဘဂဝါတိ ဣမံ ဒေသနံ ကံသ္မာ အာရဘိ?
သာဝကပါရမီဉ္စဏဿ နိပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ”။ အယဉ္ဇေတ္ထ အဓိပ္ပာယော၊ ဘဂဝါ
အဟံ သာဝကပါရမီဉ္စဏံ ပဋိလဘန္တော ပဉ္စနဂုတိပါသဏ္ဍေ န အညံ ကေမ္ပိ
သမဏံ ဝါ မြာဟန္တံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ သာဝကပါရမီဉ္စဏမ္ပိ ပဋိလဘိ။
တုမှေယေဝ ဥပသင်္ကမိတွာ တုမှေ ပယိရူပါသန္တော ပဋိလဘိန္တိ။ တတ္ထ
ဣဓာတိ နိပါတမတ္ထံ။ ဥပသင်္ကမိံ ဓမ္မသဝနာယာတိ တုမှေ ဥပသင်္ကမန္တော
ပနာဟံ န စိဝရာဒိဟေတု ဥပသင်္ကမန္တော၊ ဓမ္မသဝနတ္ထာယ ဥပသင်္ကမန္တော။
ဧဝံ ဥပသင်္ကမိတွာ သာဝကပါရမီဉ္စဏံ ပဋိလဘိ။ ကဒါ ပန ထေရော
ဓမ္မသဝနတ္ထာယ ဥပသင်္ကမန္တောတိ။ သူကရခတလေဏေ ဘာဂိနေယျဒိသနခ-
ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟသုတ္တန္တကထနဒီဝသေ” ဥပသင်္ကမန္တော၊ တဒါ-
ယေဝ သာဝကပါရမီဉ္စဏံ ပဋိလဘိတိ။ တံဒီဝသဉ္စိ ထေရော တာလဝဏ္ဍီ
ဂဟေတွာ ဘဂဝန္တံ ဗိဇမာနော ဌိတော တံ ဒေသနံ သုတွာ တတ္ထေဝ

၁-မဂ္ဂေ (သီ) ၂-သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ (သီ) ၃-သမထော (သီ)
၄-နိပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ (က) ၅-မ ၂-၁၆၈-ပိဋ္ဌေ။
ဒိ-၆ ၃-၅

သာဝကပါရမီဉာဏံ ဟတ္ထဂတံ အကာသိ။ ဥတ္တရုတ္တရံ ပဏီတပဏီတန္တိ ဥတ္တရုတ္တရဉ္စေဝ ပဏီတပဏီတန္တိ ကတွာ ဒေသေသိ။ ကဏှသုက္ကသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂန္တိ ကဏှဉ္စေဝ သုက္ကန္တိ။ တန္တိ ခေါ သပ္ပုဋ္ဌိဘာဂံ သဝိပက္ခံ ကတွာ။ ကဏှံ ပဋိဗာဟိတွာ သုက္ကံ၊ သုက္ကံ ပဋိဗာဟိတွာ ကဏှန္တိ ဧဝံ သပ္ပုဋ္ဌိဘာဂံ ကတွာ ကဏှသုက္ကံ ဒေသေသိ၊ ကဏှံ ဒေသေန္တောပိ စ သဉ္စဿာဟံ သဝိပါကံ ဒေသေသိ၊ သုက္ကံ ဒေသေန္တောပိ သဉ္စဿာဟံ သဝိပါကံ ဒေသေသိ။

တသ္မိံ ဓမ္မေ အဘိညာ ဣဓေကစ္စံ ဓမ္မံ ဓမ္မေသု နိဋ္ဌမဂမန္တိ တသ္မိံ ဒေသိတေ ဓမ္မေ ဧကစ္စံ ဓမ္မံ နာမ သာဝကပါရမီဉာဏံ သဉ္စာနိတွာ ဓမ္မေသု နိဋ္ဌမဂမံ။ ကတမေသု ဓမ္မေသုတိ? စတုသစ္စဓမ္မေသု။ ဧတ္ထာယံ ထေရသလ္လာပေါ၊ ကာဠ- ဝလ္လဝါသီ သုမတ္ထေရော တာဝ ဝဒတိ “စတုသစ္စဓမ္မေသု ဣဒါနိ နိဋ္ဌမဂန- ကာရဏံ နတ္ထိ။ အဿဇိမဟာသာဝကဿ ဟိ ဒိဋ္ဌဒိဝသေယေဝ သော ပဌမမဂ္ဂေန စတုသစ္စဓမ္မေသု နိဋ္ဌံ ဂတော၊ အပရဘာဂေ သူကရခတလေဏ- ခ္ခါရေ ဥပရိ တီဟိ မဂ္ဂေဟိ စတုသစ္စဓမ္မေသု နိဋ္ဌံ ဂတော၊ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ‘ဓမ္မေသု’တိ ဗုဒ္ဓဂုဏေသု နိဋ္ဌံ ဂတော”တိ။ လောကန္တရဝါသီ စူဠသီ- ဝတ္ထေရော ပန “သဗ္ဗံ တထေဝ ဝတွာ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ‘ဓမ္မေသု’တိ အရဟတ္ထေ နိဋ္ဌံ ဂတော”တိ အာဟ။ ဒီဃဘာဏက တိပိဋကမဟာသီဝတ္ထေရော ပန “တထေဝ ပုရိမဝါဒံ ဝတွာ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ‘ဓမ္မေသု’တိ သာဝက- ပါရမီဉာဏေ နိဋ္ဌံ ဂတော”တိ ဝတွာ “ဗုဒ္ဓဂုဏာ ပန နယတော အာဂတာ”တိ အာဟ။

သတ္တရိ ပသီဒိန္တိ ဧဝံ သာဝကပါရမီဉာဏဓမ္မေသု နိဋ္ဌံ ဂန္တော ဘိယျော- သော မတ္တာယ “သမ္ဗုဒ္ဓါဒနိယ ဝတ သော ဘဂဝါ”တိ သတ္တရိ ပသီဒိံ။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတော ဓမ္မောတိ သုဠု အက္ခာတော သုကထိတော နိယျာနိကော မဂ္ဂေါ ဖလတ္ထာယ နိယျာတိ ရာဂဒေါသမောဟနိမ္မဒနသမတ္ထော။

သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နော သံဃောတိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာဝကသံဃောပိ ဝင်္ကာဒိ- ဒေါသဝိရဟိတံ သမ္ဗာပဋိပဒံ ပဋိပန္နတ္တာ သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နောတိ ပသန္နောမိ ဘဂဝတိတိ၊ ဒေသေတိ။

ကုသလဓမ္မဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၅။ ဣဒါနိ ဒိဝါဠာနေ နိသီဒိတွာ သမာပဇ္ဇိတေ သောဠသ အပရာ- ပရိယဓမ္မေ ဒေသေတုံ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယန္တိ ဒေသနံ အာရတိ။

၃-သဝိပါကံ (သီ) ၂-ဘဂဝါတိ (သီ)

တတ္ထ အနုတ္တရီယန္တိ အနုတ္တရဘာဝေါ။ ယထာ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ယထာ ယေနာကာရေန ယာယ ဒေသနာယ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ သာ တုမှာကံ ဒေသနာ အနုတ္တရတိ ဝဒတိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ တာယ ဒေသနာယ ဒေသိတေသု ကုသလေသု ဓမ္မေသုပိ ဘဂဝါဝ အနုတ္တရေတိ ဒီပေတိ။ ယာ ဝါ သာ ဒေသနာ၊ တဿာ ဘူမိံ ဒဿေန္တောပိ “ကုသလေသု ဓမ္မေသု”တိ အာဟ။ တတြိမေ ကုသလာ ဓမ္မာတိ တတြိ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ဝုတ္တပဒေ ဣမေ ကုသလာ ဓမ္မာ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ အာရောဂျဋ္ဌေန၊ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန၊ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန၊ နိဒ္ဒရထဋ္ဌေန၊ သုခဝိပါကဋ္ဌေနာတိ ပဉ္စဓာ ကုသလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေသု ဇာတကပရိယာယံ ပတွာ အာရောဂျဋ္ဌေန ကုသလံ ဝဇ္ဇတိ။ သုတ္တန္တပရိယာယံ ပတွာ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန။ အဘိဓမ္မပရိယာယံ ပတွာ ကောသလ္လသမ္ဘူတနိဒ္ဒရထသုခဝိပါကဋ္ဌေန။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ဗာဟိတိက- သုတ္တန္တပရိယာယေန အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ စုဒ္ဒသဝိဓေန ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ နဝဝိဓေန ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ သောဠသဝိဓေန စိတ္တာနုပဿနာ- သတိပဋ္ဌာနံ၊ ပဉ္စဝိဓေန ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနန္တိ ဧဝံ နာနာနယေဟိ ဝိဘဇိတွာ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေန လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဒေသိတာ။ ဖလသတိပဋ္ဌာနံ ပန ဣဓ အနဓိပေတံ ၂။ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာတိ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဧကလက္ခဏာ၊ ကိစ္စဝသေန နာနာကိစ္စာ။ “ဣဓ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယာ”တိ- အာဒိနာ နယေန သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေန လောကီယလောကုတ္တရ- မိဿကာဝ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ ဒေသိတာ။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါတိ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဧကသင်္ဂဟာ၊ ဆန္ဒာဒိဝသေန နာနာသဘာဝါ။ “ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္ဓာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ”တိအာဒိနာ နယေန သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေန လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာဝ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဒေသိတာ။

ပဉ္စိန္ဒြိယာနီတိ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဧကလက္ခဏာနိ၊ အဓိမောက္ခာဒိ- သဘာဝဝသေန နာနာသဘာဝါနိ။ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေနဝ စ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာနိ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဒေသိတာနိ။ ဗဉ္စ မလာနီတိ ဥပတ္တမ္ဘနဋ္ဌေန အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဝါ ဧကသင်္ဂဟာနိ၊ သလက္ခဏေန

၁-မ ၂-၃၁၄-ပိဋက။ ၂-န အဓိပေတံ (?)

နာနာသဘာဝါနိ။ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေနေဝ လောကီယလောကုတ္တရ-
မိဿကာနိ သဒ္ဓါဒီနိ ပဉ္စ ဗလာနိ ဒေသိတာနိ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ နိယျာနဋ္ဌေန
ဧကသင်္ဂဟာ၊ ဥပဋ္ဌာနာဒိနာ သလက္ခဏေန နာနာသဘာဝါ။ သမထဝိပဿနာ-
မဂ္ဂဝသေနေဝ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဒေသိတာ။

အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါတိ ဟေတုဋ္ဌေန ဧကသင်္ဂဟော၊ ဒဿနာဒိနာ
သလက္ခဏေန နာနာသဘာဝေါ။ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေနေဝ လောကီယ-
လောကုတ္တရမိဿကော အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဒေသိတောတိ အတ္ထော။

ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု၊ အာသဝါနံ ခယာတိ ဣဒံ ကိမတ္ထံ အာရဒ္ဓံ?
သာသနဿ ပရိယောသာနဒဿနတ္ထံ။ သာသနဿ ဟိ န ကေဝလံ မဂ္ဂေနဝ
ပရိယောသာနံ ဟောတိ၊ အရဟတ္တဖလေန ပန ဟောတိ။ တသ္မာ တံ
ဒဿေတုံ ဣဒမာရဒ္ဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ကုသလေသု
ဓမ္မေသုတိ ဘန္တေ ယာ အယံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ဧဝံဒေသနာ၊ တေဒါနုတ္တရိယံ။
တံ ဘဂဝါတိ တံ ဒေသနံ ဘဂဝါ အသေသံ သကလံ အဘိဇာနာတိ။ တံ
ဘဂဝတောတိ တံ ဒေသနံ ဘဂဝတော အသေသံ အဘိဇာနတော။ ဥတ္တရိ
အဘိညေယျံ နတ္ထိတိ တဒုတ္တရိ အဘိဇာနိတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ အယံ နာမ ဣတော
အညော ဓမ္မော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ ယံ ဘဂဝါ န ဇာနာတိတိ ဣဒံ နတ္ထိ။
ယဒဘိဇာနံ အညော သမဏော ဝါတိ ယံ တုမေဟိ အနဘိညာတံ၊ တံ
အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ အဘိဇာနန္တော ဘဂဝတာ ဘိယျော-
ဘိညတရော အဿ၊ အဓိကတရပညော ဘဝေယျ။ ယဒိဒံ ကုသလေသု
ဓမ္မေသုတိ ဧတ္ထ ယဒိဒန္တိ နိပါတမတ္ထံ၊ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ဘဂဝတာ
ဥတ္တရိတရော နတ္ထိတိ အယမေတ္ထတ္ထော။ ဣတိ ဘဂဝါဝ ကုသလေသု ဓမ္မေသု
အနုတ္တရေတိ ဒဿေန္တော “ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဧဝံပသန္တော အဟံ
ဘန္တေ ဘဂဝတိ”တိ ဒိပေတိ။ ဣတော ပရေသု အပရံ ပနာတိအာဒိသု
ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ ပုရိမဝါရသဒိသံ ပန ဝုတ္တနယေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာယတနံပဏ္ဍိတိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ အာယတနံပဏ္ဍိတိသုတိ အာယတနပညာပနာသု။ ဣဒါနိ တာ
အာယတနပညတ္တိယော ဒဿေန္တော ဆယိမာနိ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။
အာယတနကထာ ပနေသာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရေန ကထိတာ၊ တေန န တံ
ဝိတ္တာရယိဿာမ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ သာ ဝိတ္တာရတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ အာယတနပဏ္ဏတ္တိသုတိ ယာယံ အာယတန-
ပဏ္ဏတ္တိသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝဝတ္ထာနာဒိဝသေန ဧဝံ ဒေသနာ၊ တေဒါနုတ္တရိယံ။
သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၇။ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိသုတိ ဂဗ္ဘောက္ကမနေသု။ တာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိယော
ဒသေန္တော စတဿော ဣမာ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အသမ္ပဇာနောတိ
အဇာနန္တော သမ္ပုဇ္ဇော ဟုတွာ။ မာတုကုန္တိံ ဩက္ကမတိတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန
ပဝိသတိ။ ဌာတိတိ ဝသတိ။ နိက္ခမတိတိ နိက္ခမန္တောပိ အသမ္ပဇာနော
သမ္ပုဇ္ဇောဝ နိက္ခမတိ။ အယံ ပဌမာတိ အယံ ပကတိလောကိယမနုဿာနံ
ပဌမာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။

သမ္ပဇာနော မာတုကုန္တိံ ဩက္ကမတိတိ ဩက္ကမန္တော သမ္ပဇာနော
အသမ္ပုဇ္ဇော ဟုတွာ ဩက္ကမတိ။

အယံ ဒုတိယာတိ အယံ အသိတိမဟာထေရာနံ သာဝကာနံ ဒုတိယာ
ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ တေ ဟိ ပဝိသန္တာဝ ဇာနန္တိ၊ ဝသန္တာ စ နိက္ခမန္တာ စ န
ဇာနန္တိ။

အယံ တတိယာတိ အယံ ဒွိန္ဒူ အဂ္ဂသာဝကာနံ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနုဇ္ဇ
တတိယာ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ တေ ကိရ ကမ္မဇေဟိ ဝါတေဟိ အဓောသိရာ
ဥဒ္ဓံပါဒါ အနေကသတပေါရိသေ ပပါတေ ဝိယ ယောနိမုခေ ဒိတ္တာ
တာဠုန္တိဂ္ဂဠေန ဟတ္ထိ ဝိယ သမ္ပာခေန ယောနိမုခေန နိက္ခမမာနာ အနန္တံ
ဒုက္ခံ ပါပုဏန္တိ။ တေန နေသံ “မယံ နိက္ခမမှာ”တိ သမ္ပဇာနတာ န
ဟောတိ။ ဧဝံ ပူရိတပါရမီနမ္ပိ စ သတ္တာနံ ဧဝရူပေ ဌာနေ မဟန္တံ ဒုက္ခံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အလမေဝ ဂဗ္ဘာဝါသေ နိဗ္ဗိန္တိတုံ အလံ ဝိရဇ္ဇိတုံ။

အယံ စတုတ္ထာတိ အယံ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ ဝသေန စတုတ္ထာ
ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ။ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာ ဟိ မာတုကုန္တိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တာပိ
ဇာနန္တိ၊ တတ္ထ ဝသန္တာပိ ဇာနန္တိ၊ နိက္ခမန္တာပိ ဇာနန္တိ၊ နိက္ခမနကာလေပိ စ
တေ ကမ္မဇဝါတာ ဥဒ္ဓံပါဒေ အဓောသိရေ ကတွာ ဒိပိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ဒွေ
ဟတ္ထေ ပသာရေတွာ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဌိတကာဝ နိက္ခမန္တိ။ ဘဝဂ္ဂံ ဥပါဒါယ
အဝိစိအန္တရေ အညော တိသု ကာလေသု သမ္ပဇာနော နာမ နတ္ထိ ဌပေတွာ
သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္ထေ။ တေနေဝ နေသံ မာတုကုန္တိံ ဩက္ကမနကာလေ စ

နိက္ခမနကာလေ စ ဒဿဟဿိလောကဓာတု ကမ္ပတိတိ။ သေသမေတ္တ
ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာဒေသနဝိဓာဒေသနာဇ္ဈနာ

၁၄၈။ အာဒေသနဝိဓာသုတိ အာဒေသနကောဋ္ဌာသေသု။ ဣဒါနိ တာ
အာဒေသနဝိဓာ ဒဿေန္တော စတဿော ဣမာတိအာဒိမာဟ။ နိမိတ္တေန
အာဒိသတိတိ အာဂတနိမိတ္တေန ဂတနိမိတ္တေန ဌိတနိမိတ္တေန ဝါ ဣဒံ နာမ
ဘဝိဿတိတိ ကထေတိ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ရာဇာ တိဿော မုတ္တာ ဂဟေတွာ ပုရောဟိတံ
ပုစ္ဆိ “ကိံ မေ အာစရိယ ဟတ္ထေ”တိ။ သော ဣတော စိတော စ ဩလော-
ကေသိ။ တေန စ သမယေန ဧကော သရဗူ “မက္ခိကံ ဂဟေဿာမိ”တိ ပက္ခန္ဓိ၊
ဂဟဏကာလေ မက္ခိကာ ပလာတာ၊ သော မက္ခိကာယ မုတ္တုတ္တာ “မုတ္တာ
မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။ မုတ္တာ တာဝ ဟောတု၊ ကတိ မုတ္တာတိ။ သော ပုန
နိမိတ္တံ ဩလောကေသိ။ အထ အဝိဒူရေ ကုက္ကုဋေ တိက္ခတ္တံ သဒ္ဓံ နိစ္ဆာရေသိ။
ဗြာဟ္မဏော “တိဿော မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။ ဧဝံ ဧကစ္စော အာဂတ-
နိမိတ္တေန ကထေတိ။ ဧတေနုပါယေန ဂတဌိတနိမိတ္တေဟိပိ ကထနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အမနုဿာနန္တိ ယက္ခဝိသာစာဒိနံ။ ဒေဝတာနန္တိ စာတုမဟာရာဇိကာဒိနံ။
သဒ္ဓံ သုတွာတိ အညဿ စိတ္တံ ဥတွာ ကထေန္တာနံ သဒ္ဓံ သုတွာ။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရ-
သဒ္ဓန္တိ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရဝသေန ဥပ္ပန္နံ ဝိပ္ပလပန္တာနံ သုတ္တပမတ္တာဒိနံ သဒ္ဓံ။ သုတွာတိ
တံ သဒ္ဓံ သုတွာ။ ယံ ဝိတက္ကယတော တဿ သော သဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နော၊ တဿ
ဝသေန “ဧဝမ္ပိ တေ မနော”တိ အာဒိသတိ။ မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာတိ စိတ္တ-
သင်္ခါရာ သုဠပိတာ။ ဝိတက္ကေသတိတိ ဝိတက္ကယိဿတိ ပဝတ္ထေဿတိတိ
ပဇာနာတိ။ ဇာနန္တော စ အာဂမနေန ဇာနာတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေန ဇာနာတိ၊
အန္တောသမာပတ္တိယံ စိတ္တံ ဩလောကေတွာ ဇာနာတိ။ အာဂမနေန ဇာနာတိ
နာမ ကသိဏပရိကမ္ပကာလေယေဝ ယေနာကာရေန ဒေ ကသိဏဘာဝနံ
အာရဒ္ဓေါ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝါ။ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဝါ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော ဝါ
နိဗ္ဗတ္တေဿတိတိ ဇာနာတိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေန ဇာနာတိ နာမ သမထဝိပဿနာယ
အာရဒ္ဓါယေဝ ဇာနာတိ၊ ယေနာကာရေန ဒေ ဝိပဿနံ အာရဒ္ဓေါ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေဿတိ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေဿတိတိ
ဇာနာတိ။ အန္တောသမာပတ္တိယံ စိတ္တံ ဩလောကေတွာ ဇာနာတိ နာမ
ယေနာကာရေန ဣမဿ မနောသင်္ခါရာ သုဠပိတာ၊ ဣမဿ နာမ စိတ္တဿ

အနန္တရာ ဣမံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတိ။ ဣတော ဝုဠိတဿ ဧတဿ ဟာနဘာဂိယော ဝါ သမာဓိ ဘဝိဿတိ၊ ဌိတိဘာဂိယော ဝါ ဝိသေသဘာဂိယော ဝါ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော ဝါ အဘိညာယော ဝါ နိဗ္ဗတ္တေဿတိတိ ဇာနာတိ။

တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော စေတောပရိယဉာဏလာဘိ ပုထုဇ္ဇနာနံယေဝ စိတ္တံ ဇာနာတိ၊ န အရိယာနံ။ အရိယေသုပိ ဟေဋ္ဌိမော ဟေဋ္ဌိမော ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ စိတ္တံ န ဇာနာတိ၊ ဥပရိမော ပန ဟေဋ္ဌိမဿ ဇာနာတိ။ ဧတေသု စ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိ၊ အရဟာ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ ဥပရိမော ဟေဋ္ဌိမံ န သမာပဇ္ဇတိ။ တေသဉ္စိ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ သမာပတ္တိ တတြိပပတ္တိယေဝ ဟောတိ။ **တထေဝ တံ ဟောတိတိ** ဣဒံ ဧကံသေန တထေဝ ဟောတိ။ စေတောပရိယဉာဏဝသေန ဉာတဉ္စိ အညထာဘာဝိ နာမ နတ္ထိ။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဒဿနသမာပတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ အာတပ္ပမန္ဓာယာတိအာဒိ ဗြဟ္မဇာလေ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ အာတပ္ပန္တိ ဝိရိယံ။ တဒေဝ ပဒဟိတဗ္ဗတော ပဇာနံ။ အနုယုဉ္စိတဗ္ဗတော အနုယောဂေါ။ အပ္ပမာဒန္တိ သတိအဝိပ္ပဝါသံ။ သမ္မာမနသိကာရန္တိ အနိစ္စေ အနိစ္စန္တိအာဒိဝသေန ပဝတ္တံ ဥပါယမနသိကာရံ။ စေတောသမာဓိန္တိ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိံ။ အယံ ပဌမာ ဒဿနသမာပတ္တိတိ အယံ ဒုတ္တိံသာကာရံ ပဋိကူလတော မနသိကတွာ ပဋိကူလဒဿနဝသေန ဥပ္ပါဒိတာ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ပဌမာ ဒဿနသမာပတ္တိ နာမ၊ သစေ ပန တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သောတာပန္နော ဟောတိ၊ အယံ နိပ္ပရိယာယေနေဝ ပဌမာ ဒဿနသမာပတ္တိ။

အတိက္ကမ္မ စာတိ အတိက္ကမိတွာ စ။ ဆဝိမံသလောဟိတန္တိ ဆဝိဉ္စ မံသဉ္စ လောဟိတဉ္စ။ အဋ္ဌိံ ပစ္စဝေက္ခတိတိ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိတိ ပစ္စဝေက္ခတိ။ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိတိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥပ္ပါဒိတာ အဋ္ဌိအာရမ္မဏာ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒကဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ဒုတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ နာမ။ သစေ ပန တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ အယံ နိပ္ပရိယာယေန ဒုတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ။ ကာဠဝလ္လဝါသိ သုမတ္ထေရော ပန “ယာဝ တတိယမဂ္ဂါ ဝဋ္ဋတိ”တိ အာဟ။

၁-ပဋိကူလဒဿနနယေန (က)

ဝိညာဏသောတန္တိ ဝိညာဏမေဝ။ ဥဘယတော အဗ္ဗောဓိန္ဒန္တိ ဒွိဟိဝိ
 ဘာဂေဟိ အတ္တိန္ဒ။ ဣဓ လောကေ ပတိဋ္ဌိတဉ္ဇာတိ ဆန္ဒရာဂဝသေန ဣမသ္မိဉ္စ
 လောကေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ ကမ္မံ ဝါ ကမ္မတော
 ဥပဂစ္ဆန္တိ ဣဓ လောကေ ပတိဋ္ဌိတံ နာမ။ ကမ္မဘဝံ အာကမုန္တိ ပရလောကေ
 ပတိဋ္ဌိတံ နာမ။ ဣမိနာ ကိံ ကထိတံ? သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ စေတောပရိယဉာဏံ
 ကထိတံ။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနဉ္စိ စေတောပရိယဉာဏံ တတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ
 နာမ။

ဣဓ လောကေ အပ္ပတိဋ္ဌိတဉ္ဇာတိ နိစ္ဆန္ဒရာဂတ္တာ ဣဓလောကေ စ
 အပ္ပတိဋ္ဌိတံ။ ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ ကမ္မံ ဝါ ကမ္မတော န ဥပဂစ္ဆန္တိ
 ဣဓ လောကေ အပ္ပတိဋ္ဌိတံ နာမ။ ကမ္မဘဝံ အနာကမုန္တိ ပရလောကေ
 အပ္ပတိဋ္ဌိတံ နာမ။ ဣမိနာ ကိံ ကထိတံ? ဒီဏာသဝဿ စေတောပရိယဉာဏံ
 ကထိတံ။ ဒီဏာသဝဿ ဟိ စေတောပရိယဉာဏံ စတုတ္ထာ ဒဿနသမာပတ္တိ
 နာမ။

အပိစ ဒွတ္တိံသာကာရေ အာရဒ္ဓဝိပဿနာပိ ပဌမာ ဒဿနသမာပတ္တိ။
 အဋ္ဌိအာရမ္မဏေ အာရဒ္ဓဝိပဿနာ ဒုတိယာ ဒဿနသမာပတ္တိ။ သေက္ခ-
 ပုထုဇ္ဇနာနံ စေတောပရိယဉာဏံ ဒီဏာသဝဿ စေတောပရိယဉာဏန္တိ ဣဒံ
 ပဒဒ္ဓယံ နိစ္စလမေဝ။ အပရော နယော ပဌမဇ္ဈာနံ ပဌမာ ဒဿနသမာပတ္တိ။
 ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဒုတိယာ။ တတိယဇ္ဈာနံ တတိယာ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ စတုတ္ထာ ဒဿန-
 သမာပတ္တိ။ တထာ ပဌမမဂ္ဂေါ ပဌမာ ဒဿနသမာပတ္တိ။ ဒုတိယမဂ္ဂေါ ဒုတိယာ။
 တတိယမဂ္ဂေါ တတိယာ။ စတုတ္ထမဂ္ဂေါ စတုတ္ထာ ဒဿနသမာပတ္တိတိ။ သေသ-
 မေတ္တ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိသူတိ လောကဝေါဟာရဝသေန “သတ္တော ပုဂ္ဂလော
 နရော ပေါသော”တိ ဧဝံ ပညာပေတဗ္ဗာသု လောကပညတ္တိသု။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စိ ဒွေ
 ကထာ သမ္မုတိကထာ, ပရမတ္ထကထာတိ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တေ ဝိတ္တာရိတာ။

တတ္ထ ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိသူတိ အယံ သမ္မုတိကထာ။ ဣဒါနိ ယေ ပုဂ္ဂလေ
 ပညပေန္တော ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိသု ဘဂဝါ အနုတ္တရော ဟောတိ၊ တေ ဒဿေန္တော
 သတ္တိမေ ဘန္တေ ပုဂ္ဂလာ။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိ ဒွိဟိ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တော, အရူပသမာပတ္တိယာ

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၅-ဝိဋ္ဌေ။

ရူပကာယတော ဝိမုတ္တော မဂ္ဂေန နာမကာယတော။ သော စတုန္ဒံ အရူပ-
သမာပတ္တိနံ ဧကေကတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာနံ
စတုန္ဒံ၊ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တပ္ပတ္တအနာဂါမိနော စ ဝသေန ပဉ္စဝိဓော
ဟောတိ။

ပါဠိ ပနေတ္ထ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဣဓေ-
ကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ
စဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ”တိ^၁ ဧဝံ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘိနော
ဝသေန အာဂတာ။ ပညာယ ဝိမုတ္တောတိ ပညာဝိမုတ္တော၊ သော သုက္ခ-
ဝိပဿကော စ၊ စတူဟိ ဈာနေဟိ ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တာ စတ္တာရော စာတိ
ဣမေသံ ဝသေန ပဉ္စဝိဓောဝ ဟောတိ။

ပါဠိ ပနေတ္ထ အဋ္ဌဝိမောက္ခပဋိက္ခေပဝသေနော အာဂတာ။ ယထာဟ
“န ဟေဝ ခေါ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ
ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ပညာဝိမုတ္တော”တိ^၂။

ဖုဋ္ဌန္တံ သတ္တိကရောတိတိ ကာယသက္ခိ၊ သော ဈာနဖဿံ ပဌမံ ဖုသတိ၊ ပစ္စာ
နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သတ္တိကရောတိ၊ သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌံ အာဒိံ ကတွာ
ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနေဝါဟ
“ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ
စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော
ကာယသက္ခိ”တိ^၃။

ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တောတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ တကြိဒံ သင်္ခေပလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ
သုခေါ နိရောဓောတိ ဉ္ဇတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌိဝိဒိတံ သတ္တိကတံ ပဿိတံ ပညာယာတိ
ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ ဝိတ္တာရတော ပနေသောပိ ကာယသက္ခိ ဝိယ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။
တေနေဝါဟ “ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။
အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တထာဂတပ္ပ-
ဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ၊ ပညာယ
စဿ ဒိသွာ ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော
ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော”တိ^၄။

၁-၂-၃-၄-အဘိ ၃-၁၁၇-ပိဋကေ။

သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သောပိ ဝုတ္တနယေနော ခဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တေနောဟိ “ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ။ပ။ အယံ ဒုက္ခ- နိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တထာဂတပုဝေဒိတာ စဿ ဓမ္မာ ပညာယ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ ဝေါစရိတာ၊ ပညာယ စဿ ဒိသ္မာ ဧကစ္စော အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ နော စ ခေါ ယထာ ဒိဋ္ဌိပုတ္တဿ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော”တိ။ ဧတေသု ဟိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓဟန္တဿ ဝိယ၊ ဩကပ္ပေန္တဿ ဝိယ၊ အဓိမုစ္စန္တဿ ဝိယ စ ကိလေသက္ခယော ဟောတိ။ ဒိဋ္ဌိပုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂက္ခဏေ ကိလေသစ္ဆေဒကံ ဉာဏံ အဒန္တံ တိဒိဏံ သူရံ ဟုတွာ ဝဟတိ။ တသ္မာ ယထာ နာမ နာတိတိဒိဏေန အသိနာ ကဒလိံ ဆိန္ဒန္တဿ ဆိန္ဒဋ္ဌာနံ န မဋ္ဌံ ဟောတိ၊ အသိ န သိဃံ ဝဟတိ၊ သဒ္ဓေါ သုယျတိ၊ ဗလဝတရော ဝါယာမော ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ ဧဝရူပါ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗ- ဘာဂမဂ္ဂဘာဝနာ။ ယထာ ပန အတိနိသိတေန အသိနာ ကဒလိံ ဆိန္ဒန္တဿ ဆိန္ဒ- ဋ္ဌာနံ မဋ္ဌံ ဟောတိ၊ အသိ သိဃံ ဝဟတိ၊ သဒ္ဓေါ န သုယျတိ၊ ဗလဝတရံ ဝါယာမ- ကိစ္စံ န ဟောတိ၊ ဧဝရူပါ ပညာဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓမ္မံ အနုဿရတိတိ ဓမ္မာနုသာရီ။ ဓမ္မောတိ ပညာ၊ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓါနုသာရီဒ္ဓိဝိ ဧသေဝ နယော။ ဥဘောပေတေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာယေဝ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိ- ဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ၊ ပညာဝါဟိံ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မာနုသာရီ”တိ။

တဿ “ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါဝါဟိံ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါနုသာရီ”တိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပနေသာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာဒိကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပညာဘာဝနာမိကာရေ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမ- နယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပဓာနဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၅၁။ ပဓာနေသုတိ ဣဓ ပဒဟနဝသေန “သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ပဓာနာ”တိ ဝုတ္တာ။ တေသံ ဝိတ္ထာရကထာ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁-အဘိ ၃-၁၁၈-ဝိဇ္ဇေ။

ပဋိပဒါဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၁၅၂။ ဒုက္ခပဋိပဒါဒီသု အယံ ဝိတ္တာရနယော—“တတ္ထ ကတမာ ဒုက္ခ-
 ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ ပညာ၊ ဒုက္ခေန ကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ဒန္ဓံ
 တံ ဌာနံ အဘိဇာနန္တဿ ယာ ပညာ ပဇာနနာ။ပ။ အမောဟော ဓမ္မဝိစယော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ ပညာ။ တတ္ထ ကတမာ
 ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ ပညာ၊ ဒုက္ခေန ကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ
 ဒိပ္ပံ တံ ဌာနံ အဘိဇာနန္တဿ ယာ ပညာ ပဇာနနာ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အယံ
 ဝုစ္စတိ ဒုက္ခပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ ပညာ။ တတ္ထ ကတမာ သုခပဋိပဒါ ဒန္ဓာ-
 ဘိညာ ပညာ၊ အကိစ္ဆေန အကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ဒန္ဓံ တံ ဌာနံ
 အဘိဇာနန္တဿ ယာ ပညာ ပဇာနနာ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ သုခပဋိ-
 ပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ ပညာ။ တတ္ထ ကတမာ သုခပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ ပညာ၊
 အကိစ္ဆေန အကသိရေန သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ဒိပ္ပံ တံ ဌာနံ အဘိဇာနန္တဿ
 ယာ ပညာ ပဇာနနာ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ သုခပဋိပဒါ ဒိပ္ပါဘိညာ
 ပညာ”တိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။
 သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဘဿသမာစာရာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ န စေဝ မုသာဝါဒုပသဋ္ဌိတန္တိ ဘဿသမာစာရေ ဌိတောပိ
 ကထာမဂ္ဂံ အနုပစ္စိန္တိတွာ ကထေန္တောပိ ဣဂေကစ္စော ဘိက္ခု န စေဝ
 မုသာဝါဒုပသဋ္ဌိတံ ဘာသတိ။ အဋ္ဌ အနရိယဝေါဟာရေ ဝဇ္ဇေတွာ အဋ္ဌ
 အရိယဝေါဟာရယုတ္တမေဝ ဘာသတိ။ န စ ဝေဘူတိယန္တိ ဘဿသမာစာရေ
 ဌိတောပိ ဘေဒကရဝါစံ န ဘာသတိ။ န စ ပေသုဏိယန္တိ တဿာယေဝေတံ
 ဝေဝစနံ။ ဝေဘူတိယဝါစာ ဟိ ပိယဘာဝဿ သုညကရဏတော “ပေသုဏိ-
 ယ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ နာမမေဝဿာ ဧတန္တိ မဟာသီဝတ္ထေရော အဝေါစ။ န စ
 သာရမ္ဘန္တိ သာရမ္ဘဇာ စ ယာ ဝါစာ၊ တဉ္စ န ဘာသတိ။ “တွံ ဒုဿီလော”တိ
 ဝုတ္တေ၊ “တွံ ဒုဿီလော တဝါစရိယော ဒုဿီလော”တိ ဝါ၊ “တုယံ အာပုတ္တိ”တိ
 ဝုတ္တေ၊ “အဟံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပါဠိလိပုတ္တံ ဂတော”တိအာဒိနာ နယေန
 ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပကထာပဝတ္တံ ဝါ ကရဏုတ္တရိယဝါစံ န ဘာသတိ။ ဇယာ-
 ပေက္ခောတိ ဇယပုရေက္ခာရော ဟုတွာ၊ ယထာ ဟတ္ထကော သကျပုတ္တော
 တိတ္ထိယာ နာမ ဓမ္မေနပိ အဓမ္မေနပိ ဇေတဗ္ဗာတိ သစ္စာလိကံ ယံကိဋ္ဌိ ဘာသတိ။

၁-အဘိ ၂-၃၄၄-ပိဋက။

ဧဝံ ဇယာပေက္ခော ဇယပုရေက္ခောရော ဟုတွာ န ဘာသတိတိ အတ္ထော။ မန္တာ
မန္တာ စ ဝါစံ ဘာသတိတိ ဧတ္ထ မန္တာတိ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ မန္တာယ ပညာယ။ ပုန
မန္တာတိ ဥပပရိက္ခိတွာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဿသမာစာရေ ဌိတော
ဒိဝသဘာဂမ္ဘိကထေန္တောပညာယ ဥပပရိက္ခိတွာ ယုတ္တကထမေဝ ကထေတိတိ။
နိဓာနဝတိန္တိ ဟဒယေပိ နိဒဟိတဗ္ဗယုတ္တံ။ ကာလေနာတိ ယုတ္တပတ္တကာလေန။

ဧဝံ ဘာသိတာ ဟိ ဝါစာ အမုသာ စေဝ ဟောတိ အပိသုဏာ စ
အဖရုသာ စ အသဌာ စ အသမ္ပပ္ပလာပါ^၁ စ။ ဧဝရူပါ စ အယံ ဝါစာ
စတုသစ္စနိဿိတာတိပိ သိက္ခတ္တယနိဿိတာတိပိ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတာတိပိ
တေရသမုတင်္ဂနိဿိတာတိပိ သတ္တတိ^၁သဗောဓိပက္ခိယဓမ္မနိဿိတာတိပိ မဂ္ဂ-
နိဿိတာတိပိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ ဘဿသမာစာရေတိ။
တံ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

သစ္စော စဿ သဒ္ဓေါ စာတိ သီလာစာရေ ဌိတော ဘိက္ခု၊ သစ္စော စ
ဘဝေယျ သစ္စကထော သဒ္ဓေါ စ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော။ နန ဟေဋ္ဌာ သစ္စံ ကထိတမေဝ၊
ဣဓ ကဿာ ပုန ဝုတ္တန္တိ။ ဟေဋ္ဌာ ဝါစာသစ္စံ ကထိတံ၊ သီလာစာရေ ဌိတော
ပန ဘိက္ခု၊ အန္တမသော ဟသနကထာယပိ မုသာဝါဒံ န ကရောတိတိ ဒသေတုံ
ဣဓ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ သော ဓမ္မေန သမေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိတိ ဒဿနတ္ထံ န စ
ကုဟကောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ကုဟကော”တိအာဒိနိ ပြဟ္မဇာလေ
ဝိတ္တာရိတာနိ။

ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ ဘောဇနေပိ မတ္တညူတိ ဆသု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော
ဘောဇနေပိ ပမာဏညူ။ သမကာရိတိ သမစာရိ၊ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ
စ ကာယဝင်္ကာဒိနိ ပဟာယ သမံ စရတိတိ အတ္ထော။ ဇာဂရိယာနုယောဂ-
မနုယုတ္တောတိရတ္တိန္ဒြိယံ ဆကောဋ္ဌာသေ ကတွာ “ဒိဝသံ စင်္ဂမေန နိသဇ္ဇာယာ”တိ
ဝုတ္တနယေနေဝ ဇာဂရိယာနုယောဂံ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရတိ။ အတန္တိတောတိ
နိတ္တန္တိ ကာယာလသိယဝိရဟိတော။ အာရဒ္ဓဝိရိယောတိ ကာယိကဝိရိယေနာပိ
အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟောတိ၊ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ဝိနောဒေတွာ စတုသု
ဣရိယာပထေသု အဋ္ဌအာရပ္ပဝတ္ထုဝသေန ဧကဝိဟာရိ။ စေတသိကဝိရိယေနာပိ
အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟောတိ၊ ကိလေသသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ဝိနောဒေတွာ
အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန ဧကဝိဟာရိ။ အပိစ ယထာ တထာ ကိလေသုပ္ပတ္တိ^၁
နိဝါရေန္တော စေတသိကဝိရိယေန အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟောတိ။ ဈာယိတိ

၁-အသမ္ပာ (သိ)

အာရမ္မဏလက္ခဏပနိဇ္ဈာနဝသေန ဈာယီ။ သတိမာတိ စိရကတာဒိအနုဿ-
ရဏသမတ္ထာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော။

ကလျာဏပဋိဘာနောတိ ဝါက္ခရဏသမ္ပန္နော စေဝ ဟောတိ ပဋိဘာန-
သမ္ပန္နော စ။ ယုတ္တပဋိဘာနော ခေါ ပန ဟောတိ နော မုတ္တပဋိဘာနော။
သီလသမာစာရသ္မိံ ဟိ ဌိတဘိက္ခု မုတ္တပဋိဘာနော န ဟောတိ။ ယုတ္တပဋိ-
ဘာနော ပန ဟောတိ ဝင်္ဂီသတ္ထေရော ဝိယ။ ဂတိမာတိ ဂမနသမတ္ထာယ
ပညာယ သမန္ဓာဂတော။ ဓိတိမာတိ ဓာရဏသမတ္ထာယ ပညာယ သမန္ဓာဂတော။
မတိမာတိ ဧတ္ထ ပန မတိတိ ပညာယ နာမမေဝ။ တသ္မာ ပညဝါတိ အတ္ထော။
ဣတိ တိဟိပိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ပညာဝ ကထိတာ။ တတ္ထ ဟေဋ္ဌာ သမဏဓမ္မ-
ကရဏဝိရိယံ ကထိတံ။ ဣဓ ဗုဒ္ဓဝစနဂဏှနဝိရိယံ။ တထာ ဟေဋ္ဌာ ဝိပဿနာပညာ
ကထိတာ။ ဣဓ ဗုဒ္ဓဝစနဂဏှနပညာ။ န စ ကာမေသု ဂိဒ္ဓေါတိ ဝတ္ထုကာမ-
ကိလေသကာမေသု အဂိဒ္ဓေါ။ သတော စ နိပကော စာတိ အဘိက္ကန္တပဋိက္ကန္တ-
ဒီသု သတ္တသု ဌာနေသု သတိယာ စေဝ ဉာဏေန စ သမန္ဓာဂတော စရတိတိ
အတ္ထော။ နေပက္ကန္တိ ပညာ၊ တာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ နိပကောတိ ဝုတ္ထော။
သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

အနုသာသနဝိဇာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ ပစ္စတ္တံ ယောနိသော မနသိကာရာတိ အတ္တနော ဥပါယမနသိ-
ကာရေန။ ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနောတိ ယထာ မယာ အနုသိဋ္ဌံ
အနုသာသနိ ဒိန္နာ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာတိ-
အာဒိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁၅၅။ ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဉာဏေတိ သောတာပန္နာဒီနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ တေန
တေန မဂ္ဂေန ကိလေသဝိမုတ္တိဉာဏေ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ
ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁၅၆။ အမုတြာသိံ ဧဝံနာမောတိ ဧကော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တော
နာမဂေါတ္တံ ပရိယာဒိယမာနော ဂစ္ဆတိ။ ဧကော သုဒ္ဓခန္ဓေယေဝ အနုဿရတိ၊
ဧကော ဟိ သက္ကောတိ၊ ဧကော န သက္ကောတိ။ တတ္ထ ယော သက္ကောတိ၊ တဿ
ဝသေန အဂ္ဂဟေတွာ အသက္ကောန္တဿ ဝသေန ဂဟိတံ။ အသက္ကောန္တော ပန ကိံ
ကရောတိ။ သုဒ္ဓခန္ဓေယေဝ အနုဿရန္တော ဂန္တော အနေကဇာတိသတသဟဿ-
မတ္ထကေ ဌတွာ နာမဂေါတ္တံ ပရိယာဒိယမာနော ဩတရတိ။ တံ ဒုဿန္တော

ဧဝံနာမောတိအာဒိမာဟ။ သော ဧဝမာဟာတိ သော ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဧဝမာဟ။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ သဿတောတိ ဝတွာ “တေ စ သတ္တာ သံသရန္တိ”တိ ဝဒန္တဿ ဝစနံ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကတ္တာ ပနေသ ဧတံ န သလ္လက္ခေသိ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဟိ ဌာနံ ဝါ နိယမော ဝါ နတ္ထိ။ ဣမံ ဂဟေတွာ ဣမံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဣမံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဣမံ ဂဏှာတိတိ မြဟူဇာလေ ဝိတ္ထာရိတ-မေဝေတံ။ အယံ တတိယော သဿတဝါဒေါတိ ထေရော လာဘိဿေဝ ဝသေန တယော သဿတဝါဒေ အာဟ။ ဘဂဝတာ ပန တက္ကီဝါဒမ္ပိ ဂဟေတွာ မြဟူဇာလေ စတ္တာရော ဝတ္တာ။ ဧတေသံ ပန တိဏ္ဏံ ဝါဒါနံ ဝိတ္ထာရကထာ မြဟူဇာလေ^၁ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

၁၅၇။ ဂဏနာယ ဝါတိ ပိဏ္ဍဂဏနာယ။ သင်္ခါနေနာတိ အတ္ထိဒ္ဓကဝသေန မနောဂဏနာယ။ ဥဘယထာပိ ပိဏ္ဍဂဏနမေဝ ဒေသေတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝဿာနံ သတဝသေန သဟဿဝသေန သတသဟဿဝသေန ကောဋီဝသေန ပိဏ္ဏံ ကတွာပိ ဧတ္တကာနိ ဝဿသတေနီတိ ဝါ ဧတ္တကာ ဝဿကောဋီယောတိ ဝါ ဧဝံ သင်္ခါတုံ န သက္ကာ။ တုမေ ပန အတ္တနော ဒသန္ဓံ ပါရမီနံ ပုရိတတ္တာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ယသ္မာ ဝေါ အနာဝရဏဉာဏံ သူရံ ဝဟတိ။ တသ္မာ ဒေသနာဉာဏကုသလတံ ပုရက္ခတွာ ဝဿဂဏနာယပိ ပရိယန္တိကံ ကတွာ ကပ္ပဂဏနာယပိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဧတ္တကန္တိ ဒေသေထာတိ ဒီပေတိ။ ပါဠိယတ္ထော ပနေတ္ထ ဝုတ္တနယောယေဝ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေ-နေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁၅၈။ တေဒါနုတ္တရိယံ ဘန္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏေတိ ဘန္တေ ယာပိ အယံ သတ္တာနံ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဉာဏဒေသနာ၊ သာပိ တုမှာကံ-ယေဝ အနုတ္တရာ။ အတိတပုဒ္ဒါပိ ဧဝမေဝ ဒေသေသံ^၂။ အနာဂတာပိ ဧဝမေဝ ဒေသေသန္တိ^၃။ တုမေ တေသံ အတိတာနာဂတပုဒ္ဒါနံ ဉာဏေန သံသန္ဓိတွာဝ ဒေသယိတ္ထ။ “ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဧဝံပသန္ဓော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ”တိ ဒီပေတိ။ ပါဠိယတ္ထော ပနေတ္ထ ဝိတ္ထာရိတောယေဝ။

၁၅၉။ သာသဝါ သဥပဓိကာတိ သဒေါသာ သဥပါရမ္ဘာ။ နော အရိယာတိ ဝုစ္စတိတိ အရိယိဒ္ဓိတိ န ဝုစ္စတိ။ အနာသဝါ အနုပဓိကာတိ နိဒ္ဒေါသာ အနုပါရမ္ဘာ။ အရိယာတိ ဝုစ္စတိတိ အရိယိဒ္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၉၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒေသေသံ (က) ၃-ဒေသေသန္တိ (က)

အပ္ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတီတိ ကထံ အပ္ပဋိကူလသညီ တတ္ထ ဝိဟရတီတိ။
 ပဋိကူလေ သတ္တေ မေတ္တံ ဖရတိ၊ သင်္ခါရေ ဓာတုသညံ ဥပသံဟရတိ။ ယထာဟ
 “ကထံ ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ။ အနိဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ
 မေတ္တာယ ဝါ ဖရတိ၊ ဓာတုတော ဝါ ဥပသံဟရတိ”တိ။ ပဋိကူလသညီ တတ္ထ
 ဝိဟရတီတိ အပ္ပဋိကူလေ သတ္တေ အသုဘသညံ ဖရတိ၊ သင်္ခါရေ အနိစ္စသညံ
 ဥပသံဟရတိ။ ယထာဟ “ကထံ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ၊ ဣဋ္ဌသ္မိံ
 ဝတ္ထုသ္မိံ အသုဘာယ ဝါ ဖရတိ၊ အနိစ္စတော ဝါ ဥပသံဟရတိ”တိ။ ဧဝံ
 သေသပဒေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတီတိ ဣဋ္ဌေ အရဇ္ဇန္တော အနိဋ္ဌေ အဒုဿန္တော
 ယထာ အညေ အသမပေက္ခနေန မောဟံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဧဝံ အနုပ္ပါဒေန္တော
 ဆသု အာရမ္မဏေသု ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာယ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ။ တေဒါနုတ္တရိယံ
 ဘန္တေ ဣဒ္ဓိဝိဓာသုတိ ဘန္တေ ယာ အယံ ဒ္ဓိသု ဣဒ္ဓိသု ဧဝံဒေသနာ၊
 တေဒါနုတ္တရိယံ။ တံ ဘဂဝါတိ တံ ဒေသနံ ဘဂဝါ အသေသံ သကလံ
 အဘိဇာနာတိ။ တံ ဘဂဝတောတိ တံ ဒေသနံ ဘဂဝတော အသေသံ
 အဘိဇာနတော။ ဥတ္တရိ အဘိညေယျံ နတ္ထိတိ ဥတ္တရိ အဘိဇာနိတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊
 အယံ နာမ ဣတော အညော ဓမ္မော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ ယံ ဘဂဝါ န ဇာနာတိ
 ဣဒံ နတ္ထိ။ ယဒဘိဇာနံ အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါတိ ယံ
 တုမေဟိ အနဘိညာတံ အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ အဘိ-
 ဇာနန္တော ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော အဿ၊ အဓိကတရပညော
 ဘဝေယျ။ ယဒိဒံ ဣဒ္ဓိဝိဓာသုတိ ဣတ္ထ ယဒိဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဣဒ္ဓိဝိဓာသု
 ဘဂဝတာ ဥတ္တရိတရော နတ္ထိ။ အတိတဗုဒ္ဓါပိ ဟိ ဣမာ ဒွေ ဣဒ္ဓိယော ဒေသေသု၊
 အနာဂတာပိ ဣမာဝ ဒေသေသန္တိ။ တုမေဟိ တေသံ ဉာဏေန သံသန္တိတွာ
 ဣမာဝ ဒေသယိတ္ထ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣဒ္ဓိဝိဓာသု အနုတ္တရေတိ ဒေသေန္တော
 “ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဧဝံပသန္တော အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတိ”တိ ဒီပေတိ။
 ဧတ္တာဝတာ ယေ ဓမ္မသေနာပတိ ဒိဝါဠာနေ နိသီဒိတွာ သောဠသ အပရမ္ပရိယ-
 ဓမ္မေ သမ္ပဿိ၊ တေဝ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။

အညထာသတ္ထုဂုဏဒဿနာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ ဣဒါနိ အပရေနပိ အာကာရေန ဘဂဝတော ဂုဏေ ဒေသေန္တော
 ယံ တံ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဒ္ဓေန ကုလပုတ္တေနာတိ သဒ္ဓါ

ကုလပုတ္တာ နာမ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ဗောဓိသတ္တာ။ တသ္မာ ယံ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တေန ပတ္တဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိံ ပန တေန ပတ္တဗ္ဗံ? နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ။ အာရဒ္ဓဝီရိယေနာတိအာဒိသု “ဝီရိယံ ထာမော”တိ- အာဒိနိ သဗ္ဗာနေဝ ဝီရိယဝေဝစနာနိ။ တတ္ထ အာရဒ္ဓဝီရိယေနာတိ ပဂ္ဂဟိတ- ဝီရိယေန။ ထာမဝတာတိ ထာမသမ္ပန္နေန ထိရဝီရိယေန။ ပုရိသထာမေနာတိ တေန ထာမဝတာ ယံ ပုရိသထာမေန ပတ္တဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနန္တရ- ပဒဒ္ဓယေပိ ဒေသေ နယော။ ပုရိသဗောရယေနာတိ ယာ အသမရရေဟိ ဗုဒ္ဓေဟိ ဝဟိတဗ္ဗာ ဓုရာ၊ တံ ဓုရံ ဝဟနသမတ္တေန မဟာပုရိသေန။ အနုပ္ပတ္တံ တံ အဂဝတာတိ တံ သဗ္ဗံ အတိတာနာဂတဗုဒ္ဓေဟိ ပတ္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗမေဝ အနုပ္ပတ္တံ၊ ဘဂဝတော ဧကဂုဏောပိ ဦးနော နတ္ထိတိ ဒေသေတိ။ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိ- ကာနုယောဂန္တိ ဝတ္ထုကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂံ။ ယထာ အညေ ကေဏိယဇဉ်လာဒယော သမဏဗြာဟ္မဏာ “ကော ဇာနာတိ ပရလောကံ။ သုခေါ ဣမိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ မုဒုကာယ လောမသာယ ဗာဟာယ သမ္ပယော”တိ မောဠိဗန္ဓာဟိ ပရိဗ္ဗာဇိကာဟိ ပရိစာရေန္တိ သမ္ပတ္တံ သမ္ပတ္တံ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ အနုဘဝမာနာ ကာမသုခမနုယုတ္တာ၊ န ဧဝမနုယုတ္တောတိ ဒေသေတိ။

ဟိနန္တိ လာမကံ။ ဂမ္မန္တိ ဂါမဝါသိနံ ဓမ္မံ။ ပေါထုဇ္ဇနိကန္တိ ပုထုဇ္ဇနေဟိ သေဝိတဗ္ဗံ။ အနရိယန္တိ န နိဒ္ဒေါသံ။ န ဝါ အရိယေဟိ သေဝိတဗ္ဗံ။ အနတ္ထ- သဗ္ဗိတန္တိ အနတ္ထသံယုတ္တံ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂန္တိ အတ္တနော အာတာပန- ပရိတာပနာနုယောဂံ။ ဒုက္ခန္တိ ဒုက္ခယုတ္တံ၊ ဒုက္ခမံ ဝါ။ ယထာ ဧကေ သမဏ- ဗြာဟ္မဏာ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂံ ပရိဝဇ္ဇေဿာမာတိ ကာယကိလမထံ အနုဓာဝန္တိ၊ တတော မုဉ္ဇိဿာမာတိ ကာမသုခံ အနုဓာဝန္တိ၊ န ဧဝံ ဘဂဝါ။ ဘဂဝါ ပန ဥဘော ဧတေ အန္တေ ဝဇ္ဇေတွာ ယာ သာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ တမေဝ ပဋိပန္နော။ တသ္မာ “န စ အတ္တကိလမထာနုယောဂ”န္တိ- အာဒိမာဟ။

အာဘိစေတသိကာနန္တိ အဘိစေတသိကာနံ၊ ကာမာဝစရစိတ္တာနိ အတိက္က- မိတွာ ဌိတာနန္တိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနန္တိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ သုခဝိဟာရာနံ။ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တန္တသ္မိပ္ပိ သပ္ပိတိကဒုတိယဇ္ဈာနဖလသမာပတ္တိ ကထိတာ။ ပါသာဒိကသုတ္တန္တေ သဟ မဂ္ဂေန ဝိပဿနာပါဒကဇ္ဈာနံ။

၁-ကာမသုခါနုယောဂံ (သီ၊ သျှာ) ၂-ဒီ ၁-၁၈၁-ပိဋ္ဌေ။

ဒသုတ္တရသုတ္တန္တေ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကဖလသမာပတ္တိ။ ဣမသ္မိံ သမ္ပသာဒနိယေ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဇ္ဈာနာနိ ကထိတာနိ။ နိကာမလာဘိတိ ယထာကာမလာဘိ။ အင်္ဂိန္ဒလာဘိတိ အဒုက္ခလာဘိ။ အကသိရလာဘိတိ ဝိပုလလာဘိ။

အနုယောဂဒါနပ္ပကာရဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာတိ ဒသသဟဿိလောကဓာတုယာ။ တိဏိ ဟိ ခေတ္တာနိ ဇာတိခေတ္တံ အာဏာခေတ္တံ ဝိသယခေတ္တံ။ တတ္ထ ဇာတိခေတ္တံ နာမ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု။ သာ ဟိ တထာဂတဿ မာတုကုဏ္ဍိံ ဩက္ကမနကာလေ နိက္ခမနကာလေ သမ္ပောဓိကာလေ ဓမ္မစက္ကပ္ပ-ဝတ္တနေ အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနေ ပရိနိဗ္ဗာနေ စ ကမ္မတိ။ ကောဋိသတသဟဿ-စက္ကဝါဠိံ ပန အာဏာခေတ္တံ နာမ။ အာဠာနာဠိယမောရပရိတ္တဓဇဂ္ဂပရိတ္တ-ရတနပရိတ္တာဒိနဉ္စိ ဧတ္ထ အာဏာ ဝတ္တတိ။ ဝိသယခေတ္တဿ ပန ပရိမာဏံ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနဉ္စိ “ယာဝတကံ ဉာဏံ၊ တာဝတကံ ဧယျံ၊ ယာဝတကံ ဧယျံ၊ တာဝတကံ ဉာဏံ၊ ဉာဏပရိယန္တိကံ ဧယျံ၊ ဧယျပရိယန္တိကံ ဉာဏ”န္တိ ဝစနတော အဝိသယော နာမ နတ္ထိ။

ဣမေသု ပန တီသု ခေတ္တေသု ဌပေတွာ ဣမံ စက္ကဝါဠိံ အညသ္မိံ စက္ကဝါဠေ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ သုတ္တံ နတ္ထိ၊ နုပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပန အတ္ထိ။ တိဏိ ပိဋကာနိ ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကံ။ တိဿော သင်္ဂီတိယော မဟာ-ကဿပတ္ထေရဿ သင်္ဂီတိ၊ ယသတ္ထေရဿ သင်္ဂီတိ၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ-တ္ထေရဿ သင်္ဂီတိတိ။ ဣမာ တိဿော သင်္ဂီတိယော အာရုဇ္ဇေ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ “ဣမံ စက္ကဝါဠိံ မုဉ္စိတွာ အညတ္ထ ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ သုတ္တံ နတ္ထိ၊ နုပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပန အတ္ထိ။

အပုဗ္ဗံ အစရိမန္တိ အပုရေ အပစ္စာ ကေတော နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုရေ ဝါ ပစ္စာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ “ဗောဓိ” အပတွာ န ဥဋ္ဌဟိဿာဒိ”တိ နိသိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မာတုကုဏ္ဍိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂ-ဟဏံ၊ တာဝ ပုဗ္ဗေတိ န ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဗောဓိသတ္တဿ ဟိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠကမ္ပနေနေဝ ခေတ္တပရိဂ္ဂဟော ကတော။ အညဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပ္ပတ္တိပိ နိဝါရိတာ ဟောတိ။ ပရိနိဗ္ဗာနတော ပဋ္ဌာယ စ ယာဝ သာသပ-မတ္တာပိ ဓာတုယော တိဋ္ဌန္တိ၊ တာဝ ပစ္စာတိ န ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓာတုသု ဟိ

၁-၃ ၇-၁၁၉-ပိဋေ။

ဌိတာသု ဗုဒ္ဓါပိ ဌိတာဝ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဧတ္ထန္တရေ အညဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပ္ပတ္တိ
နိဝါရိတာဝ ဟောတိ။ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာနေ ပန ဇာတေ အညဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပ္ပတ္တိ
န နိဝါရိတာ။

တိပိဋကအန္တရဓာနကထာ

တိဏိ အန္တရဓာနာနိ နာမ ပရိယတ္တိအန္တရဓာနံ၊ ပဋိဝေဓအန္တရဓာနံ၊
ပဋိပတ္တိအန္တရဓာနန္တိ။ တတ္ထ ပရိယတ္တိတိ တိဏိ ပိဋကာနိ။ ပဋိဝေဓောတိ
သစ္စပုဋိဝေဓော။ ပဋိပတ္တိတိ ပဋိပဒါ။ တတ္ထ ပဋိဝေဓော စ ပဋိပတ္တိ စ
ဟောတိပိ န ဟောတိပိ။ ဧကသ္မိဉ္စိ ကာလေ ပဋိဝေဓကရာ ဘိက္ခူ ဗဟူ
ဟောန္တိ။ ဧသ ဘိက္ခူ ပုထုဇ္ဇနောတိ အင်္ဂုလိံ ပဿာရေတွာ ဒဿေတဗ္ဗော
ဟောတိ။ ဣမသ္မိံယေဝ ဒီပေ ဧကဝါရံ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခူ နာမ နာဟောသိ။
ပဋိပတ္တိပူရကာပိ ကဒါစိ ဗဟူ ဟောန္တိ။ ကဒါစိ အပ္ပါ။ ဣတိ ပဋိဝေဓော စ
ပဋိပတ္တိ စ ဟောတိပိ န ဟောတိပိ။ သာသနဋ္ဌိတိယာ ပန ပရိယတ္တိ ပမာဏံ။
ပဏ္ဍိတော ဟိ တေပိဋကံ သုတွာ ဒွေပိ ပူရေတိ။

ယထာ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တော အာဠာရဿ သန္တိကေ ပဉ္စဘိညာ
သတ္တ စ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ
ပရိကမ္ပံ ပုစ္ဆိ။ သော န ဇာနာမိတိ အာဟ။ တတော ဥဒကဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ
အဓိဂတဝိသေသံ သံသန္တိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနဿ ပရိကမ္ပံ ပုစ္ဆိ။
သော အာစိက္ခိ။ တဿ ဝစနသမနန္တရမေဝ မဟာသတ္တော တံ ဈာနံ သမ္ပာဒေသိ။
ဝေမေဝ ပညဝါ ဘိက္ခူ ပရိယတ္တိံ သုတွာ ဒွေပိ ပူရေတိ။ တသ္မာ ပရိယတ္တိယာ
ဌိတာယ သာသနံ ဌိတံ ဟောတိ။ ယဒါ ပန သာ အန္တရဓာယတိ။ တဒါ ပဌမံ
အဘိဓမ္မပိဋကံ နဿတိ။ တတ္ထ ပဋ္ဌာနံ သဗ္ဗပဌမံ အန္တရဓာယတိ။ အနုက္ကမေန
ပုစ္ဆာ ဓမ္မသင်္ဂဟော၊ တသ္မိံ အန္တရဟိတေ ဣတရေသု ဒွိသု ပိဋကေသု ဌိတေသုပိ
သာသနံ ဌိတမေဝ ဟောတိ။

တတ္ထ သုတ္တန္တပိဋကေ အန္တရဓာယမာနေ ပဌမံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော
ဧကောဒသကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဧကကာ အန္တရဓာယတိ။ တဒနန္တရံ
သံယုတ္တနိကာယော စက္ကပေယျာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဩဃတရဏာ အန္တရ-
ဓာယတိ။ တဒနန္တရံ မဇ္ဈိမနိကာယော ဣန္ဒြိယဘာဝနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ
မူလပရိယာယာ အန္တရဓာယတိ။ တဒနန္တရံ ဒီဃနိကာယော ဒသုတ္တရတော
ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဗြဟ္မဇာလာ အန္တရဓာယတိ။ ဧကိသ္မာပိ ဒွိန္ဒမိ ဂါထာနံ ပုစ္ဆာ

အဒ္ဓါနံ ဂစ္ဆတိ၊ သာသနံ ဓာရေတုံ န သက္ကောတိ သဘိယပုစ္ဆာ အာဠဝက-
ပုစ္ဆာ ဝိယ စ။ တော ကိရ ကဿပဗုဒ္ဓကာလိကာ အန္တရာ သာသနံ ဓာရေတုံ
နာသက္ခိံ သူ။

ဒီသု ပန ပိဋကေသု အန္တရဟိတေသုပိ ဝိနယပိဋကေ ဌိတေ သာသနံ
တိဋ္ဌတိ။ ပရိဝါရက္ခန္ဓကေသု အန္တရဟိတေသု ဥဘတောဝိဘဏံ ဌိတေ
ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ဥဘတောဝိဘဏံ အန္တရဟိတေ မာတိကာယပိ ဌိတာယ
ဌိတမေဝ ဟောတိ။ မာတိကာယ အန္တရဟိတာယ ပါတိမောက္ခပဗ္ဗဇ္ဇာ-
ဥပသမ္ပဒါသု ဌိတာသု သာသနံ တိဋ္ဌတိ။ လိင်္ဂံ အဒ္ဓါနံ ဂစ္ဆတိ။ သေတဝတ္ထ-
သမဏဝံသော ပန ကဿပဗုဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ သာသနံ ဓာရေတုံ
နာသက္ခိံ။ ပဋိသန္တိဒါပတ္တေဟိ ဝဿသဟဿံ အဋ္ဌာသိ။ ဆဋ္ဌဘိညေဟိ
ဝဿသဟဿံ။ တေဝိဇ္ဇေဟိ ဝဿသဟဿံ။ သုက္ခဝိပဿကေဟိ ဝဿသဟဿံ။
ပါတိမောက္ခေဟိ ဝဿသဟဿံ အဋ္ဌာသိ။ ပစ္စိမကဿ ပန သစ္စပုဋိဝေဓတော
ပစ္စိမကဿ သီလဘေဒတော ပဋ္ဌာယ သာသနံ ဩသက္ခိတံ နာမ ဟောတိ။
တတော ပဋ္ဌာယ အညဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပ္ပတ္တိ န နိဝါရိတာ။

သာသနအန္တရဟိတဝဏ္ဏနာ

တိဏိ ပရိနိဗ္ဗာနာနိ နာမ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနံ ဓာတုပရိ-
နိဗ္ဗာနန္တိ။ တတ္ထ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အဟောသိ။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနံ
ကုသိနာရာယံ။ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာနံ အနာဂတေ ဘဝိဿတိ။ သာသနဿ ကိရ
ဩသက္ခနကာလေ ဣမသ္မိံ တမ္ပပဏ္ဍိဒိပေ ဓာတုယော သန္ဓိပတိတွာ မဟာ-
စေတိယံ ဂမိဿန္တိ။ မဟာစေတိယတော နာဂဒိပေ ရာဇာယတနစေတိယံ။
တတော မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂံ ဂမိဿန္တိ။ နာဂဘဝနတောပိ ဒေဝလောက-
တောပိ ဗြဟ္မလောကတောပိ ဓာတုယော မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂမေဝ ဂမိဿန္တိ။
သာသပမတ္တာပိ ဓာတုယော န အန္တရာ နသိဿန္တိ။ သဗ္ဗဓာတုယော
မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ ရာသိဘူတာ သုဝဏ္ဏက္ခန္ဓော ဝိယ ဧကဂ္ဂနာ ဟုတွာ
ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေဿန္တိ။

တာ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဖရိဿန္တိ၊ တတော ဒသသဟဿ-
စက္ကဝါဠဒေဝတာ သန္ဓိပတိတွာ “အဇ္ဇ သတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ အဇ္ဇ သာသနံ
ဩသက္ခတိ၊ ပစ္စိမဒဿနံ ဒါနိ ဣဒံ အမှာက”န္တိ ဒသဗလဿ ပရိနိဗ္ဗုတ-
ဒိဝသတော မဟန္တတရံ ကာရုညံ ကရိဿန္တိ။ ဌပေတွာ အနာဂါမိဒီဏာသဝေ

၁-ဌဿတိ(?)

အဝသေသာ သကဘာဝေန သန္ဓာရေတုံ^၁ န သက္ခိယန္တိ။ ဓာတူသု တေဇော-
 ဓာတု ဥဋ္ဌဟိတွာ ယာဝ မြဟ္မလောကာ ဥဂ္ဂစ္ဆိဿတိ။ သာသပမတ္တာယပိ
 ဓာတုယာ သတိ ဧကဇာလာ ဘဝိဿတိ။ ဓာတူသု ပရိယာဒါနံ ဂတာသု
 ဥပစ္ဆိဇ္ဇိဿတိ။ ဧဝံ မဟန္တံ အာနုဘာဝံ ဒသေတွာ ဓာတူသု အန္တရဟိတာသု
 သာသနံ အန္တရဟိတံ နာမ ဟောတိ။

ယာဝ န ဧဝံ အန္တရဓာယတိ၊ တာဝ အစရိမံ နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ အပုဗ္ဗံ
 အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ ပန အပုဗ္ဗံ အစရိမံ
 နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အနန္တရိယတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါ ဟိ အန္တရိယမနုဿာ။ ယထာဟ “ဧက-
 ပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အန္တရိယမနုဿော။
 ကတမော ဧကပုဂ္ဂလော၊ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ^၂။ ယဒိ စ
 ဒွေ ဝါ စတ္တာရော ဝါ အဋ္ဌ ဝါ သောဋ္ဌသ ဝါ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊
 အနန္တရိယာ ဘဝေယျံ။ ဧကသ္မိဉ္စိ ဝိဟာရေ ဌိန္တံ စေတိယာနမ္ပိ လာဘသက္ကာရော
 ဥဋ္ဌာရော န ဟောတိ။ ဘိက္ခုပိ ဗဟုတာယ န အန္တရိယာ ဇာတာ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါပိ
 ဘဝေယျံ၊ တသ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒေသနာယ စ ဝိသေသာဘာဝတော။ ယဉ္စိ
 သတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒံ ဓမ္မံ ဧကော ဒေသေတိ။ အညေန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာပိ သောဝ
 ဒေသေတဗ္ဗော သိယာ၊ တတော အနန္တရိယော သိယာ။ ဧကသ္မိံ ပန ဓမ္မံ
 ဒေသေန္တေ ဒေသနာပိ အန္တရိယာ ဟောတိ၊ ဝိဝါဒဘာဝတော စ။ ဗဟူသု ဟိ
 ဗုဒ္ဓေသု ဥပ္ပဇ္ဇေသု ဗဟူနံ အာစရိယာနံ အန္တေဝါသိကာ ဝိယ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ
 ပါသာဒိကော၊ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ မရုဿရော လာဘီ ပုညဝါတိ ဝိဝဒေယျံ။
 တသ္မာပိ ဧဝံ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အပိ စေတံ ကာရဏံ မိလိန္ဒရညာပိ ပုဋ္ဌေန နာဂသေန-
 ဣရေန ဝိတ္တာရိတမေဝ။ ဝုတ္တဉ္စိ တတ္ထ—

ဘန္တေ နာဂသေန ဘာသိတမ္ပိ ဟေတံ ဘဂဝတာ “အဋ္ဌာနမေတံ
 ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ
 အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ နေတံ
 ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ။ ဒေသယန္တာ စ ဘန္တေ နာဂသေန သဗ္ဗေပိ
 တထာဂတာ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယေ ဓမ္မေ ဒေသေန္တိ၊ ကထယ-
 မာနာ စ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ကထေန္တိ၊ သိက္ခာပေန္တာ စ
 တီသု သိက္ခာသု သိက္ခာပေန္တိ၊ အနုသာသမာနာ စ အပ္ပမာဒပ္ပဋိ-
 ပတ္တိယံ အနုသာသန္တိ။ ယဒိ ဘန္တေ နာဂသေန သဗ္ဗေသမ္ပိ

၁-သဏ္ဍာတုံ (သီ)၊ သဏ္ဍာရေတုံ (သျှာ) ၂-အံ ၁-၂၂-ဝိဇ္ဇေ။

တထာဂတာနံ ဧကာ ဒေသနာ^၁ ဧကာ ကထာ ဧကသိက္ခာ
 ဧကာနုသာသနီ၊ ဧကန ကာရဏေန ဒွေ တထာဂတာ ဧကက္ခဏေ
 နုပုဇ္ဇန္တိ။ ဧကေနပိ တာဝ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေန အယံ လောကော ဩဘာ-
 သဇာတော၊ ယဒိ ဒုတိယော ဗုဒ္ဓေါ ဘဝေယျ၊ ဒွိန္ဒံ ပဘာယ အယံ
 လောကော ဘိယျောသောမတ္တာယ ဩဘာသဇာတော ဘဝေယျ၊
 ဩဝဒမာနာ စ ဒွေ တထာဂတာ သုခံ ဩဝဒေယျ၊ အနုသာသ-
 မာနာ စ သုခံ အနုသာသေယျ၊ တတ္ထ မေ ကာရဏံ ဒေသေဟိ၊
 ယထာဟံ နိဿံသယော ဘဝေယျ”န္တိ။

အယံ မဟာရာဇ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု ဧကဗုဒ္ဓဓာရဏီ၊
 ဧကဿေဝ တထာဂတာယ ဂုဏံ ဓာရေတိ၊ ယဒိ ဒုတိယော ဗုဒ္ဓေါ
 ဥပပုဇ္ဇေယျ၊ နာယံ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု ဓာရေယျ၊ စလေယျ
 ကမ္မေယျ နမေယျ ဩဏမေယျ၊ ဝိနမေယျ၊ ဝိကိရေယျ၊ ဝိဓမေယျ၊ ဝိဒ္ဓိ-
 သေယျ၊ န ဌာနမုပဂစ္ဆေယျ။

ယထာ မဟာရာဇ နာဝါ ဧကပုရိသသန္ဓာရဏီ ဘဝေယျ၊
 ဧကပုရိသေ အဘိရူဠေ သာ နာဝါ သမုပါဒိကာ ဘဝေယျ၊ အထ
 ဒုတိယော ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ တာဒိသော အာယုနာ ဝဏ္ဏေန
 ဝယေန ပမာဏေန ကိသထူလေန သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂေန၊ သော တံ နာဝံ
 အဘိရူဟေယျ၊ အပိ န သာ မဟာရာဇ နာဝါ ဒွိန္ဒမ္ဘိ ဓာရေယျာတိ။
 န ဟိ ဘန္တေ၊ စလေယျ ကမ္မေယျ နမေယျ ဩဏမေယျ၊ ဝိနမေယျ၊
 ဝိကိရေယျ၊ ဝိဓမေယျ၊ ဝိဒ္ဓိသေယျ၊ န ဌာနမုပဂစ္ဆေယျ ဩသိဒေယျ
 ဥဒကေတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ အယံ ဒသသဟဿီ လောက-
 ဓာတု ဧကဗုဒ္ဓဓာရဏီ၊ ဧကဿေဝ တထာဂတာယ ဂုဏံ ဓာရေတိ၊
 ယဒိ ဒုတိယော ဗုဒ္ဓေါ ဥပပုဇ္ဇေယျ၊ နာယံ ဒသသဟဿီ လောက-
 ဓာတု ဓာရေယျ။ပ။ န ဌာနမုပဂစ္ဆေယျ။

ယထာ ဝါ ပန မဟာရာဇ ပုရိသော ယာဝဒတ္ထံ ဘောဇနံ
 ဘုဇ္ဇေယျ၊ ဆာဒေန္တံ ယာဝ ကဏ္ဍမဘိပူရယိတွာ၊ သော ဓာတော
 ပီဏိတော ပရိပုဏ္ဏော နိရန္တရော တန္ဒြိကတော အနောဏမိတ-
 ဒဏ္ဍဇာတော ပုနဒေဝ တာဝတကံ ဘောဇနံ ဘုဇ္ဇေယျ၊ အပိ န
 ခေါ သော မဟာရာဇ ပုရိသော သုဒိတော ဘဝေယျာတိ။ န ဟိ

၁-ဧကုဒ္ဓေသော (သီ၊ သျာ)

ဘန္တေ၊ သင်္ကိံ ဘုတ္တောဝ မရေယျာတိံ၊ ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ အယံ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု ဧကဗုဒ္ဓဓာရဏီ။ပ။ န ဌာန- မုပဂစ္ဆေယျာတိ။

ကိံ န ခေါ ဘန္တေ နာဂသေန အတိဓမ္မဘာရေန ပထဝီ စလ- တီတိ။ ဣဓ မဟာရာဇ ဒွေ သကဋ္ဌာ ရတနပူရိတာ ဘဝေယျံ ယာဝ မုခသမာ၊ ဧကသ္မာ သကဋ္ဌတော ရတနံ ဂဟေတွာ ဧကသ္မိံ သကဋ္ဌေ အာကိရေယျံ၊ အပိ န ခေါ တံ မဟာရာဇ သကဋ္ဌံ ဒွိန္ဒမိ သကဋ္ဌာနံ ရတနံ ဓာရေယျာတိ။ န ဟိ ဘန္တေ၊ နာဘိပိ တဿ ဖလေယျ၊ အရာပိ တဿ ဘိဇ္ဇေယျ၊ နေမိပိ တဿ ဩပတေယျ၊ အက္ခောပိ တဿ ဘိဇ္ဇေယျာတိ။ ကိံ န ခေါ မဟာရာဇ အတိ- ရတနဘာရေန သကဋ္ဌံ ဘိဇ္ဇတီတိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ အတိဓမ္မဘာရေန ပထဝီ စလတိ။

အပိစ မဟာရာဇ ဣမံ ကာရဏံ ဗုဒ္ဓဗလပရိဒီပနာယ ဩသာရိတံ^၁ အညမ္ပိ တတ္ထ အဘိရူပံ ကာရဏံ သုဏောဟိ၊ ယေန ကာရဏေန ဒွေ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧကက္ခဏေ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ယဒိ မဟာရာဇ ဒွေ သမ္ဗာ- သမ္ဗုဒ္ဓါ ဧကက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ ပရိသာယ ဝိဝါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ “တုမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ၊ ဥဘတော ပက္ခ- ဇာတာ ဘဝေယျံ။ ယထာ မဟာရာဇ ဒွိန္ဒံ ဗလဝါမစ္စာနံ ပရိသာယ ဝိဝါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ “တုမှာကံ အမစ္စော အမှာကံ အမစ္စော”တိ၊ ဥဘတော ပက္ခဇာတာ ဟောန္တိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ယဒိ ဒွေ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧကက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ ပရိသာယ ဝိဝါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ “တုမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ၊ ဥဘတော ပက္ခ- ဇာတာ ဘဝေယျံ၊ ဣဒံ တာဝ မဟာရာဇ ဧကံ ကာရဏံ၊ ယေန ကာရဏေန ဒွေ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧကက္ခဏေ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။

အပရမ္ပိ မဟာရာဇံ ဥတ္တရိံ ကာရဏံ သုဏောဟိ၊ ယေန ကာရဏေန ဒွေ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧကက္ခဏေ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယဒိ မဟာရာဇ ဒွေ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧကက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ “အဂ္ဂေါ ဗုဒ္ဓေါ”တိ ယံ ဝစနံ၊ တံ မိစ္ဆာ ဘဝေယျ၊ “ဇေဋ္ဌော ဗုဒ္ဓေါ”တိ၊ သေဋ္ဌော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဝိသိဋ္ဌော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဥတ္တမော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ပဝရော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အသမော

၁-ဘုတ္တော ဝမေယျာတိ (က) ၂-စလေယျ (သျှာ၊က)

ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အသမသမော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အပ္ပဋ္ဌိမော ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အပ္ပဋ္ဌိ-
ဘာဂေါ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓေါတိ ယံ ဝစနံ၊ တံ မိစ္ဆာ
ဘဝေယျ။ ဣမမ္ပိ ခေါ တံ မဟာရာဇ ကာရဏံ အတ္ထတော သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆ၊
ယေန ကာရဏေန ဒွေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧကက္ခဏေ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။

အဝိစ ခေါ မဟာရာဇ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သဘာဝပကတိ ဒေသာ၊
ယံ ဧကောယေဝ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ ကာရဏာ ?
မဟန္တတာယ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ ယံ အညမ္ပိ မဟာရာဇ မဟန္တံ
ဟောတိ၊ တံ ဧကံယေဝ ဟောတိ။ ပထဝီ မဟာရာဇ မဟန္တိ၊ သာ
ဧကောယေဝ။ သာဂရော မဟန္တော၊ သော ဧကောယေဝ။ သိနေရ
ဂိရိရာဇာ မဟန္တော၊ သော ဧကောယေဝ။ အာကာသော မဟန္တော၊
သော ဧကောယေဝ။ သက္ကော မဟန္တော၊ သော ဧကောယေဝ။
မာရော မဟန္တော၊ သော ဧကောယေဝ။ မဟာဗြဟ္မာ မဟန္တော၊
သော ဧကောယေဝ။ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
မဟန္တော၊ သော ဧကောယေဝ လောကသ္မိံ။ ယတ္ထ တေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
တတ္ထ အညေသံ ဩကာသော န ဟောတိ၊ တသ္မာ မဟာရာဇ
တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဧကောယေဝ လောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ သုကထိတော ဘန္တေ နာဂသေန ပဥော ဩပမ္မေဟိ
ကာရဏေဟိတိ ၂။

ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မန္တိ နဝရိဓဿ လောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုဓမ္မံ ပုပ္ဖဘာဂပ္ပဋ္ဌိပဒံ။
သဟဓမ္မိကောတိ သကာရဏော။ ဝါဒါနုဝါဒေါတိ ဝါဒေါယေဝ။

အစ္ဆရိယအပ္ပတဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ အာယသ္မာ ဥဒါယီတိ တယော ထေရာ ဥဒါယီ နာမ လာဠုဒါယီ
ကာဠုဒါယီ မဟာဥဒါယီတိ။ ဣဓ မဟာဥဒါယီ အဓိပ္ပေတော။ တဿ ကိရ
ဣမံ သုတ္တံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ သုဏန္တဿ အပ္ပန္တရေ
ပဉ္စဝဏ္ဏာ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပါဒပိဋ္ဌိတော သီသမတ္ထကံ ဂစ္ဆတိ၊ သီသမတ္ထ-
ကတော ပါဒပိဋ္ဌိ အာဂစ္ဆတိ၊ ဥဘတော ပဋ္ဌာယ မဇ္ဈံ ဩတရတိ၊ မဇ္ဈတော
ပဋ္ဌာယ ဥဘတော ဂစ္ဆတိ။ သော နိရန္တရံ ဝီတိယာ ဖုဋ္ဌသရီရော ဗလဝ-
သောမနဿေန ဒသဗလဿ ဂုဏံ ကထေန္တော အစ္ဆရိယံ ဘန္တေတိအာဒိ-
မာဟ။ အပ္ပိစ္ဆတတိ နိတ္တဏ္ဍတာ။ သန္တုဋ္ဌိတတိ စတုသု ပစ္စယေသု

၁-သေဋ္ဌော မဟန္တော (သီ၊ သျာ) ၂-ခု ၁၁-၂၃၁-ပိဋ္ဌေ။

တိဟာကာရေဟိ သန္တောသော။ သလ္လောဓတာတိ သဗ္ဗကိလေသာနံ သလ္လိခိတ-
ဘာဝေါ။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော နာမ။ န အတ္တာနံ ပါတုကရိဿတိတိ
အတ္တနော ဂုဏေ န အာဝိ ကရိဿတိ။ ပဋ္ဌာကံ ပရိဟရေယျန္တိ “ကော
အမှေဟိ သဒိသော အတ္ထိ”တိ ဝဒန္တာ ပဋ္ဌာကံ ဥက္ခိပိတွာ နာဠန္တံ ဝိစရေယျံ။

ပဿ ခေါ တုံ ဥဒါယိ တထာဂတဿ အပ္ပိစ္ဆတတိ ပဿ ဥဒါယိ ယာဒိသိ
တထာဂတဿ အပ္ပိစ္ဆတတိ ထေရဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တော အာဟ။ ကိံ ပန
ဘဂဝါ နေဝ အတ္တာနံ ပါတုကရေတိ၊ န အတ္တနော ဂုဏံ ကထေတိတိ စေ။
န န ကထေတိ။ အပ္ပိစ္ဆတဒိဟိ ကထေတဗ္ဗံ၊ စိဝရာဒိဟေတုံ န ကထေတိ။
တေနေဝါဟ “ပဿ ခေါ တုံ ဥဒါယိ တထာဂတဿ အပ္ပိစ္ဆတတ”တိအာဒိ။
ဗုဇ္ဈနကသတ္တံ ပန အာဂမ္မ ဝေနေယျဝသေန ကထေတိ။ ယထာဟ—

“န မေ အာစရိယော အတ္ထိ၊ သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလော”တိ။”

ဧဝံ တထာဂတဿ ဂုဏဒိပိကာ ဗဟူ ဂါထာပိ သုတ္တန္တာပိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ။

၁၆၃။ အဘိက္ခဏံ ဘာသေယျာသီတိ ပုနပ္ပုနံ ဘာသေယျာသိ။ ပုဗ္ဗဏ္ဍ-
သမယေ မေ ကထိတန္တိ မာ မဇ္ဈန္တိကာဒိသု န ကထယိတ္ထ။ အဇ္ဇ ဝါ မေ ကထိ-
တန္တိ မာ ပရဒိဝသာဒိသု န ကထယိတ္တာတိ အတ္ထော။ ပဝေဒေသီတိ ကထေသိ။
ဣမဿ ဝေယျာကရဏဿာတိ နိဂ္ဂါထကတ္တာ ဣဒံ သုတ္တံ “ဝေယျာကရဏ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ အဓိဝစနန္တိ နာမံ။ ဣဒံ ပန “ဣတိ ဟိဒ”န္တိ ပဋ္ဌာယ ပဒံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ
ဌပိတံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
သမ္ပသာဒနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပါသာဒိကသုတ္တ

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တကာလင်္ကီရိယဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ ပါသာဒိကသုတ္တံ။ တတြာယမနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ—
 ဝေဓညာ နာမ သကျာတိ ဓနုမ္ပိ ကတသိက္ခာ ဝေဓညနာမကာ ဧကေ သကျာ။
 တေသံ အဗ္ဗဝနေ ပါသာဒေတိ တေသံ အဗ္ဗဝနေ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှတ္တာယ ကတော
 ဒိဃပါသာဒေါ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ အရုနာ ကာလင်္ကီတောတိ သမ္ပတိ
 ကာလင်္ကီတော။ ဒွေဓိကဇာတာတိ ဒွေဇ္ဈဇာတာ၊ ဒွေဘာဂါ ဇာတာ။
 ဘဏ္ဍနာဒိသု ဘဏ္ဍနံ ပုဗ္ဗဘာဂကလဟော၊ တံ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိဝသေန ပဏ္ဍတ္တိ-
 ဝိတိက္ကမဝသေန စ ဝဗ္ဗိတံ ကလဟော။ “န တံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ”တိ-
 အာဒိနာ နယေန ဝိရုဒ္ဓဝစနံ ဝိဝါဒေါ။ ဝိတုဒန္တာတိ ဝိဇ္ဈန္တာ။ သဟိတံ မေတိ
 မမ ဝစနံ အတ္ထသဉ္ဇိတံ။ အဓိဓိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တန္တိ ယံ တဝ အဓိဓိဏ္ဏံ စိရ-
 ကာလာသေဝနဝသေန ပဂုဏံ၊ တံ မမ ဝါဒံ အာဂမ္မ နိဝတ္တံ။ အာရောပိတော
 တေ ဝါဒေါတိ တုယံ ဥပရိ မယာ ဒေါသော အာရောပိတော။ စရ ဝါဒပု-
 မောက္ခာယာတိ ဘတ္တပုဋံ အာဒါယ တံ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝါဒပုမောက္ခတ္တာယ
 ဥတ္တရိ ပရိယေသမာနော ဝိစရ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ ဝါတိ အထ ဝါ မယာ အာရောပိတ-
 ဒေါသတော အတ္တာနံ မောစေဟိ။ သစေ ပဟောသီတိ သစေ သက္ကောသိ။
 ဝဇောယေဝါတိ မရဏမေဝ။ နာဠုပုတ္တိယေသုတိ နာဠုပုတ္တဿ အန္တေ-
 ဝါသိကေသု။ နိဗ္ဗိန္ဒူပေါတိ ဥက္ကဏ္ဍိတသဘာဝါ အဘိဝါဒနာဒိနိပိ န ကရောန္တိ၊
 ဝိရတ္တူပေါတိ ဝိဂတပေမာ။ ပဋိဝါနူပေါတိ တေသံ သက္ကဏ္ဍကိရိယတော
 နိဝတ္တနသဘာဝါ။ ယထာ တန္တိ ယထာ ဒုရက္ခာတာဒိသဘာဝေ ဓမ္မဝိနယေ
 နိဗ္ဗိန္ဒူပရတ္တပုဋိဝါနူပေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တထေဝ ဇာတာတိ အတ္ထော။ ဒုရက္ခာ-
 တေတိ ဒုက္ကထိတေ။ ဒုပ္ပဝေဒိတေတိ ဒုပိညာပိတေ။ အနုပသမသံဝတ္တနိကေတိ
 ရာဂါဒိနံ ဥပသမံ ကာတုံ အသမတ္ထေ။ ဘိန္ဒူပေတိ ဘိန္ဒူပုတိဋ္ဌေ။ ဧတ္ထ ဟိ
 နာဠုပုတ္တောဝ နေသံ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ထူပေါ။ သော ပန ဘိန္ဒူ မဝော။
 တေန ပုတ္တံ “ဘိန္ဒူပေ”တိ။ အပ္ပဋိသရဏေတိ တထေဝ အဘာဝေန ပဋိ-
 သရဏဝိရဟိတေ။

နန စာယံ နာဠုပုတ္တော နာဠုပုတ္တိယေသုတိ။ သော ကသ္မာ ပါဝါယံ
 ကာလင်္ကီတောတိ။ သော ကိရ ဥပါလိနာ ဂဟပတိနာ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စေန

ဒသဟိ ဂါထာဟိ ဘာသိတေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ သုတွာ ဥဏှံ လောဟိတံ ဆဇ္ဇေသိ။
 အထ နံ အဖာသုကံ ဂဟေတွာ ပါဝံ အဂမံသု။ သော တတ္ထ ကာလမကာသိ။
 ကာလံ ကုရုမာနော စ စိန္တေသိ “မမ လဒ္ဓိ အနိယျာနိကာ သာရ-
 ဝိရဟိတာ၊ မယံ တာဝ နဋ္ဌာ၊ အဝသေသဇနောပိ မာ အပါယပူရကော
 အဟောသိ၊ သစေ ပနာဟံ ‘မမ သာသနံ အနိယျာနိက’န္တိ ဝက္ခာမိ၊ န သဒ္ဓ-
 ဟိဿန္တိ၊ ယံနုနာဟံ ဒွေပိ ဇနေ န ဧကနိဟာရေန ဥဂ္ဂဏှာပေယျံ၊ တေ
 မမစ္စယေန အညမညံ ဝိဝဒိဿန္တိ၊ သတ္တာ တံ ဝိဝါဒံ ပဋိစ္စ ဧကံ ဓမ္မကထံ
 ကထေဿတိ၊ တတော တေ သာသနဿ မဟန္တဘာဝံ ဇာနိဿန္တိ”တိ။

အထ နံ ဧကော အန္တေဝါသိကော ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ “ဘန္တေ တုမေ
 ဒုဗ္ဗလာ၊ မယုမ္ပိ ဣမသ္မိ” ဓမ္မေ သာရံ အာစိက္ခထ၊ အာစရိယပ္ပမာဏ”န္တိ။
 “အာဝုသော တံ မမစ္စယေန သဿတန္တိ ဂဏှေယျာသိ”တိ။ အပရောပိ ဥပ-
 သင်္ကမိ၊ တံ ဥစ္ဆေဒံ ဂဏှာပေသိ။ ဧဝံ ဒွေပိ ဇနေ ဧကလဒ္ဓိကေ အကတွာ
 ဗဟူ နာနာနိဟာရေန ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ ကာလမကာသိ။ တေ တဿ သရီရ-
 ကိစ္စံ ကက္ခာ သန္နိပတိတွာ အညမညံ ပုစ္ဆိံသု “ကဿာဝုသော အာစရိယော
 သာရံ အာစိက္ခိ”တိ။ ဧကော ဥဋ္ဌဟိတွာ မယုန္တိ အာဟ။ ကိံ အာစိက္ခိတိ။
 သဿတန္တိ။ အပရော တံ ပဋိဗာဟိတွာ “မယံ သာရံ အာစိက္ခိ”တိ အာဟ။
 ဧဝံ သဗ္ဗေ “မယံ သာရံ အာစိက္ခိ၊ အဟံ ဇေဋ္ဌကော”တိ အညမညံ ဝိဝါဒံ
 ဝဇေတွာ အက္ခောသေ စေဝ ပရိဘာသေ စ ဟတ္ထပါဒပ္ပဟာရာဒိနိ စ
 ပဝက္ခေတွာ ဧကမဂ္ဂေန ဒွေ အဂစ္ဆန္တာ နာနာဒိသာသု ပက္ကမိံသု။

၁၆၅။ အထ ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသောတိ အယံ ထေရော ဓမ္မသေနာ-
 ပတိဿ ကနိဋ္ဌဘာတိကော။ တံ ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နကာလေ “စုန္ဒော
 သမဏုဒ္ဓေသော”တိ သမုဒါစရိတွာ ထေရကာလေပိ တထေဝ သမုဒါစရိံသု။
 တေန ဝုတ္တံ “စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော”တိ။

“ပါဝါယံ ဝဿံဝုဋ္ဌော ယေန သာမဂါမော၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော
 တေနုပသင်္ကမိ”တိ ကသ္မာ ဥပသင်္ကမိ? နာဠုပုတ္တေ ကိရ ကာလင်္ကတေ
 ဇမ္ပုဒိပေ မနုဿာ တတ္ထ တတ္ထ ကထံ ပဝတ္တယိံသု “နိဂဏှော နာဠုပုတ္တော
 ဧကော သတ္တာတိ ပညာယိတ္ထ၊ တဿ ကာလံ ကိရိယာယ သာဝကာနံ
 ဧဝရူပေါ ဝိဝါဒေါ ဇာတော။ သမဏော ပန ဂေါတမော ဇမ္ပုဒိပေ စန္ဒော
 ဝိယ သူရိယော ဝိယ စ ပါကဠော၊ သာဝကာပိဿ ပါကဠာယေဝ။
 ကိဒိသော န ခေါ သမဏေ ဂေါတမေ ပရိနိဗ္ဗုတေ သာဝကာနံ ဝိဝါဒေါ

ဘဝိဿတီ”တိ။ ထေရော တံ ကထံ သုတွာ စိန္တေသိ “ဣမံ ကထံ ဂဟေတွာ ဒသဗလဿ အာရောစေဿာမိ၊ သတ္တာ ဧတံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဧကံ ဒေသနံ ကထေဿတီ”တိ။ သော နိက္ခမိတွာ ယေန သာမဂါမော၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ။

သာမဂါမောတိ သာမာကာနံ ဥဿန္တတ္တာ တဿ ဂါမဿ နာမံ။ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒောတိ ဥဇုမေဝ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂန္တာ ယေနဿ ဥပဇ္ဈာယော အာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ။

ဗုဒ္ဓကာလေ ကိရ သာရိပုတ္တတ္ထေရော စ အာနန္ဒတ္ထေရော စ အညမညံ မမာယိံသု။ သာရိပုတ္တတ္ထေရော “မယာ ကာတဗ္ဗံ သတ္ထု ဥပဋ္ဌာနံ ကရေတီ”တိ အာနန္ဒတ္ထေရံ မမာယိ။ အာနန္ဒတ္ထေရော “ဘဂဝတော သာဝကာနံ အဂ္ဂေါ”တိ သာရိပုတ္တတ္ထေရံ မမာယိ။ ကုလဒါရကေ စ ပဗ္ဗာဇေတွာ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈံ ဂဏှာပေသိ။ သာရိပုတ္တတ္ထေရေပိ တထေဝ အကာသိ။ ဧဝံ ဧကမေကေန အတ္တနော ပတ္တစိဝရံ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေတွာ ဥပဇ္ဈံ ဂဏှာပိတာနိ ပဉ္စ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ အဟေသုံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ပဏီတာနိ စိဝရာဒိနိပိ လဘိတွာ ထေရဿ အဒါသိ။

ဓမ္မရတနပူဇာ

ဧကော ကိရ မြာဟ္မဏော စိန္တေသိ “ဗုဒ္ဓရတနဿ စ သံဃရတနဿ စ ပူဇာ ပညာယတိ၊ ကထံ န ခေါ ဓမ္မရတနံ ပူဇိတံ ဟောတီ”တိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ အာဟ “သစေပိ မြာဟ္မဏ ဓမ္မရတနံ ပူဇေတုကာမော၊ ဧကံ ဗဟုဿုတံ ပူဇေဟီ”တိ။ ဗဟုဿုတံ ဘန္တေ အာစိက္ခထာတိ။ ဘိက္ခုသံသံ ပုစ္ဆာတိ။ သော ဘိက္ခုသံသံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဗဟုဿုတံ ဘန္တေ အာစိက္ခထာ”တိ အာဟ။ အာနန္ဒတ္ထေရော မြာဟ္မဏာတိ။ မြာဟ္မဏော ထေရံ သဟဿဂ္ဂနိကေန တိစိဝရေန ပူဇေသိ။ ထေရော တံ ဂဟေတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ ဘဂဝါ “ကုတော အာနန္ဒ လဒ္ဓ”န္တိ အာဟ။ ဧကေန ဘန္တေ မြာဟ္မဏေန ဒိန္နံ၊ ဣဒံ ပနာဟံ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒါတုကာမောတိ။ ဒေဟီ အာနန္ဒာတိ။ စာရိကံ ပက္ကန္တော ဘန္တေတိ။ အာဂတကာလေ ဒေဟီတိ၊ သိက္ခာပဒံ ဘန္တေ ပညတ္တန္တိ။ ကဒါ ပန သာရိပုတ္တော အာဂမိဿတီတိ။ ဒသာဟမတ္တေန ဘန္တေတိ။ “အနုဇာနာမိ အာနန္ဒ ဒသာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ နိက္ခိပိတု”န္တိ သိက္ခာပဒံ ပညာပေသိ။

သာရိပုတ္တတ္ထေရောပိ တထေဝ ယံကိဉ္စိ မနာပံ လဘတိ၊ တံ အာနန္ဒတ္ထေရဿ ဒေတိ။ သော ဣမမ္ပိ အတ္တနော ကနိဋ္ဌဘာတိကံ ထေရဿေဝ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ အဒါသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယေနဿ ဥပဇ္ဈာယော အာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပ- သင်္ကမိ”တိ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ဥပဇ္ဈာယော မေ မဟာပညော၊ သော ဣမံ ကထံ သတ္ထု အာရောစေသတိ၊ အထ သတ္တာ တဒနုရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေသတိ”တိ။ ကထာပါဘတန္တိ ကထာယ မူလံ။ မူလဉ္စိ “ပါဘတ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—

အပ္ပကေနာပိ မေခာဝိ၊ ပါဘတေန ဝိစက္ခဏော။
 သမုဋ္ဌာပေတိ အတ္တာနံ၊ အဏုံ အဂ္ဂိံ သန္ဓမန္တိ။

ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယာတိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနတ္ထာယ။ ကိံ ပနာနေန ဘဂဝါ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗောတိ။ နော န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော။ အယဉ္စိ အာယသ္မာ ဒိဝါ နဝ ဝါရေ၊ ရတ္ထိံ နဝ ဝါရေတိ ဧကာဟံ အဋ္ဌာရသ ဝါရေ ဥပဋ္ဌာနမေဝ ဝစ္စတိ။ ဒိဝသဿ ပန သတဝါရံ ဝါ သဟဿဝါရံ ဝါ ဂန္တုကာမော သမာနောပိ န အကာရဏာ ဝစ္စတိ၊ ဧကံ ပဠုဒ္ဓါရံ ဂဟေတွာဝ ဝစ္စတိ။ သော တံ ဒိဝသံ တေန ကထာ- ပါဘတေန ဂန္တုကာမော ဝေမာဟ။

အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနာ

၁၆၆။ ဧဝံ ဟေတံ စုန္ဒ ဟောတီတိ ဘဂဝါ အာနန္ဒတ္ထေရေန အာရောစိ- တေပိ ယသ္မာ န အာနန္ဒတ္ထေရော ဣမိဿာ ကထာယ သာမိကော၊ စုန္ဒတ္ထေရော ပန သာမိကော။ သောဝ တဿာ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ ဇာနာတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ တေန သဒ္ဓိံ ကထေန္တော “ဧဝံ ဟေတံ စုန္ဒ ဟောတိ”တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—စုန္ဒ ဝေဉ္ဇေတံ ဟောတိ ဒုရက္ခာတာဒိသဘာဝေ ဓမ္မဝိနယေ သာဝကာ ဒွေမိကဇာတာ ဘဏ္ဍနာဒိနိ ကတွာ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ အနိယျာနိကသာသနေနေဝ နိယျာနိကသာသနံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တသ္မာ အာဒိတော အနိယျာနိကသာသနမေဝ ဒေသေန္တော ဣစ စုန္ဒ သတ္တာ စ ဟောတိ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝေါက္ကမ္မ စ တမှာ ဓမ္မာ ဝတ္တတီတိ န နိရန္တရံ ပူရေတိ၊ ဩက္ကမိတွာ ဩက္ကမိတွာ အန္တရန္တရံ ကတွာ ဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ တဿ တေ အာရုသော လာဘာတိ တဿ တယံ

ဧတေ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်တို့အာဒယော လာဘာ။ သုလဒ္ဓန္တိ မနုဿတ္တမ္ပိ တေ သုလဒ္ဓံ။ တထာ ပဋိပဇ္ဇတူတိ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတူ။ ယထာ တေ သတ္တာရာ ဓမ္မော ဒေသီတောတိ ယေန တေ အာကာရေန သတ္တာရာ ဓမ္မော ကထိတော။ ယော စ သမာဒပေတိတိ ယော စ အာစရိယော သမာဒပေတိ။ ယဉ္စ သမာဒပေတိတိ ယံ အန္တေဝါသိ သမာဒပေတိ။ ယော စ သမာဒပိတောတိ ယော စ ဧဝံ သမာဒပိတော အန္တေဝါသိကော။ ယထာ အာစရိယေန သမာဒပိတံ၊ တထတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗေ တေတိ တယောပိ တေ။ ဧတ္ထ ဟိ အာစရိယော သမာဒပိတတ္ထာ အပုညံ ပသဝတိ၊ သမာဒိန္ဒန္တေဝါသိကော သမာဒိန္ဒတ္ထာ၊ ပဋိပန္နကော ပဋိပန္နတ္ထာ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ တေ ဗဟံ အပုညံ ပသဝန္တိ”တိ။ ဧတေနပါယေန သဗ္ဗဝါရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၆၇။ အပိစေတ္ထ ဉာယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ကာရဏပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ဉာယမာရာဇေသတိတိ ကာရဏံ နိပ္ပါဒေသတိ။ ဝီရိယံ အာရဘတိတိ အတ္တနော ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တကံ ဝီရိယံ ကရေတိ။ ဝုတ္တဗ္ဗေတံ “ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ ယော ကုသိတော၊ သော သုခံ ဝိဟရတိ”တိ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ဓမ္မဝိနယာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၈။ ဧဝံ အနိယျာနိကသာသနံ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ နိယျာနိကသာသနံ ဒေသေန္တော ဣဓ ပန ဝုန္တ သတ္တာ စ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိမာဟ၊ တတ္ထ နိယျာနိကောတိ မဂ္ဂတ္ထာယ ဖလတ္ထာယ စ နိယျာတိ။

၁၆၉။ ဝီရိယံ အာရဘတိတိ အတ္တနော သုခနိပ္ပါဒကံ ဝီရိယံ အာရဘတိ။ ဝုတ္တဗ္ဗေတံ “သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော ကုသိတော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ ယော အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ သော သုခံ ဝိဟရတိ”တိ။

၁၇၀။ ဣတိ ဘဂဝါ နိယျာနိကသာသနေ သမ္မာပဋိပန္နဿ ကုလပုတ္တဿ ပသံသံ ဒေသေတွာ ပုန ဒေသနံ ဝဇေန္တော ဣဓ ဝုန္တ သတ္တာ စ လောကေ ဥပပါဒိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဝိညာပိတတ္ထာတိ အဗောဓိတတ္ထာ။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟပဒကတန္တိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟပဒေဟိ ကတံ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကံ ကတံ န ဟောတိတိ အတ္ထော။ “သဗ္ဗသင်္ဂါဟပဒဂတ”န္တိပိ ပါဌော၊ န သဗ္ဗသင်္ဂါဟပဒေသု ဂတံ၊ န ကေသင်္ဂါဟဇာတန္တိ အတ္ထော။ သပ္ပါဒိဟိရကတန္တိ နိယျာနိကံ။

ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟီတိ ဒေဝလောကတော ယာဝ မနုဿလောကာ သုပ္ပကာသိတံ၊ အနုတပ္ပေါ ဟောတီတိ အနုတာပကရော ဟောတိ။ သတ္ထာ စ နော လောကေတိ ဣဒံ တေသံ အနုတာပကာရဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ နာနုတပ္ပေါ ဟောတီတိ သတ္ထာရံ အာဂမ္မ သာဝကေဟိ ယံ ပတ္တဗ္ဗံ၊ တဿ ပတ္တတ္တာ အနုတာပကရော န ဟောတိ။

၁၇၂။ ထေရောတိ ထိရော၊ ထေရကာရကေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော။ “ရတ္တညူ”တိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ တေဟိ စ ဝီတိ တေဟိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေဟိ။

၁၇၃။ ပတ္တယောဂက္ခေမာတိ စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမတ္တာ အရဟတ္တံ ဣဓ ယောဂက္ခေမံ နာမ၊ တံ ပတ္တာတိ အတ္ထော။ အလံ သမက္ခာတုံ သဒ္ဓမ္မဿာတိ သမ္ပုခါ ဂဟိတတ္တာ အဿ သဒ္ဓမ္မံ သမ္မာ အာစိက္ခိတုံ သမတ္တာ။

၁၇၄။ ဗြဟ္မစာရိနောတိ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသမာနာ အရိယသာဝကာ။ ကာမဘောဂိနောတိ ဂိဟိသောတာပန္နာ။ “ဣဒ္ဓဉ္ဇေဝါ”တိအာဒိနိ မဟာ- ပရိနိဗ္ဗာနေ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တန္တိ လာဘဂ္ဂဉ္ဇေဝ ယသဂ္ဂဉ္ဇ ပတ္တံ။

၁၇၅။ သန္တိ ခေါ ပန မေ စုန္ဒ တေရဟိ ထေရာ ဘိက္ခု။ သာဝကာတိ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာဒယော ထေရာ။ ဘိက္ခုနိယောတိ ခေမာထေရိ- ဥပ္ပလဝဏ္ဏထေရိအာဒယော။ ဥပါသကာ သာဝကာ ဂိဟိ သြဒါတဝတ္ထ- ဝသနာ ဗြဟ္မစာရိနောတိ စိတ္တဂဟပတိဟတ္ထကအာဠဝကာဒယော။ ကာမ- ဘောဂိနောတိ စူဠအနာထပိဏ္ဍိကမဟာအနာထပိဏ္ဍိကာဒယော။ ဗြဟ္မစာရိ- နိယောတိ နန္ဒမာတာဒယော။ ကာမဘောဂိနိယောတိ ခုဇုတ္တရာဒယော။

၁၇၆။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နန္တိ သဗ္ဗကာရဏသမ္ပန္နံ။ ဣဒမေဝ တန္တိ ဣဒမေဝ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဣဒမေဝ ဓမ္မံ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ ဥဒကာဿုဒန္တိ ဥဒကော သုဒံ။ ပဿံ န ပဿတီတိ ပဿန္တော န ပဿတိ။ သော ကိရဣမံ ပဉ္စိ မဟာဇနံ ပုစ္ဆိ။ တေဟိ “န ဇာနာမ အာစရိယ ကထေဟိ နော”တိ ဝုတ္တော သော အာဟ “ဂမ္ဘီရော အယံ ပဉ္စော အာဟာရသပ္ပါယေ သတိ ထောကံ စိန္တေတွာ သက္ကာ ကထေတု”န္တိ။ တတော တေဟိ စတ္တာရော

၁-ဥဒကော သုဒန္တိ ဥဒကော သုဒံ (သီ) ဥဒကဿုဒန္တိ ဥဒကော သုဒံ (သျှာ)

မာသေ မဟာသက္ကာရေ ကတေ တံ ပဉ္စိ ကထေန္တော ကိဉ္စ ပဿံ န ပဿတိတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သာရုနိသိတဿာတိ သုဠုနိသိတဿ တိဒိဏဿ၊
သုနိသိတခုရဿ ကိရ တလံ ပညာယတိ၊ ဓာရာ န ပညာယတိတိ အယမေတ္ထ
အတ္ထော။

သင်္ဂါယိတဗ္ဗဓမ္မာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၇။ သင်္ဂမ္ပ သမာဂမ္ဘာတိ သင်္ဂန္တော သမာဂန္တော။ အတ္ထေန အတ္ထံ၊
ဗျဉ္ဇနေန ဗျဉ္ဇနန္တိ အတ္ထေန သဟ အတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနေနပိ သဟ ဗျဉ္ဇနံ သမာနေန္တေဟိတိ
အတ္ထော။ သင်္ဂါယိတဗ္ဗန္တိ ဝါစေတဗ္ဗံ သဇ္ဈာယိတဗ္ဗံ။ ယထယိဒံ ပြဟ္မစရိယန္တိ
ယထာ ဣဒံ သကလံ သာသနပြဟ္မစရိယံ။

၁၇၈။ တတြ စေတိ တတြ သံဃမဇ္ဈေ၊ တဿ ဝါ ဘာသိတေ။ အတ္ထဉ္စေဝ
မိစ္ဆာ ဂဏှာတိ၊ ဗျဉ္ဇနာနိ စ မိစ္ဆာ ရောပေတိတိ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ
တ္ထ အာရမ္မဏံ “သတိပဋ္ဌာန”န္တိ အတ္ထံ ဂဏှာတိ။ “သတိပဋ္ဌာနာနိ”တိ ဗျဉ္ဇနံ
ရောပေတိ။ ဣမဿ န ခေါ အာရုသော အတ္ထဿာတိ “သတိယေဝ သတိ-
ပဋ္ဌာန”န္တိ အတ္ထဿ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ကိ န ခေါ ဣမာနိ ဗျဉ္ဇနာနိ၊
ဥဒါဟု “စတ္တာရိ သတိပဋ္ဌာနာနိ”တိ တောနိ ဝါ ဗျဉ္ဇနာနိ။ ကတမာနိ
ဩပါယိကတရာနိတိ ဣမဿ အတ္ထဿ ကတမာနိ ဗျဉ္ဇနာနိ ဥပပန္နတရာနိ
အလ္လိနတရာနိ။ ဣမေသဉ္စ ဗျဉ္ဇနာနန္တိ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ဗျဉ္ဇနာနံ
“သတိယေဝ သတိပဋ္ဌာန”န္တိ ကိ န ခေါ အယံ အတ္ထော၊ ဥဒါဟု “အာရမ္မဏံ
သတိပဋ္ဌာန”န္တိ ဒေသော အတ္ထောတိ။ ဣမဿ ခေါ အာရုသော အတ္ထဿာတိ
“အာရမ္မဏံ သတိပဋ္ဌာန”န္တိ ဣမဿ အတ္ထဿ။ ယာ စေဝ တောနိတိ ယာနိ စေဝ
တောနိ မယာ ဝုတ္တာနိ။ ယာ စေဝ ဒေသောတိ ယော စေဝ ဒေသ မယာ ဝုတ္တာ။
သော နေဝ ဥဿာဒေတဗ္ဗောတိ တုမှေဟိ တာဝ သမ္မာ အတ္ထေ စ သမ္မာ
ဗျဉ္ဇနေ စ ဌာတဗ္ဗံ။ သော ပန နေဝ ဥဿာဒေတဗ္ဗော၊ န အပသာဒေတဗ္ဗော။
သညာပေတဗ္ဗောတိ ဇာနာပေတဗ္ဗော။ တဿ စ အတ္ထဿာတိ “သတိယေဝ
သတိပဋ္ဌာန”န္တိ အတ္ထဿ စ။ တေသဉ္စ ဗျဉ္ဇနာနန္တိ “သတိပဋ္ဌာနာ”တိ ဗျဉ္ဇနာနံ။
နိသန္တိယာတိ နိသာမနတ္ထံ ဓာရဏတ္ထံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝါရေသု အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၈၀။ တာဒိသန္တိ တုမှာဒိသံ။ အတ္ထုပေတန္တိ အတ္ထေန ဥပေတံ အတ္ထဿ
ဝိညာတာရံ။ ဗျဉ္ဇနုပေတန္တိ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဥပေတံ ဗျဉ္ဇနာနံ ဝိညာတာရံ။ ဧဝံ

တံ ဘိက္ခုံ ပသံသထ။ ဒေသော ဟိ ဘိက္ခု န တုမှာကံ သာဝကော နာမ၊
ဗုဒ္ဓေါ နာမ ဒေဝ စုန္ဒာတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဗဟုဿုတံ ဘိက္ခုံ အတ္တနော ဌာနေ
ဌပေသိ။

ပစ္စယာနုညာတကာရဏာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ ဣဒါနိ တတောပိ ဥတ္တရိတရံ ဒေသနံ ဝဇေန္တော န ဝေါ အဟံ
စုန္ဒာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ အာသဝါ နာမ ဣလောကေ ပစ္စယ-
ဟေတု ဥပ္ပဇနကာ အာသဝါ။ သမ္ပရာယိကာ အာသဝါ နာမ ပရလောကေ
ဘဏ္ဍနဟေတု ဥပ္ပဇနကာ အာသဝါ။ သံဝရာယာတိ ယထာ တေ န ပဝိသန္တိ၊
ဧဝံ ပိဒဟနာယ။ ပဋိဃာတာယာတိ မူလဃာတေန ပဋိဟနနာယ။ အလံ
ဝေါ တံ ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယာတိ တံ တုမှာကံ သီတဿ
ပဋိဃာတာယ သမတ္ထံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ယံ ဝေါ မယာ စိဝရံ အနုညာတံ၊
တံ ပါရုပိတွာ ဒပ္ပံ ဝါ မာနံ ဝါ ကုရုမာနာ ဝိဟရိဿထာတိ န အနုညာတံ၊
တံ ပန ပါရုပိတွာ သီတပုဋိဃာတာဒိနိ ကတွာ သုခံ သမဏဓမ္မံ ယောနိသော
မနသိကာရံကရိဿထာတိ အနုညာတံ၊ ယထာ စ စိဝရံ၊ ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတာဒယောပိ။
အနုပဒသံဝဏ္ဏနာ ပနေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သုခလ္လိကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ သုခလ္လိကာနုယောဂန္တိ သုခလ္လိယနာနုယောဂံ၊ သုခသေဝနာ-
မိမုတ္တန္တိ အတ္ထော။ သုခေတိတိ သုခိတံ ကရောတိ။ ပီဏေတိတိ ပီဏိတံ ထူလံ
ကရောတိ။

၁၀၆။ အဋ္ဌိတဓမ္မာတိ နဋ္ဌိတသဘာဝါ^၁။ ဇိဝှါ နော အတ္ထိတိ ယံ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊
တံ တံ ကထေန္တိ၊ ကဒါဏိ မဂ္ဂံ ကထေန္တိ၊ ကဒါဏိ ဖလံ ကဒါဏိ နိဗ္ဗာနန္တိ
အဓိပ္ပာယော။ ဇာနတာတိ သဗ္ဗညုတညာဏေန ဇာနန္တေန။ ပဿတာတိ
ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ ပဿန္တေန၊ ဂန္တိရနေမောတိ ဂန္တိရဘူမိံ အနုပဝိဋ္ဌော။
သုနိခါတောတိ သုဋ္ဌ၊ နိခါတော။ ဧဝမေဝ ဝေါ အာဝုသောတိ ဧဝံ ဒိဏာ-
သဝေါ အဘဗ္ဗော နဝ ဌာနာနိ အဇ္ဈာစရိတုံ။ တသ္မိံ အနဇ္ဈာစာရော^၂ အစလော
အသမ္ပဝေမိ။ တတ္ထ သဉ္စိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနာဒိသု သောတာပန္နာ-
ဒယောပိ အဘဗ္ဗာ။ သန္တိမိကာရကံ ကာမေ ပရိဘုဋ္ဌိတုန္တိ ဝတ္ထုကာမေ စ

၁-အဋ္ဌိတသဘာဝါ(သျှာ၊က) ၂-အဇ္ဈာစာရေ(သီ၊သျှာ)

ကိလေသကာမေ စ သန္တိမိံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ သေယျထာပိ ပုဗ္ဗေ အဂါရိက-
ဘူတောတိ ယထာ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိဘူတော ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဧဝံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အဘဗ္ဗော။

ပဉ္စပျာကရဏဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တာ ဟိ သောတာပန္နာဒယော ယာဝဇီဝံ
ဂိဟိဗျူနေန တိဋ္ဌန္တိ။ ဒီဏာသဝေါ ပန အရဟတ္တံ ပတွာဝ မနုဿဘူတော
ပရိနိဗ္ဗာတိ ဝါ ပဗ္ဗဇတိ ဝါ။ စာတုမဟာရာဇိကာဒိသု ကာမာဝစရဒေဝေသု
မုဟုတ္တမ္ပိ န တိဋ္ဌတိ။ ကသ္မာ? ဝိဝေကဋ္ဌာနဿ အဘာဝါ။ ဘုမ္မဒေဝတ္တဘာဝေ
ပန ဌိတော အရဟတ္တံ ပတွာဝိ တိဋ္ဌတိ။ တဿ ဝသေန အယံ ပဉ္စော
အာဂတော။ ဘိန္ဒုဒေါသတ္တာ ပနဿ ဘိက္ခုဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတိရကန္တိ
အတိရံ အပရိစ္ဆေဒံ မဟန္တိ။ နော စ ခေါ အနာဂတန္တိ အနာဂတံ ပန အဒ္ဓါနံ
အာရပ္ပ ဧဝံ န ပညပေတိ။ အတိတမေဝ မညေ သမဏော ဂေါတမော
ဇာနာတိ, န အနာဂတံ။ တထာ ဟိဿ အတိတေ အမုဆဋ္ဌိသတဇာတကာ-
နုဿရဏံ ပညာယတိ။ အနာဂတေ ဧဝံ ဗဟံ အနုဿရဏံ န ပညာယတိတိ
ဣမမတ္ထံ မညမာနာ ဧဝံ ဝဒေယျ။ တယိဒံ ကိံ သူတိ အနာဂတေ အပညာပနံ
ကိံ န ခေါ။ ကထံသူတိ ကေန န ခေါ ကာရဏေန အဇာနန္တောယေဝ န
ခေါ အနာဂတံ နာနုဿရတိ။ အနနုဿရိတုကာမတာယ နာနုဿရတိတိ။
အညဝိဟိတကေန ဉာဏဒဿနေနာတိ ပစ္စက္ခံ ဝိယ ကတွာ ဒဿနသမတ္ထ-
တာယ ဒဿနဘူတေန ဉာဏေန အညတ္ထဝိဟိတကေန ဉာဏေန အညံ အာရပ္ပ
ပဝတ္တေန, အညဝိဟိတကံ အညံ အာရပ္ပ ပဝတ္တမာနံ ဉာဏဒဿနံ သင်္ဂါဟေ-
တဗ္ဗံ ပညာပေတဗ္ဗံ မညန္တိ။ တေ ဟိ စရတော စ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ
ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပဋိတံ မညန္တိ။ တာဒိသဉ္စ
ဉာဏံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ယထရိဝ ဗာလာ အဗျတ္တာ၊ ဧဝံ မညန္တိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

သတာနုသာရိတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိသမ္ပယုတ္တကံ။ ယာဝတကံ အာ-
ကင်္ခတိတိ ယတ္တကံ ဉာတုံ ဣစ္ဆတိ။ တတ္တကံ ဇာနိဿာမိတိ ဉာဏံ ပေသေသိ။
အထဿ ဒုဗ္ဗလပတ္တပုဋေ ပက္ခန္ဓနာရာစော ဝိယ အပ္ပဋိဟတံ အနိဝါရိတံ ဉာဏံ
ဂစ္ဆတိ။ တေန ယာဝတကံ အာကင်္ခတိ တာဝတကံ အနုဿရတိ။ ဗောဓိဇန္တိ
ဗောဓိမူလေ ဇာတံ။ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စတုမဂ္ဂဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယမန္တိမာ

၁-အမုဆတ္တ (သျှာ၊ကံ)

ဇာတိတိ တေန ဣဏေန ဇာတိမူလဿ ပဟိနတ္တာ ပုန အယမန္တိမာ ဇာတိ။
 နတ္ထိ ဒါနိ ပုနန္တဝေတိ အပရမ္ပိ ဣဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အနတ္ထသံဟိတန္တိ န
 ဣဇေလောကတ္ထံ ဝါ ပရလောကတ္ထံ ဝါ နိဿိတံ။ န တံ တထာဂတော
 ဗျာကဇောတိတိ တံ ဘာရတယုဒ္ဓသိတာဟရဏသဒိသံ အနိယျာနိကကထံ
 တထာဂတော န ကထေတိ။ ဘူတံ တန္တံ အနတ္ထသံဟိတန္တိ ရာဇကထာဒိ-
 တိရစ္ဆာနကထံ။ ကာလညူ တထာဂတော ဟောတိတိ ကာလံ ဇာနာတိ။
 သဟေတုကံ သကာရဏံ ကတွာ ယုတ္တပတ္တကာလေယေဝ ကထေတိ။

၁၈၈။ တသ္မာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ ယထာ ယထာ ဂဒိတဗ္ဗံ၊ တထာ
 တထေဝ ဂဒနတော ဒကာရဿ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ
 အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌန္တိ ရူပါယတနံ။ သုတန္တိ သဒ္ဓါယတနံ။ မုတန္တိ မုတွာ ပတွာ
 ဂဟေတဗ္ဗတော ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ။ ဝိညာတန္တိ
 သုခဒုက္ခာဒိဓမ္မာယတနံ။ ပတ္တန္တိ ပရိယေသိတွာ ဝါ အပရိယေသိတွာ ဝါ ပတ္တံ။
 ပရိယေသိတန္တိ ပတ္တံ ဝါ အပတ္တံ ဝါ ပရိယေသိတံ။ အနုဝိစရိတံ မနသာတိ
 စိတ္တေန အနုသဉ္ဇရိတံ။ “တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓ”န္တိ ဣမိနာ ဧတံ ဒဿေတိ၊
 ယဉ္ဇိ အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ
 နီလံ ပီတကန္တိအာဒိ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဒွါရေ အာပါထမာဂစ္ဆတိ။ “အယံ သတ္ထော
 ဣမသ္မိံ ခဏေ ဣမံ နာမ ရူပါရမ္မဏံ ဒိသွာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ
 မဇ္ဈတ္ထော ဝါ ဇာတော”တိ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တထာ ယံ
 အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ
 ဘေရိသဒ္ဓေါ မုဒိဂံသဒ္ဓေါတိအာဒိ သဒ္ဓါရမ္မဏံ သောတဒ္ဓါရေ အာပါထမာ-
 ဂစ္ဆတိ။ မူလဂန္ဓော တစဂန္ဓောတိအာဒိ ဂန္ဓာရမ္မဏံ သာနဒ္ဓါရေ အာပါထမာ-
 ဂစ္ဆတိ။ မူလရသော ခန္ဓရသောတိအာဒိ ရသာရမ္မဏံ ဇိဝှါဒ္ဓါရေ အာပါထမာ-
 ဂစ္ဆတိ။ ကက္ခဠံ မုဒုကန္တိအာဒိ ပထဝီဓာတုတေဇောဓာတုဝါယောဓာတုဘေဒံ
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ကာယဒ္ဓါရေ အာပါထမာဂစ္ဆတိ။ “အယံ သတ္ထော ဣမသ္မိံ
 ခဏေ ဣမံ နာမ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဖုသိတွာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္ထော
 ဝါ ဇာတော”တိ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တထာ ယံ
 အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ
 သုခဒုက္ခာဒိဘေဒံ ဓမ္မာရမ္မဏံ မနောဒ္ဓါရဿ အာပါထမာဂစ္ဆတိ။ “အယံ
 သတ္ထော ဣမသ္မိံ ခဏေ ဣဒံ နာမ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိဇာနိတွာ သုမနော ဝါ
 ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္ထော ဝါ ဇာတော”တိ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတဿ ဧဝံ
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။

ယဉ္ဇိ စုန္ဒ ဣမေသံ သတ္တာနံ ဒိဋ္ဌိ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ တတ္ထ တထာဂတေန အဒိဋ္ဌိ ဝါ အသုတံ ဝါ အမုတံ ဝါ အဝိညာတံ ဝါ နတ္ထိ။ ဣမဿ မဟာဇနဿ ပရိယေသိတွာ ပတ္တမ္မိ အတ္ထိ၊ ပရိယေသိတွာ အပ္ပတ္တမ္မိ အတ္ထိ။ အပရိယေသိတွာ ပတ္တမ္မိ အတ္ထိ၊ အပရိယေသိတွာ အပ္ပတ္တမ္မိ အတ္ထိ။ သဗ္ဗမ္မိ တံ တထာဂတဿ အပ္ပတ္တံ နာမ နတ္ထိ၊ ဉာဏေန အသန္တိကတံ နာမ။ “တသ္မာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိ”တိ။ ယံ ယထာ လောကေန ဂတံ တဿ တထေဝ ဂတတ္တာ “တထာဂတော”တိ ဝုစ္စတိ။ ပါဠိယံ ပန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တိ၊ တံ ဂတသဒ္ဓေန ဧကတ္ထိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝါရေသု “တထာဂတော”တိ နိဂမနဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တဿ ယုတ္တိ မြဟ္မဇာလေ တထာဂတသဒ္ဓဝိတ္တာရေ ဝုတ္တာယေဝ။

အဗျာကတဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ ဧဝံ အတ္တနော အသမတံ အနုတ္တရတံ သဗ္ဗညုတံ ဓမ္မရာဇဘာဝံ ကထေတွာ ဣဒါနိ “ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ လဒ္ဓိသု မယာ အညာတံ အဒိဋ္ဌိ နာမ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ မမ ဉာဏဿ အန္တောယေဝ ပရိဝတ္တတိ”တိ သီဟနာဒံ နဒန္တော ဌာနံ ခေါ ပနေတံ စုန္ဒ ဝိဇ္ဇတိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တထာဂတောတိ သတ္ထော။ န ဟေတံ အာဝုသော အတ္ထသံဟိတန္တိ ဣဓလောကပရလောက-အတ္ထသံဟိတံ န ဟောတိ။ န စ ခံဗ္ဗသံဟိတန္တိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မနိဿိတံ န ဟောတိ။ န အာဒိမြဟ္မစရိယကန္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတဿ သကလသာသန-မြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတံ န ဟောတိ။

၁၉၀။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ခေါတိအာဒိသု တဏှံ ဌပေတွာ အဝသေသာ တေဘုမ္မကာ ဓမ္မာ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဗျာကတံ။ တသေဝံ ဒုက္ခဿ ပဘာဝိကာ ဇနိကာ တဏှာ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ဗျာကတံ။ ဥဘိန္တံ အပ္ပဝတ္တိ ဒုက္ခနိရောဓောတိ ဗျာကတံ။ ဒုက္ခပရိဇာနနော သမုဒယပဇဟနော နိရောဓသန္တိကရဏော အရိယမဂ္ဂေါ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ ဗျာကတံ။ “ဧတဉ္စိ အာဝုသော အတ္ထသံဟိတ”န္တိအာဒိသု ဧတံ ဣဓလောကပရလောကအတ္ထနိဿိတံ နဝ-လောကုတ္တရဓမ္မနိဿိတံ သကလသာသနမြဟ္မစရိယဿ အာဒိ ပဓာနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ အယမတ္ထော။

ပုဗ္ဗန္တသဟဂတဒိဋ္ဌိနိဿယဝဏ္ဏနာ

၁၉၁။ ဣဒါနိ ယံ တံ မယာ န ဗျာကတံ၊ တံ အဇာနန္တေန န ဗျာကတန္တိ မာ ဧဝံ သညမကံသု။ ဇာနန္တောဝ အဟံ ဧဝံ “ဧတသ္မိ” ဗျာကတေပိ အတ္ထော

နတ္ထိ”တိ န ဗျာကရိံ။ ယံ ပန ယထာ ဗျာကာတဗ္ဗံ၊ တံ မယာ ဗျာကာတမေဝါတိ သီဟနာဒံ နဒန္တော ပုန ယေပိ တေ စူန္ဒာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိယောဝ ဒိဋ္ဌိနိဿယာ၊ ဒိဋ္ဌိနိဿိတကာ ဒိဋ္ဌိဂတိကာတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ သစ္စန္တိ ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စံ။ မောဃမညန္တိ အညေသံ ဝစနံ မောဃံ။ အသယံ- ကာရေတိ အသယံ ကတော။

၁၉၂။ တတြာတိ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု။ အတ္ထိ န ခေါ ဣဒံ အာရုသော ဝုစ္စတိတိ အာရုသော ယံ တုမေဟိ သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိ ဝုစ္စတိ၊ ဣဒမတ္ထိ န ခေါ ဥဒါဟု နတ္ထိတိ ဝေမဟံ တေ ပုစ္ဆာမိတိ အတ္ထော။ ယဉ္စ ခေါ တေ ဝေမာဟံသုတိ ယံ ပန တေ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ နာနုဇာနာမိ။ ပညတ္တိယာတိ ဒိဋ္ဌိပညတ္တိယာ။ သမသမန္တိ သမေန ဉာဏေန သမံ။ ယဒိဒံ အဓိပညတ္တိတိ ယာ အယံ အဓိပညတ္တိ နာမ။ ဧတ္ထ အဟမေဝ ဘိယျော ဥတ္တရိတရော န မယာ သမော အတ္ထိ။ တတ္ထ ယဉ္စ ဝုတ္တံ “ပညတ္တိယာတိ ယဉ္စ အဓိပညတ္တိ”တိ ဥဘယမေတံ အတ္တတော ဧကံ။ ဘေဒတော ဟိ ပညတ္တိ အဓိပညတ္တိတိ ဒွယံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပညတ္တိ နာမ ဒိဋ္ဌိပညတ္တိ။ အဓိပညတ္တိ နာမ ခန္ဓပညတ္တိ ဓာတုပညတ္တိ အာယတန- ပညတ္တိ ဣန္ဒြိယပညတ္တိ သစ္စပညတ္တိ ပုဂ္ဂလပညတ္တိတိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဆ ပညတ္တိယော။ ဣဓ ပန ပညတ္တိယာတိ ဧတ္ထာပိ ပညတ္တိ ဧဝံ အဓိပညတ္တိ စ အဓိပ္ပေတာ၊ အဓိပညတ္တိတိ ဧတ္ထာပိ။ ဘဂဝါ ဟိ ပညတ္တိယာပိ အနုတ္တရော၊ အဓိပညတ္တိယာပိ အနုတ္တရော။ တေနာဟ “အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျော ယဒိဒံ အဓိပညတ္တိ”တိ။

၁၉၆။ ပဟာနာယာတိ ပဇဟနတ္ထံ။ သမတိက္ကမာယာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဒေသိတာတိ ကထိတာ။ ပညတ္တာတိ ဌပိတာ။ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ ဟိ သနဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ သဗ္ဗဓမ္မေသု ယာထာဝတော ဒိဋ္ဌေသု “သုဒ္ဓသင်္ခါရ- ပုဉ္ဇောယံ နယိဓ သတ္တုပလဗ္ဘတိ”တိ သန္နိဋ္ဌာနတော သဗ္ဗဒိဋ္ဌိနိဿယာနံ ပဟာနံ ဟောတိတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌိနိဿယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ ဧဝံ မယာ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ”တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယံ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ

ပါသာဒိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-လက္ခဏာသုတ္တံ

ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ လက္ခဏာသုတ္တံ။ တတြာယမနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ—
ဒုတ္တိံသိမာနိတိ ဒုတ္တိံသ ဣမာနိ။ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိတိ မဟာပုရိသ-
ဗျဉ္ဇနာနိ မဟာပုရိသနိမိတ္တာနိ “အယံ မဟာပုရိသော”တိ သဉ္ဇာနန-
ကာရဏာနိ။ “ယေဟိ သမန္ဓာဂတဿ မဟာပုရိသဿာ”တိအာဒိ မဟာ-
ပဒါနေ ဝိတ္တာရိတနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဗာဟိရကာပိ ဣသယော ဓာရေန္တိ၊ နော စ ခေါ ဇာနန္တိ ‘ဣမဿ
ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဣမံ လက္ခဏံ ပဋိလဘတိ’တိ” ကသ္မာ အာဟ။ အဋ္ဌပုတ္တိယာ
အနုရူပတ္တာ။ ဣဒဉ္စိ သုတ္တံ သအဋ္ဌပုတ္တိကံ။ သာ ပနဿ အဋ္ဌပုတ္တိ ကတ္ထ
သမုဋ္ဌိတာ? အန္တောဂါမေ မနုဿာနံ အန္တရေ။ တဒါ ကိရ သာဝတ္ထိဝါသိနော
အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟေသု စ ဂေဟဒ္ဓါရေသု စ သန္တာဂါရာဒိသု စ
နိသိဒိတွာ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “ဘဂဝတော အသိတိအနုဗျဉ္ဇနာနိ ဗျာမပ္ပဘာ
ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ ယေဟိ စ ဘဂဝတော ကာယော၊ သဗ္ဗဖာလိ-
ဖုလ္လော ဝိယ ပါရိစ္ဆတ္တကော၊ ဝိကသိတမိဝ ကမလဝနံ၊ နာနာရတနဝိစိတ္တံ ဝိယ
သုဝဏ္ဏတောရဏံ၊ တာရာမရိစိဝိရောစမိဝ ဂဂနတလံ၊ ဣတော စိတော စ
ဝိဓာဝမာနာ ဝိပ္ပန္နမာနာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော မုဉ္ဇန္တော’ အတိဝိယ သောဘတိ။
ဘဂဝတော စ ဣမိနာ နာမ ကမ္မေန ဣဒံ လက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ကထိတံ နတ္ထိ၊
ယာဂုဉ္ဇုကံမတ္တမ္ပိ ပန ကဋ္ဌန္တုဘတ္တမတ္တံ ဝါ ပုဗ္ဗေ ဒိန္နပစ္စယာ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ
ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ ကိံ န ခေါ သတ္တာ ကမ္ပံ အကာသိ၊ ယေနဿ ဣမာနိ
လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ”တိ။

အထာယသ္မာ အာနန္ဒော အန္တောဂါမေ စရန္တော ဣမံ ကထာသလ္လာပံ
သုတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော ဝိဟာရံ အာဂန္တာ သတ္ထု ဝတ္တံ ကတွာ ဝန္တိတွာ
ဌိတော “မယာ ဘန္တေ အန္တောဂါမေ ဧကာ ကထာ သုတာ”တိ အာဟ။
တတော ဘဂဝတာ “ကိံ တေ အာနန္ဒ သုတ”န္တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗံ အာရောစေသိ။
သတ္တာ ထေရဿ ဝစနံ သုတွာ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဓေ ဘိက္ခူ။ အာမန္တေတွာ
“ဒုတ္တိံသိမာနိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ”တိ ပဋိပါဋိယာ
လက္ခဏာနိ ဒသေတွာ ယေန ကမ္မေန ယံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ တဿ ဒဿနတ္ထံ ဧဝမာဟ။

သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁)

၂၀၁။ ပုရိမံ ဇာတိန္ဒိအာဒိသု ပုဗ္ဗေ နိရုတ္တက္ခန္ဓာ ဇာတဝသေန “ဇာတိ”တိ ဝုတ္တာ။ တထာ ဘဝနဝသေန “ဘဝေါ”တိ၊ နိရုတ္တဝသေန အာလယဋ္ဌေန ဝါ “နိကေတော”တိ။ တိဏ္ဏမ္ပိ ပဒါနံ ပုဗ္ဗေ နိရုတ္တက္ခန္ဓသန္တာနေ ဌိတောတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ ယသ္မာ တံ ခန္ဓသန္တာနံ ဒေဝလောကာဒိသုပိ ဝတ္တတိ။ လက္ခဏနိဗ္ဗတ္တနသမတ္ထံ ပန ကုသလကမ္မံ တတ္ထ န သုကရံ၊ မနုဿဘူတသေဝ သုကရံ။ တသ္မာ ယထာဘူတေန ယံ ကမ္မံ ကတံ၊ တံ ဒသေန္တော ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနောတိ အာဟ။ အကာရဏံ ဝါဇေတံ။ ဟတ္ထိအဿမိဂမဟိံသဝါနရာဒိဘူတောပိ မဟာပုရိသော ပါရမိယော ပူရေတိယေဝ။ ယသ္မာ ပန ဧဝရူပေ အတ္တဘာဝေ ဌိတေန ကတကမ္မံ န သက္ကာ သုခေန ဒီပေတုံ၊ မနုဿဘာဝေ ဌိတေန ကတကမ္မံ ပန သက္ကာ သုခေန ဒီပေတုံ။ တသ္မာ “ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတော သမာနော”တိ အာဟ။

ဒဋ္ဌသမာဒါနောတိ ထိရဂဟဏော။ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ဒသကုသလကမ္မပထေသု။ အဝတ္ထိတသမာဒါနောတိ နိစ္စလဂဟဏော အနိဝတ္ထိတဂဟဏော။ မဟာသတ္တဿ ဟိ အကုသလကမ္မတော အဂ္ဂိံ ပတွာ ကုက္ကုဋပတ္တံ ဝိယ စိတ္တံ ပဋိကုဋတိ၊ ကုသလံ ပတွာ ဝိတာနံ ဝိယ ပသာရိယတိ။ တသ္မာ ဒဋ္ဌသမာဒါနော ဟောတိ အဝတ္ထိတသမာဒါနော။ န သက္ကာ ကေနစိ သမဏေန ဝါ မြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ မြဟ္မုနာ ဝါ ကုသလသမာဒါနံ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ။

တတြိမာနိ ဝတ္ထုနိ—ပုဗ္ဗေ ကိရ မဟာပုရိသော ကလန္တကယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ အထ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ ဩဃော အာဂန္တာ ကုလာဝကံ ဂဟေတွာ သမုဒ္ဒမေဝ ပဝေသေသိ။ မဟာပုရိသော “ပုတ္တကေ နိဟရိဿာမိ”တိ နဂုံဋ္ဌံ တေမေတွာ တေမေတွာ သမုဒ္ဒတော ဥဒကံ ဗဟိ ခိပိ။ သတ္တမေဒိဝသေ သက္ကာ အာဝဇ္ဇိတွာ တတ္ထ အာဂမ္မ “ကိံ ကရောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တဿံ အာရောစေသိ။ သက္ကာ မဟာသမုဒ္ဒတော ဥဒကဿ ဒုန္နိဟရဏီယဘာဝံ ကထေသိ။ ဗောဓိသတ္ထော တာဒိသေန ကုသိတေန သဒ္ဓိံ ကထေတုမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိ။ “မာ ဣဓ တိဋ္ဌာ”တိ အပသာရေသိ။ သက္ကာ “အနောမပုရိသေန ဂဟိတဂဟဏံ န သက္ကာ ဝိဿဇ္ဇာပေတု”န္တိ တုဋ္ဌော တဿ ပုတ္တကေ အာနေတွာ အဒါသိ။ မဟာဇနကကာလေပိ မဟာသမုဒ္ဓံ တရမာနော “ကသ္မာ မဟာသမုဒ္ဓံ တရသိ”တိ ဒေဝတာယ ပုဋ္ဌော “ပါရံ ဂန္တာ ကုလသန္တကေ ရဋ္ဌေ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ဒါနံ ဒါတုံ တရာမိ”တိ အာဟ။ တတော ဒေဝတာယ “အယံ မဟာသမုဒ္ဓေါ

ဂန္ထိရာ စေဝ ပုထုလော စ၊ ကဒါ နံ တရိဿတိ”တိ ဝုတ္တေ^၁ သော အာဟ
 “တဝေသော မဟာသမုဒ္ဒသဒိသော၊ မယံ ပန အဇ္ဈာသယံ အာဂမ္မ ခုဒ္ဒက-
 မာတိကာ ဝိယ ခါယတိ။ တံယေဝ မံ ဒက္ခိဿသိ သမုဒ္ဒံ တရိတွာ သမုဒ္ဒ-
 ပါရတော ဓနံ အာဟရိတွာ ကုလသန္တကံ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ဒါနံ ဒဒမာန”န္တိ။
 ဒေဝတာ “အနောမပုရိသေန ဂဟိတဂဟဏံ န သက္ကာ ဝိဿဇ္ဇာပေတု”န္တိ
 ဗောဓိသတ္တံ အာလိင်္ဂေတွာ ဟရိတွာ ဥယျာနေ နိပဇ္ဇာပေသိ။ သော ဆတ္တံ
 ဥဿာပေတွာ ဒိဝေသေ ဒိဝေသေ ပဉ္စသတသဟဿပရိစ္စာဂံ ကတွာ အပရ-
 ဘာဂေ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိတော။ ဧဝံ မဟာသတ္တော န သက္ကာ ကေနစိ သမဏေန
 ဝါ။ပ။ မြဟ္ဗုနာ ဝါ ကုသလသမာဒါနံ ဝိဿဇ္ဇာပေတံ။ တေန ဝုတ္တံ
 “ဒဠသမာဒါနော အဟောသိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အဝတ္တိတသမာဒါနော”တိ။

ဣဒါနိ ယေသု ကုသလေသု ဓမ္မေသု အဝတ္တိတသမာဒါနော အဟောသိ၊
 တေ ဒဿေတံ **ကာယသုစရိတေတိ**အာဒိမာဟ။ **ဒါနသံဝိဘာဂေတိ**
 ဧတ္ထ စ ဒါနမေဝ ဒိယျနဝသေန ဒါနံ၊ သံဝိဘာဂကရဏဝသေန သံဝိဘာဂေါ။
သီလသမာဒါနေတိ ပဉ္စသီလဒသသီလစတုပါရိသုဒ္ဓိသီလပူရဏကာလေ။
ဥပေါသထူပဝါသေတိ စာတုဒ္ဒသိကာဒိဘေဒဿ ဥပေါသထဿ ဥပဝသန-
 ကာလေ။ **မတ္တေယျတာယာတိ** မာတုကာတဗ္ဗဝတ္တေ။ သေသပဒေသုပိ
 ဇေသေ နယော။ **အညတရညတရေသု** စာတိ အညေသု စ ဝေရူပေသု။
အဓိကုသလေသုတိ ဧတ္ထ အတ္ထိ ကုသလာ၊ အတ္ထိ အဓိကုသလာ။ သဗ္ဗေပိ
 ကာမာဝစရာ ကုသလာ ကုသလာ နာမ၊ ရူပါဝစရာ အဓိကုသလာ။ ဥဘောပိ
 တေ ကုသလာ နာမ၊ အရူပါဝစရာ အဓိကုသလာ။ သဗ္ဗေပိ တေ ကုသလာ
 နာမ၊ သာဝကပါရမီပဋိလာဘပစ္စယာ ကုသလာ အဓိကုသလာ နာမ။ တေပိ
 ကုသလာ နာမ၊ ပစ္စေကဗောဓိပဋိလာဘပစ္စယာ ကုသလာ အဓိကုသလာ။
 တေပိ ကုသလာ နာမ၊ သဗ္ဗညုတညာဏပဋိလာဘပစ္စယာ ပန ကုသလာ ဣဓ
 “အဓိကုသလာ”တိ အဓိပ္ပေတာ။ တေသု အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု ဒဠ-
 သမာဒါနော အဟောသိ အဝတ္တိတသမာဒါနော။

ကဋတ္တာ ဥပစိတတ္တာတိ ဧတ္ထ သင်္ကပ္ပိ ကတံ ကတမေဝ၊ အဘိဏ္ဍကရဏေန
 ပန ဥပစိတံ ဟောတိ။ **ဥဿန္တတ္တာတိ** ပိဏ္ဍိကတံ ရာသိကတံ ကမ္ပံ ဥဿန္တန္တိ
 ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ “ဥဿန္တတ္တာ”တိ ဝဒန္တော မယာ ကတကမ္မဿ စက္ကဝါဠိ
 အတိသမ္မာဓံ၊ ဘဝဂ္ဂံ အတိနိဓံ၊ ဧဝံ မေ ဥဿန္တံ ကမ္ပန္တိ ဒဿေတိ။ **ဝိပုလတ္တာတိ**
 အပ္ပမာဏတ္တာ။ ဣမိနာ “အနန္တံ အပရိမာဏံ မယာ ကတံ ကမ္ပ”န္တိ ဒဿေတိ။

အဓိဂ္ဂဏှာတိတိ အဓိဘဝတိ၊ အညေဟိ ဒေဝေဟိ အတိရေကံ လဘတိတိ အတ္ထော။ ပဋိလဘတိတိ အဓိဂစ္ဆတိ။

သဗ္ဗာဝန္တေဟိ ပါဒတလေဟိတိ ဣဒံ “သမံ ပါဒံ ဘူမိယံ နိက္ခိပတိ”တိ ဧတဿ ဝိတ္ထာရဝစနံ။ တတ္ထ သဗ္ဗာဝန္တေဟိတိ သဗ္ဗပဒေသဝန္တေဟိ၊ န ဧကေန ပဒေသေန ပဌမံ ဖုသတိ၊ န ဧကေန ပစ္စာ၊ သဗ္ဗေဟေဝ ပါဒတလေဟိ သမံ ဖုသတိ၊ သမံ ဥဒ္ဓရတိ။ သစေပိ ဟိ တထာဂတော “အနေကသတပေါရိသံ နရကံ အက္ကမိဿာမိ”တိ ပါဒံ အဘိနိဟရတိ။ တာဝဒေဝ နိန္ဒဋ္ဌာနံ ဝါတပူရိတာ ဝိယ ကမ္မာရဘတ္တာ ဥန္တမိတွာ ပထဝိသမံ ဟောတိ။ ဥန္တတဋ္ဌာနမ္ပိ အန္တော ပဝိသတိ။ “ဒူရေ အက္ကမိဿာမိ”တိ အဘိနိဟရန္တဿ သိနေရုပ္ပမာဏောပိ ပဗ္ဗတော သုသေဒိတဝေတ္တကံရော ဝိယ ဩနမိတွာ ပါဒသမိပံ အာဂစ္ဆတိ။ တထာ ဟိဿ ယမကပါဋိဟာရိယံ ကတွာ “ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတံ အက္ကမိဿာမိ”တိ ပါဒေ အဘိနိဟရေ ပဗ္ဗတော ဩနမိတွာ ပါဒသမိပံ အာဂတော။ သောပိ တံ အက္ကမိတွာ ဒုတိယပါဒေန တာဝတိံ သဘဝနံ အက္ကမိ။ န ဟိ စက္ကလက္ခဏေန ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗဋ္ဌာနံ ဝိသမံ ဘဝိတုံ သက္ကောတိ။ ခါဏု ဝါ ကဏုကော ဝါ သက္ခရာ ဝါ ကထလာ ဝါ ဥစ္စာရပဿာဝခေဋ္ဌသိဃံဏိကာဒိနိ ဝါ ပုရိမတရံ ဝါ အပဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဝါ ပထဝိံ ပဝိသန္တိ။ တထာဂတဿ ဟိ သီလတေဇေန ပုညတေဇေန ဓမ္မတေဇေန ဒသန္တံ ပါရမီနံ အာနုဘာဝေန အယံ မဟာပထဝိ သဗ္ဗာ မုဒုပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဏာ ဟောတိ။

၂၀၂။ သာဂရပရိယန္တန္တိ သာဂရသီမံ။ န ဟိ တဿ ရဇံ ကရောန္တဿ အန္တရာ ရက္ခော ဝါ ပဗ္ဗတော ဝါ နဒိဝါ သီမာ ဟောတိ မဟာသမုဒ္ဒေါဝ သီမာ။ တေန ဝုတ္တံ “သာဂရပရိယန္တ”န္တိ။ အခိလမနိမိတ္တမကဏုကန္တိ နိစ္စောရံ။ စောရာ ဟိ ခရသမ္ပဿန္တေန ခိလာ၊ ဥပဒ္ဒဝပစ္စယဋ္ဌေန နိမိတ္တာ၊ ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန ကဏုကာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဣဒ္ဓန္တိ သမိဒ္ဓံ။ ဝိတန္တိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိဖာလိဖုလ္လံ။ ခေမန္တိ နိဗ္ဗယံ။ သီဝန္တိ နိရုပဒ္ဒဝံ။ နိရုပ္ပုဒ္ဓန္တိ အဗျဒဝိရဟိတံ ၊ ဂုဗ္ဗံ ဂုဗ္ဗံ ဟုတွာ စရန္တေဟိ စောရေဟိ ဝိရဟိတန္တိ အတ္ထော။ အက္ခန္တိယောတိ အဝိက္ခမ္ပနိယော။ န နံ ကောစိ ဋ္ဌာနတော စာလေတုံ သက္ကောတိ။ ပစ္စက္ခိကေနာတိ ပဋိပက္ခံ ဣစ္ဆန္တေန။ ပစ္စာမိတ္တေနာတိ ပဋိဝိရဒ္ဓေန အမိတ္တေန။ ဥဘယမေတံ သပတ္တဝေဝစနံ။ အန္တန္တရေဟိတိ အန္တော ဥဋ္ဌိတေဟိ ရာဂါဒိဟိ။

၁-စောရအဗျဒရဟိတံ (သီ၊ သျာ)

ဗာဟိရေဟိတိ သမဏာဒီဟိ။ တထာ ဟိ နံ ဗာဟိရာ ဒေဝဒတ္တကောကာလိ-
ကာဒယော သမဏာပိ သောဏဒဏ္ဍကုဋဒဏ္ဍာဒယော မြာဟ္မဏာပိ သက္က-
သဒိသာ ဒေဝတာပိ သတ္တ ဝဿာနိ အနုဗန္ဓမာနော မာရောပိ ဗကာဒယော
မြဟ္မာနောပိ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ နာသက္ခိံသု။

တ္ထောဝတာ ဘဂဝတာ ကမ္မဉ္စ ကမ္မသရိက္ခကဉ္စ လက္ခဏဉ္စ လက္ခဏာ-
နိသံသော စ ဝုတ္တော ဟောတိ။ ကမ္မံ နာမ သတသဟဿကပ္ပိမိကာနိ စတ္တာရိ
အသင်္ချေယျာနိ ဒဠ္ဇဝိရိယေန ဟုတွာ ကတံ ကမ္မံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ဒဠ္ဇေန
ဟုတွာ ကတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဇာနာတူတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒ-
မဟာပုရိသလက္ခဏံ။ လက္ခဏံ နာမ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာ။ လက္ခဏာနိသံသော
နာမပစ္စတ္တိကေဟိ အဝိက္ခန္တနိယတာ။

၂၀၃။ တတ္ထေတံ ဝုစ္ဆတိတိ တတ္ထ ဝုတ္တေ ကမ္မာဒိဘေဒေ အပရမ္ဗိ ဣဒံ
ဝုစ္ဆတိ၊ ဂါထာဗန္ဓံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တော ပန ဂါထာ ပေါရာဏကတ္ထေရာ
“အာနန္ဒတ္ထေရေန ဌပိတာ ဝဏ္ဏနာဂါထာ”တိ ဝတွာ ဂတာ။ အပရဘာဂေ
ထေရာ “ကေပဒိကော အတ္ထုဒ္ဓါရော”တိ အာဟံသု။

တတ္ထ သစ္စေတိ ဝစီသစ္စေ။ ဓမ္မေတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မေ။ ဒမေတိ
ဣန္ဒြိယဒမနေ။ သံယမေတိ သီလသံယမေ။ “သောစေယျသီလာလယုပေါ-
သထေသု စာ”တိ ဧတ္ထ ကာယသောစေယျာဒိ တိဝိဓံ သောစေယျံ။
အာလယဘူတံ သီလမေဝ သီလာလယော။ ဥပေါသထကမ္မံ ဥပေါသထော။
အဟိံသာယာတိ အဝိဟိံသာယ။ သမတ္တမာစရိတိ သကလံ အစရိ။

အနန္တဘိတိ အနုဘဝိ။ ဝေယျဉ္စနိကာတိ လက္ခဏပါဌကော။ ပရာဘိဘူတိ ပရေ
အဘိဘဝနသမတ္ထော။ သတ္တုဘိတိ သပတ္တေဟိ အက္ခန္တိယော ဟောတိ။

န သော ဂစ္ဆတိ ဇာတု ခန္တနန္တိ သော ဧကံသေနေဝ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော
ဝိက္ခမ္ဘေတဗ္ဗတံ န ဂစ္ဆတိ။ သော ဟိ တဿ ဓမ္မတာတိ တဿ ဟိ သော
ဓမ္မတာ အယံ သဘာဝေါ။

ပါဒတလစက္ကလက္ခဏာဝဏ္ဏနာ (၂)

၂၀၄။ ဥဗ္ဗေဂဥတ္တာသဘယန္တိ ဥဗ္ဗေဂဘယဉ္စေ ဥတ္တာသဘယဉ္စ။ တတ္ထ
စောရတော ဝါ ရာဇတော ဝါ ပစ္စတ္တိကတော ဝါ ဝိလောပနုဗန္ဓနာဒိနိဿယံ
ဘယံ ဥဗ္ဗေဂေါ နာမ၊ တံမုဟုတ္တိကံ စဏ္ဍဟတ္ထိအဿာဒိနိ ဝါ အဟိယက္ခာ-
ဒယော ဝါ ပဋိစ္စ လောမဟံသနကရံ ဘယံ ဥတ္တာသဘယံ နာမ။ တံ သဗ္ဗံ

အပနုဒိတာ ဝုပသမေတာ။ သံဝိဇောတိ သံဝိဒဟိတာ။ ကထံ သံဝိဒဟတိ? အဋ္ဌဝိယံ သာသင်္ဂဋ္ဌာနေသု ဒါနသလံ ကာရေတွာ တတ္ထ အာဂတေ ဘောဇေတွာ မနုဿေ ဒတွာ အတိဝါဟေတိ၊ တံ ဌာနံ ပဝိသိတုံ အသက္ကောန္တာနံ မနုဿေ ပေသေတွာ ပဝေသေတိ။ နဂရာဒိသုပိ တေသု တေသု ဌာနေသု အာရက္ခံ ဌပေတိ၊ ဧဝံ သံဝိဒဟတိ။ သပရိဝါရဉ္စ ဒါနံ အဒါသိတိ အန္တံ ပါနန္တိ ဒသဝိဓံ ဒါနဝတ္ထု။

တတ္ထ အန္တန္တိ ယာဂုဘတ္တံ။ တံ ဒေန္တော န ဒွါရေ ဌပေတွာ အဒါသိ၊ အထ ခေါ အန္တောနိဝေသနေ ဟရိတုပလိတ္တဋ္ဌာနေ လာဇာ စေဝ ပုပ္ဖါနိ စ ဝိကိရိတွာ အာသနံ ပညပေတွာ ဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ ဂန္ဓရုမာဒိဟိ သက္ကာရံ ကတွာ ဘိက္ခုသံသံ နိသိဒါပေတွာ ယာဂုံ အဒါသိ။ ယာဂုံ ဒေန္တော စ သဗျဉ္စနံ အဒါသိ။ ယာဂုပါနာဝသာနေ ပါဒေ ဓောဝိတွာ တေလေန မက္ခေတွာ နာနပ္ပကာရကံ အနန္တံ ခဇ္ဇကံ ဒတွာ ပရိယောသာနေ အနေကသုပံ အနေက-ဗျဉ္စနံ ပဏီတဘောဇနံ အဒါသိ။ ပါနံ ဒေန္တော အပ္ပပါနာဒိအဋ္ဌဝိဓံ ပါနံ အဒါသိ၊ တမ္ပိ ယာဂုဘတ္တံ ဒတွာ။ ဝတ္ထံ ဒေန္တော န သုဒ္ဓဝတ္ထမေဝ အဒါသိ၊ ဧကပဋ္ဌဒုပဋ္ဌာဒိပဟောနကံ ပန ဒတွာ သူစိမ္ပိ အဒါသိ၊ သုတ္တမ္ပိ အဒါသိ၊ သုတ္တံ ဝဋ္ဌေသိ၊ သူစိကမ္မကရဏဋ္ဌာနေ ဘိက္ခုနံ အာသနာနိ ယာဂုဘတ္တံ ပါဒမက္ခနံ ပိဋ္ဌမက္ခနံ ရဇနံ ပဏ္ဍာပလာသံ ရဇနဒေါဏိကံ အန္တမသော စိဝရရဇနကံ ကပ္ပိယကာရကမ္ပိ အဒါသိ။

ယာနန္တိ ဥပါဟနံ။ တံ ဒေန္တောပိ ဥပါဟနတ္ထဝိကံ ဥပါဟနဒဏ္ဍကံ မက္ခနတေလံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနိ စ အန္တာဒိနိ တဿေဝ ပရိဝါရံ ကတွာ အဒါသိ။ မာလံ ဒေန္တောပိ န သုဒ္ဓမာလမေဝ အဒါသိ၊ အထ ခေါ နံ ဂန္ဓေဟိ မိဿေတွာ ဟေဋ္ဌိမာနိ စတ္တာရိ တဿေဝ ပရိဝါရံ ကတွာ အဒါသိ။ ဗောဓိစေတီယ-အာသနပေါတ္တကာဒိပူဇနတ္ထာယ စေဝ စေတီယသရူပနတ္ထာယ စ ဂန္ဓိ ဒေန္တောပိ န သုဒ္ဓဂန္ဓမေဝ အဒါသိ၊ ဂန္ဓပိသနကနိသဒါယ စေဝ ပက္ခိပနက-ဘာဇနေန စ သဒ္ဓိံ ဟေဋ္ဌိမာနိ ပဉ္စ တဿ ပရိဝါရံ ကတွာ အဒါသိ။ စေတီယ-ပူဇာဒိနံ အတ္ထာယ ဟရိတာလမနောသိလာစိနပိဋ္ဌာဒိဝိလေပနံ ဒေန္တောပိ န သုဒ္ဓဝိလေပနမေဝ အဒါသိ၊ ဝိလေပနဘာဇနေန သဒ္ဓိံ ဟေဋ္ဌိမာနိ ဆ တဿ ပရိဝါရံ ကတွာ အဒါသိ။ သေယျာတိ မဇ္ဇပိဋ္ဌံ။ တံ ဒေန္တောပိ န သုဒ္ဓကမေဝ အဒါသိ၊ ကောဇဝကမ္ပလပစ္စတ္တရဏမဉ္စပုဋ္ဌိပါဒကေဟိ သဒ္ဓိံ အန္တမသော မဂ္ဂုလသောဓနဒဏ္ဍကံ^၁ ဟေဋ္ဌိမာနိ စ သတ္တ တဿ ပရိဝါရံ ကတွာ အဒါသိ။

၁-မင်္ဂနသောဓနဒဏ္ဍကေ (သီ) မကုဏသောဓနဒဏ္ဍကံ (သျှာ)

အာဝသထံ ဒေန္တောပိ န ဂေဟမတ္တမေဝ အဒါသိ၊ အထ ခေါ နံ မာလာကမ္မ-
လတာကမ္မပဋိမဏ္ဍိတံ သုပညတ္တံ မဇ္ဇပိဋ္ဌိံ ကာရေတွာ ဟေဋ္ဌိမာနိ အဋ္ဌ တဿ
ပရိဝါရံ ကတွာ အဒါသိ။ ပဒီပေယျန္တံ ပဒီပတေလံ။ တံ ဒေန္တော စေတိ-
ယင်္ဂဏေ ဗောဓိယင်္ဂဏေ ဓမ္မဿဝနဂ္ဂေ ဝသနဂေဟေ ပေါတ္ထကဝါစနဋ္ဌာနေ
ဣမိနာ ဒီပံ ဇာလာပေထာတိ န သုဒ္ဓတေလမေဝ အဒါသိ၊ ဝဋ္ဋိကပလ္လက-
တေလဘာဇနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ဟေဋ္ဌိမာနိ နဝ တဿ ပရိဝါရံ ကတွာ အဒါသိ။
သုဝိဘတ္တန္တရာနိတိ သုဝိဘတ္တအန္တရာနိ။

ရာဇာနောတိ အဘိသိတ္တာ။ ဘောဂိယာတိ ဘောဇကော။ ကုမာရာတိ
ရာဇကုမာရာ။ ဣမ ကမ္မံ နာမ သပရိဝါရံ ဒါနံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ သပရိဝါရံ
ကတွာ ဒါနံ အဒါသိတိ ဣမိနာ ကာရဏေန သဒေဝကော လောကော
ဇာနာတူတိ နိဗ္ဗတ္တံ စက္ကလက္ခဏံ။ လက္ခဏံ နာမ တဒေဝ စက္ကလက္ခဏံ။
အာနိသံသော မဟာပရိဝါရတာ။

၂၀၅။ တတ္ထေတံ ဝုစ္ဆတိတိ ဣမာ တဒတ္ထပရိဒီပနာ ဂါထာ ဝုစ္ဆန္တိ။
ဒုဝိဓာ ဟိ ဂါထာ ဟောန္တိ တဒတ္ထပရိဒီပနာ စ ဝိသေသတ္ထပရိဒီပနာ စ။ တတ္ထ
ပါဠိအာဂတမေဝ အတ္ထံ ပရိဒီပနာ တဒတ္ထပရိဒီပနာ နာမ။ ပါဠိယံ အနာဂတံ
ပရိဒီပနာ ဝိသေသတ္ထပရိဒီပနာ နာမ။ ဣမာ ပန တဒတ္ထပရိဒီပနာ။ တတ္ထ
ပုရေတိ ပုဗ္ဗေ။ ပုရတ္တာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပုရိမာသု ဇာတိသုတိ ဣမိဿာ
ဇာတိယာ ပုဗ္ဗေကတကမ္မပဋိက္ခေပဒီပနံ။ ဥဗ္ဗေဂဥတ္တာသဘယာပနူဒနောတိ
ဥဗ္ဗေဂဘယဿ စ ဥတ္တာသဘယဿ စ အပနူဒနော။ ဥဿုကောတိ အဓိမုတ္တော။

သတပုညလက္ခဏန္တိ သတေန သတေန ပုညကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တံ ဧကေကံ
လက္ခဏံ။ ဧဝံ သန္တေ ယော ကောစိ ပုဒ္ဓေါ ဘဝေယျာတိ န ရောစယိံသု၊
အနန္တေသု ပန စက္ကဝါဠေသု သဗ္ဗေ သတ္တာ ဧကေကံ ကမ္မံ သတက္ခတ္တံ၊
ကရေယျံ၊ ဧတ္ထကေဟိ ဇနေဟိ ကတံ ကမ္မံ ဗောဓိသတ္တော ဧကောဝ ဧကေကံ
သတဂုဏံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တော။ တသ္မာ “သတပုညလက္ခဏော”တိ ဣမမတ္ထံ
ရောစယိံသု။ မနုဿာသုရသက္ကရက္ခဏသတိ မနုဿာ စ အသုရာ စ သက္ကာ စ
ရက္ခဏာ စ။

အာယတပဏိတဒိတိလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၃-၅)

၂၀၆။ အန္တရာတိ ပဋိသန္ဓိတော သရသစုတိယာ အန္တရေ။ ဣမ ကမ္မံ နာမ
ပါဏာတိပါတာ ဝိရတိ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ပါဏာတိပါတံ ကရောန္တော

ပဒသဒ္ဒသဝနဘယာ အဂ္ဂပါဒေဟိ အတ္တမန္တာ ဂန္တာ ပရံ ပါတေန္တိ။ အထ တေ
 ဣမိနာ ကာရဏေန တေသံ တံ ကမ္ပံ ဇနော ဇာနာတူတိ အန္တောဝင်္ဂပါဒါ
 ဝါ ဗဟိဝင်္ဂပါဒါ ဝါ ဥက္ကဋ္ဌိကပါဒါ ဝါ အဂ္ဂကောဏှာ ဝါ ပဏှိကောဏှာ ဝါ
 ဘဝန္တိ။ အဂ္ဂပါဒေဟိ ဂန္တာ ပရဿ အမာရိတဘာဝံ ပန တထာဂတဿ
 သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ အာယတပဏှိ
 မဟာပုရိသလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တထာ ပရံ ဃာတေန္တာ ဥန္တတကာယေန ဂစ္ဆန္တာ
 အညေ ပဿိဿန္တိတိ ဩနတာ ဂန္တာ ပရံ ဃာတေန္တိ။ အထ တေ ဧဝမိမေ ဂန္တာ
 ပရံ ဃာတယိံ သူတိ နေသံ တံ ကမ္ပံ ဣမိနာ ကာရဏေန ပရော ဇာနာတူတိ
 ခုဇော ဝါ ဝါမနာ ဝါ ပိဋ္ဌသပ္ပိ ဝါ ဘဝန္တိ။ တထာဂတဿ ပန ဧဝံ ဂန္တာ ပရေသံ
 အဃာတိတဘာဝံ ဣမိနာ ကာရဏေန သဒေဝကော လောကော ဇာနာတူတိ
 မြဟ္မု၊ ဇုဂတ္တမဟာပုရိသလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တထာ ပရံ ဃာတေန္တာ အာဝုဓံ ဝါ
 မုဂ္ဂရံ ဝါ ဂဏှိတွာ မုဋ္ဌိကတဟတ္တာ ပရံ ဃာတေန္တိ။ တေ ဧဝံ တေသံ ပရဿ
 ဃာတိတဘာဝံ ဣမိနာ ကာရဏေန ဇနော ဇာနာတူတိ ရဿင်္ဂလီ ဝါ
 ရဿဟတ္တာ ဝါ ဝင်္ဂင်္ဂလီ ဝါ ဖဏဟတ္ထကာ ဝါ ဘဝန္တိ။ တထာဂတဿ ပန
 ဧဝံ ပရေသံ အဃာတိတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန
 ဇာနာတူတိ ဒီဃင်္ဂလီမဟာပုရိသလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣဒမေတ္ထ ကမ္မသရိက္ခကံ။
 ဣဒမေဝ ပန လက္ခဏတ္ထယံ လက္ခဏံ နာမ။ ဒီဃာယုကဘာဝေါ လက္ခဏာ-
 နိသံသော။

၂၀၇။ မရဏဝဓာယတ္တနောတိ ဧတ္ထ မရဏသင်္ခါတော ဝဓော မရဏ-
 ဝဓော၊ မရဏဝဓတော ဘယံ မရဏဝဓာယံ၊ တံ အတ္တနော ဇာနိတွာ။
 ပဋိဝိရတော ပရံမာရဏာယာတိ ယထာ မယံ မရဏတော ဘယံ မမ
 ဇိဝိတံ ပိယံ၊ ဧဝံ ပရေသမ္ပိတိ ဥတွာ ပရံ မာရဏတော ပဋိဝိရတော အဟောသိ။
 သုစရိတေနာတိ သုစိဏ္ဏေန။ သဂ္ဂမဂမာတိ သဂ္ဂံ ဂတော။

စဝိယ ပုနရိဓာဂတောတိ စဝိတွာ ပုန ဣဓာဂတော။ ဒီဃပါသဏှိကောတိ
 ဒီဃပဏှိကော။ မြဟ္မာဝ သုဏှတိ မြဟ္မာ ဝိယ သုဋ္ဌ၊ ဥဇု။

သုဘုဇောတိ သုန္ဒရဘုဇော။ သုသူတိ မဟလ္လကကာလေပိ တရုဏရူပေါ။
 သုသဏှိတောတိ သုသဏှာနသမ္ပန္နော။ မုဒုတလုနင်္ဂလီယဿာတိ မုဒု စ
 တလုနာ စ အင်္ဂလိယော အဿ။ တိဘိတိ တိဟိ။ ပုရိသဝရဂ္ဂလက္ခဏေဟိတိ

၁-ဃာတေန္တိ (သီ၊ သျာ)

ပုရိသဝရဿ အဂ္ဂလက္ခဏေဟိ။ စိရယပနာယာတိ စိရံ ယာပနာယ၊ ဒိဿာယုက-
ဘာဝါယ။

စိရံ ယပေတိတိ စိရံ ယာပေတိ။ စိရတရံ ပဗ္ဗဇတိ ယဒိ တတောတိ တတော
စိရတရံ ယာပေတိ၊ ယဒိ ပဗ္ဗဇတိတိ အတ္ထော။ ယာပယတိ စ ဝသိဒ္ဓိဘာဝနာ-
ယာတိ ဝသိပုတ္တော ဟုတွာ ဣဒ္ဓိဘာဝနာယ ယာပေတိ။

သတ္တုဿဒတာလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၆)

၂၀၈။ ရသိတာနန္တိ ရသသမ္ပန္နာနံ။ “ခါဒနိယာန”န္တိအာဒိသု ခါဒနိယာနိ
နာမ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိနိ။ ဘောဇနိယာနိတိ ပဉ္စ ဘောဇနာနိ။ သာယနိယာနိတိ
သာယိတဗ္ဗာနိ သပ္ပိနဝနိတာဒိနိ။ လောဟနိယာနိတိ နိလ္လေဟိတဗ္ဗာနိ ပိဋ္ဌ-
ပါယာသာဒိနိ။ ပါနာနိတိ အဋ္ဌ ပါနကာနိ။

ဣဓ ကမ္မံ နာမ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ဒိန္နံ
ဣဒံ ပဏီတဘောဇနဒါနံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ လူခဘောဇနေ ကုစ္ဆိဂတေ
လောဟိတံ သုဿတိ၊ မံသံ မိလာယတိ။ တသ္မာ လူခဒါယကာ သတ္တာ ဣမိနာ
ကာရဏေန နေသံ လူခဘောဇနဿ ဒိန္နဘာဝံ ဇနော ဇာနာတူတိ အပ္ပမံသာ
အပ္ပလောဟိတာ မနုဿပေတာ ဝိယ ဒုလ္လဘန္တပါနာ ဘဝန္တိ။ ပဏီတ-
ဘောဇနေ ပန ကုစ္ဆိဂတေ မံသလောဟိတံ ဝေတိ၊ ပရိပုဏ္ဏကာယာ
ပါသာဒိကာ အဘိရူပဒဿနာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တထာဂတဿ ဒိဿရတ္ထံ
ပဏီတဘောဇနဒါယကတ္ထံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန
ဇာနာတူတိ သတ္တုဿဒမဟာပုရိသလက္ခဏံ နိဗ္ဗုတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ
သတ္တုဿဒလက္ခဏမေဝ။ ပဏီတလာဘိတာ အာနိသံသော။

၂၀၉။ ခဇ္ဇဘောဇမထ လေယျ သာယိတန္တိ ခဇ္ဇကဉ္စ ဘောဇနဉ္စ လောဟနိယဉ္စ
သာယနိယဉ္စ။ ဥတ္တမဂ္ဂရသဒါယကောတိ ဥတ္တမော အဂ္ဂရသဒါယကော၊
ဥတ္တမာနံ ဝါ အဂ္ဂရသာနံ ဒါယကော။

သတ္တု စုဿဒေတိ သတ္တု စ ဥဿဒေ။ တဒတ္တဇောတကန္တိ ခဇ္ဇဘောဇာဒိ-
ဇောတကံ၊ တေသံ လာဘသံဝတ္တနိကန္တိ အတ္ထော။ ပဗ္ဗဇမ္ပိ စာတိ ပဗ္ဗ-
ဇမာနောပိ စ။ တဒါဓိဂစ္ဆတိတိ တံ အဓိဂစ္ဆတိ။ လာဘိရုတ္တမန္တိ လာဘိ ဥတ္တမံ။

ကရုစရဏာဒီလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၇-၈)

၂၁၀။ ဒါနေနာတိအာဒိသု ဧကစ္စော ဒါနေနေဝ သင်္ဂဏိတဗ္ဗော ဟောတိ၊ တံ ဒါနေန သင်္ဂဟေသိ။ ပဗ္ဗဇိတာနံ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရံ၊ ဂိဟီနံ ဂိဟီပရိက္ခာရံ အဒါသိ။

ပေယျဝဇ္ဇေနာတိ ဧကစ္စော ဟိ “အယံ ဒါတဗ္ဗံ နာမ ဒေတိ၊ ဧကေန ပန ဝစနေန သဗ္ဗံ မက္ခေတွာ နာသေတိ၊ ကိံ ဧတဿ ဒါန”န္တိ ဝတ္တာ ဟောတိ။ ဧကစ္စော “အယံ ကိဉ္ဇာပိ ဒါနံ န ဒေတိ၊ ကထေန္တော ပန တေလေန ဝိယ မက္ခေတိ။ ဧသော ဒေတု ဝါ မာ ဝါ၊ ဝစနမေဝ တဿ သဟဿံ အဂ္ဂတိ”တိ ဝတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဒါနံ န ပစ္စာသီသတိ၊ ဝိယဝစနမေဝ ပစ္စာသီသတိ။ တံ ဝိယဝစနေန သင်္ဂဟေသိ။

အတ္ထစရိယာယာတိ အတ္ထသံဝဇနကထာယ။ ဧကစ္စော ဟိ နေဝ ဒါနံ၊ န ဝိယဝစနံ ပစ္စာသီသတိ။ အတ္ထနော ဟိတကထံ^၂ ဝနိတကထမေဝ ပစ္စာသီ- သတိ။ ဧဝရူပံ ပုဂ္ဂလံ “ဣဒံ တေ ကာတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော၊ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ အတ္ထ- စရိယာယ သင်္ဂဟေသိ။

သမာနတ္တတာယာတိ သမာနသုခဒုက္ခဘာဝေန။ ဧကစ္စော ဟိ ဒါနာဒိသု ဧကမ္ပိ န ပစ္စာသီသတိ၊ ဧကာသနေ နိသဇ္ဇံ၊ ဧကပလ္လင်္ဂေ သယနံ၊ ဧကတော ဘောဇနန္တိ ဧဝံ သမာနသုခဒုက္ခတံ ပစ္စာသီသတိ။ တတ္ထ ဇာတိယာ ဟိနော ဘောဂေန အဓိကော ဒုဿင်္ဂဟော ဟောတိ။ န ဟိ သက္ကာ တေန သဒ္ဓိံ^၃ ဧကပရိဘောဂေါ^၄ ကာတုံ၊ တထာ အကရိယမာနေ စ သော ကုဇ္ဈတိ။ ဘောဂေန ဟိနော ဇာတိယာ အဓိကောပိ ဒုဿင်္ဂဟော ဟောတိ။ သော ဟိ “အဟံ ဇာတိမာ”တိ ဘောဂသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ^၅ ဧကပရိဘောဂံ န ဣစ္ဆတိ၊ တသ္မိံ အကရိယမာနေ^၆ ကုဇ္ဈတိ။ ဥဘောဟိပိ ဟိနော ပန သုဿင်္ဂဟော ဟောတိ။ န ဟိ သော ဣတရေန သဒ္ဓိံ^၇ ဧကပရိဘောဂံ ဣစ္ဆတိ၊ န အကရိယ- မာနေ စ ကုဇ္ဈတိ။ ဥဘောဟိ သဒိသောပိ သုဿင်္ဂဟောယေဝ။ ဘိက္ခုသု ဒုဿီလော ဒုဿင်္ဂဟော ဟောတိ။ န ဟိ သက္ကာ တေန သဒ္ဓိံ^၈ ဧကပရိ- ဘောဂေါ ကာတုံ၊ တထာ အကရိယမာနေ စ ကုဇ္ဈတိ။ သီလဝါ သုဿင်္ဂဟော ဟောတိ။ သီလဝါ ဟိ အဒိယမာနေပိ^၉ အကရိယမာနေပိ န ကုဇ္ဈတိ။ အညံ

၁-န ပစ္စာသီသတိ (သိ၊ သျှာ) ၂-ဟိတကထံ (သိ) ၃-ဧကပရိဘောဂံ (သျှာ)
၄-ကရိယမာနေ (သျှာ) ၅-ကရိယမာနေပိ (သျှာ၊ က)

အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂံ အကရောန္တမ္ပိ န ပါပကေန စိတ္တေန ပဿတိ။
ပရိဘောဂေါပိ တေန သဒ္ဓိံ သုကရော ဟောတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပံ ပုဂ္ဂလံ
ဧဝံ သမာနတ္တတာယ သင်္ဂဟေသိ။

သုသင်္ဂဟိတာယ ဟောန္တိ'တိ သုသင်္ဂဟိတာ အဿ ဟောန္တိ။ ဒေတု ဝါ
မာ ဝါ ဒေတု၊ ကရောတု ဝါ မာ ဝါ ကရောတု၊ သုသင်္ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ၊
န ဘိဇ္ဇန္တိ။ “ယဒါယ ဒါတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တဒါ ဒေတိ။ ဣဒါနိ မညေ နတ္ထိ၊
တေန န ဒေတိ။ ကိံ မယံ ဒေမာနမေဝ ဥပဋ္ဌဟာမ၊ အဒေန္တိ အကရောန္တိ န
ဥပဋ္ဌဟာမာ”တိ ဧဝံ စိန္တေန္တိ။

ဣဓ ကမ္မံ နာမ ဒီဃရတ္တံ ကတံ ဒါနာဒိသင်္ဂဟကမ္မံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ
ယော ဧဝံ အသင်္ဂါဟကော ဟောတိ၊ သော ဣမိနာ ကာရဏေနဿ
အသင်္ဂါဟကဘာဝံ ဇနော ဇာနာတူတိ ထဒ္ဓဟတ္ထပါဒေါ စေဝ ဟောတိ၊
ဝိသမဋ္ဌိတာဝယဝလက္ခဏော^၁ စ။ တထာဂတဿ ပန ဒီဃရတ္တံ သင်္ဂါဟကဘာဝံ
သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ဣမာနိ ဒွေ
လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏဒ္ဓယံ။ သုသင်္ဂဟိတ-
ပရိဇနတာ အာနိသံသော။

၂၁၁။ ကရိယာတိ ကရိတွာ။ စရိယာတိ စရိတွာ။ အနဝမတေနာတိ
အနဝညာတေန။ “အနပမောဒေနာ”တိပိ^၂ ပါဌော၊ န အပ္ပမောဒေန န
ဒီနေန န ဝတ္တိတေနာတိ^၃ အတ္ထော။

စဝိယာတိ စဝိတွာ။ အတိရူစိရ သုဝဂ္ဂ၊ ဒဿနေယျန္တိ အတိရူစိရဇ
သုပါသာဒိကံ သုဝဂ္ဂ၊ စ သုဋ္ဌ၊ ဆေကံ ဒဿနေယျဉ္စ ဒဋ္ဌဗ္ဗယုတ္တံ။ သုသု
ကုမာရောတိ သုဋ္ဌ၊ သုကုမာရော။

ပရိဇနဿဝေါတိ ပရိဇနော အဿဝေါ ဝစနကရော။ ဝိဓေယျောတိ
ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗေသု ယထာရူစိ ဝိဓာတဗ္ဗော။ မဟိမန္တိ မဟိံ ဣမံ။ ဝိယဝဂ္ဂ
ဟိတသုခတံ ဇိဂိသမာနောတိ ဝိယဝဒေါ ဟုတွာ ဟိတဉ္စ သုခဉ္စ ပရိယေသ-
မာနော။ ဝစနပဋိကရဿာဘိပ္ပသန္တာတိ ဝစနပဋိကရာ အဿ အဘိပ္ပသန္တာ။
ဓမ္မာနုဓမ္မန္တိ ဓမ္မဉ္စ အနုဓမ္မဉ္စ။

၁-ဝိသမဋ္ဌိတဿဝ လက္ခဏော (သျှ၊က) ၂-အနပဝါဒေနာတိပိ (သိ) အနမဒေနာတိပိ (သျှ၊)
၃-ဒိန္တေန န ဝတ္တိတေနာတိ (သျှ၊)

ဥဿင်္ခါဒါဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၉-၁၀)

၂၁၂။ အတ္ထုပသံဟိတန္တိ ဣဓလောကပရလောကတ္ထနိဿိတံ။ ဓမ္မုပ-
 သံဟိတန္တိ ဒသကုသလကမ္မပထနိဿိတံ။ ဗဟုဇနံ နိဒံသဿိတိ ဗဟုဇနဿ
 နိဒံသနကထံ ကထေသိ။ ပါဏိနန္တိ သတ္တာနံ။ “အဂ္ဂေါ”တိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ
 အညမညဝေဝစနာနိ။ ဣဓ ကမ္မံ နာမ ဒီဃရတ္တံ ဘာသိတာ ဥဒ္ဓင်္ဂမနိယာ
 အတ္ထုပသံဟိတာ ဝါစာ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ယော ဝေရူပံ ဥဂ္ဂတဝါစံ န
 ဘာသတိ၊ သော ဣမိနာ ကာရဏေန ဥဂ္ဂတဝါစာယ အဘာသနံ ဇနော
 ဇာနာတူတိ အဓောသင်္ခါဒေါ^၁ စ ဟောတိ အဓောနတလောမော^၂ စ။
 တထာဂတဿ ပန ဒီဃရတ္တံ ဝေရူပိယ ဥဂ္ဂတဝါစာယ ဘာသိတာဘာဝံ သဒေ-
 ဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ဥဿင်္ခါဒိလက္ခဏဉ္စ
 ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမလက္ခဏဉ္စ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏဒ္ဓယံ။
 ဥတ္တမဘာဝေါ အာနိသံသော။

၂၁၃။ ရေယန္တိ ဘဏန္တော။ ဗဟုဇနံ နိဒံသဿိတိ ဗဟုဇနဿ ဟိတံ
 ဒသေတိ။ ဓမ္မယာဂန္တိ ဓမ္မဒါနယညံ။

ဥဒ္ဓမုပ္ပတိတလောမဝါ သသောတိ သော ဒေ ဥဒ္ဓဂ္ဂတလောမဝါ ဟောတိ။
 ပါဒဂဏ္ဍိရဟူတိ ပါဒဂေါပ္ပကာ အဟေသံ။ သာဓုသဏ္ဍိတာတိ သုဠု သဏ္ဍိတာ။
 မံသလောဟိတာစိတာတိ မံသေန စ လောဟိတေန စ အာစိတာ။ တစောတ္ထ-
 တာတိ တစေန ပရိယောနဒ္ဓါ နိဂုဠာ။ ဝဇတိတိ ဂစ္ဆတိ။ အနောမနိက္ကမောတိ
 အနောမဝိဟာရိ သေဠဝိဟာရိ။

ဧကိဇဗ်လက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၁)

၂၁၄။ သိပ္ပံ ဝါတိအာဒိသု သိပ္ပံ နာမ ဒွေ သိပ္ပါနိ ဟိနဉ္စ သိပ္ပံ ဥက္ကဋ္ဌဉ္စ
 သိပ္ပံ။ ဟိနံ နာမ သိပ္ပံ နဠကာရသိပ္ပံ ကုမ္ဘကာရသိပ္ပံ ပေသကာရသိပ္ပံ နဟာ-
 ပိတသိပ္ပံ။ ဥက္ကဋ္ဌံ နာမ သိပ္ပံ လေခါ မုဒ္ဓါ ဂဏနာ။ ဝိဇ္ဇာတိ အဟိဝိဇ္ဇာဒိအနေ-
 ကဝိဓာ။ စရဏန္တိ ပဉ္စသီလံ ဒသသီလံ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ။ ကမ္မန္တိ
 ကမ္မဿကတာဇာနနပညာ။ ကိလိဿေယျုန္တိ ကိလမေယျု။ အန္တေဝါသိက-
 ဝတ္တံ နာမ ဒုက္ခံ၊ တံ နေသံ မာ စိရမဟောသိတိ စိန္တေသိ။

ရာဇာရဟာနီတိ ရညော အနုရူပါနိ ဟတ္ထိအဿာဒိနိ၊ တာနိယေဝ
 ရညော သေနာယ အင်္ဂဘူတတ္တာ ရာဇင်္ဂါနီတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ရာဇူပဘောဂါနီတိ

၁-အဓောဂတသင်္ခါဒေါ(သီ) ၂-အဓောဂတလောမော(သီ)

ရညော ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍာနိ၊ တာနိ စေဝ သတ္တရတနာနိ စ။
 ရာဇာနုတ္ထဝိကာနိတိ ရညော အနုတ္ထဝိကာနိ။ တေသံယေဝ သဗ္ဗေသံ ဣဒံ
 ဂဟဏံ။ သမဏာရဟာနိတိ သမဏာနံ အနုရူပါနိ စိဝရာဒိနိ။ သမဏင်္ဂါနိတိ
 သမဏာနံ ကောဠာသဘူတာ စတသော ပရိသာ။ သမဏူပဘောဂါနိတိ
 သမဏာနံ ဥပဘောဂပရိက္ခာရာ။ သမဏာနုတ္ထဝိကာနိတိ တေသံယေဝ
 အဓိဝစနံ။

ဣမ ပန ကမ္မံ နာမ ဒီဃရတ္တံ သက္ကစ္စံ သိပ္ပါဒိဝါစနံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ
 ယော ဧဝံ သက္ကစ္စံ သိပ္ပံ အဝါစေန္တော အန္တေဝါသိကေ ဥက္ကုဒ္ဓိကာသန-
 ဇဗ်ပေသနိကာဒိဟိ ကိလမေတိ၊ တဿ ဇဗ်မံသံ လိဒိတွာ ပါတိတံ ဝိယ
 ဟောတိ။ တထာဂတဿ ပန သက္ကစ္စံ ဝါစိတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော
 ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ အနုပုဗ္ဗဥဂ္ဂတဝဋ္ဋိတံ ဧကိဇဗ်လက္ခဏံ
 နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ အနုတ္ထဝိကလာဘိတာ အာနိ-
 သံသော။

၂၁၅။ ယခုပဿာတာယာတိ ယံ သိပ္ပံ ကဿစိ ဥပဿာတာယ န ဟောတိ။
 ကိလိဿတိတိ ကိလမိဿတိ။ သုခုမတ္တစောတ္တတာတိ သုခုမတ္တစေန ပရိ-
 ယောနဒ္ဓါ။ ကိံ ပန အညေန ကမ္မေန အညံ လက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိတိ။ န
 နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ယံ ပန နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တံ အနုဗျဉ္ဇနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဣမ ဝုတ္တံ။

သုခုမတ္ထဝိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၂)

၂၁၆။ သမဏံ ဝါတိ သမိတပါပဋ္ဌေန သမဏံ။ မြာဟ္မဏံ ဝါတိ ဗာဟိတ-
 ပါပဋ္ဌေန မြာဟ္မဏံ။

မဟာပညောတိအာဒိသု မဟာပညာဒိဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိတိ
 အတ္ထော။ တတြိဒံ မဟာပညာဒိနံ နာနတ္ထံ။

တတ္ထ ကတမာ မဟာပညာ။ မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ
 မဟာပညာ၊ မဟန္တေ သမာဓိက္ခန္ဓေ ပညာက္ခန္ဓေ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ ဝိမုတ္တိဉာဏ-
 ဒဿနက္ခန္ဓေ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ မဟာပညာ၊ မဟန္တာနိ ဌာနာဌာနာနိ မဟန္တာ
 ဝိဟာရသမာပတ္တိယော မဟန္တာနိ အရိယသစ္စာနိ မဟန္တေ သတိပဋ္ဌာနေ
 သမ္ပပ္ပဓာနေ ဣဒ္ဓိပါဒေ မဟန္တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ မဟန္တေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ
 မဟန္တေ အရိယမဂ္ဂေ မဟန္တာနိ သာမညဖလာနိ မဟန္တာ အဘိညာယေဒု
 မဟန္တံ ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ မဟာပညာ။

ကတမာ ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ။ ပုထုနာနာဓာတုသု ပုထုနာနာအာယတနေသု ပုထုနာနာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသု ပုထုနာနာသုညတမနုပလဗ္ဗေသု ပုထုနာနာအတ္ထေသု ဓမ္မေသု နိရုတ္တိသု ပဋိဘာနေသု။ ပုထုနာနာသီလက္ခန္ဓေသု ပုထုနာနာသမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိ- ဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေသု ပုထုနာနာဌာနာဌာနေသု ပုထုနာနာဝိဟာရသမာပတ္တိသု ပုထုနာနာအရိယသစ္စေသု ပုထုနာနာသတိပဋ္ဌာနေသု သမ္ဗုပ္ပဓာနေသု ဣဒ္ဓိ- ပါဒေသု ဣန္ဒြိယေသု ဗလေသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု ပုထုနာနာအရိယမဂ္ဂေသု သာမည- ဖလေသု အဘိညာသု ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏေ ဓမ္မေ သမတိက္ကမ္မ ပရမတ္ထေ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ပုထုပညာ။

ကတမာ ဟာသပညာ။ ဣဓေကေစ္စော ဟာသဗဟုလော ဝေဒဗဟုလော တုဋ္ဌိဗဟုလော ပါမောဇ္ဇဗဟုလော သီလံ ပရိပူရေတိ ဣန္ဒြိယသံဝရံ ပရိပူရေတိ ဘောဇနေ မတ္တညုတံ ဇာဂရိယာနုယောဂံ သီလက္ခန္ဓံ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပညာက္ခန္ဓံ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓံ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓံ ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟု- လော။ပ။ ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဌာနာဌာနံ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသ- ဗဟုလော ဝိဟာရသမာပတ္တိယော ပရိပူရေတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသ- ဗဟုလော အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဟာသပညာ။ သတိပဋ္ဌာနေ သမ္ဗုပ္ပဓာနေ ဣဒ္ဓိပါဒေ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော သာမညဖလောနိ သစ္စိကရောတိတိ ဟာသပညာ။ အဘိ- ညာယော ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဟာသပညာ။ ဟာသဗဟုလော ဝေဒတုဋ္ဌိပါမောဇ္ဇ- ဗဟုလော ပရမတ္ထံ နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရောတိတိ ဟာသပညာ။

ကတမာ ဇေနပညာ။ ယံကိဋ္ဌိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် ယံ ဒုရေ သန္တိ- ကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ရူပံ အနိစ္စတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ဒုက္ခတော ခိပ္ပံ အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ပ။ ယံကိဋ္ဌိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ သဗ္ဗံ တံ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အတိတာ- နာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ တုလယိတွာ တိရယိတွာ ဝိဘာဝယိတွာ ဝိဘူတံ ကတွာ ရူပနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန။ပ။ ဝိဘူတံ ကတွာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇေတိတိ ဇေနပညာ။ ရူပံ

အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ စက္ခု။ပ။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန် ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ တုလယိတွာ တိရယိတွာ ဝိဘာဝ-
ယိတွာ ဝိဘူတံ ကဟွာ ဇရာမရဏနိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ ခိပ္ပံ ဇဝတိတိ ဇဝနပညာ။

ကတမာ **တိက္ခပညာ**။ ခိပ္ပံ ကိလေသေ ဆိန္ဒတိတိ တိက္ခပညာ။ ဥပ္ပန္နံ ကာမ-
ဝိတက္ကံ နာမိဝါသေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။
ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဥပ္ပန္နံ ရာဂံ ဒေါသံ မောဟံ ကောဓံ
ဥပနာဟံ မက္ခံ ပဠာသံ ဣဿံ မစ္ဆရိယံ မာယံ သာဠေယျံ ထန္တံ သာရန္တံ မာနံ
အတိမာနံ မဒံ ပမာဒံ သဗ္ဗေ ကိလေသေ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတေ သဗ္ဗေ အဘိသင်္ခါရေ
သဗ္ဗေ ဘဝဂါမိကဓမ္မေ နာမိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိ ကရောတိ
အနဘာဝံ ဂမေတိတိ တိက္ခပညာ။ ဧကသ္မိံ အာသနေ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ
စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါယော ဆ အဘိညာယော
အဓိဂတာ ဟောန္တိ သမ္ဘိကတာ ဖဿိတာ ပညာယာတိ တိက္ခပညာ။

ကတမာ **နိဗ္ဗေဓိကပညာ**။ ဣဓေကစ္စော သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဗ္ဗေဂဗဟုလော
ဟောတိ ဥတ္တာသဗဟုလော ဥက္ကဏ္ဍနဗဟုလော အရတိဗဟုလော အနဘိ-
ရတိဗဟုလော ဗဟိမုခေါ န ရမတိ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ အပဒါလိတ-
ပုဗ္ဗံ လောဘက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာ။ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ
အပဒါလိတပုဗ္ဗံ ဒေါသက္ခန္ဓံ မောဟက္ခန္ဓံ ကောဓံ ဥပနာဟံ။ပ။ သဗ္ဗေ
ဘဝဂါမိကဓမ္မေ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ ပဒါလေတိတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာတိ။

၂၁၇။ **ပဗ္ဗဇိတံ ဥပါသိတာတိ** ပဏ္ဍိတံ ပဗ္ဗဇိတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပယိရူပါ-
သိတာ။ အတ္တန္တရောတိ ယထာ ဧကေ ရန္တဂဝေသိနော ဥပါရမ္ဘစိတ္တတာယ
ဒေါသံ အပ္ပန္နရံ ကရိတွာ နိသာမယန္တိ၊ ဧဝံ အနိသာမေတွာ အတ္ထံ အပ္ပန္နရံ
ကတွာ အတ္ထယုတ္တံ ကထံ နိသာမယိ ဥပဓာရယိ။

ပဋိလာဘဂတေနာတိ ပဋိလာဘတ္တာယ ဂတေန။ **ဥပ္ပါဒနိမိတ္တကောဝိဒါတိ**
ဥပ္ပါဒေ စ နိမိတ္တေ စ ဆေကာ။ **အဝေဓ္မ ဒက္ခိတိတိ** ဥတွာ ပဿိဿတိ။

အတ္တာနုသိဋ္ဌိသု ပရိဂ္ဂဟေသု စာတိ ယေ အတ္တာနုသာသနေသု ပရိဂ္ဂဟာ
အတ္တာနုတ္တံ ပရိဂ္ဂါဟကာနိ ဣဏာနိ၊ တေသုတိ အတ္ထော။

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၃)

၂၁၀။ အက္ခောဓနောတိ န အနာဂါမိမဂ္ဂေန ကောဓဿ ပဟိနတ္တာ၊ အထ ခေါ သစေပိ မေ ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ခိပ္ပမေဝ နံ ပဋိဝိနောဒေယျန္တိ ဧဝံ အက္ခောဓဝသိကတ္တာ။ နာဘိသန္တိတိ ကုဋိလကဏ္ဍကော ဝိယ တတ္ထ တတ္ထ မမ္ပံ တုဒန္တော ဝိယ န လဂ္ဂိ။ န ကုပ္ပိ န ဗျာပန္နိတိအာဒိသု ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိကော ကောပေါ။ တတော ဗလဝတရော ဗျာပါဒေါ။ တတော ဗလဝတရာ ပတိတ္ထိယနာ။ တံ သဗ္ဗံ အကရောန္တော န ကုပ္ပိ န ဗျာပဇ္ဇိ န ပတိတ္ထိယိ။ အပ္ပစ္စယန္တိ ဒေါမနဿံ။ န ပါတ္တာကာသီတိ န ကာယဝိကာရေန ဝါ ဝစီဝိကာရေန ဝါ ပါကဋမကာသိ။

ဣဓ ကမ္ပံ နာမ ဒီဃရတ္တံ အက္ခောဓနတာ စေဝ သုခုမတ္ထရဏာဒိဒါနဉ္စ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ကောဓနဿ ဆဝိဝဏ္ဏော အာဝိလော ဟောတိ မုခံ ဒုဒ္ဒသိယံ ဝတ္ထန္တာဒနသဒိသဉ္စ မဏ္ဍနံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ယော ကောဓနော စေဝ ဝတ္ထန္တာဒနာနဉ္စ အဒါတာ၊ သော ဣမိနာ ကာရဏေနဿ ဇနော ကောဓနာဒိဘာဝံ ဇာနာတူတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဟောတိ ဒုဿဏ္ဏာနော။ အက္ခောဓနဿ ပန မုခံ ဝိရောစတိ၊ ဆဝိဝဏ္ဏော ဝိပ္ပသိဒတိ။ သတ္တာ ဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ပါသာဒိကာ ဟောန္တိ အာမိသဒါနေန ဝါ ဝတ္ထဒါနေန ဝါ သမ္ပဇ္ဇနေန ဝါ အက္ခောဓနတာယ ဝါ။ ဣမာနိ စတ္တာရိပိ ကာရဏာနိ ဒီဃရတ္တံ တထာဂတေန ကတာနေဝ။ တေနဿ ဣမေသံ ကတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ သုခုမတ္ထရဏာဒိလာဘိတာ အာနိသံသော။

၂၁၉။ အဘိဝိဿဇိတိ အဘိဝိဿဇ္ဇေသိ။ မဟိမိဝ သုရော အဘိဝဿန္တိ သုရော ဝုစ္စတိ ဒေဝေါ၊ မဟာပထဝိ အဘိဝဿန္တော ဒေဝေါ ဝိယ။

သုရဝရတရောရိဝ ဣန္ဒြောတိ သုရာနံ ဝရတရော ဣန္ဒြော ဝိယ။

အပဗ္ဗဇ္ဇမိစ္ဆန္တိ အပဗ္ဗဇ္ဇံ ဂိဟိဘာဝံ ဣစ္ဆန္တော။ မဟတိမဟိန္တိ မဟန္တိ ပထဝိ။

အစ္ဆာဒနဝတ္ထမောက္ခပါဝုရဏာနန္တိ အစ္ဆာဒနာနဉ္စေဝ ဝတ္တာနဉ္စ ဥတ္တမပါဝုရဏာနဉ္စ။ ပနာသောတိ ဝိနာသော။

ကောသောဟိတဝတ္ထုဂုယုလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၁၄)

၂၂၀။ မာတရဗ္ဗိ ပုတ္တေန သမာနေတာ အဟောသီတိ ဣမံ ကမ္မံ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတေန သက္ကာ ကာတုံ။ တသ္မာ ဗောဓိသတ္တောပိ ရဇ္ဇံ ကာရယမာနော အန္တောနဂရေ စတုက္ကာဒီသု စတုသု နဂရဒ္ဓါရေသု ဗဟိနဂရေ စတုသု ဒိသာသု ဣမံ ကမ္မံ ကရောထာတိ မနုဿေ ဌပေသိ။ တေ မာတရံ ကုဟိံ မေ ပုတ္တော ပုတ္တံ န ပဿာမီတိ ဝိလပန္နိံ ပရိယေသမာနံ ဒိသ္မာ ဧဟိ အမ္မ ပုတ္တံ ဒက္ခာသီတိ တံ အာဒါယ ဂန္တော နဟာပေတွာ ဘောဇေတွာ ပုတ္တမဿာ ပရိယေသိတွာ ဒဿေန္တိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ဣမ ကမ္မံ နာမ ဒိဃရတ္တံ ဉ္စတိနံ သမဂီဘာဝကရဏံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ဉ္စတယော ဟိ သမဂီဘူတာ အညမညဿ ဝဇ္ဇံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ တေ ကလဟကာလေ ကလဟံ ကရောန္တိ၊ ဧကဿ ပန ဒေါသေ ဥပ္ပန္နေ အညံ ဇာနာပေတုံ န ဣစ္ဆန္တိ။ အယံ နာမ ဧတဿ ဒေါသောတိ ပုတ္တေ သဗ္ဗေ ဥဋ္ဌဟိတွာ ကေန ဒိဋ္ဌံ ကေန သုတံ၊ အမှာကံ ဉ္စတိသု ဧဝရူပံ ကတ္တာ နာမ နတ္ထိတိ။ တထာဂတေန စ တံ ဉ္စတိသင်္ဂဟံ ကရောန္တေန ဒိဃရတ္တံ ဣဒံ ဝဇ္ဇပုဋိစ္ဆာဒနကမ္မံ နာမ ကတံ ဟောတိ။ အထဿ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဧဝရူပဿ ကမ္မဿ ကတဘာဝံ ဇာနာတူတိ ကောသော-ဟိတဝတ္ထုဂုယုလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ ပဟူတပုတ္တတာ အာနိသံသော။

၂၂၁။ ဝတ္ထဆာဒိယန္တိ ဝတ္ထေန ဆာဒေတဗ္ဗံ ဝတ္ထဂုယံ။
အမိတ္တတာပနာတိ အမိတ္တာနံ ပတာပနာ။ ဂိဟိဿ ပီတိ ဇနနာတိ^၁
ဂိဟိဘူတဿ သတော ပီတိဇနနာ။

ပရိမဏ္ဍလာဒီလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၁၅-၁၆)

၂၂၂။ သမံ ဇာနာတိတိ “အယံ တာရုက္ခသမော အယံ ပေါက္ခရသာတိ-သမော”တိ ဧဝံ တေန တေန သမံ ဇာနာတိ။ သာမံ ဇာနာတိတိ သယံ ဇာနာတိ။ ပုရိသံ ဇာနာတိတိ “အယံ သေဋ္ဌသမ္ပတော”တိ ပုရိသံ ဇာနာတိ။ ပုရိသဝိသေသံ ဇာနာတိတိ မုဂ္ဂံ မာသေန သမံ အကတွာ ဂုဏဝိသိဋ္ဌဿ ဝိသေသံ ဇာနာတိ။ အယမိဒမရဟတိတိ အယံ ပုရိသော ဣဒံ နာမ ဒါနသက္ကာရံ^၂

၁-ပီတိဇနနာတိ (သီ၊ သျှာ) ၂-ဒါနံ မာနံ သက္ကာရံ (သီ)

အရဟတိ။ ပုရိသဝိသေသကရော အဟောသီတိ ပုရိသဝိသေသံ ဥတွာ ကာရကော အဟောသိ။ ယော ယံ အရဟတိ၊ တဿေဝ တံ အဒါသိ။ ယော ဟိ ကဟာပဏာရဟဿ အနံ ဒေတိ၊ သော ပရဿ အနံ နာသေတိ။ ယော ဒွေ ကဟာပဏေ ဒေတိ၊ သော အတ္တနော ကဟာပဏံ နာသေတိ။ တဿာ ဣဒံ ဥဘယဗ္ဗိ အကတွာ ယော ယံ အရဟတိ၊ တဿ တဒေဝ အဒါသိ။ သဒ္ဓါနန္တိအာဒိသု သမ္ပတ္တိပဋိလဘဋ္ဌေန သဒ္ဓါဒိနံ ဓနဘာဝေါ ဝေဒိတဗျော။

ဣဓ ကမ္မံ နာမ ဒီသရတ္တံ ပုရိသဝိသေသံ ဥတွာ ကတံ သမသင်္ဂဟကမ္မံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ တဒဿ ကမ္မံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ဣမာနိ ဒွေ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏဒ္ဓယံ။ ဓနသမ္ပတ္တိ အာနိသံသော။

၂၂၃။ တုလိယာတိ တုလယိတွာ။ ပဋိဝိစယာတိ^၁ ပဋိဝိစိနိတွာ။ မဟာဇနသင်္ဂဟကန္တိ မဟာဇနသင်္ဂဟဏံ။ သမေက္ခမာနောတိ^၂ သမံ ပေက္ခမာနော။ အတိနိပုဏာ မနုဇာတိ အတိနိပုဏာ သုခုမပညာ လက္ခဏပါဋ္ဌကမနုဿာ။ မဟူဝိဝိဓာ ဂိဟိနံ အရဟာနိတိ ဗဟူ ဝိဝိဓာနိ ဂိဟိနံ အနုစ္ဆရိကာနိ ပဋိလဘတိ။ ဒဟရော သုသု ကုမာရောတိ “အယံ ဒဟရော ကုမာရော ပဋိလဘိဿတိ” တိ ဗျာကံသု။ မဟိပတိဿာတိ ရညော။

သီဟပုဗ္ဗဒ္ဓကာယာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၁၇-၁၉)

၂၂၄။ ယောဂက္ခေမကာမောတိ ယောဂတော ခေမကာမော။ ပညာယာတိ ကမ္မဿကတပညာယ။ ဣဓ ကမ္မံ နာမ မဟာဇနဿ အတ္တကာမတာ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ တံ မဟာဇနဿ အတ္တကာမတာယ ဝမိမေဝ ပစ္စာသိသိတဘာဝံ^၃ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ဣမာနိ သမန္တပရိပူရာနိ အပရိဟိနာနိ တီဏိ လက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏတ္တယံ။ ဓနာဒိဟိ စေဝ သဒ္ဓါဒိဟိ စ အပရိဟာနိ အာနိသံသော။

၂၂၅။ သဒ္ဓါယာတိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါယ ပသာဒသဒ္ဓါယ။ သီလေနာတိ ပဇ္ဇသီလေန ဒသသီလေန။ သုတေနာတိ ပရိယတ္တိသဝနေန။ ဗုဒ္ဓိယာတိ ဧတေသံ

၁-ပဝိစိယာတိ (သီ၊ သျှာ) ၂-သမပေက္ခမာနောတိ (က)
၃-ဝမိတမေဝ ပစ္စာသိသနဘာဝံ (သျှာ၊ က)

ဗုဒ္ဓိယာ၊ “ကိန္တိ ဧတေဟိ ဝဇေယျ”န္တိ ဧဝံ စိန္တေသီတိ အတ္ထော။ ဓမ္မေနာတိ လောကီယဓမ္မေန။ ဗဟူဟိ သာရဟိတိ အညေဟိပိ ဗဟူဟိ ဥတ္တမဂုဏေဟိ။ အသဟာနဓမ္မတန္တိ အပရိဟိနဓမ္မံ။

ရသဂ္ဂသဂ္ဂိတလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၀)

၂၂၆။ သမာဘိဝါဟိနိယောတိ ယထာ တိလဖလမတ္တမ္ပိ ဇိဝဂ္ဂေ ဌပိတံ သဗ္ဗတ္ထ ဖရတိ၊ ဧဝံ သမာ ဟုတွာ ဝဟန္တိ။ ဣမ ကမ္မံ နာမ အဝိဟေဌနကမ္မံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ပါဏိအာဒိဟိ ပဟာရံ လဒ္ဓဿ တတ္ထ တတ္ထ လောဟိတံ သဏ္ဍာတိ၊ ဂဏ္ဍိ ဂဏ္ဍိ ဟုတွာ အန္တောဝ ပုဗ္ဗံ ဂဏ္ဍာတိ၊ အန္တောဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သော ဗဟုရောဂေါ ဟောတိ။ တထာဂတေန ပန ဒီဃရတ္တံ ဣမံ အာရောဂျကရဏကမ္မံ^၁ ကတံ။ တဒဿ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ အာရောဂျကရံ ရသဂ္ဂသဂ္ဂိလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ အပ္ပါဗာဓတာ အာနိသံသော။

၂၂၇။ မရဏဝဇေနာတိ “ဧတံ မာရေထ ဧတံ သာတေထာ”တိ ဧဝံ အာဏတ္တေန မရဏဝဇေန။ ဥဗ္ဗာဓနာယာတိ ဗန္ဓနာဂါရပ္ပဝေသနေန။

အဘိနိလနေတ္တာဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၁-၂၂)

၂၂၈။ န စ ဝိသဋ္ဌန္တိ ကက္ကဋကော ဝိယ အက္ခိနိ နိဟရိတွာ န ကောဓဝသေန ပေက္ခိတာ အဟောသိ။ န စ ဝိသာစိတိ ဝက်က္ခိကောဋိယာ ပေက္ခိတာပိ နာဟောသိ။ န စ ပန ဝိစေယျ ပေက္ခိတာတိ ဝိစေယျ ပေက္ခိတာ နာမ ယော ကုဇ္ဈိတွာ ယဒါ နံ ပရော ဩလောကေတိ၊ တဒါ နိဗ္ဗိလေတိ န ဩလောကေတိ၊ ပုန ဂစ္ဆန္တိ ကုဇ္ဈိတွာ ဩလောကေတိ၊ ဧဝရူပေါ နာဟောသိ။ “ဝိနေယျ-ပေက္ခိတာ”တိပိ^၂ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ ဥဇုံ တထာ ပသဋ္ဌမုဇုမနောတိ ဥဇုမနော ဟုတွာ ဥဇု ပေက္ခိတာ ဟောတိ၊ ယထာ စ ဥဇုံ၊ တထာ ပသဋ္ဌံ ဝိပုလံ ဝိတ္တတံ ပေက္ခိတာ ဟောတိ။ ဝိယဒဿနောတိ ဝိယာယမာနေဟိ ပဿိတဗျော။

ဣမ ကမ္မံ နာမ ဒီဃရတ္တံ မဟာဇနဿံ ဝိယစက္ခုနာ ဩလောကနကမ္မံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ကုဇ္ဈိတွာ ဩလောကေန္တော ကာဏော ဝိယ ကာကက္ခိ ဝိယ ဟောတိ၊ ဝက်က္ခိ ပန အာဝိလက္ခိ စ ဟောတိယေဝ။ ပသန္ဓစိတ္တဿ ပန

၁-အရောဂကရဏံ ကမ္မံ (သီ) ၂-ဝိတေယျပေက္ခိတာတိပိ (သျှ၊က)

ဩလောကယတော အင်္ဂါနံ ပဉ္စဝဏ္ဏော ပသာဒေါ ပညာယတိ။ တထာဂတော စ တထာ ဩလောကေသိ။ အထဿ တံ ဒီဃရတ္တံ ပိယစက္ခုနာ ဩလောကိဟ-
 ဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ဣမာနိ
 နေတ္ထသမ္ပတ္တိကရာနိ ဒွေ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ လက္ခဏံ နာမ
 ဣဒမေဝ လက္ခဏဒွယံ။ ပိယဒဿနတာ အာနိသံသော။ အဘိယောဂိနောတိ
 လက္ခဏသတ္ထေ ယုတ္တာ။

ဥက္ခိယသီသလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၃)

၂၃၀။ ဗဟုဇနပုဗ္ဗင်္ဂမော အဟောသီတိ ဗဟုဇနဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမော အဟောသိ
 ဂဏဇေဋ္ဌကော။ တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အညေ အာပဇ္ဇိံသု။ ဣမ ကမ္မံ နာမ
 ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ။ ကမ္မသရိက္ခဏံ နာမ ယော ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဟုတွာ ဒါနာဒီနိ ကုသလ-
 ကမ္မာနိ ကရောတိ၊ သော အမင်္ဂုဘူတော သီသံ ဥက္ခိယိတွာ ပီတိပါမောဇ္ဇေန
 ပရိပုဏ္ဏသီသော ဝိစရတိ^၁၊ မဟာပုရိသော^၂ စ ဟောတိ။ တထာဂတော စ
 တထာ အကာသိ။ အထဿ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန
 ဣဒံ ပုဗ္ဗင်္ဂမကမ္မံ ဇာနာတူတိ ဥက္ခိယသီသလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ
 ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ မဟာဇနာနုဝတ္တနတာ^၃ အာနိသံသော။

၂၃၁။ ဗဟုဇနံ ဟေသတိတိ ဗဟုဇနဿ ဘဝိဿတိ။ ပဋိဘောဂိယာတိ
 ဝေယျာဝစ္စကရာ၊ ဧတဿ ဗဟူ ဝေယျာဝစ္စကရာ ဘဝိဿန္တိတိ အတ္ထော။
 အဘိဟရန္တိ တဒါတိ ဒဟရကာလေယေဝ တဒါ ဧဝံ ဗျာကရောန္တိ။ ပဋိဟာ-
 ရကန္တိ ဝေယျာဝစ္စကရဘာဝံ။ ဝိသဝီတိ စိဏ္ဏဝသီ။

ဧကေကလောမတာဒီလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၄-၂၅)

၂၃၂။ ဥပဝတ္တတိတိ အဇ္ဈာသယံ အနုဝတ္တတိ၊ ဣမ ကမ္မံ နာမ ဒီဃရတ္တံ
 သစ္စကထနံ။ ကမ္မသရိက္ခဏံ နာမ ဒီဃရတ္တံ အဒွေဇ္ဈကထာယ ပရိသုဒ္ဓကထာယ
 ကထိတဘာဝမဿ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ
 ဧကေကလောမလက္ခဏန္တ ဥဏ္ဏာလက္ခဏန္တ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ
 လက္ခဏဒွယံ။ မဟာဇနဿ အဇ္ဈာသယာနုကူလေန အနုဝတ္တနတာ အာနိ-
 သံသော။ ဧကေကလောမူပစိတင်္ဂါတိ ဧကေကဟိ လောမေဟိ ဥပစိတ-
 သရိရော။

၁-ပရိပုဏ္ဏသီသော စ ဟောတိ(က) ၂-မဟာပရိသော (သီ) ၃-မဟာပရိဝါရဘာ (သီ)

စတ္တာလီသဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၆-၂၇)

၂၃၄။ အဘေဇ္ဇပရိသောတိ အဘိန္ဒိတဗ္ဗပရိသော။ ဣမ ကမ္မံ နာမ ဒီဃရတ္တံ အပိသုဏဝါစာယ ကထိနံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ပိသုဏဝါစဿ ကိရ သမဂ္ဂဘာဝံ ဘိန္ဒနတော ဒန္တာ အပရိပုဏ္ဏာ စေဝ ဟောန္တိ ပိရဠာ စ။ တထာဂတဿ ပန ဒီဃရတ္တံ အပိသုဏဝါစတံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ဣဒံ လက္ခဏဒ္ဓယံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏဒ္ဓယံ။ အဘေဇ္ဇပရိသတာ အာနိသံသော။ စတုရော ဒသတိ စတ္တာရော ဒသ စတ္တာလီသံ။

ပဟူတဇိဝါဒိလက္ခဏဝဏ္ဏနာ (၂၀-၂၉)

၂၃၆။ အာဒေယျဝါစော ဟောတိတိ ဂဟေတဗ္ဗဝစနော ဟောတိ။ ဣမ ကမ္မံ နာမ ဒီဃရတ္တံ အဖရသဝါဒိတာ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ယေ ဖရသဝါစာ ဟောန္တိ၊ တေ ဣမိနာ ကာရဏေန နေသံ ဇိဝံ ပရိဝတ္ထေတွာ ပရိဝတ္ထေတွာ ဖရသဝါစာယ ကထိတဘာဝံ ဇနော ဇာနာတူတိ ဗဒ္ဓဇိဝါ ဝါ ဟောန္တိ ဂူဠဇိဝါ ဝါ ဒွိဇိဝါ ဝါ မမ္မနာ ဝါ။ ယေ ပန ဇိဝံ ပရိဝတ္ထေတွာ ပရိဝတ္ထေတွာ ဖရသဝါစံ န ဝဒန္တိ၊ တေ ဗဒ္ဓဇိဝါ ဂူဠဇိဝါ ဒွိဇိဝါ န ဟောန္တိ။ မုဒု နေသံ ဇိဝါ ဟောတိ ရတ္တကမ္မလဝဏ္ဏာ။ တသ္မာ တထာဂတဿ ဒီဃရတ္တံ ဇိဝံ ပရိဝတ္ထေတွာ ဖရသဝါစာယ အကထိတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ပဟူတဇိဝါလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဖရသဝါစံ ကထေန္တာနဉ္စ သဒ္ဓေါ ဘိဇ္ဇတိ။ တေ သဒ္ဓဘေဒံ ကတွာ ဖရသဝါစာယ ကထိတဘာဝံ ဇနော ဇာနာတူတိ ဆိန္ဓဿရာ ဝါ ဟောန္တိ ဘိန္ဓဿရာ ဝါ ကာကဿရာ ဝါ။ ယေ ပန သရဘေဒကရံ ဖရသဝါစံ န ကထေန္တိ၊ တေသံ သဒ္ဓေါ မရုရော စ ဟောတိ ပေမနီယော။ တသ္မာ တထာဂတဿ ဒီဃရတ္တံ သရဘေဒကရာယ ဖရသဝါစာယ အကထိတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ ပြဟ္မဿရလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏဒ္ဓယံ။ အာဒေယျဝစနတာ အာနိသံသော။

၂၃၇။ ဥပ္ပာဓိကန္တိ အက္ခောသယုတ္တတ္တာ အာဗာဓကရိံ။ ဗဟုဇနပ္ပမဒ္ဓနန္တိ ဗဟုဇနာနံ ပမဒ္ဓနိံ။ အဗာဠံ ဂိရံ သော န ဘဏိ ဖရသန္တိ ဧတ္ထ အကာရော ပရတော ဘဏိသဒ္ဓေန ယောဇေတဗ္ဗော။ ဗာဠန္တိ ဗလဝံ အတိဖရသံ။ ဗာဠံ ဂိရံ သော န အဘဏိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ သုသံဟိတန္တိ သုဠု ပေမသဉ္ဇိတံ။

သဒ္ဓိလန္တိ မုဒုကံ။ ဝါစာတိ ဝါစာယော။ ကဏ္ဍသုခါတိ ကဏ္ဍသုခါယော။ “ကဏ္ဍသုခ” န္တိပိ ပါဠိော၊ ယထာ ကဏ္ဍာနံ သုခံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဧရယတိတိ အတ္ထော။ ဝေဒယထာတိ ဝေဒယိတ္ထ။ မြဟ္မဿရတ္တန္တိ မြဟ္မဿရတံ။ ဗဟုနော ဗဟုန္တိ ဗဟုဇနဿ ဗဟုံ။ “ဗဟုနံ ဗဟုန္တိ” ပိ ပါဠိော၊ ဗဟုဇနာနံ ဗဟုန္တိ အတ္ထော။

သီဟဟနုလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၃၀)

၂၃၈။ အပ္ပဓံသိကော ဟောတိတိ ဂုဏတောဝါ ဌာနတော ဝါ ပဓံသေတုံ စာဝေတုံ အသက္ကုဏေယျော။ ဣဓ ကမ္မံ နာမ ပလာပကထာယ အကထနံ။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ယေ တံ ကထေန္တိ၊ တေ ဣမိနာ ကာရဏေန နေသံ ဟနကံ စာလေတွာ စာလေတွာ ပလာပကထာယ ကထိတဘာဝံ ဇနော ဇာနာတူတိ အန္တောပဝိဋ္ဌဟနကာ ဝါ ဝက်ဟနကာ ဝါ ပဗ္ဗာရဟနကာ ဝါ ဟောန္တိ။ တထာဂတော ပန တထာ န ကထေသိ။ တေနဿ ဟနကံ စာလေတွာ စာလေတွာ ဒီဃရတ္တံ ပလာပကထာယ အကထိတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ သီဟဟနုလက္ခဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ အပ္ပဓံသိကတာ အာနိသံသော။

၂၃၉။ အဝိကိဏ္ဍဝစနဗျုပ္ပထော စာတိ အဝိကိဏ္ဍဝစနာနံ ဝိယ ပုရိမဗောဓိ- သတ္တာနံ ဝစနပထော^၁ အဿာတိ အဝိကိဏ္ဍဝစနဗျုပ္ပထော။ ဒွိဒုဂမဝရတရ- ဟနုတ္တမလတ္တာတိ ဒွိဟိ ဒွိဟိ ဂစ္ဆတိတိ ဒွိဒုဂမော၊ ဒွိဟိ ဒွိဟိတိ စတူဟိ၊ စတုပ္ပဒါနံ ဝရတရဿ သီဟဿေဝ ဟနဘာဝံ အလတ္တာတိ အတ္ထော။ မနုဇာဓိပတိတိ မနုဇာနံ အဓိပတိ။ တထတ္ထောတိ တထသဘာဝေါ။

သမဒန္တာဒီလက္ခဏဝတ္ထုနာ (၃၁-၃၂)

၂၄၀။ သုစိပရိဝါရောတိ ပရိသုဒ္ဓပရိဝါရော။ ဣဓ ကမ္မံ နာမ သမ္မာဇိဝတာ^၂။ ကမ္မသရိက္ခကံ နာမ ယော ဝိသမေန သံကိလိဋ္ဌာဇိဝေန ဇိဝိတံ ကပ္ပေတိ၊ တဿ ဒန္တာပိ ဝိသမာ ဟောန္တိ ဒါဌာပိ ကိလိဋ္ဌာ။ တထာဂတဿ ပန သမေန သုဒ္ဓါဇိဝေန ဇိဝိတံ ကပ္ပိတဘာဝံ သဒေဝကော လောကော ဣမိနာ ကာရဏေန ဇာနာတူတိ သမဒန္တလက္ခဏဉ္စ သုသုက္ကဒါဌာလက္ခဏဉ္စ နိဗ္ဗတ္တတိ။ လက္ခဏံ နာမ ဣဒမေဝ လက္ခဏဒွယံ။ သုစိပရိဝါရတာ အာနိသံသော။

၁-ဝစနံ ဗျုပ္ပထော (သိ) ၂-သမ္မာဇိဝိတာ (သိ)

၂၄၁။ အဝဿဇိတိ ပဟာသိ။ တိဒိဝပုရဝရသမောတိ တိဒိဝပုရဝရေန
 သက္ကေန သမော။ လပနဇန္တိ မုခဇံ၊ ဒန္တန္တိ အတ္ထော။ ဒိဇသမသုက္က-
 သုစိသောဘနဒန္တာတိ ဒွေ ဝါရေ ဇာတတ္တာ ဒိဇနာမကာ သုက္ကာ သုစိ
 သောဘနာ စ ဒန္တာ အဿာတိ ဒိဇသမသုက္ကသုစိသောဘနဒန္တာ။ န စ
 ဇနပဒတုဒနန္တိ ယော တဿ စက္ကဝါဠပရိစ္ဆိန္နော ဇနပဒေါ၊ တဿ
 အညေန တုဒနံ ပိဠာ ဝါ အာဗာဓော ဝါ နတ္ထိ။ ဟိတမပိ စ ဗဟုဇန သုခဉ္စ
 စရန္တိတိ ဗဟုဇနာ သမာနသုခဒုက္ခာ ဟုတွာ တသ္မိံ ဇနပဒေ အညမညဿ
 ဟိတဉ္စေ သုခဉ္စ စရန္တိ။ ဝိပါပေါတိ ဝိဂတပါပေါ။ ဝိဂတဒရထကိလ-
 မထောတိ ဝိဂတကာယိကဒရထကိလမထော။ မလဒိလကလိကိလေသေ
 ပနုဒေဟိတိ ရာဂါဒိမလာနဉ္စေ ရာဂါဒိဒိလာနဉ္စ ဒေါသကလိနဉ္စ သဗ္ဗ-
 ကိလေသာနဉ္စ အပနုဒေဟိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ

လက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သိင်္ဂါလသုတ္တ

နိဒါနဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ သိင်္ဂါလသုတ္တံ။ တတြာယမနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ—
ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေတိ ဝေဠုဝနန္တိ တဿ ဥယျာနဿ နာမံ။ တံ
ကိရ ဝေဠုဟိ ပရိက္ခိတ္တံ အဟောသိ အဋ္ဌာရသဟတ္ထေန စ ပါကာရေန
ဂေါပုရန္တာလကယုတ္တံ နိလောဘာသံ မနောရမံ၊ တေန ဝေဠုဝနန္တိ ဝုစ္စတိ။
ကလန္ဒကာနဗြေတ္ထ နိဝါပံ အဒံသု၊ တေန ကလန္ဒကနိဝါပေါတိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗေ ကိရ အညတရော ရာဇာ တတ္ထ ဥယျာနကီဠနတ္ထံ အာဂတော
သုရာမဒေန မတ္တော ဒိဝါ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ။ ပရိဇနောပိဿ “သုတ္တော ရာဇာ”တိ
ပုပ္ဖလာဒီဟိ ပလောဘိယမာနော ဣတော စိတော စ ပက္ကာမိ။ အထ သုရာ-
ဂန္ဓေန အညတရသ္မာ သုသိရရက္ခာ ကဏှသပ္ပေါ နိက္ခမိတွာ ရညော အဘိမုခေါ
အာဂစ္ဆတိ၊ တံ ဒိသ္မာ ရုက္ခဒေဝတာ “ရညော ဇီဝိတံ ဒဗ္ဗိ”တိ ကာဠကဝေသေန
အာဂန္ဓာ ကဏှမူလေ သဒ္ဓမကာသိ။ ရာဇာ ပဋိပုဇ္ဈိ။ ကဏှသပ္ပေါ နိဝတ္တော။
သော တံ ဒိသ္မာ “ဣမာယ ကာဠကာယ မမ ဇီဝိတံ ဒိန္န”န္တိ ကာဠကာနံ တတ္ထ
နိဝါပံ ပဋ္ဌပေသိ၊ အဘယသောသဉ္စ သောသာပေသိ။ တသ္မာ တံ တတော
ပဘူတိ “ကလန္ဒကနိဝါပေါ”တိ သင်္ချံ ဂတံ။ ကလန္ဒကာတိ ဟိ ကာဠကာနံ
ဧတံ နာမံ။

တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ယသ္မိံ သမယေ ဘဂဝါ ရာဇဂဟံ
ဂေါစရဂါမံ ကတွာ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန။
သိင်္ဂါလကော ဂဟပတိပုတ္တောတိ သိင်္ဂါလကောတိ တဿ နာမံ။ ဂဟပတိ-
ပုတ္တောတိ ဂဟပတိဿ ပုတ္တော ဂဟပတိပုတ္တော။ တဿ ကိရ ပိတာ
ဂဟပတိမဟာသာလော၊ နိဒဟိတွာ ဌပိတာ စဿ ဂေဟေ စတ္တာလီသ
ဓနကောဋီယော အတ္ထိ။ သော ဘဂဝတိ နိဋ္ဌင်္ဂတော ဥပါသကော သောတာ-
ပန္နော၊ ဘရိယာပိဿ သောတာပန္နာယေဝ။ ပုတ္တော ပနဿ အဿဒ္ဓေါ
အပ္ပသန္နော။ အထ နံ မာတာပိတရော အဘိက္ခဏံ ဧဝံ ဩဝဒန္တိ “တာတ
သတ္တာရံ ဥပသင်္ဂမ၊ ဓမ္မသေနာပတိံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ မဟာကဿပံ
အသီတိမဟာသာဝကေ ဥပသင်္ဂမာ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “နတ္ထိ မမ တုမှာကံ
သမဏာနံ ဥပသင်္ဂမနက္ခိန္နံ၊ သမဏာနံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝန္တိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊
ဩနမိတွာ ဝန္တန္တဿ ပိဋ္ဌိ ရုဇတိ၊ ဇာဏုကာနိ ခရာနိ ဟောန္တိ၊ ဘူမိယံ

နိသိဒိတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တတ္ထ နိသိန္ဓဿ ဝတ္ထာနိ ကိလိဿန္တိ ဇီရန္တိ၊ သမိပေ နိသိန္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ ကထာသလ္လာပေါ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သတိ ဝိဿာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတော နိမန္တေတွာ စိဝရိပ္ပိဏ္ဍာပါတာဒီနိ ဒါတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ။ ဧဝံ သန္တေ အတ္ထော ပရိဟာယတိ၊ နတ္ထိ မယံ တုမှာကံ သမဏာနံ ဥပသင်္ကမနကိစ္စ”န္တိ။ ဣတိ နံ ယာဝဇီဝံ ဩဝဒန္တာပိ မာတာပိတရော သာသနေ ဥပနေတုံ နာသက္ခိံ သု။

အထဿ ပိတာ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နော “မမ ပုတ္တဿ ဩဝါဒံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ပုန စိန္တေသိ “ဒိဿာ တာတ နမဿာဟိ”တိ ဝေမဿ ဩဝါဒံ ဒဿာမိ၊ သော အတ္ထံ အဇာနန္တော ဒိဿာ နမဿိဿတိ၊ အထ နံ သတ္တာ ဝါ သာဝကာ ဝါ ပဿိတွာ “ကိံ ကရောသိ”တိ ပုစ္ဆိဿန္တိ။ တတော “မယံ ပိတာ ဒိဿာ နမဿနံ ကရောဟိတိ မံ ဩဝဒိ”တိ ဝက္ခတိ။ အထဿ တေ “န တုယံ ပိတာ တော ဒိဿာ နမဿာပေတိ၊ ဣမာ ပန ဒိဿာ နမဿာပေတိ”တိ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။ သော ဗုဒ္ဓသာသနေ ဂုဏံ ဥတွာ “ပုညကမ္မံ ကရိဿတိ”တိ။ အထ နံ အာမန္တာပေတွာ “တာတ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ဆ ဒိဿာ နမသေယျာသိ”တိ အာဟ။ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နဿ ကထာ နာမ ယာဝဇီဝံ အနုဿရဏီယာ ဟောတိ။ တသ္မာ သော ဂဟပတိပုတ္တော တံ ပိတုဝစနံ အနုဿရန္တော တထာ အကာသိ။ တသ္မာ “ကာလသေဝ ဝုဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၂၄၃။ ပုထုဒိသာတိ ဗဟုဒိသာ။ ဣဒါနိ တာ ဒေသေန္တော ပုရတ္ထိမံ ဒိသန္တိအာဒိမာဟ။ ပါဝိသီတိ န တာဝ ပဝိဋ္ဌော၊ ပဝိသိဿာမိတိ နိက္ခန္တတ္တာ ပန အန္တရာမဂ္ဂေ ဝတ္တမာနောပိ ဧဝံ ဝုစ္စတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါတိ န ဣဒါနေဝ အဒ္ဓဿ၊ ပစ္စုသသမယေပိ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော ဧတံ ဒိဿာ နမဿမာနံ ဒိသ္မာ “အဇ္ဇ အဟံ သိင်္ဂါလဿ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဂိဟိဝိနယံ သိင်္ဂါလသုတ္တန္တံ ကထေသံာမိ၊ မဟာဇနဿ သာ ကထာ သဖလာ ဘဝိဿတိ၊ ဂန္တဗ္ဗံ မယာ ဧတ္တာ”တိ။ တသ္မာ ပါတောဝ နိက္ခမိတွာ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ ပဝိသန္တော စ နံ တထေဝ အဒ္ဓဿ။ တေန ဝုတ္တံ “အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ”တိ။ တေဒဝေါစာတိ သော ကိရ အဝိဒူရေ ဌိတမ္ပိ သတ္တာရံ န ပဿတိ၊ ဒိဿာယေဝ နမဿတိ။ အထ နံ ဘဂဝါ သူရိယရသ္မိသမ္ပုဿေန ဝိကသမာနံ မဟာပဒုမံ ဝိယ မုခံ ဝိဝရိတွာ “ကိံ န ခေါ တံ ဂဟပတိ-ပုတ္တာ”တိအာဒိကံ တေဒဝေါစ။

ဆဒိသာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေတိ သော ကိရတံ ဘဂဝတော ဝစနံ သုတွာဝ စိန္တေသိ “ယာ ကိရ မမ ပိတရာ ဆ ဒိသာ နမသိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တာ၊ န ကိရ တာ တော၊ အညာ ကိရ အရိယသာဝကေန ဆ ဒိသာ နမသိတဗ္ဗာ။ ဟန္ဒာဟံ အရိယသာဝကေန နမသိတဗ္ဗာ ဒိသာယေဝ ပုစ္ဆိတွာ နမဿာမိတိ။ သော တာ ပုစ္ဆန္တော ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယထာတိ နိပါတမတ္ထံ။ ကထံ ပနာတိ ဣဒမေဝ ပုစ္ဆာပဒံ။ ကမ္မကိလေသာတိ တေဟိ ကမ္မေဟိ သတ္တာ ကိလိဿန္တိ၊ တသ္မာ ကမ္မကိလေသာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဌာနေဟိတိ ကာရဏေဟိ။ အပါယမုခါနိတိ ဝိနာသမုခါနိ၊ သောတိ သော သောတာပန္နော အရိယသာဝကော။ စုဒ္ဓသ ပါပကာပဂတောတိ ဧတေဟိ စုဒ္ဓသဟိ ပါပကေဟိ လာမကေဟိ အပဂတော။ ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒိတိ ဆ ဒိသာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော။ ဥဘောလောကဝိဇယာယာတိ ဥဘိန္ဒံ ဣဓ- လောကပရလောကာနံ ဝိဇိနနတ္ထာယ။ အယဉ္ဇေဝ လောကော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိတိ ဝေရူပဿ ဟိ ဣဓ လောကေ ပဉ္စ ဝေရာနိ န ဟောန္တိ၊ တေနဿ အယဉ္ဇေဝ လောကော အာရဒ္ဓေါဟောတိ ပရိတောသိတော စေဝ နိပ္ပုဒိတော စ။ ပရလောကေပိ ပဉ္စ ဝေရာနိ န ဟောန္တိ၊ တေနဿ ပရော စ လောကော အာရာမိတော ဟောတိ။ တသ္မာ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရမ္မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။

၂၄၅။ ဣတိ ဘဂဝါ သင်္ခေပေန မာတိကံ ဌပေတွာ ဣဒါနိ တမေဝ ဝိတ္တာ- ရေန္တော ကတမဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာတိအာဒိမာဟ။ ကမ္မ- ကိလေသာတိ ကမ္မဉ္စ တံ ကိလေသသမ္ပယုတ္တတ္တာ ကိလေသော စာတိ ကမ္မကိလေသော။ သကိလေသောယေဝ ဟိ ပါဏံ ဟနတိ၊ နိတ္တိလေသော န ဟနတိ၊ တသ္မာ ပါဏာတိပါတော “ကမ္မကိလေသော”တိ ဝုတ္တာ။ အဒိန္နာ- ဒါနာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အထာပရန္တိ အပရမ္ပိ တေဒတ္ထပရိဒီပကမေဝ ဂါထာဗန္ဓံ အဝေါစာတိ အတ္ထော။

စတုဌာနာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ ပါပကမ္မံ ကရောတိတိ ဣဒံ ဘဂဝါ ယသ္မာ ကာရကေ ဒဿိတေ အကာရကော ပါကဋော ဟောတိ၊ တသ္မာ “ပါပကမ္မံ န ကရောတိ”တိ မာတိကံ ဌပေတွာပိ ဒေသနာကုသလတာယ ပဌမတရံ ကာရကံ ဒေသေန္တော

အာဟ။ တတ္ထ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တောတိ ဆန္ဒေန ပေမေန အဂတိံ ဂစ္ဆန္တော အကတ္တဗ္ဗံ ကရောန္တော။ ပရပဒေသုပိ ဒေသေ နယော။ တတ္ထ ယော “အယံ မေ မိတ္တော ဝါ သမ္ဘတ္တော ဝါ သန္တိဋ္ဌော ဝါ ဣတကော ဝါ လဉ္ဇံ ဝါ ပန မေ ဒေတိ”တိ ဆန္ဒဝသေန အဿာမိကံ သာမိကံ ကရောတိ၊ အယံ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ နာမ။ ယော “အယံ မေ ဝေရီ”တိ ပကတိဝေရဝသေန တံဏှပုန္ဓကောဝေသေန ဝါ သာမိကံ အဿာမိကံ ကရောတိ၊ အယံ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ နာမ။ ယော ပန မန္တတ္တာ မောမူဟတ္တာ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဝတော အဿာမိကံ သာမိကံ ကရောတိ၊ အယံ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ နာမ။ ယော ပန “အယံ ရာဇဝလ္လဘောံ ဝါ ဝိသမနိဿိတော ဝါ အနတ္တမ္ပိ မေ ကရေယျာ”တိ ဘိတော အဿာမိကံ သာမိကံ ကရောတိ၊ အယံ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ နာမ။ ယော ပန ယံကိဉ္စိ ဘာဇေန္တော “အယံ မေ သန္တိဋ္ဌော ဝါ သမ္ဘတ္တော ဝါ”တိ ပေမဝသေန အတိရေကံ ဒေတိ၊ “အယံ မေ ဝေရီ”တိ ဒေါသဝသေန ဦးနကံ ဒေတိ၊ မောမူဟတ္တာ ဒိန္နာဒိန္နံ အဇာနမာနော ကဿစိ ဦးနံ ကဿစိ အဓိကံ ဒေတိ၊ “အယံ ဣမသ္မိ” အဒိယျမာနေ မယံ အနတ္တမ္ပိ ကရေယျာ”တိ ဘိတော ကဿစိ အတိရေကံ ဒေတိ၊ သော စတုဗ္ဗိဓေဝိ ယထာနုက္ကမေန ဆန္ဒာဂတိအာဒိနိ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရောတိ နာမ။

အရိယသာဝကော ပန ဇိဝိတံက္ခယံ ပါပုဏန္တောပိ ဆန္ဒာဂတိအာဒိနိ န ဂစ္ဆတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣမေဟိ စတုဟိ ဌာနေဟိ ပါပကမ္မံ န ကရောတိ”တိ။

နိဟိယတိ ယသော တဿာတိ တဿ အဂတိဂါမိနော ကိတ္တိယသောပိ ပရိဝါရယသောပိ နိဟိယတိ ပရိဟာယတိ။

ဆအပါယမုခါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေါတိ ဧတ္ထ သုရာတိ ပိဋ္ဌသုရာ ပူဝသုရာ ဩဒနသုရာ ကိဏ္ဏပက္ခိတ္တာ သမ္ဘာရသံယုတ္တာတိ ပဉ္စသုရာ။ မေရယန္တိ ပုပ္ဖါသဝေါ ဖလာသဝေါ မစ္စာသဝေါ ဂုဠာသဝေါ သမ္ဘာရသံယုတ္တာတိ ပဉ္စ အာသဝါ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ မဒကရဏဝသေန မဇ္ဇံ။ ပမာဒဋ္ဌာနန္တိ ပမာဒကာရဏံ။ ယာယ စေတနာယ တံ မဇ္ဇံ ပိဝတိ၊ တဿ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အနုယောဂေါတိ တဿ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနဿ အနုအနုယောဂေါ ပုနပျုနံ ကရဏံ။ ယသ္မာ ပန ဧတံ အနုယုတ္တဿ ဥပ္ပန္နာ စေဝ ဘောဂါ ပရိဟာယန္တိ၊ အနုပ္ပန္နာ စ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ “ဘောဂါနံ

အပါယမုခ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂေါတိ အဝေလာယ
ဝိသိခါသု စရိယာနုယုတ္တတာ။

သမဇ္ဇာဘိစရဏန္တိ နစ္စာဒိဒဿနဝသေန သမဇ္ဇာဂမနံ။ အာလသျှာ-
နုယောဂေါတိ ကာယာလသိယတာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ။

သုရာမေရယဿ ဆအာဒီနဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၈။ ဧဝံ ဆန္တံ အပါယမုခါနံ မာတိကံ ဌပေတွာ ဣဒါနိ တာနိ
ဝိဘဇန္တော ဆ ခေါ မေ ဂဟပတိပုတ္တ အာဒီနဝါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
သန္တိဋ္ဌိကာတိ သာမံ ပဿိတဗ္ဗာ၊ ဣဓလောကဘာဝိနိ။ ဓနဇာနိတိ ဓနဟာနိ။
ကလဟပ္ပဝစုနိတိ ဝါစာကလဟဿ စေဝ ဟတ္ထပရာမာသာဒိကာယကလဟဿ
စ ဝစုနိ။ ရောဂါနံ အာယတနန္တိ တေသံ တေသံ အက္ခိရောဂါဒိနံ ခေတ္တံ။
အက္ခိတ္တိသဉ္ဇနနိတိ သုရံ ပိဝိတွာ ဟိ မာတရမ္ပိ ပဟရန္တိ ပိတရမ္ပိ၊ အညံ ဗဟုမ္ပိ
အဝတ္တဗ္ဗံ ဝဒန္တိ၊ အကတ္တဗ္ဗံ ကရောန္တိ။ တေန ဂရဟမ္ပိ ဒဏ္ဍမ္ပိ ဟတ္ထပါဒါဒိ-
ဆေဒမ္ပိ ပါပုဏန္တိ၊ ဣဓလောကေပိ ပရလောကေပိ အက္ခိတ္တိံ ပါပုဏန္တိ၊ ဣတိ
တေသံ သာ သုရာ အက္ခိတ္တိသဉ္ဇနနိ နာမ ဟောတိ။ ကောဝိနနိဒံသနိတိ
ဂုယုဋ္ဌာနဉ္စိ ဝိဝရိယမာနံ ဟိရိံ ကောပေတိ ဝိနာသေတိ၊ တသ္မာ “ကောဝိန”န္တိ
ဝုစ္စတိ၊ သုရာမဒမတ္တာ စ တံ တံ အင်္ဂံ ဝိဝရိတွာ ဝိစရန္တိ၊ တေန နေသံ
သာ သုရာ ကောဝိနဿ နိဒံသနတော “ကောဝိနနိဒံသနိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ပညာယ
ဒုဗ္ဗလိကရဏီတိ သာဂတတ္ထေရဿ ဝိယ ကမ္မဿကတပညံ ဒုဗ္ဗလံ ကရောတိ၊
တသ္မာ “ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏီ”တိ ဝုစ္စတိ။ မဂ္ဂပညံ ပန ဒုဗ္ဗလံ ကာတုံ
န သက္ကောတိ။ အဓိဂတမဂ္ဂါနဉ္စိ သာ အန္တောမုခမေဝ န ပဝိသတိ။ ဆဋ္ဌံ ပဒန္တိ
ဆဋ္ဌံ ကာရဏံ။

၂၄၉။ အတ္တာပိဿ အရုတ္တော အရက္ခိတော ဟောတိတိ အဝေလာယ
စရန္တော ဟိ ခါဏုကဏုကာဒိနိပိ အက္ကမတိ၊ အဟိနာပိ ယက္ခာဒိဟိပိ သမာ-
ဂစ္စတိ၊ တံ တံ ဌာနံ ဂစ္စတိတိ ဥတွာ ဝေရိနောပိ နံ နိလိယိတွာ ဂဏန္တိ ဝါ
ဟနန္တိ ဝါ။ ဧဝံ အတ္တာပိဿ အရုတ္တော ဟောတိ အရက္ခိတော။ ပုတ္တဒါရာပိ
“အမှာကံ ပိတာ အမှာကံ သာမိ ရတ္ထိံ ဝိစရတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန မယ”န္တိ ဣတိဿ
ပုတ္တဒိတရောပိ ဘရိယာပိ ဗဟိ ပတ္တနံ ကတွာ ရတ္ထိံ စရန္တော အနယဗျသနံ
ပါပုဏန္တိ။ ဧဝံ ပုတ္တဒါရောပိဿ အရုတ္တော အရက္ခိတော ဟောတိ။
သာပတေယျန္တိ တဿ ပုတ္တဒါရပရိဇနဿ ရတ္ထိံ စရဏကဘာဝံ ဥတွာ စောရာ

သုညံ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ ဟရန္တိ။ ဧဝံ သာပတေယျမ္ပိဿ အရတ္တံ အရက္ခိတံ ဟောတိ။ သင်္ကိယော စ ဟောတီတိ အညေဟိ ကတပါပကမ္ပေသုပိ “ဣမိနာ ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ သင်္ကိတဗ္ဗော ဟောတိ။ ယဿ ယဿ သရဒ္ဓါရေန ယာတိ၊ တတ္ထ ယံ အညေန စောရကမ္ပံ ပရဒါရိကကမ္ပံ ဝါ ကတံ၊ တံ “ဣမိနာ ကတ”န္တိ ဝုတ္တေ အဘူတံ အသန္တမ္ပိ တသ္မိ” ရူဟတိ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဗဟုနဉ ခုက္ခမ္မာနန္တိ ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ၊ ဧတ္တကံ ဒေါမနဿန္တိ ဝတ္တု န သက္ကာ၊ အညသ္မိ ပုဂ္ဂလေ အသတိ သမ္ပံ ဝိကာလစာရိမ္ပိ အာဟရိတမ္ပံ ဟောတိ၊ ဣတိ သော ဗဟုနံ ဒုက္ခမ္မာနံ ပုရက္ခတော ပုရေဂါမိ ဟောတိ။

၂၅၀။ ကု နစ္ဆန္တိ “ကသ္မိ” ဌာနေ နဋနာဋကောဒိနစ္စံ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ ယသ္မိ ဝါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ တံ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဂန္တမ္ပံ ဟောတိ၊ တဿ “သွေ နစ္စဒဿနံ ဂမိဿာမိ”တိ အဇ္ဇ ဝတ္ထဂန္ဓမာလာဒိနိ ပဋိယာဒေန္တဿေဝ သကလဒိဝသမ္ပိ ကမ္ပစ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ နစ္စဒဿနေန ဧကာဟမ္ပိ ဒ္ဓိဟမ္ပိ တိဟမ္ပိ တတ္ထေဝ ဟောတိ၊ အထ ပုဋ္ဌိသမ္ပတ္တိဟာဒိနိ လဘိတွာပိ ဝပျါဒိကာလေ ဝပျါဒိနိ အကရောန္တဿ အနုပုန္ဓာ ဘောဂါ နုပုဇ္ဇန္တိ၊ တဿ ဗဟိ ဂတဘာဝံ ဥတွာ အနာရက္ခေ ဂေဟေ စောရာ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ ကရောန္တိ၊ တေနဿ ဥပုန္ဓာပိ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ။ ကု ဂိတန္တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တေသံ နာနာ- ကရဏံ ပြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တမေဝ။

၂၅၁။ ဇယံ ဝေရန္တိ “ဇိတံ မယာ”တိ ပရိသမဇ္ဈေ ပရဿ သာဋကံ ဝါ ဝေဋ္ဌနံ ဝါ ဂဏှာတိ၊ သော “ပရိသမဇ္ဈေ မေ အဝမာနံ ကရောသိ၊ ဟောတု၊ သိက္ခာ- ပေဿာမိ န”န္တိ တတ္ထ ဝေရံ ဗန္တတိ၊ ဧဝံ ဇိနန္တော သယံ ဝေရံ ပသဝတိ။ ဇိနောတိ အညေန ဇိတော သမာနော ယံ တေန တဿ ဝေဋ္ဌနံ ဝါ သာဋကော ဝါ အညံ ဝါ ပန ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိဝိတ္တံ ဂဟိတံ၊ တံ အနုသောစတိ “အဟောသိ ဝတ မေ၊ တံ တံ ဝတ မေ နတ္ထိ”တိ တပုစ္ဆယာ သောစတိ။ ဧဝံ သော ဇိနော ဝိတ္တံ အနုသောစတိ။ သဘာဂတဿ ဝစနံ န ရူဟတီတိ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ သက္ခိ- ပုဋ္ဌဿ သတော ဝစနံ န ရူဟတိ၊ န ပတိဋ္ဌာတိ၊ “အယံ အက္ခသောဏှော ဇူတကရော၊ မာ တဿ ဝစနံ ဂဏှိတ္တာ”တိ ဝတ္တာရော ဘဝန္တိ။ မိတ္တာမစ္စာနံ ပရိဘူတော ဟောတီတိ တဋ္ဌိ မိတ္တာမစ္စာ ဧဝံ ဝဒန္တိ “သမ္ပ တွမ္ပိ နာမ ကုလပုတ္တော ဇူတကရော ဆိန္ဒဘိန္ဒကော ဟုတွာ ဝိစရသိ၊ န တေ ဣဒံ ဇာတိ- ဂေါတ္တာနံ အနုရူပံ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ မာ ဧဝံ ကရေယျာသိ”တိ။ သော ဧဝံ ဝုတ္တောပိ တေသံ ဝစနံ န ကရောတိ။ တတော တေန သမ္ပိ” ဧကတော န

တိဋ္ဌန္တိ န နိသီဒန္တိ။ တဿ ကာရဏာ သက္ခိပုဋ္ဌာပိ န ကထေန္တိ။ ဧဝံ မိတ္တာ-
မစ္စာနံ ပရိဘူတော ဟောတိ။

အာဝါဟဝါဟကာနန္တိ အာဝါဟကာ နာမ ယေ တဿ ဃရတော
ဒါရိကံ ဂဟေတုကာမာ။ ဝါဟကာ နာမ ယေ တဿ ဂေဟေ ဒါရိကံ
ဒါတုကာမာ။ အပတ္တိတော ဟောတီတိ အနိစ္ဆိတော ဟောတိ။ နာလံ
ဒါရဘရဏာယာတိ ဒါရဘရဏာယ န သမတ္ထော။ ဧတဿ ဂေဟေ ဒါရိကာ
ဒိန္နာပိ ဧတဿ ဂေဟတော အာဂတာပိ အမေဟိ ဧဝ ပေါသိတဗ္ဗာ
ဘဝိဿတိယေဝ။

ပါပမိတ္တတယ ဆအာဒိနဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၅၂။ ရုတ္တာတိ အက္ခရုတ္တာ။ သောဏ္ဍာတိ ဣတ္ထိသောဏ္ဍာ ဘတ္တ-
သောဏ္ဍာ ပူဝသောဏ္ဍာ မူလကသောဏ္ဍာ။ ဝိပါသတိ ပါနသောဏ္ဍာ။
နေကတိကာတိ ပတိရူပကေန ဝဉ္ဇနကာ။ ဝဉ္ဇနိကာတိ သမ္ပုခါဝဉ္ဇနာဟိ
ဝဉ္ဇနိကာ။ သာဟသိကာတိ ဧကာဂါရိကာဒိသာဟသိကကမ္မကာရိနော။ တျာဿ
မိတ္တာ ဟောန္တိတိ တေ အဿ မိတ္တာ ဟောန္တိ။ အညေဟိ သပ္ပုရိသေဟိ
သဒ္ဓိံ န ရမတိ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ အလင်္ကရိတွာ ဝရသယနံ အာရောပိတသူကရော
ဂူထကူပမိဝ၊ တေ ပါပမိတ္တေယေဝ ဥပသင်္ကမတိ။ တသ္မာ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ
သမ္ပရာယဉ္စ ဗဟံ အနတ္ထံ နိဂစ္ဆတိ။

၂၅၃။ အတိသီတန္တိ ကမ္မံ န ကရောတီတိ မနုဿေဟိ ကာလဿေဝ
ဝုဋ္ဌာယ “ဧထ ဘော ကမ္မန္တံ ဂစ္ဆာမာ”တိ ဝုတ္တော “အတိသီတံ တာဝ၊ အဋ္ဌိနိ
ဘိဇ္ဇန္တိ ဝိယ၊ ဂစ္ဆထ တုမေ ပစ္ဆာ ဇာနိဿာမိ”တိ အဂ္ဂိံ တပန္နော နိသီဒတိ။
တေ ဂန္ဓာ ကမ္မံ ကရောန္တိ။ ဣတရဿ ကမ္မံ ပရိဟာယတိ။ အတိဥဏ္ဍန္တိအာဒိသုပိ
ဧသေဝ နယော။

ဟောတိ ပါနသခါ နာမာတိ ဧကစ္စော ပါနဋ္ဌာနေ သုရာဂေဟေယေဝ
သဟာယော ဟောတိ။ “ပန္နသခါ”တိပိ ပါဋ္ဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ သမ္ဗိယ-
သမ္ဗိယောတိ သမ္ပ သမ္မာတိ ဝဒန္တော သမ္ပုခေယေဝ သဟာယော ဟောတိ။
ပရမ္ပုခေ ဝေရီသဒိသော ဩတာရမေဝ ဂဝေသတိ။ အတ္ထေသု ဇာတေသုတိ
တထာရူပေသု ကိစ္စေသု သမုပ္ပန္နေသု။ ဝေရပ္ပသဝေတိ ဝေရဗဟုလတာ။
အနတ္ထတာတိ အနတ္ထကာရိတာ။ သုကဒရိယတာတိ သုဋ္ဌ၊ ကဒရိယတာ

ထဒ္ဒမစ္ဆရိယဘာဝေါ။ ဥဒကမိဝ ဣဏံ ဝိဂါဟတိတိ ပါသာဏော ဥဒကံ
ဝိယ သံသီဒန္တော ဣဏံ ဝိဂါဟတိ။

ရုတ္တိနုဋ္ဌာနဒေသိနာတိ ရုတ္တိံ အနုဋ္ဌာနသီလေန။ အတိသာယမိဒံ အဟူတိ
ဣဒံ အတိသာယံ ဇာတန္တိ ယေ ဧဝံ ဝတွာ ကမ္ပံ န ကရောန္တိ။ ဣတိ
ဝိဿဋ္ဌကမ္ပန္တေတိ ဧဝံ ဝတွာ ပရိစ္စတ္တကမ္ပန္တေ။ အတ္တာ အစ္စေန္တိ မာဏဝေတိ
ဝေရူပေ ပုဂ္ဂလေ အတ္တာ အတိက္ကမန္တိ၊ တေသု န တိဋ္ဌန္တိ။

တိဏာ ဘိယျောတိ တိဏတောပိ ဥတ္တရိ။ သော သုခံ န ဝိဟာယတိတိ
သော ပုရိသော သုခံ န ဇဟာတိ၊ သုခသမင်္ဂိယေဝ ဟောတိ။ ဣမိနာ ကထာ-
မဂ္ဂေန ဣမမတ္ထံ ဒေသေတိ “ဂိဟိဘူတေန သတာ ဧတ္တကံ ကမ္ပံ န ကာတဗ္ဗံ၊
ကရောန္တဿ ဝဗ္ဗိ နာမ နတ္ထိ။ ဣဓလောကေ ပရလောကေ ဂရဟမေဝ
ပါပုဏာတိ”တိ။

မိတ္တပတိရူပကာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၅၄။ ဣဒါနိ ယော ဧဝံ ကရောတော အနတ္ထော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အညာနိ ဝါ
ပန ယာနိ ကာနိစိ ဘယာနိ ယေနေစိ ဥပဒ္ဒဝါ ယေနေစိ ဥပသဂ္ဂါ၊ သဗ္ဗေ
တေ ဗာလံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ “ဝေရူပါ ဗာလာ န သေဝိတဗ္ဗာ”တိ
ဗာလေ မိတ္တပတိရူပကေ အမိတ္တေ ဒေသေတုံ စတ္တာရောမေ ဂဟပတိပုတ္တ
အမိတ္တာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အညဒတ္ထုဟရောတိ သယံ တုစ္ဆဟတ္ထော
အာဂန္တာ ဧကံသေန ယံကိဋ္ဌိ ဟရတိယေဝ။ ဝစီပရမောတိ ဝစနပရမော
ဝစနမတ္ထေနေဝ ဒါယကော ကာရကော ဝိယ ဟောတိ။ အနုပ္ပိယဘာဏီတိ
အနုပ္ပိယံ ဘဏတိ။ အပါယသဟာယောတိ ဘောဂါနံ အပါယေသု သဟာယော
ဟောတိ။

၂၅၅။ ဧဝံ စတ္တာရော အမိတ္တေ ဒေသေတွာ ပုန တတ္ထ ဧကေကံ စတူဟိ
ကာရဏေဟိ ဝိဘဇန္တော စတူဟိ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
အညဒတ္ထုဟရော ဟောတိတိ ဧကံသေန ဟာရကောယေဝ ဟောတိ။
သဟာယဿ ဂေဟံ ရိတ္တဟတ္ထော အာဂန္တာ နိဝတ္ထသာဋ္ဌကာဒိနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊
သော “အတိဝိယ တံ သမ္ပ ဣမဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသသိ”တိ အညံ နိဝါသေတွာ တံ
ဒေတိ။ အပ္ပေန ဗဟုမိစ္ဆတိတိ ယံကိဋ္ဌိ အပ္ပကံ ဒတွာ တဿ သန္တိကာ
ဗဟံ ပတ္ထေတိ။ ဘယဿ ကိစ္စံ ကရောတိတိ အတ္တနော ဘယေ ဥပ္ပန္တေ တဿ
ဒါသော ဝိယ ဟုတွာ တံ တံ ကိစ္စံ ကရောတိ၊ အယံ သဗ္ဗဒါ န ကရောတိ။

ဘယေ ဥပ္ပန္နေ ကရောတိ၊ န ပေမေနာတိ အမိတ္ထော နာမ ဇာတော။ သေဝတိ အတ္တကာရဏာတိ မိတ္တသန္တဝဝသေန န သေဝတိ၊ အတ္တနော အတ္ထမေဝ ပစ္စာသိသန္တော သေဝတိ။

၂၅၆။ အတိတေန ပဋိသန္တရတိတိ သဟာယေ အာဂတေ “ဟိယျော ဝါ ပရေ ဝါ” န အာဂတောသိ၊ အမှာကံ ဣမသ္မိံ ဝါရေ သဿံ အတိဝိယ နိပ္ပန္နံ၊ ဗဟူနိ သာလိယဝဗီဇာဒိနိ ဌပေတွာ မဂ္ဂံ ဩလောကေန္တာ နိသီဒိမှ၊ အဇ္ဇ ပန သဗ္ဗံ ဒိဏ”န္တိ ဧဝံ အတိတေန သင်္ဃာတိ။ အနာဂတေနာတိ “ဣမသ္မိံ ဝါရေ အမှာကံ သဿံ မနာပံ ဘဝိဿတိ၊ ဖလဘာရဘရိတာ သာလိအာဒယော၊ သဿသင်္ဂဟေ ကတေ တုမှာကံ သင်္ဂဟံ ကာတုံ သမတ္တာ ဘဝိဿာမာ”တိ ဧဝံ အနာဂတေန သင်္ဃာတိ။ နိရုတ္တကေနာတိ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ ဝါ အဿပိဋ္ဌေ ဝါ နိသိန္ဓော သဟာယံ ဒိဿာ “ဧဟိ ဘော ဣမ နိသီဒါ”တိ ဝဒတိ။ မနာပံ သာဠကံ နိဝါသေတွာ “သဟာယကဿ ဝတ မေ အနုစ္ဆရိကော အညော ပန မယံ နတ္ထိ”တိ ဝဒတိ၊ ဧဝံ နိရုတ္တကေန သင်္ဃာတိ နာမ။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ကိစ္စေသု ဗျသနံ ဒသေတိတိ “သကဠေန မေ အတ္ထော”တိ ဝုတ္တေ “စက္ကမဿ ဘိန္နံ၊ အက္ခော ဆိန္နော”တိအာဒိနိ ဝဒတိ။

၂၅၇။ ပါပကမ္ဘိဿ အနုဇာနာတိတိ ပါဏာတိပါတာဒိသု ယံကိပ္ပိ ကရောမာတိ ဝုတ္တေ “သာဓု သမ္ပ ကရောမာ”တိ အနုဇာနာတိ။ ကလျာဏေပိ ဧသေဝ နယော။ သဟာယော ဟောတိတိ “အသုကဋ္ဌာနေ သုရံ ပိဝန္တိ၊ ဧဟိ တတ္ထ ဂစ္ဆာမာ”တိ ဝုတ္တေ သာဓုတိ ဂစ္ဆတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဣတိ ဝိညာယာတိ “မိတ္တပတိရူပကာ ဧတေ”တိ ဧဝံ ဇာနိတွာ။

သုဟဒမိတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ ဧဝံ န သေဝိတဗ္ဗေ ပါပမိတ္ထေ ဒသေတွာ ဣဒါနိ သေဝိတဗ္ဗေ ကလျာဏမိတ္ထေ ဒသေန္တော ပုန စတ္တာရောမေ ဂဟပတိပုတ္တာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုဟဒါတိ သုန္ဒရဟဒယာ။

၂၆၁။ ပမတ္တံ ရက္ခတိတိ မဇ္ဇံ ပိဝိတွာ ဂါမမဇ္ဈေ ဝါ ဂါမဒ္ဓါရေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ နိပ္ပန္နံ ဒိဿာ “ဧဝံနိပ္ပန္နဿ ကောစိဒေဝ နိဝါသနပါရူပနမ္ပိ ဟရေယျာ”တိ သမိပေ နိသီဒိတွာ ပဗုဒ္ဓကာလေ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ။ ပမတ္တဿ သာပတေယျန္တိ

၁-ဟိယျော ဝါရေ (သျာ၊ က)

သဟာယော ဗဟိဂတော ဝါ ဟောတိ သုရံ ပိဝိတွာ ဝါ ပမတ္ထော၊ ဂေဟံ အနာရက္ခံ၊ “ကောစိဒေဝ ယံကိဉ္စိ ဟရေယျာ”တိ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ တဿ ဓနံ ရက္ခတိ။ ဘိတဿာတိ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဘယေ ဥပ္ပန္နေ “မာ ဘာယိ၊ မာဒိသေ သဟာယေ ဌိတေ ကိံ ဘာယသိ”တိ တံ ဘယံ ဟရန္တော ပဋိသရဏံ ဟောတိ။ တဒ္ဓိဂုဏံ ဘောဂန္တိ ကိစ္စကရဏီယေ ဥပ္ပန္နေ သဟာယံ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတံ ဒိသ္မာ ဝဒတိ “ကဿွာ အာဂတောသိ”တိ။ ရာဇကုလေ ကမ္မံ အတ္ထိတိ။ ကိံ လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိတိ။ ဧကော ကဟာပဏောတိ။ “နဂရေ ကမ္မံ နာမ န ဧကကဟာပဏေန နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒွေ ဂဏှာဟိ”တိ ဧဝံ ယတ္ထကံ ဝဒတိ၊ တတော ဒိဂုဏံ ဒေတိ။

၂၆၂။ ဂုယုမဿ အာစိက္ခတိတိ အတ္တနော ဂုယံ နိဂူဟိတုံ ယုတ္တကထံ အညဿ အကထေတွာ တဿေဝ အာစိက္ခတိ။ ဂုယုမဿ ပရိဂူဟတိတိ တေန ကထိတံ ဂုယံ ယထာ အညော န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ရက္ခတိ။ အာပဒါသု န ဝိဇ-ဟတိတိ ဥပ္ပန္နေ ဘယေ န ပရိစ္စဇတိ။ ဇိဝိတမ္ပိဿ အတ္တာယာတိ အတ္တနော ဇိဝိတမ္ပိ တဿ သဟာယဿ အတ္တာယ ပရိစ္စတ္တမေဝ ဟောတိ၊ အတ္တနော ဇိဝိတံ အဂဏေတွာပိ တဿံ ကမ္မံ ကရောတိယေဝ။

၂၆၃။ ပါပါ နိဝါရေတိတိ အမှေသု ပဿန္တေသု ပဿန္တေသု တံ ဧဝံ ကာတုံ န လဘသိ၊ ပဉ္စ ဝေရာနိ ဒသ အကုသလကမ္မပထေ မာ ကရောဟိတိ နိဝါရေတိ။ ကလျာဏေ နိဝေသေတိတိ ကလျာဏကမ္မေ တီသု သရဏေသု ပဉ္စသီလေသု ဒသကုသလကမ္မပထေသု ဝတ္တဿု၊ ဒါနံ ဒေဟိ ပုညံ ကရောဟိ ဓမ္မံ သုဏာဟိတိ ဧဝံ ကလျာဏေ နိယောဇေတိ။ အဿုတံ သာဝေတိတိ အဿုတပုဗ္ဗံ သုခုမံ နိပုဏံ ကာရဏံ သာဝေတိ။ သဂ္ဂဿ မဂ္ဂန္တိ ဣဒံ ကမ္မံ ကတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ ဧဝံ သဂ္ဂဿံ မဂ္ဂံ အာစိက္ခတိ။

၂၆၄။ အဘဝေနဿ န နန္ဒတိတိ တဿ အဘဝေန အဝုခိယာ ပုတ္တဒါရဿံ ဝါ ပရိဇနဿ ဝါ တထာရူပံ ပါရိဇညံ ဒိသ္မာ ဝါ သုတွာ ဝါ န နန္ဒတိ၊ အနတ္တမနော ဟောတိ။ အဘဝေနာတိ ဝုခိယာ တထာရူပဿ သမ္ပတ္တိံ ဝါ၊ ဣဿံရိယပုဂ္ဂိုလာဘံ ဝါ ဒိသ္မာ ဝါ သုတွာ ဝါ နန္ဒတိ၊ အတ္တမနော ဟောတိ။ အဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ နိဝါရေတိတိ “အသုကော ပိရူပေါ န ပါသာဒိကော ဒုဇ္ဇာတိကော ဒုဿိလော”တိ ဝါ ဝုတ္တေ “ဧဝံ မာ ဘဏိ၊ ရူပဝါ စ သော

၁-ဗာဓေန္တော (က) ၂-သဿာဒိသမ္ပတ္တိံ ဝါ (သိ၊ သျာ)

ပါသာဒိကော စ သုဇာတော စ သီလသမ္ပန္နော စာ” တိအာဒိဟိ ဝစနေဟိ ပရံ အတ္တနော သဟာယဿ အဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ နိဝါရေတိ။ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ ပသံသတိတိ “အသုကော ရူပဝါ ပါသာဒိကော သုဇာတော သီလသမ္ပန္နော” တိ ဝုတ္တေ “အဟော သုဠ၊ ဝဒသိ၊ သုဘာသိတံ တယာ၊ ဧဝမေတံ၊ ဧသ ပုရိသော ရူပဝါ ပါသာဒိကော သုဇာတော သီလသမ္ပန္နော” တိ ဧဝံ အတ္တနော သဟာယကဿ ပရံ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ ပသံသတိ။

၂၆၅။ ဇလံ အဂ္ဂိဝ ဘာသတိတိ ရတ္တိံ ပဗ္ဗတမတ္တကေ ဇလမာနော အဂ္ဂိဝိယ ဝိရောစတိ။

ဘောဂေ သံဟရမာနဿာတိ အတ္တာနမ္ပိ ပရမ္ပိ အပိဋ္ဌေတွာ ဓမ္မေန သမေန ဘောဂေ သမ္ပိဏ္ဏေန္တဿ^၁ ရာသိံ ကရောန္တဿ။ ဘမရဿေဝ ဣရိယတောတိ ယထာ ဘမရော ပုပ္ဖါနံ ဝဏ္ဏဂန္ဓံ အပေါထယံ^၂ တုဏ္ဏေနပိ ပက္ခေဟိပိ ရသံ အာဟရိတွာ အနုပုဗ္ဗေန စက္ကပ္ပမာဏံ မရပဋ္ဌလံ ကရေတိ၊ ဧဝံ အနုပုဗ္ဗေန မဟန္တံ ဘောဂရာသိံ ကရောန္တဿ။ ဘောဂါ သန္ဓိစယံ ယန္တိတိ တဿ ဘောဂါ နိစယံ ဂစ္ဆန္တိ။ ကထံ? အနုပုဗ္ဗေန ဥပစိကာဟိ သံဝဓိယမာနော ဝမ္ပိကော ဝိယ။ တေနာဟ “ဝမ္ပိကောဝုပစိယတိ” တိ။ ယထာ ဝမ္ပိကော ဥပစိယတိ၊ ဧဝံ နိစယံ ယန္တိတိ အတ္ထော။

သမာဟတွာတိ သမာဟရိတွာ။ အလမတ္ထောတိ ယုတ္တသဘာဝေါ သမတ္ထော ဝါ ပရိယတ္တရူပေါ ဃရာဝါသံ သဏ္ဌာပေတုံ။

ဣဒါနိ ယထာ ဝါ ဃရာဝါသော သဏ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ တထာ သြဝဒန္တော စတုဇာ ဝိဘဇေ ဘောဂေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သ ဝေ မိတ္တာနိ ဂန္တတိတိ သော ဧဝံ ဝိဘဇန္တော မိတ္တာနိ ဂန္တတိ နာမ၊ အဘေဇမာနာနိ ဌပေတိ။ ယဿ ဟိ ဘောဂါ သန္တိ၊ သော ဧဝ မိတ္ထေ ဌပေတုံ သက္ကောတိ၊ န ဣတရော။

ဧကေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျာတိ ဧကေန ကောဋ္ဌာသေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျ။ ဒွိဟိ ကမ္ပံ ပယောဇယေတိ ဒွိဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိ- ကမ္ပံ ပယောဇယေ။ စတုတ္ထဉ္စ နိဓာပေယျာတိ စတုတ္ထံ ကောဋ္ဌာသံ နိဓာပေတွာ^၃ ဌပေယျ။ အာပဒါသု ဘဝိဿတိတိ ကုလာနဉ္စ န သဗ္ဗကာလံ ဧကသဒိသံ ဝတ္တတိ၊ ကဒါစိ ရာဇာဒိဝသေန အာပဒါပိ ဥပ္ပဇန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝံ အာပဒါသု ဥပ္ပန္နာသု ဘဝိဿတိတိ “ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ နိဓာပေယျာ” တိ

၁-သံဝဇေနဿ (သိ) ၂-အဟေဌယံ (သိ၊ သျာ) ၃-နိဓော (သျာ) နိဓေတွာ (က)

အာဟ။ ဣမေသု ပန စတူသု ကောဋ္ဌာသေသု ကတရကောဋ္ဌာသံ ဂဟေတွာ ကုသလံ ကာတဗ္ဗန္တိ။ “ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျာ”တိ ဝုတ္တကောဋ္ဌာသံ။ တတော ဂဏှိတွာ ဘိက္ခုနမ္ပိ ကပဏဒ္ဓိကာဒိနမ္ပိ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေသကာရနာပိတာဒိနမ္ပိ ဝေတနံ ဒါတဗ္ဗံ။

ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒနကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၂၆၆။ ဣတိ ဘဂဝါ ဧတ္တကေန ကထာမဂ္ဂေန ဧဝံ ဂဟပတိပုတ္တဿ အရိယ- သာဝကော စတူဟိ ကာရဏေဟိ အကုသလံ ပဟာယ ဆဟိ ကာရဏေဟိ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ ဝဇ္ဇေတွာ သောဋ္ဌဿ မိတ္တာနိ သေဝန္တော ဃရာဝါသံ သဏ္ဍပေတွာ ဒါရဘရဏံ ကရောန္တော ဓမ္မိကေန အာဇီဝေန ဇီဝတိ၊ ဒေဝ- မနုဿာနဉ္စ အန္တရေ အဂ္ဂိက္ခန္တော ဝိယ ဝိရောစတိတိ ဝဇ္ဇနိယဓမ္မဝဇ္ဇနတ္ထံ သေဝိတဗ္ဗဓမ္မသေဝနတ္ထဉ္စ ဩဝါဒံ ဒတွာ ဣဒါနိ နမဿိတဗ္ဗာ ဆ ဒိသာ ဒသေသန္တော ကထဉ္စ ဂဟပတိပုတ္တာတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒိတိ ယထာ ဆဟိ ဒိသာဟိ အာဂမနဘယံ န အာဂစ္ဆတိ၊ ခေမံ ဟောတိ နိဗ္ဗယံ၊ ဧဝံ ဝိဟရန္တော “ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒိ”တိ ဝုစ္စတိ။ “ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိအာဒိသု မာတာ- ပိတရော ပုဗ္ဗုပကာရိတာယ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာစရိယာ ဒက္ခိဏေယျတာယ ဒက္ခိဏာ ဒိသာတိ။ ပုတ္တဒါရာ ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓနဝသေန ပန္နိမာ ဒိသာတိ။ မိတ္တာမစ္စာ ယသ္မာ သော မိတ္တာမစ္စေ နိဿာယ တေ တေ ဒုက္ခဝိသေသေ ဥတ္တရတိ၊ တသ္မာ ဥတ္တရာ ဒိသာတိ။ ဒါသကမ္မကရာ ပါဒမူလေ ပတိဋ္ဌာနဝသေန ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာတိ။ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဂုဏေဟိ ဥပရိ ဌိတဘာဝေန ဥပရိမာ ဒိသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၆၇။ ဘတော နေ ဘရိဿာဒိတိ အဟံ မာတာပိတူဟိ ထညံ ပါယေတွာ ဟတ္ထပါဒေ ဝဇ္ဇေတွာ မုခေန သိဃံဏိကံ အပနေတွာ နဟာပေတွာ မဏ္ဍေတွာ ဘတော ဘရိတော ဇဂ္ဂိတော၊ သ္မာဟံ အဇ္ဇ တေ မဟလ္လကေ ပါဒဓောဝန- နာပနယာဂုဘတ္တဒါနာဒိဟိ ဘရိဿာမိ။

ကိစ္စံ နေသံ ကရိဿာဒိတိ အတ္တနော ကမ္ပံ ဌပေတွာ မာတာပိတူနံ ရာဇကုလာဒိသု ဥပ္ပန္နံ ကိစ္စံ ဂန္ဓာ ကရိဿာမိ။ ကုလဝံသံ သဏ္ဍပေဿာဒိတိ မာတာပိတူနံ သန္တကံ ခေတ္တဝတ္ထုဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိ အဝိနာသေတွာ ရက္ခန္တောပိ ကုလဝံသံ သဏ္ဍပေတိ နာမ။ မာတာပိတရော အဓမ္မိကဝံသတော

ဟာရေတွာ ဓမ္မိကဝံသေ ဌပေန္တောပိ၊ ကုလဝံသေန အာဂတာနိ သလာက-
ဘတ္တာဒိနိ အနုပစ္ဆိန္ဒိတွာ ပဝတ္တေန္တောပိ ကုလဝံသံ သဏ္ဍပေတိ နာမ။ ဣဒံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကုလဝံသံ သဏ္ဍပေဿာမိ”တိ။

ဒါယန္တံ ပဋိပဇ္ဇာမီတိ မာတာပိတရော အတ္တနော ဩဝါဒေ အဝတ္တမာနေ
မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇေ ဒါရကေ ဝိနိစ္ဆယံ ပတွာ အပုတ္တေ ကရေန္တိ၊ တေ ဒါယဇ္ဇာရဟာ
န ဟောန္တိ။ ဩဝါဒေ ဝတ္တမာနေ ပန ကုလသန္တကဿ သာမိကေ ကရေန္တိ၊
အဟံ ဧဝံ ဝတ္တိဿာမီတိ အဓိပ္ပါယေန “ဒါယန္တံ ပဋိပဇ္ဇာမီ”တိ ဝုတ္တံ။

ဒက္ခိဏံ အနုပ္ပဒဿာမီတိ တေသံ ပတ္တိဒါနံ ကတွာ တတိယဒိဝသတော
ပဋ္ဌာယ ဒါနံ အနုပ္ပဒဿာမိ။ ပါပါ နိဝါရေန္တိတိ ပါဏာတိပါတာဒိနံ ဒိဋ္ဌ-
ဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အာဒိနဝံ ဝတွာ “တာတ မာ ဧဝရူပံ ကရိ”တိ နိဝါရေန္တိ၊
ကတမ္ပိ ဂရဟန္တိ။ ကလျာဏေ နိဝေသေန္တိတိ အနာထပိဏ္ဍိကော ဝိယ လဉ္စ
ဒတွာပိ သီလသမာဒါနာဒိသု နိဝေသေန္တိ။ သိပ္ပံ သိက္ခာပေန္တိတိ အတ္တနော
ဩဝါဒေ ဌိတဘာဝံ ဥတွာ ဝံသာနဂတံ မုဒ္ဒါဂဏနာဒိသိပ္ပံ သိက္ခာပေန္တိ။
ပတိဂ္ဂပေနာတိ ကုလသီလရူပါဒိဟိ အနုရူပေန။

သမယေ ဒါယန္တံ နိယျာဒေန္တိတိ သမယေ ဓနံ ဒေန္တိ။ တတ္ထ နိစ္စ-
သမယော ကာလသမယောတိ ဒွေ သမယာ။ နိစ္စသမယေ ဒေန္တိ နာမ “ဥဋ္ဌာယ
သမုဋ္ဌာယ ဣမံ ဂဏ္ဍိတဗ္ဗံ ဂဏှ၊ အယံ တေ ပရိဗ္ဗယော ဟောတု၊ ဣမိနာ
ကုသလံ ကရေဟိ”တိ ဒေန္တိ။ ကာလသမယေ ဒေန္တိ နာမ သီခါဋ္ဌပနအာဝါဟ-
ဝိဝါဟာဒိသမယေ ဒေန္တိ။ အပိစ ပစ္စိမေ ကာလေ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နဿ “ဣမိနာ
ကုသလံ ကရေဟိ”တိ ဒေန္တောပိ သမယေ ဒေန္တိ နာမ။ ပဋိစ္ဆန္တာ ဟောတိတိ
ယံ ပုရတ္ထိမဒိသတော ဘယံ အာဂစ္ဆေယျ၊ ယထာ တံ နာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ပိဟိတာ
ဟောတိ။ သစေ ဟိ ပုတ္တာ ဝိပုဋ္ဌိပန္နာ အဿု၊ မာတာပိတရော ဒဟရ-
ကာလတော ပဋ္ဌာယ ဇဂ္ဂနာဒိဟိ သမ္မာ ပဋိပန္နာ၊ ဧတေ ဒါရကာ၊ မာတာ-
ပိတုနံ အပ္ပတိရူပါတိ ဧတံ ဘယံ အာဂစ္ဆေယျ။ ပုတ္တာ သမ္မာ ပဋိပန္နာ၊ မာတာ-
ပိတရော ဝိပုဋ္ဌိပန္နာ၊ မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ နာနုရူပါတိ ဧတံ ဘယံ
အာဂစ္ဆေယျ။ ဥဘောသု ဝိပုဋ္ဌိပန္နေသု ဒုဝိဓမ္ပိ တံ ဘယံ ဟောတိ။ သမ္မာ
ပဋိပန္နေသု သဗ္ဗံ န ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဋိစ္ဆန္တာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိ-
ဘယာ”တိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ဘဂဝါ သိင်္ဂါလကံ ဧတဒဝေါစ “န ခေါ တေ ဂဟပတိ-
ပုတ္တ ပိတာ လောကသမ္ပတံ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ နမဿံာပေတိ။ မာတာပိတရော

ပန ပုရတ္ထိမဒိသာသဒိသေ ကတွာ နမဿာပေတိ။ အယဗ္ဗိ တေ ပိတရာ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ အက္ခာတာ၊ နော အညာ”တိ။

၂၆၈။ ဥဋ္ဌာနေနာတိ အာသနာ ဥဋ္ဌာနေန။ အန္တေဝါသိကေန ဟိ အာစရိယံ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ဟတ္ထတော ဘဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ အာသနံ ပညပေတွာ နိသီဒါပေတွာ ဗီဇန- ပါဒဓောဝနပါဒမက္ခနာနိ ကာတဗ္ဗာနိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဥဋ္ဌာနေနာ”တိ။ ဥပဋ္ဌာနေနာတိ ဒိဝသဿံ တိက္ခတ္တံ ဥပဋ္ဌာနဂမနေန။ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏကာလေ ပန အဝဿကမေဝ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ သုဿုသာယာတိ သဒ္ဓဟိတွာ သဝနေန။ အသဒ္ဓဟိတွာ သုဏန္တော ဟိ ဝိသေသံ နာဓိဂစ္ဆတိ။ ပါရိစရိယာယာတိ အဝသေသဒ္ဓဒ္ဓကပါရိစရိယာယ။ အန္တေဝါသိကေန ဟိ အာစရိယဿ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ မုခေါဒကဒန္တကဋ္ဌံ ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စကာလေပိ ပါနိယံ ဂဟေတွာ ပစ္စုပဋ္ဌာနာဒိနိ ကတွာ ဝန္တိတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထာဒိနိ ဓောဝိတဗ္ဗာနိ၊ သာယံ နဟာနောဒကံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ။ အဖာသုကကာလေ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇိတေနပိ သဗ္ဗံ အန္တေဝါသိကဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပါရိစရိယာယာ”တိ။ သက္ကစ္စံ သိပ္ပုပဋိဂ္ဂဟဏေနာတိ သက္ကစ္စံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ နာမ ထောကံ ဂဟေတွာ ဗဟုဝါရေ သဇ္ဈာယကရဏံ၊ ဧကပဒမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။

သုဝိနိတံ ဝိနေန္တိတိ “ဧဝံ တေ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဌာတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ပါပမိတ္တာ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ ကလျာဏမိတ္တာ သေဝိတဗ္ဗာ”တိ ဧဝံ အာစာရံ သိက္ခာပေန္တိ ဝိနေန္တိ။ သုဂ္ဂဟိတံ ဂါဟာပေန္တိတိ ယထာ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ အတ္ထဉ္စ ဗျဉ္စနဉ္စ သောဓေတွာ ပယောဂံ ဒသေတွာ ဂဏှာပေန္တိ။ မိတ္တာမစ္စေသု ပဋိယာဒေန္တိတိ “အယံ အမှာကံ အန္တေဝါသိကော ဗျတ္တော ဗဟုဿုတော မယာ သမသမော၊ ဧတံ သလ္လက္ခေယျာထာ”တိ ဧဝံ ဂုဏံ ကထေတွာ မိတ္တာမစ္စေသု ပတိဋ္ဌပေန္တိ။

ဒိသာသု ပရိတ္တာဏံ ကရောန္တိတိ သိပ္ပုသိက္ခာပနေနေဝဿ သဗ္ဗဒိသာသု ရက္ခံ ကရောန္တိ။ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ ဟိ ယံ ယံ ဒိသံ ဂန္ဓာ သိပ္ပံ ဒသေတိ၊ တတ္ထ တတ္ထဿ လာဘသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော အာစရိယေန ကတော နာမ ဟောတိ၊ ဂုဏံ ကထေန္တောပိဿ မဟာဇနော အာစရိယပါဒေ ဓောဝိတွာ

ဝသီတအန္ဓေဝါသိကော ဝတ အယန္တိ ပဌမံ အာစရိယဿေဝ ဂုဏံ ကထေန္တိ၊
မြဟ္မလောကပ္ပမာဏောပိဿ လာဘော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အာစရိယသန္တကောဝ
ဟောတိ။ အပိစ္စ ယံ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇပိတွာ ဂစ္ဆန္တံ အဂ္ဂဝိယံ စောရာ န ပဿန္တိ၊
အမနဿာ ဝါ ဒီဃဇာတိအာဒယော ဝါ န ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ၊ တံ သိက္ခာပေန္တာပိ
ဒိသာသု ပရိတ္တာဏံ ကရေန္တိ။ ယံ ဝါ သော ဒိသံ ဂတော ဟောတိ၊
တတော ကင်္ဂံ ဥပ္ပါဒေတွာ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတမနုဿေ “ဧတိဿံ
ဒိသာယံ အမှာကံ အန္ဓေဝါသိကော ဝသတိ၊ တဿ စ မယျဉ္စ ဣမသ္မိ” သိပ္ပေ
နာနာကရဏံ နတ္ထိ၊ ဂစ္ဆေတမေဝ ပုစ္ဆထာ”တိ ဧဝံ အန္ဓေဝါသိကံ ပဂ္ဂဏန္တာပိ
တဿ တတ္ထ လာဘသက္ကာရုပ္ပတ္တိယာ ပရိတ္တာဏံ ကရေန္တိ နာမ၊ ပတိဋ္ဌံ
ကရေန္တိတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၂၆၉။ တတိယဒိသာဝါရေ သမ္ဗာနနာယာတိ ဒေဝမာတေ တိဿမာ-
တေတိ ဧဝံ သတ္တဝိတကထာကထနေန။ အနဝမာနနာယာတိ ယထာ ဒါသကမ္မ-
ကရာဒယော ပေါထေတွာ ဝိဟေဋ္ဌေတွာ ကထေန္တိ၊ ဧဝံ ဟိဋ္ဌေတွာ ဝိမာနေတွာ
အကထနေန။ အနတိစရိယာယာတိ တံ အတိက္ကမိတွာ ဗဟိ အညာယ ဣတ္ထိယာ
သဒ္ဓိံ ပရိစရန္တော တံ အတိစရတိ နာမ၊ တထာ အကရဏေန။ ဣဿရိယ-
ဝေါဿဂ္ဂေနာတိ ဣတ္ထိယော ဟိ မဟာလတာသဒိသမ္ဗိံ^၁ အာဘရဏံ လဘိတွာ
ဘတ္တံ ဝိစာရေတုံ အလဘမာနာ ကုဇ္ဈန္တိ၊ ကဋ္ဌန္တု ဟတ္ထေ ဌပေတွာ တဝ
ရဗိယာ ကရောဟိတိ ဘတ္တဂေဟေ ဝိဿဋ္ဌေ သဗ္ဗံ ဣဿရိယံ ဝိဿဋ္ဌံ နာမ
ဟောတိ၊ ဧဝံ ကရဏေနာတိ အတ္ထော။ အလင်္ကာရာနုပ္ပဒါနေနာတိ အတ္တနော
ဝိဘဝါနုရူပေန အလင်္ကာရဒါနေန။ သုသံဝိဟိတကမ္မန္တာတိ ယာဂုဘတ္တ-
ပစနကာလာဒီနိ အနတိက္ကမိတွာ တဿ တဿ သာဓုကံ ကရဏေန သုဋ္ဌ၊
သံဝိဟိတကမ္မန္တာ။ သင်္ဂဟိတပရိဇနာတိ သမ္ဗာနနာဒီဟိ ဝေဝ ပဟေဏက-
ပေသနာဒီဟိ^၂ စ သင်္ဂဟိတပရိဇနာ။ ဣဓ ပရိဇနော နာမ သာမိကဿ ဝေဝ
အတ္တနော စ ဉှတိဇနော။ အနတိစာရိနိတိ သာမိကံ မုဉ္ဇိတွာ အညံ မနသာပိ
န ပတ္ထေတိ။ သမ္ဘတန္တိ ကသိဝါဏိဇာဒီနိ ကတွာ အာဘတဓနံ။ ဒက္ခာ စ
ဟောတိတိ ယာဂုဘတ္တသမ္ဗာဒနာဒီသု ဆေကာ နိပုဏာ ဟောတိ။ အန-
လသာတိ နိက္ကာသဇ္ဇော။ ယထာ အညာ ကုသိတာ နိသိန္နဋ္ဌာနေ၊ နိသိန္နာဝ
ဟောန္တိ ဌိတဋ္ဌာနေ ဌိတာဝ၊ ဧဝံ အဟုတွာ ဝိပ္ပျါရိတေန စိတ္တေန သဗ္ဗင်္ဂိစ္စာနိ
နိပ္ပျါဒေတိ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁-မဟာလတာပသာဓနသဒိသမ္ဗိ (သျှာ) ၂-ပဟိဏကပေသနာဒီဟိ (က)

၂၇၀။ စတုတ္ထဒိသာဝါရေ အဝိသံဝါဒနတယာတိ ယဿ ယဿ နာမံ ဂဏှာတိ၊ တံ တံ အဝိသံဝါဒေတွာ ဣဒမ္ပိ အမှာကံ ဂေဟေ အတ္ထိ၊ ဣဒမ္ပိ အတ္ထိ၊ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆာဟိတိ ဧဝံ အဝိသံဝါဒေတွာ ဒါနေန။ အပရပဇာ စဿ ပဋိပူဇေန္တိတိ သဟာယဿ ပုတ္တဓိတရော ပဇာ နာမ၊ တေသံ ပန ပုတ္တဓိတရော စ နတ္ထုပနတ္ထကာ စ အပရပဇာ နာမ။ တေ ပဋိပူဇေန္တိ ကေဠာယန္တိ မမာယန္တိ မင်္ဂလကာလာဒိသု တေသံ မင်္ဂလာဒိနိ ကရောန္တိ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၇၁။ ယထာဗလံ ကမ္မန္တသံဝိဓာနေနာတိ ဒဟရေဟိ ကာတဗ္ဗံ မဟလ္လကေဟိ၊ မဟလ္လကေဟိ ဝါ ကာတဗ္ဗံ ဒဟရေဟိ၊ ဣတ္ထိဟိ ကာတဗ္ဗံ ပုရိသေဟိ၊ ပုရိသေဟိ ဝါ ကာတဗ္ဗံ ဣတ္ထိဟိ အကာရေတွာ တဿ တဿ ဗလာနုရူပေနေဝ ကမ္မန္တသံဝိဓာနေန။ ဘတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါနေနာတိ အယံ ခုဒ္ဒကပုတ္တော၊ အယံ ဧကဝိဟာရိတိ တဿ တဿ အနုရူပံ သလ္လက္ခေတွာ ဘတ္တဒါနေန စေဝ ပရိဗ္ဗယဒါနေန စ။ ဂိလာနုပဋ္ဌာနေနာတိ အဖာသုကကာလေ ကမ္မံ အကာရေတွာ သပ္ပါယဘောသဇ္ဇာဒိနိ ဒတွာ ပဋိဇဂ္ဂနေန။ အစ္စရိယာနံ ရသာနံ သံဝိဘာနေနာတိ အစ္စရိယေ မရုရုသေ လဘိတွာ သယမေဝ အခါဒိတွာ တေသမ္ပိ တတော သံဝိဘာဂကရဏေန။ သမယေ ဝေါဿဂ္ဂေနာတိ နိစ္စသမယေ^၁ စ ကာလသမယေ စ ဝေါဿဇ္ဇနေန။ နိစ္စသမယေ ဝေါဿဇ္ဇနံ နာမ သကလဒိဝသံ ကမ္မံ ကရောန္တာ ကိလမန္တိ။ တသ္မာ ယထာ န ကိလမန္တိ၊ ဧဝံ ဝေလံ ဥတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ကာလသမယေ ဝေါဿဂ္ဂေါ နာမ ဆဏနက္ခတ္တကိဋ္ဌာဒိသု အလင်္ကာရဘဏ္ဍခါဒနိယဘောဇနိယာဒိနိ ဒတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ဒိန္နာဒါယိနေနာတိ စောရိကာယ ကိဋ္ဌိ အဂဟေတွာ သာမိကေဟိ ဒိန္နသေဝ အာဒါယိနေန။ သုကတကမ္မကရာတိ “ကိံ ဧတဿ ကမ္မေန ကတေန၊ န မယံ ကိဋ္ဌိ လဘာမာ”တိ အနုဇ္ဈာယိတွာ တုဋ္ဌဟဒယာ ယထာ တံ ကမ္မံ သုကတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ကာရကာ။ ကိတ္တိဝဏ္ဏဟရာတိ ပရိသမဇ္ဈေ ကထာယ သမ္ပတ္တာယ “ကော အမှာကံ သာမိကေဟိ သဒိသော အတ္ထိ၊ မယံ အတ္တနော ဒါသဘာဝမ္ပိ န ဇာနာမ၊ တေသံ သာမိကဘာဝမ္ပိ န ဇာနာမ၊ ဧဝံ နော အနုကမ္မန္တိ”တိ ဂုဏကထာဟာရကာ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၂၇၂။ မေတ္တေန ကာယကမ္မေနာတိအာဒိသု မေတ္တစိတ္တံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ကတာနိ ကာယကမ္မာဒိနိ မေတ္တာနိ နာမ ဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထ ဘိက္ခု။ နိမန္တေဿာမိတိ

၁-ကိစ္စသမယေ (သိ)

ဝိဟာရဂမနံ၊ မေကရဏံ ဂဟေတွာ ဥဒကပရိသာဝနံ၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မ-
 ပါဒပရိကမ္မာဒိကရဏန္တ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ။ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌေ
 ဒိသ္မာ “သက္ကစ္စံ ယာဂံ ဒေထ၊ ဘတ္တံ ဒေထာ” တိ အာဒိဝစနဉ္စေဝ၊ သာဓကာရံ
 ဒတွာ ဓမ္မသဝနံ စ သက္ကစ္စံ ပဋိသန္တာရကရဏာဒိနိ စ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ။
 “အမှာကံ ကုလူပကတ္ထေရာ အဝေရာ ဟောန္တ၊ အဗျာပဇ္ဇာ” တိ ဧဝံ စိန္တနံ မေတ္တံ
 မနောကမ္မံ နာမ။ အနာဝဋ္ဌဒ္ဓါရတာယာတိ အပိဟိတဒ္ဓါရတာယ။ တတ္ထ
 သဗ္ဗဒ္ဓါရာနိ ဝိဝရိတွာပိ သီလဝန္တာနံ အဒါယကော အကာရကော ပိဟိတဒ္ဓါ-
 ရောယေဝ။ သဗ္ဗဒ္ဓါရာနိ ပန ပိဒဟိတွာပိ တေသံ ဒါယကော ကာရကော
 ဝိဝဋ္ဌဒ္ဓါရောယေဝ။ ဣတိ သီလဝန္တေသု ဂေဟဒ္ဓါရံ အာဂတေသု သန္တညေဝ
 နတ္ထိတိ အဝတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ ဧဝံ အနာဝဋ္ဌဒ္ဓါရတာ နာမ ဟောတိ။

အာမိသာနုပ္ပဒါနေနာတိ ပုရောဘတ္တံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗကံ အာမိသံ နာမ။
 တသ္မာ သီလဝန္တာနံ ယာဂုဘတ္တသမ္ပဒါနေနာတိ အတ္ထော။ ကလျာဏေန
 မနသာ အနုကမ္မန္တိတိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ သုဒိတာ ဟောန္တ၊ အဝေရာ အရောဂါ
 အဗျာပဇ္ဇာ” တိ ဧဝံ ဟိတဖရဏေန။ အပိစ ဥပဋ္ဌာကာနံ ဂေဟံ အညေ
 သီလဝန္တေ သဗြဟ္မစာရိ ဂဟေတွာ ပဝိသန္တာပိ ကလျာဏေန စေတသာ
 အနုကမ္မန္တိ နာမ။ သုတံ ပရိယောဒါပေန္တိတိ ယံ တေသံ ပကတိယာ သုတံ
 အတ္ထိ၊ တဿ အတ္ထံ ကထေတွာ ကံ ဝိနောဒေန္တိ၊ တထတ္တာယ ဝါ
 ပဋိပဇ္ဇာပေန္တိ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၂၇၃။ အလမတ္ထောတိ^၁ ပုတ္တဒါရဘရဏံ ကတွာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန-
 သမတ္ထော။ ပဏ္ဍိတောတိ ဒိသာနမဿနဋ္ဌာနေ ပဏ္ဍိတော ဟုတွာ။ သဏ္ဍောတိ
 သုရံမတ္ထဒဿနေန သဏ္ဍဝါစာဘဏနေန ဝါ သဏ္ဍော ဟုတွာ။ ပဋိဘာနဝါတိ
 ဒိသာနမဿနဋ္ဌာနေ ပဋိဘာနဝါ ဟုတွာ။ နိဝါတဝုတ္တိတိ နိစဝုတ္တိ။ အတ္ထဒ္ဓေါတိ
 ထမ္ဘရဟိတော။ ဥဋ္ဌာနကောတိ ဥဋ္ဌာနဝိရိယသမ္ပန္နော။ အနလသောတိ နိက္ခော-
 သဇ္ဇော။ အန္တိန္ဒဝုတ္တိတိ နိရန္တရကရဏဝသေန အခဏ္ဍဝုတ္တိ။ မေဓာဝီတိ
 ဌာနုပ္ပတ္တိယာ ပညာယ သမန္တာဂတော။

သင်္ဂါဟကောတိ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ သင်္ဂဟကရော။ မိတ္တကရောတိ
 မိတ္တဂဝေသနော။ ဝဒညူတိ ပုဗ္ဗကာရိနာ ဝုတ္တဝစနံ ဇာနာတိ။ သဟာယကဿ
 သရံ ဂတကာလေ “မယံ သဟာယကဿ ဝေဌနံ ဒေထ၊ သာဋကံ ဒေထ၊
 မနုဿာနံ ဘတ္တဝေတနံ ဒေထာ” တိ ဝုတ္တဝစနမနုဿရန္တော တဿ အတ္ထနော

၁-အလမတ္ထောတိ(သီ၊ က)

ဂေဟံ အာဂတံဿ တတ္ထကံ ဝါ တတော အတိရေကံ ဝါ ပဋိကတ္တာတိ အတ္ထော။ အပိစ သဟာယကဿ ဃရံ ဂန္ဓာ ဣမံ နာမ ဂဏှိဿာမီတိ အာဂတံ သဟာယကံ လဇ္ဇာယ ဂဏှိတုံ အသက္ကောန္တံ အနိစ္ဆာရိတမ္ပိ တဿ ဝါစံ ဥတွာ ယေန အတ္ထေန သော အာဂတော၊ တံ နိပ္ပါဒေန္တော ဝဒညူ နာမ။ ယေန ယေန ဝါ ပန သဟာယကဿ ဦးနံ ဟောတိ၊ ဩလောကေတွာ တံ တံ ဒေန္တောပိ ဝဒညူယေဝ။ နေတာတိ တံ တံ အတ္ထံ ဒေသေန္တော ပညာယ နေတာ။ ဝိဝိဓာနိ ကာရဏာနိ ဒေသေန္တော နေတိတိ ဝိနေတာ။ ပုနပုနံ နေတိတိ အနုနေတာ။

တတ္ထ တတ္ထာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ။ ရုထဿာဏီဝ ယာယတောတိ ယထာ အာဏိယာ သတိယေဝ ရထော ယာတိ၊ အသတိ န ယာတိ၊ ဧဝံ ဣမေသု သင်္ဂဟေသု သတိယေဝ လောကော ဝတ္တတိ၊ အသတိ န ဝတ္တတိ။ တေန ပုတ္တံ ‘ဧတေ ခေါ သင်္ဂဟာ လောကေ၊ ရုထဿာဏီဝ ယာယတော’တိ။

န မာတာ ပုတ္တကာရဏာတိ ယဒိ မာတာ ဧတေ သင်္ဂဟေ ပုတ္တဿ န ကရေယျ၊ ပုတ္တကာရဏာ မာနံ ဝါ ပူဇံ ဝါ န လဘောယျ။

သင်္ဂဟာ ဧတေတိ ဥပယောဂဝစနေ ပစ္စတ္တံ။ “သင်္ဂဟေ ဧတေ”တိ ဝါ ပါဌော။ သမ္ပပေက္ခန္တိတိ သမ္မာ ပေက္ခန္တိ။ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိတိ ပသံသနိယာ စ ဘဝန္တိ။

၂၇၄။ ဣတိ ဘဂဝါ ယာ ဒိသာ သန္ဓာယ တေ ဂဟပတိပုတ္တ ပိတာ အာဟ “ဒိသာ နမသေယျာသိ”တိ၊ ဣမာ တာ ဆ ဒိသာ။ ယဒိ တံ ပိတု ဝစနံ ကရောသိ၊ ဣမာ ဒိသာ နမဿာတိ ဒေသေန္တော သိင်္ဂါလဿ ပုစ္ဆာယ ဌတွာ ဒေသနံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ သိင်္ဂါလကောပိ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ စတ္တာလိသကောဋိဓနံ ဗုဒ္ဓဿာသနေ ဝိကိရိတွာ ပုညကမ္ပိ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ ဣမသ္မိံ စ ပန သုတ္တေ ယံ ဂိဟိဟိ ကတ္တမ္ပံ^၁ ကမ္ပံ နာမ၊ တံ အကထိတံ နတ္ထိ၊ ဂိဟိဝိနယော နာမာယံ သုတ္တန္တော။ တသ္မာ ဣမံ သုတွာ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနဿ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဋိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိသနိကာယဋ္ဌကထာယ

သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ယံကိန္တိ ဂိဟိကတ္တမ္ပံ (သျှ၊က)

၉-အာဇာနည်နာဠိယသုတ္တ

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၇၅။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ အာဇာနည်နာဠိယသုတ္တံ။ တတြာယမပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ—
စတုဒ္ဓိသံ ရက္ခံ ဌပေတွာတိ အသုရသေနာယ နိဝါရဏတ္ထံ သက္ကဿ ဒေဝါန-
မိန္ဒဿ စတုသု ဒိသာသု အာရက္ခံ ဌပေတွာ။ ၎ဗ္ဗံ ဌပေတွာတိ ဗလဂုဗ္ဗံ ဌပေတွာ။
ဩဝရဏံ ဌပေတွာတိ စတုသု ဒိသာသု အာရက္ခကေ ဌပေတွာ။ ဧဝံ သက္ကဿ
ဒေဝါနမိန္ဒဿ အာရက္ခံ သုသံဝိဟိတံ ကတွာ အာဇာနည်နာဠိယနဂရေ နိသိန္ဓာ သတ္တ
ဗုဒ္ဓေ အာရဗ္ဗ ဣမံ ပရိတ္တံ ဗန္ဓိတွာ “ယေ သတ္ထု ဓမ္မအာဏံ အမှာကဉ္စ ရာဇအာဏံ
န သုဏန္တိ၊ တေသံ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ သာဝနံ ကတွာ အတ္တနောပိ
စတုသု ဒိသာသု မဟတိယာ စ ယက္ခသေနာယာတိအာဒိဟိ စတုဟိ သေနာဟိ
အာရက္ခံ သံဝိဒဟိတွာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ။ ပ။ ဧကမန္တံ နိသိဒိံ သု။

အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာတိ ဧတ္ထ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ ခယသုန္ဓရာဘိရူပ-
အတ္တနုမောဒနာဒိသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ “အဘိက္ကန္တာ ဘန္ဓေ ရတ္တိ၊ နိက္ခန္ဓော
ပဌမော ယာမော၊ စိရနိသိန္ဓော ဘိက္ခုသံဃော ဥဒ္ဓိသတု ဘန္ဓေ ဘဂဝါ
ဘိက္ခုနံ ပါတိမောက္ခ”န္တိ ဝေမာဒိသု ခယေ ဒိဿတိ။ “အယံ ဣမေသံ စတုန္တံ
ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော ပဏိတတရော စာ”တိ ဝေမာဒိသု သုန္ဓရေ။

“ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာ”တိ—

ဝေမာဒိသု အဘိရူပေ။ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာ”တိ ဝေမာဒိသု
အတ္တနုမောဒနေ။ ဣဓ ပန ခယေ။ တေန အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ၊ ပရိက္ခိဏာယ
ရတ္တိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာတိ ဣဓ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ အဘိရူပေ။ ဝဏ္ဏသဒ္ဓေါ ပန ဆဝိ-
ထုတိကုလဝဂ္ဂကာရဏသဏ္ဍာနပမာဏရူပါယတနာဒိသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ
“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောသိ ဘဂဝါ”တိ ဝေမာဒိသု ဆဝိယံ။ “ကဒါ သညုဠာ ပန တေ
ဂဟပတိ ဣမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏာ”တိ ဝေမာဒိသု ထုတိယံ။

၁-အံ ၃-၄၄-ပိဋေ။ ၂-အံ ၁-၄၁၄-ပိဋေ။ ၃-ဒု ၂-၇၃-ပိဋေ။
၄-ဝိ ၁-၇-ပိဋေ။ ၅-မ ၂-၃၅၁-ပိဋေ။ ၆-မ ၂-၄၉-ပိဋေ။

“စတ္တာရောမေ ဘော ဂေါတမ ဝဏ္ဏာ”တိ^၁ ဧဝမာဒိသု ကုလဝဂ္ဂေ။ “အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန ဂန္ဓထေနောတိ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိသု^၂ ကာရဏေ။ “မဟန္တိ ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ”တိ^၃ ဧဝမာဒိသု သဏ္ဌာနေ။ “တယော ပတ္တဿ ဝဏ္ဏာ”တိ^၄ ဧဝမာဒိသု ပမာဏေ။ “ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော ဩဇာ”တိ ဧဝမာဒိသု ရူပါယတနေ။ သော ဣမ ဆဝိယံ ဒဠဗ္ဗော။ တေန “အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ၊ အဘိရူပစ္ဆဝိ”တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကေဝလကပ္ပန္တိ ဧတ္ထ ကေဝလသဒ္ဓေါ အနဝသေသယေဘုယျအဗျာမိဿာ-
နတိရေကဒဠတ္ထဝိသံယောဂါဒိအနေကတ္ထော။ တထာ ဟိဿ “ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ
ပရိသုဒ္ဓံ ပြိဟ္မစရိယ”န္တိ^၅ ဧဝမာဒိသု အနဝသေသတာ အတ္ထော။ “ကေဝလကပ္ပါစ
အင်္ဂမာဂဓာ ပဟူတံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ အာဒါယ အဘိက္ကမိတုကာမာ
ဟောန္တိ”တိ^၆ ဧဝမာဒိသု ယေဘုယျတာ။ “ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော
ဟောတိ”တိ^၇ ဧဝမာဒိသု အဗျာမိဿတာ။ “ကေဝလံ သဒ္ဓါမတ္တကံ နှန အယ-
မာယသ္မာ”တိ^၈ ဧဝမာဒိသု အနတိရေကတာ။ “အာယသ္မတော ဘန္ဓေ
အနုရုဒ္ဓဿ ဗာဟိကော နာမ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ကေဝလကပ္ပံ သံဃဘေဒါယ
ဌိတော”တိ^၉ ဧဝမာဒိသု ဒဠတ္ထတာ။ “ကေဝလီ ဝုသိတဝါ ဥတ္တမပုရိသောတိ
ဝုစ္စတိ”တိ^{၁၀} ဧဝမာဒိသု ဝိသံယောဂေါ။ ဣမ ပနဿ အနဝသေသတ္ထော
အဓိပ္ပေတော။

ကပ္ပသဒ္ဓေါ ပနာယံ အဘိသဒ္ဓဟနဝေါဟာရကာလပညတ္တိဆေဒနဝိကပ္ပ-
လေသသမန္တဘာဝါဒိအနေကတ္ထော။ တထာ ဟိဿ “ဩကပ္ပနိယမေတံ
ဘောတော ဂေါတမဿ။ ယထာ တံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ^{၁၁}
ဧဝမာဒိသု အဘိသဒ္ဓဟနမတ္ထော။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ သမဏ-
ကပ္ပေဟိ ဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတု”န္တိ^{၁၂} ဧဝမာဒိသု ဝေါဟာရော။ “ယေန သုဒ္ဓံ နိစ္စကပ္ပံ
ဝိဟရာမိ”တိ^{၁၃} ဧဝမာဒိသု ကာလော။ “ဣစ္စာယသ္မာ ကပ္ပေါ”တိ^{၁၄} ဧဝမာဒိသု
ပညတ္တိ။ “အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿ”တိ^{၁၅} ဧဝမာဒိသု ဆေဒနံ။ “ကပ္ပတိ
ဒွင်္ဂုလကပ္ပေါ”တိ^{၁၆} ဧဝမာဒိသု ဝိကပ္ပေါ။ “အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတု”န္တိ^{၁၇}
ဧဝမာဒိသု လေသော။ “ကေဝလကပ္ပံ ဝေဠုဝနံ ဩဘာသေတွာ”တိ^{၁၈}

၁-ဒီ ၁-၈၆-ပိဋေ။	၂-သံ ၁-၂၀၆-ပိဋေ။	၃-သံ ၁-၁၀၅-ပိဋေ။
၄-ဝိ ၁-၃၅၃-ပိဋေ။	၅-ဝိ ၁-၁-ပိဋေ။	၆-ဝိ ၃-၃၆-ပိဋေ။
၇-ဝိ ၃-၁-ပိဋေ။	၈-အံ ၂-၃၃၁-ပိဋေ။	၉-အံ ၁-၅၆၂-ပိဋေ။
၁၀-အံ ၃-၂၆၉-ပိဋေ။	၁၁-မ ၂-၃၁၆-ပိဋေ။	၁၂-ဝိ ၄-၂၄၄-ပိဋေ။
၁၃-မ ၂-၃၁၆-ပိဋေ။	၁၄-ခု ၁-၄၄၄-ပိဋေ။	၁၅-ခု ၂-၁၀၀-ပိဋေ။
၁၆-ဝိ ၄-၄၉၁-ပိဋေ။	၁၇-အံ ၃-၁၄၈-ပိဋေ။	၁၈-သံ ၁-၅၀-ပိဋေ။

ဝေမာဒီသု သမန္တဘာဝေါ။ ဣမ ပန သမန္တဘာဝေါ အတ္ထော အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ “ကေဝလကပ္ပံ ဂိဇ္ဈကုဋ်”န္တိ ဧတ္ထ အနဝသေသံ သမန္တတော ဂိဇ္ဈကုဋ်န္တိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဩဘာသေတွာတိ ဝတ္ထမာလာလင်္ကာရသရိရသမုဋ္ဌိတာယ အာဘာယ ဖရိတွာ၊ စန္ဒိမာ ဝိယ သူရိယော ဝိယ စ ဧကောဘာသံ ဧကပဇ္ဇောတံ ကရိတွာတိ အတ္ထော။ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ သူတိ ဒေဝတာနံ ဒသဗလဿ သန္တိကေ နိသိန္ဒဋ္ဌာနံ နာမ န ဗဟု၊ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ပရိတ္တဂါရဝဝသေန နိသီဒိံ သု။

၂၇၆။ ဝေဿဝဏောတိ ကိဉ္ဇာပိ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော အာဂတာ၊ ဝေဿဝဏော ပန ဒသဗလဿ ဝိဿာသိကော ကထာပဝတ္တနေ ဗျတ္တော သုသိက္ခိတော၊ တသ္မာ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ။ ဥဋ္ဌာရာတိ မဟေသက္ခာနုဘာဝသမ္ပန္နာ။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာတိ ပါဏာတိပါတေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အာဒိနဝံ ဒသေတွာ တတော ဝေရမဏိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ သန္တိ ဥဋ္ဌာရာ ယက္ခာ နိဝါသိနောတိ တေသု သေနာသနေသု သန္တိ ဥဋ္ဌာရာ ယက္ခာ နိဗဒ္ဓဝါသိနော။ အာဇာနည်ဋီယန္တိ အာဇာနည်နဂရေ ဗဒ္ဓတ္တာ ဧဝံနာမံ။ ကိံ ပန ဘဂဝတော အပစ္စက္ခဓမ္မော နာမ အတ္ထိတိ၊ နတ္ထိ။ အထ ကသ္မာ ဝေဿဝဏော “ဥဂ္ဂဏှာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိအာဒိမာဟ။ ဩကာသကရဏတ္ထံ။ သော ဟိ ဘဂဝန္တံ ဣမံ ပရိတ္တံ သာဝေတုံ ဩကာသံ ကာရေန္တော ဝေမာဟ။ သတ္ထု ကထိတေ ဣမံ ပရိတ္တံ ဂရု ဘဝိဿတိတိပိ အာဟ။ ဖာသုဝိဟာရာယာတိ ဂမနဋ္ဌာနာဒီသု စတူသု ဣရိယာပထေသု သုခဝိဟာရာယ။

၂၇၇။ စက္ခုမန္တဿာတိ န ဝိပဿိယေဝ စက္ခုမာ၊ သတ္တပိ ဗုဒ္ဓါ စက္ခုမန္တော၊ တသ္မာ ဧကေကဿ ဗုဒ္ဓဿ ဧတာနိ သတ္တ သတ္တ နာမာနိ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗေပိ ဗုဒ္ဓါ စက္ခုမန္တော၊ သဗ္ဗေ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မိနော၊ သဗ္ဗေ နှာတကိလေသတ္တာ နှာတကာ။ သဗ္ဗေ မာရသေနာပမဒ္ဓိနော၊ သဗ္ဗေ ဝုသိတဝန္တော၊ သဗ္ဗေ ဝိမုတ္တာ၊ သဗ္ဗေ အင်္ဂတော ရသ္မိနံ နိက္ခန္တတ္တာ အင်္ဂီရသာ။ န ကေဝလဉ္စ ဗုဒ္ဓါနံ ဧတာနေဝ သတ္တ နာမာနိ၊ အသင်္ချေယျာနိ နာမာနိ သဂုဏေန မဟေသိနောတိ ဝုတ္တံ။

ဝေဿဝဏော ပန အတ္တနော ပါကဋ္ဌနာမဝသေန ဝေမာဟ။ တေ ဇနာတိ ဣမ ဒီဏာသဝါ ဇနာတိ အဓိပ္ပေတော။ အပိသုဏာဏာတိ ဒေသနာသိသမတ္တမေတံ၊ အမုသာ အပိသုဏာ အဖရုသာ မန္တဘာဏိနောတိ၊ အတ္ထော။

၁-နိဟတကိလေသတ္တာ (သီ) ၂-မတ္တဘာဏိနောတိ (သီ)

မဟတ္တာတိ မဟန္တဘာဝံ ပတ္တာ။ “မဟန္တာ”တိပိ ပါဠော၊ မဟန္တာတိ အတ္ထော။ ဝိတဿာရဒါတိ နိဿာရဒါ ဝိဂတလောမဟံသာ။

ဟိတန္တိ မေတ္တာဖရဏေန ဟိတံ။ ယံ နမဿန္တိတိ ဧတ္ထ ယန္တိ နိပါတမတ္တံ။ မဟတ္တန္တိ မဟန္တံ။ အယမေဝ ဝါ ပါဠော၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “ယေ စာပိ လောကေ ကိလေသနိဗ္ဗာနေန နိဗ္ဗုတာ ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ၊ ဝိဇ္ဇာဒိဂုဏသမ္ပန္နဉ္စ ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ ဂေါတမံ နမဿန္တိ၊ တေ ဇနာ အပိသုဏာ၊ တေသမ္ပိ နမတ္ထု။”တိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန တေ ဇနာ အပိသုဏာတိ တေ ဗုဒ္ဓါ အပိသုဏာတိ ဧဝံ ပဌမဂါထာယ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ ဝဏ္ဏော ကထိတော၊ တသ္မာ ပဌမဂါထာ သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ ဝသေန ဝုတ္တာ။ ဒုတိယဂါထာယ “ဂေါတမ”န္တိ ဒေသနာမုခမတ္ထမေတံ။ အယမ္ပိ ဟိ သတ္တန္တံယေဝ ဝသေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော၊ လောကေ ပဏ္ဍိတာ ဒေဝမနုဿာ ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ၊ တဿ စ တတော ပုရိမာနဉ္စ ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု။တိ။

၂၇၀။ ယတော ဥဂ္ဂစ္ဆတိတိ ယတော ဌာနတော ဥဒေတိ။ အာဒိစ္စောတိ အဒိတိယာ ပုတ္တော၊ ဝေဝစနမတ္တံ ဝါ ဧတံ သူရိယသဒ္ဓဿ။ မဟန္တံ မဏ္ဍလံ အဿာတိ မဏ္ဍလီမဟာ။ ယဿ ဖုဂ္ဂစ္ဆမာနဿာတိ ယမ္ပိ ဥဂ္ဂစ္ဆမာနေ။ သံဝရိပိ နိရုဇ္ဈတိတိ ရတ္ထိ အန္တရဓာယတိ။ ယဿ ဖုဂ္ဂတေတိ ယသ္မိံ ဥဂ္ဂတေ။

ရဟဒေါတိ ဥဒကရဟဒေါ။ တတ္ထာတိ ယတော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ သူရိယော၊ တသ္မိံ ဌာနေ။ သမုဒ္ဓေါတိ ယော သော ရဟဒေါတိ ဝုတ္တော၊ သော န အညော၊ အထ ခေါ သမုဒ္ဓေါ။ သရိတောဒကောတိ ဝိသဇ္ဇောဒကော၊ သရိတာ နာနပ္ပကာရာ နဒိယော အဿံ ဥဒကေ ပဝိဋ္ဌာတိ ဝါ သရိတောဒကော။ ဧဝံ တံ တတ္ထ ဇာနန္တိတိ တံ ရဟဒံ တတ္ထ ဧဝံ ဇာနန္တိ။ ကိန္တိ ဇာနန္တိ? သမုဒ္ဓေါ သရိတောဒကောတိ ဧဝံ ဇာနန္တိ။

ဣတောတိ သိနေရုတော ဝါ တေသံ နိသိန္နဌာနတော ဝါ။ ဇနောတိ အယံ မဟာဇနော။ ဧကနာမာတိ ဣန္ဒနာမေန ဧကနာမာ။ သဗ္ဗေသံ ကိရ တေသံ သက္ကဿ ဒေဝရညော နာမမေဝ နာမမကံသု။ အသီတိ ဒသ ဧကော စာတိ ဧကနဝုတိဇနာ။ ဣန္ဒနာမာတိ ဣန္ဒောတိ ဧဝံနာမာ။ ဗုဒ္ဓံ အာဒိစ္စပန္နုနန္တိ ကိလေသနိဗ္ဗါပဂမနေနာပိ ဗုဒ္ဓံ။ အာဒိစ္စေန သမာနဂေါတ္တတာယပိ အာဒိစ္စပန္နုနံ။ ကုသလေန သမေက္ခသီတိ အနဝဇ္ဇေန နိပုဏေန ဝါ သဗ္ဗညုတညာဏေန မဟာဇနံ ဩလောကေသိ။ အမနုဿာပိ တံ ဝန္တန္တိတိ အမနုဿာပိ တံ

၁-ဝိပတောဒကော (က)

“သဗ္ဗညုတညာဏေန မဟာဇနံ ဩလောကေသီ”တိ ဝတွာ ဝန္တန္တိ။ သုတံ နေတံ အဘိဏ္ဍသောတိ ဧတံ အမှေဟိ အဘိက္ခဏံ သုတံ။ ဇိနံ ဝန္တုထ ဂေါတမံ၊ ဇိနံ ဝန္တုမ ဂေါတမန္တိ အမှေဟိ ပုဋ္ဌာ ဇိနံ ဝန္တုမ ဂေါတမန္တိ ဝဒန္တိ။

၂၇၉။ ယေန ပေတာ ပဝုစ္စန္တိတိ ပေတာ နာမ ကာလင်္ကတာ၊ တေ ယေန ဒိသာဘာဂေန နိဟရိယန္တုတိ ဝုစ္စန္တိ။ ပိသုဏာ ပိဋ္ဌိမံသိကာတိ ပိသုဏာဝါစာ စေဝ ပိဋ္ဌိမံသံ ခါဒန္တာ ဝိယ ပရမ္ပုခါ ဂရဟကာ စ။ ဧတေ စ ယေန နိဟရိယန္တုတိ ဝုစ္စန္တိ၊ သဗ္ဗေပိ ဟေတေ ဒက္ခိဏဒွါရေန နိဟရိတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဥယျန္တ၊ ဝါ ဆိဇ္ဇန္တ၊ ဝါ ဟညန္တ၊ ဝါတိ ဧဝံ ဝုစ္စန္တိ။ ဣတော သာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာတိ ယေန ဒိသာဘာဂေန တေ ပေတာ စ ပိသုဏာဒိကာ စ နိဟရိယန္တုတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဣတော သာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။ ဣတောတိ သိနေရတော ဝါ တေသံ နိသိန္နဋ္ဌာနတော ဝါ။ ကုမ္ဘဏ္ဍာနန္တိ တေ ကိရ ဒေဝါ မဟောဒရာ ဟောန္တိ၊ ရဟဿင်္ဂမ္ပိ စ နေသံ ကုမ္ဘော ဝိယ မဟန္တိ ဟောတိ။ တသ္မာ ကုမ္ဘဏ္ဍာတိ ဝုစ္စန္တိ။

၂၈၀။ ယတ္ထ စောဂ္ဂစ္ဆတိ သူရိယောတိ ယသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ သူရိယော အတ္ထံ ဂစ္ဆတိ။

၂၈၁။ ယေနာတိ ယေန ဒိသာဘာဂေန။ မဟာနေရူတိ မဟာသိနေရ ပဗ္ဗတရာဇာ။ သုဒဿနောတိ သောဝဏ္ဏမယတ္တာ သုန္ဒရဒဿနော။ သိနေရဿ ဟိ ပါစိနပဿံ ရဇတမယံ၊ ဒက္ခိဏပဿံ မဏိမယံ၊ ပစ္ဆိမပဿံ ဖလိကမယံ၊ ဥတ္တရပဿံ သောဝဏ္ဏမယံ၊ တံ မနုညဒဿနံ ဟောတိ။ တသ္မာ ယေန ဒိသာဘာဂေန သိနေရ သုဒဿနောတိ အယမေတ္ထတ္ထော။ မနုဿာ တတ္ထ ဇာယန္တိတိ တတ္ထ ဥတ္တရကုရုမ္ပိ မနုဿာ ဇာယန္တိ။ အမမာတိ ဝတ္ထာဘရဏ-ပါနဘောဇနာဒိသုပိ မမတ္တဝိရဟိတာ။ အပရိဂ္ဂဟာတိ ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေန အပရိဂ္ဂ-ဟာ။ တေသံ ကိရ “အယံ မယံ ဘရိယာ”တိ မမတ္တံ န ဟောတိ၊ မာတရံ ဝါ ဘဂိနိံ ဝါ ဒိသ္မာ ဆန္ဒရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ။

နံပိ နိယန္တိ နင်္ဂလာတိ နင်္ဂလာနိပိ တတ္ထ “ကသိကမ္ပံ ကရိဿာမာ”တိ န ခေတ္တံ နိယန္တိ။ အကဋ္ဌပါကိမန္တိ အကဋ္ဌေ ဘူမိဘာဂေ အရညေ သယမေဝ ဇာတံ။ တဏှုလပ္ပလန္တိ တဏှုလာဝ တဿ ဖလံ ဟောတိ။

တုဏှိကိရေ ပစိတွာနာတိ ဥက္ခလိယံ အာကိရိတွာ နိဒ္ဒါမင်္ဂါရေန အဂ္ဂိနာ ပစိတွာ။ တတ္ထ ကိရ ဇောတိကပါသာဏာ^၁ နာမ ဟောန္တိ။ အထ ခေါ တေ

၁-ဇောတိပါသာဏာ (သိ)

တယော ပါသာဏေ ဌပေတွာ တံ ဥက္ခလိံ အာရောပေန္တိ။ ပါသာဏေဟိ တေဇော သမုဋ္ဌဟိတွာ တံ ပစတိ။ တတော ဘုဉ္ဇန္တိ ဘောဇနန္တိ တတော ဥက္ခလိတော ဘောဇနမေဝ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ အညော သူပေါ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ န ဟောတိ၊ ဘုဉ္ဇန္တာနံ စိတ္တာနုကုလောယေဝဿ ရသော ဟောတိ။ တေ တံ ဌာနံ သမ္ပတ္တာနံ ဒေန္တိယေဝ၊ မစ္ဆရိယစိတ္တံ နာမ န ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓပစ္စေက-ဗုဒ္ဓါဒယောဝိ မဟိဒ္ဓိကာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ပိဏ္ဍပါတံ ဂဏှန္တိ။

ဂါဝိံ ကေခုရံ ကတွာတိ ဂါဝိံ ဂဟေတွာ ကေခုရံ ဝါဟနမေဝံ ကတွာ။ တံ အဘိရုပ္ပ ဝေဿဝဏဿ ပရိစာရကာ ယက္ခာ။ အနုယန္တိ ဒိသောဒိသန္တိ တာယ တာယ ဒိသာယ စရန္တိ။ ပသံ ကေခုရံ ကတွာတိ ဌပေတွာ ဂါဝိံ အဝသေသစတုပ္ပဒဇာတိကံ ပသံ ကေခုရံ ဝါဟနမေဝ ကတွာ ဒိသောဒိသံ အနုယန္တိ။

ဣတ္ထိံ ဝါ ဝါဟနံ ကတွာတိ ယေဘုယျေန ဂတ္ထိနိံ မာတုဂါမံ ဝါဟနံ ကရိတွာ။ တဿံ ပိဋ္ဌိယာ နိသိဒိတွာ စရန္တိ။ တဿာ ကိရ ပိဋ္ဌိ ဩနမိတုံ သဟတိ။ ဣတရာ ပန ဣတ္ထိယော ယာနေ ယောဇေန္တိ။ ပုရိသံ ဝါဟနံ ကတွာတိ ပုရိသေ ဂဟေတွာ ယာနေ ယောဇေန္တိ။ ဂဏှန္တာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကေ ဂဟေတုံ န သက္ကောန္တိ။ ယေဘုယျေန ပစ္စန္တိမိလက္ခဝါသိကေ^၂ ဂဏှန္တိ။ အညတရော ကိရေတ္ထ ဇာနပဒေါ ဧကဿ ထေရဿ သမိပေ နိသိဒိတွာ နိဒ္ဒါယတိ၊ ထေရော “ဥပါသက အတိဝိယ နိဒ္ဒါယသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ “အဇ္ဇ ဘန္တေ သဗ္ဗရတ္ထိံ ဝေဿဝဏဒါသေဟိ ကိလမိတောမ္ပိ”တိ အာဟ။

ကုမာရိံ ဝါဟနံ ကတွာတိ ကုမာရိယော ဂဟေတွာ ကေခုရံ ဝါဟနံ ကတွာ ရထေ ယောဇေန္တိ။ ကုမာရဝါဟနေပိ ဧသေဝ နယော။ ပစာရာ တဿ ရာဇိနောတိ တဿ ရညော ပရိစာရိကာ။ ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနန္တိ န ကေဝလံ ဂေါယာနာဒိနိယေဝ၊ ဟတ္ထိအဿယာနာဒိနိပိ အဘိရုဟိတွာ ဝိစရန္တိ။ ဒိဗ္ဗံ ယာနန္တိ အညမ္ပိ နေသံ ဗဟုဝိဓံ ဒိဗ္ဗယာနံ ဥပဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ၊ တောနိ တာဝ နေသံ ဥပကပ္ပနယာနာနိ။ တေ ပန ပါသာဒေ ဝရသယနမ္ပိ နိပန္နာပိ ဝိဋ္ဌသိဝိကာဒိသု စ နိသိန္နာပိ ဝိစရန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပါသာဒါ သိဝိကာ စေဝါ”တိ။ မဟာရာဇဿ ယသဿိနောတိ ဧဝံ အာနဘာဝသမ္ပန္နဿ ယသဿိနော မဟာရာဇဿ တောနိ ယာနာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

၁-ကေခုရံ အသံ ဝိယ ဝါဟနမေဝ (သျှာ၊က) ၂-ပစ္စန္တိမိလက္ခဝါသိကေ (သိ)

တဿ စ နဂရာ အဟု၊ အန္တလိက္ခေ သုမာပိတာတိ တဿ ရညော အာကာသေ သုဠု မာပိတာ ဧတေ အာဇာနည်နာဠိယနာ နဂရာ အဟေသုံ၊ နဂရာနိ ဘဝိသုတိ အတ္ထော။ ဧကဗ္ဗိဿ နဂရံ အာဇာနည်နာ နာမ အာသိ၊ ဧကံ ကုသိနာဠိယ နာမ၊ ဧကံ ပရကုသိနာဠိယ နာမ၊ ဧကံ နာဠိယရိယာ နာမ၊ ဧကံ ပရကုသိဠိနာဠိယ နာမ။

ဥတ္တရေန ကသိဝန္တောတိ တသ္မိံ ဌတွာ ဥဇုံ ဥတ္တရဒိသာယ ကသိဝန္တော နာမ အညံ နဂရံ။ ဇနောဃမပရေန စာတိ ဧတဿ အပရဘာဂေ ဇနောဃံ နာမ အညံ နဂရံ။ နဝနဝတိယောတိ အညမ္ဗိ နဝနဝတိယော နာမ ဧကံ နဂရံ။ အပရံ အဗ္ဗရအဗ္ဗရဝတိယော နာမ။ အာဠကမန္ဒာတိ အပရမ္ဗိ အာဠကမန္ဒာ နာမ ရာဇဓာနီ။

တသ္မာ ကုဝေရော မဟာရာဇာတိ အယံ ကိရ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ ကုဝေရော နာမ ဗြာဟ္မဏော ဟုတွာ ဥစ္ဆုဝပုံ ကာရေတွာ သတ္တ ယန္တာနိ ယောဇေသိ။ ဧကိဿာယ ယန္တသာလာယ ဥဋ္ဌိတံ အာယံ အာဂတာဂတဿ မဟာဇနဿ ဒတွာ ပုညံ အကာသိ။ အဝသေသသာလာဟိ တတ္ထေဝ မဟုတရော အာယော ဥဋ္ဌာသိ၊ သော တေန ပသိဒိတွာ အဝသေသသာလာသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ ဂဟေတွာ ဝိသတိ ဝဿသဟဿာနိ ဒါနံ အဒါသိ။ သော ကာလံ ကတွာ စာတု-မဟာရာဇိကေသု ကုဝေရော နာမ ဒေဝပုတ္တော ဇာတော။ အပရဘာဂေ ဝိသာဏာယ ရာဇဓာနိယာ ရဇံ ကာရေသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဝေဿ-ဝဏောတိ ဝုစ္စတိ။

ပစ္စေသန္တော ပကာသေန္တိတိ ပဋိသေန္တော ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္ထေ ဥပပရိက္ခ-မာနာ အနုသာသမာနာ အညေ ဒွါဒသ ယက္ခရဋ္ဌိကာ ပကာသေန္တိ။ တေ ကိရ ယက္ခရဋ္ဌိကာ သာသနံ ဂဟေတွာ ဒွါဒသန္တံ ယက္ခဒေါဝါရိကာနံ နိဝေဒေန္တိ။ ယက္ခဒေါဝါရိကာ တံ သာသနံ မဟာရာဇဿ နိဝေဒေန္တိ။ ဣဒါနိ တေသံ ယက္ခရဋ္ဌိကာနံ နာမံ ဒသေန္တော တတောလာတိအာဒိမာဟ။ တေသု ကိရ ဧကော တတောလာ နာမ၊ ဧကော တတ္ထလာ နာမ၊ ဧကော တတော-တလာ နာမ၊ ဧကော ဩဇေသိ နာမ၊ ဧကော တေဇေသိ နာမ၊ ဧကော တတောဇေသိ နာမ။ သူရော ရာဇာတိ ဧကော သူရော နာမ၊ ဧကော ရာဇာ နာမ၊ ဧကော သူရောရာဇာ နာမ၊ အရိဋ္ဌော နေမိတိ ဧကော အရိဋ္ဌော နာမ၊ ဧကော နေမိ နာမ၊ ဧကော အရိဋ္ဌနေမိ နာမ။

ရဟဒေါပိ တတ္ထ ဓရဏီ နာမာတိ တတ္ထ ပနေကော နာမေန ဓရဏီ နာမ ဥဒကရဟဒေါ အတ္ထိ၊ ပဏ္ဍာသယောဇနာ မဟာပေါက္ခရဏီ အတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယတော မေဃာ ပဝဿန္တိတိ ယတော ပေါက္ခရဏီတော ဥဒကံ ဂဟေတွာ မေဃာ ပဝဿန္တိ။ ဝဿာ ယတော ပတာယန္တိတိ ယတော ဝုဠိယော အဝတ္ထရမာနာ နိဂစ္ဆန္တိ။ မေဃေသု ကိရ ဥဠိတေသု တတော ပေါက္ခရဏီတော ပုရာဏဥဒကံ ဘဿတိ။ ဥပရိ မေဃော ဥဠဟိတွာ တံ ပေါက္ခရဏီ နဝေါဒကေန ပူရေတိ။ ပုရာဏောဒကံ ဟေဠိမံ ဟုတွာ နိက္ခမတိ။ ပရိပုဏ္ဏာယ ပေါက္ခရဏိယာ ဝလာဟကာ ဝိဂစ္ဆန္တိ။ သဘာပီတိ သဘာ။ တဿာ ကိရ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ သာလဝတိယာ နာမ လတာယ ပရိက္ခိတ္တော ဒွါဒသယောဇနိကော ရတနမဏ္ဍပေါ အတ္ထိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ပယိရူပါသန္တိတိ နိသီဒန္တိ။ တတ္ထ နိစ္စဖလာ ရုက္ခာတိ တသ္မိံ ဌာနေ တံ မဏ္ဍပံ ပရိဝါရေတွာ သဒါ ဖလိတာ အဗ္ဗဇမ္ဗုအာဒယော ရုက္ခာ နိစ္စပုပ္ဖိတာ စ စမ္ပကမာလာဒယောတိ ဒသေတိ။ နာနာဒီဇဂဏာယုတာတိ ဝိဝိပေက္ခိသဿံသမာကုလာ။ မယူရကောဉ္ဇာဘိရူဒါတိ မယူရေဟိ ကောဉ္ဇသကုဏေဟိ စ အဘိရုဒါ ဥပဂိတာ။

ဇိဝဠိဝကသဒ္ဓေတ္တာတိ “ဇိဝ ဇိဝါ”တိ ၂ ဧဝံ ဝိရဝန္တာနံ ဇိဝဠိဝကသကုဏာနံပိ ဧတ္ထ သဒ္ဓေါ အတ္ထိ။ ဩဠဝစိတ္တကာတိ “ဥဠေဟိ စိတ္တ၊ ဥဠေဟိ စိတ္တာ”တိ ၃ ဧဝံ ဝဿမာနာ ဥဠဝစိတ္တကသကုဏာပိ တတ္ထ ဝိစရန္တိ။ ကုက္ကုဒ္ဓကာတိ ဝနကုက္ကုဒ္ဓကာ။ ကုဠိရကာတိ သုဝဏ္ဏကုက္ကုဒ္ဓကာ။ ဝနေတိ ပဒုမဝနေ။ ပေါက္ခရသာတကာတိ ပေါက္ခရသာတကာ နာမ သကုဏာ။

သုကသာဠိကသဒ္ဓေတ္တာတိ သုကာနဉ္စ သာဠိကာနဉ္စ သဒ္ဓေါ ဧတ္ထ။ ဒဏ္ဍမာဏဝကာနိ စာတိ မနုဿမုခသကုဏာ။ တေ ကိရ ဒ္ဓိဟိ ဟတ္ထေဟိ သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဧကံ ပေါက္ခရပတ္တံ အက္ကမိတွာ အနန္တရေ ပေါက္ခရပတ္ထေ သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍံ နိက္ခိပန္တာ ဝိစရန္တိ။ သောဘတိ သဗ္ဗကာလံ သာတိ သာ ပေါက္ခရဏီ သဗ္ဗကာလံ သောဘတိ။ ကုဝေရနဠိနိတိ ကုဝေရဿ နဠိနိ ပဒုမသရဘူတာ၊ သာ ဓရဏီ နာမ ပေါက္ခရဏီ သဒါ နိရန္တရံ သောဘတိ။

၂၀၂။ ယဿ ကဿစီတိ ဣဒံ ဝေဿဝဏော အာဠာနာဠိယံ ရက္ခံ နိဠပေတွာ တဿာ ပရိကမ္ပံ ဒသေန္တော အာဟ။ တတ္ထ သုဂ္ဂဟိတာတိ အတ္ထဉ္စ ဗျဉ္စနဉ္စ ပရိသောဓေတွာ သုဠု ဥဂ္ဂဟိတာ။ သမတ္တာ ပရိယာပုတာတိ ပဒဗျဉ္စနာနိ

၁-စမ္ပကမာလာဒယောတိ (သီ) ၂-ဇိဝံ ဇိဝါတိ (သီ) ၃-ဥဠေဟိ စိတ္တ၊ ဥဠေဟိ စိတ္တတိ (သီ)

အဟာပေတွာ ပရိပုဏ္ဏံ ဥဂ္ဂဟိတာ။ အတ္ထမိ ပါဠိမိ ဝိသံဝါဒေတွာ သဗ္ဗသော
ဝါ ပန အပ္ပဂုဏံ ကတွာ ဘဏန္တဿ ဟိ ပရိတ္တံ တေဇဝန္တံ န ဟောတိ။
သဗ္ဗသော ပဂုဏံ ကတွာ ဘဏန္တဿေဝ တေဇဝန္တံ ဟောတိ။ လာဘဟေတု
ဥဂ္ဂဟေတွာ ဘဏန္တဿာပိ အတ္တံ န သာဓေတိ။ နိဿရဏပက္ခေ ဌတွာ မေတ္တံ
ပုရေစာရိကံ ကတွာ ဘဏန္တဿေဝ အတ္ထာယ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။
ယက္ခပစာဓောတိ ယက္ခပရိစာရကော။

ဝတ္ထု ဝါတိ သရဝတ္ထု ဝါ။ ဝါသံ ဝါတိ တတ္ထ နိဗဒ္ဓဝါသံ ဝါ။ သမိတိန္တိ
သမာဂမံ။ အနာဝယန္တိ န အာဝါဟယုတ္တံ။ အဝိဝယန္တိ န ဝိဝါဟယုတ္တံ။ တေန
သဟာ^၃ အာဝါဟဝိဝါဟံ န ကရေယုန္တိ အတ္ထော။ အတ္တာဟိဝိ ပရိပုဏ္ဏာဟိတိ
“ကဋ္ဌာရက္ခိ ကဋ္ဌာရဒန္တာ”တိ ဧဝံ ဧတေသံ အတ္တဘာဝံ ဥပနေတွာ ဝုတ္တာဟိ
ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနာဟိ ပရိဘာသာဟိ ပရိဘာသေယျံ။ ယက္ခအက္ခောသေဟိ နာမ
အက္ခောသေယုန္တိ အတ္ထော။ ရိတ္တမိဿ ပတ္တန္တိ ဘိက္ခုနံ ပတ္တသဒိသမေဝ
လောဟပတ္တံ ဟောတိ။ တံ သီသေ နိက္ကုဋ္ဌိတံ ယာဝ ဂလဝါဠကာ ဘဿတိ။
အထ နံ မဇ္ဈေ အယောဒီလေန အာကောဠေန္တိ။

ဝဏ္ဏာတိ ကောဓနာ။ ရုဒ္ဓါတိ ဝိရုဒ္ဓါ။ ရဘဿာတိ ကရဏုတ္တရိယာ။
နေဝ မဟာရာဇာနံ အာဒိယန္တိတိ ဝစနံ န ဂဏန္တိ။ အာဏံ န ကရေန္တိ။
မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနန္တိ အဋ္ဌဝိသတိယက္ခသေနာပတိနံ။ ပုရိသကာနန္တိ
ယက္ခသေနာပတိနံ ယေ မနဿာ^၂ တေသံ။ အဝရုဒ္ဓါ နာမာတိ ပစ္စာမိတ္တာ
ဝေရိနော။ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗန္တိ ပရိတ္တံ ဝတွာ အမနုဿေ ပဋိက္ကမာပေတုံ
အသက္ခောန္တေန ဧတေသံ ယက္ခာနံ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗံ၊ ဧတေ ဇာနာပေတဗ္ဗာတိ
အတ္ထော။

ပရိတ္တပရိကမ္မကထာ

ဣဓ ပန ဌတွာ ပရိတ္တဿ ပရိကမ္မံ ကထေတဗ္ဗံ။ ပဌမမေဝ ဟိ အာဇာနည်ဋီယ-
သုတ္တံ န ဘဏိတဗ္ဗံ၊ မေတ္တသုတ္တံ ဓဇဂ္ဂသုတ္တံ ရတနသုတ္တန္တိ ဣမာနိ သတ္တာဟံ
ဘဏိတဗ္ဗာနိ။ သစေ မုဗ္ဗတိ၊ သုန္ဒရံ။ နော စေ မုဗ္ဗတိ၊ အာဇာနည်ဋီယသုတ္တံ
ဘဏိတဗ္ဗံ၊ တံ ဘဏန္တေန ဘိက္ခုနာ ပိဋ္ဌံ ဝါ မံသံ ဝါ န ခါဒိတဗ္ဗံ၊ သုသာနေ
န ဝသိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? အမနုဿာ ဩကာသံ လဘန္တိ။ ပရိတ္တကရဏဋ္ဌာနံ
ဟရိတုပလိတ္တံ ကာရေတွာ တတ္ထ ပရိသုဒ္ဓံ အာသနံ ပညပေတွာ နိသိဒိတဗ္ဗံ။

၁-တေနဿ (က) ၂-အမနုဿာ (သီ)၊ မနုဿာ (က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

ပရိတ္တကာရကော ဘိက္ခု ဝိဟာရတော သရံ နေန္တေဟိ ဖလကာဝုဓေဟိ ပရိဝါရေတွာ နေတဗ္ဗော။ အဗ္ဘောကာသေ နိသီဒိတွာ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဒွါရဝါတ-ပါနာနိ ပိဒဟိတွာ နိသိန္ဓေန အာဝုဓဟေတ္ထေဟိ သံပရိဝါရိတေန မေတ္ထစိတ္တံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပဌမံ သိက္ခာပဒါနိ ဂါဟာပေတွာ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဿ ပရိတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝမိ မောစေတုံ အသက္ကောန္တေန ဝိဟာရံ အာနေတွာ စေတိယင်္ဂဏေ နိပဇ္ဇာပေတွာ အာသနပူဇံ ကာရေတွာ ဒီပေ ဇာလာပေတွာ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ မင်္ဂလကထာ^၁ ဝတ္တဗ္ဗာ။ သဗ္ဗ-သန္ဓိပံါတော ဘောသေတဗ္ဗော။ ဝိဟာရဿ ဥပဝနေ ဇေဋ္ဌကရုက္ခော နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဘိက္ခုသံဃော တုမှာကံ အာဂမနံ ပဋိမာနေတိတိ ပဟိဏိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗသန္ဓိပါတဋ္ဌာနေ အနာဂန္တု နာမ န လဗ္ဘတိ။ တတော အမနုဿဂဟိ-တကော “တွံ ကော နာမာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ နာမေ ကထိတေ နာမေနေဝ အာလပိတဗ္ဗော။ ဣတ္ထန္ဓာမ တုယံ မာလာဂန္ဓာဒီသု ပတ္တိ အာသနပူဇာယ ပတ္တိ ပိဏ္ဍပါတေ ပတ္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃေန တုယံ ပဏ္ဍာကာရတ္ထာယ မဟာမင်္ဂလ-ကထာ ဝုတ္တာ၊ ဘိက္ခုသံဃေ ဂါရဝေန ဧတံ မုဉ္ဇာဟိတိ မောစေတဗ္ဗော။ သစေ န မုဉ္ဇတိ၊ ဒေဝတာနံ အာရောစေတဗ္ဗံ “တုမှေ ဇာနာထ၊ အယံ အမနုဿော အမှာကံ ဝစနံ န ကရောတိ၊ မယံ ဗုဒ္ဓအာဏံ ကရိဿာမာ”တိ ပရိတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧတံ တာဝ ဂိဟိနံ ပရိကမ္မံ။ သစေ ပန ဘိက္ခု အမနုဿေန ဂဟိတော ဟောတိ၊ အာသနာနိ ဓောဝိတွာ သဗ္ဗသန္ဓိပါတံ ဘောသာပေတွာ ဂန္ဓမာလာဒီသု ပတ္တိ^၂ ဒတွာ ပရိတ္တံ ဘဏိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဘိက္ခုနံ ပရိကမ္မံ။

ဝိက္ခန္ဓိတဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗသန္ဓိပါတံ ဘောသာပေတွာ အဋ္ဌဝိသတိ ယက္ခသေနာ-ပတယော ကန္ဓိတဗ္ဗာ။ ဝိရဝိတဗ္ဗန္တိ “အယံ ယက္ခော ဂဏှာတိ”တိအာဒိနိ ဘဏန္တေန တေဟိ သဒ္ဓိံ ကထေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဂဏှာတိတိ သရိရေ အဓိမုစ္စတိ။ အာဝိသတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အထ ဝါ လဂ္ဂတိ န အပေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟေဋ္ဌေတိတိ ဥပ္ပန္နံ ရောဂံ ဝဗ္ဗေန္တော ဗာဓတိ။ ဝိဟေဋ္ဌေတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဟိံသတိတိ အပ္ပမံသလောဟိတံ ကရောန္တော ဒုက္ခာပေတိ။ ဝိဟိံသတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ န မုဉ္ဇတိတိ အပ္ပမာဒဂါဟော^၂ ဟုတွာ မုဉ္ဇိတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ဧတေသံ ဝိရဝိတဗ္ဗံ။

၂၀၃။ ဣဒါနိ ယေသံ ဧဝံ ဝိရဝိတဗ္ဗံ၊ တေ ဒဿေတုံ ကတမေသံ ယက္ခာနန္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣန္ဒြော သောမောတိအာဒိနိ တေသံ နာမာနိ။ တေသု

၁-မင်္ဂလဂါထာ (သီ)
 ၂-အပမာရဂါဟော (သီ)၊ သံသုမာရဂါဟော (သျှာ)၊ အာဓာနဂါဟော (?)

ဝေဿာမိတ္တောတိ ဝေဿာမိတ္တပဗ္ဗတဝါသိ ဧကော ယက္ခော။ ယုဂန္ဓရောပိ
 ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတဝါသိယေဝ။ ဟိရိ နေတ္ထိ စ မန္ဓိယောတိ ဟိရိ စ နေတ္ထိ စ မန္ဓိယော
 စ။ မဏိ မာဏိ ဝရော ဒီဃောတိ မဏိ စ မာဏိ စ ဝရော စ ဒီဃော စ။ အထော-
 သေရိသကော သဟာတိ တေဟိ သဟ အညော သေရိသကော နာမ။ “ဣမေသံ
 ယက္ခာနံ။ပ။ ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗ”န္တိ အယံ ယက္ခော ဣမံ ဟေဋ္ဌေတိ ဝိဟေဋ္ဌေတိ
 န မုဗ္ဗတိတိ ဧဝံ ဧတေသံ ယက္ခသေနာပတိနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ တတော တေ
 ဘိက္ခုသံဃော အတ္တနော ဓမ္မအာဏံ ကရောတိ၊ မယဗ္ဗိ အမှာကံ ယက္ခရာဇ-
 အာဏံ ကရောမာတိ ဥဿုက္ကံ ကရိဿန္တိ။ ဧဝံ အမနုဿာနံ ဩကာသော န
 ဘဝိဿတိ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ ဖာသုဝိဟာရော စ ဘဝိဿတိတိ ဒဿေန္တော
 “အယံ ခေါ သာ မာရိသ အာဠာနာဋိယာ ရက္ခာ”တိအာဒိမာဟ။ တံ သဗ္ဗံ၊
 တတော ပရဗ္ဗ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ
အာဠာနာဋိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သင်္ဂီတိသုတ္တံ

၂၉၆။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ သင်္ဂီတိသုတ္တံ။ တတြာယမပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ—
စာရိကံ စရမာနောတိ နိဗဒ္ဓစာရိကံ စရမာနော။ တဒါ ကိရ သတ္တာ ဒသ-
သဟဿစက္ကဝါဠေ ဣဏဇာလံ ပတ္တရိက္ခာ လောကံ ဝေါလောကယမာနော
ပါဝါနဂရဝါသိနော မလ္လရာဇာနော ဒိသွာ ဣမေ ရာဇာနော မယံ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏဇာလဿ အန္တော ပညာယန္တိ ကိံ န ခေါတိ အာဝဇ္ဇန္တော “ရာဇာနော
ဧကံ သန္ဓာဂါရံ ကာရေသုံ၊ မယိ ဂတေ မင်္ဂလံ ဘဏာပေဿန္တိ၊ အဟံ
တေသံ မင်္ဂလံ ဝတွာ ဥယျောဇေတွာ ‘ဘိက္ခုသံဃဿ ဓမ္မကထံ ကထေဟိ’တိ
သာရိပုတ္တံ ဝက္ခာမိ၊ သာရိပုတ္တော တိဟိ ပိဋကေဟိ သမ္ပသိတွာ စုဒ္ဓသ-
ပညာဓိကေန ပဥသဟဿေန ပဋိမဏ္ဍေတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ သင်္ဂီတိသုတ္တံ
နာမ ကထေဿတိ၊ သုတ္တန္တိ အာဝဇ္ဇေတွာ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ သဟ ပဋိ-
သမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿန္တိ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒိသွာ စာရိကံ ပက္ကန္တော။
တေန ဝုတ္တံ “မလ္လေသု စာရိကံ စရမာနော”တိ။

ဥပ္ပတကနဝသန္ဓာဂါရဝဏ္ဏနာ

၂၉၇။ ဥပ္ပတကန္တိ တဿ နာမံ၊ ဥစ္စတ္တာ ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ သန္ဓာဂါရန္တိ
နဂရမဇ္ဈေ သန္ဓာဂါရသာလာ။ သမဏေန ဝါတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ဃရဝတ္ထု-
ပရိဂ္ဂဟကာလေယေဝ ဒေဝတာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂဏှန္တိ။ တသ္မာ
ဒေဝေန ဝါတိ အဝတွာ “သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ကေနစိ ဝါ
မနုဿဘူတေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ဂီသုတိ ဘဂဝတော
အာဂမနံ သုတွာ “အမှေဟိ ဂန္ဓာပိ န ဘဂဝါ အာနိတော၊ ဒူတံ ပေသေတွာပိ
န ပက္ခောသာပိတော၊ သယမေဝ ပန မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော အမှာကံ
ဝသနဋ္ဌာနံ သမ္ပတ္တော၊ အမှေဟိ စ သန္ဓာဂါရသာလာ ကာရိတာ၊ ဧတ္ထ
မယံ ဒသဗလံ အာနေတွာ မင်္ဂလံ ဘဏာပေဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ ဥပ-
သင်္ဂီသု။

၂၉၈။ ယေန သန္ဓာဂါရံ တေနုပသင်္ဂီသုတိ တံ ဒိဝသံ ကိရ သန္ဓာဂါရေ
စိတ္တကမ္ပံ နိဋ္ဌပေတွာ အဋ္ဌကာ မုတ္တမတ္တာ ဟောန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါ စ နာမ အရညဇ္ဈာ-
သယာ အရညာရာမာ၊ အန္တောဂါမေ ဝသေယျံ ဝါ နော ဝါ။ တသ္မာ
ဘဂဝတော မနံ ဇာနိတွာဝ ပဋိဇဉ်ဉိဿာမာတိ စိန္တေတွာ တေ ဘဂဝန္တိ ဥပ-
သင်္ဂီသု။ ဣဒါနိ ပန မနံ လဘိတွာ ပဋိဇဉ်ဉိတုကာမာ ယေန သန္ဓာဂါရံ

တေနပသင်္ကမိံသု။ သဗ္ဗသန္တရိန္တိ ယထာ သဗ္ဗံ သန္တတံ ဟောတိ။ ဧဝံ။ ယေန
 ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသုတိ ဧတ္ထ ပန တေ မလ္လရာဇာနော သန္တာဂါရံ ပဋိ-
 ဇဂ္ဂိတွာ နဂရဝိထိယောပံ သမ္ပဇ္ဇာပေတွာ ဓဇေ ဥဿာပေတွာ ဂေဟဒ္ဓါရေသု
 ပုဏ္ဏသဋ္ဌေ စ ကဒလိယော စ ဌပါပေတွာ သကလနဂရံ ဒီပမာလာဒီဟိ
 ဝိပုကိဏ္ဍတာရကံ ဝိယ ကတွာ ဒီရပါယကေ ဒါရကေ ဒီရံ ပါယျေထ။ ဒဟရေ
 ကုမာရေ လဟုံ လဟုံ ဘောဇာပေတွာ သယာပေထ။ ဥစ္စာသဒ္ဓိံ မာ ကရိတ္ထ။
 အဇ္ဇေ ကေရတ္တိံ သတ္တာ အန္တောဂါမေ ဝသိဿတိ။ ဗုဒ္ဓါ နာမ အပ္ပသဒ္ဓကာမာ
 ဟောန္တိတိ ဘေရိံ စရာပေတွာ သယံ ဒဏ္ဍဒီပိကံ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ
 တေနပသင်္ကမိံသု။

၂၉၉။ ဘဂဝန္တံယေဝ ပုရက္ခတွာတိ ဘဂဝန္တံ ပုရတော ကတွာ။ တတ္ထ
 ဘဂဝါ ဘိက္ခုနဇ္ဇေဝ ဥပါသကာနဇ္ဇ မဇ္ဈေ နိသိန္နော အတိဝိယ ဝိရောစတိ။
 သမန္တပါသာဒိကော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဘိရူပေါ ဒဿနိယော။ ပုရိမ-
 ကာယတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ရသ္မိ ဥဋ္ဌဟိတွာ အသိတိဟတ္ထံ ဌာနံ ဂဏှာတိ။
 ပစ္ဆိမကာယတော။ ဒက္ခိဏဟတ္ထတော။ ဝါမဟတ္ထတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ရသ္မိ
 ဥဋ္ဌဟိတွာ အသိတိဟတ္ထံ ဌာနံ ဂဏှာတိ။ ဥပရိ ကေသန္တတော ပဋ္ဌာယ
 သဗ္ဗကေသာဝဇ္ဇေဟိ မောရဂီဝဏ္ဏော ရသ္မိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂဂနတလေ အသိတိ-
 ဟတ္ထံ ဌာနံ ဂဏှာတိ။ ဟေဋ္ဌာ ပါဒတလေဟိ ပဝါဠဝဏ္ဏော ရသ္မိ ဥဋ္ဌဟိတွာ
 သနပထဝိယံ အသိတိဟတ္ထံ ဌာနံ ဂဏှာတိ။ ဧဝံ သမန္တာ အသိတိ ဟတ္ထမတ္ထံ
 ဌာနံ ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဇ္ဇောတမာနာ ဝိပ္ပန္နမာနာ ဝိဓာဝန္တိ။ သဗ္ဗေ
 ဒိသာဘာဂါ သုဝဏ္ဏစမ္ပကပုပ္ဖေဟိ ဝိကိရိယမာနာ ဝိယ သုဝဏ္ဏသဋ္ဌတော
 နိက္ခန္တသုဝဏ္ဏရသဓာရာဟိ သိဉ္ဇမာနာ ဝိယ ပသာရိတသုဝဏ္ဏပဋ္ဌပရိက္ခိတ္တာ
 ဝိယ ဝေရမ္ဘဝါတသမုဋ္ဌိတကိံ သုကကဏိကာရပုပ္ဖုဏ္ဏသမာကိဏ္ဏာ ဝိယ စ
 ဝိပုကာသန္တိ။

ဘဂဝတောပိ အသိတိအနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာဒ္ဒတ္တိံ သဝရလက္ခဏသမုဇ္ဇလံ
 သရီရံ သမုဂ္ဂတတာရကံ ဝိယ ဂဂနတလံ၊ ဝိကသိတဓိဝ ပဒုမဝနံ၊ သဗ္ဗပါလိ-
 ဗုလ္လော ဝိယ ယောဇနသတိကော ပါရိစ္ဆတ္တကော ပဋိပါဋိယာ ဌာပိတာနံ
 ဒုတ္တိံသစန္ဒာနံ ဒုတ္တိံသသုရိယာနံ ဒုတ္တိံသစက္ကဝတ္တိရာဇာနံ ဒုတ္တိံသဒေဝ-
 ရာဇာနံ ဒုတ္တိံသမဟာဗြဟ္မာနံ သိရိယာ သိရိံ အဘိဘဝမာနံ ဝိယ ဝိရောစတိ။
 ပရိဝါရေတွာ နိသိန္နာ ဘိက္ခုပိ သဗ္ဗေဝ အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ ပဝိဝိတ္တာ အသံသဋ္ဌာ
 အာရဒ္ဓဝိရိယာ ဝတ္တာရော ဝစနက္ခမာ စောဒကာ ပါပဂရဟိနော သီလသမ္ပန္နာ

သမာဓိသမ္ပန္နာ ပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ။ တေဟိ ပရိဝါရိတော ဘဂဝါ ရတ္တကမ္မလပရိက္ခိတ္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏက္ခန္ဓော၊ ရတ္တပဒုမဝနသဏ္ဍမဇ္ဈဂတာ ဝိယ သုဝဏ္ဏနာဝါ၊ ပဝါဠဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏပါသာဒေါ ဝိရောစိတ္တ။

အသိတိမဟာထေရာပိ နံ မေသဝဏ္ဏံ ပံသုကူလံ ပါရုပိတွာ မဏိဝမ္မဝမ္ဗိတာ ဝိယ မဟာနာဂါ ပရိဝါရယိံ သု ဝန္တရာဂါ ဘိန္နကိလေသာ ဝိဇဋ္ဌိတဇဋ္ဌာ ဆိန္ဒု-ဗန္ဓနာ ကုလေ ဝါ ဂဏေ ဝါ အလဂ္ဂါ။ ဣတိ ဘဂဝါ သယံ ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂေဟိ၊ ဝိတဒေါသော ဝိတဒေါသေဟိ၊ ဝိတမောဟော ဝိတမောဟေဟိ၊ နိတ္တဏှော နိတ္တဏှေဟိ၊ နိတ္တိလေသော နိတ္တိလေသေဟိ၊ သယံ ဗုဒ္ဓေါ ဗဟုဿုတ-ဗုဒ္ဓေဟိ ပရိဝါရိတော ပတ္တပရိဝါရိတံ ဝိယ ကေသရံ၊ ကေသရပရိဝါရိတာ ဝိယ ကဏ္ဍိကာ၊ အဋ္ဌနာဂသဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ ဆဒ္ဒန္တော နာဂရာဇာ၊ နဂုဘိဟံသသဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ ဓေတရဋ္ဌော ဟံသရာဇာ၊ သေနံပရိ-ဝါရိတော ဝိယ စက္ကဝတ္တိရာဇာ၊ မရုဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇာ၊ မြဟ္မဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ ဟာရိတော မဟာမြဟ္မာ အသမေန ဗုဒ္ဓဝေသေန အပရိမာဏေန ဗုဒ္ဓဝိလာသေန တဿံ ပရိသတိံ နိသိန္ဓော ပါဝေယျကေ မလ္လေ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေတွာ ဥယျောဇေသိ။

ဧတ္ထ စ ဓမ္မိကဏာ နာမ သန္ဓာဂါရအနုမောဒနပ္ပဋိသံယုတ္တာ ပကိဏ္ဏက-ကထာ ဝေဒိတဗျာ။ တဒါ ဟိ ဘဂဝါ အာကာသဂံ ဩတာရေန္တော ဝိယ ပထဝေါဇံ အာကခုန္တော ဝိယ မဟာဇမ္ဗု မတ္ထကေ ဂဟေတွာ စာလေန္တော ဝိယ ယောဇနိယမရုဂဏံ စက္ကယန္တေန ဝိဇ္ဇေတွာ မရုပါနံ ပါယမာနော ဝိယ စ ပါဝေယျကာနံ မလ္လာနံ ဟိတသုခါဝဟံ ပကိဏ္ဏကကထံ ကထေသိ။

၃၀၀။ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတန္တိ ယံ ယံ ဒိသံ အနုဝိလောကေတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ တုဏှိဘူတမေဝ။ အနုဝိလောကေတွာတိ မံသစက္ခုနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာတိ ဒွိဟိ စက္ခုဟိ တတော တတော ဝိလောကေတွာ။ မံသစက္ခုနာဟိ နေသံ ဗဟိဒ္ဓါ ဣရိယာပထံ ပရိဂ္ဂဟေသိ။ တတ္ထ ကောဘိက္ခုဿာပိ နေဝ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ န ပါဒ-ကုက္ကုစ္စံ အဟောသိ၊ န ကောစိ သီသမုက္ခိပိ၊ န ကထံ ကထေသိ၊ န နိဒ္ဓါယန္တော နိသိဒ္ဓိ။ သဗ္ဗေပိ တိဟိ သိက္ခာဟိ သိက္ခိတာ နိဝါတေ ပဒီပသိခါ ဝိယ နိစ္စလာ နိသိဒ္ဓိံ သု။ ဣတိ နေသံ ဣမံ ဣရိယာပထံ မံသစက္ခုနာ ပရိဂ္ဂဟေသိ။ အာလောကံ

ပန ဝဗုယိတွာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဟဒယရူပံ ဒိသွာ အပ္ပန္နရဂတံ သီလံ ဩလောကေသိ။ သော အနေကသတာနံ ဘိက္ခုနံ အန္တောကုမ္ဘိယံ ဇလမာနံ ပဒီပံ ဝိယ အရဟတ္တပုဂံ သီလံ အဒ္ဓသ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကာ ဟိ တေ ဘိက္ခု။ ဣတိ နေသံ သီလံ ဒိသွာ “ဣမေပိ ဘိက္ခု မယံ အနုစ္ဆရိကာ၊ အဟမ္ဘိ ဣမေသံ အနုစ္ဆရိကော”တိ စက္ခုတလေသု နိမိတ္တံ ဌပေတွာ ဘိက္ခုသံသံ ဩလောကေတွာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ “ပိဋ္ဌိ မေ အာဂိလာယတိ”တိ။ ကသ္မာ အာဂိလာယတိ? ဘဂဝတော ဟိ ဆဗ္ဗဿာနိ မဟာပဓာနံ ပဒဟန္တဿ မဟန္တံ ကာယဒုက္ခံ အဟောသိ။ အထဿ အပရဘာဂေ မဟလ္လကကာလေ ပိဋ္ဌိဝါတော ဥပ္ပဇ္ဇိ။

သင်္ခါဒိ ပညာပေတွာတိ သန္ဓာဂါရဿ ကိရ ဧကပဿေ တေ ရာဇာနော ကပ္ပိယမဉ္ဇကံ ပညပေသု “အပ္ပေဝ နာမ သတ္တာ နိပဇ္ဇေယျာ”တိ။ သတ္တာပိ စဟူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပရိဘုတ္တံ ဣမေသံ မဟပ္ပလံ ဘဝိဿတိတိ တတ္ထ သင်္ခါဒိ ပညာပေတွာ နိပဇ္ဇိ။

ဘိန္ဒုနိဂဏ္ဌဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၀၁။ တဿ ကာလင်္ဂိရိယာယာတိအာဒိသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။

၃၀၂။ အာမန္တေသီတိ ဘဏ္ဍနာဒိဝုပသမကရံ သွာချာတံ ဓမ္မံ ဒေသေတုကာမော အာမန္တေသိ။

ဧကကဝဏ္ဏနာ

၃၀၃။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဓမ္မေ။ သင်္ဂါယိတဗ္ဗန္တိ သမဂ္ဂေဟိ ဂါယိတဗ္ဗံ၊ ဧကဝစနေဟိ အဝိရုဒ္ဓဝစနေဟိ ဘဏိတဗ္ဗံ၊ န ဝိဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထေ ဝါ ဗျဉ္ဇနေ ဝါ ဝိဝါဒေါ န ကာတဗ္ဗော။ ဧကော ဓမ္မောတိ ဧကကဒုကတိကာဒိဝသေန ဗဟုဓာ သာမဂ္ဂိရသံ ဒေသေတုကာမော ပဌမံ တာဝ “ဧကော ဓမ္မော”တိ အာဟ။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ကာမဘဝါဒိသု သညာဘဝါဒိသု ဧကဝေါကာရဘဝါဒိသု စ သဗ္ဗဘဝေသု သဗ္ဗေ သတ္တာ။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ အာဟာရတော ဌိတိ ဧတေသန္တိ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ။ ဣတိ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဌိတိ ဟေတု အာဟာရော နာမ ဧကော ဓမ္မော အမှာကံ သတ္တာရာ ယာထာဝတော ဥတွာ သမ္ပဒက္ခာတော အာဝုသောတိ ဒီပေတိ။

၁-သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ (သျှာ၊ က) ၂-ဘဝိတဗ္ဗံ (သီ)

နန စ ဧဝံ သန္တေ ယံ ဝုတ္တံ “အသညသတ္တာ ဒေဝါ အဟေတုကာ အနာ-
 ဟာရာ အဗဿကာ” တိအာဒိ။ တံ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ၊ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ တေသဉ္စိ ဈာနံ
 အာဟာရော ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရာ
 ဘူတာနံ ဝါ သတ္တာနံ ဌိတိယာ သမ္ဘဝေသီနံ ဝါ အနုဂ္ဂဟာယ။ ကတမေ
 စတ္တာရော။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဩဠာရိကော ဝါ သုခုမော ဝါ။
 ဖဿော ဒုတိယော၊ မနောသဉ္စေတနာ တတိယာ၊ ဝိညာဏံ စတုတ္ထ”န္တိ။ ဣဒမ္ဗိ
 ဝိရုဇ္ဈတိတိ၊ ဣဒမ္ဗိ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ တေသိဉ္စိ သုတ္တေ နိပ္ပရိယာယေန အာဟာရ-
 လက္ခဏာဝ ဓမ္မာ အာဟာရတိ ဝုတ္တာ။ ဣဓ ပန ပရိယာယေန ပစ္စယော
 အာဟာရတိ ဝုတ္တာ။ သဗ္ဗဓမ္မာနဉ္စိ ပစ္စယော လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိ။ သော စ
 ယံ ယံ ဖလံ ဇနေတိ၊ တံ တံ အာဟာရတိ နာမ၊ တသ္မာ အာဟာရတိ
 ဝုစ္စတိ။ တေနောဟိ “အဝိဇ္ဇမ္မာဟံ ဘိက္ခဝေ သာဟာရံ ဝဒါမိ၊ နော အနာ-
 ဟာရံ။ ကော စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယ အာဟာရော။ ပဉ္စနိဝရဏာတိဿ
 ဝစနိယံ။ ပဉ္စနိဝရဏေပါဟံ ဘိက္ခဝေ သာဟာရေ ဝဒါမိ၊ နော အနာဟာရေ။
 ကော စ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဒံ နိဝရဏာနံ အာဟာရော။ အယောနိသောမနသိ-
 ကာရောတိဿ ဝစနိယ”န္တိ။ အယံ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။

တေသိဉ္စိ ပစ္စယာဟာရေ ဂဟိတေ ပရိယာယာဟာရောပိ နိပ္ပရိယာယာ-
 ဟာရောပိ သဗ္ဗော ဂဟိတောဝ ဟောတိ။ တတ္ထ အသညဘဝေ ပစ္စယာဟာရော
 လတ္တတိ။ အနုပ္ပန္နေ ဟိ ဗုဒ္ဓေ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတာ ဝါယောကသိဏေ
 ပရိကမ္ပံ ကတွာ စတုတ္ထဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တတော ဝုဠာယ မိ စိတ္တံ၊ မိဗ္ဗတေတံ ၊
 စိတ္တံ စိတ္တဿ နာမ အဘာဝေါယေဝ သာရ၊ စိတ္တဉ္စိ နိဿာယေဝ ဝဇ-
 ဗန္ဓာဒိပစ္စယံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တေ အသတိ နတ္ထေတန္တိ ခန္တိ ရုစိ ဥပ္ပါဒေတွာ
 အပရိဟိနဈာနာ ကာလင်္ကံတွာ အသညဘဝေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ယော ယဿ ဣရိယာ-
 ပထော မနုဿလောကေ ပဏိဟိတော အဟောသိ၊ သော တေန ဣရိယာ-
 ပထေန နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပဉ္စ ကပ္ပသတံနိ ဌိတော ဝါ နိသိန္ဓော ဝါ နိပန္ဓော ဝါ
 ဟောတိ။ ()^၁ ဧဝရူပါနမ္ဗိ သတ္တာနံ ပစ္စယာဟာရော လတ္တတိ။ တေ ဟိ ယံ ဈာနံ
 ဘာဝေတွာ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တဒေဝ နေသံ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာ ဇိယာဝေဂေန
 ခိတ္တသရော ယာဝ ဇိယာဝေဂေါ အတ္ထိ၊ တာဝ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ယာဝ ဈာနပစ္စယော
 အတ္ထိ၊ တာဝ တိဋ္ဌန္တိ။ တသ္မိ နိဋ္ဌိတေ ခိဏဝေဂေါ သရော ဝိယ ပတန္တိ။ ယေ ပန
 တေ နေရယိကာ နေဝ ဥဠာနဖလူပဇိဝိ န ပုညဖလူပဇိဝိတိ ဝုတ္တာ၊ တေသံ ကော

၁-အဘိ ၂-၄၃၄-ပိဋေ။ ၂-သံ ၁-၂၅၃-ပိဋေ။ ၃-အံ ၃-၃၄၆-ပိဋေ။
 ၄-မိ ဝတေတံ (သျှာ) ၅-(တ္ထေကံ အဒ္ဓါနံ သယိတော ဝိယ ဟောတိ) (သျှာ)

အာဟာရောတိ။ တေသံ ကမ္မမေဝ အာဟာရော။ ကိံ ပဉ္စ အာဟာရာ အတ္ထိတိ
 စေ။ ပဉ္စ, န ပဉ္စာဘိ ဣဒံ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ နနု ပစ္စယော အာဟာရောတိ ဝုတ္တမေတံ။
 တသ္မာ ယေန ကမ္မေန တေ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တဒေဝ တေသံ ဌိတိပစ္စယတ္တာ
 အာဟာရော ဟောတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ “န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊
 ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိ ဟောတိ”တိ။

ကဗဠိကာရံ အာဟာရံ အာရပ္ပ စေတ္ထ ဝိဝါဒေါ န ကာတဗ္ဗော။ မုခေ ဥပ္ပန္နော
 ခေဋ္ဌောပိ ဟိ တေသံ အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတိ။ ခေဋ္ဌောပိ ဟိ နိရယေ ဒုက္ခ-
 ဝေဒနိယော ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သဂ္ဂေ သုခဝေဒနိယော။ ဣတိ ကာမ-
 ဘဝေ နိပ္ပရိယာယေန စတ္တာရော အာဟာရာ။ ရူပါရူပဘဝေသု ဌပေတွာ
 အသညံ သေသာနံ တယော။ အသညာနဉ္စေဝ အဝသေသာနဉ္စ ပစ္စယာ-
 ဟာရောတိ ဣမိနာ အာဟာရေန “သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ ဧတံ
 ပဉ္စံ ကထေတွာ “အယံ ခေါ အာဝုသော”တိ ဧဝံ နိယျာတနမ္ပိ “အတ္ထိ ခေါ
 အာဝုသော”တိ ပုန ဥဒ္ဓရဏမ္ပိ အကတွာ “သဗ္ဗေ သတ္တာ သင်္ခါရဋ္ဌိတိကာ”တိ
 ဒုတိယပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

ကသ္မာ ပန န နိယျာတေသိ န ဥဒ္ဓရိတ္ထ? တတ္ထ တတ္ထ နိယျာတိယမာနေပိ
 ဥဒ္ဓရိယမာနေပိ ပရိယာပုဏိတုံ ဝါစေတုံ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဒွေ ဧကာဗဒ္ဓေ
 ကတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဣမသ္မိမ္ပိ ဝိဿဇ္ဇနေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပစ္စယောဝ အတ္တနော
 ဖလဿ သင်္ခရဏတော သင်္ခါရောတိ ဝုတ္တော။ ဣတိ ဟေဋ္ဌာ အာဟာရပစ္စယော
 ကထိတော၊ ဣမ သင်္ခါရပစ္စယောတိ အယမေတ္ထ ဟေဋ္ဌိမတော ဝိသေသော။
 “ဟေဋ္ဌာ နိပ္ပရိယာယာဟာရော ဂဟိတော၊ ဣမ ပရိယာယာဟာရောတိ ဧဝံ
 ဂဟိတေ ဝိသေသော ပါကဋ္ဌော ဘဝေယျ၊ နော စ ဂဏှိံသု”တိ မဟာ-
 သီဝတ္ထေရော အာဟာ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဿပိ ဟိ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဿပိ ပစ္စယော လဒ္ဓုံ ဝဇ္ဇတိ။
 ဝိနာ ပစ္စယေန ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ။ တတ္ထ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဿ တိဏရုက္ခလတာ-
 ဒိနော ပထဝီရသော အာပေါရသော စ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဒေဝေ အဝ-
 သန္နေ ဟိ တိဏာဒီနိ ဖိလာယန္တိ၊ ဝဿန္နေ စ ပန ဟရိတာနိ ဟောန္တိ။
 ဣတိ တေသံ ပထဝီရသော အာပေါရသော စ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣန္ဒြိယ-
 ဗဒ္ဓဿ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကမ္မံ အာဟာရောတိ ဧဝမာဒယော ပစ္စယာ၊ ဣတိ
 ဟေဋ္ဌာ ပစ္စယောယေဝ အာဟာရောတိ ကထိတော၊ ဣမ သင်္ခါရောတိ အယ-
 မေဝေတ္ထ ဝိသေသော။

အယံ ခေါ အာရုသောတိ အာရုသော အမှာကံ သတ္တာရာ မဟာဗောဓိ-
 မဏ္ဍေ နိသိဒိတွာ သယံ သဗ္ဗညုတညာဏေန သစ္စိကတွာ အယံ ဧကမ္မော
 ဒေသိတော။ တတ္ထ ဧကမ္မေ တုမှေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ န ဝိဝဒိတဗ္ဗံ။
 ယထယိဒံ ပြဟ္မစရိယန္တိ ယထာ သင်္ဂါယမာနာနံ တုမှာကံ ဣဒံ သာသနပြဟ္မ-
 စရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ။ ဧကေန ဟိ ဘိက္ခုနာ “အတ္ထိ ခေါ အာရုသော ဧကော
 ဓမ္မော သမ္ပဒက္ခာတော။ ကတမော ဧကော ဓမ္မော။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရ-
 ဌိတိကာ။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သင်္ခါရဋ္ဌိတိကာ”တိ ကထိတေ တဿ ကထံ သုတွာ
 အညော ကထေသတိ။ တဿပိ အညောတိ ဧဝံ ပရမ္ပရကထာနိယမေန ဣဒံ
 ပြဟ္မစရိယံ စိရံ တိဋ္ဌမာနံ သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ
 ဘဝိဿတိတိ ဧကကဝသေန ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော သာမဂ္ဂိရသံ
 ဒသေသိတိ။

ဧကကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုကဝဏ္ဏနာ

၃၀၄။ ဣတိ ဧကကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒသေသိတွာ ဣဒါနိ ဒုကဝသေန
 ဒသေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ နာမရူပဒုကေ နာမန္တိ စတ္တာရော
 အရူပိနော ခန္ဓာ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ တတ္ထ စတ္တာရော ခန္ဓာ နာမနဋ္ဌေန နာမံ။
 နာမနဋ္ဌေနာတိ နာမကရဏဋ္ဌေန။ ယထာ ဟိ မဟာဇနသမ္ပတတ္တာ မဟာ-
 သမ္ပတဿ “မဟာသမ္ပတော”တိ နာမံ အဟောသိ၊ ယထာ မာတာပိတရော
 “အယံ တိဿော နာမ ဟောတု၊ ဖုဿော နာမ ဟောတူ”တိ ဧဝံ ပုတ္တဿ
 ကိတ္တိမနာမံ ကရောန္တိ၊ ယထာ ဝါ “ဓမ္မကထိကော ဝိနယဓရော”တိ ဂုဏတော
 နာမံ အာဂစ္ဆတိ၊ န ဧဝံ ဝေဒနာဒီနံ။ ဝေဒနာဒယော ဟိ မဟာပထဝီ-
 အာဒယော ဝိယ အတ္တနော နာမံ ကရောန္တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေသု ဥပ္ပန္ဓေသု
 တေသံ နာမံ ဥပ္ပန္ဓမေဝ ဟောတိ။ န ဟိ ဝေဒနံ ဥပ္ပန္ဓံ “တွံ ဝေဒနာ နာမ
 ဟောဟိ”တိ၊ ကောစိ ဘဏတိ၊ န စဿာ ယေန ကေနစိ ကာရဏေန နာမဂ္ဂ-
 ဟဏကိစ္စံ အတ္ထိ၊ ယထာ ပထဝီယာ ဥပ္ပန္ဓာယ “တွံ ပထဝီ နာမ ဟောဟိ”တိ
 နာမဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ စက္ကဝါဠသိနေရမိ စန္ဒိမသုရိယနက္ခတ္တေသု ဥပ္ပန္ဓေသု “တွံ
 စက္ကဝါဠံ နာမ၊ တွံ နက္ခတ္တံ နာမ ဟောဟိ”တိ နာမဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ နာမံ
 ဥပ္ပန္ဓမေဝ ဟောတိ၊ ဩပပါတိကာ ပညတ္တိ နိပတတိ၊ ဧဝံ ဝေဒနာယ ဥပ္ပန္ဓာယ
 “တွံ ဝေဒနာ နာမ ဟောဟိ”တိ နာမဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ တာယ ဥပ္ပန္ဓာယ

ဝေဒနာတိ နာမံ ဥပ္ပန္နမေဝ ဟောတိ။ သညာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ အတိတေပိ
 ဟိ ဝေဒနာ ဝေဒနာယေဝ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ဝိညာဏမေဝ။
 အနာဂတေပိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေပိ။ နိဗ္ဗာနံ ပန သဒါပိ နိဗ္ဗာနမေဝါတိ။ နာမနဋ္ဌေန
 နာမံ။ နမနဋ္ဌေနာပိ စေတ္ထ စတ္တာရော ခန္ဓာ နာမံ။ တေ ဟိ အာရမ္မဏာဘိမုခံ
 နမန္တိ။ နာမနဋ္ဌေန သဗ္ဗမ္ပိ နာမံ။ စတ္တာရော ဟိ ခန္ဓာ အာရမ္မဏေ အညမညံ
 နာမေန္တိ။ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယတာယ အတ္တနိ အနဝဇ္ဇဓမ္မေ
 နာမေတိ။

ဣပန္တိ စတ္တာရော စ မဟာဘူတာ စတုန္ဒဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ရူပံ၊
 တံ သဗ္ဗမ္ပိ ရူပနဋ္ဌေန ဣပံ။ တဿ ဝိတ္ထာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဝိဇ္ဇာတိ ဒုက္ခာဒီသု အညာဏံ။ အယမ္ပိ ဝိတ္ထာရတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 ကထိတာယေဝ။ အဝတဏှာတိ ဘဝပတ္တနာ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမာ
 ဘဝတဏှာ။ ယော ဘဝေသု ဘဝစ္ဆန္ဓော”တိအာဒိ^၁။

အဝဒိဋ္ဌိတိ ဘဝေါ ဝုစ္စတိ သဿတံ၊ သဿတဝသေန ဥပ္ပဇနကဒိဋ္ဌိ။
 သာ “တတ္ထ ကတမာ ဘဝဒိဋ္ဌိ။ ‘ဘဝိဿတိ အတ္တာ စ လောကော စာ’တိ
 ယာ ဝေရူပါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတ”န္တိအာဒိနာ^၂ နယေန အဘိဓမ္မေ ဝိတ္ထာရိတာ။
 ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတိ ဝိဘဝေါ ဝုစ္စတိ ဥစ္ဆေဒံ၊ ဥစ္ဆေဒဝသေန ဥပ္ပဇနကဒိဋ္ဌိ။ သာပိ
 “တတ္ထ ကတမာ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ။ ‘န ဘဝိဿတိ အတ္တာ စ လောကော စာ’တိ။ ယာ
 ဝေရူပါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတ”န္တိအာဒိနာ^၂ နယေန တတ္ထေဝ ဝိတ္ထာရိတာ။

အဟိရိကန္တိ “ယံ န ဟိရိယတိ ဟိရိယိတဗ္ဗေနာ”တိ^၃ ဧဝံ ဝိတ္ထာရိတာ
 နိလ္လုဇ္ဇတာ။ အနောတ္တပ္ပန္တိ “ယံ န ဩတ္တပ္ပတိ ဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗေနာ”တိ^၃ ဧဝံ
 ဝိတ္ထာရိတော အဘာယနကအာကာရော။

ဟိရိ • ဩတ္တပ္ပန္တိ “ယံ ဟိရိယတိ ဟိရိယိတဗ္ဗေန၊ ဩတ္တပ္ပတိ ဩတ္တပ္ပိ-
 တဗ္ဗေနာ”တိ^၂ ဧဝံ ဝိတ္ထာရိတာနိ ဟိရိဩတ္တပ္ပိနိ။ အပိ စေတ္ထ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနာ
 ဟိရိ၊ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနံ ဩတ္တပ္ပံ။ အတ္တာဓိပတေယျာ ဟိရိ၊ လောကာဓိ-
 ပတေယျံ ဩတ္တပ္ပံ။ လဇ္ဇာသဘာဝသဏ္ဍိတာ ဟိရိ၊ ဘယသဘာဝသဏ္ဍိတံ
 ဩတ္တပ္ပံ။ ဝိတ္ထာရကထာ ပနေတ္ထ သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ။

၁-အဘိ ၁-၂၅၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၅၈-ပိဋ္ဌေ။

ဒေါဝစသတတိ ဒုက္ခံ ဝစော စေတသ္မိံ ဝိပုဋ်ကုလဂါဟိမိ ဝိပစ္စနိက-
 သာတေ အနာဒရေ ပုဂ္ဂလေတိ ဒုဗ္ဗစော၊ တဿ ကမ္မံ ဒေါဝစသံ၊ တဿ
 ဘာဝေါ ဒေါဝစသတ။ ဝိတ္တာရတော ပနေသာ “တတ္ထ ကတမာ
 ဒေါဝစသတ။ သဟဓမ္မိကေ ဝုစ္စမာနေ ဒေါဝစသာယ”န္တိ အဘိဓမ္မေ
 အာဂတာ။ သာ အတ္ထတော သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဟောတိ။ “စတုန္ဒဉ္စ ခန္ဓာနံ
 ဧတေနာကာရေန ပဝတ္တာနံ ဧတံ အဓိဝစန”န္တိ ဝဒန္တိ။ ပါပမိတ္တတတိ
 ပါပါ အဿဒ္ဓါဒယော ပုဂ္ဂလာ စေတဿ မိတ္တာတိ ပါပမိတ္တော၊ တဿ
 ဘာဝေါ ပါပမိတ္တတ။ ဝိတ္တာရတော ပနေသာ “တတ္ထ ကတမာ ပါပမိတ္တတ၊
 ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ အဿဒ္ဓါ ဒုဿီလာ အပ္ပဿုတာ မစ္ဆရိနော ဒုပ္ပညာ။ ယာ
 တေသံ သေဝနာ နိသေဝနာ သံသေဝနာ ဘဇနာ သံဘဇနာ ဘတ္တိ သံဘတ္တိ
 တံသမ္ပဝင်္ကတာ”တိ ဧဝံ အာဂတာ။ သာပိ အတ္ထတော ဒေါဝစသတာ ဝိယ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

သောဝစသတော စ ကလျာဏမိတ္တတော စ ဝုတ္တပ္ပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 ဥဘောပိ ပနေတာ ဣဓ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ။

အာပတ္တိကုသလတတိ “ပဉ္စပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ အာပတ္တိယော၊ သတ္တပိ
 အာပတ္တိက္ခန္ဓာ အာပတ္တိယော။ ယာ တာသံ အာပတ္တိနံ အာပတ္တိကုသလတာ
 ပညာ ပဇာနနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော အာပတ္တိကုသလဘာဝေါ။

အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတတိ “ယာ တာဟိ အာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌာန-
 ကုသလတာ ပညာ ပဇာနနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ သဟ ကမ္မဝါစာယ အာပတ္တိဟိ
 ဝုဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒဇာနနာ ပညာ။

သမာပတ္တိကုသလတတိ “အတ္ထိ သဝိတက္ကသဝိစာရာ သမာပတ္တိ၊ အတ္ထိ အဝိ-
 တက္ကဝိစာရမတ္တာ သမာပတ္တိ၊ အတ္ထိ အဝိတက္ကအဝိစာရာ သမာပတ္တိ။ ယာ တာသံ
 သမာပတ္တိနံ ကုသလတာ ပညာ ပဇာနနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ သဟ ပရိကမ္မေန
 အပ္ပနာပရိစ္ဆေဒဇာနနာ ပညာ။ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတတိ “ယာ တာဟိ
 သမာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ ပညာ ပဇာနနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ
 ယထာပရိစ္ဆိန္နသမယဝသေနေဝ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနသမတ္တာ “တ္ထေကံ
 ဂတေ သူရိယေ ဥဋ္ဌဟိဿံမီ”တိ ဝုဋ္ဌာနကာလပရိစ္ဆေဒကာ ပညာ။

ဓာတုကုသလတတိ “အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော စက္ခုဓာတု။ပ။ မနောဝိညာ-
 ဏဓာတု။ ယာ တာသံ ဓာတုနံ ကုသလတာ ပညာ ပဇာနနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ

၁-အဘိ ၁-၂၅၈-ပိဋကေ။
 ၂-အဘိ ၁-၂၅၉-ပိဋကေ။
 ဒိ-ဋ္ဌ ၃-၁၁

အဋ္ဌာရသန္တံ ဓာတူနံ သဘာဝပရိစ္ဆေဒကာ သဝနဓာရဏသမ္ပသနပဋိဝေဓ-
ပညာ။ မနသိကာရကုသလတာတိ “ယာ တာသံ ဓာတူနံ မနသိကာရ-
ကုသလတာ ပညာ ပဇာနနာ”တိ^၁ ဧဝံ ဝုတ္တာ တာသံယေဝ ဓာတူနံ သမ္ပ-
သနပဋိဝေဓပစ္စဝေက္ခဏပညာ။

အာယတနကုသလတာတိ “ဒွါဒသာယတနာနိ စက္ခာယတနံ။ပ။ ဓမ္မာယတနံ။
ယာ တေသံ အာယတနာနံ အာယတနကုသလတာ ပညာ ပဇာနနာ”တိ^၂ ဧဝံ
ဝုတ္တာ ဒွါဒသန္တံ အာယတနာနံ ဥဂ္ဂဟမနသိကာရပဇာနနာ ပညာ။ အပိစ
ဓာတုကုသလတာပိ ဥဂ္ဂဟမနသိကာရသဝနသမ္ပသနပဋိဝေဓပစ္စဝေက္ခဏေသု
ဝတ္တတိ မနသိကာရကုသလတာပိ အာယတနကုသလတာပိ။ အယံ ပနေတ္ထ
ဝိသေသော၊ သဝနဥဂ္ဂဟပစ္စဝေက္ခဏာ လောကီယာ၊ ပဋိဝေဓော လောကုတ္တရော၊
သမ္ပသနမနသိကာရာ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလ-
တာတိ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ပ။ သမုဒယော ဟောတီတိ ယာ တတ္ထ
ပညာ ပဇာနနာ”တိ^၃ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဒွါဒသန္တံ ပစ္စယာကာရာနံ ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေန
ပဝတ္တာ ပညာ။

ဌာနကုသလတာတိ “ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယာ
ဥပ္ပါဒါယ တံ တံ ဌာနန္တိ ယာ တတ္ထ ပညာ ပဇာနနာ”တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တာ “စက္ခု
ဝတ္ထု ကတွာ ရူပံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နဿ စက္ခုဝိညာဏဿ၊^၄ စက္ခုရူပံ^၅
ဌာနဇ္ဇေဝ ကာရဏဉာ”တိ ဧဝံ ဌာနပရိစ္ဆိန္ဒနသမတ္တာ ပညာ။ အဋ္ဌာန-
ကုသလတာတိ “ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ န ဟေတု န ပစ္စယာ
ဥပ္ပါဒါယ တံ တံ အဋ္ဌာနန္တိ ယာ တတ္ထ ပညာ ပဇာနနာ”တိ^၅ ဧဝံ ဝုတ္တာ
“စက္ခု ဝတ္ထု ကတွာ ရူပံ အာရမ္မဏံ ကတွာ သောတဝိညာဏာဒီနိ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
တသ္မာ တေသံ စက္ခုရူပံ^၆ န ဌာနံ န ကာရဏ”န္တိ ဧဝံ အဋ္ဌာနပရိစ္ဆိန္ဒနသမတ္တာ
ပညာ။ အပိစ တေသို့ ဒုကေ “ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ ဌာနာဌာနကုသလော
ဘိက္ခုတိ အလံ ဝစနာယာတိ။ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊
ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ
ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇေနော ကဉ္စိ သင်္ခါရံ
နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျာ”တိ^၆ ဣမိနာပိ သုတ္တေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အဘိ ၁-၂၅၉-ပိဋကေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၆၀-ပိဋကေ။ ၃-စက္ခုဝိညာဏကာယဿ (ကံ)
၄-စက္ခုပဿာဒေါ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၂၄) ၅-အဘိ ၁-၂၆၀-ပိဋကေ။ ၆-မ ၃-၁၀၉-ပိဋကေ။

အဇ္ဇဝန္တိ ဂေါမုတ္တဝက်တာ စန္ဒဝက်တာ နင်္ဂလကောဋိဝက်တာတိ တယော အနဇ္ဇဝါ။ ဧကဇ္ဇော ဟိ ဘိက္ခု ပဌမဝယေ ဧကဝိသတိယာ အနေသနာသု ဆသု စ အဂေါစရေသု စရတိ၊ မဇ္ဈိမပစ္စိမဝယေသု လဇ္ဇိ ကုက္ကုစ္စကော သိက္ခာကာမော ဟောတိ၊ အယံ ဂေါမုတ္တဝက်တာ နာမ။ ဧကော ပဌမဝယေပိ ပစ္စိမဝယေပိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပူရေတိ၊ လဇ္ဇိ ကုက္ကုစ္စကော သိက္ခာကာမော ဟောတိ၊ မဇ္ဈိမဝယေ ပုရိမသဒိသော၊ အယံ စန္ဒဝက်တာ နာမ။ ဧကော ပဌမဝယေပိ မဇ္ဈိမဝယေပိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ပူရေတိ၊ လဇ္ဇိ ကုက္ကုစ္စကော သိက္ခာကာမော ဟောတိ၊ ပစ္စိမဝယေ ပုရိမသဒိသော၊ အယံ နင်္ဂလကောဋိ-ဝက်တာ နာမ။ ဧကော သဗ္ဗမေတံ ဝက်တံ ပဟာယ တီသုပိ ဝယေသု ပေသလော လဇ္ဇိ ကုက္ကုစ္စကော သိက္ခာကာမော ဟောတိ။ တဿ ယော သော ဥဇု-ဘာဝေါ၊ ဣဒံ အဇ္ဇဝံ နာမ။ အဘိဓမ္မေပိ ဝုတ္တံ “တတ္ထ ကတမော အဇ္ဇဝေါ။ ယာ အဇ္ဇဝတာ” အဇိမှတဘု အဝက်တာ အကုဋိလတာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အဇ္ဇဝေါ”တိ။ ။ လဇ္ဇဝန္တိ “တတ္ထ ကတမော လဇ္ဇဝေါ။ ယော ဟိရိယတိ ဟိရိယိတဗ္ဗေန ဟိရိယတိ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ။ အယံ ဝုစ္စတိ လဇ္ဇဝေါ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော လဇ္ဇိဘာဝေါ။

ခန္တိတိ “တတ္ထ ကတမာ ခန္တိ။ ယာ ခန္တိ ခမနတာ အဓိဝါသနတာ အစဏ္ဍိက္ကံ အနဿုရောပေါ အတ္တမနတာ စိတ္တဿာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တော အဓိဝါသနခန္တိ။ သောရစ္စန္တိ “တတ္ထ ကတမံ သောရစ္စံ။ ယော ကာယိကော အဝိတိက္ကမော၊ ဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော၊ ကာယိကဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သောရစ္စံ။ သဗ္ဗောပိ သီလသံဝရော သောရစ္စ”န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တော သုရတဘာဝေါ။

သာခလျန္တိ “တတ္ထ ကတမံ သာခလျံ။ ယာ သာ ဝါစာ အဏ္ဍကော ကက္ကသာ ပရကဋ္ဌုကာ ပရာဘိသဇ္ဇနီ ကောသောမန္တာ အသမာဓိသံဝတ္တနိကာ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ပဟာယ ယာ သာ ဝါစာ နေဠာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနိယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရိ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ယာ တတ္ထ သဏ္ဍဝါစတာ သဒိလဝါစတာ အဖရသဝါစတာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သာခလျ”န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တော သမ္မောဒကမုဒုကဘာဝေါ။ ပဋိသန္ဓာ-ရောတိ အယံ လောကသန္ဓိဝါသော အာမိသေန ဓမ္မေန စာတိ ဒွိဟိ ဆိဒ္ဓေါ၊ တဿ တံ ဆိဒ္ဓံ ယထာ န ပညာယတိ၊ ဧဝံ ပိဋဿ ဝိယ ပစ္စတ္ထရဏေန အာမိသေန ဓမ္မေန စ ပဋိသန္ဓရဏံ။ အဘိဓမ္မေပိ ဝုတ္တံ “တတ္ထ ကတမော

၃-ယာ ဥဇုတာ ဥဇုကတာ (အဘိ ၁-၂၄)၊ အပိစ္ဆတာ (က) သီ သျှာပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။
 ၂-အဘိ ၁-၂၆၀-ပိဋေ။

ပဋိသန္ဓာရော။ အာမိသပဋိသန္ဓာရော စ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရော စ။ ဣဓေကစ္စော ပဋိသန္ဓာရကော ဟောတိ အာမိသပဋိသန္ဓာရေန ဝါ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရေန ဝါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပဋိသန္ဓာရော”တိ။ ဧတ္ထ စ အာမိသေန သင်္ဂဟော အာမိသပဋိသန္ဓာရေနာမ။ တံ ကရောန္တေန မာတာပိတုနံ ဘိက္ခုဂတိကဿ ဝေယျာဝစ္စကရဿ ရညော စောရာနဉ္စ အဂ္ဂံ အဂ္ဂဟေတွာပိ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အာမသိတွာ ဒိန္ဓေ ဟိ ရာဇာနော စ စောရာ စ အနတ္ထမ္ပိ ကရောန္တိ ဇီဝိတက္ခယမ္ပိ ပါပေန္တိ၊ အနာမသိတွာ ဒိန္ဓေ အတ္တမနာ ဟောန္တိ။ စောရနာဂဝတ္ထု၊ အာဒိနိ စေတ္ထ ဝတ္ထုနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ၊ ဝိတ္တာရိတာနိ။ သက္ကစ္စံ ဥဒ္ဓေသဒါနံ ပါဠိဝဏ္ဏနာ ဓမ္မကထာကထနန္တိ ဧဝံ ဓမ္မေန သင်္ဂဟော ဓမ္မပဋိသန္ဓာရေနာမ။

အဝိဟိံသာတိ ကရုဏာပိ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေါပိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “တတ္ထ ကတမာ အဝိဟိံသာ။ ယာ သတ္တေသု ကရုဏာ ကရုဏာယနာ ကရုဏာယိတတ္ထံ ကရုဏာစေတောပိမုတ္တိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အဝိဟိံသာ”တိ။ သောစေယျန္တိ မေတ္တာယ စ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂဿ စ ဝသေန သုစိဘာဂေါ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “တတ္ထ ကတမံ သောစေယျံ။ ယာ သတ္တေသု မေတ္တိ မေတ္တာယနာ မေတ္တာယိတတ္ထံ မေတ္တာစေတောပိမုတ္တိ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သောစေယျ”န္တိ။

မုဋ္ဌဿစ္စန္တိ သတိဝိပွဝါသော၊ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ မုဋ္ဌဿစ္စံ။ ယာ အသတိ အနနုဿတိ အပ္ပဋိဿတိ အဿရုဏတာ အဓာရုဏတာ ပိလာပနတာ သမ္ပုဿနတာ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မုဋ္ဌဿစ္စံ”^၃။ အသမ္ပုဇညန္တိ “တတ္ထ ကတမံ အသမ္ပုဇညံ၊ ယံ အညာဏံ အဒဿနံ အဝိဇ္ဇာလင်္ဂီ မောဟော အကုသလမူလ”^၃ နိ ဧဝံ ဝုတ္တာ အဝိဇ္ဇာယေဝ။ သတိ သတိယေဝ။ သမ္ပုဇညံ ဉာဏံ။

ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတာတိ “တတ္ထ ကတမာ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ။ ဣဓေကစ္စော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောတိ”^၄ အာဒိနာ နယေန ဝိတ္တာရိတော ဣန္ဒြိယသံဝရဘေဒေါ။ ဘောဇနေ အမတ္တညူတာတိ “တတ္ထ ကတမာ ဘောဇနေ အမတ္တညူတာ။ ဣဓေကစ္စော အပ္ပဋိသင်္ခါ အယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ ဒဝါယ မဒါယ မဏ္ဍနာယ ဝိဘူသနာယ။ ယာ တတ္ထ အသန္တုဋ္ဌိတာ အမတ္တညူတာ အပ္ပဋိသင်္ခါ ဘောဇနေ”^၄ တိ ဧဝံ အာဂတော ဘောဇနေ အမတ္တညူဘာဂေါ။ အနန္တရဒုကော ဝုတ္တပ္ပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗျော။

၁-အဘိ ၁-၂၆၀-ပိဋက။
 ၂-အဘိ ၁-၂၆၂-ပိဋက။
 ၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၆၈-ပိဋက။
 ၄-အဘိ ၁-၂၆၁-ပိဋက။

ပဋိသင်္ခါနမလန္တိ “တတ္ထ ကတမံ ပဋိသင်္ခါနမလံ။ ယာ ပညာ ပဇာနနာ”တိ
 ဧဝံ ဝိတ္ထာရိတံ အပ္ပဋိသင်္ခါယ အကမ္ပနဉာဏံ။ ဘာဝနာမလန္တိ ဘာဝေန္တဿ
 ဥပ္ပန္နံ ဗလံ။ အတ္ထတော ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသီသေန သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဟောန္တိ။
 ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “တတ္ထ ကတမံ ဘာဝနာမလံ။ ယာ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနာ
 ဘာဝနာ ဗဟုလိကမ္ပံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘာဝနာမလံ။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာမလ”န္တိ။

သတိမလန္တိ အဿတိယာ အကမ္ပနဝသေန သတိယေဝ။ သမာဓိမလန္တိ
 ဥဒ္ဓစ္စေ အကမ္ပနဝသေန သမာဓိယေဝ။ သမထော သမာဓိ။ ဝိပဿနာ ပညာ။
 သမထောဝ တံ အာကာရံ ဂဟေတွာ ပုန ပဝတ္တေတဗ္ဗဿ သမထဿ
 နိမိတ္တဝသေန သမထနိမိတ္တံ။ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တေဝိ ဒေသေဝ နယော။ ပဂ္ဂါဟော
 ဝီရိယံ။ အဝိက္ခေပေါ ဧကဂ္ဂတာ။ ဣမေဟိ ပန သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ ပဋိသင်္ခါန-
 မလဉ္စ ဘာဝနာမလဉ္စ သတိမလဉ္စ သမာဓိမလဉ္စ သမထော စ ဝိပဿနာ စ
 သမထနိမိတ္တဉ္စ ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တဉ္စ ပဂ္ဂါဟော စ အဝိက္ခေပေါ စာတိ ဆဟိ
 ဒုကေဟိ ပရတော သီလဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါဒုကေန စ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ
 ဓမ္မာ ကထိတာ။

သီလဝိပတ္တိတိ “တတ္ထ ကတမာ သီလဝိပတ္တိ။ ကာယိကော ဝိတိက္ကမော။ ပ။
 သဗ္ဗမ္ပိ ဒုဿိလျံ သီလဝိပတ္တိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော သီလဝိနာသကော အသံဝရော။
 ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိတိ “တတ္ထ ကတမာ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ နတ္ထိ ဒိန္နံ နတ္ထိ ယိဋ္ဌ”န္တိ ဧဝံ အာဂတာ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိနာသိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

သီလသမ္ပဒါတိ “တတ္ထ ကတမာ သီလသမ္ပဒါ။ ကာယိကော အဝိတိက္က-
 မော”တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တသောရစ္စမေဝ သီလဿ သမ္ပာဒနတော ပရိပူရဏတော
 “သီလသမ္ပဒါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ “သဗ္ဗောပိ သီလသံဝရော သီလသမ္ပဒါ”တိ ဣဒံ
 မာနသိကပရိယာဒါနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါတိ “တတ္ထ ကတမာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။
 အတ္ထိ ဒိန္နံ အတ္ထိ ယိဋ္ဌ။ ပ။ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိတိ ယာ ဧဝရူပါ ပညာ
 ပဇာနနာ”တိ ဧဝံ အာဂတံ ဒိဋ္ဌိပါရိပူရိဘူတံ ဉာဏံ။

သီလဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိသုဒ္ဓိံ ပါပေတုံ သမတ္တံ သီလံ။ အဘိဓမ္မေ ပနာယံ “တတ္ထ
 ကတမာ သီလဝိသုဒ္ဓိ။ ကာယိကော အဝိတိက္ကမော ဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော
 ကာယိကဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော၊ အယံ ဝုစ္စတိ သီလဝိသုဒ္ဓိ”တိ ဧဝံ
 ဝိဘတ္တာ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိသုဒ္ဓိံ ပါပေတုံ သမတ္တံ ဒဿနံ။ အဘိဓမ္မေ ပနာယံ
 “တတ္ထ ကတမာ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ ကမ္မဿကတဉာဏံ သစ္စာနုလောမိကဉာဏံ မဂ္ဂ-
 သမဂ္ဂိဿဉာဏံ ဖလသမဂ္ဂိဿဉာဏ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ။ ဧတ္ထ စ တိဝိဓံ ဒုစ္စရိတံ

အတ္တနာ ကတမ္ပိ ပရေန ကတမ္ပိ သင်္ကံ နာမံ န ဟောတိ အတ္တဘဉ္ဇနတော။ သုစရိတံ သင်္ကံ နာမံ အတ္ထဇနနတောတိ ဧဝံ ဇာနနံ ကမ္မဿကတဉ္ဇာဏံ နာမ။ တသ္မိံ ဌတ္တာ ဗဟံ ဝဋ္ဋဂါမိကမ္ပံ အာယုဟိတ္တာ သုခတော သုခေနေဝ အရဟတ္တံ ပတ္တာ ဂဏနပထံ ဝိတိဝတ္တာ။ **ဝိပဿနာဉ္ဇာဏံ** ပန ဝစီသစ္စဉ္စ အနုလောမေတိ၊ ပရမတ္ထသစ္စဉ္စ န ဝိလောမေတိတိ သစ္စာနုလောမိကံ ဉ္ဇာဏန္တိ ဝုတ္တံ။

“ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ခေါ ပန ယထာဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာန”န္တိ ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ ဉ္ဇာဏဒဿနံ ကထိတံ။ **ယထာဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာနန္တိ** တံသမ္ပယုတ္တမေဝ ဝိရိယံ။ အဝိစ ပုရိမပဒေန စတုမဂ္ဂဉ္ဇာဏံ။ ပစ္ဆိမပဒေန တံသမ္ပယုတ္တံ ဝိရိယံ။ **အဘိဓမ္မေ** ပန “ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ခေါ ပနာတိ ယာ ပညာ ပဇာနနာ အမောဟော ဓမ္မဝိစယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ယထာဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာနန္တိ ယော စေတသိကော ဝိရိယာရက္ခော သမ္မာဝါယာမော”တိ ဧဝံ အယံ ဒုကော ဝိဘတ္တော။

“သံဝေဂေါ စ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု”တိ ဧတ္ထ “**သံဝေဂေါ**တိ ဇာတိဘယံ ဇရာဘယံ ဗျာဓိဘယံ မရဏဘယ”န္တိ ဧဝံ ဇာတိအာဒိနိ ဘယတော ဒဿနဉ္ဇာဏံ။ သံဝေဇနိယံ ဌာနန္တိ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏံ။ ဧတာနိ ဟိ စတ္တာရိ ဇာတိ ဒုက္ခာ ဇရာ ဒုက္ခာ ဗျာဓိ ဒုက္ခော မရဏံ ဒုက္ခန္တိ ဧဝံ သံဝေဂပုတ္တိကာရဏတ္တာ **သံဝေဇနိယံ ဌာနန္တိ** ဝုတ္တာနိ။ **သံဝိဂ္ဂဿ စ ယောနိသော ပဓာနန္တိ** ဧဝံ သံဝေဂဇာတဿ ဥပါယပဓာနံ။ “ဣဓ ဘိက္ခု အနုပုန္ဓာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ”တိ ဧဝံ အာဂတဝိရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။

အသန္တုဒ္ဓိတာ စ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ယာ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ အသန္တုဒ္ဓဿ ဘိယျောကမျတာ၊ တာယ ဟိ သမင်္ဂီဘူတော ပုဂ္ဂလော သီလံ ပူရေတွာ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဈာနံ လဘိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘတိ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကော အရဟတ္တံ အဂဟေတွာ အန္တရာ ဝေါသာနံ နာပဇ္ဇတိ။ **အပ္ပဒိုဝါနိတာ စ ပဓာနသ္မိန္တိ** “ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ သက္ကစ္စကိရိယတာ သာတစ္စကိရိယတာ အဋ္ဌိတကိရိယတာ အနောလိနဝုတ္တိတာ အနိက္ခိတ္တဆန္ဒတာ အနိက္ခိတ္တဓုရတာ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဗဟုလိကမ္ပ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ရတ္တိန္ဒိဝံ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဇာဂရိယာနုယောဂဝသေန အာရဒ္ဓေ ပဓာနသ္မိံ အရဟတ္တံ အပတွာ အနိဝတ္တနတာ။

ဝိဇ္ဇာတိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ။ ဝိမုတ္တိတိ ဒွေ ဝိမုတ္တိယော, စိတ္တဿ စ အဓိမုတ္တိ၊
နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ဧတ္ထ စ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဝရ်ဏာဒီဟိ သုဋ္ဌ၊ မုတ္တတ္တာ အဓိမုတ္တိ
နာမ။ နိဗ္ဗာနံ သဗ္ဗသင်္ခတတော မုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ခယေ ဉာဏန္တိ ကိလေသက္ခယကရေ အရိယမဂ္ဂေ ဉာဏံ။ အနုပ္ပါဒေ
ဉာဏန္တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန အနုပ္ပါဒဘူတေ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသာနံ ဝါ
အနုပ္ပါဒပရိယောသာနေ ဥပ္ပန္နေ အရိယဖလေ ဉာဏံ။ တေနေဝါဟ “ခယေ
ဉာဏန္တိ မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ ဉာဏံ။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏန္တိ ဖလသမင်္ဂိဿ ဉာဏ”န္တိ။
ဣမေ ခေါ အာဂုဿောတိအာဒိ ဧကကေ ဝုတ္တနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ
ပဉ္စတိံသာယ ဒုကာနံ ဝသေန ထေရော သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေသိတိ။

ဒုကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိကဝဏ္ဏနာ

၃၀၅။ ဣတိ ဒုကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တိကဝသေန
ဒဿေတုံ ပုန အာရတိ။ တတ္ထ လုပ္ပတိတိ လောဘော။ အကုသလဉ္စ တံ
မူလဉ္စ, အကုသလာနံ ဝါ မူလန္တိ အကုသလမူလံ။ ဒုဿတိတိ ဒေါသော။
မုယုတိတိ မောဟော။ တေသံ ပဋိပက္ခနယေန အလောဘာဒယော
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ (၁။ ၂)

ဒုဋ္ဌ၊ စရိတာနိ, ဝိရူပါနိ ဝါ စရိတာနိတိ ဒုစ္စရိတာနိ။ ကာယေန
ဒုစ္စရိတံ, ကာယတော ဝါ ပဝတ္တံ ဒုစ္စရိတန္တိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ သေသေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ သုဋ္ဌ၊ စရိတာနိ, သုန္ဒရာနိ ဝါ စရိတာနိတိ သုစရိတာနိ။
ဒွေပိ စေတေ တိကာ ပဏ္ဏတ္တိယာ ဝါ ကမ္မပထေဟိ ဝါ ကထေတဗ္ဗာ။
ပညတ္တိယာ တာဝ ကာယဒွါရေ ပညတ္တသိက္ခာပဒဿ ဝိတိက္ကမော ကာယ-
ဒုစ္စရိတံ၊ အဝိတိက္ကမော ကာယသုစရိတံ။ ဝစီဒွါရေ ပညတ္တသိက္ခာပဒဿ
ဝိတိက္ကမော ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ အဝိတိက္ကမော ဝစီသုစရိတံ။ ဥဘယတ္ထ ပညတ္တဿ
သိက္ခာပဒဿ ဝိတိက္ကမောဝ မနောဒုစ္စရိတံ၊ အဝိတိက္ကမော မနောသုစရိတံ။
အယံ ပဏ္ဏတ္တိကထာ။ ပါဏာတိပါတာဒယော ပန တိဿော စေတနာ
ကာယဒွါရေပိ ဝစီဒွါရေပိ ဥပ္ပန္နာ ကာယဒုစ္စရိတံ။ စတဿော မုသာဝါဒါဒိ-
စေတနာ ဝစီဒုစ္စရိတံ။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ တယော စေတနာ-
သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ မနောဒုစ္စရိတံ။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဝိရမန္တဿ ဥပ္ပန္နာ

တိဿော စေတနာပိ ဝိရတိယောပိ ကာယသုစရိတံ။ မုသာဝါဒါဒီဟိ ဝိရမန္တဿ စတဿော စေတနာပိ ဝိရတိယောပိ ဝစီသုစရိတံ။ အနဘိဇ္ဈာ အဗျာပါဒေါ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ တယော စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ မနောသုစရိတန္တိ အယံ ကမ္မပထကထာ။ (၃။ ၄)

ကာမပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော ကာမဝိတက္ကော။ ဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကော။ ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ တေသု ဒွေ သတ္တေသုပိ သင်္ခါရေသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကာမဝိတက္ကော ဟိ ပိယေ မနာပေ သတ္တေ ဝါ သင်္ခါရေ ဝါ ဝိတက္ကန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော အပ္ပိယေ အမနာပေ သတ္တေ ဝါ သင်္ခါရေ ဝါ ကုဇ္ဈိတွာ ဩလောကနကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဝိနာသနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော သင်္ခါရေသု နုပ္ပဇ္ဇတိ။ သင်္ခါရော ဟိ ဒုက္ခာပေတဗ္ဗော နာမ နတ္ထိ။ ဣမေ သတ္တာ ဟညန္တ၊ ဝါ ဥစ္ဆိဇန္တ၊ ဝါ ဝိနဿန္တ၊ ဝါ မာ ဝါ အဟေသုန္တိ စိန္တနကာလေ ပန သတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၅)

နေက္ခမ္မပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော နေက္ခမ္မဝိတက္ကော။ သော အသုဘပုဗ္ဗဘာဂေ ကာမာဝစရော ဟောတိ။ အသုဘဇ္ဈာနေ ရူပါဝစရော။ တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂုဗလကာလေ လောကုတ္တရော။ အဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော အဗျာပါဒဝိတက္ကော။ သော မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေ ကာမာဝစရော ဟောတိ။ မေတ္တာဈာနေ ရူပါဝစရော။ တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂုဗလကာလေ လောကုတ္တရော။ အဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော အဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ သော ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေ ကာမာဝစရော။ ကရုဏာဈာနေ ရူပါဝစရော။ တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂုဗလကာလေ လောကုတ္တရော။ ယဒါ အလောဘော သီသံ ဟောတိ၊ တဒါ ဣတရေ ဒွေ တဒန္ဓာယိကာ ဘဝန္တိ။ ယဒါ မေတ္တာ သီသံ ဟောတိ၊ တဒါ ဣတရေ ဒွေ တဒန္ဓာယိကာ ဘဝန္တိ။ ယဒါ ကရုဏာ သီသံ ဟောတိ၊ တဒါ ဣတရေ ဒွေ တဒန္ဓာယိကာ ဘဝန္တိတိ။ ကာမသင်္ကပ္ပါဒယော ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒေသနာမတ္တမေဝ ဟေတံ။ အတ္ထတော ပန ကာမဝိတက္ကာဒိနဉ္စ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိနဉ္စ နာနာကရဏံ နတ္ထိ။ (၆။ ၈)

ကာမပဋိသံယုတ္တာ သညာ ကာမသညာ။ ဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တာ သညာ ဗျာပါဒသညာ။ ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တာ သညာ ဝိဟိံသာသညာ။ တာသမ္ပိ

ကာမဝိတက္ကာဒီနံ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တံသမ္ပယုတ္တာယေဝ ဟိ ဧတာ။ နေက္ခမ္မသညာဒယောပိ နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒိသမ္ပယုတ္တာယေဝ။ တသ္မာ တာသမ္ပိ တထေဝ ကာမာဝစရာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၉။၁၀)

ကာမဓာတုအာဒိသု “ကာမပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော မိစ္ဆာသက်ပ္ပေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု။ သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ကာမဓာတု”တိ အယံ ကာမဓာတု။ “ဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော မိစ္ဆာသက်ပ္ပေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျာပါဒဓာတု။ ဒသသု အာသာတဝတ္ထုသု စိတ္တဿ အာသာတော ပဋိသာတော အနတ္တမနတာ စိတ္တဿာ”တိ အယံ ဗျာပါဒဓာတု။ “ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော မိစ္ဆာသက်ပ္ပေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိဟိံသာဓာတု။ ဣဓေကစ္စော ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ ရဇ္ဇုယာ ဝါ အညတရညတရေန ဝါ သတ္တေ ဝိဟေဋ္ဌတိ”တိ အယံ ဝိဟိံသာဓာတု။ တတ္ထ ဒွေ ကထာ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ စ အသမ္ဘိန္နာ စ။ တတ္ထ ကာမဓာတုယာ ဂဟိတာယ ဣတရာ ဒွေ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ တတော ပန နိဟရိတွာ အယံ ဗျာပါဒဓာတု အယံ ဝိဟိံသာဓာတုတိ ဒဿတိတိ အယံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကကထာ နာမ။ ကာမဓာတုံ ကထေန္တော ပန ဘဂဝါ ဗျာပါဒဓာတုံ ဗျာပါဒဓာတုဋ္ဌာနေ၊ ဝိဟိံသာဓာတုံ ဝိဟိံသာဓာတုဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အဝဿသံ ကာမဓာတု နာမာတိ ကထေသီတိ အယံ အသမ္ဘိန္နကထာ နာမ။ (၁၁)

နေက္ခမ္မဓာတုအာဒိသု “နေက္ခမ္မပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော သမ္မာသက်ပ္ပေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မဓာတု။ သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ နေက္ခမ္မဓာတု”တိ အယံ နေက္ခမ္မဓာတု။ “အဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော တက္ကော။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ အဗျာပါဒဓာတု။ ယာ သတ္တေသု မေတ္တိ။ ပ။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ”တိ အယံ အဗျာပါဒဓာတု။ “အဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော တက္ကော။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ အဝိဟိံသာဓာတု။ ယာ သတ္တေသု ကရုဏာ။ ပ။ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ”တိ အယံ အဝိဟိံသာဓာတု။ ဣဓာပိ ဝုတ္တနယေနော ဒွေ ကထာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၁၂)

အပရာပိ တိဿော ဓာတုယောတိ အညာပိ သုညတဋ္ဌေန တိဿော ဓာတုယော။ တာသု “တတ္ထ ကတမာ ကာမဓာတု။ ဟေဋ္ဌတော အဝိစိနိရယံ ပရိယန္တံ ကရိတွာ”တိ ဧဝံ ဝိတ္တာရိတော ကာမဘဝေါ ကာမဓာတု နာမ။ “ဟေဋ္ဌတော ဗြဟ္မလောကံ ပရိယန္တံ ကရိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနုပဂေ ဒေဝေ ပရိယန္တံ ကရိတွာ”တိ ဧဝံ ဝိတ္တာရိတာ ပန ရူပါရူပဘဝါ ဣတရာ ဒွေ ဓာတုယော။ ဓာတုယာ အာဂတဋ္ဌာနမ္ပိ ဟိ ဘဝေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော။ ဘဝဿ အာဂတဋ္ဌာနေ ဓာတုယာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော။ ဣဓ ဘဝေန ပရိစ္ဆေဒေါ ကထိတော။

ရူပဓာတုအာဒိသု ရူပါရူပဓာတုယော ရူပါရူပဘဝါယေဝ။ နိရောဓဓာတုယာ နိဗ္ဗာန် ကထိတံ။ (၁၃။၁၄)

ဟိနာဒိသု ဟိနာ ဓာတုတိ ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ။ အဝသေသာ တေဘူမကဓမ္မာ မဇ္ဈိမဓာတု။ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ ပဏိတဓာတု။ (၁၅)

ကမတဏှာတိ ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ။ ရူပါရူပဘဝေသု ပန ရာဂေါ ဈာနနိကန္တိသဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ ဘဝဝသေန ပတ္တနာ ဘဝတဏှာ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ ဝိဘဝတဏှာ။ အပိစ ဌပေတွာ ပစ္ဆိမံ တဏှာဒွယံ သေသတဏှာ ကာမတဏှာ နာမ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမာ ဘဝတဏှာ။ ဘဝဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ သာရာဂေါ စိတ္တဿ သာရာဂေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘဝတဏှာ။ တတ္ထ ကတမာ ဝိဘဝတဏှာ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ သာရာဂေါ စိတ္တဿ သာရာဂေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိဘဝတဏှာ။ အဝသေသာ တဏှာ ကာမတဏှာ”တိ။ ပုန ကာမတဏှာဒိသု ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ကာမတဏှာ။ ရူပါရူပဘဝေသု ဆန္ဒရာဂေါ ဣတရာ ဒွေ တဏှာ။ အဘိဓမ္မေ ပနေတာ “ကာမဓာတုပဋိသံယုတ္တော။ ပ။ အရူပဓာတုပဋိသံယုတ္တော”တိ ဧဝံ ဝိတ္ထာရိတာ။ ဣမိနာ ဝါရေန ကိံ ဒဿေတိ။ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကာ ဓမ္မာ ရဇနိယဋ္ဌေန တဏှာဝတ္ထုကာတိ သဗ္ဗတဏှာ ကာမတဏှာယ ပရိယာဒိယိတွာ တတော နိဟရိတွာ ဣတရာ ဒွေ တဏှာ ဒဿေတိ။ ရူပတဏှာဒိသု ရူပဘဝေ ဆန္ဒရာဂေါ ရူပတဏှာ။ အရူပဘဝေ ဆန္ဒရာဂေါ အရူပတဏှာ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ နိရောဓတဏှာ။ (၁၆။၁၇။၁၈)

သံယောဇနတ္ထိကေ ဝဋ္ဋသ္မိံ သံယောဇယန္တိ ဗန္ဓန္တိတိ သံယောဇနာနိ။ သတိ ရူပါဒိဘေဒေ ကာယေ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ ကာယေ ဒိဋ္ဌိတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ ဝိစိနန္တော တောယ ကိစ္စတိ၊ န သက္ကောတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကာတုန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာ။ သီလဉ္စ ဝတဉ္စ ပရာမသတိတိ သီလဗ္ဗတပရာမာသော။ အတ္ထတော ပန “ရူပံ အတ္ထတော သမနုပဿတိ”တိအာဒိနာ နယေန အာဂတာ ဝိသတိဝတ္ထုကာ ဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ နာမ။ “သတ္ထရိ ကင်္ခတိ”တိအာဒိနာ နယေန အာဂတာ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ ဝိမတိ ဝိစိကိစ္ဆာ နာမ။ “ဣဓေကစ္စော သီလေန သုဒ္ဓိ ဝတေန သုဒ္ဓိ သီလဗ္ဗတေန သုဒ္ဓိတိ သီလံ ပရာမသတိ၊ ဝတံ ပရာမသတိ၊ သီလဗ္ဗတံ ပရာမသတိ။ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတ”န္တိအာဒိနာ နယေန အာဂတော ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော သီလဗ္ဗတပရာမာသော နာမ။ (၁၉)

တယော အာသဝါတိ ဧတ္ထ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန ဝါ အာသဝနဋ္ဌေန ဝါ အာသဝါ။ တတ္ထ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ၊ အထ ပစ္စာ သမဘဝိ”တိ၊ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ ဘဝတဏှာယ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဘဝဒိဋ္ဌိ နာဟောသိ၊ အထ ပစ္စာ သမဘဝိ”တိ ဧဝံ တာဝ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန အာသဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စက္ခုတော ရူပေ သဝတိ အာသဝတိ သန္တတိ ပဝတ္တတိ။ သောတတော သဒ္ဓေ။ သာနတော ဂန္ဓေ။ ဇိဝှါတော ရသေ။ ကာယတော ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ။ မနတော ဓမ္မေ သဝတိ အာသဝတိ သန္တတိ ပဝတ္တတိတိ ဧဝံ အာသဝနဋ္ဌေန အာသဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပါဠိယံ ပန ကတ္တစိ ဒွေ အာသဝါ အာဂတာ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ စ အာသဝါ သမ္မရာယိကာ စ အာသဝါ”တိ၊ ကတ္တစိ “တယောမေ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ။ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါအဝိဇ္ဇာသဝေါ”တိ တယော။ အဘိဓမ္မေ တေယေဝ ဒိဋ္ဌာသဝေန သဒ္ဓိံ စတ္တာရော။ နိဗ္ဗေမိကပရိယာယေ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ နိရယဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါတိရစ္ဆာနယောနိဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ပေတ္တိဝိသယဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ မနုဿလောကဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ဒေဝလောကဂါမိနိယာ”တိ ဧဝံ ပဉ္စ။ ဆက္ကနိပါတေ အာဟုနေယျ- သုတ္တေ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ သံဝရာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ပဋိသေဝနာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ပရိဝဇ္ဇနာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ အဓိဝါသနာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ဝိနောဒနာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ဘာဝနာ ပဟာတဗ္ဗာ”တိ ဧဝံ ဆ။ သဗ္ဗာသဝပရိယာယေ တေယေဝ ဒဿနာပဟာတဗ္ဗေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တ။ ဣမသ္မိံ ပန သင်္ဂီတိသုတ္တေ တယော။ တတ္ထ “ယော ကာမေသု ကာမစ္ဆန္ဓော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော ပဉ္စကာမ- ရုဏိကော ရာဂေါ ကာမာသဝေါ နာမ။ “ယော ဘဝေသု ဘဝစ္ဆန္ဓော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ၊ ဘဝဝသေန ဝါ ပတ္တနာ ဘဝါ- သဝေါ နာမ။ “ဒုက္ခေ အညာဏ”န္တိအာဒိနာ နယေန အာဂတာ အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာသဝေါ နာမာတိ။ ကာမဘဝါဒယော ကာမဓာတုအာဒိဝသေန ဝုတ္တာယေဝ။ (၂၀။၂၁)

ကာမေသနာဒီသု “တတ္ထ ကတမာ ကာမေသနာ၊ ယော ကာမေသု ကာမစ္ဆန္ဓော ကာမဇ္ဈောသာနံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကာမေသနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော ကာမဂဝေသနရာဂေါ ကာမေသနာ နာမ။ “တတ္ထ ကတမာ ဘဝေသနာ၊ ယော

ဘဝေသု ဘဝစ္ဆန္ဓော ဘဝဇ္ဈောသာနံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘဝေသနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော ဘဝဂဝေသနရာဂေါ ဘဝေသနာ နာမ။ “တတ္ထ ကတမာ မြဟ္မစရိယေသနာ၊ သဿတော လောကောတိ ဝါ။ ပ။ နေဝ ဟောတိ န နဟောတိ တထာဂတော ပရမ္မရဏာတိ ဝါ၊ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ အယံ ဝုစ္စတိ မြဟ္မစရိယေသနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဒိဋ္ဌိဂတိကသမ္မတဿ မြဟ္မစရိယဿ ဂဝေသနဒိဋ္ဌိ မြဟ္မစရိယေသနာ နာမ။ န ကေဝလဉ္စ ဘဝရာဂဒိဋ္ဌိယောဝ၊ တဒေကဋ္ဌံ ကမ္မဗ္ဗိံ သေနာယေဝ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “တတ္ထ ကတမာ ကာမေသနာ။ ကာမရာဂေါ တဒေကဋ္ဌံ အကုသလံ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ မနောကမ္မံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကာမေသနာ။ တတ္ထ ကတမာ ဘဝေသနာ။ ဘဝရာဂေါ တဒေကဋ္ဌံ အကုသလံ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ မနောကမ္မံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘဝေသနာ။ တတ္ထ ကတမာ မြဟ္မစရိယေသနာ။ အန္တဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ တဒေကဋ္ဌံ အကုသလံ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ မနောကမ္မံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ မြဟ္မစရိယေသနာ”တိ။ (၂၂)

ဝိဓာသု “ကထံဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ၊ ကထံဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ”တိအာဒိသု အာကာရသဏ္ဍာနံ ဝိဓာ နာမ။ “ဧကဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု ဒုဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု”တိ-အာဒိသု ကောဋ္ဌာသော။ “သေယျောဟမသ္မိတိ ဝိဓာ”တိအာဒိသု မာနော ဝိဓာ နာမ။ ဣဓ သော အဓိပ္ပေတော။ မာနော ဟိ သေယျာဒိဝသေန ဝိဒဟနတော ဝိဓာတိ ဝုစ္စတိ။ သေယျောဟမသ္မိတိ ဣဓိနာ သေယျသဒိသ-ဟိနာနံ ဝသေန တယော မာနာ ဝုတ္တာ။ သဒိသဟိနေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အယဉ္စိ မာနော နာမ သေယျဿ တိဝိဓော၊ သဒိသဿ တိဝိဓော၊ ဟိနဿ တိဝိဓောတိ နဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ “သေယျဿ သေယျောဟမသ္မိ”တိ မာနော ရာဇုနဉ္စေဝ ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ရာဇာ ဟိ ရဋ္ဌေန ဝါ ဓနဝါဟနေဟိ ဝါ၊ “ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ ဧတံ မာနံ ကရောတိ။ ပဗ္ဗဇိတောပိ သီလဓုတင်္ဂါဒိဟိ “ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ ဧတံ မာနံ ကရောတိ။ “သေယျဿ သဒိသောဟမသ္မိ”တိ မာနောပိ ဧတေသံယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ရာဇာ ဟိ ရဋ္ဌေန ဝါ ဓနဝါဟနေဟိ ဝါ အညရာဇုဟိ သဒ္ဓိ မယံ ကိ နာနာကရဏန္တိ ဧတံ မာနံ ကရောတိ။ ပဗ္ဗဇိတောပိ သီလ-ဓုတင်္ဂါဒိဟိပိ အညေန ဘိက္ခုနာ မယံ ကိ နာနာကရဏန္တိ ဧတံ မာနံ ကရောတိ။ “သေယျဿ ဟိနောဟမသ္မိ”တိ မာနောပိ ဧတေသံယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁-သံ ၁-၅၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၂-၃၂၃-ပိဋ္ဌေ။
 ၃-အဘိ ၂-၃၀၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဓနေန ဝါ ဝါဟနေန ဝါ (သီ)

ယသံ ဟိ ရညော ရဋ္ဌံ ဝါ ဓနဝါဟနာဒိနိ ဝါ နာတိသမ္ပန္နာနိ ဟောန္တိ၊ သော မယံ ရာဇာတိ ဝေါဟာရမုခမတ္တမေဝ၊ ကိံ ရာဇာ နာမ အဟန္တိ ဧတံ မာနံ ကရေတိ။ ပဗ္ဗဇိတောပိ အပ္ပလာဘသက္ကာရော အဟံ ဓမ္မကထိကော ဗဟုဿုတော မဟာထေရေတိ ကထာမတ္တကမေဝ၊ ကိံ ဓမ္မကထိကော နာမာဟံ ကိံ ဗဟုဿုတော ကိံ မဟာထေရေ ယသံ မေ လာဘသက္ကာရော နတ္ထိတိ ဧတံ မာနံ ကရေတိ။

“သဒိသဿ သေယျောဟမသ္မိ”တိ မာနာဒယော အမစ္စာဒိနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အမစ္စော ဝါ ဟိ ရဋ္ဌိယော ဝါ ဘောဂယာနဝါဟနာဒိဟိ ကော မယာ သဒိသော အညော ရာဇပုရိသော အတ္ထိတိ ဝါ မယံ အညေဟိ သဒ္ဓိံ ကိံ နာနာကရဏန္တိ ဝါ အမစ္စောတိ နာမမေဝ မယံ၊ သာသစ္စာဒနမတ္တမ္ပိ မေ နတ္ထိ၊ ကိံ အမစ္စော နာမာဟန္တိ ဝါ ဧတေ မာနေ ကရေတိ။

“ဟိနဿ သေယျောဟမသ္မိ”တိ မာနာဒယော ဒါသာဒိနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဒါသော ဟိ မာတိတော ဝါ ပိတိတော ဝါ ကော မယာ သဒိသော အညော ဒါသော နာမ အတ္ထိ၊ အညေ ဇီဝိတံ အသက္ကောန္တာ ကုစ္ဆိဟေတု ဒါသာ ဇာတာ၊ အဟံ ပန ပဝေဏီအာဂတတ္တာ သေယျောတိ ဝါ ပဝေဏီအာဂတဘာဝေန ဥဘတော- သုဒ္ဓိကဒါသတ္တေန အသုကဒါသေန နာမ သဒ္ဓိံ ကိံ မယံ နာနာကရဏန္တိ ဝါ ကုစ္ဆိဝသေနာဟံ ဒါသဗျ ဥပဂတော၊ မာတာပိတုကောဂ္ဂိယာ ပန မေ ဒါသဋ္ဌာနံ နတ္ထိ၊ ကိံ ဒါသော နာမ အဟန္တိ ဝါ ဧတေ မာနေ ကရေတိ။ ယထာ စ ဒါသော၊ ဧဝံ ပုက္ကသစဏ္ဍာလာဒယောပိ ဧတေ မာနေ ကရေန္တိယေဝ။

ဧတ္ထ စ သေယုဿ သေယျောဟမသ္မိတိ စ, သဒိသဿ သဒိသောဟမ- သ္မိတိ စ, ဟိနဿ ဟိနောဟမသ္မိတိ စ ဣမေ တယော မာနာ ယာထာဝမာနာ နာမ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇာ။ သေသာ ဆ မာနာ အယာထာဝမာနာ နာမ ပဋ္ဌမမဂ္ဂဝဇ္ဇာ။ (၂၃)

တယော အဒ္ဓါတိ တယော ကာလာ။ အတိတော အဒ္ဓါတိအာဒိသု ဒွေ- ပရိယာယာ သုတ္တန္တပရိယာယော စ အဘိဓမ္မပရိယာယော စ။ သုတ္တန္တပရိယာ- ယေန ပဋိသန္ဓိတော ပုဗ္ဗေ အတိတော အဒ္ဓါ နာမ။ စုတိတော ပစ္စာ အနာ- ဂတော အဒ္ဓါ နာမ။ သဟ စုတိပဋိသန္ဓိဟိ တဒန္တရံ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ နာမ။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန တိသု ခဏေသု ဘင်္ဂတော ဥဒ္ဓံ အတိတော အဒ္ဓါ နာမ။ ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတော အဒ္ဓါ နာမ။ ခဏတ္တယေ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ နာမ။ အတိတာဒိဘေဒေါ စ နာမ အယံ ဓမ္မာနံ ဟောတိ, န ကာလဿ။

အတိတာဒိဘောဒေ ပန ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ဣဓ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနောပိ ကာလော တေနေဝ ဝေါဟာရေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗျော။ (၂၄)

တယော အန္တောတိ တယော ကောဋ္ဌာသာ။ “ကာယဗန္ဓနဿ အန္တော ဇီရတိ”တိအာဒိသု^၁ ဟိ အန္တောယေဝ အန္တော။ “ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာ”တိ- အာဒိသု^၂ ပရဘာဂေါ အန္တော။ “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာန”န္တိ^၃ ဣတ္ထ လာမက- ဘာဂေါ အန္တော။ “သက္ကာယော ခေါ အာဝုသော ပဌမော အန္တော”တိ- အာဒိသု^၄ ကောဋ္ဌာသော အန္တော။ ဣဓ ကောဋ္ဌာသော အဓိပေတော။ သက္ကာယောတိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ သက္ကာယသမုဒယောတိ တေသံ နိဗ္ဗတ္တိကာ ပုရိမတဏှာ။ သက္ကာယနိရောဓောတိ ဥဘိန္ဒံ အပ္ပဝတ္တိဘူတံ နိဗ္ဗာနံ။ မဂ္ဂေါ ပန နိရောဓာဓိဂမဿ ဥပါယတ္တာ နိရောဓေ ဂဟိတေ ဂဟိတောဝါတိ ဝေဒိ- တဗျော။ (၂၅)

ဒုက္ခဒုက္ခတာတိ ဒုက္ခဘူတာ ဒုက္ခတာ။ ဒုက္ခဝေဒနာယေတံ နာမံ။ သင်္ခါရဒုက္ခတာတိ သင်္ခါရဘာဝေန ဒုက္ခတာ။ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာယေတံ နာမံ။ သာ ဟိ သင်္ခတတ္တာ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂပီဋိတာ၊ တသ္မာ အညဒုက္ခ- သဘာဝဝိရဟတော သင်္ခါရဒုက္ခတာတိ ဝုတ္တော။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာတိ ဝိပရိဏာမေ ဒုက္ခတာ။ သုခဝေဒနာယေတံ နာမံ၊ သုခဿ ဟိ ဝိပရိဏာမေ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ သုခံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာတိ ဝုတ္တံ။ အပိစ ဌပေတွာ ဒုက္ခဝေဒနံ သုခဝေဒနဉ္စ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကာ ဓမ္မာ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ”တိ ဝစနတော သင်္ခါရဒုက္ခတာတိ ဝေဒိတဗျော။ (၂၇)

မိစ္ဆတ္တနိယတောတိ မိစ္ဆာသဘာဂေါ ဟုတွာ နိယတော။ နိယတ- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိ^၁ အာနန္တရိယကမ္မဿေတံ နာမံ။ သမ္မာသဘာဝေ နိယတော သမ္မတ္တနိယတော။ စတုန္ဒံ အရိယမဂ္ဂါနမေတံ နာမံ။ န နိယတောတိ အနိယတော။ အဝသေသာနံ ဓမ္မာနမေတံ နာမံ။ (၂၈)

တယော တမာတိ “တမန္ဓကာရော သမ္မောဟော အဝိဇ္ဇောစော မဟာ- ဘယော”တိ ဝစနတော အဝိဇ္ဇာ တမော နာမ။ ဣဓ ပန အဝိဇ္ဇာသိသေန ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တော။ အာရဗ္ဗာတိ အာဂမ္မ။ ကင်္ခတိတိ ကင်္ခံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဝိစိကိစ္ဆတိတိ ဝိစိနန္တော ကိစ္ဆံ အာပဇ္ဇတိ၊ သန္ဓိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ နာဓိ- မုစ္ဆတိတိ တတ္ထ အဓိမုစ္ဆိတုံ န သက္ကောတိ။ န သမ္ပသီဒတိတိ တံ အာရဗ္ဗ ပသာဒံ အာရောပေတုံ န သက္ကောတိ။ (၂၉)

၁-ဝိ ၄-၂၇၇-ပိဋေ။ ၂-သံ ၁-၃၁၁-ပိဋေ။
၃-သံ ၂-၇၆-ပိဋေ။ ၄-အံ ၂-၃၅၁-ပိဋေ။

အရက္ခေယျာနီတိ န ရက္ခိတဗ္ဗာနိ။ တီသု ဒွါရေသု ပစ္စေကံ ရက္ခဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ သဗ္ဗာနိ သတိယာ ဧဝ ရက္ခိတာနီတိ ဒီပေတိ။ နတ္ထိ တထာဂတဿာတိ “ဣဒံ နာမ မေ သဟသာ ဥပ္ပန္နံ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ဣမာဟံ ယထာ မေ ပရော န ဇာနာတိ၊ တထာ ရက္ခာမိ၊ ပဋိစ္ဆာဒေမိ”တိ ဧဝံ ရက္ခိတဗ္ဗံ နတ္ထိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကိံ ပန သေသဒီဏာသဝါနံ ကာယသမာစာရာဒယော အပရိသုဒ္ဓါတိ။ နော အပရိသုဒ္ဓါ။ န ပန တထာဂတဿ ဝိယ ပရိသုဒ္ဓါ။ အပ္ပဿုတဒီဏာသဝေါ ဟိ ကိဉ္စာပိ လောကဝဇ္ဇံ နာပဇ္ဇတိ၊ ပဏ္ဍတ္တိယံ ပန အကောဝိဒတ္တာ ဝိဟာရကာရံ ကုဋိကာရံ သဟဂါရံ သဟသေယျန္တိ ဧဝရူပါ ကာယဒွါရေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗရိတ္တံ ပဒသောဓမ္မံ ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စဝါစံ ဘူတာရောစနန္တိ ဧဝရူပါ ဝစီဒွါရေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနဝသေန မနောဒွါရေ ရူပိယပ္ပဋိဂ္ဂါဟဏာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဓမ္မသေနာပတိသဒိသဿာပိ ဟိ ဒီဏာသဝဿ မနောဒွါရေ သဥပါရက္ခဝသေန မနောဒုစ္စရိတံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧဝ။

စာတုမဝတ္ထုသိဉ္စိ^၁ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာနံ ပဏာမိတကာလေ တေသံ အတ္တာယ စာတုမေယျကေဟိ သက္ခေဟိ ဘဂဝတိ ခမာပိတေ ထေရော ဘဂဝတာ “ကိန္တိ တေ သာရိပုတ္တ အဟောသိ မယာ ဘိက္ခုသံဃေ ပဏာမိတေ”တိ ပုဋ္ဌော အဟံ ပရိသာယ အဗျတ္တဘာဝေန သတ္တာရာ ပဏာမိတော။ ဣတော ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ပရံ န ဩဝဒိဿာမိတိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ အာဟ “ဧဝံ ခေါ မေ ဘန္တေ အဟောသိ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုသံဃော ပဏာမိတော၊ အပ္ပေါဿုက္ကော ဒါနိ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ အနုယုက္ကော ဝိဟရိဿတိ၊ မယမ္ပိ ဒါနိ အပ္ပေါဿုက္ကော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ အနုယုက္ကော ဝိဟရိဿာမာ”တိ။

အထဿ တဉ္စိ^၂ မနောဒုစ္စရိတေ ဥပါရက္ခံ အာရောပေန္တော သတ္တာ အာဟ “အာဂမေဟိ တံ သာရိပုတ္တ၊ န ခေါ တေ သာရိပုတ္တ ပုနပိ ဧဝရူပံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗ”န္တိ။ ဧဝံ ပရံ န ဩဝဒိဿာမိ နာနုသာသိဿာမိတိ ဝိတက္ကိတမတ္တမ္ပိ ထေရဿ မနောဒုစ္စရိတံ နာမ ဇာတံ။ ဘဂဝတော ပန ဧတ္တကံ နာမ နတ္ထိ၊ အနန္တရိယဇ္ဇေတံ။ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တဿ ဒုစ္စရိတံ န ဘဝေယျ။ ဗောဓိသတ္တဘူမိယံ ဌိတဿ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနံ အနုယုဉ္ဇန္တဿာပိ ပနဿ နာဟောသိ။ ဥဒရက္ခဝိယာ ပိဋိကဏ္ဍကံ အလ္လီနာယ “ကာလံကတော သမဏော ဂေါတမော”တိ ဒေဝတာနံ ဝိမတိယာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယပိ “သိဒ္ဓတ္ထ ကသ္မာ ကိလမသိ၊ သက္ကာ

၁-ပါတုမဝတ္ထုသိ^၁ ဟိ (သျှာ)

ဘောဂေ စ ဘုဒ္ဓိတုံ ပုညာနိ စ ကာတု”န္တိ မာရေန ပါပိမတာ ဝုစ္စမာနဿ
 “ဘောဂေ ဘုဒ္ဓိဿာမိ”တိ ဝိတက္ကမတ္တမ္ပိ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ အထ နံ မာရော ဗောဓိသတ္တ-
 ကာလေ ဆဗ္ဗဿာနိ ဗုဒ္ဓကာလေ ဧကံ ဝဿံ အနုဗန္ဓိတွာ ကိဉ္စိ ဝဇ္ဇံ အပဿိတွာ
 ဣဒံ ဝတွာ ပက္ကာမိ—

“သတ္တဝဿာနိ ဘဂဝန္တံ၊ အနုဗန္ဓိ° ပဒါပဒံ။
 ဩတာရံ နာဓိဂစ္ဆိဿံ၊ သမ္ပုဒ္ဓဿ သတိမတော”တိ°။

အပိစ အဋ္ဌာရသန္တံ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနံ ဝသေနာပိ ဘဂဝတော ဒုစ္စရိတာဘာဝေါ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ နာမ နတ္ထိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ၊
 နတ္ထိ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိ မနောဒုစ္စရိတံ၊ အတိတေ ဗုဒ္ဓဿ အပ္ပဋိဟတဉာဏံ၊
 အနာဂတေ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓဿ အပ္ပဋိဟတဉာဏံ၊ သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ
 ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ၊ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ
 ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝီရိယဿ ဟာနိ၊
 နတ္ထိ သတိယာ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဝါ၊ နတ္ထိ စလိတံ၊ နတ္ထိ သဟဿာ၊
 နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌော မနော၊ နတ္ထိ အကုသလစိတ္တန္တိ။ (၃၀)

ကိဉ္စနာတိ ပလိဗောဓာ။ ရာဂေါ ကိဉ္စနန္တိ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သတ္တေ
 ဗန္ဓတိ ပလိဗန္ဓတိ°၊ တသ္မာ ကိဉ္စနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣတရေသုပိ ဒွိသု ဧသေဝ
 နယော။ (၃၁)

အဂ္ဂိတိ အနုဒဟနဋ္ဌေန အဂ္ဂိ။ ရာဂဂ္ဂိတိ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သတ္တေ
 အနုဒဟတိ ဈာပေတိ၊ တသ္မာ အဂ္ဂိတိ ဝုစ္စတိ။ ဣတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။
 တတ္ထ ဝတ္ထုနိ—ဧကာ ဒဟရဘိက္ခုနိ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရေ ဥပေါသထာဂါရံ
 ဂန္ဓာ ဒွါရပါလရူပကံ ဩလောကယမာနာ ဌိတာ။ အထဿာ အန္တော ရာဂေါ
 ဥပ္ပန္နော၊ သာ တေနောဓိ ဈာယိတွာ ကာလမကာသိ။ ဘိက္ခုနိယော ဂစ္ဆမာနာ
 “အယံ ဒဟရာ ဌိတာ၊ ပက္ခောသထ န”န္တိ အာဟံသု။ ဧကာ ဂန္ဓာ ကသ္မာ
 ဌိတာသိတိ ဟတ္ထေ ဂဏှိ။ ဂဟိတမတ္တာ ပရိဝတ္တိတွာ ပပတာ။ ဣဒံ တာဝ
 ရာဂဿ အနုဒဟနတာယ ဝတ္ထု။ ဒေါသဿ ပန အနုဒဟနတာယ မနော-
 ပဒေါသိကာ ဒေဝါ။ မောဟဿ အနုဒဟနတာယ ဒိန္နာပဒေါသိကာ ဒေဝါ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ မောဟဝသေန ဟိ တာသံ သတိသမ္မောသော ဟောတိ။ တသ္မာ
 ဒိန္နာဝသေန အာဟာရကာလံ အတိဝတ္တိတွာ ကာလံကရောန္တိ။ (၃၂)

၁-ခု ၁-၃၄၃-ပိဋေ။ ၂-ပလိဗန္ဓတိ (သီ၊ သျာ)

အာဟုနေယျဂ္ဂိတိအာဒိသု အာဟုနံ ဝုစ္စတိ သက္ကာရော၊ အာဟုနံ အရဟန္တိတိ အာဟုနေယျာ။ မာတာပိတရော ဟိ ပုတ္တာနံ ဗဟူပကာရတာယ အာဟုနံ အရဟန္တိ။ တေသု ဝိပုဋ်ပဇ္ဇမာနာ ပုတ္တာ နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တသ္မာ ကိဇ္ဇာပိ မာတာပိတရော နာနုဒဟန္တိ၊ အနုဒဟနဿ ပန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဣတိ အနုဒဟနဋ္ဌေန အာဟုနေယျဂ္ဂိတိ ဝုစ္စန္တိ။ သွာယမတ္ထော မိတ္ထဝိဒ္ဓကဝတ္ထုနာ ဒီပေတဗ္ဗော—

မိတ္ထဝိဒ္ဓကော ဟိ မာတရာ “တတ အဇ္ဇ ဥပေါသထိကော ဟုတွာ ဝိဟာရေ သဗ္ဗရတ္ထိံ ဓမ္မဿဝနံ သုဏ၊ သဟဿံ တေ ဒဿာမီ”တိ ဝုတ္ထော ဓနလောဘေန ဥပေါသထံ သမာဒါယ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဣဒံ ဌာနံ အကုတောဘယန္တိ သလ္လက္ခေတွာ ဓမ္မာသနဿ ဟေဋ္ဌာ နိပဇ္ဇော သဗ္ဗရတ္ထိံ နိဒ္ဒါယိတွာ သရံ အဂမာသိ။ မာတာ ပါတောဝ ယာဂုံ ပစိတွာ ဥပနာမေသိ။ သော သဟဿံ ဂဟေတွာဝ ပိဝိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ဓနံ သံဟရိဿာမီ”တိ။ သော နာဝါယ သမုဒ္ဒံ ပက္ခန္ဓိတုကာမော အဟောသိ။ အထ နံ မာတာ “တတ ဣမသ္မိံ ကုလေ စတ္တာလီသကောဋီဓနံ အတ္ထိ၊ အလံ ဂမနေနာ”တိ နိဝါရေသိ။ သော တဿာ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ ဂစ္ဆတိ ဧဝ။ မာတာ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ကုဇ္ဈိတွာ “အယံ မယံ ပုရတော တိဋ္ဌတိ”တိ ပါဒေန ပဟရိတွာ ပတိတံ အန္တရံ ကတွာ အဂမာသိ။

မာတာ ဥဋ္ဌဟိတွာ “မာဒိသာယ မာတရိ ဧဝရူပံ ကမ္မံ ကတွာ ဂတဿ တေ ဂတဋ္ဌာနေ သုခံ ဘဝိဿတိတိ ဧဝံသညီ နာမ တံ ပုတ္တာ”တိ အာဟ။ တဿ နာဝံ အာရုယ ဂစ္ဆတော သတ္တမေ ဒိဝသေ နာဝါ အဋ္ဌာသိ။ အထ တေ မနဿာ “အဒ္ဓါ ဧတ္ထ ပါပပုရိသော အတ္ထိ၊ သလာကံ ဒေထာ”တိ အာဟံသု။ သလာကာ ဒိယျမာနာ တဿေဝ တိက္ခတ္တု ပါပုဏာတိ။ တေ တဿ ဥဋ္ဌမ္ပံ ဒတွာ တံ သမုဒ္ဒေ ပက္ခိပိံသု။ သော ဧကံ ဒီပံ ဂန္ဓာ ဝိမာန-ပေတိဟံ သဒ္ဓိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော တာဟိ “ပုရတော ပုရတော” မာ အဂမာသိ”တိ ဝုစ္စမာနောပိ တဒ္ဓိဂုဏံ တဒ္ဓိဂုဏံ သမ္ပတ္တိံ ပဿန္တော အနုပုဗ္ဗေန ခုရစက္ကဓရံ ဧကံ အဒ္ဓသ။ တဿ တံ စက္ကံ ပဒုမပုပ္ဖံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော တံ အာဟ “အတ္တော ဣဒံ တယာ ပိဋ္ဌန္တိတံ ပဒုမံ မယံ ဒေဟီ”တိ။ “န ဣဒံ သာမိ ပဒုမံ၊ ခုရစက္ကံ ဧတ”န္တိ။ သော “ဝဇ္ဇေသိ မံ၊ တံ ကိံ မယာ ပဒုမံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ တံ လောဟိတစန္ဒနံ ဝိလိမ္ပိတွာ ပိဋ္ဌန္တနံ ပဒုမပုပ္ဖံ မယံ န ဒါတုကာမောတိ အာဟ။ သော စိန္တေသိ “အယမ္ပိ မယာ ကတသဒိသံ ကမ္မံ ကတွာ တဿ

၁-ပရတော ပရတော (က)

ဖလံ အနုဘဝိတုကာမော”တိ။ အထ နံ “ဟန္တ ရေ”တိ ဝတွာ တဿ မတ္တကေ စက္ကံ ပက္ခိပိ။ တေန ဝတ္ထံ—

“စတုတ္ထိ အဋ္ဌဇ္ဈဂမာ၊ အဋ္ဌာဟိပိ စ သောဋ္ဌဿ။
သောဋ္ဌဿာဟိ စ ဗာတ္ထိံသ၊ အတြိစ္ဆံ စက္ကမာသဒေ၊။
ဣစ္ဆာဟတဿ ပေါသဿ၊ စက္ကံ ဘမတိ မတ္တကေ”တိ။

ဂဟပတိတိ ပန ဂေဟသာမိကော ဝုစ္စတိ။ သော မာတုဂါမဿ သယန-
ဝတ္ထာလင်္ကာရာဒိအနုပ္ပဒါနေန ဗဟူပကာရော။ တံ အတိစရန္တော မာတုဂါမော
နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဿှာ သောပိ ပုရိမနယေနေဝ အနုဒဟနဋ္ဌေန
ဂဟပတဂ္ဂိတိ ဝုတ္ထော။

တတ္ထ ဝတ္ထု—ကဿပဗုဒ္ဓဿ ကာလေ သောတာပန္နဿ ဥပါသကဿ
ဘရိယာ အတိစာရိနိ အဟောသိ။ သော တံ ပစ္စက္ခတော ဒိသှာ “ကသှာ တံ
ဧဝံ ကရောသိ”တိ အာဟ။ သာ “သစာဟံ ဧဝရူပံ ကရောမိ၊ အယံ မေ
သုနခေါ ဝိလုပ္ပမာနော ခါဒတူ”တိ ဝတွာ ကာလံ ကတွာ ကဏ္ဍမုဏ္ဍကဒဟေ
ဝေမာနိကပေတိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တာ။ ဒိဝါ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ၊ ရတ္ထိံ ဒုက္ခံ။
တဒါ ဗာရာဏသီရာဇာ မိဂဝံ စရန္တော အရညံ ပဝိသိတွာ အနုပုဗ္ဗေန
ကဏ္ဍမုဏ္ဍကဒဟံ သမ္ပတ္တော တာယ သဒ္ဓိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ။ သာ တံ
ဝဇ္ဇေတွာ ရတ္ထိံ ဒုက္ခံ အနုဘဝတိ။ သော ဥတွာ “ကတ္ထ န ခေါ ဂစ္ဆတိ”တိ
ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂန္တော အဝိဒူရေ ဌိတော ကဏ္ဍမုဏ္ဍကဒဟတော နိက္ခမိတွာ
တံ “ပဋုပဋု”န္တိ ခါဒမာနံ ဧကံ သုနခံ ဒိသှာ အသိနာ ဒွိဓာ ဆိန္ဒိ။ ဒွေ
အဟေသုံ။ ပုန ဆိန္ဒေ စတ္တာရော။ ပုန ဆိန္ဒေ အဋ္ဌ။ ပုန ဆိန္ဒေ သောဋ္ဌဿ
အဟေသုံ။ သာ “ကိံ ကရောသိ သာမိ”တိ အာဟ။ သော “ကိံ ဣဒ”န္တိ
အာဟ။ သာ “ဧဝံ အကတွာ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘူမိယံ နိဋ္ဌုဘိတွာ ပါဒေန ဃံသာ-
ဟိ”တိ အာဟ။ သော တထာ အကာသိ။ သုနခါ အန္တရဓာယိံသု။ တံ ဒိဝသံ
တဿံ ကမ္မံ ဒိဏံ။ ရာဇာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ ဟုတွာ ဂန္တု အာရဒ္ဓေါ။ သာ “မယံ
သာမိ ကမ္မံ ဒိဏံ မာ အဂမာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ အသုတွာဝ ဂတော။

ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိတိ ဧတ္ထ ပန ဒက္ခိဏာတိ စတ္တာရော ပစ္စယာ၊ ဘိက္ခုသံဃော
ဒက္ခိဏေယျော။ သော ဂိဟိနံ တိသု သရဏေသု ပဉ္စသု သီလေသု ဒသသု
သီလေသု မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနေ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏဥပဋ္ဌာနေတိ ဧဝမာဒိသု
ကလျာဏဓမ္မေသု နိယောဇနေန ဗဟူပကာရော၊ တသ္မိံ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ ဂိဟိ

ဘိက္ခုသံဃံ အက္ခောသိတွာ ပရိဘာသိတွာ နိရယာဒီသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တသ္မာ သောပိ ပုရိမနယေနော အနုဒဟနဋ္ဌေန ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိတိ ဝုတ္တော။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ ဝိဘာဝနတ္ထံ ဝိမာနဝတ္ထုသ္မိံ ရေဝတီဝတ္ထု ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ (၃၃)

“တိဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟော”တိ ဧတ္ထ တိဝိဓေနာတိ တိဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ။ သင်္ဂဟောတိ ဇာတိသဉ္ဇာတိကိရိယဂဏနဝသေန စတုဗ္ဗိဓော သင်္ဂဟော။ တတ္ထ သဗ္ဗေ ခတ္ထိယာ အာဂစ္ဆန္တိတိအာဒိကော ဇာတိသင်္ဂဟော။ သဗ္ဗေ ကောသလကာတိအာဒိကော သဉ္ဇာတိသင်္ဂဟော။ သဗ္ဗေ ဟတ္ထာရောဟာတိ- အာဒိကော ကိရိယသင်္ဂဟော။ စက္ခာယတနံ ကတမံ ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိတိ။ စက္ခာယတနံ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိတိ။ ဟဉ္စိ စက္ခာယတနံ ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတန္တိ အယံ ဂဏနသင်္ဂဟော၊ သော ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ တိဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟောတိ တိဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ရူပဂဏနာတိ အတ္တော။

သနိဒဿနာဒီသု အတ္တာနံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တေန စက္ခုဝိညာဏသင်္ခါတေန သဟ နိဒဿနေနာတိ သနိဒဿနံ။ စက္ခုပဋိဟနနသမတ္တတော သဟ ပဋိ- သေနာတိ သပ္ပဋိဗံ။ တံ အတ္ထတော ရူပါယတနမေဝ။ စက္ခုဝိညာဏသင်္ခါတံ နာဿ နိဒဿနန္တိ အနိဒဿနံ။ သောတာဒိပဋိဟနနသမတ္တတော သဟ ပဋိသေနာတိ သပ္ပဋိဗံ။ တံ အတ္ထတော စက္ခာယတနာဒီနိ နဝ အာယတနာနိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ နာဿ နိဒဿနန္တိ အနိဒဿနံ။ နာဿ ပဋိသောတိ အပ္ပဋိဗံ။ တံ အတ္ထတော ဌပေဉ္စာ ဒသာယတနာနိ အဝသေသံ သုခုမရူပံ။ (၃၄)

တယော သင်္ခါရာတိ သဟဇာတဓမ္မေ စေဝ သမ္ပရာယေ ဖလဓမ္မေ စ သင်္ခါရေန္တိ ရာသီ ကရေန္တိတိ သင်္ခါရာ။ အဘိသင်္ခါရေတိတိ အဘိသင်္ခါရော။ ပုညော အဘိသင်္ခါရော ပုညာဘိသင်္ခါရော။

“တတ္ထ ကတမော ပုညာဘိသင်္ခါရော။ ကုသလာ စေတနာ ကာမာဝစရာ ရူပါဝစရာ ဒါနမယာ သီလမယာ ဘာဝနာမယာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ အဋ္ဌန္တိ ကာမာဝစရကုသလမဟာစိတ္တစေတနာနံ၊ ပဉ္စန္တိ ရူပါဝစရကုသလစေတနာ- နဋ္ဌေတံ အဓိဝစနံ။ ဧတ္ထ စ ဒါနသီလမယာ အဋ္ဌေဝ စေတနာ ဟောန္တိ။ ဘာဝနာမယာ တေရသာပိ။ ယထာ ဟိ ပဂုဏံ ဓမ္မံ သဇျာယမာနော ဧကံ ဒွေ အနုသန္တိ ဂတောပိ န ဇာနာတိ၊ ပစ္စာ အာဝဇ္ဇန္တော ဇာနာတိ၊ ဧဝမေဝ

၁-မ ၁-၃၇၅-ပိဋေ။

၂-ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ အစက္ခာယတနံ (သျှ၊ အဘိ ၄-၂၅၁၊ အဘိ-ဋ ၁-၃၂၅)

ကသိဏပရိကမ္ပံ ကရောန္တဿ ပဂုဏဇ္ဈာနံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာပိ ဘာဝနာ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဘာဝနာမယာ တေရသာပီ”တိ။

တတ္ထ ဒါနမယာဒီသု “ဒါနံ အာရဗ္ဗ ဒါနမဓိကိစ္စ ယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတနာ သဗ္ဗေတနာ စေတယိတတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဒါနမယော ပုညာဘိသင်္ခါရော။ သီလံ အာရဗ္ဗ၊ ဘာဝနံ အာရဗ္ဗ ဘာဝနမဓိကိစ္စ ယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတနာ သဗ္ဗေတနာ စေတယိတတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘာဝနာမယော ပုညာဘိသင်္ခါရော”တိ အယံ သင်္ခေပဒေသနာ။

စိဝရာဒီသု ပန စတူသု ပစ္စယေသု ရူပါဒီသု ဝါ ဆသု အာရမ္မဏေသု အန္ဓာဒီသု ဝါ ဒသသု ဒါနဝတ္ထုသု တံ တံ ဒေန္တဿ တေသံ ဥပ္ပါဒနတော ပဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပရိစ္စာဂကာလေ၊ ပစ္စာ သောမနဿစိတ္တေန အနုဿရဏေ စာတိ တီသု ကာလေသု ပဝတ္တာ စေတနာ ဒါနမယာ နာမ။ သီလပူရဏတ္ထာယ ပန ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တဿ၊ ပဗ္ဗဇန္တဿ မနောရထံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ပဗ္ဗဇိတော ဝတမိ သာဓု သာဓုတိ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ပါတိမောက္ခံ သံဝရန္တဿ၊ စိဝရာဒယော ပစ္စယေ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ အာပါထဂတေသု ရူပါဒီသု စက္ခုဒွါရာဒီနိ သံဝရန္တဿ၊ အာဇီဝံ သောဓေန္တဿ စ ပဝတ္တာ စေတနာ သီလမယာ နာမ။

ပဋိသမ္ဘိဒါယံ ဝုတ္တေန ဝိပဿနာမဂ္ဂေန “စက္ခါ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဘာဝေန္တဿ။ ပ။ မနံ။ ရူပေ။ ဓမ္မေ။ စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ။ မနောဝိညာဏံ။ စက္ခုသမ္ပဿံ။ ပ။ မနောသမ္ပဿံ။ စက္ခုသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ။ ပ။ မနောသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ။ ရူပသညံ။ ဇရာမရဏံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဘာဝေန္တဿ ပဝတ္တာ စေတနာ ဘာဝနာမယာ နာမာ”တိ အယံ ဝိတ္တာရကထာ။

အပုညော စ သော အဘိသင်္ခါရော စာတိ အပုညာဘိသင်္ခါရော။ ဒွါဒသ- အကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ စေတနာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “တတ္ထ ကတမော အပုညာဘိသင်္ခါရော။ အကုသလစေတနာ ကာမာဝစရာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အပုညာဘိသင်္ခါရော”တိ။ အာနေဉ္စ နိစ္စလံ သန္တံ ဝိပါကဘူတံ အရူပမေဝ အဘိ- သင်္ခါရောတိတိ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော။ စတုန္တံ အရူပါဝစရကုသလစေတနာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမော အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော။ ကုသလစေတနာ အရူပါဝစရာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော”တိ။ (၃၅)

ပုဂ္ဂလတ္ထိကေ သတ္တဝိဓော ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခတိတိ သေက္ခော။ ဒီဏာသဝေါ သိက္ခိတသိက္ခတ္တာ ပုန န သိက္ခိဿတိတိ အသေက္ခော။ ပုထုဇ္ဇေနော သိက္ခာဟိ ပရိဗာဟိယတ္တာ နေဝသေက္ခော နာသေက္ခော။ (၃၆)

ထေရတ္ထိကေ ဇာတိမဟလ္လကော ဂိဟိ ဇာတိတ္ထေရော နာမ။ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ထေရကရဏာ” မ္ပော။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ထေရော သီလဝါ ဟောတိ။ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ စတုန္တံ ဈာနာနံ လာဘိ ဟောတိ၊ အာသဝါနံ ခယာ။ပ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ထေရကရဏာ မ္ပော” တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေသု ဓမ္မေသု ဧကေန ဝါ အနေကေဟိ ဝါ သမန္ဓာဂတော ဓမ္မထေရော နာမ။ အညတရော ထေရနာမကော ဘိက္ခုတိ ဧဝံ ထေရနာမကော ဝါ၊ ယံ ဝါ ပန မဟလ္လကကာလေ ပဗ္ဗဇိတံ သာမဏေရာဒယော ဒိသ္မာ ထေရော ထေရောတိ ဝဒန္တိ၊ အယံ သမ္ပုတိထေရော နာမ။ (၃၇)

ပုညကိရိယဝတ္ထု သု ဒါနမေဝ ဒါနမယံ။ ပုညကိရိယာ စ သာ တေသံ တေသံ အာနိသံသာနံ ဝတ္ထု စာတိ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ ဣတရေသုပိ ဒွိသု ဧသေဝ နယော။ အတ္ထတော ပန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဒါနမယစေတနာဒိဝသေနေဝ သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗဘာဂအပရဘာဂစေတနာဟိ ဣမာနိ တိဏိ ပုညကိရိယဝတ္ထုနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧကမေကဉ္စေတ္ထ ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဋ္ဌာယ ကာယေန ကရောန္တဿ ကာယကမ္ပံ ဟောတိ။ တဒတ္ထံ ဝါစံ နိစ္ဆာရေန္တဿ ဝစိကမ္ပံ။ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂံ အစောပေတွာ မနသာ စိန္တေန္တဿ မနောကမ္ပံ။ အန္ဓာဒိနိ ဒေန္တဿ စာပိ အန္ဓဒါနာဒိနိ ဒေဓိတိ ဝါ ဒါနပါရမိံ အာဝဇ္ဇေတွာ ဝါ ဒါနကာလေ ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ။ ဝတ္ထသိသေ ဌတွာ ဒဒတော သီလမယံ။ ခယတော ဝယတော သမ္ပသနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဒဒတော ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ။

အပရာနိပိ သတ္တ ပုညကိရိယဝတ္ထုနိ အပစိတိသဟဂတံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဝေယျာဝစ္စသဟဂတံ၊ ပတ္တာနုပ္ပဒါနံ၊ ပတ္တဗ္ဗနုမောဒနံ၊ ဒေသနာမယံ၊ သဝနမယံ၊ ဒိဋ္ဌိဇုဂတံ ပုညကိရိယဝတ္ထုတိ။ တတ္ထ မဟလ္လကံ ဒိသ္မာ ပစ္စုဂ္ဂမန ပတ္တစီဝရပုဂ္ဂဟဏ အဘိဝါဒန မဂ္ဂသမ္ပဒါနာဒိဝသေန အပစိတိသဟဂတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုဗ္ဗတရာနံ ဝတ္ထပုဂ္ဂိပတ္တိကရဏဝသေန၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌံ ဘိက္ခု ဒိသ္မာ ပတ္တိဂဟေတွာ ဂါမေ ဘိက္ခံ သမာဒပေတွာ ဥပသံဟရဏဝသေန၊ “ဂစ္ဆ ဘိက္ခုနံ ပတ္တံ အာဟရာ” တိ သုတွာ ဝေဂေန ဂန္ဓာ ပတ္တာဟရဏာဒိဝသေန စ

ဝေယျာဝစ္စသဟဂတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒတွာ သဗ္ဗသတ္တာနံ ပတ္တိ
 ဟောတူတိ ပဝတ္တနဝသေန ပတ္တာနုပ္ပဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရေဟိ ဒိန္နာယ ပတ္တိယာ
 သာဓု သုဋ္ဌူတိ အနုမောဒနာဝသေန ပတ္တဗ္ဗနုမောဒနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧကော “ဧဝံ
 မံ ‘ဓမ္မကထိကော’တိ ဇာနိဿန္တိ”တိ ဣစ္ဆာယ ဌတွာ လာဘဂရုကော ဟုတွာ
 ဒေသေတိ၊ တံ န မဟပ္ပလံ။ ဧကော အတ္တနော ပဂုဏဓမ္မံ အပစ္စာသီသမာနော
 ပရေသံ ဒေသေတိ၊ ဣဒံ ဒေသနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု နာမ။ ဧကော
 သုဏန္တော “ဣတိ မံ ‘သဒ္ဓေါ’တိ ဇာနိဿန္တိ”တိ သုဏာတိ၊ တံ န မဟပ္ပလံ။
 ဧကော “ဧဝံ မေ မဟပ္ပလံ ဘဝိဿတိ”တိ ဟိတပ္ပရဏေန မုဒုစိတ္တေန ဓမ္မံ
 သုဏာတိ၊ ဣဒံ သဝနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ ဒိဋ္ဌိဇုဂတံ ပန သဗ္ဗေသံ
 နိယမလက္ခဏံ။ ယံကိဋ္ဌိ ပုညံ ကရောန္တဿ ဟိ ဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုဘာဝေနေဝ
 မဟပ္ပလံ ဟောတိ။

ဣတိ ဣမေသံ သတ္တန္တံ ပုညကိရိယဝတ္ထုနံ ပုရိမေဟေဝ တိဟိ သင်္ဂဟော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ဟိ အပစိတိဝေယျာဝစ္စာနိ သီလမယေ။ ပတ္တိဒါန-
 ပတ္တဗ္ဗနုမောဒနာနိ ဒါနမယေ။ ဒေသနာသဝနာနိ ဘာဝနာမယေ။ ဒိဋ္ဌိဇုဂတံ
 တိသုပိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ (၃၀)

စောဒနာဝတ္ထုနီတိ စောဒနာကာရဏာနိ။ ဒိဋ္ဌေနာတိ မံသစက္ခုနာ ဝါ
 ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဝါ ဝီတိက္ကမံ ဒိဿာ စောဒေတိ။ သုတေနာတိ ပကတိသောတေန
 ဝါ ဒိဗ္ဗသောတေန ဝါ ပရဿ သဒ္ဓိ သုတွာ စောဒေတိ။ ပရိသင်္ကာယ ဝါတိ
 ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတေန ဝါ သုတပရိသင်္ကိတေန ဝါ မုတပရိသင်္ကိတေန ဝါ စောဒေတိ။
 အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၃၉)

ကာမူပပတ္တိယောတိ ကာမူပသေဝနာ ကာမပ္ပဋိလံဘာ ဝါ။ ပစ္စုပဋ္ဌိတ-
 ကာမာတိ နိဗ္ဗဒ္ဓကာမာ နိဗ္ဗဒ္ဓါရမ္မဏာ။ သေယျထာပိ မနုဿာတိ ယထာ
 မနုဿာ။ မနုဿာ ဟိ နိဗ္ဗဒ္ဓေယေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ ဝသံ ဝတ္ထေန္တိ။ ယတ္ထ
 ပဋိဗ္ဗဒ္ဓစိတ္တာ ဟောန္တိ၊ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ ဒတွာ မာတုဂါမံ အာနေတွာ
 နိဗ္ဗဒ္ဓဘောဂံ ဘုဉ္ဇန္တိ။ ဧကေ ဒေဝါ နာမ စတုဒေဝလောကဝါသိနော။
 တေပိ နိဗ္ဗဒ္ဓဝတ္ထုသ္မိံယေဝ ဝသံ ဝတ္ထေန္တိ။ ဧကေ ဝိနိပါတိကာ နာမ
 နေရယိကေ ဌပေတွာ အဝသေသာ မစ္ဆကစ္ဆပါဒယောပိ ဟိ နိဗ္ဗဒ္ဓဝတ္ထုသ္မိံ-
 ယေဝ ဝသံ ဝတ္ထေန္တိ။ မစ္ဆော အတ္တနော မစ္ဆိယာ ကစ္ဆပေါ

ကစ္ဆပိယာတိ^၁။ နိဗ္ဗိနိတွာ နိဗ္ဗိနိတွာတိ နိလပီတာဒိဝသေန ယာဒိသံ ယာဒိသံ အတ္တနော ရူပံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တာဒိသံ တာဒိသံ နိဗ္ဗိနိတွာ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ပုရတော မနာပကာယိကာ ဒေဝတာ ဝိယ။ နိဗ္ဗာနရတီတိ ဧဝံ သယံ နိဗ္ဗိတေ နိဗ္ဗိတေ နိဗ္ဗာနေ ရတီ ဧတေသန္တိ နိဗ္ဗာနရတီ။ ပရနိဗ္ဗိတကာမာတိ ပရေဟိ နိဗ္ဗိတကာမာ။ တေသဗ္ဗိ မနံ ဥတွာ ပရေ ယထာရုစိတံ ကာမဘောဂံ နိဗ္ဗိနန္တိ၊ တေ တတ္ထ ဝသံ ဝတ္ထေန္တိ။ ကထံ ပရဿ မနံ ဇာနန္တိတိ။ ပကတိ- သေဝနဝသေန။ ယထာ ဟိ ကုသလော သူဒေါ ရညော ဘုဉ္ဇန္တဿ ယံ ယံ သော ဗဟံ ဂဏှာတိ၊ တံ တံ တဿ ရုစ္စတီတိ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ပကတိယာ အဘိရုစိတာရမ္မဏံ ဥတွာ တာဒိသကံယေဝ နိဗ္ဗိနန္တိ။ တေ တတ္ထ ဝသံ ဝတ္ထေန္တိ၊ မေထုနံ သေဝန္တိ။ ကေစိ ပန ထေရာ “ဟသိတမထွေနေ ဩလောကိတ- မထွေနေ အာလိဂီတမထွေနေ စ တေသံ ကာမကိစ္စံ ဣဇ္ဈတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဠကထာယံ “ဧတံ ပန နတ္ထိ”တိ ပဋိက္ခိတ္တံ။ န ဟိ ကာယေန အဖုသန္တဿ ဖောဠဗ္ဗိ ကာမကိစ္စံ သာဓေတိ။ ဆန္ဒမ္ပိ ဟိ ကာမာဝစရာနံ ကာမာ ပါကတိကာ ဧဝံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ဆ ဧတေ ကာမာဝစရာ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနော။
သဗ္ဗေသံ ကေသင်္ခါတံ^၂၊ အာယု ဘဝတိ ကိတ္တက”န္တိ^၃။ (၄၀)

သုခုပပတ္တိယောတိ သုခပ္ပုဋ်လာဘာ။ ဥပ္ပါဒေတွာ ဥပ္ပါဒေတွာ သုခံ ဝိဟရန္တိတိ တေ ဟေဠာ ပဌမဇ္ဈာနသုခံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဥပရိ ဝိပါကဇ္ဈာနသုခံ အနုဘဝန္တိတိ အတ္ထော။ သုခေန အဘိသန္တာတိ ဒုတိယဇ္ဈာနသုခေန တိန္တာ။ ပရိသန္တာတိ သမန္တတော တိန္တာ။ ပရိပူရာတိ ပရိပူဏှာ။ ပရိပ္ပုဋ္ဌာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဣဒမ္ပိ ဝိပါကဇ္ဈာနသုခမေဝ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ အဟောသုခံ အဟော- သုခန္တိ တေသံ ကိရ ဘဝလောဘော မဟာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ကဒါစိ ကရဟစိ ဧဝံ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တိ။ သန္တမေဝါတိ ပဏီတမေဝ။ တုသိတာတိ တတော ဥတ္တရိ^၄ သုခဿ^၅ အပတ္တနတော သန္တုဠာ ဟုတွာ။ သုခံ ပဋိဝေဒေန္တိ^၆တိ တတိယဇ္ဈာန- သုခံ အနုဘဝန္တိ။

သေက္ခာ ပညာတိ သတ္တ အရိယပညာ။ အရဟတော ပညာ အသေက္ခာ။ အဝသေသာ ပညာ နေဝသေက္ခာနာသေက္ခာ။ (၄၂)

၁-ကစ္ဆပိနိယာတိ (သီ၊ သျာ)
၂-ကိတ္တကောတိ (အဘိ ၂-၄၃၉-ပိဋေ)
၃-ကေသင်္ခါတော (အဘိ ၂-၄၃၉-ပိဋေ)
၄-တတော သုခဿ (က)

စိန္တာမယာဒီသု အယံ ဝိတ္ထာရော—“တတ္ထ ကတမာ စိန္တာမယာ ပညာ၊ ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ ကမ္မာယတနေသု ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ သိပ္ပာယတနေသု ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေသု ကမ္မဿကတံ ဝါ သစ္စာနုလောမိကံ ဝါ ရူပံ အနိစ္စန္တိ ဝါ။ ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စန္တိ ဝါ ယံ ဝေရူပံ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ဒိဋ္ဌိံ ရုစိံ မုတိံ ပေက္ခံ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိံ ပရတော အသုတွာ ပဋိလဘတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ စိန္တာမယာ ပညာ။ တတ္ထ ကတမာ သုတမယာ ပညာ၊ ယောဂဝိဟိ- တေသု ဝါ ကမ္မာယတနေသု။ ပ။ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိံ ပရတော သုတွာ ပဋိလဘတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ သုတမယာ ပညာ။ သဗ္ဗာပိ သမာပန္နဿ ပညာ ဘာဝနာမယာ ပညာ”တိ။ (၄၃)

သုတာဝုဓန္တိ သုတမေဝ အာဝုဓံ။ တံ အတ္ထတော တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ။ တဉ္စိ နိဿာယ ဘိက္ခု ပညာဝုဓံ နိဿာယ သူရော ယောဓော အဝိကမ္မမာနော မဟာကန္တာရံ ဝိယ သံသာရကန္တာရံ အတိက္ကမတိ အဝိဟညမာနော။ တေနေဝ ဝုတ္တံ “သုတာဝုဓော ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အကုသလံ ပဇဟတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓမတ္တာနံ ပရိဟရတိ”တိ။

ပဝိဝေကာဝုဓန္တိ “ကာယဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော ဥပမိဝိဝေကော”တိ အယံ တိဝိဓောပိ ဝိဝေကောဝ အာဝုဓံ။ တဿ နာနာကရဏံ ကာယဝိဝေကော ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ နေက္ခမ္မာဘိရတာနံ။ စိတ္တဝိဝေကော စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ။ ဥပမိဝိဝေကော စ နိရူပမိနံ ပုဂ္ဂလာနံ။ ဣမသ္မိဉ္စိ တိဝိဓေ ဝိဝေကေ အဘိရတော, န ကုတောစိ ဘာယတိ။ တသ္မာ အယမ္ပိ အဝဿယဋ္ဌေန အာဝုဓန္တိ ဝုတ္တော။ လောကီယလောကုတ္တရပညာဝ အာဝုဓံ ပညာဝုဓံ၊ ယဿ သာ အတ္ထိ၊ သော န ကုတောစိ ဘာယတိ၊ န စဿ ကောစိ ဘာယတိ။ တသ္မာ သာပိ အဝဿယဋ္ဌနေဝ အာဝုဓန္တိ ဝုတ္တော။ (၄၄)

အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယန္တိ ဣတော ပုဗ္ဗေ အနညာတံ အဝိဒိတံ ဓမ္မံ ဇာနိဿာမိတိ ပဋိပန္နဿ ဥပ္ပန္နံ ဣန္ဒြိယံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉ္ဇာဏသေတံ အဓိ- ဝစနံ။ အညိန္ဒြိယန္တိ အညာဘူတံ အာဇာနနဘူတံ ဣန္ဒြိယံ။ သောတာပတ္တိ- ဖလတော ပဋ္ဌာယ ဆသုဋ္ဌာနေသု ဉ္ဇာဏသေတံ အဓိဝစနံ။ အညာတာမိန္ဒြိယန္တိ အညာတာဝီသု ဇာနနကိစ္စပရိယောသာနပ္ပတ္တေသု ဓမ္မေသု ဣန္ဒြိယံ။ အရဟတ္တ- ဖလဉ္ဇာဏသေတံ အဓိဝစနံ။ (၄၅)

၁-အဘိ ၂-၃၃၇-ပိဋကေ။ ၂-အံ ၂-၄၈၀-ပိဋကေ။

မံသဝက္ခယံ စက္ခုပသာဒေါ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု အာလောကနိဿိတံ ဉာဏံ။ ပညာ-
စက္ခု လောကီယလောကုတ္တရပညာ။ (၄၆)

အဓိသီလသိက္ခာဒိသု အဓိသီလဉ္စ တံ သိက္ခိတဗ္ဗတော သိက္ခာ စာတိ
အဓိသီလသိက္ခာ။ ဣတရသ္မိံ ဒွယေဝိ ဒေသေဝ နယော။ တတ္ထ သီလံ အဓိသီလံ၊
စိတ္တံ အဓိစိတ္တံ၊ ပညာ အဓိပညာတိ အယံ ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော—

သီလံ နာမ ပဉ္စသီလဒသသီလာနိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရော အဓိသီလံ နာမ။
အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စိတ္တံ၊ ဝိပဿနာပါဒကဇ္ဈာနံ အဓိစိတ္တံ။ ကမ္မဿကတ-
ဉာဏံ ပညာ၊ ဝိပဿနာပညာ အဓိပညာ။ အနုပ္ပန္နေပိ ဟိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပဝတ္တတီတိ
ပဉ္စသီလဒသသီလာနိ သီလမေဝ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ
ပဝတ္တတီတိ အဓိသီလံ။ စိတ္တပညာသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အပိစ နိဗ္ဗာနံ
ပတ္တယန္နေန သမာဒိန္နံ ပဉ္စသီလမ္ပိ ဒသသီလမ္ပိ အဓိသီလမေဝ။ သမာပန္နာ
အဋ္ဌ သမာပတ္တိယောပိ အဓိစိတ္တမေဝ။ သဗ္ဗံ ဝါ လောကီယံ သီလမေဝ၊
လောကုတ္တရံ အဓိသီလံ။ စိတ္တပညာသုပိ ဒေသေဝ နယော။ (၄၇)

ဘာဝနာသု ဒိဏာသဝဿ ပဉ္စဒ္ဓါရိကကာယော ကာယဘာဝနာ နာမ။
အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စိတ္တဘာဝနာ နာမ။ အရဟတ္တဖလပညာ ပညာ-
ဘာဝနာ နာမ။ ဒိဏာသဝဿ ဟိ ဧကန္တေနေဝ ပဉ္စဒ္ဓါရိကကာယော
သုဘာဝိတော ဟောတိ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စဿ န အညေသံ ဝိယ
ဒုဗ္ဗလာ၊ တဿေဝ စ ပညာ ဘာဝိတာ နာမ ဟောတိ ပညာဝေပုလ္လပတ္တိယာ။
တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ (၄၈)

အနုတ္တရိယေသု ဝိပဿနာ ဒဿနာနုတ္တရိယံ။ မဂ္ဂေါ ပဋိပဒါနုဿရိယံ။
ဖလံ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယံ။ ဖလံ ဝါ ဒဿနာနုတ္တရိယံ။ မဂ္ဂေါ ပဋိပဒါနုတ္တရိယံ။
နိဗ္ဗာနံ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယံ။ နိဗ္ဗာနံ ဝါ ဒဿနာနုတ္တရိယံ၊ တတော ဥတ္တရိပ္ပိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ။ မဂ္ဂေါ ပဋိပဒါနုတ္တရိယံ။ ဖလံ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယံ။ အနုတ္တရိယန္တိ
ဥတ္တမံ ဇေဋ္ဌကံ။ (၄၉)

သမာဓိသု ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ သဝိတက္ကသဝိစာရော။ ပဉ္စကနယေန ဒုတိယဇ္ဈာ-
နသမာဓိ အဝိတက္ကသဝိစာရမတ္တော။ သေသော အဝိတက္ကသဝိစာရော။ (၅၀)

သုညတာဒိသု တိဝိစာ ကထာ အာဂမနတော သဂုဏတော အာရမ္မဏ-
တောတိ။ အာဂမနတော နာမ ဧကော ဘိက္ခု အနတ္တတော အဘိနိဝိသိတွာ
အနတ္တတော ဒိသ္မာ အနတ္တတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ တဿ ဝိပဿနာ သုညတာ
နာမ ဟောတိ။ ကသ္မာ ? အသုညတက္ကကာရကာနံ ကိလေသာနံ အဘာဝါ။

ဝိပဿနာဂမနေန မဂ္ဂသမာဓိ သုညတော နာမ ဟောတိ။ မဂ္ဂါဂမနေန ဖလသမာဓိ သုညတော နာမ။ အပရော အနိစ္စတော အဘိနိဝိသိတွာ အနိစ္စတော ဒိသွာ အနိစ္စတော ဝုဋ္ဌာတိ။ တဿ ဝိပဿနာ အနိမိတ္တာ နာမ ဟောတိ။ ကဿွာ? နိမိတ္တကာရကကိလေသာဘာဝါ။ ဝိပဿနာဂမနေန မဂ္ဂသမာဓိ အနိမိတ္တာ နာမ ဟောတိ။ မဂ္ဂါဂမနေန ဖလံ အနိမိတ္တံ နာမ။ အပရော ဒုက္ခတော အဘိနိဝိသိတွာ ဒုက္ခတော ဒိသွာ ဒုက္ခတော ဝုဋ္ဌာတိ။ တဿ ဝိပဿနာ အပ္ပဏိဟိတာ နာမ ဟောတိ။ ကဿွာ? ပဏိမိကာရကကိလေသာဘာဝါ။ ဝိပဿနာဂမနေန မဂ္ဂသမာဓိ အပ္ပဏိဟိတော နာမ။ မဂ္ဂါဂမနေန ဖလံ အပ္ပဏိဟိတံ နာမာတိ အယံ အာဂမနတော ကထာ။ မဂ္ဂသမာဓိ ပန ရာဂါဒီဟိ သုညတတ္တာ သုညတော၊ ရာဂနိမိတ္တာဒိနံ အဘာဝါ အနိမိတ္တာ၊ ရာဂပဏိမိအာဒိနံ အဘာဝါ အပ္ပဏိဟိတောတိ အယံ သရုဏတော ကထာ။ နိဗ္ဗာနံ ရာဂါဒီဟိ သုညတတ္တာ ရာဂါဒိနိမိတ္တပဏိမိနဉ္စ အဘာဝါ သုညတဉ္စေဝ အနိမိတ္တဉ္စ အပ္ပဏိဟိတဉ္စ။ တဒါရမ္မဏော မဂ္ဂသမာဓိ သုညတော အနိမိတ္တာ အပ္ပဏိဟိတော။ အယံ အာရမ္မဏတော ကထာ။ (၅၁)

သောစေယျာနိတိ သုစိဘာဝကရာ သောစေယျပ္ပဋိပဒါ ဓမ္မာ။ ဝိတ္တာရော ပနေတ္ထ “တတ္ထ ကတမံ ကာယသောစေယျံ။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ”တိ- အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာနံ တိဏ္ဍံ သုစရိတာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅၂)

မောနေယျာနိတိ မုနိဘာဝကရာ မောနေယျပ္ပဋိပဒါ ဓမ္မာ။ တေသံ ဝိတ္တာရော “တတ္ထ ကတမံ ကာယမောနေယျံ။ တိဝိဓကာယဒုစ္စရိတဿ ပဟာနံ ကာယမောနေယျံ၊ တိဝိဓံ ကာယသုစရိတံ ကာယမောနေယျံ၊ ကာယာရမ္မဏေ ဉ္ဇဏံ ကာယမောနေယျံ၊ ကာယပရိညာ ကာယမောနေယျံ၊ ကာယပရိညာ- သဟဂတော မဂ္ဂေါ ကာယမောနေယျံ၊ ကာယသ္မိံ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ ကာယ- မောနေယျံ၊ ကာယသင်္ခါရနိရောဓာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ကာယမောနေယျံ။ တတ္ထ ကတမံ ဝစီမောနေယျံ၊ စတုဗ္ဗိဝစီဒုစ္စရိတဿ ပဟာနံ ဝစီမောနေယျံ၊ စတုဗ္ဗိဝံ ဝစီသုစရိတံ ဝစီမောနေယျံ၊ ဝါစာရမ္မဏေ ဉ္ဇဏံ ဝစီမောနေယျံ၊ ဝါစာပရိညာ ဝစီမောနေယျံ၊ ပရိညာသဟဂတော မဂ္ဂေါ၊ ဝါစာယ ဆန္ဒရာဂပ္ပ- ဟာနံ၊ ဝစီသင်္ခါရနိရောဓာ ဒုတိယဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ဝစီမောနေယျံ။ တတ္ထ ကတမံ မနောမောနေယျံ၊ တိဝိဓမနောဒုစ္စရိတဿ ပဟာနံ မနောမောနေယျံ၊ တိဝိဓံ မနောသုစရိတံ မနောမောနေယျံ၊ မနာရမ္မဏေ ဉ္ဇဏံ မနောမောနေယျံ၊ မနောပရိညာ မနောမောနေယျံ။ ပရိညာသဟဂတော မဂ္ဂေါ၊ မနသ္မိံ

ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ စိတ္တသင်္ခါရနိရောဓာ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ မနောမောနေယျ”န္တိ။ (၅၃)

ကောသလ္လေသု အာယောတိ ဝုခိ။ အပါယောတိ အဝုခိ။ တဿ တဿ ကာရဏံ ဥပါယော။ တေသံ ပဇာနနာ ကောသလ္လံ။ ဝိတ္တာရော ပန ဝိဘဏံ ဝုတ္တောယေဝ။

ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—“တတ္ထ ကတမံ အာယကောသလ္လံ၊ ဣမေ ဓမ္မေ မနသိ- ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကု- သလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဣမေ ဝါ ပန မေ ဓမ္မေ မနသိကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တန္တိတိ၊ ယာ တတ္ထ ပညာ ပဇာနနာ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ အာယကောသလ္လံ။ တတ္ထ ကတမံ အပါယကောသလ္လံ။ ဣမေ ဓမ္မေ မနသိကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ နု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဣမေ ဝါ ပန မေ ဓမ္မေ မနသိကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိ- ပူရိယာ သံဝတ္တန္တိတိ၊ ယာ တတ္ထ ပညာ ပဇာနနာ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ အပါယကောသလ္လံ။ သဗ္ဗာပိ တတြုပါယာ ပညာ ဥပါယကောသလ္လ”န္တိ ၂။ ဣဒံ ပန အစ္စာယိကကိစ္စေ ဝါ ဘယေ ဝါ ဥပ္ပန္နေ တဿ တိကိစ္ဆနတ္ထံ ဌာနုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဇာနနဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၅၄)

မဒါတိ မဇ္ဇနာကာရဝသေန ပဝတ္တမာနာ။ တေသု “အဟံ နိရောဂေါ သဋ္ဌိ ဝါ သတ္တတိ ဝါ ဝဿာနိ အတိက္ကန္တာနိ၊ န မေ ဟရိတကိခဏ္ဍမ္ပိ ခါဒိတ- ပုဗ္ဗံ၊ ဣမေ ပနညေ အသုကံ နာမ ဌာနံ ရုဇ္ဇတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ ခါဒါမာတိ ဝိစရန္တိ၊ ကော အညော မာဒိသော နိရောဂေါ နာမာ”တိ ဧဝံ မာနကရဏံ အာရောဂျမဒေါ။ “မဟလ္လကကာလေ ပုညံ ကရိဿာမ၊ ဒဟရမှ တာဝါ”တိ ယောဗ္ဗနေ ဌတွာ မာနကရဏံ ယောဗ္ဗနမဒေါ။ “စိရံ ဇိဝိံ စိရံ ဇိဝါမိ စိရံ ဇိဝိဿာမိ၊ သုခံ ဇိဝိံ သုခံ ဇိဝါမိ သုခံ ဇိဝိဿာမိ”တိ ဧဝံ မာနကရဏံ ဇိဝိတမဒေါ။ (၅၅)

အာဓိပတေယျေသု အဓိပတိတော အာဂတံ အာဓိပတေယျံ။ “တ္ထေကောမိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ ဝိမုတ္တိယာ၊ န မေ ဧတံ ပတိရူပ”န္တိ ဧဝံ အတ္တာနံ

၁-၃ ၇-၄၄-ပိဋက။ ၂-အဘိ ၂-၃၃၀-ပိဋက။

အဓိပတိံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ပါပဿ အကရဏံ အတ္တာဓိပတေယျံ နာမ။
လောကံ အဓိပတိံ ကတွာ အကရဏံ လောကာဓိပတေယျံ နာမ။ လောကုတ္တရ-
ဓမ္မံ အဓိပတိံ ကတွာ အကရဏံ ဓမ္မာဓိပတေယျံ နာမ။ (၅၆)

ကထာဝတ္ထုနီတိ ကထာကာရဏာနိ။ အတိတံ ဝါ အဒ္ဓါနန္တိ အတိတံ
ဓမ္မံ၊ အတိတက္ခန္ဓေတိ အတ္ထော။ အပိစ “ယံ ဘိက္ခဝေ ရူပံ အတိတံ နိရုဒ္ဓံ
ဝိပရိဏတံ၊ ‘အဟောသီ’တိ တဿ သင်္ခါ၊ ‘အဟောသီ’တိ တဿ ပညတ္တိ
‘အဟောသီ’တိ တဿ သမညာ၊ န တဿ သင်္ခါ ‘အတ္ထိ’တိ၊ န တဿ
သင်္ခါ ‘ဘဝိဿတိ’တိ” ဧဝံ အာဂတေန နိရုတ္တိပထသုတ္တေနပေတ္ထ အတ္ထော ဒီပေ-
တဗ္ဗော။ (၅၇)

ဝိဇ္ဇာတိ တမဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ။ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေနာပိ ဝိဇ္ဇာ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
နဿတိဉာဏဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဆာဒေတွာ ဋ္ဌိတံ တမံ ဝိဇ္ဈတိ၊
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္စ ဝိဒိတံ ကရောတိတိ ဝိဇ္ဇာ။ စတုပပါတဉာဏံ စတိပင်္ဂသန္ဓိစ္ဆာဒကံ
တမံ ဝိဇ္ဈတိ၊ တဉ္စ ဝိဒိတံ ကရောတိတိ ဝိဇ္ဇာ။ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ
စတုသစ္စစ္ဆာဒကံ တမံ ဝိဇ္ဈတိ၊ စတုသစ္စဓမ္မဉ္စ ဝိဒိတံ ကရောတိတိ ဝိဇ္ဇာ။ (၅၈)

ဝိဟာရေသု အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ဒီဗ္ဗော ဝိဟာရော။ စတဿော အပ္ပမညာ
မြဟ္မာ ဝိဟာရော။ ဖလသမာပတ္တိ အရိယော ဝိဟာရော။ (၅၉)

ပါဂ္ဂိဟာရိယာနိ ကေဝဋ္ဌသုတ္တေ၊ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ (၆၀)

“ဣမေ ခေါ အာပုဿော”တိအာဒိသု ပုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ
သမသဋ္ဌိယာ တိကာနံ ဝသေန အသိတိသတပဉ္စေ ကထေန္တော ထေရော
သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေသိတိ။

တိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ ဣတိ တိကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ စတုက္ကဝသေန
ဒဿေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ “သတိပဋ္ဌာနစတုက္ကံ” ပုဗ္ဗေ
ဝိတ္တာရိတမေဝ။ (၁)

သမ္ပပ္ပဓာနစတုက္ကေ ဆန္ဒံ ဇနေတီတိ “ယော ဆန္ဒော ဆန္ဒိကတာ ကတ္တကမ္ပတာ ကုသလော ဓမ္မစ္ဆန္ဒော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ ကတ္တကမ္ပတံ ဇနေတိ။ ဝါယမတီတိ ဝါယာမံ ကရေတိ။ ဝီရိယံ အာရဘတီတိ ဝီရိယံ ဇနေတိ။ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတီတိ စိတ္တံ ဥပတ္တမ္ပေတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန သမ္ပပ္ပဓာနဝိဘင်္ဂေ အာဂတောယေဝ။ (၂)

ဣဒ္ဓိပါဒေသု ဆန္ဒံ နိဿာယ ပဝတ္ထော သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ။ ပဓာနဘူတာ သင်္ခါရာ ပဓာနသင်္ခါရာ။ သမန္နာဂတန္တိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ဥပေတံ။ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒံ၊ ဣဒ္ဓိဘူတံ ဝါ ပါဒန္တိ ဣဒ္ဓိပါဒံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေ အာဂတော ဧဝ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပနဿ အတ္ထော ဒီပိတော။ ဈာနကထာပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတာဝ။ (၃။၄)

၃၀၇။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယာတိ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ သုခဝိဟာရတ္ထာယ။ ဣဓ ဖလသမာပတ္တိဈာနာနိ၊ ဒီဏာသဝဿ အပရဘာဂေ နိဗ္ဗတ္တိတဈာနာနိ စ ကထိတာနိ။ (၅-၁)

အာလောကသညံ မနသိကရေတီတိ ဒိဝါ ဝါ ရတ္တိံ ဝါ သူရိယစန္ဒပဇ္ဇောတမဏိအာဒိနံ အာလောကံ အာလောကေတိ မနသိကရေတိ။ ဒိဝါသညံ အဓိဋ္ဌာတီတိ ဧဝံ မနသိ ကတွာ ဒိဝါတိသညံ ဌပေတိ။ ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိန္တိ ယထာ ဒိဝါ ဒိဋ္ဌော အာလောကော၊ တထေဝ တံ ရတ္တိံ မနသိကရေတိ။ ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါတိ ယထာ ရတ္တိံ အာလောကော ဒိဋ္ဌော၊ ဧဝမေဝ ဒိဝါ မနသိကရေတိ။ ဣတိ ဝိဝေဋေန စေတသာတိ ဧဝံ အပိဟိတေန စိတ္တေန။ အပရိယောနဒ္ဓေနာတိ သမန္တတော အနဒ္ဓေန။ သပ္ပဘာသန္တိ သဩဘာသံ။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယာတိ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘတ္ထာယ။ ဣမိနာ ကိံ ကထိတံ? မိဒ္ဓဝိနောဒနအာလာကော ကထိတော ပရိကမ္မအာလောကော ဝါ။ ဣမိနာ ကိံ ကထိတံ ဟောတိ? ဒီဏာသဝဿ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ၊ တသ္မိံ ဝါ အာဂတေပိ အနာဂတေပိ ပါဒကဇ္ဈာနသမာပတ္တိမေဝ သန္ဓာယ “သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ (၅-၂)

သတိသမ္ပဇညာယာတိ သတ္တဋ္ဌာနိကဿ သတိသမ္ပဇညဿ အတ္ထာယ။ ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇန္တိတိအာဒိသု ဒီဏာသဝဿ ဝတ္ထု ဝိဒိတံ ဟောတိ အာရမ္မဏံ ဝိဒိတံ ဝတ္ထာရမ္မဏံ ဝိဒိတံ။ ဝတ္ထာရမ္မဏဝိဒိတတာယ ဧဝံ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဧဝံ နိရုဇ္ဈန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ ဝေဒနာ ဧဝ ဣဓ ဝုတ္တာ၊

သညာဒယောပိ, အဝုတ္တာ စေတနာဒယောပိ, ဝိဒိတာ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေတ တိဋ္ဌန္တိ စ နိရုဇ္ဈန္တိ စ။ အပိ စ ဝေဒနာယ ဥပ္ပါဒေါ ဝိဒိတော ဟောတိ၊ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယော။ တဏှာသမုဒယာ ကမ္မသမုဒယော။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယော။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ သမုဒယံ ပဿတိ။ ဧဝံ ဝေဒနာယ ဥပ္ပါဒေါ ဝိဒိတော ဟောတိ။ ကထံ ဝေဒနာယ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော ခယတူပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ဘယတူပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော သုညတူပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝေဒနာယ ဥပဋ္ဌာနံ ဝိဒိတံ ဟောတိ၊ ခယတော ဘယတော သုညတော ဇာနာတိ။ ကထံ ဝေဒနာယ အတ္တင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ? အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော။ပ။ ဧဝံ ဝေဒနာယ အတ္တင်္ဂမော ဝိဒိတော ဟောတိ။ ဣမိနာပိ နယေနတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅-၃)

ဣတိ ဂူပန္တိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။ အယံ အာဝုသော သမာဓိဘာဝနာတိ အယံ အာသဝါနံ ခယဉ္ဇကဿ ပါဒကဇ္ဈာနသမာဓိဘာဝနာ။ (၅-၄)

၃၀၈။ အပ္ပမညာတိ ပမာဏံ အဂဟေတွာ အနဝသေသဖရဏာဝသေန အပ္ပမညာဝ။ အနုပဒဝဏ္ဏနာ ပန ဘာဝနာသမာဓိဝိဓာနဉ္စ ဧတာသံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။ အရူပကထာပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္ထာရိတာဝ။ (၆။၇)

အပဿေနာနီတိ အပဿယာနိ။ သင်္ခါယာတိ ဉ္ဇဏေန ဥတွာ။ ပဋိသေဝတီတိ ဉ္ဇဏေန ဥတွာ သေဝိတဗ္ဗယုတ္တကမေဝ သေဝတိ။ တဿ စ ဝိတ္ထာရော “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ” တိအာဒိနာ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ သင်္ခါယေကံ အဓိဝါသေတီတိ ဉ္ဇဏေန ဥတွာ အဓိဝါသေတဗ္ဗယုတ္တကမေဝ အဓိဝါသေတိ။ ဝိတ္ထာရော ပနေတ္ထ “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော ခမော ဟောတိ သီတဿာ” တိအာဒိနာ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိဝဇ္ဇေတီတိ ဉ္ဇဏေန ဥတွာ ပရိဝဇ္ဇေတံ ယုတ္တမေဝ ပရိဝဇ္ဇေတိ။ တဿ ဝိတ္ထာရော “ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စဏ္ဍံ ဟတ္ထိ” ပရိဝဇ္ဇေတိ” တိအာဒိနာ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိနောဒေတီတိ ဉ္ဇဏေန ဥတွာ ဝိနောဒေတဗ္ဗမေဝ ဝိနောဒေတိ၊ နုဒတိ နိဟရတိ အန္တော ပဝိသိတံ န ဒေတိ။ တဿ ဝိတ္ထာရော “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ” တိအာဒိနာ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၈)

အရိယဝံသစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၀၉။ အရိယဝံသတိ အရိယာနံ ဝံသာ။ ယထာ ဟိ ခတ္တိယဝံသော ပြာဟ္မဏ-
 ဝံသော ဝေဿဝံသော သုဒ္ဓဝံသော သမဏဝံသော ကုလဝံသော ရာဇဝံသော၊ ဧဝံ
 အယမ္ဗိ အဋ္ဌမော အရိယဝံသော အရိယတန္တိ အရိယပဝေဏီ နာမ ဟောတိ။
 သော ခေါ ပနာယံ အရိယဝံသော ဣမေသံ ဝံသာနံ မူလဂန္ဓာဒီနံ ကာဠာ-
 နုသာရိတဂန္ဓာဒယော ဝိယ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ဧက ပန တေ အရိယာ ယေသံ
 ဧတေ ဝံသာတိ? အရိယာ ဝုစ္စန္တိ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ တထာဂတသာဝကာ စ၊
 ဧတေသံ အရိယာနံ ဝံသာတိ အရိယဝံသာ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဟိ သတသဟဿ-
 ကပ္ပါမိကာနံ စတုန္တံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္တကေ တဏှက်ရော မေဓက်ရော သရ-
 ဏက်ရော ဒီပက်ရောတိ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ တေ အရိယာ၊ တေသံ အရိယာနံ
 ဝံသာတိ အရိယဝံသာ။ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိနိဗ္ဗာနတော အပရဘာဂေ အသင်္ချေယျံ
 အတိက္ကမိတွာ ကောဏှညော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နော။ ပ။ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကကု-
 သန္ဓော ကောဏာဂမနော ကဿပေါ၊ အမှာကံ ဘဂဝါ ဂေါတမောတိ
 စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသာတိ အရိယဝံသာ။ အပိစ
 အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်နံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနံ အရိယာနံ
 ဝံသာတိ အရိယဝံသာ။ တေ ခေါ ပနေတေ အဂ္ဂညာ အဂ္ဂါတိ ဇာနိတဗ္ဗာ။
 ရတ္တညာ ဒီသရတ္တံ ပဝတ္တာတိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ဝံသညာ ဝံသာတိ ဇာနိတဗ္ဗာ။

ပေါရာဏာတိ န အရနုပ္ပတ္တိကာ၊ အသံကိဏ္ဍာ အပိကိဏ္ဍာ အနပနိတာ။
 အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ အတိတဗုဒ္ဓေဟိ န သံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ၊ “ကိ” ဣမေဟိ” တိ န အပနိတ-
 ပုဗ္ဗာ။ န သင်္ကိယန္တိတိ ဣဒါနိပိ န အပနိယန္တိ။ န သင်္ကိယိဿန္တိတိ အနာဂတ-
 ဗုဒ္ဓေဟိပိ န အပနိယိဿန္တိ၊ ယေ လောကေ ဝိညူ သမဏပြာဟ္မဏာ၊ တေဟိ
 အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ၊ သမဏေဟိ ပြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ အနိဋ္ဌိတာ အဂရဟိတာ။

သန္တုဋ္ဌော ဟောတိတိ ပစ္စယသန္တောသဝသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။
 ဣတရိတရေန စိဝရေနာတိ ထူလသုခုမလူခပဏီတထိရဇိဏ္ဍာနံ ယေန
 ကေနစိ၊ အထ ခေါ ယထာလဒ္ဓါဒီနံ ဣတရိတရေန ယေန ကေနစိ သန္တုဋ္ဌော
 ဟောတိတိ အတ္ထော။ စိဝရသ္မိဉ္စိ တယော သန္တောသာ ယထာလာဘ-
 သန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ။
 ပိဏ္ဍပါတာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တေသံ ဝိတ္တာရကထာ သာမညဖလေ
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမေ တယော သန္တောသေ သန္ဓာယ “သန္တုဋ္ဌော
 ဟောတိ၊ ဣတရိတရေန ယထာလဒ္ဓါဒီသု ယေန ကေနစိ စိဝရေန သန္တုဋ္ဌော
 ဟောတိ” တိ ဝုတ္တံ။

တ္ထေ စ စီဝရံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ စီဝရက္ခေတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ပံသုကူလံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊
 စီဝရသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗော၊ စီဝရပဋိသံယုတ္တာနိ ဓုတင်္ဂါနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။
 တတ္ထ စီဝရံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ ခေါမာဒီနိ ဆ စီဝရာနိ ဒုကူလာဒီနိ ဆ အနုလောမ-
 စီဝရာနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။ ဣမာနိ ဒွါဒသ ကပ္ပိယစီဝရာနိ။ ကုသစီရံ ဝါကစီရံ
 ဖလကစီရံ ကေသကမ္ဗလံ ဝါဠကမ္ဗလံ ပေါတ္ထကော စမ္ပံ ဥလူကပက္ခံ ရုက္ခဒုဿံ
 လတာဒုဿံ ရေကဒုဿံ ကဒလိဒုဿံ ဝေဠုဒုဿန္တိ ဝေမာဒီနိ ပန အကပ္ပိယ-
 စီဝရာနိ။ စီဝရက္ခေတ္တန္တိ “သံဃတော ဝါဂဏတော ဝါဉာတိတော ဝါ မိတ္တတော
 ဝါ အတ္တနော ဝါ နေနေ ပံသုကူလံ ဝါ”တိ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဆ ခေတ္တာနိ၊
 အဋ္ဌန္တဉ္စ မာတိကာနံ ဝသေန အဋ္ဌ ခေတ္တာနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။ ပံသုကူလန္တိ
 သောသာနိကံ၊ ပါပဏိကံ၊ ရထိယံ၊ သင်္ကာရကူဠကံ၊ သောတ္ထိယံ၊ သိနာနံ၊
 တိတ္ထံ၊ ဂတပစ္စာဂတံ၊ အဂ္ဂိဒမံ၊ ဂေါခါယိတံ၊ ဥပစိကခါယိတံ၊ ဥန္ဒူရခါယိတံ၊
 အန္တိန္ဒိန္ဒိ၊ ဒသာန္တိန္ဒိ၊ ဇောဟဋ္ဌံ၊ ထူပံ၊ သမဏစီဝရံ၊ သာမုဒ္ဓိယံ၊ အာဘိ-
 သေကိယံ၊ ပန္တိကံ၊ ဝါတာဟဋ္ဌံ၊ ဣဒ္ဓိမယံ၊ ဒေဝဒတ္တိယန္တိ တေဝိသတိ ပံသုကူလာနိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

တ္ထေ စ သောတ္ထိယန္တိ ဂဟ္တမလဟရဏံ။ ဂတပစ္စာဂတန္တိ မတကသရိရံ
 ပါရူပိတွာ သုသာနံ နေတွာ အာနိတစီဝရံ။ ဇောဟဋ္ဌန္တိ ဇဇံ ဥဿာပေတွာ
 တတော အာနိတံ။ ထူပန္တိ ဝမ္ဗိကေ ပူဇိတစီဝရံ။ သာမုဒ္ဓိယန္တိ သမုဒ္ဓဝိစီဟိ
 ထလံ ပါပိတံ။ ပန္တိကန္တိ ပန္တိ ဂစ္ဆန္တေဟိ စောရဘယေန ပါသာဏေဟိ
 ကောဋေတွာ ပါရူတစီဝရံ။ ဣဒ္ဓိမယန္တိ ဧဟိဘိက္ခူစီဝရံ။ သေသံ ပါကဋမေဝ။

စီဝရသန္တောသောတိ ဝိသတိ စီဝရသန္တောသာ ()^၁ ဝိတက္ကသန္တောသော၊
 ဂမနသန္တောသော၊ ပရိယေသနသန္တောသော၊ ပဋိလာဘသန္တောသော၊
 မတ္တပ္ပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော၊ လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော၊ ယထာလာဘ-
 သန္တောသော၊ ယထာဗလသန္တောသော၊ ယထာသာရူပ္ပသန္တောသော၊ ဥဒက-
 သန္တောသော၊ ဓောဝနသန္တောသော၊ ကရဏသန္တောသော၊ ပရိမာဏ-
 သန္တောသော၊ သုတ္တသန္တောသော၊ သိဗ္ဗနသန္တောသော၊ ရဇနသန္တောသော၊
 ကပ္ပသန္တောသော၊ ပရိဘောဂသန္တောသော၊ သန္ဓိမိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော၊
 ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသောတိ။

တတ္ထ သာဒကဘိက္ခုနာ^၂ တေမာသံ နိဗဒ္ဓဝါသံ ဝသိတွာ ဧကမာသမတ္ထံ
 ဝိတက္ကေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သော ဟိ ပဝါရေတွာ စီဝရမာသေ စီဝရံ ကရောတိ။

၁-(စီဝရေ ဟိ) နတ္ထိ (က) ၂-သာဋကတ္ထိနာ ဘိက္ခုနာ (သိ)

ပံသုကူလိကော အခုမာသေနေဝ ကရောတိ။ ဣတိ မာသခုမာသမတ္တံ ဝိတက္ကနံ ဝိတက္ကသန္တောသော။ ဝိတက္ကသန္တောသေန ပန သန္တုဋ္ဌေန ဘိက္ခုနာ ပါစိနက္ခဏ္ဍရာဇိဝါသိကပံသုကူလိကတ္ထေရသဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

ထေရော ကိရ စေတိယပဗ္ဗတဝိဟာရေ စေတိယံ ဝဋ္ဌိဿာမီတိ အာဂတော စေတိယံ ဝဋ္ဌိတွာ စိန္တေသိ “မယံ စိဝရံဇိဏ္ဏံ ဗဟူနံ ဝသနဋ္ဌာနေ လဘိဿာမီ”တိ။ သော မဟာဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သံဃတ္ထေရံ ဒိဿာ ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတွာ တတ္ထ ဝုတ္တော ပုနဒိဝသေ စိဝရံ အာဒါယ အာဂန္ဓာ ထေရံ ဝဋ္ဌိ။ ထေရော ကိ အာဝုသောတိ အာဟ။ ဂါမဒ္ဓါရံ ဘန္တေ ဂမိဿာမီတိ။ အဟမ္မာဝုသော ဂမိဿာမီတိ။ သာဓု ဘန္တေတိ ဂစ္ဆန္တော မဟာဗောဓိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ ဌတွာ ပုညဝန္တာနံ ဝသနဋ္ဌာနေ မနာပံ လဘိဿာမီတိ စိန္တေတွာ အပရိသုဒ္ဓေါ မေ ဝိတက္ကောတိ တတောဝ ပဋိနိဝတ္တိ။ ပုနဒိဝသေ အမ္မင်္ဂဏသမိပတော၊ ပုနဒိဝသေ မဟာစေတိယဿ ဥတ္တရဒ္ဓါရတော၊ တထေဝ ပဋိနိဝတ္တိတွာ စတုတ္ထဒိဝသေ ထေရဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ထေရော ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဝိတက္ကော န ပရိသုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိတိ စိဝရံ ဂဟေတွာ တေန သဒ္ဓိယေဝ ပဉ္စ ပုစ္ဆမာနော ဂါမံ ပါဝိသိ။ တဉ္စ ရတ္ထိံ ဧကော မနုဿော ဥစ္စာရပလိဗုဒ္ဓေါ သာဋ္ဌကေယေဝ ဝစ္စံ ကတွာ တံ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ဆဇ္ဇေသိ။ ပံသုကူလိကတ္ထေရော တံ နိလမက္ခိကာဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏံ ဒိဿာ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေသိ။ မဟာထေရော “ကိ အာဝုသော သင်္ကာရဋ္ဌာနဿ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏာသိ”တိ။ “နာဟံ ဘန္တေ သင်္ကာရဋ္ဌာနဿ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏာမိ၊ မယံ ပိတု ဒသဗလဿ ပဂ္ဂဏာမိ၊ ပုဏ္ဏဒါသိယာ သရိရံ ပါရုပိတွာ ဆဒ္ဓိတံ ပံသုကူလံ တုမ္မမတ္ထေ ပါဏကေ ဝိဓုနိတွာ သုသာနတော ဂဏ္ဍန္တေန ဒုက္ကရံ ကတံ ဘန္တေ”တိ။ မဟာထေရော “ပရိသုဒ္ဓေါ ဝိတက္ကော ပံသုကူလိကဿာ”တိ စိန္တေသိ။ ပံသုကူလိကတ္ထေရောပိ တသ္မိယေဝ ဌာနေ ဌိတော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ တိဏိ ဖလာနိ ပတ္တော တံ သာဋ္ဌကံ ဂဟေတွာ စိဝရံ ကတွာ ပါရုပိတွာ ပါစိနက္ခဏ္ဍရာဇိံ ဂန္ဓာ အဂ္ဂဖလံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

စိဝရတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တဿ ပန “ကတ္ထ လဘိဿာမီ”တိ အစိန္တေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနေဝ ဂမနံ ဂမနသန္တောသော နာမ။

ပရိယေသန္တဿ ပန ယေန ဝါ တေန ဝါ သဒ္ဓိံ အပရိယေသိတွာ လဇ္ဇိံ ပေသလံ ဘိက္ခုံ ဂဟေတွာ ပရိယေသနံ ပရိယေသနသန္တောသော နာမ။

ဧဝံ ပရိယေသန္တဿ အာဟရိယမာနံ စီဝရံ ဒုရတော ဒိသ္မာ “ဧတံ မနာပံ ဘဝိဿတိ၊ ဧတံ အမနာပ”န္တိ ဧဝံ အဝိတက္ကေတွာ ထူလသုခုမာဒိသု ယထာ-
လဒ္ဓေနော သန္တုဿနံ ပဋိလာဘသန္တောသော နာမ။

ဧဝံ လဒ္ဓံ ဂဏှန္တဿာပိ “ဧတ္တကံ ဒုပဋ္ဌဿ ဘဝိဿတိ၊ ဧတ္တကံ ဧကပဋ္ဌဿာ”တိ အတ္တနော ပဟောနကမတ္တေနော သန္တုဿနံ မတ္တပ္ပဋိဂ္ဂဟဏ-
သန္တောသော နာမ။

စီဝရံ ပရိယေသန္တဿ ပန “အသုကဿ ဃရဒ္ဓါရေ မနာပံ လဘိဿာမီ”တိ အစိန္တေတွာ ဒ္ဓါရပဋိပါဋိယာ စရဏံ လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

လူခပဏီတေသု ယေန ကေနစိ ယာပေတုံ သက္ကောန္တဿ ယထာလဒ္ဓေနော
ယာပနံ ယထာလာဘသန္တောသော နာမ။

အတ္တနော ထာမံ ဇာနိတွာ ယေန ယာပေတုံ သက္ကောတိ၊ တေန ယာပနံ
ယထာဗလသန္တောသော နာမ။

မနာပံ အညဿံ ဒတွာ အတ္တနော ယေန ကေနစိ ယာပနံ ယထာသာရုပ္ပ-
သန္တောသော နာမ။

“ကတ္ထ ဥဒကံ မနာပံ၊ ကတ္ထ အမနာပ”န္တိ အဝိစာရေတွာ ယေန ကေနစိ
ဓောဝနုပဂေန ဥဒကေန ဓောဝနံ ဥဒကသန္တောသော နာမ။ ပဏ္ဍုမတ္တိက-
ဂေရုကပူတိပဏ္ဍုရသကိလိဋ္ဌာနိ ပန ဥဒကာနိ ဝဇ္ဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဓောဝန္တဿ ပန မုဂ္ဂရာဒီဟိ အပဟရိတွာ ဟတ္ထေဟိ မဒ္ဓိတွာ ဓောဝနံ
ဓောဝနသန္တောသော နာမ။ တထာ အသုဇ္ဈန္တံ ပဏ္ဍာနိ ပက္ခိပိတွာ
တာပိတဥဒကေနာပိ ဓောဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဧဝံ ဓောဝိတွာ ကရောန္တဿ ဣဒံ ထူလံ၊ ဣဒံ သုခုမန္တိ အကောပေတွာ
ပဟောနကနိဟာရေနော ကရဏံ ကရဏသန္တောသော နာမ။

တိမဏ္ဍလပ္ပဋိစ္ဆာဒနမတ္တဿေဝ ကရဏံ ပရိမာဏသန္တောသော နာမ။

စီဝရကရဏတ္ထာယ ပန မနာပသုတ္တံ ပရိယေသိဿာမီတိ အဝိစာရေတွာ
ရထိကာဒိသု ဝါ ဒေဝဋ္ဌာနေ ဝါ အာဟရိတွာ ပါဒမူလေ ဝါ ဌပိတံ ယံကိဋ္ဌိ-
ဒေဝ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ကရဏံ သုတ္တသန္တောသော နာမ။

ကုသိဗန္ဓနကာလေပန အင်္ဂုလမတ္ထေ သတ္တဝါရေ န ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ကရောန္တဿ ဟိ ယော ဘိက္ခု သဟာယော န ဟောတိ၊ တဿ ဝတ္တဘေဒေါပိ နတ္ထိ။ တိဝင်္ဂုလမတ္ထေ^၁ ပန သတ္တဝါရေ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ကရောန္တဿ မဂ္ဂပဋိပန္နေနာပိ သဟာယေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယော န ဟောတိ၊ တဿ ဝတ္တဘေဒေါ။ အယံ သိဗ္ဗန- သန္တောသော နာမ။

ရဇန္တေန ပန ကာဠကစ္ဆကာဒိနိ ပရိယေသန္တေန န ရဇိတဗ္ဗံ။ သောမ- ဝက္ကလာဒိသု ယံ လဘတိ၊ တေန ရဇိတဗ္ဗံ။ အလဘန္တေန ပန မနုဿေဟိ အရညေ ဝါကံ ဂဟေတွာ ဆဋ္ဌိတရဇနံ ဝါ ဘိက္ခုဟိ ပစိတွာ ဆဋ္ဌိတကသဋ္ဌံ ဝါ ဂဟေတွာ ရဇိတဗ္ဗံ၊ အယံ ရဇနသန္တောသော နာမ။

နီလကဒ္ဒမကာဠသာမေသု ယံကိဉ္စိ ဂဟေတွာ ဟတ္ထိပိဋေ နိသိန္ဓဿ ပညာ- ယမာနကပကရဏံ ကပ္ပသန္တောသော နာမ။

ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနမတ္တဝသေန ပရိဘုဉ္ဇနံ ပရိဘောဂသန္တောသော နာမ။

ဒုဿံ ပန လဘိတွာ သုတ္တံ ဝါ သူစိံ ဝါ ကာရကံ ဝါ အလဘန္တေန ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ လဘန္တေန န ဝဋ္ဋတိ။ ကတမ္ပိ သစေ အန္တေဝါသိကာဒိနံ ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ တေ စ အသန္ဓိဟိတာ ယာဝ အာဂမနာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အာဂတ- မတ္ထေသု ဒါတဗ္ဗံ။ ဒါတုံ အသက္ကောန္တေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အညသ္မိံ စိဝရေ သတိ ပစ္စတ္ထရဏမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အနဓိဋ္ဌတမေဝ ဟိ သန္ဓိမိ ဟောတိ။ အဓိဋ္ဌိတံ န ဟောတိတိ မဟာသီဝတ္ထေရော အာဟ။ အယံ သန္ဓိမိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

ဝိဿဇန္တေန ပန န မုခံ ဩလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ သာရဏီယဓမ္မေ ဌတွာ ဝိဿဇိတဗ္ဗန္တိ အယံ ဝိဿဇနသန္တောသော နာမ။

စိဝရပဋိသံယုတ္တာနိ ရုတင်္ဂါနိ နာမ ပံသုကူလိကင်္ဂဉ္စေဝ တေစိဝရိကင်္ဂဉ္စ။ တေသံ ဝိတ္တာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ စိဝရသန္တော- သမဟာအရိယဝံသံ ပူရယမာနော ဘိက္ခု ဣမာနိ ဒွေ ရုတင်္ဂါနိ ဂေါပေတိ။ ဣမာနိ ဂေါပေန္တော စိဝရသန္တောသမဟာအရိယဝံသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။

ဝဏ္ဏဝါဒိတိ ဧကော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ န ကထေတိ၊ ဧကော န သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။

၁-ဒွင်္ဂုလမတ္ထေ (သီ)

ဧကော နေဝ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊
ဧကော သန္တုဋ္ဌော စေဝ ဟောတိ၊ သန္တောသဿ စ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ၊ တံ
ဒဿေတုံ “ဣတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ”တိ ဝုတ္တံ။

အနေသနန္တိ ဒူတေယျပဟိနဂမနာနုယောဂပ္ပဘေဒံ နာနပ္ပကာရံ အနေသနံ။
အပ္ပတိဂ္ဂပန္တိ အယုတ္တံ။ အလဒ္ဓါ စာတိ အလဘိတွာ။ ယထာ ဧကစ္စော “ကထံ
န ခေါ စိဝရံ လဘိဿာမီ”တိ ပုညဝန္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဟုတွာ
ကောဟညံ ကရောန္တော ဥတ္တသတိ ပရိတသတိ၊ သန္တုဋ္ဌော ဘိက္ခု ဧဝံ
အလဒ္ဓါ စိဝရံ န ပရိတသတိ။ လဒ္ဓါ စာတိ ဓမ္မေန သမေန လဘိတွာ။
အဂမိတောတိ ဝိဂတလောဘဂိဒ္ဓေါ။ အမုန္တိတောတိ အဓိမတ္တတဏှာယ မုန္တံ
အနာပန္နော။ အနဇ္ဈာပန္နောတိ တဏှာယ အနောတ္ထတော အပရိယောနဒ္ဓေါ။
အာဒိနဝဒဿာဝီတိ အနေသနာပတ္တိယဉ္စ ဂေမိတပရိဘောဂေ စ အာဒိနဝံ
ပဿမာနော။ နိဿရဏပညောတိ “ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိသဘာတာယာ”တိ
ဝုတ္တံ နိဿရဏမေဝ ပဇာနန္တော။

ဣတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာတိ ယေန ဧကနစိ စိဝရေန သန္တုဋ္ဌိယာ။
နေဝတ္တာနုတ္တံသေတိတိ “အဟံ ပံသုကူလိကော၊ မယာ ဥပသမ္ပဒမာဋ္ဌေယေဝ
ပံသုကူလိကံ” ဂဟိတံ၊ ဧကော မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ အတ္ထုက္ကံသနံ န
ကရေတိ။ န ပရံ ဝန္တေတိ “ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခု န ပံသုကူလိကာ”တိ ဝါ
“ပံသုကူလိကံမတ္တမ္ပိ ဧတေသံ နတ္ထိ”တိ ဝါ ဧဝံ ပရံ န ဝန္တေတိ။ ယော ဟိ
တတ္ထ ဒက္ခောတိ ယော တသ္မိံ စိဝရသန္တောသေ၊ ဝဏ္ဏဝါဒါဒိသု ဝါ ဒက္ခော
ဆေကော ဗျတ္တော။ အနလသောတိ သာတစ္စကိရိယာယ အာလသိယ-
ဝိရဟိတော။ သမ္ပဇာနော ပဋိသတောတိ သမ္ပဇာနပညာယ စေဝ သတိယာ
စ ယုတ္တော။ အရိယဝံသေ ဌိတောတိ အရိယဝံသေ ပတိဋ္ဌိတော။ (၉-၁)

ဣတရိတရေန ပိဏ္ဍပါတေနာတိ ယေန ဧကနစိ ပိဏ္ဍပါတေန။ ဧတ္ထာပိ
ပိဏ္ဍပါတော ဇာနိတဗ္ဗော၊ ပိဏ္ဍပါတက္ခေတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ပိဏ္ဍပါတသန္တောသော
ဇာနိတဗ္ဗော၊ ပိဏ္ဍပါတပဋိသံယုတ္တံ ရတင်္ဂံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပိဏ္ဍပါတောတိ
“ဩဒနော ကုမ္မာသော သတ္တု မစ္ဆော မံသံ ဒိရံ ဒမိ သပ္ပိ နဝနိတံ တေလံ
မရ ဇာဏိတံ ယာဂု ခါဒနိယံ သာယနိယံ လေဟနိယ”န္တိ သောဋ္ဌသ
ပိဏ္ဍပါတာ။

ဝိဏ္ဏပါတက္ခေတ္တန္တိ သံဃဘတ္တံ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ၊ နိမန္တနံ၊ သလာကဘတ္တံ၊ ပက္ခိကံ၊ ဥပေါသထိကံ၊ ပါဠိပဒိကံ၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ၊ ဂမိကဘတ္တံ၊ ဂိလာနဘတ္တံ၊ ဂိလာနပဋ္ဌာကဘတ္တံ၊ ရုရဘတ္တံ၊ ကုဋိဘတ္တံ၊ ဝါရဘတ္တံ၊ ဝိဟာရဘတ္တန္တိ ပန္နရသ ဝိဏ္ဏပါတက္ခေတ္တာနိ။

ဝိဏ္ဏပါတသန္တောသောတိ ဝိဏ္ဏပါတေ ဝိတက္ကသန္တောသော၊ ဂမနသန္တောသော၊ ပရိယေသနသန္တောသော၊ ပဋိလာဘသန္တောသော၊ ပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော၊ မတ္တပုဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော၊ လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော၊ ယထာလာဘသန္တောသော၊ ယထာဗလသန္တောသော၊ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော၊ ဥပကာရသန္တောသော၊ ပရိမာဏသန္တောသော၊ ပရိဘောဂသန္တောသော၊ သန္တိမိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော၊ ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသောတိ ပန္နရသ သန္တောသာ။

တတ္ထ သာဒကော ဘိက္ခု မုခံ ဓောဝိတွာ ဝိတက္ကေတိ။ ဝိဏ္ဏပါတိကေန ပန ဂဏေန သဒ္ဓိံ စရတာ သာယံ ထေရူပဋ္ဌာနကာလေ “သွေ ကတ္ထ ဝိဏ္ဏာယ စရိဿာမာတိ အသုကဂါမေ ဘန္တေ”တိ ဧတ္တကံ စိန္တေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ န ဝိတက္ကေတဗ္ဗံ။ ဧကစာရိကေန ဝိတက္ကမာဋ္ဌကေ ဌတွာ ဝိတက္ကေတဗ္ဗံ။ တတော ပရံ ဝိတက္ကေန္တော အရိယဝံသာ စုတော ဟောတိ ပရိဗာဟိရော။ အယံ ဝိတက္ကသန္တောသော နာမ။

ဝိဏ္ဏာယ ပဝိသန္တေန “ကုဟိံ လဘိဿံာမိ”တိ အစိန္တေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေန ဂန္တဗ္ဗံ။ အယံ ဂမနသန္တောသော နာမ။

ပရိယေသန္တေန ယံ ဝါ တံ ဝါ အဂဟေတွာ လဇ္ဇိံ ပေသလမေဝ ဂဟေတွာ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ အယံ ပရိယေသနသန္တောသော နာမ။

ဒူရတောဝ အာဟရိယမာနံ ဒိသွာ “ဧတံ မနာပံ၊ ဧတံ အမနာပ”န္တိ စိတ္တံ န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ။ အယံ ပဋိလာဘသန္တောသော နာမ။

“ဣမံ မနာပံ ဂဏိဿံာမိ၊ ဣမံ အမနာပံ န ဂဏိဿံာမိ”တိ အစိန္တေတွာ ယံကိဉ္စိ ယာပနမတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ၊ အယံ ပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော နာမ။

ဧတ္ထ ပန ဒေယျဓမ္မော ဗဟု၊ ဒါယကော အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ အပ္ပံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒေယျဓမ္မော ဗဟု၊ ဒါယကောပိ ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ ပမာဏေနဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒေယျဓမ္မော န ဗဟု၊ ဒါယကောပိ အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ အပ္ပံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒေယျဓမ္မော န ဗဟု၊ ဒါယကော ပန ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ ပမာဏေန ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပဋိဂ္ဂဟဏသ္မိပ္ပိ မတ္တံ အဇာနန္တော မနုဿာနံ ပဿာဒံ မက္ခေတိ၊ သဒ္ဓါဒေယျံ
ဝိနိပါတေတိ၊ သာသနံ န ကရောတိ၊ ဝိဇာတမာတုယာပိ စိတ္တံ ဂဟေတုံ န
သက္ကောတိ။ ဣတိ မတ္တံ ဇာနိတွာဝ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အယံ မတ္တပ္ပဋိဂ္ဂဟဏ-
သန္တောသော နာမ။

သဒ္ဓကုလာနိယေဝ^၁ အဂန္တော ဒွါရပ္ပုဋိပါဋိယာ ဂန္တဗ္ဗံ။ အယံ လောလုပ္ပ-
ဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။ ယထာလာဘသန္တောသာဒယော စိဝရေ
ဝုတ္တနယာ ဝေ။

ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သမဏဓမ္မံ အနုပါလေဿာမီတိ ဧဝံ ဥပကာရံ
ဥတွာ ပရိဘုဉ္ဇနံ ဥပကာရသန္တောသော နာမ။

ပတ္တံ ပူရေတွာ အာနိတံ န ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အနုပသမ္ပန္နေ သတိ တေန
ဂါဟာပေတဗ္ဗံ၊ အသတိ ဟရာပေတွာ ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အယံ
ပရိမာဏသန္တောသော နာမ။

“ဇိသစ္စာယ ပဋိဝိနောဒနံ ဣဒမေတ္ထ နိဿရဏ”န္တိ ဧဝံ ပရိဘုဉ္ဇနံ
ပရိဘောဂသန္တောသော နာမ။

နိဒဟိတွာ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အယံ သန္တိဝိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

မုခံ အနောလောကေတွာ သာရဏီယဓမ္မေ ဌိတေန ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ။ အယံ
ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

ပိဏ္ဍပါတပဋိသံယုတ္တာနိ ပန ပဉ္စ ဝုတင်္ဂါနိ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ သပဒါန-
စာရိကင်္ဂံ ကောသနိကင်္ဂံ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂန္တိ။ တေသံ
ဝိတ္ထာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ။ ဣတိ ပိဏ္ဍပါတသန္တောသမဟာအရိယဝံသံ
ပူရယမာနော ဘိက္ခု ဣမာနိ ပဉ္စ ဝုတင်္ဂါနိ ဂေါပေတိ။ ဣမာနိ ဂေါပေန္တော
ပိဏ္ဍပါတသန္တောသမဟာအရိယဝံသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ “ဝဏ္ဏဝါဒီ”တိ-
အာဒိနိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ (၉-၂)

သေနာသနေနာတိ ဣဓ သေနာသနံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သေနာသနက္ခေတ္တံ
ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သေနာသနသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗော၊ သေနာသနပဋိသံယုတ္တံ
ဝုတင်္ဂံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ သေနာသနန္တိ မဉ္ဇော၊ ပိဋ္ဌံ၊ ဘိသိ၊ ဗိဓ္မောဟနံ၊
ဝိဟာရော၊ အနုယောဂေါ၊ ပါသာဒေါ၊ ဟမ္ဘိယံ၊ ဝုဟာ၊ လေဏံ၊ အဇော၊

၁-အနုကုလာနိယေဝ (သိ၊ သျာ)

မာဠော၊ ဝေဠုရုမ္မော၊ ရုက္ခမူလံ၊ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခု။ ပဋိက္ကမန္တိတိ ဣမာနိ ပန္နရသ သေနာသနာနိ။

သေနာသနက္ခေတ္တန္တိ “သံဃတော ဝါ ဂဏတော ဝါ ဉ္ဇတိတော ဝါ မိတ္တတော ဝါ အတ္တနော ဝါ ဓနေန ပံသုကူလံ ဝါ”တိ ဆ ခေတ္တာနိ။

သေနာသနသန္တောသောတိ သေနာသနေ ဝိတက္ကသန္တောသာဒယော ပန္နရသ သန္တောသာ။ တေ ပိဏ္ဍပါတေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေနာသန- ပဋိသံယုတ္တာနိ ပန ပဉ္စ ဝုတင်္ဂါနိ အာရညိကင်္ဂံ၊ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ အပ္ပော- ကာသိကင်္ဂံ၊ သောသာနိကင်္ဂံ၊ ယထာသန္တတိကင်္ဂန္တိ။ တေသံ ဝိတ္တာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ။ ဣတိ သေနာသနသန္တောသမဟာအရိယဝံသံ ပူရယမာနော ဘိက္ခု ဣမာနိ ပဉ္စ ဝုတင်္ဂါနိ ဂေါပေတိ။ ဣမာနိ ဂေါပေန္တော သေနာသန- သန္တောသမဟာအရိယဝံသေန သန္တုဠော ဟောတိ။ (၉-၃)

ဂိလာနပစ္စယော ပန ပိဏ္ဍပါတေယေဝ ပဝိဠော။ တတ္ထ ယံထာလာဘ- ယထာဗလယထာသာရုပ္ပသန္တောသေနော သန္တုဠိသိတဗ္ဗံ။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ ဘာဝ- နာရာမအရိယဝံသံ ဘဇတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ပဉ္စ သေနာသနေ ဝုတ္တာ၊ ပဉ္စ အာဟာရနိဿိတာ။
ဧကော ဝီရိယသံယုတ္တော၊ ဒွေ စ စိဝရနိဿိတာ”တိ။

ဣတိ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ပထဝိ^၁ ပတ္တရမာနော ဝိယ သာဂရကုစ္ဆိ^၂ ပူရယမာနော ဝိယ အာကာသံ ဝိတ္တာရယမာနော ဝိယ စ ပဌမံ စိဝရသန္တောသံ အရိယဝံသံ ကထေတွာ စန္ဒ ဥဠာပေန္တော ဝိယ သူရိယံ ဥလ္လဗ္ဗေန္တော ဝိယ စ ဒုတိယံ ပိဏ္ဍပါတသန္တောသံ ကထေတွာ သိနေရုံ ဥက္ခိပေန္တော ဝိယ တတိယံ သေနာသနသန္တောသံ အရိယဝံသံ ကထေတွာ ဣဒါနိ သဟသံနယပ္ပဋိမဏ္ဍိတံ စတုတ္ထံ ဘာဝနာရာမံ အရိယဝံသံ ကထေတွံ ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ပဟာနာရာမော ဟောတိတိ ဒေသနံ အာရဘိ။

တတ္ထ အာရမနံ အာရာမော၊ အဘိရတိတိ အတ္ထော။ ပဉ္စဝိဓေ ပဟာနေ အာရာမော အဿာတိ ပဟာနာရာမော။ ကာမစ္ဆန္တံ ပဇဟန္တော ရမတိ၊ နေက္ခမ္ပံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ဗျာပါဒံ ပဇဟန္တော ရမတိ။ ပ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော ရမတိ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေန္တော ရမတိတိ ဧဝံ ပဟာနေ ရတောတိ

၁-မဟာပဌဝိ (သျှာ)

ပဟာနရတော။ ဝုတ္တနယေနော ဘာဝနာယ အာရာမော အဿာတိ ဘာဝနာ-
ရာမော။ ဘာဝနာယ ရတောတိ ဘာဝနာရတော။

ဣမေသု ပန စတုသု အရိယဝံသေသု ပုရိမေဟိ တိဟိ တေရသန္ဓံ ဓုတင်္ဂါနံ
စတုပစ္စယသန္ဓောသဿ စ ဝသေန သကလံ ဝိနယပိဋကံ ကထိတံ ဟောတိ။
ဘာဝနာရာမေန အဝသေသံ ပိဋကဒ္ဒယံ။ ဣမံ ပန ဘာဝနာရာမတံ အရိယဝံသံ
ကထေန္နေန ဘိက္ခုနာ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ နေက္ခမ္ပပါဠိယာ ကထေတဗ္ဗော။
ဒီဃနိကာယေ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗ္ဗော။ မဇ္ဈိမနိကာယေ
သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗ္ဗော။ အဘိဓမ္မေ နိဒ္ဒေသပရိယာ-
ယေန ကထေတဗ္ဗော။

တတ္ထ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ နေက္ခမ္ပပါဠိယာတိ သော နေက္ခမ္ပံ ဘာဝေန္ဓော
ရမတိ၊ ကာမတ္ထန္တံ ပဇဟန္ဓော ရမတိ။ အဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒံ။ အာလောကသညံ၊
ထိနမိဒ္ဓံ။ အဝိက္ခေပံ၊ ဥဒ္ဒစ္စံ။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနံ၊ ဝိစိကိစ္ဆံ။ ဉာဏံ၊ အဝိဇ္ဇံ။ ပါမောဇ္ဇံ၊
အရတိံ။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဉ္စ နိဝရဏေ။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ဝိတက္ကဝိစာရေ။ တတိယံ
ဈာနံ၊ ပီတိံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ သုခဒုက္ခေ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ
ဘာဝေန္ဓော ရမတိ၊ ရူပသညံ ပဋိဃသညံ နာနတ္ထသညံ ပဇဟန္ဓော ရမတိ။
ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ
ဘာဝေန္ဓော ရမတိ၊ အာကိဉ္စညာယတနသညံ ပဇဟန္ဓော ရမတိ။

အနိစ္စာနုပဿနံ ဘာဝေန္ဓော ရမတိ၊ နိစ္စသညံ ပဇဟန္ဓော ရမတိ။ ဒုက္ခာ-
နုပဿနံ၊ သုခသညံ။ အနတ္တာနုပဿနံ၊ အတ္တသညံ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ၊ နန္ဒိံ။
ဝိရာဂါနုပဿနံ၊ ရာဂံ။ နိရောဓာနုပဿနံ၊ သမုဒယံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနံ၊
အာဒါနံ။ ဓယာနုပဿနံ၊ ဃနသညံ။ ဝယာနုပဿနံ၊ အာယူဟနံ။ ဝိပရိဏာမာ-
နုပဿနံ၊ ဓုဝသညံ။ အနိမိတ္တာနုပဿနံ၊ နိမိတ္တံ။ အပဏိဟိတာနုပဿနံ၊ ပဏိဓိံ။
သုညတာနုပဿနံ၊ အဘိနိဝေသံ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနံ၊ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ။
ယထာဘူတဉ္စာဒဿနံ၊ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ။ အာဒီနဝါနုပဿနံ၊ အာလ-
ယာဘိနိဝေသံ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ၊ အပ္ပဋိသင်္ခံ။ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနံ၊ သံယောဂါဘိ-
နိဝေသံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ ကိလေသေ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ၊ ဩဋ္ဌာ-
ရိကေ ကိလေသေ။ အနာဂါမိမဂ္ဂံ၊ အဏုသဟဂတေ ကိလေသေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ
ဘာဝေန္ဓော ရမတိ၊ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္ဓော ရမတိတိ ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ
နေက္ခမ္ပပါဠိယာ ကထေတဗ္ဗော။

ဒီဃနိကာယေ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော ရမတိ။ပ။ ဒသ ဓမ္မေ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ဒသ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ရမတိ။ ကတမံ ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ။ ကာယဂတာသတိံ သာတသဟဂတံ။ ဣမံ ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ။ ကတမံ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော ရမတိ။ အသ္မိမာနံ။ ဣမံ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော ရမတိ။ ကတမေ ဒွေ ဓမ္မေ။ပ။ ကတမေ ဒသ ဓမ္မေ ဘာဝေန္တော ရမတိ။ ဒသ ကသိကာယတနာနိ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မေ ဘာဝေန္တော ရမတိ။ ကတမေ ဒသ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ရမတိ။ ဒသ မိစ္ဆတ္တေ။ ဣမေ ဒသ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ရမတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော ဟောတီတိ ဧဝံ ဒီဃနိကာယေ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗျော။

မဇ္ဈိမနိကာယေ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ ဧကာယနော ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ။ပ။ ယာဝဒေဝ ဉာဏမတ္တာယ ပဋိဿတိမတ္တာယ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ န စ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော ဟောတိ ဘာဝနာရတော၊ ပဟာနာရာမော ဟောတိ ပဟာနရတော။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ။ပ။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပသေယျ သရိရံ သိဝထိကာယ ဆဋ္ဌိတံ။ပ။ ပူတိနိ စုဏ္ဏကဇာတာနိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ၊ အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတိတောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော ဟောတီတိ ဧဝံ မဇ္ဈိမနိကာယေ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗျော။

အဘိဓမ္မေ နိဒ္ဒေသပရိယာယေနာတိ သဗ္ဗေပိ သင်္ခတေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော။ပ။ သံကိလေသိကဓမ္မတော ပဿန္တော ရမတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော ဟောတီတိ ဧဝံ နိဒ္ဒေသပရိယာယေန ကထေတဗျော။

နေဝ အတ္တာနုတ္တံသေတိတိ အဇ္ဇ မေ သဗ္ဗိ ဝါ သတ္တတိ ဝါ ဝဿာနိ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တဿ၊ ကော မယာ သဒိသော အတ္တိတိ ဧဝံ အတ္တုက္ကံသနံ န ကရောတိ။ န ပရံ ဝန္တေတိတိ အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိ ဝိပဿနာမတ္တကမ္မိ နတ္ထိ၊ ကိံ ဣမေ ဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနာ စရန္တိတိ ဧဝံ ပရံ ဝန္တနံ န ကရောတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ (၉-၄)

၃၁၀။ ပဓာနာနီတိ ဥတ္တမဝိရိယာနိ။ သံဝရပဓာနန္တိ စက္ခာဒိနိ သံဝရန္တဿ ဥပ္ပန္နဝိရိယံ။ ပဟာနပဓာနန္တိ ကာမဝိတက္ကာဒယော ပဇဟန္တဿ ဥပ္ပန္နဝိရိယံ။ ဘာဝနာပဓာနန္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နဝိရိယံ။ အနုရက္ခဏာပဓာနန္တိ သမာဓိနိမိတ္တံ အနုရက္ခန္တဿ ဥပ္ပန္နဝိရိယံ။ (၁၀-၁)

ဝိဝေကနိဿိတန္တိအာဒိသု ဝိဝေကော ဝိရာဂေါ နိရောဓောတိ တိဏိပိ နိဗ္ဗာနဿ နာမာနိ။ နိဗ္ဗာနဉ္စိ ဥပမိဝိဝေကတ္တာ ဝိဝေကော။ တံ အာဂမ္မ ရာဂါဒယော ဝိရဇန္တိတိ ဝိရာဂေါ။ နိရုဇ္ဈန္တိတိ နိရောဓော။ တသ္မာ “ဝိဝေက- နိဿိတ” န္တိအာဒိသု အာရမ္မဏဝသေန အဓိဂန္တဗ္ဗဝသေန ဝါ နိဗ္ဗာနနိဿိတန္တိ အတ္ထော။ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိန္တိ ဧတ္ထ ဒွေ ဝေါဿဂ္ဂါ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ စ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ စ။ တတ္ထ ဝိပဿနာ တဒင်္ဂဝသေန ကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စတေတိတိ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ။ မဂ္ဂေါ အာရမ္မဏဝသေန နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဓတိတိ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ။ တသ္မာ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိန္တိ ယထာ ဘာဝိယမာနော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝေါဿဂ္ဂတ္ထာယ ပရိဏမတိ၊ ဝိပဿနာ- ဘာဝဉ္စ မဂ္ဂဘာဝဉ္စ ပါပုဏာတိ၊ ဧဝံ ဘာဝေတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေ နယော။ (၁၀-၃)

ဘဒြကန္တိ ဘဒ္ဒကံ။ သမာဓိနိမိတ္တံ ဝုစ္စတိ အဋ္ဌိကသညာဒိဝသေန အဓိ- ဂတော သမာဓိယေဝ။ အနုရက္ခတိတိ သမာဓိပရိဗန္ဓကဓမ္မေ^၂ ရာဂဒေါသ- မောဟေ သောဓေန္တော ရက္ခတိ။ ဧတ္ထ စ အဋ္ဌိကသညာဒိကာ ပဉ္စေဝ သညာ ဝုတ္တာ။ ဣမသ္မိ^၁ ပန ဌာနေ ဒသပိ အသုဘာနိ ဝိတ္တာရေတွာ ကထေတဗ္ဗာနိ။ တေသံ ဝိတ္တာရော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာယေဝ။ (၁၀-၄)

ဓမ္မေ ဉာဏန္တိ ဧကပဋိဝေဝေသေန စတုသစ္စဓမ္မေ ဉာဏံ စတုသစ္စဗ္ဗန္တရေ နိရောဓသစ္စေ ဓမ္မေ ဉာဏဉ္စ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ ဓမ္မေ ဉာဏံ၊ စတုသု မဂ္ဂေသု စတုသု ဖလေသု ဉာဏ” န္တိ^၃။ အနွယေ ဉာဏန္တိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပစ္စက္ခတော ဒိသ္မာ ယထာ ဣဒါနိ၊ ဧဝံ အတိတေပိ အနာဂတေပိ ဣမေဝ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ အယမေဝ တဏှာ သမုဒယသစ္စံ၊ အယမေဝ နိရောဓော နိရောဓသစ္စံ၊ အယမေဝ မဂ္ဂေါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဧဝံ တဿ ဉာဏဿ အနုဂတိယံ ဉာဏံ။ တေနာဟ “သော ဣမိနာ ဓမ္မေန ဉာတေန ဒိဋ္ဌေန ပတ္ထေန ဝိဒိတေန ပရိယော- ဂါဋ္ဌေန အတိတာနာဂတေန နယံ နေတိ” တိ^၂။ ပရိယေ ဉာဏန္တိ ပရေသံ

၁-ဘဒ္ဒကန္တိ လဒ္ဒကံ (သီ) ၂-သမာဓိပရိပက္ခိကဓမ္မေ (သီ) သမာဓိပရိပန္နိကဓမ္မေ (သျှာ)
 ၃-အဘိ ၂-၃၄၁-ပိဋ္ဌေ။

စိတ္တပရိစ္ဆေဒေ ဉာဏံ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ ပရိယေ ဉာဏံ၊ ဣမ ဘိက္ခု ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဇာနာတိ”တိ^၁ ဝိတ္ထာရေ-
 တဗ္ဗံ။ ဌပေတွာ ပန ဣမာနိ တိဏိ ဉာဏာနိ အဝသေသံ သမ္မုတိဉာဏံ နာမ။
 ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ သမ္မုတိဉာဏံ၊ ဌပေတွာ ဓမ္မေ ဉာဏံ ဌပေတွာ အနွယေ
 ဉာဏံ ဌပေတွာ ပရိစ္ဆေဒေ ဉာဏံ အဝသေသံ သမ္မုတိဉာဏံ”န္တိ^၂။ (၁၁)

ဒုက္ခေ ဉာဏာဒိဟိ အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဧကဿ ဘိက္ခုနော နိဂ္ဂမနံ
 စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ကထိတံ။ တတ္ထ ဒွေ သစ္စာနိ ဝဋ္ဋံ၊ ဒွေ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ္ဋေ
 အဘိနိဝေသော ဟောတိ၊ နော ဝိဝဋ္ဋေ။ ဒွိသု သစ္စေသု အာစရိယသန္တိကေ
 ပရိယတ္တိံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ကမ္မံ ကရောတိ၊ ဒွိသု သစ္စေသု “နိရောဓသစ္စံ နာမ
 ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပံ၊ မဂ္ဂသစ္စံ နာမ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပ”န္တိ သဝနဝသေန ကမ္မံ
 ကရောတိ။ ဒွိသု သစ္စေသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာသဝနဓာရဏသမ္ပသနပဋိဝေဓော
 ဝဋ္ဋတိ၊ ဒွိသု သဝနပဋိဝေဓော ဝဋ္ဋတိ။ တိဏိ ကိစ္စဝသေန ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊
 ဧကံ အာရမ္မဏဝသေန။ ဒွေ သစ္စာနိ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဂမ္ဘီရာနိ၊ ဒွေ ဂမ္ဘီရတ္တာ
 ဒုဒ္ဒသာနိ။ (၁၂)

သောတာပတ္တိယင်္ဂါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၁။ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိတိ သောတာပတ္တိယာ အင်္ဂါနိ၊ သောတာ-
 ပတ္တိမဂ္ဂဿ ပဋိလာဘကာရဏာနိတိ အတ္ထော။ သပ္ပုရိသသံသေဝေါတိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ
 သပ္ပုရိသာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ သေဝနံ။ သဒ္ဓမ္မဿဝနန္တိ သပ္ပါယဿ တေပိဋက-
 ဓမ္မဿ သဝနံ။ ယောနိသောမနသိကာရောတိ အနိစ္စာဒိဝသေန မနသိကာရော။
 ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပတ္တိတိ လောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုဓမ္မဘူတာယ ပုဗ္ဗဘာဂ-
 ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပဇ္ဇနံ။ (၁၃)

အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာတိ အစလပ္ပသာဒေန။ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိ-
 အာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္ထာရိတာနိ။ ဖလဓာတုအာဟာရစတုက္ကာနိ ဥတ္တာနတ္ထာ-
 နေဝ။ အပိစေတ္ထ လူခပဏိတဝတ္ထုဝသေန ဩဠာရိကသုခုမတာ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗာ။ (၁၄။၁၇)

ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ ဝိညာဏံ ဧတာသု တိဋ္ဌတိတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။
 အာရမ္မဏဋ္ဌိတိဝသေနတံ ဝုတ္တံ။ ရူပူပါယန္တိ ရူပံ ဥပဂတံ ဟုတွာ။ ပဉ္စ-
 ဝေါကာရဘဝသိပ္ပိ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ရူပက္ခန္ဓံ နိဿာယ တိဋ္ဌတိ။ တံ
 သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ရူပါရမ္မဏန္တိ ရူပက္ခန္ဓဂေါစရံ ရူပပတိဋ္ဌိတံ ဟုတွာ။

၁-အဘိ ၂-၃၄၂-ပိဋက။

နန္ဒိပသေစနန္တိ လောဘသဟဂတံ သမ္ပယုတ္တနန္ဒိယာဝ ဥပသိတ္တံ ဟုတွာ။
 ဣတရံ ဥပနိဿယကောဋိယာ။ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇတိတိ သဋ္ဌိပိ
 သတ္တတိပိ ဝဿာနိ ဧဝံ ပဝတ္တမာနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝေဒနူ-
 ပါယာဒီသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣမေဟိ ပန တိဟိ ပဒေဟိ စတုဝေါကာရဘဝေ
 အဘိသင်္ခါရိညာဏံ ဝုတ္တံ။ တဿ ယာဝတာယုကံ ပဝတ္တနဝသေန ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ
 ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စတုက္ကဝသေန ပန ဒေသနာယ အာဂတတ္တာ
 ဝိညာဏူပါယန္တိ န ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝုစ္စမာနေ စ “ကတမံ န ခေါ ဧတ္ထ ကမ္မဝိညာဏံ၊
 ကတမံ ဝိပါကဝိညာဏ”န္တိ သမ္မောဟော ဘဝေယျ၊ တသ္မာပိ န ဝုတ္တံ။ အဂတိ-
 ဂမနာနိ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ (၁၀။၁၉)

စိဝရဟေတူတိ ကတ္ထ မနာပံ စိဝရံ လဘိဿံသီတိ စိဝရကာရဏာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတူတိ ဧတ္ထ ဣတိတိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော။ ယထာ
 စိဝရာဒိဟေတု၊ ဧဝံ ဘဝါဘဝဟေတူပီတိ အတ္ထော။ ဘဝါဘဝေါတိ စေတ္ထ
 ပဏိတပဏိတတရာနိ တေလမရဖာဏိတာဒိနိ အဓိပ္ပေတာနိ။ ဣမေသံ ပန
 စတုန္တံ တဏှုပ္ပုဒါနံ ပဟာနတ္ထာယ ပဋိပါဋိယာဝ စတ္တာရော အရိယဝံသာ
 ဒေသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဋိပဒါစတုက္ကံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ အက္ခမာဒီသု
 ပဓာနကရဏကာလေ သိတာဒိနိ န ခမတိတိ အက္ခမာ။ ခမတိတိ ခမာ။
 ဣန္ဒြိယဒမနံ ဒမာ။ “ဥပ္ပန္တံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ”တိအာဒိနာ နယေန
 ဝိတက္ကသမနံ သမာ။ (၂၀။၂၂)

ဓမ္မပဒါနီတိ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာနိ။ အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ နာမ အလောဘော ဝါ
 အလောဘသီသေန အဓိဂတဇ္ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ ဝါ။ အဗျာပါဒေါ
 ဓမ္မပဒံ နာမ အကောပေါ ဝါ မေတ္တာသီသေန အဓိဂတဇ္ဈာနာဒိနိ ဝါ။
 သမ္မာသတိ ဓမ္မပဒံ နာမ သုပ္ပဋိတသတိ ဝါ သတိသီသေန အဓိဂတဇ္ဈာ-
 နာဒိနိ ဝါ။ သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မပဒံ နာမ သမာပတ္တိ ဝါ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန
 အဓိဂတဇ္ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ ဝါ။ ဒသာသုဘဝသေန ဝါ အဓိ-
 ဂတဇ္ဈာနာဒိနိ အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ။ စတုဗြဟ္မဝိဟာရဝသေန အဓိဂတာနိ
 အဗျာပါဒေါ ဓမ္မပဒံ။ ဒသာနုဿတိအာဟာရေပဋိကူလသညာဝသေန အဓိ-
 ဂတာနိ သမ္မာသတိ ဓမ္မပဒံ။ ဒသကသိဏအာနာပါနဝသေန အဓိဂတာနိ
 သမ္မာသမာဓိ ဓမ္မပဒန္တိ။ (၂၃)

ဓမ္မသမာဒါနေသု ပဌမံ အစေလကပဋိပဒါ။ ဒုတိယံ တိဗ္ဗကိလေသဿ
 အရဟတ္တံ ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တဿ အဿုမုခဿာပိ ရုဒတော ပရိသုဒ္ဓ-
 ဗြဟ္မစရိယစရဏံ။ တတိယံ ကာမေသု ပါတဗျတာ။ စတုတ္ထံ စတ္တာရော ပစ္စယေ

အလဘမာနဿာပိ ဈာနဝိပဿနာဝသေန သုခသမင်္ဂိနော သာသန-
မြဟ္မစရိယံ။ (၂၄)

ဓမ္မက္ခန္ဓာတိ ဧတ္ထ ဂုဏဋ္ဌော ခန္ဓဋ္ဌော။ သီလက္ခန္ဓာတိ သီလဂုဏော။ ဧတ္ထ
စ ဖလသီလံ အဓိပ္ပေတံ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေ နယော။ ဣတိ စတုသုပိ
ဌာနေသု ဖလမေဝ ဝုတ္တံ။ (၂၅)

ဗလာနီတိ ဥပတ္တန္တနဋ္ဌေန အကမ္ပိယဋ္ဌေန စ ဗလာနိ။ တေသံ ပဋိပက္ခေဟိ
ကောသဇ္ဇာဒိဟိ အကမ္ပနိယတာ ဝေဒိတဗျော။ သဗ္ဗာနိပိ သမထဝိပဿနာ-
မဂ္ဂဝသေန လောကီယလောကုတ္တရာနေဝ ကထိတာနိ။ (၂၆)

အဓိဋ္ဌာနာနီတိ ဧတ္ထ အဓိတိ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ။ အတ္ထတော ပန တေန ဝါ
တိဋ္ဌန္တိ၊ တတ္ထ ဝါ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဌာနမေဝ ဝါ တံတံဂုဏာဓိကာနံ ပုရိသာနံ
အဓိဋ္ဌာနံ၊ ပညာဝ အဓိဋ္ဌာနံ ပညာဓိဋ္ဌာနံ။ ဧတ္ထ စ ပဌမေန အဂ္ဂဖလပညာ။
ဒုတိယေန ဝစီသစ္စံ။ တတိယေန အာမိသပရိစ္စာဂေါ။ စတုတ္ထေန ကိလေသုပ-
သမော ကထိတောတိ ဝေဒိတဗျော။ ပဌမေန စ ကမ္မဿကတပညံ
ဝိပဿနာပညံ ဝါ အာဒိံ ကတွာ ဖလပညာ ကထိတာ။ ဒုတိယေန ဝစီသစ္စံ
အာဒိံ ကတွာ ပရမတ္ထသစ္စံ နိဗ္ဗာနံ။ တတိယေန အာမိသပရိစ္စာဂံ အာဒိံ
ကတွာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ကိလေသပရိစ္စာဂေါ။ စတုတ္ထေန သမာပတ္တိဝိက္ခန္တိတေ
ကိလေသေ အာဒိံ ကတွာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ကိလေသဝူပသမော။ ပညာဓိဋ္ဌာနေန
ဝါ ဧကေန အရဟတ္တဖလပညာ ကထိတာ။ သေသေဟိ ပရမတ္ထသစ္စံ။ သစ္စာ-
ဓိဋ္ဌာနေန ဝါ ဧကေန ပရမတ္ထသစ္စံ ကထိတံ။ သေသေဟိ အရဟတ္တပညာတိ
မူသိကာဘယတ္ထေရော အာဟ။ (၂၇)

ပဉ္စဗျာကရဏာဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၂။ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ မဟာပဒေသကထာယ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ (၂၈)

ကဏ္ဍန္တိ ကာဠကံ ဒသအကုသလကမ္မပထကမ္ပံ။ ကဏ္ဍဝိပါကန္တိ အပါယေ
နိဗ္ဗတ္တနတော ကာဠကဝိပါကံ။ သုက္ကန္တိ ပဏ္ဍရံ ကုသလကမ္မပထကမ္ပံ။ သုက္က-
ဝိပါကန္တိ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တနတော ပဏ္ဍရဝိပါကံ။ ကဏ္ဍသုက္ကန္တိ မိဿကကမ္ပံ။
ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကန္တိ သုခဒုက္ခဝိပါကံ။ မိဿကကမ္ပဗျိ ကတွာ အကုသလေန
တိရစ္ဆာနယောနိယံ မင်္ဂလဟတ္ထိဋ္ဌာနာဒိသု ဥပ္ပန္နော ကုသလေန ပဝတ္ထေ
သုခံ ဝေဒယတိ။ ကုသလေန ရာဇကုလေပိ နိဗ္ဗတ္တော အကုသလေန ပဝတ္ထေ
ဒုက္ခံ ဝေဒယတိ။ အကဏ္ဍအသုက္ကန္တိ ကမ္မက္ခယကရံ စတုမဂ္ဂဉာဏံ အဓိပ္ပေတံ။

တဦ ယဒိ ကဏံ ဘဝေယျ၊ ကဏ္ဍိပိကံ ဒဒေယျ။ ယဒိ သုက္ကံ ဘဝေယျ၊ သုက္ကိပိကံ ဒဒေယျ။ ဥဘယဝိပိကဿ ပန အဒါနတော အကဏှာသုက္က-
ဝိပိကတ္တာ အကဏံ အသုက္ကန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ (၂၉)

သန္တိကရဏီယာတိ ပစ္စက္ခကရဏေန စေဝ ပဋိလာဘေန စ သန္တိ-
ကာတဗ္ဗာ။ စက္ခုနာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ။ ကာမေနာတိ သဟဇာတနာမကာယေန။
ပညာယာတိ အရဟတ္တဖလဗြဟ္မဏေန။ (၃၀)

ဩဃာတိ ဝဋ္ဋသ္မိံ သတ္ထေ ဩဟနန္တိ ဩသီဒါပေန္တိတိ ဩဃာ။ တတ္ထ
ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ကာမောဃော။ ရူပါရူပဘဝေသု ဆန္ဒရာဂေါ
ဘဝေါဃော။ တထာ ဈာနနိကန္တိ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော စ ရာဂေါ။
ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဒိဋ္ဌောဃော။ (၃၁)

ဝဋ္ဋသ္မိံ ယောဇေန္တိတိ ယောဂါ။ တေ ဩဃာ ဝိယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ (၃၂)

ဝိသံယောဇေန္တိတိ ဝိသညောဂါ။ တတ္ထ အသုဘဇ္ဈာနံ ကာမယောဂ-
ဝိသံယောဂေါ။ တံ ပါဒကံ ကတွာ အဓိဂတော အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဧကန္တေနဝ
ကာမယောဂဝိသညောဂေါ နာမ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဘဝယောဂဝိသညောဂေါ
နာမ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသညောဂေါ နာမ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ
အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသညောဂေါ နာမ။ (၃၃)

ဂန္ထနဝသေန ဂန္ထာ။ ဝဋ္ဋသ္မိံ နာမကာယဉ္စေဝ ရူပကာယဉ္စ ဂန္ထတိ ဗန္ဓတိ
ပလိဗုန္ဓတိတိ ကာယဂန္ထော။ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသောတိ ဣဒမေဝ သစ္စံ၊
မောဃမညန္တိ ဧဝံ ပဝတ္ထော ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော။ (၃၄)

ဥပါဒါနာနီတိ အာဒါနဂ္ဂဟဏာနိ။ ကာမောတိ ရာဂေါ၊ သောယေဝ
ဂဟဏဋ္ဌေန ဥပါဒါနန္တိ ကာမုပါဒါနံ။ ဒိဋ္ဌိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သာပိ ဂဟဏဋ္ဌေန
ဥပါဒါနန္တိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ။ ဣမိနာ သုဒ္ဓိတိ ဧဝံ သီလဝတာနံ ဂဟဏံ သီလဗ္ဗတု-
ပါဒါနံ။ အတ္တာတိ ဧတေန ဝဒတိ စေဝ ဥပါဒိယတိ စာတိ အတ္တဝါဒု-
ပါဒါနံ။ (၃၅)

ယောနိယောတိ ကောဋ္ဌာသာ။ အဏ္ဍေ ဇာတာတိ အဏ္ဍဇာ။ ဇလာဗုမ္ဗိ
ဇာတာတိ ဇလာဗုဇာ။ သံသေဒေ ဇာတာတိ သံသေဒဇာ။ သယနသ္မိံ
ပူတိမစ္ဆာဒိသု စ နိဗ္ဗတ္တာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဝေဂေန အာဂန္ဓာ ဥပပတိတာ
ဝိယာတိ ဩပပတိကာ။ တတ္ထ ဒေဝမနုဿေသု သံသေဒဇာဩပပတိကာနံ

အယံ ဝိသေသော။ သံသေဒဇာ မန္ဒာ ဒဟရာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဩပပါတိကာ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကာ ဟုတွာ။ မနုဿေသု ဟိ ဘုမ္မဒေဝေသု စ ဣမာ စတဿောပိ ယောနိယော လဗ္ဘန္တိ။ တထာ တိရစ္ဆာနေသု သုပဏ္ဏနာဂါဒိသု။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “တတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဏ္ဏဇာ သုပဏ္ဏာ အဏ္ဏဇေဝ နာဂေ ဟရန္တိ၊ န ဇလာဗုဇေ န သံသေဒဇေ န ဩပပါတိကေ”တိ”။ စာတုမဟာရာဇိကတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိဒေဝါ ဩပပါတိကာယေဝ။ တထာ နေရယိကာ။ ပေတေသု စတဿောပိ လဗ္ဘန္တိ။ ဝဗ္ဘာဝက္ကန္တိယော သမ္ပသာဒနိယေ ကထိတာ ဧဝ။ (၃၆။၃၇)

အတ္တဘာဝပဋိလာဘေသု ပဋ္ဌမော ဒိဇ္ဇာပဒေါသိကဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒုတိယော ဩရတ္တိကာဒိဟိ သာတိယမာနဥရဗ္ဘာဒိဝသေန။ တတိယော မနောပဒေါသိကာဝသေန။ စတုတ္ထော စာတုမဟာရာဇိကေ ဥပါဒါယ ဥပရိသေသဒေဝတာဝသေန။ တေ ဟိ ဒေဝါ နေဝ အတ္တသဉ္ဇေတနာယ မရန္တိ၊ န ပရသဉ္ဇေတနာယ။ (၃၈)

ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၃။ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယောတိ ဒါနသင်္ခါတာ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိန္တိ မဟပ္ပလာ ဟောန္တိ တောဟိတိ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယော။

ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတောတိ ယတ္ထ ဒါယကော သီလဝါဟောတိ၊ ဓမ္မေနုပ္ပန္နံ ဒေယျဓမ္မံ ဒေတိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကော ဒုဿီလော။ အယံ ဒက္ခိဏာ ဝေဿန္တရမဟာရာဇဿ ဒက္ခိဏာသဒိသာ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နော ဒါယကတောတိ ယတ္ထ ပဋိဂ္ဂါဟကော သီလဝါ ဟောတိ၊ ဒါယကော ဒုဿီလော၊ အဓမ္မေနုပ္ပန္နံ ဒေတိ၊ အယံ ဒက္ခိဏာ စောရဿာတကဿ ဒက္ခိဏာသဒိသာ။ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ၊ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတောတိ ယတ္ထ ဥဘောပိ ဒုဿီလော၊ ဒေယျဓမ္မောပိ အဓမ္မေန နိဗ္ဗတ္တော။ ဝိပရိယာယေန စတုတ္ထာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၃၉)

- သင်္ဂဟဝတ္ထုနီတိ သင်္ဂဟကာရဏာနိ။ တာနိ ဟေဋ္ဌာ ဝိဘတ္တာနေဝ။ (၄၀)
- အနရိယဝေါဟာရာတိ အနရိယာနံ လာမကာနံ ဝေါဟာရာ။ (၄၁)
- အရိယဝေါဟာရာတိ အရိယာနံ သပ္ပုရိသာနံ ဝေါဟာရာ။ (၄၂)

ဒိဋ္ဌဝါဒိတာတိ ဒိဋ္ဌိ မယာတိ ဧဝံ ဝါဒိတာ။ ဧတ္ထ စ တံတံသမုဋ္ဌာပက-
စေတနာဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၄၃။၄၆)

အတ္တန္တပါဒိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၁၄။ အတ္တန္တပါဒိသု ပဌမော အစေလကော။ ဒုတိယော ဩရုပ္ပိကာဒိသု
အညတရော။ တတိယော ယညယာဇကော။ စတုတ္ထော သာသနေ သမ္မာ-
ပဋိပန္နော။ (၄၇)

အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒိသု ပဌမော ယော သယံ သီလာဒိသမ္ပန္နော၊
ပရံ သီလာဒိသု န သမာဒပေတိ အာယသ္မာ ဝက္ကလိတ္ထေရော ဝိယ။ ဒုတိယော
ယော အတ္တနာ န သီလာဒိသမ္ပန္နော၊ ပရံ သီလာဒိသု သမာဒပေတိ
အာယသ္မာ ဥပနန္နော ဝိယ။ တတိယော ယော နေဝတ္တနာ သီလာဒိသမ္ပန္နော၊
ပရံ သီလာဒိသု န သမာဒပေတိ ဒေဝဒတ္ထော ဝိယ။ စတုတ္ထော ယော အတ္တနာ
စ သီလာဒိသမ္ပန္နော၊ ပရဗ္ဗ သီလာဒိသု သမာဒပေတိ အာယသ္မာ မဟာ-
ကဿပေါ ဝိယ။ (၄၈)

တမာဒိသု တမောတိ အန္ဓကာရဘူတော။ တမပရာယဏောတိ တမမေဝ
ပရံ အယနံ ဂတိ အဿာတိ တမပရာယဏော။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ပဌမော နိစေ စဏ္ဍာလာဒိကုလေ ဒုဇ္ဇိဝိတေ ဟိနတ္တ-
ဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပရိပူရေတိ။ ဒုတိယော တထာဝိဓော
ဟုတွာ တိဏိ သုစရိတာနိ ပရိပူရေတိ။ တတိယော ဥဋ္ဌာရေ ခတ္တိယကုလေ
ဗဟုအန္ဓပါနေ သမ္ပန္နတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပရိပူရေတိ။
စတုတ္ထော တာဒိသောဝ ဟုတွာ တိဏိ သုစရိတာနိ ပရိပူရေတိ။ (၄၉)

သမဏမစလောတိ သမဏအစလော။ မ-ကာရော ပဒသန္ဓိမတ္တံ။ သော
သောတာပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သောတာပန္နော ဟိ စတုဟိ ဝါတေဟိ
ဣန္ဒြီလော ဝိယ ပရပ္ပဝါဒေဟိ အကမ္ပိယော။ အစလသဒ္ဓါယ သမန္ဓာဂတောတိ
သမဏမစလော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော၊
ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ”တိ^၁ ဝိတ္ထာရော။
ရာဂဒေါသာနံ ပန တနုဘူတတ္တာ သကဒါဂါမိ သမဏပဒုမော နာမ။
တေနာဟ “ကတမော ပန ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော၊ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော
သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္ဓာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ

၁-အဘိ ၃-၁၇၃-ပိဋေ။

ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော”တိ”။ ရာဂဒေါသာနံ အဘာဝါ ခိပ္ပမေဝ ပုပ္ဖိဿတိတိ အနာဂါမီ သမဏပုဏ္ဏရိကော နာမ။ တေနာဟ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော၊ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္စန္ဒံ ဩရဟ္မဂိယာနံ။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဏရိကော”တိ”။ အရဟာ ပန သဗ္ဗေသမ္ဗိ ဂန္ထကာရကိလေသာနံ အဘာဝါ သမဏေသု သမဏသုခုမာလော နာမ။ တေနာဟ “ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော၊ ဣဓေကစ္စော အာသဝါနံ ခယာ။ပ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သမဏေသု သမဏသုခုမာလော”တိ”။ (၅၀)

“ဣမေ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ သမပညာသာယ စတုက္ကာနံ ဝသေန ဒွေပဉ္စသတာနိ ကထေန္တော ထေရော သာမဂ္ဂိရသံ ဒသေသိတိ။

စတုက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၅။ ဣတိ စတုက္ကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒသေသံတွာ ဣဒါနိ ပဉ္စကဝသေန ဒသေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ဂူပက္ခန္ဓော လောကိယော။ သေသာ လောကိယလောကုတ္တရာ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကိယာဝ။ ဝိတ္တာရတော ပန ခန္ဓကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ။ ကာမဂုဏာ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတာဝ။ (၁။၃)

သုကတဒုက္ကဋ္ဌာဒီဟိ ဂန္ထဗ္ဗာတိ ဂတိယော။ နိရယောတိ နိရယံာဒေါ။ သဟောကံာသေန ခန္ဓာ ကထိတာ။ တတော ပရေသု တိသု နိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာဝ ဝုတ္တာ။ စတုတ္ထေ ဩကာသောပိ။ (၄)

အာဝါသေ မစ္ဆရိယံ အာဝါသမစ္ဆရိယံ။ တေန သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု အာဂန္တုကံ ဒိသွာ “ဧတ္ထ စေတိယဿ ဝါသံဗုဿ ဝါပရိက္ခာရောဌပိတော”တိ- အာဒိနိ ဝတွာ သံဃိကမ္ပိ အာဝါသံ နိဝါရေတိ။ သော ကာလံ ကတွာ ပေတော ဝါ အဇဂရော ဝါ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ကုလေ မစ္ဆရိယံ ကုလမစ္ဆရိယံ။ တေန သမန္ဓာဂတော ဘိက္ခု တေဟိ ကာရဏေဟိ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကကုလေ

၁-အဘိ ၃-၁၇၃-ပိဋကေ။

အညေသံ ပဝေသနမ္ပိ နိဝါရေတိ။ လာဘေ မစ္ဆရိယံ လာဘမစ္ဆရိယံ။ တေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခု သံဃိကမ္ပိ လာဘံ မစ္ဆရာယန္တော ယထာ အညေ န လဘန္တိ၊ ဧဝံ ကရေတိ။ ဝဏ္ဏေ မစ္ဆရိယံ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယံ။ ဝဏ္ဏောတိ စေတ္ထ သရီရဝဏ္ဏောပိ ဂုဏဝဏ္ဏောပိ ဝေဒိတဗျော။ ပရိယတ္တိဓမ္မေ မစ္ဆရိယံ ဓမ္မမစ္ဆရိယံ။ တေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခု “ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတွာ ဒေသော မံ အဘိဘဝိဿတိ”တိ အညဿ န ဒေတိ။ ယော ပန ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဝါ ပုဂ္ဂလာနုဂ္ဂဟေန ဝါ န ဒေတိ၊ န တံ မစ္ဆရိယံ။ (၅)

စိတ္တံ နိဝါရေန္တိ ပရိယောနန္ဒန္တိတိ နိဝရဏာနိ။ ကာမစ္ဆန္တော နိဝရဏပတ္တော အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈော။ ကာမရာဂါနုသယော ကာမရာဂသံယောဇနပတ္တော အနာဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဈော။ ထိနံ စိတ္တဂေလညံ။ မိဒ္ဓံ ခန္ဓတ္တယဂေလညံ။ ဥဘယမ္ပိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈံ။ တထာ ဥဒ္ဓစ္စံ။ ကုက္ကုစ္စံ အနာဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဈံ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈော။ (၆)

သံယောဇနာနိတိ ဗန္ဓနာနိ။ တေဟိ ပန ဗဒ္ဓေသု ပုဂ္ဂလေသု ရူပါရူပဘဝေ နိဗ္ဗတ္တာ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော အန္တောဗဒ္ဓါ ဗဟိသယိတာ နာမ။ တေသဉ္စိ ကာမဘဝေ ဗန္ဓနံ။ ကာမဘဝေ အနာဂါမိနော ဗဟိဗဒ္ဓါ အန္တောသယိတာ နာမ။ တေသဉ္စိ ရူပါရူပဘဝေ ဗန္ဓနံ။ ကာမဘဝေ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော အန္တောဗဒ္ဓါ အန္တောသယိတာ နာမ။ ရူပါရူပဘဝေ အနာဂါမိနော ဗဟိဗဒ္ဓါ ဗဟိသယိတာ နာမ။ ဒီဏာသဝေါ သဗ္ဗတ္ထ အဗန္ဓနော။ (၇။ဂ)

သိက္ခိတဗ္ဗံ ပဒံ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ သိက္ခာယ ဝါ ပဒံ သိက္ခာပဒံ၊ အဓိစိတ္တအဓိပညာသိက္ခာယ အဓိဂမုပါယောတိ အတ္ထော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရတော ပန သိက္ခာပဒကထာ ဝိဘင်္ဂပွကရဏေ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂ အာဂတာ ဧဝ။ (၉)

အဘဗ္ဗဋ္ဌာနာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၆။ “အဘဗ္ဗော အာဝုသော ဒီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သဗ္ဗိစ္စ ပါဏ”န္တိအာဒိ ဒေသနာသီသမေဝ၊ သောတာပန္နာဒယောပိ ပန အဘဗ္ဗော။ ပုထုဇ္ဇနဒီဏာသဝါနံ နိဗ္ဗာပသံသတ္ထမ္ပိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇနော နာမ ဂါရယော၊ မာတုဃာတာဒိနိပိ

ကရောတိ။ ဒိဏာသဝေါ ပန ပါသံသော၊ ကုန္တကိပိလ္လိကသာတာဒိနိပိ န ကရောတိတိ။ (၁၀)

ဗျသနေသု ဝိယဿတိတိ ဗျသနံ၊ ဟိတသုခံ ဒိပတိ ဝိဒ္ဓိသေတိတိ အတ္ထော။ ဉ္ဇတိနံ ဗျသနံ ဉ္ဇတိဗျသနံ၊ စောရရောဂဘယာဒိဟိ ဉ္ဇတိဝိနာသောတိ အတ္ထော။ ဘောဂါနံ ဗျသနံ ဘောဂဗျသနံ၊ ရာဇစောရာဒိဝသေန ဘောဂဝိနာသောတိ အတ္ထော။ ရောဂေါ ဧဝ ဗျသနံ ရောဂဗျသနံ။ ရောဂေါ ဟိ အာရောဂုံ ဗျသတိ ဝိနာသေတိတိ ဗျသနံ၊ သီလဿ ဗျသနံ သီလဗျသနံ။ ဒုဿိလျသေတံ နာမံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဝိနာသယမာနာ ဥပ္ပန္နာ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဗျသနံ ဒိဋ္ဌိဗျသနံ။ ဧတ္ထ စ ဉ္ဇတိဗျသနာဒိနိ တိဏိ နေဝ အကုသလာနိ န တိလက္ခဏာဟတာနိ။ သီလဒိဋ္ဌိဗျသနဒ္ဒယံ အကုသလံ တိလက္ခဏာဟတံ။ တေနေဝ “နာဝုသော သတ္တာ ဉ္ဇတိဗျသနဟေတု ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ (၁၁)

ဉ္ဇတိသမ္ပဒါတိ ဉ္ဇတိနံ သမ္ပဒါ ပါရိပူရိ ဗဟုဘာဝေါ။ ဘောဂသမ္ပဒါယဝိ ဧသေဝ နယော။ အာရောဂျဿ သမ္ပဒါ အာရောဂျသမ္ပဒါ။ ပါရိပူရိ ဒီသရတ္တံ အရောဂတာ။ သီလဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓာပိ ဉ္ဇတိသမ္ပဒါဒယော နော ကုသလာ၊ န တိလက္ခဏာဟတာ။ သီလဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ ကုသလာ၊ တိလက္ခဏာဟတာ။ တေနေဝ “နာဝုသော သတ္တာ ဉ္ဇတိသမ္ပဒါဟေတု ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ (၁၂)

သီလဝိပတ္တိသီလသမ္ပတ္တိကထာ မဟာပရိနိဗ္ဗာနေ ဝိတ္တာရိတာဝ။ (၁၃။၁၄)

စောဒကေနာတိ ဝတ္ထုသံသန္ဓဿနာ၊ အာပတ္တိသံသန္ဓဿနာ၊ သံဝါသပ္ပဋိက္ခေပေါ၊ သာမိဗိပ္ပဋိက္ခေပေါတိ စတူဟိ စောဒနာဝတ္ထုဟိ စောဒယမာနေန။ ကာလေန ဝက္ခာမိ နော အကာလေနာတိ ဧတ္ထ စုဒ္ဓိတကဿ ကာလော ကထိတော၊ န စောဒကဿ။ ပရံ စောဒေန္တေန ဟိ ပရိသမဇ္ဈေ ဝါ ဥပေါသထပဝါရဏဂ္ဂေ ဝါ အာသနသာလာဘောဇနသာလာဒိသု ဝါ န စောဒေတဗ္ဗံ။ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္နကာလေ “ကရောတာယသ္မာ ဩကာသံ၊ အဟံ အာယသ္မန္တံ ဝတ္ထုကာမော”တိ ဧဝံ ဩကာသံ ကာရေတွာ စောဒေတဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလံ ပန ဥပပရိက္ခိတွာ ယော လောလပုဂ္ဂလော အဘူတံ ဝတွာ ဘိက္ခုနံ အယသံ အာရောပေတိ၊ သော ဩကာသကမ္ပံ ဝိနာပိ စောဒေတဗ္ဗော။ ဘူတေနာတိ တစ္ဆေန သဘာဝေန။ သဏ္ဍေနာတိ မဋ္ဌေန မုဒုကေန။ အတ္ထသဋ္ဌိတေနာတိ အတ္ထကာမတာယ ဟိတကာမတာယ ဥပေတေန။ (၁၅)

ပဓာနိယင်္ဂပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၇။ ပဓာနိယင်္ဂါနီတိ ပဓာနံ ဝုစ္စတိ ပဒဟနံ^၁၊ ပဓာနမဿ အတ္ထိတိ ပဓာနိယော၊ ပဓာနိယဿ ဘိက္ခုနော အင်္ဂါနိ ပဓာနိယင်္ဂါနိ။ သဒ္ဓေါတိ သဒ္ဓါယ သမန္ဓာဂတော။ သဒ္ဓါ ပနေသာ အာဂမနသဒ္ဓါ၊ အဓိဂမနသဒ္ဓါ၊ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ ပသာဒသဒ္ဓါတိ စတုဗ္ဗိဓာ။ တတ္ထ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ သဒ္ဓါ အဘိနိဟာရတော အာဂတတ္တာ အာဂမနသဒ္ဓါ နာမ။ အရိယသာဝကာနံ ပဋိဝေဓေန အဓိဂတတ္တာ အဓိဂမနသဒ္ဓါ နာမ။ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော သံဃောတိ ဝုတ္တေ အစလဘာဝေန ဩကပ္ပနံ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ နာမ။ ပသာဒုပ္ပတ္တိ ပသာဒသဒ္ဓါ နာမ။ ဣဓ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ အဓိပေတော။ ဗောဓိန္ဒြိ စတုတ္ထမဂ္ဂဉ္ဇာဏံ။ တံ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓံ တထာဂတေနာတိ သဒ္ဓဟတိ။ ဒေသနာသိသမေဝ စေတံ၊ ဣဓိနာ ပန အင်္ဂေန တီသုပိ ရတနေသု သဒ္ဓါ အဓိပေတော။ ယဿ ဟိ ဗုဒ္ဓါဒိသု ပသာဒေါ ဗလဝါ၊ တဿ ပဓာနဝိရိယံ ဣဇ္ဈတိ။ အပ္ပါဗာဓောတိ အရောဂေါ။ အပ္ပါတင်္ဂောတိ နိဒ္ဒါက္ခော။ သမဝေပါင်္ဂါနိယာတိ သမဝိပါစနိယာ။ ဂဟဏိယာတိ ကမ္မဇတေဇောဓာတုယာ။ နာတိသီတာယ နာဇ္ဈုဏှာယာတိ အတိသီတဂဟဏိကော သီတဘိရူ ဟောတိ၊ အဇ္ဈုဏှဂဟဏိကော ဥဏှဘိရူ ဟောတိ၊ တေသံ ပဓာနံ န ဣဇ္ဈတိ။ မဇ္ဈိမဂဟဏိကဿ ဣဇ္ဈတိ။ တေနာဟ “မဇ္ဈိမာယ ပဓာနက္ခမာယာ”တိ။ ယထာဘူတံ အတ္တာနံ အာဝိကတ္တာတိ ယထာဘူတံ အတ္တနော အဂုဏံ ပကာသေတာ။ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာတိ ဥဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ ဂန္တံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတုံ သမတ္ထာယ၊ ဧတေန ပညာသလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟကံ ဥဒယဗ္ဗယဉ္ဇာဏံ ဝုတ္တံ။ အရိယာယာတိ ပရိသုဒ္ဓါယ။ နိဗ္ဗေဓိကာယာတိ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗေ လောဘက္ခန္ဓာဒယော နိဗ္ဗိဇ္ဈိတုံ သမတ္ထာယ။ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာတိ တဒင်္ဂဝသေန ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ ယံ ယံ ဒုက္ခံ ဒိယတိ၊ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ ခယဂါမိနိယာ။ ဣတိ သဗ္ဗေဟိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ဝိပဿနာပညာဝကထိတာ။ ဒုပ္ပညဿ ဟိ ပဓာနံ န ဣဇ္ဈတိ။ (၁၆)

သုဒ္ဓါဝါသာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၈။ သုဒ္ဓါဝါသာတိ သုဒ္ဓါ ဣဓ အာဝသိံသု အာဝသန္တိ အာဝသိဿန္တိ ဝါတိ သုဒ္ဓါဝါသာ။ သုဒ္ဓါတိ ကိလေသမလရဟိတာ အနာဂါမိဒိဏာသဝါ။ အဝိဟာတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ မဟာပဒါနေ ဝုတ္တမေဝ။ (၁၇)

၁-ပဒဟနဘာဝေါ (သျှာ၊ က)

အနာဂါဒီသု အာယုနော မဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ အန္တရာဝကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တံ ပတ္တော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ မဇ္ဈံ ဥပဟစ္စ အတိက္ကမိတွာ ပတ္တော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန အကိလမန္တော သုခေန ပတ္တော အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလမန္တော ဒုက္ခေန ပတ္တော သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ ဣမေ စတ္တာရော ပဉ္စသုပိ သုဒ္ဓါဝါသေသု လဗ္ဘန္တိ။ ဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါဒီတိ ဧတ္ထ ပန စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယော ဟိ အဝိဟာတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရော ဒေဝလောကေ သောဓေတွာ အကနိဋ္ဌံ ဂန္ဓာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါဒီ နာမ။ ယော အဝိဟာတော ဒုတိယံ ဝါ တတိယံ ဝါ စတုတ္ထံ ဝါ ဒေဝလောကံ ဂန္ဓာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ ဥဒ္ဓံသောတော န အကနိဋ္ဌဂါဒီ နာမ။ ယော ကာမဘဝတော အကနိဋ္ဌေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ န ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါဒီ နာမ။ ယော ဟေဋ္ဌာ စတုသု ဒေဝလောကေသု တတ္ထ တတ္ထေဝ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ န ဥဒ္ဓံသောတော န အကနိဋ္ဌဂါဒီ နာမာတိ။ (၁၈)

စေတောဒိလပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၁၉။ စေတောဒိလတိ စိတ္တဿ ထဒ္ဓဘာဝါ။ သတ္တရိ ကင်္ခတိတိ သတ္တု သရိရေ ဝါ ဂုဏေ ဝါ ကင်္ခတိ။ သရိရေ ကင်္ခမာနော “ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသဝရလက္ခဏံပဋိမဏ္ဍိတံ နာမ သရိရံ အတ္ထိ နု ခေါ နတ္ထိ”တိ ကင်္ခတိ။ ဂုဏေ ကင်္ခမာနော “အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဇာနနသမတ္ထံ သဗ္ဗညုတညာဏံ အတ္ထိ နု ခေါ နတ္ထိ”တိ ကင်္ခတိ။ အာတပ္ပါယာတိ ဝီရိယကရဏတ္ထာယ။ အနုယောဂါယာတိ ပုနပ္ပုနံ ယောဂါယ။ သာတစ္စာယာတိ သတတကီရိယာယ။ ပခာနာယာတိ ပဒဟနတ္ထာယ။ အယံ ပဌမော စေတောဒိလောတိ အယံ သတ္တရိ ဝိစိကိစ္ဆာသင်္ခါတော ပဌမော စိတ္တဿ ထဒ္ဓဘာဝေါ။ ဓမ္မေတိ ပရိယတ္တိဓမ္မေ စ ပဋိဝေဓဓမ္မေ စ။ ပရိယတ္တိဓမ္မေ ကင်္ခမာနော “တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနီတိ ဝဒန္တိ၊ အတ္ထိ နု ခေါ ဧတံ နတ္ထိ”တိ ကင်္ခတိ။ ပဋိဝေဓဓမ္မေ ကင်္ခမာနော “ဝိပဿနာနိဿန္တော မဂ္ဂေါ နာမ၊ မဂ္ဂနိဿန္တော ဖလံ နာမ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရပဋိနိဿဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနံ နာမာတိ ဝဒန္တိ၊ တံ အတ္ထိ နု ခေါ နတ္ထိ”တိ ကင်္ခတိ။ သံဃေ ကင်္ခတိ “ဥဇုပ္ပုဋိပန္နောတိအာဒိနံ ပဒါနံ ဝသေန ဝေရူပံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော စတ္တာရော မဂ္ဂဋ္ဌာ စတ္တာရော ဖလဋ္ဌာတိ အဋ္ဌန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ သမူဟဘူတော သံဃော နာမ အတ္ထိ နု ခေါ နတ္ထိ”တိ ကင်္ခတိ။ သိက္ခာယ ကင်္ခမာနော “အဓိသီလသိက္ခာ နာမ၊ အဓိစိတ္တအဓိပညာသိက္ခာ နာမာတိ

ဝဒန္တိ၊ သာ အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိ”တိ ကင်္ခတိ။ အယံ ပဉ္စမောတိ အယံ သဗြဟ္မစာရီသု ကောပသင်္ခါတော ပဉ္စမော စိတ္တဿ ထဒ္ဒဘာဝေါ ကစဝရ-
ဘာဝေါ ခါဏုကဘာဝေါ။ (၁၉)

စေတသောဝိနိဗန္ဓာဒိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၂၀။ စေတသောဝိနိဗန္ဓာတိ စိတ္တံ ဗန္ဓိတွာ မုဋ္ဌိယံ ကတွာ ဝိယ
ဂဏှန္တိတိ စေတသောဝိနိဗန္ဓာ။ ကာမေတိ ဝတ္ထုကာမေပိ ကိလေသကာမေပိ။
ကာယေတိ အတ္တနော ကာယေ။ ဂူပေတိ ဗဟိဒ္ဓါရူပေ။ ယာဝဒတ္ထန္တိ ယတ္တကံ
ဣစ္ဆတိ၊ တတ္တကံ။ ဥဒရာဝဒေဟကန္တိ ဥဒရပူရံ။ တဗ္ဗိ ဥဒရံ အဝဒေဟနတော
“ဥဒရာဝဒေဟက”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။ သေယျသုခန္တိ မဇ္ဇပိဋ္ဌသုခံ။ ပဿသုခန္တိ ယထာ
သမ္ပရိဝတ္တကံ သယန္တဿ ဒက္ခိဏပဿဝါမပဿာနံ သုခံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဥပ္ပန္နံ
သုခံ။ မိဒ္ဓသုခန္တိ နိဒ္ဓါသုခံ။ အနုယုတ္တောတိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရတိ။
ပဏိဓာယာတိ ပတ္တယိတွာ။ ဗြဟ္မစရိယေနာတိ မေထုနဝိရတိဗြဟ္မစရိယေန။
ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာဒီတိ မဟေသက္ခဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ။ ဒေဝည-
တရော ဝါတိ အပ္ပေသက္ခဒေဝေသု ဝါ အညတရော။ (၂၀)

ဣန္ဒြိယေသု ပဌမပဉ္စကေ လောကိယာနေဝ ကထိတာနိ။ ဒုတိယပဉ္စကေ
ပဌမဒုတိယစတုတ္ထာနိ လောကိယာနိ၊ တတိယပဉ္စမာနိ လောကိယလောကုတ္တ-
ရာနိ။ တတိယပဉ္စကေ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေန လောကိယလောကုတ္တရာနိ။
(၂၁။ ၂၃)

နိဿရဏိယပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၂၁။ နိဿရဏိယာတိ နိဿဋ္ဌာ ဝိသညုတ္တာ။ ဓာတုယောတိ အတ္တသုည-
သဘာဝါ။ ကာမေ^၁ မနသိကရောတောတိ ကာမေ^၂ မနသိကရောန္တဿ၊ အသု-
ဘဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ အဂဒံ ဂဟေတွာ ဝိသံ ဝိမံသန္တော ဝိယ ဝိမံသနတ္ထံ
ကာမာဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေန္တဿာတိ အတ္ထော။ န ပက္ခန္တတိတိ န ပဝိသတိ။
န ပသီဒတိတိ ပဿာဒံ နာပဇ္ဇတိ။ န သန္တိဋ္ဌတိတိ န ပတိဋ္ဌတိ။ န ဝိမုစ္ဆတိတိ
နာမိမုစ္ဆတိ။ ယထာ ပန ကုက္ကုဋ္ဌပတ္တံ ဝါ နှာရဒဒ္ဓါလံ ဝါ အဂ္ဂိမ္ပိ ပက္ခိတ္တံ
ပတိလိယတိ ပတိကုဋ္ဌတိ ပတိဝတ္တတိ န သမ္ပသာရိယတိ၊ ဧဝံ ပတိလိယတိ န
ပသာရိယတိ။ နေက္ခမ္ပံ ခေါ ပနာတိ ဣဓ နေက္ခမ္ပံ နာမ ဒသသု အသုဘေသု
ပဌမဇ္ဈာနံ၊ တဒဿ မနသိကရောတော စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ။ တဿ တံ စိတ္တန္တိ တဿ

၁-ကာမံ (က)

တံ အသုဘဇ္ဈာနစိတ္တံ။ သုဂတန္တိ ဂေါစရေ ဂတတ္တာ သုဠု ဂတံ။ သုဘာဝိတန္တိ အဟာနဘာဂိယတ္တာ သုဠု ဘာဝိတံ။ သုဓုဋ္ဌိတန္တိ ကာမတော သုဠု ဝုဋ္ဌိတံ။ သုဝိမုတ္တန္တိ ကာမေဟိ သုဠု ဝိမုတ္တံ။ ကာမပစ္စယာ အာသဝါ နာမ ကာမ-ဟေတုကာ စတ္တာရော အာသဝါ။ ဝိဃာတာတိ ဒုက္ခာ။ ပရိဋ္ဌာဟာတိ ကာမရာဂပရိဋ္ဌာဟာ။ န သော တံ ဝေဒနံ ဝေဒေတီတိ သော တံ ကာမ-ဝေဒနံ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟဝေဒနဉ္စ န ဝေဒယတိ။ ဣဒမက္ခာတံ ကာမာနံ နိဿရဏန္တိ ဣဒံ အသုဘဇ္ဈာနံ ကာမေဟိ နိဿရတ္တာ ကာမာနံ နိဿရဏန္တိ အက္ခာတံ။ ယော ပန တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော တတိယံ မဂ္ဂံ ပတွာ အနာဂါမိဖလေန နိဗ္ဗာနံ ဒိသွာ ပုန ကာမာ နာမ နတ္ထိတိ ဇာနာတိ၊ တဿ စိတ္တံ အစ္စန္တနိဿရဏမေဝ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ (၂၄-၁)

အယံ ပန ဝိသေသော၊ ဒုတိယဝါရေ မေတ္တာဈာနာနိ ဗျာပါဒဿ နိဿရဏံ နာမ။ တတိယဝါရေ ကရုဏာဈာနာနိ ဝိဟိံသာယ နိဿရဏံ နာမ။ စတုတ္ထဝါရေ အရူပဇ္ဈာနာနိ ရူပါနံ နိဿရဏံ နာမ။ အစ္စန္တနိဿရဏေ စေတ္ထ အရဟတ္တဖလံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ (၂၄-၂-၄)

ပဉ္စမဝါရေ သက္ကာယံ မနသိကရောတောတိ သုဒ္ဓသင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဏိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ သုက္ခဝိပဿကဿ ဖလသမာပတ္တိတော ဝုဠာယ ဝိမံသနတ္ထံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေန္တဿ။ ဣဒမက္ခာတံ သက္ကာယနိဿရဏန္တိ ဣဒံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန စ ဖလေန စ နိဗ္ဗာနံ ဒိသွာ ဌိတဿ ဘိက္ခုနော ပုန သက္ကာယော နတ္ထိတိ ဥပ္ပန္နံ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိစိတ္တံ သက္ကာယဿ နိဿရဏန္တိ အက္ခာတံ။ (၂၄-၅)

ဝိမုတ္တာယတနပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၃၂၂။ ဝိမုတ္တာယတနာနိတိ ဝိမုစ္စနကာရဏာနိ။ အတ္ထပဋိသံဝေဒိနောတိ ပါဠိအတ္ထံ ဇာနန္တဿ။ ဓမ္မပဋိသံဝေဒိနောတိ ပါဠိံ ဇာနန္တဿ။ ပါမောဇ္ဇန္တိ တရုဏပီတိ။ ဝီတီတိ တုဠာကာရဘူတာ ဗလဝပီတိ။ ကာယောတိ နာမ-ကာယော ပဋိပဿန္တတိ။ သုခံ ဝေဒယတီတိ သုခံ ပဋိလဘတိ။ စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ အရဟတ္တဖလသမာဓိနာ သမာဓိယတိ။ အယဉ္စိ တံ ဓမ္မံ သုဏန္တော အာဂတာဂတဠာနေ ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလာနိ ဇာနာတိ၊ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော တဿံ ပီတိယာ အန္တရာ ဩသက္ကိတုံ န ဒေန္တော ဥပစာရကမ္မဠာနိကော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “စိတ္တံ သမာဓိယတီ”တိ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ

နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ သမာဓိနိမိတ္တန္တိ အဋ္ဌတိံ သာယ အာရမ္မဏေသု
 အညတရော သမာဓိယေဝ သမာဓိနိမိတ္တံ။ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိတိအာဒိသု
 အာစရိယသန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥဂ္ဂဏှန္တေန သုဋ္ဌ၊ ဂဟိတံ ဟောတိ။ သုဋ္ဌ၊
 မနသိကတန္တိ သုဋ္ဌ၊ ဥပဓာရိတံ။ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယာတိ ပညာယ သုဋ္ဌ၊ ပစ္စက္ခံ
 ကတံ။ တသ္မိံ ဓမ္မေတိ တသ္မိံ ကမ္မဋ္ဌာနပါဠိဓမ္မေ။ (၂၅)

ဝိမုတ္တိပရိပါဝနိယာတိ ဝိမုတ္တိ ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ၊ တံ ပရိပါစေန္တိတိ
 ဝိမုတ္တိပရိပါဝနိယာ။ အနိစ္စသညာတိ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။
 အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာတိ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ ဒုက္ခေ အနတ္တ-
 သညာတိ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ ပဟာနသညာတိ ပဟာနာ-
 နုပဿနာဉာဏေ ဥပ္ပန္နသညာ။ ဝိရာဂသညာတိ ဝိရာဂါနုပဿနာဉာဏေ
 ဥပ္ပန္နသညာ။ (၂၆)

“ဣမေ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ
 ဆဗ္ဗိသတိယာ ပဉ္စကာနံ ဝသေန တိံသသတပဉ္စေ ကထေန္တော ထေရော
 သာမဂ္ဂိရသံ ဒသေသိတိ။

ပဉ္စကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၃။ ဣတိ ပဉ္စကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒသေသော ဣဒါနိ ဆက္ကဝသေန
 ဒသေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တိကာနိတိ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တိကာနိ။
 မာဟိရာနိတိ တတော အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တတော ဗဟိဘူတာနိ။ ဝိတ္ထာရတော ပန
 အာယတနကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ကထိတာဝ။ ဝိညာဏကာယာတိ ဝိညာဏ-
 သမူဟာ။ စက္ခုဝိညာဏန္တိ စက္ခုပသာဒနိဿိတံ ကုသလာကုသလဝိပါက-
 ဝိညာဏံ။ ဝေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ စက္ခုသမ္ပဿောတိ စက္ခုနိဿိတော
 သမ္ပဿော။ သောတသမ္ပဿာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ မနောသမ္ပဿောတိ
 ဣမေ ဒသ သမ္ပဿေ ဌပေတွာ သေသော သဗ္ဗော မနောသမ္ပဿော နာမ။
 ဝေဒနာဆက္ကမ္ပိ ဧတေနေဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဂူပသညာတိ ဂူပံ အာရမ္မဏံ
 ကတွာ ဥပ္ပန္နာ သညာ။ ဧတေနပါယေန သေသာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စေတနာ-
 ဆက္ကေပိ ဒေသေဝ နယော။ တထာ တဏှာဆက္ကေ။ (၁။ဂ)

အဂါရဝေါတိ ဂါရဝဝိရဟိတော။ အပ္ပတိဿောတိ အပ္ပတိဿယော အနိစရတ္ထိ။ ဧတ္ထ ပန ယော ဘိက္ခု သတ္တရိ ဓရမာနေ တီသု ကာလေသု ဥပဋ္ဌာနံ န ယာတိ။ သတ္တရိ အနုပါဟနေ စက်မန္တေ သဥပါဟနော စက်မတိ။ နိစေ စက်မန္တေ ဥစ္စေ စက်မတိ။ ဟေဋ္ဌာ ဝသန္တေ ဥပရိ ဝသတိ။ သတ္တုဒဿနဋ္ဌာနေ ဥဘော အံသေ ပါရုပတိ၊ ဆတ္တံ ဓာရေတိ၊ ဥပါဟနံ ဓာရေတိ၊ နဟာယတိ။ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ကရောတိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပန စေတိယံ ဝန္တိတုံ န ဂစ္ဆတိ။ စေတိယဿ ပညာယနဋ္ဌာနေ သတ္တုဒဿနဋ္ဌာနေ ဝတ္တံ သဗ္ဗံ ကရောတိ။ အယံ သတ္တရိ အဂါရဝေါ နာမ။ ယော ပန ဓမ္မဿဝနေ သံဃုဋ္ဌေ သက္ကစ္စံ န ဂစ္ဆတိ။ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ န သုဏာတိ။ သမုလ္လပန္တော နိသီဒတိ။ သက္ကစ္စံ န ဂဏှာတိ။ န ဝါစေတိ။ အယံ ဓမ္မေ အဂါရဝေါ နာမ။ ယော ပန ထေရေန ဘိက္ခုနာ အနုဋ္ဌိဋ္ဌော ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ နိသီဒတိ။ ပဉ္စံ ကထေတိ။ ဝုဗ္ဗေ ဘိက္ခု သန္ဓေန္တော ဂစ္ဆတိ။ တိဋ္ဌတိ။ နိသီဒတိ။ ဒုဿပလ္လတ္တိကံ ဝါ ဟတ္ထပလ္လတ္တိကံ ဝါ ကရောတိ။ သံဃမဇ္ဈေ ဥဘော အံသေ ပါရုပတိ။ ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေတိ။ အယံ သံဃေ အဂါရဝေါ နာမ။ ဧကဘိက္ခုသ္မိမ္ပိ ဟိ အဂါရဝေ ကတေ သံဃေ အဂါရဝေါ ကတောဝ ဟောတိ။ တိဿော သိက္ခာ ပန အပူရယမာနောဝ သိက္ခာယ အဂါရဝေါ နာမ။ အပ္ပမာဒလက္ခဏံ အနုဗြူဟယမာနော အပ္ပမာဒေ အဂါရဝေါ နာမ။ ဒုဝိဓမ္မိ ပဋိသန္တာရံ အကရောန္တော ပဋိသန္တာရေ အဂါရဝေါ နာမ။ ဆ ဂါရဝါ ဝုတ္တုပ္ပဋိပက္ခဝသေန ဝေဒိတဗျာ။ (၉။ ၁၀)

သောမနဿူပဝိစာရာတိ သောမနဿသမ္ပယုတ္တာ ဝိစာရာ။ သောမနဿ-ဋ္ဌာနိယန္တိ သောမနဿကာရဏဘူတံ။ ဥပဝိစရတီတိ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကေတွာ ဝိစာရေန ပရိစ္ဆိန္တတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဒေါမနဿူပဝိစာရာပိ ဧဝမေဝ ဝေဒိတဗျာ။ တထာ ဥပေက္ခူပဝိစာရာ။ သာရဏီယဓမ္မော ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတာ။ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတောတိ ဣမိနာ ပန ပဒေန ကောသမ္ပကသုတ္တေ ပဌမမဂ္ဂေါ ကထိတော။ ဣဓ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ။ (၁၁။ ၁၄)

ဝိဝါဒမူလဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၅။ ဝိဝါဒမူလာနိတိ ဝိဝါဒဿ မူလာနိ။ ကောဓနောတိ ကုဇ္ဈန-လက္ခဏေန ကောဓေန သမန္နာဂတော။ ဥပနာဟိတိ ဝေရအပ္ပဋိနိဿဂ္ဂ-လက္ခဏေန ဥပနာဟေန သမန္နာဂတော။ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝ-မနုဿာနန္တိ ဒိန္တံ ဘိက္ခုနံ ဝိဝါဒေါ ကထံ ဒေဝမနုဿာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တတိ။ ကောသမ္ပကက္ခန္ဓကေဝိယ ဒွိသု ဘိက္ခုသု ဝိဝါဒံ အာပန္နေသု တသ္မိ°

ဝိဟာရေ တေသံ အန္တေဝါသိကာ ဝိဝဒန္တိ။ တေသံ ဩဝါဒံ ဂဏှန္တော
 ဘိက္ခုနိသံသော ဝိဝဒတိ။ တတော တေသံ ဥပဋ္ဌာကာ ဝိဝဒန္တိ။ အထ မနုဿာနံ
 အာရက္ခဒေဝတာ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဓမ္မဝါဒိနံ အာရက္ခဒေဝတာ
 ဓမ္မဝါဒိနိယော ဟောန္တိ အဓမ္မဝါဒိနံ အဓမ္မဝါဒိနိယော။ တတော အာရက္ခ-
 ဒေဝတာနံ မိတ္တာ ဘုမ္မာ ဒေဝတာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ ပရမုရာ ယာဝ မြဟ္မလောကာ
 ဌပေတွာ အရိယသာဝကေ သဗ္ဗေ ဒေဝမနုဿာ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ။
 ဓမ္မဝါဒိဟိ ပန အဓမ္မဝါဒိနောဝ ဗဟုတရာ ဟောန္တိ။ တတော “ယံ ဗဟုကေဟိ
 ဂဟိတံ၊ တံ တစ္ဆ”န္တိ ဓမ္မံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဗဟုတရာဝ အဓမ္မံ ဂဏှန္တိ။ တေ အဓမ္မံ
 ပုရက္ခတွာ ဝဒန္တာ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဧဝံ ဒိန္နံ ဘိက္ခုနံ ဝိဝါဒေါ
 ဒေဝမနုဿာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ။

အဇ္ဈတ္တံ ဝါတိ တုမှာကံ အပ္ပန္နရပရိသာယ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါတိ ပရေသံ
ပရိသာယ။

မက္ခိတိ ပရေသံ ဂုဏမက္ခနလက္ခဏေန မက္ခေန သမန္နာဂတော။ ပဋ္ဌာသီတိ
 ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန ပဋ္ဌာသေန သမန္နာဂတော။ ဣဿူကိတိ ပရသက္ကာရာဒိနိ
 ဣဿာယနလက္ခဏာယ ဣဿာယ သမန္နာဂတော။ မစ္ဆရိတိ အာဝါသ-
 မစ္ဆရိယာဒိဟိ သမန္နာဂတော။ သဋ္ဌောတိ ကေရာဋ္ဌိကော။ မာယာဝိတိ
 ကတပါပပဋ္ဌိစ္ဆာဒကော။ ပါပိစ္ဆောတိ အသန္တသမ္ဘာဝနိစ္ဆကော^၁ ဒုဿိလော။
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ နတ္ထိကဝါဒိ အဟေတုကဝါဒိ အကိရိယဝါဒိ။ သန္တိဋ္ဌိပရာမာသီတိ
 သယံ ဒိဋ္ဌိမေဝ ပရာမသတိ။ အာဇာနဂ္ဂါဟိတိ ဒဠဂ္ဂါဟိ။ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိတိ န
 သက္ကာ ဟောတိ ဂဟိတံ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ။ (၁၅)

ပထဝီဇာတူတိ ပတိဋ္ဌာဇာတု။ အာပေါဇာတူတိ အာဗန္ဓနဇာတု။ တေဇော-
 ဇာတူတိ ပရိပါစနဇာတု။ ဝါယောဇာတူတိ ဝိတ္တုန္တနဇာတု။ အာကာသ-
 ဇာတူတိ အသမ္မုဋ္ဌဇာတု။ ဝိညာဏဇာတူတိ ဝိဇာနနဇာတု။ (၁၆)

နိဿရဏိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၆။ နိဿရဏိယံ ဇာတုယောတိ နိဿဋ္ဌဇာတုယောဝံ။ ပရိယာဒါယ
 တိဋ္ဌတိတိ ပရိယာဒိယိတွာ ဟာပေတွာ တိဋ္ဌတိ။ မာ ဟေဝန္တိဿ ဝေနိ-
 ယောတိ ယသ္မာ အဘူတံ ဗျာကရဏံ ဗျာကရေတိ၊ တသ္မာ မာ ဧဝံ

၁-အသန္တသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယကော (သျှာ၊က)

ဘဏီတိ ဝတ္ထဗ္ဗော။ ယဒိဒံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိတိ ယာ အယံ မေတ္တာ-
စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဣဒံ နိဿရဏံ ဗျာပါဒဿ၊ ဗျာပါဒတော နိဿဋ္ဌာတိ အတ္ထော။
ယော ပန မေတ္တာယ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌိတော သင်္ခါရေ သမ္မသိတွာ
တတိယမဂ္ဂံ ပတွာ “ပုန ဗျာပါဒေါ နတ္ထိ”တိ တတိယဖလေန နိဗ္ဗာနံ ပဿတိ၊
တဿ စိတ္တံ အစွန္တံ နိဿရဏံ ဗျာပါဒဿ။ ဧတေနုပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၁၇-၁-၄)

အနိမိတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ။ သာ ဟိ ရာဂနိမိတ္တာ-
ဒိနဉ္စေဝ ရူပနိမိတ္တာဒိနဉ္စ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနဉ္စ အဘာဝါ “အနိမိတ္တာ”တိ ဝုတ္တာ။
နိမိတ္တာနုသာရိတိ ဝုတ္တပ္ပဘောဒံ နိမိတ္တံ အနုသရတိတိ နိမိတ္တာနုသာရိ။ (၁၇-၅)

အသ္မိတိ အသ္မိမာနော။ အယမဟမသ္မိတိ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု အယံ နာမ အဟံ
အသ္မိတိ ဧတ္တာဝတာ အရဟတ္တံ ဗျာကတံ ဟောတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာ-
သလ္လန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာဘူတံ ကထံကထာသလ္လံ။ မာ ဟေဝန္တိဿ ဝစနိယောတိ
သစေ တေ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အရဟတ္တဗျာကရဏံ မိစ္ဆာ
ဟောတိ၊ တသ္မာ မာ အဘူတံ ဘဏီတိ ဝါရေတဗ္ဗော။ အသ္မိမာနသမုဒ္ဓါတောတိ
အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဖလဝသေန ဟိ နိဗ္ဗာနေ ဒိဋ္ဌေ ပုန အသ္မိမာနော
နတ္ထိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အသ္မိမာနသမုဒ္ဓါတောတိ ဝုတ္တာ။ (၁၇-၆)

အနုတ္တရိယာဒိဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၇။ အနုတ္တရိယာနိတိ အနုတ္တရာနိ ဇေဋ္ဌကာနိ။ ဒဿနေသု အနုတ္တရိယံ
ဒဿနာနုတ္တရိယံ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တတ္ထ ဟတ္ထိရတနာဒိနံ
ဒဿနံ န ဒဿနာနုတ္တရိယံ၊ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓဿ ပန နိဝိဋ္ဌပေမဝသေန ဒဿဗလဿ ဝါ
ဘိက္ခသံဃဿ ဝါ ကသိဏာသုဘနိမိတ္တာဒိနံ ဝါ အညတရဿ ဒဿနံ
ဒဿနာနုတ္တရိယံ နာမ။ ခတ္ထိယာဒိနံ ဂုဏကထာသဝနံ န သဝနာနုတ္တရိယံ၊
နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓဿ ပန နိဝိဋ္ဌပေမဝသေန တိဏ္ဍံ ဝါ ရတနာနံ ဂုဏကထာသဝနံ
တေပိဋကဗုဒ္ဓဝစနသဝနံ ဝါ သဝနာနုတ္တရိယံ နာမ။ မဏိရတနာဒိလာဘော
န လာဘာနုတ္တရိယံ၊ သတ္တဝိခအရိယခနလာဘော ပန လာဘာနုတ္တရိယံ နာမ။
ဟတ္ထိသိပ္ပာဒိသိက္ခာနံ န သိက္ခာနုတ္တရိယံ၊ သိက္ခတ္တယပူရဏံ ပန သိက္ခာနုတ္တရိယံ
နာမ။ ခတ္ထိယာဒိနံ ပါရိစရိယာ န ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ၊ တိဏ္ဍံ ပန ရတနာနံ
ပါရိစရိယာ ပါရိစရိယာနုတ္တရိယံ နာမ။ ခတ္ထိယာဒိနံ ဂုဏာနုဿရဏံ
နာနုဿတာနုတ္တရိယံ၊ တိဏ္ဍံ ပန ရတနာနံ ဂုဏာနုဿရဏံ အနုဿတာ-
နုတ္တရိယံ နာမ။ (၁၈)

အနုဿတိယောဝ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ နာမ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိတိ ဗုဒ္ဓဿ
 ဂုဏာနုဿရဏံ။ ဧဝံ အနုဿရတော ဟိ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော တံ ပီတိ
 ဝယတော ဝယတော ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနံ
 နာမေတံ ဂိဟိနမ္ပိ လဗ္ဘတိ။ ဒေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဝိတ္တာရကထာ ပနေတ္ထ
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ (၁၉)

သတတဝိဟာရဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၈။ သတတဝိဟာရတိ ဒိဏာသဝဿ နိစ္စဝိဟာရာ။ စက္ခုနာ ရူပံ
 ဒိသ္မာတိ စက္ခုဒွါရာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ တံ ရူပံ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိသ္မာ
 ဇဝနက္ခဏေ ဣဋ္ဌေ အရဇ္ဇန္တော နေဝ သုမနော ဟောတိ။ အနိဋ္ဌေ အဒုဿန္တော
 န ဒုမ္မနော။ အသမပေက္ခနေ မောဟံ အနုပ္ပါဒေန္တော ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ
 မဇ္ဈတ္တော၊ သတိယာ ယုတ္တတ္တာ သတော၊ သမ္ပဇညေန ယုတ္တတ္တာ သမ္ပဇာနော။
 သေသပဒေသုပိ ဒေသေ နယော။ ဣတိ ဆသုပိ ဒွါရေသု ဥပေက္ခကော
 ဝိဟရတိတိ ဣမိနာ ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာ ကထိတာ။ သမ္ပဇာနောတိ ဝစနတော ပန
 စတ္တာရိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ သတတဝိဟာရတိ ဝစနတော အဋ္ဌပိ
 မဟာစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ အရဇ္ဇန္တော အဒုဿန္တောတိ ဝစနတော ဒသပိစိတ္တာနိ
 လဗ္ဘန္တိ။ သောမနဿံ ကထံ လဗ္ဘတိတိ စေ။ အာသေဝနတော လဗ္ဘတိ။ (၂၀)

အဘိဇာတိဆက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၂၉။ အဘိဇာတိယောတိ ဇာတိယော။ ကဏှာဘိဇာတိကော သမာ-
 နောတိ ကဏှေ နိစကုလေ ဇာတော ဟုတွာ။ ကဏှံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိတိ
 ကာဠကံ ဒသဒုဿီလျဓမ္မံ ပသဝတိ ကရောတိ။ သော တံ အဘိဇာယိတွာ
 နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သုက္ကံ ဓမ္မန္တိ အဟံ ပုဗ္ဗေပိ ပုညာနံ အကတတ္တာ နိစကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တော။ ဣဒါနိ ပုညံ ကရောမိတိ ပုညသင်္ခါတံ ပဏ္ဍရံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိ။
 သော တေန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ အကဏှံ အသုက္ကံ နိဗ္ဗာနန္တိ နိဗ္ဗာနဉ္စိ သစေ
 ကဏှံ ဘဝေယျ၊ ကဏှဝိပါကံ ဒဒေယျ။ သစေ သုက္ကံ၊ သုက္ကဝိပါကံ ဒဒေယျ။
 ဒွိန္ဒမ္ပိ အပ္ပဒါနတော ပန “အကဏှံ အသုက္က”န္တိ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ နာမ ဣမသ္မိ
 အတ္ထေ အရဟတ္တံ အဓိပ္ပေတံ။ တဉ္စိ ကိလေသနိဗ္ဗာနန္တေ ဇာတတ္တာ နိဗ္ဗာနံ
 နာမ။ တံ သေ အဘိဇာယတိ ပသဝတိ ကရောတိ။ သုက္ကာဘိဇာတိကော
 သမာနောတိ သုက္ကေ ဥစ္စကုလေ ဇာတော ဟုတွာ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနော
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၂၁)

နိဗ္ဗေဒဘာဂိယဆက္ကဝဏ္ဏနာ

နိဗ္ဗေဒဘာဂိယာတိ နိဗ္ဗေဒော ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဘဇန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ နိဗ္ဗေဒဘာဂိယာ။ အနိစ္စသညာဒယော ပဉ္စကေ ဝုတ္တာ။ နိရောဓာနုပဿနာ- ဉာဏေ သညာ နိရောဓသညာ နာမ။ (၂၂)

“ဣမေ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဒွါရိသတိယာ ဆက္ကာနံ ဝသေန ဗာတ္ထိံသသတပဉ္စေ ကထေန္တော ထေရော သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေသိတိ။

ဆက္ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တကဝဏ္ဏနာ

၃၃၀။ ဣတိ ဆက္ကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သတ္တကဝသေန ဒဿေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရဘိ။

တတ္ထ သမ္ပတ္တိပဋိလာဘဋ္ဌေန သဒ္ဓါဝ ခနံ သဒ္ဓါခနံ။ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ပညာခနံ ပနေတ္ထ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ။ ပညာယ ဟိ ဌတွာ တိဏိ သုစရိတာနိ ပဉ္စသီလာနိ ဒသသီလာနိ ပူရေတွာ သဂ္ဂုပဂါ ဟောန္တိ၊ သာဝကပါမီဉာဏံ၊ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏန္တ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ ဣမာသံ သမ္ပတ္တိနံ ပဋိလာဘ- ကာရဏတော ပညာ “နေ”န္တိ ဝုတ္တာ။ သတ္ထပိ စေတာနိ လောကီယ- လောကုတ္တရမိဿကာနေဝ ကထိတာနိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကထာ ကထိတာဝ။ (၁။၂)

သမာဓိပရိက္ခာရာတိ သမာဓိပရိဝါရာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒီနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ ဣမေပိ သတ္တ ပရိက္ခာရာ လောကီယလောကုတ္တရာဝ ကထိတာ။ (၃)

အသတံ ဓမ္မာ အသန္တာ ဝါ ဓမ္မာ လာမကာ ဓမ္မာတိ အသဒ္ဓမ္မာ။ ဝိပရိ- ယာယေန သဒ္ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ သဒ္ဓမ္မေသု ပန သဒ္ဓါဒယော သဗ္ဗေပိ ဝိပဿကဿေဝ ကထိတာ။ တေသုပိ ပညာ လောကီယ- လောကုတ္တရာ။ အယံ ဝိသေသော။ (၄။၅)

သပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မာတိ သပ္ပုရိသဓမ္မာ။ တတ္ထ သုတ္တဂေယျာဒိကံ ဓမ္မံ ဇာနာတိတိ ဓမ္မဉ္ဇ။ တဿ တဿေဝ ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနာတိတိ အတ္တဉ္ဇ။ “တ္ထေကောမိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယာ”တိ ဧဝံ အတ္တာနံ ဇာနာတိတိ အတ္တဉ္ဇ။ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂေသု မတ္ထံ ဇာနာတိတိ မတ္တဉ္ဇ။

အယံ ကာလော ဥဒ္ဓေသဿ၊ အယံ ကာလော ပရိပုစ္ဆာယ၊ အယံ ကာလော
 ယောဂဿ အဓိဂမာယာတိ ဧဝံ ကာလံ ဇာနာတိတိ ကာလည။ ဧတ္ထ စ ပဉ္စ
 ဝဿာနိ ဥဒ္ဓေသဿ ကာလော။ ဒသ ပရိပုစ္ဆာယ။ ဣဒံ အတိသမ္မာဓံ။ ဒသ
 ဝဿာနိ ပန ဥဒ္ဓေသဿ ကာလော။ ဝိသတိ ပရိပုစ္ဆာယ။ တတော ပရံ
 ယောဂေ ကမ္မံ ကာတမ္ပံ။ အဋ္ဌဝိဓံ ပရိသံ ဇာနာတိတိ ပရိသည။ သေဝိတဗ္ဗာ-
 သေဝိတဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလံ ဇာနာတိတိ ပုဂ္ဂလည။ (၆)

၃၃၁။ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိတိ နိဒ္ဒသဒါဝတ္ထုနိ။ နိဒ္ဒသော ဘိက္ခု၊ နိဗ္ဗိသော၊
 နိတ္တိသော၊ နိစ္စတ္တာလိသော၊ နိပ္ပညာသော ဘိက္ခုတိ ဧဝံ ဝစနကာရဏာနိ။
 အယံ ကိရ ပဉ္စော တိတ္ထိယသမယေ ဥပ္ပန္နော။ တိတ္ထိယာ ဟိ ဒသဝဿကာလေ
 မတံ နိဂဏ္ဌံ နိဒ္ဒသောတိ ဝဒန္တိ။ သော ကိရ ပုန ဒသဝဿော န ဟောတိ။
 န ကေဝလဉ္စ ဒသဝဿောဝ။ နဝဝဿောပိ။ ပ။ ကေဝဿောပိ န ဟောတိ။
 ဧတေနော နယေန ဝိသတိဝဿာဒိကာလေပိ မတံ နိဗ္ဗိသော နိတ္တိသော
 နိစ္စတ္တာလိသော နိပ္ပညာသောတိ ဝဒန္တိ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဂါမေ
 ဝိစရန္တော တံ ကထံ သုတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တော ဘဂဝတော အာရောစေသိ။
 ဘဂဝါ အာဟ—

“န ဣဒံ အာနန္ဒ တိတ္ထိယာနံ အဓိဝစနံ မမ သာသနေ ဒိဏာသဝ-
 သေတံ အဓိဝစနံ။ ဒိဏာသဝေါ ဟိ ဒသဝဿကာလေ ပရိ-
 နိဗ္ဗုတော ပုန ဒသဝဿော န ဟောတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဒသဝဿောဝ။
 နဝဝဿောပိ။ ပ။ ကေဝဿောပိ။ န ကေဝလဉ္စ ကေဝဿောဝ။
 ဒသမာသိကောပိ။ ပ။ ကေမာသိကောပိ။ ကေဒိဝသိကောပိ။ ကေ-
 မုဟုတ္တောပိ န ဟောတိ ဧဝ။ ကသ္မာ? ပုန ပဋိသန္ဓိယာ အဘာဝါ။
 နိဗ္ဗိသဒါသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ ဘဂဝါ မမ သာသနေ ဒိဏာ-
 သဝသေတံ အဓိဝစနံ”န္တိ—

ဝတွာ ယေဟိ ကာရဏေဟိ သော နိဒ္ဒသော ဟောတိ၊ တာနိ ဒသေတံ
 သတ္တ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ ဒေသေတိ။ ထေရောပိ တမေဝ ဒေသနံ ဥဒ္ဓရိတွာ သတ္တ
 နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိ ဣဇာရသော ဘိက္ခု သိက္ခာသမာဒါနေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ သိက္ခာသမာဒါနေ တိဗ္ဗန္တန္တော ဟောတိတိ
 သိက္ခတ္တယပူရဏေ ဗဟလစ္စန္တော ဟောတိ။ အာယတိဉ္စ သိက္ခာသမာဒါနေ

၁-အံ ၂-၄၂၄-ပိဋေ ဣဒန္တိဿယပါဠိ။

အဝိဂတပေမောတိ အနာဂတေ ပုနဒိဝသာဒီသုပိ သိက္ခာပူရဏေ အဝိဂတ-
 ပေမေန သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ ဓမ္မနိသန္တိယာတိ ဓမ္မနိသာမနာယ။
 ဝိပဿနာယေတံ အဝိဝစနံ။ ဣစ္ဆာဝိနယေတိ တဏှာဝိနယနေ။ ပဋိသလ္လာ-
 နေတိ ဧကိဘာဝေ။ ဝီရိယာရဗ္ဗေတိ ကာယိကစေတသိကဿ ဝီရိယဿ
 ပူရဏေ။ သတိနေပက္ခေတိ သတိယဇ္ဇေ နေပက္ခဘာဝေ စ။ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေတိ
 မဂ္ဂဒဿနေ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (၇)

သညာသု အသုဘာနုပဿနာဉာဏေ သညာ အသုဘသညာ။ အာဒိနဝါ-
 နုပဿနာဉာဏေ သညာ အာဒိနဝသညာ နာမ။ သေသာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ ဧဝ။
 ဗလသတ္တကဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တကပုဂ္ဂလသတ္တကာနိ ဝုတ္တနယာနေဝ။ အပ္ပဟိန-
 ဋ္ဌေန အနုသယန္တိတိ အနုသယာ။ ထာမဂတော ကာမရာဂေါ ကာမရာဂါ-
 နုသယော။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ သံယောဇနသတ္တကံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ (၈။၁၃)

အဓိကရုဏသမထသတ္တကဝဏ္ဏနာ

အဓိကရုဏသမထေသု အဓိကရုဏာနိ သမေန္တိ ဝုပသမေန္တိတိ အဓိ-
 ကရုဏသမထာ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနန္တိ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပန္နာနံ။ အဓိကရုဏာနန္တိ
 ဝိဝါဒါဓိကရုဏံ အနုဝါဒါဓိကရုဏံ အာပတ္တာဓိကရုဏံ ကိစ္စာဓိကရုဏန္တိ
 ဣမေသံ စတုန္တံ။ သမထာယ ဝုပသမာယာတိ သမထတ္ထဇ္ဇေဝ ဝုပသမနတ္ထဉ္စ။
 သမ္မုခေါဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။ပ။ တိဏဝတ္တာရကောတိ ဣမေ သတ္တ သမထာ
 ဒါတဗ္ဗာ။

တကြာယံ ဝိနိစ္ဆယနယော။ အဓိကရုဏေသု တာဝဓမ္မောတိဝါအဓမ္မောတိ
 ဝါ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိ ဝိဝဒန္တာနံ ဘိက္ခူနံ ယော ဝိဝါဒေါ၊ ဣဒံ ဝိဝါဒါ-
 ဓိကရုဏံ နာမ။ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ အာစာရဒိဋ္ဌိအာဇီဝဝိပတ္တိယာ ဝါ အနု-
 ဝဒန္တာနံ အနုဝါဒေါ ဥပဝဒနာ စေဝ စောဒနာ စ၊ ဣဒံ အနုဝါဒါဓိကရုဏံ
 နာမ။ မာတိကာယ အာဂတာ ပဉ္စ၊ ဝိဘဏံ ဒွေတိ သတ္တပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ၊
 ဣဒံ အာပတ္တာဓိကရုဏံ နာမ။ သံဃဿ အပလောကနာဒိနံ စတုန္တံ ကမ္မာနံ
 ကရုဏံ၊ ဣဒံ ကိစ္စာဓိကရုဏံ နာမ။

တတ္ထ ဝိဝါဒါဓိကရုဏံ ဒွိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ သမ္မုခေါဝိနယေန စ
 ယေဘုယျသိကာယ စ။ သမ္မုခေါဝိနယေနေဝ သမ္မမာနံ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဥပ္ပန္နံ
 တသ္မိံယေဝ ဝါ အညတ္ထ ဝုပသမေတုံ ဝုပန္နာနံ အန္တရာမဂ္ဂေ ဝါ ယတ္ထ ဝုပန္နာ
 သံဃဿ နိယျာတိတံ တတ္ထ သံဃေန ဝါ သံဃေ ဝုပသမေတုံ အသက္ကောန္တေ

တတ္ထေဝ ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္ပတပုဂ္ဂလေဟိ ဝါ ဝိနိစ္ဆိတံ သမ္ပတိ။ ဧဝံ သမ္ပမာနေ စ ပနေတသ္မိံ ယာ သံဃသမ္ပုခတာ ဓမ္မသမ္ပုခတာ ဝိနယသမ္ပုခတာ ပုဂ္ဂလသမ္ပုခတာ၊ အယံ သမ္ပုခါဝိနယော နာမံ။

တတ္ထ စ ကာရကသံဃဿ သံဃသာမဂ္ဂိဝသေန သမ္ပုဒိဘာဝေါ သံဃသမ္ပုခတာ။ သမေတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုနော ဘူတတာ ဓမ္မသမ္ပုခတာ။ ယထာ တံ သမေတဗ္ဗံ၊ တထေဝ သမ္ပနံ ဝိနယသမ္ပုခတာ။ ယော စ ဝိဝဒတိ၊ ယေန စ ဝိဝဒတိ၊ တေသံ ဥဘိန္နံ အတ္ထပစ္စတ္တိကာနံ သမ္ပုဒိဘာဝေါ ပုဂ္ဂလသမ္ပုခတာ။ ဥဗ္ဗာဟိကာယ ဝုပသမေ ပနေတ္ထ သံဃသမ္ပုခတာ ပရိဟာယတိ။ ဧဝံ တာဝ သမ္ပုခါဝိနယေနော သမ္ပတိ။

သစေ ပနေဝမ္ပိ န သမ္ပတိ၊ အထ နံ ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္ပတာ ဘိက္ခု။ “န မယံ သက္ကောမ ဝုပသမေတု”န္တိ သံဃဿေဝ နိယျာတေန္တိ၊ တတော သံဃော ပဉ္စဂ်-သမန္နာဂတံ ဘိက္ခု၊ သလာကဂ္ဂါဟာပကံ သမ္ပန္တတိ။ တေန ဂုဠကဝိဝဋ္ဌက-သကဏ္ဍဇပုကေသု တီသု သလာကဂ္ဂါဟေသု အညတရဝသေန သလာကံ ဂါဟာပေတွာ သန္ဓိပတိတပရိသာယ ဓမ္မဝါဒီနံ ယေဘုယျတာယ ယထာ တေ ဓမ္မဝါဒီနော ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ ဝုပသန္တံ အဓိကရဏံ သမ္ပုခါဝိနယေန စ ယေဘုယျသိကာယ စ ဝုပသန္တံ ဟောတိ။

တတ္ထ သမ္ပုခါဝိနယော ဝုတ္တနယော ဧဝ။ ယံ ပန ယေဘုယျသိကာကမ္မဿ ကရဏံ၊ အယံ ယေဘုယျသိကာ နာမံ။ ဧဝံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဒွိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ။ အနုဝါဒါဓိကရဏံ စတူဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ သမ္ပုခါ-ဝိနယေန စ သတိဝိနယေန စ အမူဠဝိနယေန စ တဿပပါပိယသိကာယ စ။ သမ္ပုခါဝိနယေနော သမ္ပမာနံ ယော စ အနုဝဒတိ၊ ယဉ္စ အနုဝဒတိ၊ တေသံ ဝစနံ သုတွာ သစေ ကာစိ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဥဘော ခမာပေတွာ၊ သစေ အတ္ထိ၊ အယံ နာမေတ္ထ အာပတ္တိတိ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိတံ ဝုပသမ္ပတိ။ တတ္ထ သမ္ပုခါဝိနယ-လက္ခဏံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ယဒါ ပန ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အမူလိကာယ သီလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသိတဿ သတိဝိနယံ ယာစမာနဿ သံဃော ဥတ္တိ-စတုတ္ထေန ကမ္ပေန သတိဝိနယံ ဒေတိ၊ တဒါ သမ္ပုခါဝိနယေန စ သတိ-ဝိနယေန စ ဝုပသန္တံ ဟောတိ။ ဒိန္နေ ပန သတိဝိနယေ ပုန တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကဿစိ အနုဝါဒေါ န ရဟတိ။

ယဒါ ဥမ္ပတ္တကော ဘိက္ခု ဥဗ္ဗာဒဝသေန အဿာမဏကေ အဇ္ဈာစာရေ “သရတာယသ္မာ ဧဝရူပိ” အာပတ္တိ”န္တိ ဘိက္ခုဟိ စောဒိယမာနော “ဥမ္ပတ္တကေန

မေ အာဂုသော ဧတံ ကတံ၊ နာဟံ တံ သရာမီ”တိ ဘဏန္တောပိ ဘိက္ခုဟိ စောဒိယမာနောဝ ပုန အစောဒနတ္ထာယ အမူဠဝိနယံ ယာစတိ၊ သံဃော စဿ ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန အမူဠဝိနယံ ဒေတိ၊ တဒါ သမ္ဗုခါဝိနယေန စ အမူဠဝိနယေန စ ဝူပသန္တံ ဟောတိ။ ဒိန္နေ ပန အမူဠဝိနယေ ပုန တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကဿစိ တပ္ပစ္စယာ အနုဝါဒေါ န ရဟတိ။

ယဒါ ပန ပါရာဇိကေန ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တေန ဝါ စောဒိယမာနဿ အညေနညံ ပဋိစရတော ပါပုဿန္တတာယ ပါပိယဿ ပုဂ္ဂလဿ “သစာယံ အတ္ထိန္နမူလော ဘဝိဿတိ၊ သမ္ဗာ ဝတ္တိတွာ ဩသာရဏံ လဘိဿတိ။ သစေ ဆိန္နမူလော အယမေဝဿ နာသနာ ဘဝိဿတိ”တိ မညမာနော သံဃော ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန တဿပါပိယသိကံ ကရေတိ၊ တဒါ သမ္ဗုခါဝိနယေန စ တဿပါပိယသိကာယ စ ဝူပသန္တံ ဟောတိတိ။ ဧဝံ အနုဝါဒါဓိကရဏံ စတူဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ။ အာပတ္တာဓိကရဏံ တိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ သမ္ဗုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စ တိဏဝတ္ထာရဏေန စ။ တဿ သမ္ဗုခါဝိနယေနဝ ဝူပသမော နတ္ထိ။ ယဒါ ပန ဧကဿ ဝါ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ သံဃဂဏမဇ္ဈေသု ဝါ ဘိက္ခု လဟုကံ အာပတ္တိံ ဒေသေတိ၊ တဒါ အာပတ္တာဓိကရဏံ သမ္ဗုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စ ဝူပသမ္ပတိ။

တတ္ထ သမ္ဗုခါဝိနယေ တာဝ ယော စ ဒေသေတိ၊ ယဿ စ ဒေသေတိ၊ တေသံ သမ္ဗုခါဘာဝေါ ပုဂ္ဂလသမ္ဗုခတာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပုဂ္ဂလဿ ဂဏနုဿ စ ဒေသနာကာလေ သံဃသမ္ဗုခတာ ပရိဟာယတိ။ ယာ ပနေတ္ထ အဟံ ဘန္တေ ဣတ္ထန္ဓာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နောတိ စ အာမ ပဿာမိတိ စ ပဋိညာ၊ တာယ ပဋိညာယ “အာယတိ” သံဝရေယျာသိ”တိ ကရဏံ၊ တံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ။ သံဃာဒိသေသေ ဟိ ပရိဝါသာဒိယာစနာ ပဋိညာ။ ပရိဝါသာဒိနံ ဒါနံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ။ ဒွေ ပက္ခဇာတာ ပန ဘဏ္ဍနကာရကာ ဘိက္ခု ဗဟုံ အဿာမဏကံ အဇ္ဈာစရိတွာ ပုန လဇ္ဇိဓမ္မေ ဥပ္ပန္နေ သစေ မယံ ဣမာဟိ အာပတ္တိဟိ အညမညံ ကာရေဿာမ၊ သိယာပိ တံ အဓိကရဏံ ကက္ခဠတ္တာယ သံဝတ္ထေယျာတိ အညမညံ အာပတ္တိယာ ကာရာပနေ ဒေါသံ ဒိသွာ ယဒါ တိဏဝတ္ထာရကကမ္ပံ ကရေန္တိ၊ တဒါ အာပတ္တာဓိကရဏံ သမ္ဗုခါဝိနယေန စ တိဏဝတ္ထာရဏေန စ သမ္ပတိ။

တတ္ထ ဟိ ယတ္တကာ ဟတ္ထပါသူပဂတာ “န မေတံ ခမတိ”တိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္ပံ အကတွာ နိဒ္ဒမိ ဩက္ကန္တာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ ဌပေတွာ ထုလ္လဝဇ္ဇေ

ဂိဟိပဋိသံယုတ္တဉ္စ သဗ္ဗာပတ္တိယော ဝုဋ္ဌဟန္တိ၊ ဧဝံ အာပတ္တာမိကရဏံ တိဟိ သမထေဟိသမ္ပတိ။ ကိစ္စာမိကရဏံ ဧကေန သမထေန သမ္ပတိ သမ္ပုခါဝိနယေ-
 နေဝ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ အမိကရဏာနိ ယထာနုရူပံ ဣမေဟိ သတ္တဟိ သမထေဟိ သမ္ပန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အမိကရဏာနံ သမထာယ ဝူပသမာယ သမ္ပုခါဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။ပ။ တိဏဝတ္တာရကောတိ။ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယ-
 နယော။ ဝိတ္တာရော ပန သမထက္ခန္ဓကေ အာဂတောယေဝ။ ဝိနိစ္ဆယောပိဿ သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တော။ (၁၄)

“ဣမေ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ စုဒ္ဒသန္တံ သတ္တကာနံ ဝသေန အဋ္ဌနဝုတိ ပဉ္စေ ကထေန္တော ထေရော သာမဂ္ဂိ-
 ရသံ ဒဿေသိတိ။

သတ္တကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ

၃၃၃။ ဣတိ သတ္တကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အဋ္ဌက-
 ဝသေန ဒဿေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ မိစ္ဆတ္တာတိ အယာထာဝါ မိစ္ဆာသဘာဝါ။ သမ္ပတ္တာတိ ယာထာဝါ သမ္ပာသဘာဝါ။ (၁။၂)

၃၃၄။ ကုသိတဝတ္ထုနိတိ ကုသိတဿ အလသဿ ဝတ္ထုနိ၊ ပတိဋ္ဌာ
 ကောသဇ္ဇကာရဏာနိတိ အတ္ထော။ ကမ္မံ ကတ္တမ္မံ ဟောတိတိ စိဝရဝိစာ-
 ရဏာဒိကမ္မံ ကာတမ္မံ ဟောတိ။ န ဝိရိယံ အာရဘတိတိ ဒုဝိဓမ္မိ ဝိရိယံ
 နာရဘတိ။ အပ္ပတ္တဿာတိ ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဓမ္မဿ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ။
 အနဓိဂတဿာတိ တဿေဝ အနဓိဂတဿ အဓိဂမတ္တာယ။ အသန္တိ-
 ကတဿာတိ တဿေဝ အပစ္စက္ခကတဿ သန္တိကရဏတ္တာယ။ ဣဒံ ပဌမန္တိ ဣဒံ
 ဟန္တာဟံ နိပဇ္ဇာမိတိ ဧဝံ ဩသိဒနံ ပဌမံ ကုသိတဝတ္ထု။ ဣမိနာ နယေန
 သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ “မာသာစိတံ မညေ”တိ ဧတ္ထ ပန မာသာစိတံ
 နာမ တိန္တမာသော။ ယထာ တိန္တမာသော ဂရုကော ဟောတိ၊ ဧဝံ
 ဂရုကောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိတိ ဂိလာနော ဟုတွာ
 ပစ္ဆာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ။ (၄)

၃၃၅။ အာရန္တဝတ္ထုနိတိ ဝိရိယကာရဏာနိ။ တေသမ္ပိ ဣမိနာဝ နယေန
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅)

၃၃၆။ ဒါနဝတ္ထုနီတိ ဒါနကာရဏာနိ။ အာသဇ္ဇ ဒါနံ ဒေတီတိ ပတွာ ဒါနံ ဒေတီ။ အာဂတံ ဒိသ္မာဝ မုဟုတ္တံယေဝ နိဿိဒါပေတွာ သက္ကာရံ ကတွာ ဒါနံ ဒေတီ။ ဒဿာမိ ဒဿာမီတိ န ကိလမေတိ။ ဣတိ ဧတ္ထ အာသာဒနံ ဒါနကာရဏံ နာမ ဟောတိ။ ဘယာ ဒါနံ ဒေတီတိအာဒိသုပိ ဘယာဒိနိ ဒါနကာရဏာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ဘယံ နာမ အယံ အဒါယကော အကာရကောတိ ဂရဟာဘယံ ဝါ အပါယဘယံ ဝါ။ အဒါသိ မေတိ မယံ ပုဗ္ဗေ ဒေ ဣဒံ နာမ အဒါသီတိ ဒေတီ။ ဒဿတိ မေတိ အနာဂတေ ဣဒံ နာမ ဒဿတီတိ ဒေတီ။ သာဟု ဒါနန္တိ ဒါနံ နာမ သာဓု သုန္ဒရံ၊ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပသတ္တန္တိ ဒေတီ။ စိတ္တာလင်္ကာရစိတ္တပရိက္ခာရုတ္တံ ဒါနံ ဒေတီတိ သမထဝိပဿနာစိတ္တဿ အလင်္ကာရတ္ထဉ္စေဝ ပရိဝါရတ္ထဉ္စ ဒေတီ။ ဒါနဉ္စိ စိတ္တံ မုဒုကံ ကရေတိ။ ယေန လဒ္ဓံ ဟောတိ၊ သောပိ လဒ္ဓံ မေတိ မုဒုစိတ္တော ဟောတိ။ ယေန ဒိန္နံ၊ သောပိ ဒိန္နံ မယာတိ မုဒုစိတ္တော ဟောတိ။ ဣတိ ဥဘိန္ဒမ္ပိ စိတ္တံ မုဒုကံ ကရေတိ။ တေနေဝ “အဒန္တဒမနံ ဒါန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—

“အဒန္တဒမနံ ဒါနံ၊ အဒါနံ ဒန္တဒူသကံ”။
ဒါနေန ပိယဝါစာယ၊ ဥန္တမန္တိ နမန္တိ စာ”တိ။

ဣမေသု ပန အဋ္ဌသု ဒါနေသု စိတ္တာလင်္ကာရဒါနမေဝ ဥတ္တမံ။ (၆)

၃၃၇။ ဒါနူပပတ္တိယောတိ ဒါနပစ္စယာ ဥပပတ္တိယော။ ဒဟတီတိ ဌပေတိ။ အဓိဋ္ဌာတီတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဘာဝေတီတိ ဝဇေတိ။ ဟိနေ ဝိမုတ္တန္တိ ဟိနေသု ပဉ္စကာမဂုဏေသု ဝိမုတ္တံ။ ဥတ္တရိ အဘာဝိတန္တိ တတော ဥတ္တရိ မဂ္ဂဖလတ္တာယ အဘာဝိတံ။ တတြူပပတ္တိယာ သံဝတ္တတီတိ ယံ ပတ္ထေတွာ ကုသလံ ကတံ၊ တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တနတ္တာယ သံဝတ္တတိ။

ဝိတရာဂဿာတိ မဂ္ဂေန ဝါ သမုတ္တိန္ဒရာဂဿ သမာပတ္တိယာ ဝါ ဝိက္ခမ္ဘိတရာဂဿ။ ဒါနမတ္ထေနေဝ ဟိ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတုံ န သက္ကာ။ ဒါနံ ပန သမာဝိပဿနာစိတ္တဿ အလင်္ကာရော ပရိဝါရော ဟောတိ။ တတော ဒါနေန မုဒုစိတ္တော မြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိတရာဂဿ နော သရာဂဿာ”တိ။ (၇)

ခတ္တိယာနံ ပရိသာ ခတ္တိယပရိသာ၊ သမူဟောတိ အတ္ထော။ ဒေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ (၈)

၁-ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထ သာဓကံ (က) ဒီကာ ပဿိတဗ္ဗာ။

လောကဿ ဓမ္မာ လောကဓမ္မာ။ ဧတေဟိ မုတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ
ဟောန္တိယေဝ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခုဝေ လောကဓမ္မာ လောကံ
အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ အဋ္ဌ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိ”တိ။
လာဘော အလာဘောတိ လာဘေ အာဂတေ အလာဘော အာဂတော
ဧဝါတိ ဝေဒိတဗျော။ ယဿာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ (၉)

၃၃၈။ အဘိဘာယတနဝိမောက္ခကထာ ဟေဋ္ဌာ ကထိတာ ဧဝ။(၁၀။၁၁)

“ဣမေ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ
ဧကာဒသန္တံ အဋ္ဌကာနံ ဝသေန အဋ္ဌာသီတိ ပဉ္စေ ကထေန္တော ထေရော
သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေသီတိ။

အဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝကဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ ဣတိ အဋ္ဌကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ နဝကဝသေန
ဒဿေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ အာဃာတဝတ္ထုနီတိ အာဃာ-
တကာရဏာနိ။ အာဃာတံ ဗန္ဓတိတိ ကောပံ ဗန္ဓတိ ကရောတိ ဥပ္ပါဒေတိ။ (၁)

တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ တံ အနတ္ထစရဏံ မာ အဟောသီတိ ဧတသ္မိံ
ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ ကေန ကာရဏေန သက္ကာ လဒ္ဓါ။ ပရော နာမ ပရဿ
အတ္တနော စိတ္တရူပိယာ အနတ္တံ ကရောတိတိ ဧဝံ စိန္တေတွာ အာဃာတံ ပဋိ-
ဝိနောဒေတိ။ အထ ဝါ သစာဟံ ပဋိကောပံ ကရေယျံ၊ တံ ကောပကရဏံ
တ္ထေ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ၊ ကေန ကာရဏေန လဒ္ဓဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ကုတော
လာဘာတိပိ ပါဋ္ဌော၊ သစာဟံ တ္ထေ ကောပံ ကရေယျံ၊ တသ္မိံ မေ ကောပ-
ကရဏေ ကုတော လာဘာ၊ လာဘာ နာမ ကေ သိယုန္တိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိဉ္စ
အတ္ထေ တန္တိ နိပါတမတ္တမေဝ ဟောတိ။ (၂)

၃၄၁။ သတ္တာဝါသာတိ သတ္တာနံ အာဝါသာ၊ ဝသနဋ္ဌာနာနီတိ အတ္ထော။
တတ္ထ သုဒ္ဓါဝါသာပိ သတ္တာဝါသောဝ၊ အသဗ္ဗကာလိကတ္တာ ပန န ဂဟိတာ။
သုဒ္ဓါဝါသာ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ခန္ဓာဝါရသဒိသာ။ အသင်္ချေယျကပ္ပေ ဗုဒ္ဓေသု

အနိဗ္ဗတ္တန္တေသု တံ ဌာနံ သုညံ ဟောတီတိ အသဗ္ဗကာလိကတ္တာ န ဂဟိတာ။
သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ (၃)

၃၄၂။ အက္ခဏေသု ဓမ္မော စ ဒေသိယတီတိ စတုသစ္စဓမ္မော ဒေသိယတိ။
ဩပသမိကောတိ ကိလေသုပသမကရော။ ပရိနိဗ္ဗာနိကောတိ ကိလေသ-
ပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာနာဝဟော။ သမ္မောဓဂါဒီတိ စတုမဂ္ဂဉ္စာပဋိဝေဓဂါမိ။
အညတရန္တိ အသညဘဝံ ဝါ အရူပဘဝံ ဝါ။ (၄)

၃၄၃။ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာတိ အနုပဋိပါဋိယာ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗဝိဟာရာ။ (၅)

၃၄၄။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓာတိ အနုပဋိပါဋိယာ နိရောဓာ။ (၆)

“ဣမေ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ
ဆန္ဒံ နဝကာနံ ဝသေန စတုပဏ္ဏာသ ပဉ္စေ ကထေန္တော ထေရော သာမဂ္ဂိရသံ
ဒသေသီတိ။

နဝကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသကဝဏ္ဏနာ

၃၄၅။ ဣတိ နဝကဝသေန သာမဂ္ဂိရသံ ဒသေသတွာ ဣဒါနိ ဒသကဝသေန
ဒသေတုံ ပုန ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ နာထကရဏာတိ “သနာထာ ဘိက္ခဝေ
ဝိဟရထ မာ အနာထာ၊ ဒသ ဣမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ နာထကရဏာ”တိ
ဧဝံ အက္ခာတာ အတ္တနော ပတိဋ္ဌာကရာ ဓမ္မာ။

ကလျာဏမိတ္တောတိအာဒိသု သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ ကလျာဏာ အဿ
မိတ္တာတိ ကလျာဏမိတ္တော။ တေ စဿ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု သဟ အယနတော
သဟာယာတိ ကလျာဏသဟာယော။ စိတ္တေန စေဝ ကာယေန စ ကလျာဏ-
မိတ္တေသု ဧဝ သမ္ပဝင်္ကော ဩနတောတိ ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကော။ သုဝစော
ဟောတီတိ သုခေန ဝတ္တဗ္ဗော ဟောတိ သုခေန အနုသာသိတဗ္ဗော။
ခမောတိ ဂါဠေန ဖရသေန ကက္ခဠေန ဝုစ္စမာနော ခမတိ၊ န ကုပ္ပတိ။
ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ အနုသာသနိန္တိ ယထာ ဧကစ္စော ဩဝဒိယမာနော ဝါမတော
ဂဏှာတိ၊ ပဋိပ္ပရတိ ဝါ အသုဏန္တော ဝါ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ အကတွာ “ဩဝဒထ

ဘန္တေ အနုသာသထ၊ တုမှေသု အနောဝဒန္တေသု ကော အညော
ဩဝဒိဿတိ”တိ ပဒက္ခိဏံ ဂဏှာတိ။

ဥစ္စာဝစာနီတိ ဥစ္စာနိ စ အဝစာနိ စ။ ကိံကရဏီယာနီတိ ကိံ ကရော-
မီတိ ဧဝံ ဝတ္တာ ကတ္တဗ္ဗကမ္မာနိ။ တတ္ထ ဥစ္စကမ္မာနိ နာမ စိဝရဿ ကရဏံ
ရဇနံ စေတိယေ သုခာကမ္မံ ဥပေါသထာဂါရစေတိယဃရဗောဓိယဃရေသု
ကတ္တဗ္ဗန္တိ ဧဝမာဒိ။ အဝစကမ္မံ နာမ ပါဒဓောဝနမက္ခနာဒိဗုဒ္ဓကကမ္မံ။
တတြုပါယာယာတိ တတြုပဂမနိယာ။ အလံ ကာတုန္တိ ကာတုံ သမတ္ထော
ဟောတိ။ အလံ သံဝိဓာတုန္တိ ဝိစာရေတုံ သမတ္ထော ()”။

ဓမ္မေ အဿ ကာမော သိနေဟောတိ ဓမ္မကာမော၊ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ
ပိယာယတိတိ အတ္ထော။ ဝိယသမုဒါဟာရောတိ ပရသ္မိံ ကထေန္တေ သက္ကစ္စံ
သုဏှာတိ၊ သယဉ္စ ပရေသံ ဒေသေတုကာမော ဟောတိတိ အတ္ထော။ “အဘိ-
ဓမ္မေ အဘိဝိနယေ”တိ ဧတ္ထ ဓမ္မော အဘိဓမ္မော၊ ဝိနယော အဘိဝိနယောတိ
စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဓမ္မောတိ သုတ္တန္တပိဋကံ။ အဘိဓမ္မောတိ သတ္တ
ပကရဏာနိ။ ဝိနယောတိ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ။ အဘိဝိနယောတိ ခန္ဓကပရိဝါရာ။
အထ ဝါ သုတ္တန္တပိဋကမ္ပိ အဘိဓမ္မပိဋကမ္ပိ ဓမ္မော ဧဝ။ မဂ္ဂဖလာနိ အဘိ-
ဓမ္မော။ သကလံ ဝိနယပိဋကံ ဝိနယော။ ကိလေသဂူပသမကာရဏံ အဘိ-
ဝိနယော။ ဣတိ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ဧတ္ထ ဓမ္မေ အဘိဓမ္မေ ဝိနယေ အဘိဝိနယေ စ။
ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇောတိ ဗဟုလပါမောဇ္ဇော ဟောတိတိ အတ္ထော။

ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ကာရဏတ္ထေ ဘုမ္မံ၊ စတုဘူမက၊ ကုသလဓမ္မ-
ကာရဏာ၊ တေသံ အဓိဂမတ္တာယ အနိက္ခိတ္တဓုရော ဟောတိတိ အတ္ထော။

၃၄၆။ ကသိဏဒသကေ သကလဋ္ဌေန ကသိဏာနိ။ တဒါရမ္မဏာနံ ဓမ္မာနံ
ခေတ္တဋ္ဌေန ဝါ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝါ အာယတနာနိ။ ဥဒ္ဓန္တိ ဥပရိ ဂဂနတလာဘိမုခံ။
အဓောတိ ဟေဋ္ဌာ ဘူမိတလာဘိမုခံ။ တိရိယန္တိ ခေတ္တမဏ္ဍလမိဝ သမန္တာ
ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ။ ဧကစ္စော ဟိ ဥဒ္ဓမေဝ ကသိဏံ ဝဗ္ဗေတိ၊ ဧကစ္စော အဓော၊
ဧကစ္စော သမန္တတော။ တေန တေန ဝါ ကာရဏေန ဧဝံ ပသာရေတိ
အာလောကမိဝ ရူပဒဿနကာမော။ တေန ဝုတ္တံ “ပထဝီကသိဏမေကော
သဉ္ဇာနာတိ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယ”န္တိ။ အဒ္ဓယန္တိ ဣဒံ ပန ဧကဿ အည-
ဘာဝါနုပဂမနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဥဒကံ ပဝိဋ္ဌဿ သဗ္ဗဒိသာသု
ဥဒကမေဝ ဟောတိ၊ န အညံ၊ ဧဝမေဝ ပထဝီကသိဏံ ပထဝီကသိဏမေဝ

၁-(ပရေသံ ဒေသေတုကာမော ဟောတိတိ အတ္ထော) (သျှာ) ၂-စတုဘူမိက(သျှာ)

ဟောတိ၊ နတ္ထိ တဿ အညော ကသိဏသမ္ဘေဒေါတိ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။
 အပ္ပမာဏန္တိ ဣဒံ တဿ တဿ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန ဝုတ္တံ။ တဉ္စိ စေတသာ
 ဖရန္တော သကလမေဝ ဖရတိ၊ န “အယမဿ အာဒိ၊ ဣဒံ မဇ္ဈ”န္တိ
 ပမာဏံ ဂဏှာတိတိ။ ဝိညာဏကသိဏန္တိ စေတ္ထ ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသေ
 ပဝတ္တဝိညာဏံ။ တတ္ထ ကသိဏဝသေန ကသိဏုပ္ပါဒိမာကာသေ ကသိဏုပ္ပါဒိ-
 မာကာသဝသေန တတ္ထ ပဝတ္တဝိညာဏေ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယေန ပနေတာနိ ပထဝိကသိဏာ-
 ဒိနိ ဝိတ္တာရတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာနေဝ။

အကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ

၃၄၇။ ကမ္မပထေသု ကမ္မာနေဝ သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ ပထဘူတတ္တာ ကမ္မပထာ
 နာမ။ တေသု ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ မုသာဝါဒါဒယော စ
 စတ္တာရော ဗြဟ္မဇာလေ ဝိတ္တာရိတာ ဝေ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရောတိ ဧတ္ထ ပန
 ကာမေသုတိ မေထုနသမာစာရေသု မေထုနဝတ္ထု။ သု ဝါ။ မိစ္ဆာစာရောတိ
 ဧကန္တနိန္ဒိတော လာမကာစာရော။ လက္ခဏတော ပန အသဒ္ဓမ္မာမိပ္ပါယေန
 ကာယဒွါရပုဝတ္တာ အဂမနိယဋ္ဌာနဝိတိက္ကမစေတနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော။

တတ္ထ အဂမနိယဋ္ဌာနံ နာမ ပုရိသာနံ တာဝ မာတုရက္ခိတာ၊ ပိတုရက္ခိတာ၊
 မာတာပိတုရက္ခိတာ၊ ဘာတုရက္ခိတာ၊ ဘဂိနိရက္ခိတာ၊ ဉှတိရက္ခိတာ၊
 ဂေါတ္ထရက္ခိတာ၊ ဓမ္မရက္ခိတာ၊ သာရက္ခိတာ၊ သပရိဒဏှာတိ မာတုရက္ခိတာဒယော
 ဒသ။ ဓနက္ခိတာ၊ ဆန္ဒဝါသိနိ၊ ဘောဂဝါသိနိ၊ ပဋ္ဌဝါသိနိ၊ ဩဒပတ္တကိနိ၊
 ဩဘတစုမ္ပဋ္ဌာ၊ ဒါသိ စ ဘရိယာ စ၊ ကမ္မကာရိ စ ဘရိယာ စ၊ ဓောဟဋ္ဌာ၊
 မုဟုတ္တိကာတိ ဧတာ ဓနက္ခိတာဒယော ဒသာတိ ဝိသတိ။ ဣတ္ထိသု ပန ဒိန္နံ
 သာရက္ခိသပရိဒဏှာနံ ဒသန္တဉ္စ ဓနက္ခိတာဒိနန္တိ ဒွါဒသန္တ ဣတ္ထိနံ အညေ ပုရိသာ။
 ဣဒံ အဂမနိယဋ္ဌာနံ နာမ။ သော ပနေသ မိစ္ဆာစာရော သီလာဒိဂုဏရဟိတေ
 အဂမနိယဋ္ဌာနေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော။ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နေ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ
 စတ္တာရော သမ္ဘရာ အဂမနိယဝတ္ထု၊ တသ္မိံ သေဝနစိတ္တံ၊ သေဝနပ္ပယောဂေါ၊
 မဂ္ဂေနမဂ္ဂပ္ပုပ္ပါပတ္တိအဓိဝါသနန္တိ။ ဧကော ပယောဂေါ သာဟတ္ထိကော ဝေ။

အဘိဇ္ဈာယတိတိ အဘိဇ္ဈာ၊ ပရဘဏှာဘိမုဒိ ဟုတ္တာ တန္တိန္ဒတယ
 ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ သာ “အဟော ဝတ ဣဒံ မမဿာ”တိ ဧဝံ ပရဘဏှာ-
 ဘိဇ္ဈာယနလက္ခဏာ။ အဒိန္နာဒါနံ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။
 တဿာ ဒွေ သမ္ဘရာ ပရဘဏှံ၊ အတ္ထနော ပရိဏာမနဉ္စ။ ပရဘဏှဝတ္ထုကေ

ဟိ လောဘေ ဥပ္ပန္နေပိ န တာဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ ယာဝ “အဟောဝတိဒံ မမဿာ”တိ^၁ အတ္တနော န ပရိဏာမေတိ။

ဟိတသုခံ ဗျာပါဒယတိတိ ဗျာပါဒေါ။ သော ပရံ ဝိနာသယ မနောပဒေါသလက္ခဏော။ ဖရသဝါစာ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။ တဿ ဒွေ သတ္တရာ ပရသတ္တော စ၊ တဿ ဝိနာသစိန္တာ စ။ ပရသတ္တဝတ္ထုကေ ဟိ ကောဓေ ဥပ္ပန္နေပိ န တာဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ ယာဝ “အဟောဝတာယံ ဥစ္စိဇ္ဈေယျ ဝိနသေယျာ”တိ တဿ ဝိနာသံ န စိန္နေတိ။

ယထာဘူဝဂဟဏာဘာဝေန မိစ္ဆာ ပဿတိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ သာ “နတ္ထိဒိန္န”န္တိအာဒိနာ နယေန ဝိပရိတဒဿနလက္ခဏာ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။ အပိစ အနိယတာ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နိယတာ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿာ ဒွေ သတ္တရာ ဝတ္ထုနော စ ဂဟိတာကာရဝိပရိတတာ၊ ယထာ စ တံ ဂဏှာတိ၊ တထာဘာဝေန တဿူပဋ္ဌာနန္တိ။

ဣမေသံ ပန ဒသန္တံ အကုသလကမ္မပထာနံ ဓမ္မတော ကောဋ္ဌာသတော အာရမ္မဏတော ဝေဒနာတော မူလတောတိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ဓမ္မတောတိ ဧတေသု ဟိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ စေတနာဓမ္မာဝဟောန္တိ။ အဘိဇ္ဈာဒယော တယော စေတနာသမ္ပယုတ္တာ။

ကောဋ္ဌာသတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စာတိ ဣမေ အဋ္ဌကမ္မပထာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ နော မူလာနိ။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါ ကမ္မပထာ စေဝ မူလာနိ စ။ အဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ ပတွာ လောဘော အကုသလမူလံ ဟောတိ။ ဗျာပါဒေါ ဒေါသော အကုသလမူလံ ဟောတိ။

အာရမ္မဏတောတိ ပါဏာတိပါတော ဇီဝိတိန္ဒြိယာရမ္မဏတော သင်္ခါရာရမ္မဏော ဟောတိ။ အဒိန္နာဒါနံ သတ္တာရမ္မဏံ ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏံ ဝါ၊ မိစ္ဆာစာရော ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝသေန သင်္ခါရာရမ္မဏော။ “သတ္တာရမ္မဏော”တိပိ ဧကေ။ မုသာဝါဒေါ သတ္တာရမ္မဏော ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏော ဝါ။ တထာ ဝိသုဏဝါစာ။ ဖရသဝါစာ သတ္တာရမ္မဏာဝ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေန သတ္တာရမ္မဏော ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏော ဝါ။ တထာ အဘိဇ္ဈာ။ ဗျာပါဒေါ သတ္တာရမ္မဏောဝ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တေဘူမကဓမ္မဝသေန သင်္ခါရာရမ္မဏာ။

၁-အဟော ဝတ ယံ ပရဿ မမဿာတိ (က)

ဝေဒနာတောတိ ပါဏာတိပါတော ဒုက္ခဝေဒနော ဟောတိ။ ကိဉ္ဇာပိ ဟိ ရာဇာနော စောရံ ဒိသ္မာ ဟသမာနာပိ “ဂစ္ဆထ နံ ဃာတေထာ”တိ ဝဒန္တိ၊ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ ပန ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တာဝ ဟောတိ။ အဒိန္နာဒါနံ တိဝေဒနံ။ မိစ္ဆာစာရော သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန ဒွိဝေဒနော။ သန္နိဋ္ဌာပကစိတ္တေ ပန မဇ္ဈတ္တဝေဒနော န ဟောတိ။ မုသာဝါဒေါ တိဝေဒနော။ တထာ ပိသုဏဝါစာ။ ဖရုသဝါစာ ဒုက္ခဝေဒနာ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ တိဝေဒနော။ အဘိဇ္ဈာ သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန ဒွိဝေဒနာ။ တထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဗျာပါဒေါ ဒုက္ခဝေဒနော။

မူလတောတိ ပါဏာတိပါတော ဒေါသမောဟဝသေန ဒွိမူလကော ဟောတိ။ အဒိန္နာဒါနံ ဒေါသမောဟဝသေန ဝါ လောဘမောဟဝသေန ဝါ။ မိစ္ဆာစာရော လောဘမောဟဝသေန။ မုသာဝါဒေါ ဒေါသမောဟဝသေန ဝါ လောဘမောဟဝသေန ဝါ။ တထာ ပိသုဏဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါ စ။ ဖရုသဝါစာ ဒေါသမောဟဝသေန။ အဘိဇ္ဈာ မောဟဝသေန ဧကမူလာ။ တထာ ဗျာပါဒေါ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လောဘမောဟဝသေန ဒွိမူလာတိ။

ကုသလကမ္မပထဒသကဝဏ္ဏနာ

ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီအာဒိနိ သမာဒါနသမ္ပတ္တသမုစ္ဆေဒဝိရတိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဓမ္မတော ပန ဧတေသုပိ ပဋိပင်္ဂါယာ သတ္တ စေတနာပိ ဝတ္တန္တိ ဝိရတိယောပိ။ အန္တေ တယော စေတနာသမ္ပယုတ္တာဝ။

ကောဋ္ဌာသတောတိ ပဋိပင်္ဂါယာ သတ္တ ကမ္မပထာ ဧဝ၊ နော မူလာနိ။ အန္တေ တယော ကမ္မပထာ စေဝ မူလာနိ စ။ အနဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ ပတွာ အလောဘော ကုသလမူလံ ဟောတိ။ အဗျာပါဒေါ အဒေါသော ကုသလမူလံ။ သမ္ပာဒိဋ္ဌိ အမောဟော ကုသလမူလံ။

အာရမ္မဏတောတိ ပါဏာတိပါတာဒိနိ အာရမ္မဏာနေဝ ဧတေသံ အာရမ္မဏာနိ။ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗတောယေဝ ဟိ ဝေရမဏီ နာမ^၁ ဟောတိ။ ယထာ ပန နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော အရိယမဂ္ဂေါ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ ဧဝံ ဇိဝိတိဋ္ဌိယာဒိ- အာရမ္မဏာပေတေ ကမ္မပထာ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ဒုဿီလျာနိ ပဇဟန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-သာ ဝေရမဏီ နာမ (သျှာ) ဝိရတိ ဝေရမဏီ နာမ (?)

ဝေဒနာတောတိ သဗ္ဗေ သုခဝေဒနာ ဟောန္တိ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ဝါ။ ကုသလံ ပတွာ ဟိ ဒုက္ခဝေဒနာ နာမ နတ္ထိ။

မူလတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဝိရမန္တဿ အလောဘအဒေါသအမောဟဝသေန တိမူလာနိ ဟောန္တိ၊ ဉာဏဝိပုယုတ္တ- စိတ္တေန ဝိရမန္တဿ ဒွိမူလာနိ။ အနဘိဇ္ဈာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဝိရမန္တဿ ဒွိမူလာ၊ ဉာဏဝိပုယုတ္တစိတ္တေန ဧကမူလာ။ အလောဘော ပန အတ္တနာဝ အတ္တနော မူလံ န ဟောတိ။ အဗျာပါဒေပိ ဒေသေ နယော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အလောဘာဒေါသဝသေန ဒွိမူလာ ဧဝါတိ။

အရိယဝါသဒသကဝဏ္ဏနာ

၃၄၈။ အရိယဝါသတိ အရိယာ ဧဝ ဝသိံသု ဝသန္တိ ဝသိဿန္တိ ဧတေ- သူတိ အရိယဝါသာ။ ပဉ္စင်္ဂဝိပုဟိနောတိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ ဝိပုယုတ္တောဝ ဟုတွာ ဒိဏာသဝေါ အဝသိ ဝသတိ ဝသိဿတိတိ တသ္မာ အယံ ပဉ္စင်္ဂ- ဝိပုဟိနတာ၊ အရိယဿံ ဝါသတ္တာ အရိယဝါသောတိ ဝုတ္တော။ ဒေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ဧဝံ ခေါ အာရုသော ဘိက္ခု၊ ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတော ဟောတိတိ ဆဋ္ဌင်္ဂ- ပေက္ခာယ သမန္ဓာဂတော ဟောတိ။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ နာမ ကေတိ? ဉာဏာ- ဒယော။ “ဉာဏ”န္တိ ဝုတ္တေ ကိရိယတော စတ္တာရိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ “သတတဝိဟာရော”တိ ဝုတ္တေ အဋ္ဌ မဟာစိတ္တာနိ။ “ရဇ္ဇနဒုဿန နတ္ထိ”တိ ဝုတ္တေ ဒသ စိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ သောမနဿံ အာသေဝနဝသေန လဗ္ဘတိ။

သတာရက္ခေန စေတသတိ ဒိဏာသဝဿ ဟိ တိသု ဒွါရေသု သဗ္ဗကာလံ သတိ အာရက္ခကိစ္စံ သာဓေတိ။ တေနေဝဿ “စရတော စ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ”တိ ဝုစ္စတိ။

ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနန္တိ ဗဟူနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧတ္ထ စ သမဏာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇုပဂတာ။ ဗြာဟ္မဏာတိ ဘောဝါဒိနော။ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနီတိ ဗဟူနိ ပါဠေက္ကသစ္စာနိ၊ ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စံ၊ ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စန္တိ ဧဝံ ပါဠိယေက္ကံ ဂဟိတာနိ ဗဟူနိ သစ္စာနီတိ အတ္ထော။ နုန္ဒာနီတိ နိဟတာနိ။ ပဏုန္ဒာနီတိ သုဠု နိဟတာနိ။ စတ္တာနီတိ ဝိဿဋ္ဌာနိ။ ဝန္တာနီတိ ဝမိတာနိ။ ဗုတ္တာနီတိ

ဆိန္ဒုဗန္ဓနာနိ ကတာနိ။ ပဟိနာနိတိ ပဇဟိတာနိ။ ပဋိနိဿဋ္ဌာနိတိ ယထာ န ပုန စိတ္တံ အာရုဟန္တိ၊ ဧဝံ ပဋိနိဿဋ္ဌိတာနိ။ သဗ္ဗာနေဝ တာနိ ဂဟိတဂ္ဂဟဏဿ ဝိဿဋ္ဌဘာဝဝေဝစနာနိ။

သမဝယသဋ္ဌေသနောတိ ဧတ္ထ အဝယာတိ အနူနာ၊ သဋ္ဌာတိ ဝိဿဋ္ဌာ၊ သမ္မာ အဝယာ သဋ္ဌာ သေနာ အဿာတိ သမဝယသဋ္ဌေသနော၊ သမ္မာ ဝိဿဋ္ဌသဗ္ဗသေနောတိ အတ္ထော။ ရာဂါ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိအာဒိဟိ မဂ္ဂဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ ကထိတာ။

ရာဂေါ မေ ပဟိနောတိအာဒိဟိ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဖလံ ကထိတံ။

အသေက္ခမ္ပဒသကဝဏ္ဏနာ

အသေက္ခာ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိအာဒယော သဗ္ဗေပိ ဖလသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဧဝ။ ဧတ္ထ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဉာဏန္တိ ဒွိသု ဌာနေသု ပညာဝ ကထိတာ။ သမ္မာဝိမုတ္တိတိ ဣမိနာ ပဒေန ဝုတ္တာဝသေသာ ဖလသမာပတ္တိဓမ္မာ သင်္ဂဟိ- တာတိ ဝေဒိတဗျာ။

“ဣမေ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဆန္ဒံ ဒသကာနံ ဝသေန သမသဋ္ဌိ ပဉ္စေ ကထေန္တော ထေရော သာမဂ္ဂိရသံ ဒသေသိတိ။

ဒသကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စသမောဓာနဝဏ္ဏနာ

၃၄၉။ ဣဓ ပန ဌတ္တာ ပဉ္စာ သမောဓာနေတဗျာ။ ဣမသ္မိံ ဟိ သုတ္တေ ဧကကဝသေန ဒွေ ပဉ္စာ ကထိတာ။ ဒုကဝသေန သတ္တတိ။ တိကဝသေန အသိတိသတံ။ စတုက္ကဝသေန ဒွေသတာနိ။ ပဉ္စကဝသေန တိံသသတံ။ ဆက္ကဝသေန ဗာတ္ထိံသသတံ။ သတ္တကဝသေန အဋ္ဌနဝုတိ။ အဋ္ဌကဝသေန အဋ္ဌာသိတိ။ နဝကဝသေန စတုပဏ္ဏာသ။ ဒသကဝသေန သမသဋ္ဌိတိ ဧဝံ သဟဿံ စုဒ္ဒသ ပဉ္စာ ကထိတာ။

ဣမဂ္ဂိ သုတ္တန္တံ ဌပေတွာ တေပိဋကေ ပုဒ္ဒဝစနေ အညော သုတ္တန္တော ဧဝံ ဗဟုပဉ္စပဋိမဏ္ဍိတော နတ္ထိ။ ဘဂဝါ ဣမံ သုတ္တန္တံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ

သကလံ သုတွာ စိန္တေသိ “ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တော ဗုဒ္ဓဗလံ ဒီပေတွာ အပ္ပုဋ္ဌိဝတ္တိယံ သီဟနာဒံ နဒတိ။ သာဝကဘာသိတောတိ ဝုတ္တေ ဩကပ္ပနာ န ဟောတိ၊ ဇိနဘာသိတောတိ ဝုတ္တေ ဟောတိ၊ တဿွာ ဇိနဘာသိတံ ကတွာ ဒေဝမနုဿာနံ ဩကပ္ပနံ ဣမသ္မိံ သုတ္တန္တေ ဥပ္ပါဒေဿာမီ”တိ။ တတော ဝုဋ္ဌာယ သာဓုကာရံ အဒါသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ၊ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ သာဓု ခေါ တံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနံ သင်္ဂီတိပရိယာယံ အဘာသိ”တိ။

တတ္ထ သင်္ဂီတိပရိယာယန္တိ သာမဂ္ဂိယာ ကာရဏံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “သာဓု ခေါ တံ သာရိပုတ္တ မမ သဗ္ဗညုတညာဏေန သံသန္ဓိတွာ ဘိက္ခုနံ သာမဂ္ဂိရသံ” အဘာသိ”တိ။ သမနုဗျော သတ္တာ အဟောသီတိ အနုမောဒ-နေန သမနုဗျော အဟောသိ။ ဧတ္ထကေန အယံ သုတ္တန္တော ဇိနဘာသိတော နာမ ဇာတော။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ဣမံ သုတ္တန္တံ မနသိကရောန္တာ တေ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပါပုဏိံ သူတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ

သင်္ဂီတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဒသုတ္တရသုတ္တံ

၃၅၀။ ဧဝံ မေ သူတန္တိ ဒသုတ္တရသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ—
 အာရုသော ဘိက္ခုဝေတိ သာဝကာနံ အာလပနမေတံ။ ဗုဒ္ဓါ ဟိ ပရိသံ
 အာမန္တယမာနာ ဘိက္ခုဝေတိ ဝဒန္တိ။ သာဝကာ သတ္ထာရံ ဥစ္စဋ္ဌာနေ ဌပေဿာ-
 မာတိ သတ္ထု အာလပနေန အနာလပိတွာ အာရုသောတိ အာလပန္တိ။ တေ
 ဘိက္ခုတိ တေ ဓမ္မသေနာပတိံ ပရိဝါရေတွာ နိဿိန္ဒာ ဘိက္ခု။ ကေ ပန တေ
 ဘိက္ခုတိ။ အနိဗဒ္ဓဝါသာ ဒိသာဂမနိယာ ဘိက္ခု။ ဗုဒ္ဓကာလေ ဒွေ ဝါရေ
 ဘိက္ခု သန္နိပတန္တိ ဥပကဋ္ဌဝဿူပနာယိကကာလေ စ ပဝါရဏကာလေ
 စ။ ဥပကဋ္ဌဝဿူပနာယိကာယ ဒသပိ ဝိသတိပိ တိံသမ္ဗိ စတ္တာလီသမ္ဗိ
 ပညာသမ္ဗိ ဘိက္ခု ဝဂ္ဂါ ဝဂ္ဂါ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာယ အာဂစ္ဆန္တိ။ ဘဂဝါ တေဟိ သဒ္ဓိံ
 သမ္မောဒိတွာ ကဿာ ဘိက္ခုဝေ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဝိစရထာတိ
 ပုစ္ဆတိ။ အထ တေ “ဘဂဝါ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထံ အာဂတမှ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ နော ဒေထာ”တိ
 ယာစန္တိ။

သတ္ထာ တေသံ စရိယဝသေန ရာဂစရိတဿ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ ဒေတိ။
 ဒေါသစရိတဿ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ။ မောဟစရိတဿ ဥဒ္ဓေသော ပရိပုစ္ဆာ
 ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ ဣဒံ တုယံ သပ္ပါယန္တိ
 အာစိက္ခတိ။ ဝိတက္ကစရိတဿ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ ဒေတိ။ သဒ္ဓါစရိတဿ
 ပသာဒနိယသုတ္တန္တေ ဗုဒ္ဓသုဗောဓိံ ဓမ္မသုဓမ္မတံ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိဉ္စ ပကာ-
 သေတိ။ ဣဏစရိတဿ အနိစ္စတာဒိပဋိသံယုတ္တေ ဂမ္ဘိရေ သုတ္တန္တေ ကထေတိ။
 တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သစေ သပ္ပါယံ ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ ဝသန္တိ။ နော စေ
 ဟောတိ၊ သပ္ပါယံ သေနာသနံ ပုစ္ဆိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ တေ တတ္ထ ဝသန္တာ
 တေမာသိကံ ပဋိပဒံ ဂဟေတွာ ဃဇ္ဇေတွာ ဝါယမန္တာ သောတာပန္နာပိ
 ဟောန္တိ သကဒါဂါမိနောပိ အနာဂါမိနောပိ အရဟန္တာပိ။

တတော ပုတ္တဝဿာ ပဝါရေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တာ “ဘဂဝါ အဟံ
 တုမှာကံ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တော။ ပ။
 အဟံ အဂ္ဂဖလံ အရဟတ္တ”န္တိ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ အာရောစေန္တိ။ တတ္ထ ဣမေ ဘိက္ခု။
 ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ အာဂတာ။ ဧဝံ အာဂန္တာ ဂစ္ဆန္တေ ပန

ဘိက္ခု ဘဂဝါ အဂ္ဂသာဝကာနံ သန္တိကံ ပေသေတိ၊ ယထာဟ “အပလောကေထ ပန ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ”တိ။ ဘိက္ခု စ ဝဒန္တိ “ကိံ န ခေါ မယံ ဘန္တေ အပလောကေမ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ”တိ။ အထ နေ ဘဂဝါ တေသံ ဒဿနေ ဥယျောဇေသိ။ “သေဝထ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ၊ ဘဇထ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ။ ပဏ္ဍိတာ ဘိက္ခု အနုဂ္ဂါဟကာ သဗြဟ္မစာရိနံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဇနေတာ ဧဝံ သာရိပုတ္တော။ သေယျထာပိ ဇာတဿ အာပါဒေတာ ဧဝံ မောဂ္ဂလ္လာနော။ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ သောတာပတ္တိဖလေ ဝိနေတိ၊ မောဂ္ဂလ္လာနော ဥတ္တမတ္ထေ”တိ ၂။

တဒါပိ ဘဂဝါ ဣမေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ တေသံ ဘိက္ခုနံ အာသယံ ဥပပရိက္ခန္တော “ဣမေ ဘိက္ခု သာဝကဝိနေယျာ”တိ အဒ္ဓဿ။ သာဝကဝိနေယျာ နာမ ယေ ဗုဒ္ဓါနဗ္ဗိ ဓမ္မဒေသနာယ ဗုဒ္ဓန္တိ သာဝကာနဗ္ဗိ။ ဗုဒ္ဓဝိနေယျာ ပန သာဝကာ ဗောဓေတုံ န သက္ကောန္တိ။ သာဝကဝိနေယျဘာဝံ ပန ဧတေသံ ဥတွာ ကတရဿ ဘိက္ခုနော ဒေသနာယ ဗုဒ္ဓိဿန္တိတိ ဩလောကေန္တော သာရိပုတ္တဿာတိ ဒိဿာ ထေရဿ သန္တိကံ ပေသေသိ။ ထေရော တေ ဘိက္ခု ပုစ္ဆိ “သတ္ထု သန္တိကံ ဂတတ္ထ အာဝုသော”တိ။ “အာမ ဂတမှ သတ္တာရာ ပန အမေ တုမှာကံ သန္တိကံ ပေသိတာ”တိ။ တတော ထေရော “ဣမေ ဘိက္ခု မယံ ဒေသနာယ ဗုဒ္ဓိဿန္တိ၊ ကိဒိသိ န ခေါ တေသံ ဒေသနာ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေန္တော “ဣမေ ဘိက္ခု သမဂ္ဂါရာမာ၊ သာမဂ္ဂိရသဿ ဒိပိကာ နေသံ ဒေသနာ ဝဇ္ဇတိ”တိ သန္တိဋ္ဌာနံ ကတွာ တထာရူပံ ဒေသနံ ဒေသေတုကာမော ဒသုတ္တရံ ပဝက္ခာမီတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒသဓာ မာတိကံ? ဌပေတွာ ဝိဘတ္တောတိ ဒသုတ္တရော၊ ဧကကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒသကာ ဂတောတိပိ ဒသုတ္တရော၊ ဧကေကသ္မိံ ပဗ္ဗေ ဒသ ဒသ ပဉ္စာ ဝိသေသိတာတိပိ ဒသုတ္တရော၊ တံ ဒသုတ္တရံ။ ပဝက္ခာမီတိ ကထေဿာမိ။ ဓမ္မန္တိ သုတ္တံ။ နိဗ္ဗာန-ပတ္တိယာတိ နိဗ္ဗာနပဋိလာဘတ္တာယ။ ဒုက္ခဿန္တ ကိရိယာယာတိ သကလဿ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ ပရိယန္တကရဏတ္ထံ။ သဗ္ဗဂန္ထပုမောစနန္တိ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထာဒိနံ သဗ္ဗဂန္ထာနံ ပမောစနံ။

ဣတိ ထေရော ဒေသနံ ဥစ္စံ ကရောန္တော ဘိက္ခုနံ တတ္ထ ပေမံ ဇနေန္တော ဧဝမေတံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏ္ဏိတဗ္ဗံ ဓာရေတဗ္ဗံ ဝါစေတဗ္ဗံ မညိဿန္တိတိ စတူဟိ ပဒေဟိ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ။ “ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ”တိ-အာဒိနာ နယေန တေသံ တေသံ သုတ္တာနံ ဘဂဝါ ဝိယ။

၁-သံ ၂-၅-ပိဋကံ၊ ၂-မ ၃-၂၉၁-ပိဋကံ၊ ၃-ဒသ ဒသ မာတိကာ (သိ၊ သျာ)

ကေမဗ္ဗဝဏ္ဏနာ

- ၃၅၁။ (က) တတ္ထ ဗဟုကာရောတိ ဗဟူပကာရော။
- (ခ) ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဝဓေတဗ္ဗော။
- (ဂ) ပရိညေယျောတိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနိတဗ္ဗော။
- (ဃ) ပဟာတဗ္ဗောတိ ပဟာနာနုပဿနာယ ပဇဟိတဗ္ဗော။
- (င) ဟာနဘာဂိယောတိ အပါယဂါမိပရိဟာနာယ သံဝတ္တန-
ကော။
- (စ) ဝိသေသဘာဂိယောတိ ဝိသေသဂါမိဝိသေသာယ သံဝတ္တန-
ကော။
- (ဆ) ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဇောတိ ဒုပ္ပစ္စက္ခကရော။
- (ဇ) ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗောတိ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗော။
- (ဈ) အဘိညေယျောတိ ဣတပရိညာယ အဘိဇာနိတဗ္ဗော။
- (ည) သန္တိကာတဗ္ဗောတိ ပစ္စက္ခံ ကာတဗ္ဗော။

ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ မာတိကာသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ အာယသ္မာသာရိပုတ္တော ယထာ နာမ ဒက္ခော ဝေဠုကာရော သမ္ပဒိဘူတံ ဝေဠု ဆေတွာ နိဂ္ဂဏ္ဏိံ ကတွာ ဒသဓာ ခဏ္ဍေ ကတွာ^၁ ကေမေကံ ခဏ္ဍံ ဟိရံ ဟိရံ^၂ ကရောန္တော ဖာလေတိ၊ ဧဝမေဝ တေသံ ဘိက္ခူနံ သပ္ပာယ် ဒေသနံ ဥပပရိက္ခိတွာ ဒသဓာ မာတိကံ ဌပေက္ခာ ဧကေကကောဌာသေ ဧကေကပဒံ ဝိဘဇန္တော “ကတမော ဧကော ဓမ္မော ဗဟုကာရော အပ္ပမာဒေါ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ” တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနံ ဝိတ္တာရေတုံ အာရဒ္ဓေါ။

တတ္ထ အပ္ပမာဒေါ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ သဗ္ဗတ္ထကံ ဥပကာရကံ အပ္ပမာဒံ ကထေသိ။ အယဉ္စိ အပ္ပမာဒေါ နာမ သီလပူရဏေ၊^၃ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ ဘောဇနေ မတ္တညုတာယ၊ ဇာဂရိယာနယောဂေ၊ သတ္တသု သဒ္ဓမ္မေသု၊ ဝိပဿနာဂမ္ဘိ ဂဏှာပနေ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဒိသု၊ သီလက္ခန္ဓာဒိပဇ္ဇမဗ္ဗက္ခန္ဓေသု၊ ဌာနာဌာနေသု၊ မဟာဝိဟာရသမာပတ္တိယံ၊ အရိယသစ္စေသု၊ သတိပဋ္ဌာနာဒိသု ဗောဓိပက္ခိ-
ယေသု၊ ဝိပဿနာဉာဏာဒိသု အဋ္ဌသု ဝိဇ္ဇာသုတိ သဗ္ဗေသု အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလေသု ဓမ္မေသု ဗဟူပကာရော။

၁-ခဏ္ဍေတွာ (သျှာ၊ က) ၂-ဟိရံ ဟိရံ (သျှာ) ဟိရဟိရံ (သီ) ၃-သီလသံဝရေ (က)

တေနေဝ နံ ဘဂဝါ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အပဒါ ဝါ။ပ။ တထာဂတော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေတေ အပ္ပမာဒမူလကာ အပ္ပမာဒသမောသရဏာ၊ အပ္ပမာဒေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ဟတ္ထိ- ပဒါဒိဟိ ဩပမ္မေဟိ ဩပမေန္တော သံယုတ္တနိကာယေ အပ္ပမာဒဝဂ္ဂေ နာနပ္ပ- ကာရံ ထောမေတိ။ တံ သဗ္ဗံ ဧကပဒေနေဝ သင်္ဂဟေတွာ ထေရော အပ္ပမာဒေါ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ အာဟ။ ဓမ္မပဒေ အပ္ပမာဒဝဂ္ဂေနာပိဿ ဗဟူ- ပကာရတာ ဒီပေတဗ္ဗာ။ အသောကဝတ္ထုနာပိ ဒီပေတဗ္ဗာ—

- (က) အသောကရာဇာ ဟိ နိဂြောဓသာမဏေရဿ “အပ္ပမာဒေါ အမတ- ပဒ”န္တိ ဂါထံ သုတွာ ဧဝ “တိဋ္ဌ တာတ၊ မယံ တယာ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ကထိတ”န္တိ သာမဏေရေ ပသီဒိတွာ စတုရာသီတိဝိဟာရ- သဟဿာနိ ကာရေသိ။ ဣတိ ထာမသမ္ပန္နေန ဘိက္ခုနာ အပ္ပမာဒဿ ဗဟူပကာရတာ တိဟိ ပိဋကေဟိ ဒီပေတွာ ကထေတဗ္ဗာ။ ယံကိဉ္စိ သုတ္တံ ဝါ ဂါထံ ဝါ အပ္ပမာဒဒီပနတ္ထံ အာဟရန္တော “အဋ္ဌာနေ ဌတွာ အာဟရသိ၊ အတိတ္ထေန ပက္ခန္တော”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ဓမ္မ- ကထိကဿေဝေတ္ထ ထာမော စ ဗလဉ္စ ပမာဏံ။
- (ခ) ကာယဂတသတိတိ အာနာပါနံ စတုဗ္ဗရိယာပထော သတိသမ္ပဇညံ ဒုတ္တိံသာကာရော စတုဓာတုဝဝတ္တာနံ ဒသ အသုဘာ နဝ သိဝထိကာ စုဏ္ဏိကမနသိကာရော ကေသာဒိသု စတ္တာရိ ရူပဇ္ဈာ- နာနိတိ ဧတ္ထ ဥပ္ပန္နသတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ သင်္ဂတသဟဂတာတိ ဌပေတွာ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ အညတ္ထ သာတသဟဂတာ ဟောတိ သုခသမ္ပယုတ္တာ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။
- (ဂ) သာသဝေါ ဥပါဒါနိယောတိ အာသဝါနဉ္စေ ဥပါဒါနာနဉ္စ ပစ္စယဘူတော။ ဣတိ တေဘူမကဓမ္မမေဝ နိယမေတိ။
- (ဃ) အသ္မိမာနောတိ ရူပါဒိသု အသ္မိတိ မာနော။
- (င) အယောနိသော မနသိကာရောတိ အနိစ္စေ နိစ္စန္တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္ထော ဥပ္ပထမနသိကာရော။
- (စ) ဝိပရိယာယေန ယောနိသော မနသိကာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-သံ ၃-၃၈-ပိဋကေ။

- (ဆ) အာနန္တရိကော စေတောသမာဓိတိ အညတ္တ မဂ္ဂါနန္တရံ ဖလံ အာနန္တရိကော စေတောသမာဓိ နာမ။ ဣဓ ပန ဝိပဿနာနန္တရော မဂ္ဂေါ ဝိပဿနာယ ဝါ အနန္တရတ္တာ အတ္တနော ဝါ အနန္တရံ ဖလဒါယကတ္တာ အာနန္တရိကော စေတောသမာဓိတိ အဓိပ္ပေတော။
- (ဇ) အကုပ္ပံ ဉာဏန္တိ အညတ္တ ဖလပညာ အကုပ္ပဉာဏံ နာမ။ ဣဓ ပစ္စဝေက္ခဏပညာ အဓိပ္ပေတော။
- (ဈ) အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ။ အယံ ဧကော ဓမ္မောတိ ယေန ပစ္စယေန တိဋ္ဌန္တိ၊ အယံ ဧကော ဓမ္မော ဉာတပရိညာယ အဘိညေယျော။
- (ည) အကုပ္ပါ စေတောဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ။

ဣမသ္မိံ ဝါရေ အဘိညာယ ဉာတပရိညာ ကထိတာ။ ပရိညာယ တိရဏ-
ပရိညာ။ ပဟာတဗ္ဗသန္တိကာတဗ္ဗေဟိ ပဟာနပရိညာ။ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဇောတိ ဧတ္ထ ပန
မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သန္တိကာတဗ္ဗောတိ ဖလံ ကထိတံ၊ မဂ္ဂေါ ဧကသ္မိံယေဝ
ပဒေ လဗ္ဘတိ။ ဖလံ ပန အနေကေသုပိ လဗ္ဘတိယေဝ။

ဘူတာတိ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာ။ တန္တောတိ ယာထာဝါ။ တထာတိ
ယထာ ဝုတ္တာ တထာသဘာဝါ။ အဝိတထာတိ ယထာ ဝုတ္တာ န တထာ န
ဟောန္တိ။ အနညထာတိ ဝုတ္တပ္ပကာရတော န အညထာ။ သမ္မာ တထာဂတေန
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ တထာဂတေန ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိဿိဒိတွာ ဟေတုနာ
ကာရဏေန သယမေဝ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ ဉာတာ ဝိဒိတာ သန္တိကတာ။ ဣမိနာ
ထေရော “ဣမေ ဓမ္မာ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အဟံ ပန တုမှာကံ
ရညော လေခဝါစကသဒိသော”တိ ဇိနသုတ္တံ ဒဿေန္တော ဩကပ္ပနံ ဇနေသိ။

ဧကဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွေဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၂။ (က) ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဗဟုကာရာတိ ဣမေ ဒွေ သတိသမ္ဗုဇညာ ဓမ္မာ
သီလပူရဏာဒိသု အပ္ပမာဒေါ ဝိယ သဗ္ဗတ္ထ ဥပကာရကာ
ဟိတာဝဟာ။

- (ခ) သမထော စ ဝိပဿနာ စာတိ ဣမေ ဒွေ သင်္ဂီတိသုတ္တေ လောကိယလောကုတ္တရာ ကထိတာ။ ဣမသ္မိံ ဒသုတ္တရသုတ္တေ ပုဗ္ဗဘာဂါ ကထိတာ။
- (ဆ) သတ္တာနံ သံကိလေသာယ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ အယောနိသော မနသိကာရော ဟေတု စေဝ ပစ္စယော စ သတ္တာနံ သံကိလေသာယ၊ ယောနိသော မနသိကာရော ဝိသုဒ္ဓိယာ။ တထာ ဒေါဝစဿတာ ပါပမိတ္တတာ သံကိလေသာယ၊ သောဝစဿတာ ကလျာဏမိတ္တတာ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ တထာ တိဏိ အကုသလမူလာနိ တိဏိ ကုသလမူလာနိ။ စတ္တာရော ယောဂါ စတ္တာရော ဝိသံယောဂါ။ ပဉ္စ စေတောဒိလာ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ ဆ အဂါရဝါ ဆ ဂါရဝါ။ သတ္တ အသဒ္ဓမ္မာ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ။ အဋ္ဌ ကုသိတဝတ္ထုနိ အဋ္ဌ အာရမ္မဝတ္ထုနိ။ နဝ အာဃာတဝတ္ထုနိ နဝ အာဃာတပုဂ္ဂိုလိနယာ။ ဒသ အကုသလကမ္မပထာ ဒသ ကုသလကမ္မပထာတိ ဧဝံ ပဘောဒါ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဒုပုဂ္ဂိုလိဇ္ဈာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
- (ဈ) သင်္ခတာ ဓာတူတိ ပစ္စယေဟိ ကတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ အသင်္ခတာ ဓာတူတိ ပစ္စယေဟိ အကတံ နိဗ္ဗာနံ။
- (ဉ) ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စာတိ ဧတ္ထ ဝိဇ္ဇာတိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ။ ဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလံ။

ဣမသ္မိံ ဝါရေ အဘိညာဒိနိ ဧကကသဒိသာနေဝ၊ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗပဒေ ပန မဂ္ဂေါ ကထိတော၊ သန္တိကာတဗ္ဗပဒေ ဖလံ။

ဒွေဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဤယောဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၃။ (ဆ) ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္ပန္တိ ဧတ္ထ နေက္ခမ္ပန္တိ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ အမိပ္ပေတော။ သော ဟိ သဗ္ဗသော ကာမာနံ နိဿရဏံ။ ရူပါနံ နိဿရဏံ ယဒိဒံ အာရုပ္ပန္တိ ဧတ္ထ အာရုပ္ပေပိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပုန ဥပ္ပတ္တိနိဝါရဏတော သဗ္ဗသော ရူပါနံ နိဿရဏံ နာမ။ နိရောဓေ ဤဿ နိဿရဏန္တိ ဣဝ အရဟတ္တဖလံ

နိရောဓောတိ အဓိပ္ပေတံ။ အရဟတ္တဖလေန ဟိ နိဗ္ဗာနေ ဒိဋ္ဌေ ပုန အာယတိံ သဗ္ဗသင်္ခါရာ န ဟောန္တိတိ အရဟတ္တံ သင်္ခတနိရောဓဿိ^၁ ပစ္စယတ္တာ နိရောဓောတိ ဝုတ္တံ။

(ဇ) အတိတံသေ ဉာဏန္တိ အတိတံသာရမ္ဗဏံ ဉာဏံ၊ ဣတရေသုပိ ဒေသေ နယော။

ဣမသ္မိမ္ပိ ဝါရေ အဘိညာဒယော ဧကကသဒိသာဝ။ ဒုပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈပဒေ ပန မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သစ္စိကာတဗ္ဗေ ဖလံ။

တယောဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စက္ကာရောဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၄။ (က) စက္ကာရိ စက္ကာနိတိ ဧတ္ထ စက္ကံ နာမ ဒါရုစက္ကံ၊ ရတနစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဣရိယာပထစက္ကံ၊ သမ္ပတ္တိစက္ကန္တိ ပဉ္စဝိဓံ။ တတ္ထ “ယံ ပနိဒံ သမ္မ ရထကာရ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ ဆာရတ္ထုနေဟိ”တိ၂ ဣဒံ ဒါရုစက္ကံ။ “ပိတရာ ပဝတ္တိတံ စက္ကံ အနုပ္ပဝတ္ထေတိ”တိ၃ ဣဒံ ရတနစက္ကံ။ “ပဝတ္တိတံ စက္ကံ”န္တိ ၄ ဣဒံ ဓမ္မစက္ကံ။ “စတုစက္ကံ နဝဒ္ဓါရ”န္တိ၅ ဣဒံ ဣရိယာပထစက္ကံ။ “စက္ကာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ စက္ကာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတာနံ ဒေဝမနုဿာနံ စတုစက္ကံ ပဝတ္တိတိ”တိ၆ ဣဒံ သမ္ပတ္တိစက္ကံ။ ဣဓာပိ ဧတဒေဝ အဓိပ္ပေတံ။

ပတိရူပဒေသဝါသောတိ ယတ္ထ စတသော ပရိသာ သန္ဓိဿန္တိ၊ ဧဝရူပေ အနုစ္စဝိကေ ဒေသေ ဝါသော။ သပ္ပုရိသုပနိဿယောတိ ဗုဒ္ဓါဒိနံ သပ္ပုရိသာနံ အဝဿယနံ^၇ သေဝနံ ဘဇနံ^၈။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိတိ အတ္တနော သမ္မာ ဌပနံ၊ သစေ ပန ပုဗ္ဗေ အဿဒ္ဓါဒိဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ တာနိ ပဟာယ သဒ္ဓါဒိသု ပတိဋ္ဌာပနံ။ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာတိ ပုဗ္ဗေ ဥပစိတကုသလတာ။ ဣဒမေဝေတ္ထ ပမာဏံ။ ယေန ဟိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ကုသလံ ကတံ ဟောတိ၊ တဒေဝ ကုသလံ တံ ပုရိသံ ပတိရူပဒေသေ ဥပနေတိ၊ သပ္ပုရိသေ

၁-သဗ္ဗသင်္ခတနိရောဓဿ (သီ)၊ အရဟတ္တသင်္ခတနိရောဓဿ (ဋီကာ)
၂-အံ ၁-၁၀၉-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အံ ၂-၁၃၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-မ ၂-၃၅၂-ပိဋ္ဌေ။
၅-သံ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အံ ၁-၃၄၁-ပိဋ္ဌေ။ ၇-အပဿယနံ (သီ၊ က)
၈-ပယိရူပါသနံ (သျှာ)

ဘဇာပေသိ။ သော ဧဝ စ ပုဂ္ဂလော အတ္တာနံ သမ္မာ ဌပေတိ။ စတုသု အာဟာရေသု ပဌမော လောကီယောဝ။ သေသာ ပန တယော သင်္ဂီတိသုတ္တေ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ။ ဣဓ ပုဗ္ဗဘာဂေ လောကီယာ။

(စ) ကာမယောဂဝိသံယောဂါဒယော အနာဂါမိမဂ္ဂါဒိဝသေန ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။

(ဆ) ဟာနဘာဂိယာဒီသု ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီ ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဟာနဘာဂိယော သမာမိ။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဌ္ဍိတိဘာဂိယော သမာမိ။ ဝိတက္ကသဟဂတာ သညာ- မနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဝိသေသဘာဂိယော သမာမိ။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဝိရာဂူပသဂ္ဂိတော နိဗ္ဗေဒဘာဂိယော သမာမိတိ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗသမာပတ္တိယော ဝိတ္တာရေတွာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပနဿ ဝိနိစ္ဆယကထာ ကထိတာဝ။

ဣမသ္မိမ္မိ ဝါရေ အဘိညာဒီနိ ဧကကသဒိသာနေဝ။ အဘိညာပဒေ ပနေတ္ထ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သစ္စိကာတဗ္ဗပဒေ ဖလံ။

စတ္တာရောဓမ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စဝေဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၅။ (ခ) ဝိတိဖရဏတာဒီသု ဝိတိ° ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဒွိသု ဈာနေသု ပညာ ဝိတိဖရဏတာ နာမ။ သုခံ ဖရမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ တီသု ဈာနေသု ပညာ သုခဖရဏတာ နာမ။ ပရေသံ စေတော ဖရမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စေတော- ပရိယပညာ စေတောဖရဏတာ နာမ။ အာလောကဖရဏော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပညာ အာလောကဖရဏတာ နာမ။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏ- နိမိတ္တံ နာမ။ ဂုတ္တမ္မိ စေတံ “ဒွိသု ဈာနေသု ပညာ ဝိတိဖရဏတာ၊ တီသု ဈာနေသု ပညာ သုခဖရဏတာ။ ပရစိတ္ထေ ပညာ စေတောဖရဏတာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အာလောကဖရဏတာ။ တမှာ တမှာ သမာမိမှာ ဂုဋ္ဌိတဿ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ” န္တိ။

တတ္ထ ဝိတိဖရဏတာ သုခဖရဏတာ ဒွေ ပါဒါ ဝိယ။ စေတောဖရဏတာ အာလောကဖရဏတာ ဒွေ ဟတ္ထာ ဝိယ။ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ မဇ္ဈိမကာယော

ဝိယ။ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ သီသံ ဝိယ။ ဣတိ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ပဉ္စဂီကံ သမ္မာသမာဓိံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမ္ပန္နံ ပုရိသံ ကတွာ ဒဿေသိ။

(ဇ) အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေ ဝါတိအာဒိသု အရဟတ္တဖလသမာဓိ အဓိပေတော။ သော ဟိ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ သုခတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ။ ပုရိမော ပုရိမော ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ သမာဓိသုခဿ ပစ္စယတ္တာ အာယတိံ သုခ-ဝိပါကော။

ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယော။ ကာမာဓိသဝဇ္ဇာဓိသလောကာ-မိသာနံ အဘာဝါ နိရာမိသော။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ မဟာပုရိသေဟိ သေဝိတတ္တာ အကာပုရိသသေဝိတော။ အင်္ဂသန္တတာယ အာရမ္မဏသန္တတာယ သဗ္ဗကိလေ-သဒရထသန္တတာယ စ သန္တော။ အတပ္ပနိယဋ္ဌေန ပဏီတော။ ကိလေသပဋိပ္ပ-ဿဒ္ဓိယာ လဒ္ဓတ္တာ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘာဝံ ဝါ လဒ္ဓတ္တာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိတိ ဟိ ဣဒံ အတ္ထတော ဧကံ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသေန ဝါ အရဟတာ လဒ္ဓတ္တာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ။ ဧကောဒိဘာဝေန အဓိဂတတ္တာ ဧကောဒိဘာဝမေဝ ဝါ အဓိဂတတ္တာ ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတော။ အပ္ပ-ဂုဏသာသဝသမာဓိ ဝိယ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန စိတ္တေန ပစ္စနိကဓမ္မေ နိဂ္ဂယှ ကိလေသေ ဝါရေတွာ အနဓိဂတတ္တာ နသသင်္ခါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဂတော။ တဉ္စ သမာဓိံ သမာပဇ္ဇန္တော တတော ဝါ ဝုဠဟန္တော သတိဝေပုလ္လပတ္တတ္တာ သတောဝ သမာပဇ္ဇတိ သတော ဝုဠဟတိ။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန ဝါ သတော သမာပဇ္ဇတိ သတော ဝုဠဟတိ။ တသ္မာ ယဒေတ္ထ “အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ အာယတိဉ္စ သုခဝိပါကော”တိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခမာနဿ ပစ္စတ္တံယေဝ အပရပုစ္စယံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဧကမင်္ဂံ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ဧဝမိမေဟိ ပဉ္စဟိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေဟိ အယံ သမာဓိ “ပဉ္စဉာဏိကော သမ္မာသမာဓိ”တိ ဝုတ္တော။

ဣမသ္မိံ ဝါရေ ဝိသေသဘာဂိယပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သစ္စိကာတဗ္ဗပဒေ ဖလံ။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

ဆဗ္ဗေဝဏ္ဏနာ

၃၅၆။ ဆက္ကေသု သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဒုပ္ပင်္ဂိဝိဇ္ဈပဒေ ပနေတ္ထ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သေသံ ပုရိမသဒိသံ။

သတ္တဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၇။ (၂) သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ ဟေတုနာ နယေန
ဝိပဿနာဉာဏေန သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ကာမာတိ ဝတ္ထုကာမာ စ ကိလေသ-
ကာမာ စ၊ ဒွေဝိ သပရိဋ္ဌာဟဋ္ဌေန အင်္ဂါရကာသု ဝိယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။
ဝိဝေကနိန္ဒန္တိ နိဗ္ဗာနနိန္ဒန္တိ။ ပေါဏံ ပဗ္ဗာရန္တိ နိန္ဒသေတံ ဝေဝစနံ။ ဗျန္တိဘူတန္တိ
နိယတိဘူတံ။ နိတ္တဏှန္တိ အတ္ထော။ ကုတော ? သဗ္ဗသော အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ
ဓမ္မေဟိ တေဘူမကဓမ္မေဟိတိ အတ္ထော။ ဣဓ ဘာဝေတဗ္ဗပဒေ မဂ္ဂေါ
ကထိတော။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အဋ္ဌဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၈။ (က) အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယ ပညာယာတိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟဿ
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ တရုဏသမထဝိပဿနာပညာယ။
အဋ္ဌင်္ဂိကဿ ဝါ မဂ္ဂဿ အာဒိဘူတာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာယ။ တိဗ္ဗန္တိ ဗလဝံ။
ဟိရောတ္တပ္ပန္တိ ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ပေမန္တိ ဂေဟဿိတပေမံ။ ဂါရဝေါတိ
ဂရုစိတ္တဘာဝေါ။ ဂရုဘာဝနိယဉ္စိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတော ကိလေသာ
နပ္ပဇ္ဇန္တိ ဩဝါဒါနုသာသနိံ လဘတိ။ တသ္မာ တံ နိဿာယ ဝိဟာရော ပညာ-
ပဋိလာဘဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

(ဆ) အက္ခဏေသု ယသ္မာ ပေတာ အသုရာနံ အာဝါဟနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိဝါဟနံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ ပေတ္တိဝိသယေနေဝ အသုရကာယော ဂဟိတောတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။

(ဇ) အပ္ပိစ္ဆဿာတိ ဧတ္ထ ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော၊ အဓိဂမအပ္ပိစ္ဆော၊ ပရိယတ္တိ-
အပ္ပိစ္ဆော၊ ဓုတင်္ဂအပ္ပိစ္ဆောတိ စတ္တာရော အပ္ပိစ္ဆော။ တတ္ထ ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော ဗဟံ
ဒေန္တေ အပ္ပံ ဂဏှာတိ၊ အပ္ပံ ဒေန္တေ အပ္ပတရံ ဝါ ဂဏှာတိ၊ န ဝါ ဂဏှာတိ၊ န
အနဝသေသဂါဟိ ဟောတိ။ အဓိဂမအပ္ပိစ္ဆော မဇ္ဈန္တိကတ္ထေရော ဝိယ
အတ္တနော အဓိဂမံ အညေသံ ဇာနိတုံ န ဒေတိ။ ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော
တေပိဋကောပိ သမာနော န ဗဟုဿုတဘာဝံ ဇာနာပေတုကာမော ဟောတိ
သာကေတတိဿတ္ထေရော ဝိယ။ ဓုတင်္ဂအပ္ပိစ္ဆော ဓုတင်္ဂပရိဟရဏဘာဝံ
အညေသံ ဇာနိတုံ န ဒေတိ ဒွေဘာတိကတ္ထေရေသု ဇေဋ္ဌကတ္ထေရော ဝိယ။
ဝတ္ထု ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ကထိတံ။ အယံ ဓမ္မောတိ ဧဝံ သန္တဂုဏနိဂူဟနေန စ

၁-ဝိဂတနေယျန္တိဘူတံ (သျှာ)၊ ဝိဂတိဘူတံ (?)

ပစ္စယပဋိဂ္ဂဟဏေ မတ္တညုတဘယ စ အပ္ပိစ္ဆယ ပုဂ္ဂလဿ အယံ နဝလောကုတ္တရ-
ဓမ္မော သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နော မဟိစ္ဆဿ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ။

သန္တုဋ္ဌဿာတိ စတုသု ပစ္စယေသု တိဟိ သန္တောသေဟိ သန္တုဋ္ဌဿ။
ပဓိဝိတ္တဿာတိ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကေဟိ ဝိဝိတ္တဿ။ တတ္ထ ကာယဝိဝေကော
နာမ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ဝိနောဒေတွာ အဋ္ဌအာရမ္မဝတ္ထုဝသေန ဧကိဘာဝေါ။
ဧကိဘာဝမတ္တေန ပန ကမ္မံ န နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ကသိဏပရိကမ္မံ ကတွာ အဋ္ဌ
သမာပတ္တိယော နိပ္ပတ္တေတိ၊ အယံ ဝိတ္တဝိဝေကော နာမ။ သမာပတ္တိမတ္တေနဝ
ကမ္မံ န နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ
အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ဥပဓိဝိဝေကော နာမ။ တေနာဟ ဘဂဝါ
“ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ နေက္ခမ္မာဘိရတာနံ။ စိတ္တဝိဝေကော
စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ။ ဥပဓိဝိဝေကော စ နိရူပဓိနံ ပုဂ္ဂလာနံ
ဝိသင်္ခါရဂတာနံ” ဣတ္ထိ။

သင်္ဂဏိကာရာမဿာတိ ဂဏသင်္ဂဏိကာယ စေဝ ကိလေသသင်္ဂဏိကာယ စ
ရတဿ။ အာရဒ္ဓဝိရိယဿာတိ ကာယိကစေတသိကဝိရိယဝသေန အာရဒ္ဓ-
ဝိရိယဿ။ ဥပဋ္ဌိတသတိဿာတိ စတုသတိပဋ္ဌာနဝသေန ဥပဋ္ဌိတသတိဿ။
သမာဟိတဿာတိ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ။ ပညဝတောတိ ကမ္မဿကတပညာယ
ပညဝတော။ နိပ္ပပဉ္စဿာတိ ဝိဂတမာနတဏှာဒိဋ္ဌိပပဉ္စဿ။

ဣဓ ဘာဝေတဗ္ဗပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

နဝဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၅၉။ (ခ) သီလဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိသုဒ္ဓိံ ပါပေတုံ သမတ္တံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။
ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယန္တိ ပရိသုဒ္ဓဘာဝဿ ပဓာနင်္ဂံ။ ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိပဿနာယ
ပဒဋ္ဌာနဘူတာ အဋ္ဌ ပဂုဏသမာပတ္တိယော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ သပစ္စယနာမရူပ-
ဒဿနံ။ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိတိ ပစ္စယာကာရဉာဏံ။ အဒ္ဓတ္တယေပိ ဟိ ပစ္စယ-
ဝဿေနဝ ဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိတိ ပဿတော ကင်္ခံ ဝိတရတိ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿန-
ဝိသုဒ္ဓိတိ ဩဘာသာဒယော န မဂ္ဂေါ၊ ဝိထိပ္ပဋိပန္နံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ မဂ္ဂေါတိ ဧဝံ
မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဉာဏံ။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ရထဝိနိတေ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ-
ဝိပဿနာ ကထိတာ၊ ဣဓ တရုဏဝိပဿနာ။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ရထဝိနိတေ
မဂ္ဂေါ ကထိတော၊ ဣဓ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ။ ဧတာ ပန သတ္တဝိ ဝိသုဒ္ဓိယော

ဝိတ္တာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ကထိတာ။ ပညာတိ အရဟတ္တဖလပညာ။ ဝိမုတ္တိံ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယေဝ။

(ဆ) ဓာတုနာနတ္ထံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖဿနာနတ္ထန္တိ စက္ခာဒိဓာတုနာနတ္ထံ ပဋိစ္စ စက္ခုသမ္ပဿာဒိနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဖဿနာနတ္ထံ ပဋိစ္စာတိ စက္ခုသမ္ပဿာဒိနာနတ္ထံ ပဋိစ္စ။ ဝေဒနာနာနတ္ထန္တိ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိဝေဒနာနာနတ္ထံ။ သညာနာနတ္ထံ ပဋိစ္စာတိ ကာမသညာဒိနာနတ္ထံ ပဋိစ္စ။ သင်္ကပ္ပနာနတ္ထန္တိ ကာမသင်္ကပ္ပဒိနာနတ္ထံ။ သင်္ကပ္ပနာနတ္ထံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဆန္ဒနာနတ္ထန္တိ သင်္ကပ္ပနာနတ္ထတာယ ရူပေ ဆန္ဒော သဒ္ဓေ ဆန္ဒောကံ ဧဝံ ဆန္ဒနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထန္တိ ဆန္ဒနာနတ္ထတာယ ရူပပရိဋ္ဌာဟော သဒ္ဓပရိဋ္ဌာဟောတိ ဧဝံ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပရိယေသနာနာနတ္ထန္တိ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထတာယ ရူပပရိယေသနာဒိနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ လာဘနာနတ္ထန္တိ ပရိယေသနာနာနတ္ထတာယ ရူပပဋိလာဘာဒိနာနတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

(ဇ) သညာသု မရဏသညာတိ မရဏာနုပဿနာဉာဏေ သညာ။ အာဟာရေပဋိကူလသညာတိ အာဟာရံ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ ဥပ္ပန္နသညာ။ သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာတိ သဗ္ဗသ္မိံ ဝဇ္ဇေ ဥက္ကဏန္တဿ ဥပ္ပန္နသညာ။ သေသာ ဟေဋ္ဌာ ကထိတာ ဧဝံ။ ဣဓ ဗဟုကာရပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။

ဒသဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၃၆၀။ (ဈ) နိဇ္ဇရဝတ္ထုနီတိ နိဇ္ဇရကာရဏာနိ။ ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိတိ အယံ ဟေဋ္ဌာ ဝိပဿနာယပိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဧဝ ပဟိနာ၊ ကသ္မာ ပုန ဂဟိတာတိ။ အသမုတ္တိန္ဒတ္တာ။ ဝိပဿနာယ ဟိ ကိဉ္ဇာပိ ဇိဏ္ဏာ၊ န ပန သမုတ္တိန္ဒာ၊ မဂ္ဂေါ ပန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တံ သမုတ္တိန္ဒတိ၊ န ပုန ဝုဋ္ဌာတုံ ဒေတိ။ တသ္မာ ပုန ဂဟိတာ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု နယော နေတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ စတုသဋ္ဌိ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ ကတမေ စတုသဋ္ဌိ ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ အဓိမောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ၊ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ၊ အနုဿရဏဋ္ဌေန သတိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ၊ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမာဓိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ၊ ဒဿနဋ္ဌေန ပညိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ။

ဝိဇာနနဋ္ဌေန မနိန္ဒြိယံ၊ အဘိနန္ဒနဋ္ဌေန သောမနသိန္ဒြိယံ၊ ပဝတ္တသန္တတိ-
 အဓိပတေယျဋ္ဌေန ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပရိပူရေတိ။ပ။ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ အဓိ-
 မောက္ခဋ္ဌေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ပဝတ္တသန္တတိအဓိပတေယျဋ္ဌေန ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပရိပူရေ-
 တိတိ ဧဝံ စတုသု မဂ္ဂေသု စတုသု ဖလေသု အဋ္ဌ အဋ္ဌ ဟုတွာ စတုသဋ္ဌိ ဓမ္မာ
 ပါရိပူရိံ ဝစ္ဆန္တိ။ ဣမ အဘိညေယျပဒေ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ သေသံ ပုရိမ-
 သဒိသမေဝ။

ဣမ ဌတွာ ပဉ္စာ သမောဓာနေတဗ္ဗာ။ ဒသကေ သတံ ပဉ္စာ ကထိတာ။
 ဧကကေ စ နဝကေ စ သတံ၊ ဒုကေ စ အဋ္ဌကေ စ သတံ၊ တိကေ စ သတ္တကေ
 စ သတံ၊ စတုက္ကေ စ ဆက္ကေ စ သတံ၊ ပဉ္စကေ ပညာသာတိ အဗုဆဋ္ဌာနိ
 ပဉ္စသတာနိ ကထိတာနိ ဟောန္တိ။

“ဣဒမဝေါစ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ အာယသ္မ-
 တော သာရိပုတ္တဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒ၊”န္တိ သာဓု သာဓုတိ အဘိနန္ဒန္တ
 သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ။ တာယ စ ပန အတ္တမနတာယ ဣမမေဝ သုတ္တံ
 အာဝဇ္ဇမာနာ ပဉ္စသတာပိ တေ ဘိက္ခု။ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အဂ္ဂဖလေ
 အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံ သူတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိသနိကာယဋ္ဌကထာယ
 ဒသုတ္တရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပါထိကဝဂ္ဂဿ ဝဏ္ဏနာတိ။

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ

တ္ထောဝတာ စ—

အာယာစိတော သုမင်္ဂလ၊ ပရိဝေဏနိဝါသိနာ ထိရဂုဏေန။
ဒါဌာနာဂသံဃတ္ထေရေန၊ ထေရဝံသန္ဓယေန ၁။

ဒီဃာဂမဝရဿ ဒသဗလ၊ ဂုဏဂဏပရိဒီပနဿ အဋ္ဌကထံ။
ယံ အာရဘိံ သုမင်္ဂလ၊ ဝိလာသိနိံ နာမ နာမေန။

သာ ဟိ မဟာဋ္ဌကထာယ၊ သာရမာဒါယ နိဋ္ဌိတာ။
ဧသာ ဧကာသိတိပမာဏာယ၊ ပါဠိယာ ဘာဏဝါရေဟိ။

ဧကေနသဋ္ဌိမတ္ထော၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါပိ ဘာဏဝါရေဟိ။
အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထာယ၊ အာဂမာနံ ကတော ယသ္မာ။

တသ္မာ တေန သဟာ'ယံ၊ အဋ္ဌကထာ ဘာဏဝါရဂဏနာယ။
သုပရိမိတပရိစ္ဆိန္နံ၊ စတ္တာလီသသတံ ဟောတိ။

သဗ္ဗံ စတ္တာလီသာမိကသတ၊ ပရိမာဏံ ဘာဏဝါရတော ဧဝံ။
သမယံ ပကာသယန္တိ ၂၊ မဟာဝိဟာရေ နိဝါသိနံ။

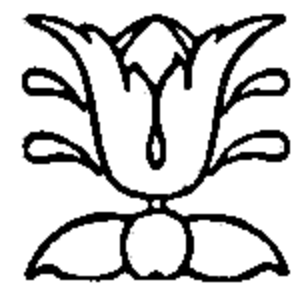
မူလကဋ္ဌကထာသာရ၊ မာဒါယ မယာ ဣမံ ကရောန္တေန။
ယံ ပုညမုပစိတံ တေန၊ ဟောတု သဗ္ဗော သုဒ္ဓိ လောကောတိ။

ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိရိယပဋိမဏ္ဍိတေန သီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဒဝါဒိဂုဏသမု-
ဒယသမုဒိတေန သကသမယသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟဏသမတ္ထေန ပညာ-
ဝေယျတ္တိယသမန္ဓာဂတေန တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘေဒေ သာဋ္ဌကထေ သတ္ထု-
သာသနေ အပ္ပဋိဟတဉ္ဇာဏပ္ပဘာဝေန မဟာဝေယျာကရဏေန ကရဏသမ္ပတ္တိ-
ဇနိတသုခဝိနိဂ္ဂတမရောဒါရဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ ဝါဒိ-
ဝရေန မဟာကဝိနာ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ ဆဋ္ဌဘိညာဒိပ္ပဘေဒဂုဏ-
ပဋိမဏ္ဍိတေ ဥတ္တရိမနသမဓမ္မေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ ထေရာနံ
မဟာဝိဟာရဝါသိနံ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ ဗုဒ္ဓ-
ဃောဃောတိ ဂရူဟိ ဂဟိတနာမဓေယျေန ထေရေန ကတာ အယံ သုမင်္ဂလ-
ဝိလာသိနိ နာမ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာ—

၁-ထေရဝံသန္ဓယေနာဟံ (သျှာ) ၂-ပကာသယန္တိ (သိ)

တာဝ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ လောကနိတ္ထရဏေသိနံ။
 ဒဿေန္တိ ကုလပုတ္တာနံ၊ နယံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ။
 ယာဝ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ္ပိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တဿ တာဒိနော။
 လောကမ္ပိ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ ပဝတ္တတိ မဟေသိနောတိ။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ နာမ
 ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

သံဝဇ္ဇိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကဋ္ဌပါကိမံ	၁၄၆	အဇ္ဈာသယံ	၁၉
အကဋ္ဌပါကော	၅၃	အဇ္ဈုပေယျံ	၁၂
အကဏော	၅၃	အညတရညတရေသု	၁၀၃
အကဏှအသုက္ကံ	၂၀၅	အညဒတ္ထုဟရော	၁၃၁
အကဏှံ အသုက္ကံ	၂၂၀	အညဝိဟိတကေန	
အကသိရလဘိ	၈၁	ဥဏဒဿနေန	၉၇
အကာပုရိသသေဝိတော	၂၄၅	အညာဏတ္ထမ္ပိ	၂၇
အကိစ္ဆလဘိ	၈၁	အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ	၁၇၆
အကုပ္ပံ ဉာဏံ	၂၄၁	အဋ္ဌိတဓမ္မာ	၉၆
အက္ခမ္ဘိယော	၁၀၄	အဏ္ဍဇာ	၂၀၆
အက္ခမာ	၂၀၄	အတိပ္ပဂေါ ခေါ	၁
အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ	၅၄	အတိဗျာဒိပ္ပိဿန္တိ	၃၇
အဂမိတော	၁၉၆	အတိသာယမိဒံ အဟု	၁၃၁
အဂမနိယဋ္ဌာနံ	၂၃၁	အတိရကံ	၉၇
အဂ္ဂညာ	၁၉၁	အတိတံ ဝါ အဒ္ဓါနံ	၁၈၈
အဂ္ဂညံ	၃-၁၄	အတိတံသေ ဉာဏံ	၂၄၃
အဂ္ဂညံ အက္ခရံ	၅၂	အတ္တကိလမထာနုယောဂံ	၈၀
အဂ္ဂညေန	၅၄	အတ္တဒီပါ	၃၀
အဂ္ဂပ္ပတ္တာ သာရပ္ပတ္တာ	၂၃	အတ္တန္တပါ	၂၀၈
အဂ္ဂိ	၁၇၆	အတ္တန္တရော	၁၁၅
အစ္ဆန္တိ	၅၄	အတ္တမနော	၂၀
အစ္ဆာဒေသိ	၅၀	အတ္တရူပါယ	၄၅
အစ္ဆိန္ဒုရတ္ထိ	၁၄၀	အတ္တသမာပဏိမိ	၂၄၃
အစေလကော	၇	အတ္တသရဏာ	၃၀
အဇ္ဈာပန္နော	၂၁	အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာ	၂၀၈
အဇ္ဈာဝသိတွာ	၄၁	အတ္တစရိယာယ	၁၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အတ္တညူ	၂၂၁	အဓုနာ ကာလင်္ကတော	၈၉
အတ္တပဋိသံဝေဒိနော	၂၁၅	အဓော	၂၃၀
အတ္တသဗ္ဗိတေန	၂၁၁	အဓောမုခေါ	၂၅
အတ္တာနုက္ကံသေတိ	၂၀	အနဇ္ဈာပဇ္ဇော	၁၉၆
အတ္တာဟိပိ ပရိပုဏ္ဏာဟိ	၁၅၀	အနညထာ	၂၄၁
အတ္ထုပေတံ	၉၅	အနညသရဏာ	၃၀
အတ္ထုပသံဟိတံ	၁၁၂	အနတ္ထသဗ္ဗိတံ	၈၀
အထ ကိဇ္ဇရဟိ	၆၃	အနတ္ထသံဟိတံ	၉၈
အထာပရံ	၁၂၆	အနတိစရိယာယ	၁၃၈
အထုသော	၅၃	အနတိစာရိနိ	၁၃၈
အဒဿယမာနော	၂၂	အနဘိသမ္ဘုဏမာနာ	၅၄
အဒုံ စဿ	၂၄	အနရိယံ	၈၀
အဒ္ဓယံ	၂၃၀	အနရိယဝေါဟာရာ	၂၀၇
အဓမ္မကာရော	၃၄	အနဝမာနနာယ	၁၃၈
အဓမ္မရာဂေါ	၃၆	အနဝမတေန	၁၁၁
အဓမ္မသမ္မတံ	၅၃	အနလသာ	၁၃၈-၁၄၀
အဓိ	၂၀၅	အနသနံ	၃၉
အဓိကရဏသမထာ	၂၂၃	အနာဒီနဝဒဿာဝိ	၂၁
အဓိကုသလေသု	၁၀၃	အနာဝဋ္ဌဒ္ဓါရတာယ	၁၄၀
အဓိဂမနသဒ္ဓါ	၂၁၂	အနာဝယံ	၁၅၀
အဓိဂ္ဂဏှာတိ	၁၀၄	အနိမိတ္တော	၁၈၆
အဓိစိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တံ	၈၉	အနိမိတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ	၂၁၉
အဓိစိတ္တံ	၁၈၅	အနိယတော	၁၇၄
အဓိဇေဂုစ္ဆေ	၁၉	အနိဿရဏပညော	၂၁
အဓိဋ္ဌာတိ	၂၂၇	အနိကဋ္ဌာ	၃၅
အဓိဋ္ဌာနာနိ	၂၀၅	အနုညေယျံ	၂၂
အဓိပညာ	၁၈၅	အနုတပ္ပေါ	၉၄
အဓိဝစနံ	၈၈	အနုတ္တရိယာနိ	၂၁၉
အဓိသီလံ	၁၈၅	အနုတ္တရိယံ	၆၇
အဓိသီလသိက္ခာ	၁၈၅		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ°	၆၄	အန္တေဝါသိကမျတာ	၂၆
အနုတ္တရိနိသု	၅၂	အန္ဓကာရတိမိသာ	၄၉
အနုနေတာ	၁၄၁	အန္ဓကာရော	၄၉
အနုပရိယာယပထံ	၆၄	အန္ဓဘိ	၁၀၅
အနုပသမသံဝတ္တနိကေ	၈၉	အန္ဓယေ ဉာဏံ	၂၀၂
အနုပ္ပတ္တသဒတ္တော	၄၇	အပတ္ထိတော	၁၃၀
အနုပိယံ	၁	အပဒါနံ ပညာယိတ္ထ	၅၃
အနုပ္ပိယဘာဏီ	၁၃၁	အပရိဂ္ဂဟာ	၁၄၆
အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ	၂၂၉	အပရိယောနဒ္ဓေန	၁၈၉
အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ	၂၂၉	အပရိသာဝစရော	၁၈
အနုယုတ္တာ	၄၈	အပဿေနာနိ	၁၉၀
အနုယန္တိ ဒိသောဒိသံ	၁၄၇	အပါယမုခါနိ	၁၂၆
အနုယုတ္တော	၂၁၄	အပါယသဟာယော	၁၃၁
အနုယောဂေါ	၇၁	အပါယော	၁၈၇
အနုရက္ခဏာပဓာနံ	၂၀၂	အပုဗ္ဗံ အစရိမံ	၈၁
အနုရက္ခတိ	၂၀၂	အပေတ္တေယျတာ	၃၇
အနုဝိစရိတံ မနသာ	၉၈	အပ္ပစ္စယံ	၁၁၆
အနုဝိလောကေတွာ	၁၅၅	အပ္ပဋ္ဌိဗံ	၁၇၉
အနုသရန္တိ	၅၂	အပ္ပဋ္ဌိကူလသညီ	၇၉
အနေကပရိယာယေန	၃	အပ္ပဋ္ဌိသရဏေ	၈၉
အနေသနံ	၁၉၆	အပ္ပဏိဟိတာ	၁၈၆
အနေဠကံ	၅၀	အပ္ပတိရူပံ	၁၉၆
အနောမနိက္ကမော	၁၁၂	အပ္ပတ္တဿ	၂၂၆
အနောတ္တပုံ	၁၆၀	အပ္ပတိဿော	၂၁၇
အနန္တရာ	၄၈	အပ္ပဓံသိကော	၁၂၂
အန္တဂ္ဂါဟိကာယ	၂၃	အပ္ပနိဋ္ဌေါသာနိ	၁၇
အန္တရာ	၁၀၇	အပ္ပမညာ	၁၉၀
အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ	၂၁၃	အပ္ပမာဒေါ	၂၃၉
အန္တာမန္တာနေဝ	၁၈	အပ္ပမာဏံ	၂၃၁
		အပ္ပမာဒံ	၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အပ္ပသဒ္ဓါနိ	၁၇	အရိယဝါသာ	၂၃၄
အပ္ပါတကော်	၂၁၂	အရိယဝေါဟာရာ	၂၀၇
အပ္ပါဗာဓော	၂၁၂	အရိယဝံသာ	၁၉၁
အပ္ပိစ္ဆတာ	၈၇	အရိယဝံသေ ဌိတော	၁၉၆
အပ္ပိစ္ဆဿ	၂၄၆	အရိယာယ	၂၁၂
အပ္ပန္နရေဟိ	၁၀၄	အရိယေ	၃၃
အပ္ပာစိက္ခန္တိ	၁၅	အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ	၆၈
အပ္ပောကာသေ	၁၉-၄၄	အရိယော	၂၄၅
အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ	၁၄၂	အရိယော ဝိဟာရော	၁၈၈
အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ	၁၄၂	အလမတ္ထော	၁၄၀
အဘိက္ခဏံ ဘာသေယျာသိ	၈၈	အလမတ္ထော	၁၃၄
အဘိဇာတိယော	၂၂၀	အလသကေန	၅
အဘိညေယျော	၂၃၉	အလံ ကာတုံ	၂၃၀
အဘိနိဝဇ္ဇေယျာသိ	၃၅	အလံ သံဝိဇာတုံ	၂၃၀
အဘိယောဂိနော	၁၂၀	အဝယာ	၂၃၅
အဘိဝိနယော	၂၃၀	အဝရုဒ္ဓါ နာမ	၁၅၀
အဘိဝိဿဇိ	၁၁၆	အဝဿဇိ	၁၂၃
အဘိဟရန္တိ တဒါ	၁၂၀	အဝိဇ္ဇာ	၁၆၀
အဘူတေန	၁၅	အဝိတထာ	၂၄၁
အဘောဇ္ဇပရိသော	၁၂၁	အဝိဝယံ	၁၅၀
အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ	၃၅	အဝိသံဝါဒနတာယ	၁၃၉
အမတ္တေယျတာ	၃၇	အဝိဟိံသာ	၁၆၄-၁၆၉
အမမာ	၁၄၆	အဝိစိ မညေ ဗုဒ္ဓော	၃၃၉
အမုစ္ဆိတော	၁၉၆	အဝေစ္စ ဒက္ခိတိ	၁၁၅
အမ္ဘော	၅၀	အဝေစ္စပ္ပသာဒေန	၂၀၃
အယံ တေသံ အညတရော	၁၇	အသမ္ဘိကတဿ	၂၂၆
အယောနိသော မနသိကာရော	၂၄၀	အသတာ	၁၅
အရက္ခေယျာနိ	၁၇၅	အသဒ္ဓမ္မာ	၂၂၁
အရညဝနပတ္တာနိ	၁၇	အသနိဝိစက္ကံ	၂၁
အရဟံ	၄၇	အသမ္ပဇညံ	၁၆၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အသမ္ပဇာနော	၆၉	အာတပ္ပါယ	၂၁၃
အသမ္ပာယန္တော	၈	အာတပ္ပံ	၇၁
အသယံကာရော	၁၀၀	အာဓာနဂ္ဂါဟီ	၂၁၈
အသဟာနဓမ္မတံ	၁၁၉	အာဒိစ္စော	၁၄၅
အဿာမ	၃၉	အာဒိဗြဟ္မစရိယံ	၁၉
အဿာသပတ္တာ	၁၉	အာဒီနဝဒဿာဝီ	၁၉၆
အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၁၃	အာဒီနဝသညာ	၂၂၃
အသင်္ခတာ ဓာတု	၂၄၂	အာဒေယျဝါစော	၁၂၁
အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ	၁၉၁	အာဒေသနာဝိဓာသု	၇၀
အသံကိဏ္ဍာ	၁၉၁	အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော	၁၈၀
အသံဟာရိယာ	၄၈	အာနန္တရိကော စေတော-	
အဟာယိ ဝတ နော	၅၂	သမာဓိ	၂၄၁
အဟိတာယ ဒုက္ခာယ		အာပါထကနိသာဒီ	၂၂
ဒေဝမနုဿာနံ	၂၁၇	အာပါယိကော	၄
အဟိရိကံ	၁၆၀	အာဘိစေတသိကာနံ	၈၀
အဟု ခေါ	၅၄	အာမိသာနုပ္ပဒါနေန	၁၄၀
အဟု ဝတ နော	၅၂	အာယတံ	၃၈
အဟော ရသံ	၅၂	အာယော	၁၈၇
အဟော သုခံ	၁၈၃	အာရဒ္ဓဝီရိယော	၇၆-၈၀-၂၄၇
[အာ]		အာရဗ္ဗ	၁၇၄
အာကောဋေသိ	၇	အာရဗ္ဗဝတ္ထုနိ	၂၂၆
အာဂမနသဒ္ဓါ	၂၁၂	အာလသျာနုယောဂေါ	၁၂၈
အာဃာတဝတ္ထုနိ	၂၂၈	အာလုပ္ပကာရကံ	၅၀
အာဃာတော	၃၇	အာလောကဖရဏတာ	၂၄၄
အာဃာတံ ဗန္ဓတိ	၂၂၈	အာလောကသညံ	၁၈၉
အာစရိယကံ	၁၄	အာဝသထံ	၁၀၇
အာစရိယဘရိယာ	၃၇	အာဝါသမစ္ဆရိယံ	၂၀၉
အာဇီဝါ	၂၇	အာဝါဟဝိဝါဟကာနံ	၁၃၀
အာတပ္ပမန္တာယ	၇၁	အာဝိဇ္ဇေယျာမ	၁၁
		အာဝိသတိ	၁၅၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာဂုသော ဘိက္ခဝေ	၂၃၇
အာသဘီ	၆၂
အာသယံ	၁၁
အာသဝါနံ ခယာ	၆၈
အာသာဒနာ	၁၃
အာသာဒိမှသေ	၈
အာသာဒေတဗ္ဗံ	၁၃
အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၂၄၁
အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ	၂၄၈
အာဟုနေယျဂ္ဂိ	၁၇၇

[အု]	
အုဗ်	၁၈
အုစ္ဆာ	၃၉
အုစ္ဆာဝိနယေ	၂၂၃
အုတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ	၁၉၆
အုတရိတရေန စိဝရေန	၁၉၁
အုတ္တတ္ထံ	၄၉
အုတိ	၂၀၄
အုတိ ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တေ	၁၃၁
ဝိဝဋ္ဌေန စေတသာ	၁၈၉
အုတ္ထိံ ဝါ ဝါဟနံ ကတွာ	၁၄၇
အုဒမေဝ သစ္စံ	၁၀၀
အုဓာဟံ ဘန္တေ ယေန ဘဂဝါ	၆၅
အုပ္ပိပါဋိဟာရိယံ	၂
အုပ္ပိပါဒံ	၁၈၉
အုပ္ပိမယံ	၁၉၂
အုဒံ ဒုက္ခန္တိ	၉၉
အုဒံသစ္စာဘိနိဝေသော	၂၀၆
အုဗ္ဗံ	၁၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အု]	
အုဒဗ္ဗိ မေ တပသ္မိံ	၂၂
အုဓ	၆၅
အုဓ လောကေ ပတိဋ္ဌိတဉ္စ	၇၂
အုန္တိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ	၁၆၄
အုဗ္ဗေ	၄၆
အုမဿ ဝေယျာကရဏဿ	၈၈
အုမံ ပရိယာယံ	၂
အုဿရကုတ္တံ မြဟ္မကုတ္တံ	၁၄
အုဿရိယဝေါဿဂ္ဂေန	၁၃၈
အုဿာမစ္ဆရိယံ	၂၁
အုဿုကီ	၂၂-၂၁၈

[ဂ]	
ဥစ္စာဝစာနိ	၂၃၀
ဥဇုဇာတိကော	၂၆
ဥဇ္ဈာပေတဗ္ဗံ	၁၅၀
ဥဋ္ဌာနကော	၁၄၀
ဥဋ္ဌာနေန	၁၃၇
ဥတ္တရကာ	၄
ဥတ္တရိ အဘိညေယျံ	၆၈-၇၉
ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ	၂
ဥတ္တရုတ္တရံ ပဏိတပဏိတံ	၆၆
ဥတ္တာသဘယံ	၁၀၅
ဥဒကာဿဒံ	၉၄
ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ	၂၁၂
ဥဒရာဝဒေဟကံ	၂၁၄
ဥဒ္ဒေသာ နော စာဝေတု-	
ကာမော	၂၆
ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ	၃၆
ဥဒ္ဓံသောတောအကနိဋ္ဌဂါမီ	၂၁၃
ဥပက္ကမိံ သု	၃၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဥ]	
ဥပဋ္ဌာနေန	၁၃၇
ဥပဋ္ဌိတသတိဿ	၂၄၇
ဥပခုပထံ	၈
ဥပမိဝိဝေကော	၂၄၇
ဥပနာဟီ	၂၂-၂၁၇
ဥပနိဇ္ဈာယတံ	၅၃
ဥပန္ဒုပ္ပန္နာနံ	၂၂၃
ဥပဝတ္တတိ	၁၂၀
ဥပဝိစရတိ	၂၁၇
ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၁၃
ဥပ္ပါဒနိမိတ္တကောဝိဒါ	၁၁၅
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၂၀၉
ဥပါဒါနာနိ	၂၀၆
ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော	၂၃၉
ဥပါယော	၁၈၇
ဥပေက္ခကော	၇၉
ဥပေါသထူပဝါသေ	၁၀၃
ဥပေါသထော	၁၀၅
ဥပ္ပာဓနာယ	၁၁၉
ဥပ္ပာမိကံ	၁၂၁
ဥဗ္ဗေဂေါ	၁၀၅
ဥပ္ပတကံ	၁၅၃
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော	၇၂
ဥဘယဝေါကိဏ္ဍေသု	၄၇
ဥဘောလောကဝိဇယာယ	၁၂၆
ဥဿန္တတ္တာ	၁၀၃
ဥဿာပေတွာ	၄၁
ဥဿုကော	၁၀၇
ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော	၂၃၀
ဥဋ္ဌာရာ	၆၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဇ]	
ဧကစ္စေ	၄၇
ဧကဒ္ဓါရံ	၆၄
ဧကဒ္ဓိဟိကာယ	၆
ဧကမတ္တာနံ	၃၄
ဧကမန္တံ နိဿိဒိံသု	၁၄၄
ဧကမိဒါဟံ	၄
ဧကံသေန	၉
ဧကံ သော ဂဟိတော	၆၂
ဧကိဒံ	၃၆
ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ	၈၁
ဧကေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျ	၁၃၄
ဧကောဒိဘာဝါမိဂတော	၂၄၅
ဧကောဒကီဘူတံ	၄၉
ဧကော ဓမ္မော	၁၅၆
ဧတဒဝေါစ	၂-၄-၁၂၅
ဧတဒါနုတ္တရိယံ	၆၈-၇၈-၇၉
ဧတ္ထ မယံ အနဿာမ	၂၅
ဧရယံ	၁၁၂
ဧဝမိဒံ ပုညံ	၃၁-၄၂
ဧဝံ ပဿန္နော အဟံ ဘန္တေ	၆၂
ဧဝံ သီလာ	၆၃
ဧဝံ ဟေတံ စုန္ဒ ဟောတိ	၉၂
ဧသာ ဟိ တဿ ဓမ္မတာ	၁၀၅
[ဇ]	
ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ	၂၁၂
ဩဃာ	၂၀၆
ဩတာရံ	၃၀
ဩဒနကုမ္မာသံ	၈
ဩဓာရိတာ	၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဩ]	
ဩပပါတိကာ	၂၀၆
ဩပသမိကော	၂၂၉
ဩပါယိကတရာနိ	၉၅
ဩရသာ မုခတော ဇာတာ	၄၅-၄၉
ဩရောဓေယျာမ	၁၈
ဩသတ္တိတံ	၃၂
ဩဟိတဘာရော	၄၇

[က]	
ကင်္ခတိ	၁၇၄
ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ	၂၄၇
ကဋတ္တာ ဥပစိတတ္တာ	၁၀၃
ကဋသီသု ခိတ္တာနိ စ ကောဏပါနိ	၁၃
ကဏ္ဍဝိပါကာ	၄၆
ကဏ္ဍဝိပါကံ	၂၀၅
ကဏ္ဍသုက္ကံ	၂၀၅
ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ	၂၀၅
ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂံ	၆၆
ကဏ္ဍသုခါ	၁၂၂
ကဏ္ဍံ	၂၀၅
ကဏ္ဍာ	၄၆
ကဏ္ဍာဘိဇာတိကော	၂၂၀
ကတကရဏီယော	၄၇
ကတမေသံ ယက္ခာနံ	၁၅၁
ကထံ အပရိပုဏ္ဏာ	၁၉
ကထံ သန္တာ	၁၉
ကထံသု	၉၇
ကထာပါဘတံ	၉၂
ကထာဝတ္ထုနိ	၁၈၈
ကမ္မကိလေသာ	၁၂၆
ကမ္မပထာ	၂၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကမ္မသရိက္ခကံ	၁၀၇
ကမ္မံ	၁၀၅-၁၁၂
ကရိယ	၁၁၁
ကလန္တကာ	၁၂၄
ကလမ္ပကာ	၅၂
ကလဟပ္ပဝေဒနီ	၁၂၈
ကလဟော	၈၉
ကလျာဏပဋိဘာနော	၇၇
ကလျာဏမိတ္တော	၂၂၉
ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကော	၂၂၉
ကလျာဏသဟာယော	၂၂၉
ကလျာဏေ နိဝေသေတိ	၁၃၃
ကသိဏာနိ	၂၃၀
ကွ နစုံ	၁၂၉
ကာမဓာတု	၁၆၉
ကာမဘောဂိနော	၉၄
ကာမဝိတက္ကော	၁၆၈
ကာမသညာ	၁၆၈
ကာမာသဝေါ	၁၇၁
ကာမုပါဒါနံ	၂၀၆
ကာမူပပတ္တိယော	၁၈၂
ကာမေသနာ	၁၇၁
ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနု- ယောဂံ	၈၀
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော	၂၃၁
ကာယဂတာသတိ	၂၄၀
ကာယဘာဝနာ	၁၈၅
ကာယဝိဝေကော	၂၄၇
ကာယသက္ခိ	၇၃
ကာလကဋ္ဌိကာ	၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနိ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကာလင်္ဂရိသတိ	၅
ကာလညူ	၉၀-၂၂၂
ကာလေန	၇၆
ကာလေန ကာလံ	၃၄
ကာလေန ဝက္ခာမိ	၂၁၁
ကာသာယာနိ	၃၃
ကိဉ္ဇနာ	၁၇၆
ကိစ္စာမိကရဏံ	၂၂၃
ကိဉ္ဇိဒေဝ	၂၂
ကိတ္တိဝဏ္ဏဟရာ	၁၃၉
ကိမေဝိဒံ	၅၀
ကိလိသတိ	၁၁၃
ကိလိဿေယျံ	၁၁၂
ကိံ ကရဏိယာနိ	၂၃၀
ကိံ ကရိသတိ သတ္တာဟော	၂၇
ကုက္ကုဒ္ဓကာ	၁၄၉
ကုက္ကုဒ္ဓသမ္ဘာတိကာ	၃၉
ကုက္ကုရဝတိကော	၄
ကုမ္ဘဏ္ဍာနံ	၁၄၆
ကုလမစ္ဆရိယံ	၂၀၉
ကုလဝံသံ သဏ္ဌပေဿာမိ	၁၃၅
ကုသိတဝတ္ထုနိ	၂၂၆
ကုဠိရကာ	၁၄၉
ကေ စ ဆဝေ သိင်္ဂါလေ	၁၃
ကေ ပန သိဟနာဒေ	၁၃
ကေဝလကပ္ပံ	၁၄၃
ကေသမသ္မံ	၃၃
ကော စာဟံ	၁၂
ကောတ္ထု	၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကောဓနော	၂၂-၂၁၇
ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ	၈
ကောပိနနိဒံသနိ	၁၂၈
ကောပေါ	၁၁၆
ကော သန္တော ကံ ပစ္စာမိက္ခသိ	၂
[ခ]	
ခတ္တိယပရိသာ	၂၂၇
ခန္တိ	၁၆၃
ခန္တိသောရစွေ နိဝိဋ္ဌာ	၃၄
ခမတိ	၂၁
ခမာ	၂၀၄
ခမော	၂၂၉
ခယေ ဉ္ဇဏံ	၁၆၇
ခရဿရေန	၃၆
ခလမူသိကာယော	၁၃
ခါဒနိယာနိ	၁၀၉
ခိဉ္စာပဒေါသိကံ	၁၄
ခိဏာသဝေါ	၄၇
ခိယိတဗ္ဗံ ခိယေယျ	၅၃
ခုဒ္ဒမဓုံ	၅၀
ခေမံ	၁၀၄
[ဝ]	
ဂဏကမဟာမတ္တာ	၃၅
ဂဏနာယ ဝါ	၇၈
ဂတပစ္စာဂတံ	၁၉၂
ဂတိမာ	၇၇
ဂတိယော	၂၀၉
ဂန္ဓာ	၂၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဂ]		[ဝ]	
ဂန္ဓေ ကရောဇ္ဇာ	၅၄	စတုက္ကဏ္ဍိကော	၄
ဂန္ဓသမ္ပန္နာ	၄၉	စတုရော ဒသ	၁၂၁
ဂမိတော	၂၁	စန္ဒိမသုရိယာ	၅၀
ဝနဂဟနံ	၃၀	စရဏံ	၁၁၂
ဂဟ္တာဝက္ကန္တိသု	၆၉	စရတံ	၃၀
ဂဟ္တာနိယော	၄၆	စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ	၈၉
ဂဟ္တာရနေမော	၉၆	စရိယ	၁၁၁
ဂမ္မံ	၈၀	စဝိယ	၁၁၁
ဂရူနံ ဒါရာ	၃၇	စာရိကံ စရမာနော	၁၅၃
ဂဟဏိယာ	၂၁၂	စိတ္တဘာဝနာ	၁၈၅
ဂဟပတိ	၁၇၈	စိတ္တဝိဝေကော	၂၄၇
ဂဟပတိ နေစယိကာ	၁၀	စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ	၂၄၇
ဂါရဝေါ	၂၄၆	စိန္တာမယာ ပညာ	၁၈၄
ဂိလာနာ ဝုဠိတော	၂၂၆	စိရံ ယပေတိ	၁၀၉
ဂိလာနပဋ္ဌာနေန	၁၃၉	စိဝရက္ခေတ္တံ	၁၉၂
ဂုမ္မံ ဌပေတွာ	၁၄၂	စိဝရသန္ဓောသော	၁၉၂
ဂုယုမဿ အာစိက္ခတိ	၁၃၃	စိဝရဟေတု	၂၀၄
ဂေါကာဏာ	၁၈	စုဒ္ဓသပါပကာပဂတော	၁၂၆
ဂေါစရာယ ပက္ခမေယျံ	၁၂	စေတသော ဥပတ္တိလေသေ	၆၄
ဂေါစရေ	၃၀	စေတသောဝိနိဗန္ဓာ	၂၁၄
ဂေါယုဂေဟိ	၁၁	စေတိယံ	၇
[ဃ]		စေတောဒိလာ	၂၁၃
ဃာသမေသမာနာ	၅၄	စေတောဖရဏတာ	၂၄၄
[ဝ]		စေတောသမာဓိ	၇၁
စက္ကဝတ္ထိဝတ္ထေ	၃၃	စောဒကေန	၂၁၁
စက္ခမန္တဿ	၁၄၄	စောဒနာဝတ္ထုနိ	၁၈၂
စဏ္ဍာ	၁၅၀	[ဎ]	
စတ္တာနိ	၂၃၄	ဆန္ဒသမာဓိ	၁၈၉
စတ္တာရိ စက္ကာနိ	၂၄၃	ဆန္ဒံ ဇနေတိ	၁၈၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၂၆၃

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[ဆ]

ဆန္ဒာဂတိ° ဂစ္ဆန္တော ၁၂၇
 ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒိ ၁၂၆-၁၃၅
 ဆတ္တိတတ္ထံ ၁၀
 ဆမာနိကိတ္ထံ ၄
 ဆဝိမံသလောဟိတံ ၇၁
 ဆဠာသမန္တာဂတော ၂၃၄
 ဆိဇ္ဇေယျံ ၁၁

[ဇ]

ဇနပဒါန ပဗ္ဗန္တိ ၃၅
 ဇနေတသ္မိ° ၄၇
 ဇယံ ဝေရံ ၁၂၉
 ဇယာပေက္ခော ၇၅
 ဇလံ အဂ္ဂိဝ ဘာသတိ ၁၃၄
 ဇလာဗုဇာ ၂၀၆
 ဇဝနပညာ ၁၁၄
 ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုတ္တော ၇၆
 ဇာတိဇရာမရဏိယာ ၂၇
 ဇာတိတ္ထေရာ ၁၀၁
 ဇာနတာ ၉၆
 ဇိနော ၁၂၉

[ဈ]

ဈာယီ ၇၆

[ည]

ညဏဒဿနပဋိလာဘာယ ၁၀၉
 ညဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ၂၄၇
 ညဏဝါဒေန ၀
 ညတိဗျသနံ ၂၁၁

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[ဋ]

ညတိသမ္ပဒါ ၂၁၁
 ညယပုဋိပန္နော ၉၃
 ညယမာရာဓေသတိ ၉၃

[ဌ]

ဌာနကုသလတာ ၁၆၂
 ဌာနာ စုတံ ၃၂
 ဌာနေဟိ ၁၂၆
 ဌိတိဘာဂိယော ၂၄၄

[တ]

တဒ္ဓ ၄၅
 တစပုတ္တာ ၂၄
 တစောတ္တတာ ၁၁၂
 တစ္ဆာ ၂၄၁
 တဏှုလပ္ပလော ၅၃-၁၄၆
 တတြုပါယာယ ၂၃၀
 တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ ၂၂၇
 တထတ္တော ၁၂၂
 တထာဂတော ၉၉
 တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ ၁၀၅-၁၀၇
 တထေဝ တံ ဝိပါကံ ၇
 တထေဝ တံ ဟောတိ ၇၁
 တဒဂ္ဂေ ခေါ ၅၃
 တဒတ္ထဇောတကံ ၁၀၉
 တဒဿ ဘဂဝတော မုသာ ၉
 တဒ္ဓိဂုဏံ တဒ္ဓိဂုဏာဟံ ၀
 တဒ္ဓိဂုဏံ ဘာဂံ ၁၃၃
 တဒေတရဟိ ဓမ္မသမ္ပတံ ၅၃
 တပဿိတာယ ၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]		[၈]	
တပဿိနော ဥပတ္တိလေသော	၂၀	တုမှေ ခုတ္ထ	၄၄
တပဿီ	၂၀	တုသိတာ	၁၀၃
တပံ သမာဒိယတိ	၂၀	တုလိယ	၁၁၀
တပေါဇိရုစ္ဆာ	၁၉	တေဓ ဟောန္တိ မနောမယာ	၄၉
တမပရာယဏော	၂၀၀	[၉]	
တမော	၂၀၀	ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အတိမာနိ	၂၃
တယိဒံ ကိံသု	၉၇	ထာမဝတာ	၀၀
တယော အန္တာ	၁၇၄	ထူပံ	၁၉၂
တယော အဒ္ဓါ	၁၇၃	ထေရော	၉၄
တရဏာယ	၂၆	[၁၀]	
တဿေတံ ကလ္လံ ဝစနာယ	၄၀	ဒက္ခာ စ ဟောတိ	၁၃၀
တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ	၂၂၀	ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိယော	၂၀၇
တာဝဒေဝ	၂၀	ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိ	၁၇၀
တျာဿ မိတ္တာ	၁၃၀	ဒက္ခိဏံ အနုပ္ပဒဿာမိ	၁၃၆
တိက္ခပညာ	၁၁၅	ဒဏ္ဍမာဏဝကာနိ	၁၄၉
တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ	၇၇	ဒမထာယ	၂၆
တိဏ္ဍာနိ သတ္ထာနိ	၃၀	ဒမာ	၂၀၄
တိဏာ ဘိယျော	၁၃၁	ဒမေ	၁၀၅
တိဏ္ဍော	၂၆	ဒဿနာနုတ္တရိယံ	၁၀၅
တိဗ္ဗံ	၂၄၆	ဒဟတိ	၂၂၇
တိဗ္ဗံ ဝဓကစိတ္တံ	၃၇	ဒဟရော သုသု ကုမာရော	၁၁၀
တိရိယံ	၂၃၀	ဒဗ္ဗပါကာရတောရဏံ	၆၄
တိဏိ အန္တရဓာနာနိ	၀၂	ဒဗ္ဗသမာဒါနော	၁၀၂
တိဏိ ပရိနိဗ္ဗာနာနိ	၀၃	ဒဗ္ဗဒ္ဓါပံ	၆၄
တိဘိ	၁၀၀	ဒါနမယံ	၁၀၁
တုစ္ဆကုမ္ဘိဝ	၁၀	ဒါနဝတ္ထုနိ	၂၂၇
တုစ္ဆာ	၁၅	ဒါနသံဝိဘာဂေ	၁၀၃
တုဏ္ဍိကီရေ ပစိတွာန	၁၄၆	ဒါနုပပတ္တိယော	၂၂၇
တုဏ္ဍိဘူတံ တုဏ္ဍိဘူတံ	၁၅၅	ဒါယဇ္ဇံ ပဋိပဇ္ဇာမိ	၁၃၆
တုဏ္ဍိဘူတော	၂၅		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသီ	၁၁	ဒုပ္ပဝေဒိတေ	၈၉
ဒါလိဒ္ဓိယံ	၃၆	ဒုဝိဓံ ကုသလံ	၃၂
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ	၁၈၉	ဒုရက္ခာတေ	၈၉
ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ	၂၀၈	ဒေဝညတရော ဝါ	၂၁၄
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ	၈၀	ဒေါဝစဿတာ	၁၆၁
ဒိဋ္ဌနိဿယာ	၁၀၀	ဒေါဝါရိကာ	၃၅
ဒိဋ္ဌပဋိဝေဓေ	၂၂၃	ဒွယကာရီ	၅၅
ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော	၇၃	ဒွယဂါမိနီ	၁၀
ဒိဋ္ဌဗျသနံ	၂၁၁	ဒွေမိကဇာတာ	၈၉
ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိ	၁၆၅-၂၄၇	[၁]	
ဒိဋ္ဌသမ္ပဒါ	၁၆၅		
ဒိဋ္ဌသာမညဂတော	၂၁၇	ဇောဟင်္ဂု	၁၉၂
ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ	၂၀၆	ဇနဇာနီ	၁၂၈
ဒိဋ္ဌေစေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ ၄၇		ဓမ္မကာမော	၂၃၀
ဒိတ္တော	၁၂	ဓမ္မကာယော	၄၉
ဒိန္နာဒါယိနော	၁၃၉	ဓမ္မက္ခန္ဓာ	၂၀၅
ဒိဗ္ဗစက္ခု	၁၈၅	ဓမ္မဇော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော	၄၉
ဒိဗ္ဗော ဝိဟာရော	၁၈၈	ဓမ္မညူ	၂၂၁
ဒိဗ္ဗံ ယာနံ	၁၄၇	ဓမ္မထေရော	၁၈၁
ဒိဝါ ဒိဝဿ	၁၆	ဓမ္မဒါယာဒေါ	၄၉
ဒိဝါသညံ အဓိဋ္ဌာတိ	၁၈၉	ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု	၃၄
ဒိသာသု ပရိတ္တာဏံ ကရောန္တိ	၁၃၇	ဓမ္မန္ဓယော	၆၃
ဒိဃပါသဏိကော	၁၀၈	ဓမ္မနိသန္တိယာ	၂၂၃
ဒုက္ကရံ	၁၅	ဓမ္မပဋိသံဝေဒိနော	၂၁၅
ဒုက္ခဒုက္ခတာ	၁၇၄	ဓမ္မပဒါနီ	၂၀၄
ဒုက္ခဿန္တကိရိယာယ	၂၃၈	ဓမ္မမစ္ဆရိယံ	၂၁၀
ဒုစ္စရိတာနီ	၁၆၇	ဓမ္မဘူတော	၄၉
ဒုဇ္ဇာနံ	၁၉	ဓမ္မယာဂံ	၁၁၂
ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂီ	၂၃-၂၁၈	ဓမ္မသမ္ပုဒတာ	၂၂၄
ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဇော	၂၃၉-၂၄၁	ဓမ္မာဓိပတေယျော	၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[န]	
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ	၂၀၃	န ဟိ ဒေဝ	၃၆
ဓမ္မာနုဓမ္မံ	၁၁၁	န ဟေတံ အာရုသော	၉၉
ဓမ္မာနုသာရီ	၇၄	နာဂေဟိ	၁၄
ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ ^၀		နာဠုပုတ္တိယေသု	၈၉
သံဝိဒဟဿု	၃၄	နာတိသီတာယ နာစူဏ္ဍာယ	၂၁၂
ဓမ္မိကထာ	၁၅၅	နာထကရဏာ	၂၂၉
ဓမ္မူပသံဟိတံ	၁၁၂	နာနုတပ္ပေါ	၉၄
ဓမ္မေ	၁၀၅-၂၁၃	နာနုပ္ပဒိယမာနေ	၃၆
ဓမ္မေ ဉာဏံ	၂၀၂	နာပဒါနံ ပညာယတိ	၅၃
ဓမ္မေန	၁၁၉	နာဘိသဇ္ဇိ	၁၁၆
ဓမ္မော	၇၄-၂၃၀	နာမံ	၁၅၉
ဓမ္မံ အပစယမာနော	၃၃	နာလံ ဒါရဘရဏာယ	၁၃၀
ဓာတုနာနတ္ထိ	၂၄၈	နာလံ သလ္လာပါယ	၁၈
ဓာတုယော	၂၁၄	နိကာမလာဘိ	၈၁
မိတိမာ	၇၇	နိက္ခမတိ	၆၉
[န]		နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ	၂၄၈
နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ	၅၂	နိဗ္ဗသဝတ္ထုနိ	၂၂၂
န စ ဝိသင်္ဃံ	၁၁၉	နိဓာနဝတိ ^၀	၇၆
န စ ဝိသာစိ	၁၁၉	နိပစ္စကာရံ	၄၈
န စ ဝေဘူတိယံ	၇၅	နိပ္ပပဉ္စဿ	၂၄၇
န စ သာရမ္ပဇံ	၇၅	နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ	၂၃၈
နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုဗ္ဗဝေါ	၉၈	နိဗ္ဗန္ဓရူပါ	၈၉
နဒီဝိဒုဂ္ဂံ	၃၈	နိဗ္ဗုယမာနာယ	၅၃
နန္ဒူပသေစနံ	၂၀၄	နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ ဝါ	၈၉
န ဘာဝိတမသိသတိ	၂၄	နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ	၂၂၁
န လစ္ဆတိ	၃၀	နိဗ္ဗေဓိကပညာ	၁၁၅
န သင်္ဂီယန္တိ	၁၉၁	နိဗ္ဗေဓိကာယ	၂၁၂
န သမ္မာယာသိ	၇	နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော	၂၄၄
နသသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတဂတော	၂၄၅	နိဗ္ဗာနရတိ	၁၈၃
		နိမိတ္တာနုသာရီ	၂၁၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ ၂၆၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]	
နိမိတ္တေန အာဒိသတိ	၇၀
နိယျာနိကော	၉၃
နိရတ္တကေန	၁၃၂
နိရဗ္ဗဒံ	၁၀၄
နိရယော	၂၀၉
နိရာမိသော	၂၄၅
နိရောဓတဏှာ	၁၇၀
နိရောဓသညာ	၂၂၁
နိဝိဋ္ဌာ	၄၀
နိဝါတဝုတ္တိ	၁၄၀
နိသန္တိယာ	၉၅
နိဿရဏပညော	၁၉၆
နိဿရဏိယာ	၂၁၄-၂၁၀
နိဟိယတိ ယသော တဿ	၁၂၇
နိဝရဏာနိ	၂၁၀
နန္ဒာနိ	၂၃၄
နေကတိကာ	၁၃၀
နေက္ခမ္မဓာတု	၁၆၉
နေက္ခမ္မဝိတက္ကော	၁၆၀
နေက္ခမ္မံ	၂၁၄-၂၄၂
နေတာ	၁၄၁
နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ	၁၉၆-၂၀၁
နေဝ မဟာရာဇာနံ အာဒိယန္တိ	၁၅၀
နေဝသေက္ခော နာသေက္ခော	၁၀၁-၁၀၃
နော အနယံ အာပဇ္ဇတိ	၁၄
နော ဟိနာယာဝတ္တတိ	၂၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပက္ကံ ပဋိဝိရူဠံ	၅၃
ပစ္စက္ခာတော	၂
ပဉ္စဂံဝိပုဟိနော	၂၃၄
ပစ္စတ္တညေဝ နိဗ္ဗုတိ ပိဒိတာ	၁၄
ပစ္စတ္တံ ယောနိသော မနသိကာရာ	၇၇
ပစ္စတ္တိကေန	၁၀၄
ပဉ္စဗလာနိ	၆၇
ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ	၂၄၄
ပစာရာ တဿ ရာဇိနော	၁၄၇
ပစ္စာမိတ္တေန	၁၀၄
ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ	၆၇
ပစ္စုပဋ္ဌာသိ	၂၀
ပစ္စုပဋ္ဌိတကာမာ	၁၀၂
ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ	၂၄၅
ပစ္စေသန္တော ပကာသေန္တိ	၁၄၀
ပညတ္တာ	၁၀၀
ပညတ္တိယာ	၁၀၀
ပညဝတော	၂၄၇
ပညာ	၂၄၀
ပညာစက္ခု	၁၀၅
ပညာဓနံ	၂၂၁
ပညာမိဋ္ဌာနံ	၂၀၅
ပညာပါရိပူရိ	၂၇
ပညာဘာဝနာ	၁၀၅
ပညာယ	၁၁၀-၂၀၆
ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏိ	၁၂၀
ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ	၆၄
ပညာဝိမုတ္တော	၇၃
ပညာဝုဓံ	၁၀၄
ပညာဝေယျတ္တိယံ	၁၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ပဉ္စိ အပုစ္ဆိ	၇	ပတ္တက္ခန္ဓော	၂၅
ပဉ္စိကံ ပရိဟရေယျံ	၈၈	ပန္နာနိ	၁၇
ပဉ္စိကူလသညီ	၇၉	ပတိရူပေန	၁၃၆
ပဉ္စိသဘာဝာယ	၉၆	ပတိတ္ထိယနာ	၁၁၆
ပဉ္စိနိဿဋ္ဌာနိ	၂၃၅	ပတ္တံ	၉၈
ပဉ္စိပဒါဏ္ဍိကဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၂၄၇	ပန္နဒုဟနံ	၃၆
ပဉ္စိပဒါနုဿရိယံ	၁၈၅	ပန္နိကံ	၁၉၂
ပဉ္စိပတ္တိ	၈၂	ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ အနုသာသနိ°	၂၂၉
ပဉ္စိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ	၂၄၅	ပဒါလတာ	၅၂
ပဉ္စိဘာနဝါ	၁၄၀	ပဒီပေယျံ	၁၀၇
ပဉ္စိဘောဂိယာ	၁၂၀	ပဓာနသင်္ခါရာ	၁၈၉
ပဉ္စိရူပဒေသဝါသော	၂၄၃	ပဓာနာနိ	၂၀၂
ပဉ္စိလဘတိ	၁၀၄	ပဓာနာယ	၂၁၃
ပဉ္စိလဘာဂတေန	၁၁၅	ပဓာနိယင်္ဂါနိ	၂၁၂
ပဉ္စိဝါနရူပါ	၈၉	ပဓာနေသု	၇၄
ပဉ္စိဝေဓော	၈၂	ပန္နမုသလာ	၅၄
ပဉ္စိသင်္ခါနဗလံ	၁၆၅	ပနာသော	၁၁၆
ပဉ္စိသန္တာရော	၁၆၃	ပပဋိကပ္ပတ္တာ	၂၃
ပဉ္စိသလ္လာနေ	၂၂၃	ပဗ္ဗဇိ	၃၃
ပဉ္စိသလ္လာနသာရုပ္ပါနိ	၁၇	ပဗ္ဗဇိတံ ဥပါသိတာ	၁၁၅
ပဉ္စိသလ္လိနော	၁၆	ပဗ္ဗတဝိသမံ	၃၈
ပဉ္စိသေဝတိ	၁၉၀	ပမတ္တဿ သာပတေယျံ	၁၃၂
ပဉ္စိသံဝေဒေသိ	၃၃	ပမာဒဋ္ဌာနံ	၁၂၇
ပဉ္စိဟာရကံ	၁၂၀	ပယသော တတ္တဿ	၄၉
ပဉ္စိတော	၆၄-၁၄၀	ပယိရူပါသန္တိ	၁၄၉
ပဉ္စိဓာန	၃၆	ပရနိမ္မိတကာမာ	၁၈၃
ပဉ္စိဓာယ	၂၁၄	ပရပုဂ္ဂလဝိမုတ္တိဏ္ဍဏေ	၇၇
ပဉ္စိတော	၂၄၅	ပရာဘူတရူပေါ	၁၁
ပဉ္စိနာနိ	၂၃၄	ပရာမသာမိ	၁၄
ပတ္တယောဂက္ခေမာ	၉၄	ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော	၄၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၂၆၉

ပဒါနုက္ကမော

[၀]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[၀]

ပိဋကော်

ပရိဇနဿဝေါ	၁၁၁
ပရိညေယျော	၂၃၉
ပရိနိဗ္ဗာနာယ	၂၆
ပရိနိဗ္ဗာနိကော	၂၂၉
ပရိနိဗ္ဗာယတိ	၅၆
ပရိပုဏ္ဏာ	၁၉-၄၅
ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ	၂၀
ပရိပူရာ	၁၈၃
ပရိပ္ပုဋ္ဌာ	၁၈၃
ပရိပ္ပာဇကော	၁၆
ပရိယတ္တိ	၈၂
ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ	၂၁၈
ပရိယေ ဉာဏံ	၂၀၂
ပရိယေသနာနာနတ္ထံ	၂၄၈
ပရိယေသိတံ	၉၈
ပရိသင်္ကာယ	၁၈၂
ပရိသညူ	၂၂၂
ပရိသန္ဓာ	၁၈၃
ပရိဟရိဿတိ	၃၉
ပရိဟိတော	၈
ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထံ	၂၄၈
ပရိဋ္ဌာဟော	၅၃-၂၁၅
ပရံ ဝဗ္ဗေတိ	၂၀
ပဝက္ခာမိ	၂၃၈
ပဝနိဿတိ	၃၆
ပဝိဝိတ္တဿ	၂၄၇
ပဝိဝေကာဝုဓံ	၁၈၄
ပဝေဒေသိ	၈၈
ပဿသုခံ	၂၁၄

ပသာဒသဒ္ဓါ	၂၁၂
ပသာသတိ	၃၅
ပဿံ န ပဿတိ	၉၄
ပသုံ ဧကခုရံ ကတွာ	၁၄၇
ပဟာတဗ္ဗော	၂၃၉
ပဟာနပဓာနံ	၂၀၂
ပဟာနသညာ	၂၁၆
ပဟာနာယ	၁၀၀
ပဟိနာနိ	၂၃၅
ပဟောတိ	၁၅
ပဋ္ဌာသိ	၂၂-၂၁၈
ပါကာရဝိဝရံ	၆၄
ပါကာရသန္ဓိ	၆၄
ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ	၂၃၃
ပါဏိနာ ပဟရိသု	၅၃
ပါဏိနံ	၁၁၂
ပါတဗျတံ	၅၃
ပါတုရဟေသု	၅၀
ပါဒဂဏ္ဍိရဟု	၁၁၂
ပါဒါပစ္စေ	၄၆
ပါနသခါ နာမ	၁၃၀
ပါနာနိ	၁၀၉
ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ	၅
ပါပမိတ္တတာ	၁၆၁
ပါပါ နိဝါရေန္တိ	၁၃၃-၁၃၆
ပါပိကာနံ	၂၃
ပါပိစ္ဆော	၂၃-၂၁၈
ပါမောဇ္ဇံ	၂၁၅
ပါယမာနာ	၄၆
ပါရိစရိယာယ	၁၃၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ	၂၄၇
ပါဝဠာ	၁၁
ပါဝါရိကမ္မဝနေ	၅၇
ပါသံသာ စ ဘဝန္တိ	၁၄၁
ပိဏ္ဍပါတက္ခေတ္တံ	၁၉၇
ပိဏ္ဍပါတပဋိသံယုတ္တာနိ	၁၉၈
ပိဏ္ဍပါတသန္ဓေသော	၁၉၇
ပိပါသာ	၁၃၀
ပိယဒဿနော	၁၁၉
ပိယသမုဒါဟာရော	၂၃၀
ပိသုဏာ ပိဋ္ဌိမံသိကာ	၁၄၆
ပိဏေတိ	၉၆
ပိတိ	၂၁၅
ပိတိဖရဏတာ	၂၄၄
ပိတိဘက္ခာ	၄၉
ပေတ္တိကေ ဝိသယေ	၃၀
ပေတ္တိကံ	၃၃
ပေမံ	၂၄၆
ပေယျဝဇ္ဇေန	၁၁၀
ပုဂ္ဂလညူ	၂၂၂
ပုဂ္ဂလပဏ္ဍိတိသု	၇၂
ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ	၂၂၄
ပုဇ္ဇာ စ ဘဝိဿန္တိ ပါသံသာ စ	၃၇
ပုညကိရိယဝတ္ထု	၁၈၁
ပုထုဒိသာ	၁၂၅
ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ	၂၃၄
ပုထုပညာ	၁၁၄
ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ	၂၃၄
ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ	၄၃
ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ	၂၄၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပုဗ္ဗေနာပရံ	၃၅
ပုရတ္ထိမေန ဝေသာလိ	၇
ပုရိမာသု ဇာတိသု	၁၀၇
ပုရိမံ ဇာတိ	၁၀၂
ပုရိသထာမေန	၈၀
ပုရိသဓောရယေန	၈၀
ပုရိသဝိသေသကရော	၁၁၈
ပုရိသဝိသေသံ ဇာနာတိ	၁၁၇
ပုရိသကာနံ	၁၅၀
ပုရိသံ ဇာနာတိ	၁၁၇
ပေါက္ခရသာတကာ	၁၄၉
ပေါဏံ ပဗ္ဗာရံ	၂၄၆
ပေါထုဇ္ဇနိကံ	၈၀
ပေါရာဏာ	၁၉၁
ပေါရာဏံ	၄၆
ပံသုကူလံ	၁၉၂
[ဝ]	
ဖဿနာနတ္ထံ	၂၄၈
ဖာသုဝိဟာရာယ	၁၄၄
ဖိတံ	၁၀၄
ဖုဠာ ပါဝိမတာ	၂၇
ဖေဂ္ဂုပ္ပတ္တာ	၂၄
[ဝ]	
ဗန္ဓု	၄၆
ဗလသ္မိ	၄၂
ဗဟုကာရော	၂၃၉
ဗဟုဇနပ္ပမဒ္ဒနံ	၁၂၁
ဗဟုဇနပုဗ္ဗင်္ဂမော	၁၂၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
ဗဟုဇနံ နိဒိသယိ	၁၁၂	ဗြာဟ္မဏာ	၂၃၄
ဗဟုဇနံ နိဒိသေသိ	၁၁၂	ဗြာဟ္မဏိယော	၄၆
ဗဟုနော ဗဟံ	၁၂၂	ဗြဟ္မဒါယာဒါ	၄၅
ဗာဟိရာနိ	၂၁၆	ဗြဟ္မဘူတော	၄၉
ဗာဠိ	၁၂၁	ဗြဟ္မဿရတ္တံ	၁၂၂
ဗီရဏတ္ထမ္ပကော	၅-၆	ဗြဟ္မနိဗ္ဗိတာ	၄၅
ဗုဒ္ဓဝိနေယျာ	၂၃၀	ဗြဟ္မာ ဝိဟာရော	၁၀၀
ဗုဒ္ဓါနုဿတိ	၂၂၀	ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ	၄၅
ဗုဒ္ဓိယာ	၁၁၀		
ဗုဒ္ဓေါ သော ဘဂဝါ ဗောဓာယ	၂၆	[ဘ]	
ဗုဒ္ဓိ အာဒိစ္စဗန္ဓုနံ	၁၄၅	ဘက္ခသံ	၄
ဗောဓိဇံ	၉၇	ဘဂဝတော ပုတ္တော	၄၉
ဗောဓိ°	၂၁၂	ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ	၂
ဗျတ္တော	၆၄	ဘဏ္ဍနာ	၀၉
ဗျန္တိဘူတံ	၂၄၆	ဘတ္တဝေတနာနုပ္ပဒါနေန	၁၃၉
ဗျဠေါတိ မညတိ	၁၃	ဘတော နေ ဘရိဿာမိ	၁၃၅
ဗျဠနုပေတံ	၉၅	ဘဒြကံ	၂၀၂
ဗျာပါဒဓာတု	၁၆၉	ဘမရဿေဝ ဣရိယတော	၁၃၄
ဗျာပါဒဝိတက္ကော	၁၆၀	ဘယံ	၁၀
ဗျာပါဒသညာ	၁၆၀	ဘဝတဏှာ	၁၇၀
ဗျာပါဒေါ	၃၇-၁၁၆	ဘဝဒိဋ္ဌိ	၁၆၀
ဗြဟ္မကာယော	၄၉	ဘဝါဘဝေါ	၂၀၄
ဗြဟ္မစရိယေန	၂၁၄	ဘဝါသဝေါ	၁၇၁
ဗြဟ္မစရိယေသနာ	၁၇၂	ဘဝေန	၁၃၃
ဗြဟ္မစာရိနော	၉၄	ဘဝေသနာ	၁၇၂
ဗြဟ္မဇာ	၄၅	ဘာဝနာပဓာနံ	၂၀၂
ဗြာဟ္မဏကုလီနာ	၄၄	ဘာဝနာဗလံ	၁၆၅
ဗြာဟ္မဏကုလာ	၄၄	ဘာဝနမန္ဓာယ	၅၆
ဗြာဟ္မဏဇစ္စာ	၄၄	ဘာဝနာမယာ ပညာ	၁၀၄
ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလဿ	၅၄	ဘာဝေတဗ္ဗော	၂၃၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[မ]	
ဘာဝေတိ	၂၂၇	မနုဇာဓိပတိ	၁၂၂
ဘိက္ခုသု ပရိဝသန္တိ	၄၄	မနုဿရာဟသေယျကာနိ	၁၇
ဘိန္တထူပေ	၈၉	မနောပဒေါသော	၃၇
ဘိယျောဘိညတရော	၆၂	မနောဘာဝနိယာနံ	၁၆
ဘိတဿ	၁၃၃	မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ	၇၀
ဘူတာ	၂၄၁	မနောသမ္ပုသော	၂၁၆
ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္ထသံဟိတံ	၉၈	မရဏဝဓေန	၁၁၉
ဘောရဏ္ဍကံယေဝ	၁၃	မရဏသညာ	၂၄၈
ဘောဂဗျသနံ	၂၁၁	မလ္လေသု	၁
ဘောဂသမ္ပဒါယ	၂၁၁	မဟတ္တာ	၁၄၅
ဘောဂသ္မိ	၄၁	မဟတိမဟိ	၁၁၆
ဘောဂိယာ	၁၀၇	မဟတ္တံ	၁၄၅
[မ]		မဟာဇနသင်္ဂါဟကံ	၁၁၈
မင်္ဂုဘူတော	၂၅	မဟာနေရု	၁၄၆
မင်္ဂီ	၂၂-၂၁၈	မဟာပညာ	၁၁၃
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၂၄၇	မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ	၁၀၁
မစ္ဆရာယတိ	၅	မဟာဗန္ဓနာ	၁၄
မစ္ဆရိ	၂၂-၂၁၈	မဟာရာဇာနံ ပုရိသကာနံ	၁၅၀
မဇ္ဇတိ	၂၀	မဟာဝနေ	၁၃
မဇ္ဇံ	၁၂၇	မဟာဝိဒုဂ္ဂါ	၁၄
မဇ္ဈိမဓာတု	၁၇၀	မဟိမံ	၁၁၁
မတိမာ	၇၇	မဟိပတိဿ	၁၁၈
မတ္တညူ	၂၂၁	မာဂဝိကဿ	၃၈
မတ္တေယျတာယ	၁၀၃	မာ စ မယံ ကဗ္ဗိ	၃၈
မန္တဿာဇိဝိနော	၃၅	မာတရမ္ပိ ပုတ္တေန သမာနေတာ	၁၁၇
မန္တာ မန္တာ စ ဝါစံ ဘာသတိ	၇၆	မာတုကုစ္ဆိ ဩက္ကမတိ	၆၉
မတ္တံ မတ္တံ	၅	မာတုစ္ဆာ	၃၇
မဒပ္ပမာဒါ ပဋိဝိရတာ	၃၄	မာတုလာနိ	၃၇
မဒါ	၁၈၇	မာနာတိမာနဇာတိကာနံ	၅၂
မနသိကာရကုသလတာ	၁၆၂	မာ ပဝတ္တိတ္ထ	၃၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]	
မာယာဝီ	၂၁၀
မာရော	၃၀
မာ ဝတ နော အဟောသိ	၈
မာသာစိတံ	၂၂၆
မာ ဟေဝန္တိဿ ဝစနိယော	၂၁၀
မိဂရညော	၁၁
မိဂသညံ	၃၈
မိစ္ဆတ္တနိယတော	၁၇၄
မိစ္ဆတ္တာ	၂၂၆
မိစ္ဆာစာရော	၂၃၁
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၃၆-၂၁၀-၂၃၂
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု	၅၅
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော	၂၃
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိက္ကာ	၂၄၈
မိစ္ဆာဓမ္မော	၃၆
မိတ္တကရော	၁၄၀
မိတ္တာမစ္စာနံ ပရိဘူတော	၁၂၉
မိတ္တာမစ္စေသု ပဋိယာဒေန္တိ	၁၃၇
မိဒ္ဒသုခံ	၂၁၄
မုစ္ဆတိ	၂၀
မုစ္ဆိတော	၂၁
မုဏ္ဍကေ သမဏကေ	၄၆
မုဋ္ဌဿစ္စံ	၁၆၄
မုတ္တာနိ	၂၃၄
မုတံ	၉၈
မုဒုမံသာနိ	၁၂
မုသာ	၁၅
မူလဗစ္စံ	၃၆
မူလတော	၂၃၃
မေတ္တေန ကာယကမ္မေန	၁၃၉

ခိ-ဋ ၃-၁၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]	
မေတ္တေယျော	၃၉
မေထုနံ ဓမ္မံ သမာဒါယ	၅၄
မေဓာဝီ	၆၄-၁၄၀
မေရယံ	၁၂၇
မောဗပုရိသ	၂
မောဗမညံ	၁၀၀
မောနေယျာနိ	၁၈၆
မောရနိဝါပေါ	၁၉
မံသစက္ခု	၁၈၅
[ယ]	
ယက္ခပစာရော	၁၅၀
ယဋ္ဌေ	၁၇
ယတြ ဟိ	၁၉
ယတြ ဟိ နာမ	၅၃-၈၈
ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ	၉၅-၁၅၉
ယထာ ကထံ ပန ဝေါ	၄၅
ယထာ တံ	၆
ယထာ တံ ပုဗ္ဗကာနံ	၃၅
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ	၁၈၉
ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ	
ပဋိပဇ္ဇမာနော	၇၇
ယထာဗလံ ကမ္မန္တသံဝိဓာနေန	၁၃၉
ယထာဘူတံ အတ္တာနံ	
အာဝိကတ္တာ	၂၁၂
ယဒိဒံ	၆၈
ယဒိဒံ အဓိပညတ္တိ	၁၀၀
ယဒိဒံ မေတ္တာစေတောဒုပိမုတ္တိ	၂၁၉
ယဒူပဗာဒတဘယ	၁၁၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဃ]		[၅]	
ယသဂ္ဂပ္ပတ္တော	၇	ရဘဿာ	၁၅၀
ယဿ နိဟီနော	၈	ရဿသမ္ပန္နာ	၅၀
ယဿတ္ထာယ	၂	ရဿာယ ပထဝိယာ	၅၂
ယာ စေဝ တောနိ	၉၅	ရသိတာနံ	၁၀၉
ယာ စေဝ ဒေသာ	၉၅	ရဟဒေါ	၁၄၅
ယာဝတကံ အာကံခံတိ	၉၇	ရာဂဂ္ဂိ	၁၇၆
ယာဝတာ	၁၇	ရာဇင်္ဂါနိ	၁၁၂
ယာဝဒတ္ထံ	၂၁၄	ရာဇာနုတ္တဝိကာနိ	၁၁၃
ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ	၉၄	ရာဇာနော	၁၀၇
ယာဝဉ္စ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓံ	၂	ရာဇာရဟာနိ	၁၁၂
ယူပေါ	၃၉	ရာဇိသိမ္ပိ	၃၃
ယောဂက္ခေမကာမော	၁၁၈	ရာဇူပဘောဂါနိ	၁၁၂
ယောဂါ	၂၀၆	ရိတ္တမ္ပိဿ ပတ္တံ	၁၅၀
ယော စ သမာဒပိတော	၉၃	ရုက္ခဂဟနံ	၃၈
ယော စ သမာဒပေတိ	၉၃	ရုဒ္ဓါ	၁၅၀
ယောနိဇာဝ သမာနာ	၄၆	ရူပူပါယံ	၂၀၃
ယောနိယော	၂၀၆	ရောဂဗျသနံ	၂၁၁
ယောနိသောမနသိ-		ရောဂါနံ အာယတနံ	၁၂၈
ကာရော	၂၀၃-၂၄၀		
ယံနုန မယံ	၃၈	[ဃ]	
[၅]		လဇ္ဇဝံ	၁၆၃
ရက္ခတေတံ	၉	လဒ္ဓါ စ	၁၉၆
ရညာ မဟာပနာဒေန ကာရာ-		လပနဇံ	၁၂၃
ပိတော	၃၉	လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တော	၇
ရဇ္ဇေတိ	၅၄	လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တံ	၉၄
ရတ္တညာ	၁၉၁	လာဘနာနတ္တံ	၂၄၈
ရတ္တိန္ဒြိယံ	၅၂	လာဘမစ္ဆရိယံ	၂၁၀
ရတ္တိနုဋ္ဌာနဒေသိနာ	၁၃၁	လာဘသက္ကာရသိလောကံ	၂၁
ရထဿာဏိဝ ယာယတော	၁၄၁	လာဘော အလာဘော	၂၂၈
		လူခါဇိဝိ°	၂၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[လ]		[ဝ]	
လေဟနိယာနိ	၁၀၉	ဝိစိကိစ္ဆာ	၁၇၀
လောကဓမ္မာ	၂၂၀	ဝိဇနဝါတာနိ	၁၇
လောမဟံသော	၁၀	ဝိဇာယမာနာ	၄၆
လောလဇာတိကော	၅၀	ဝိဇ္ဇာ	၁၁၂-၁၈၈-၁၆၇
		ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ	၂၄၂
[ဝ]		ဝိဇိတေ	၃၄
ဝစိပရမော	၁၃၁	ဝိညာဏကသိဏံ	၂၃၁
ဝတပဒါနိ	၇	ဝိညာဏကာယာ	၂၁၆
ဝဒညူ	၁၄၀	ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော	၂၀၃
ဝရံ ဝရံ	၁၂	ဝိညာဏဓာတု	၂၁၈
ဝဉ္ဇနိကာ	၁၃၀	ဝိညာဏသောတံ	၇၂
ဝဇ္ဇိဂါမေ	၃	ဝိညာတံ	၉၈
ဝဏ္ဏဝါဒီ	၁၉၅	ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓိ	၇၀
ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ	၅၂	ဝိတုဒန္တာ	၈၉
ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ	၄၉	ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ	၁၈၉
ဝဏ္ဏသ္မိ	၄၁	ဝိဓာ	၁၇၂
ဝန္တာနိ	၂၃၄	ဝိဓေယျော	၁၁၁
ဝတ္ထဆာဒိယံ	၁၁၇	ဝိနယော	၂၃၀
ဝတ္ထု ဝါ	၁၅၀	ဝိနေတာ	၁၄၁
ဝါစာ	၁၂၂	ဝိနောဒေတိ	၁၉၀
ဝါဒါနုဝါဒေါ	၈၇	ဝိပ္ပကတာ	၁၉
ဝါယမတိ	၁၈၉	ဝိပတေယျ	၉
ဝါသံ ဝါ	၁၅၀	ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ	၁၇၄
ဝိက္ကန္တိတဗ္ဗံ	၁၅၁	ဝိပရိတော	၁၅
ဝိဂတဒရထကိလမထော	၁၂၃	ဝိပါပေါ	၁၂၃
ဝိကာလဝိသိခါစရိယာ- နုယောဂေါ	၁၂၈	ဝိပုလတ္တာ	၁၀၃
ဝိဃာတာ	၂၁၅	ဝိဘဝတဏှာ	၁၇၀
ဝိဃာသသံဝဇော	၁၂	ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ	၁၆၀
ဝိစိကိစ္ဆတိ	၁၇၄	ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယံ	၁၈၅
		ဝိမုတ္တာယတနာနိ	၂၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]	
ဝိမုတ္တိ	၁၆၇
ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ	၂၁၆
ဝိရတ္တရူပါ	၈၉
ဝိရဝိတဗ္ဗံ	၁၅၁
ဝိရာဂသညာ	၂၁၆
ဝိရာဂေါ	၂၀၂
ဝိရူပရူပေန	၉
ဝိလေပနံ	၁၀၆
ဝိဝဇော	၁၃
ဝိဝါဒမူလာနိ	၂၁၇
ဝိဝါဒါဓိကရဏံ	၂၂၃
ဝိဝါဒေါ	၈၉
ဝိဝေကနိန္ဒံ	၂၄၆
ဝိဝေကနိဿိတံ	၂၀၂
ဝိဝေကော	၂၀၂
ဝိသညောဂါ	၂၀၆
ဝိသဝီ	၁၂၀
ဝိသမလောဘော	၃၆
ဝိသုကမ္မန္တေ ပယောဇေသုံ	၅၄
ဝိသေသဘာဂိယော	၂၃၉-၂၄၄
ဝိဟေဋ္ဌတိ	၁၅၁
ဝိဟိံသတိ	၁၅၁
ဝိဟိံသာဓာတု	၁၆၉
ဝိဟိံသာသညာ	၁၆၈
ဝိဟိံသာဝိတက္ကော	၁၆၈
ဝိတင်္ဂါရာ ဝိတဓူမာ	၅၄
ဝိတရာဂဿ	၂၂၇
ဝိတသာရဒါ	၁၄၅
ဝိရိယာရဋ္ဌေ	၂၂၃
ဝိရိယံ အာရဘတိ	၉၃-၁၈၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]	
ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇတိ	၂၀၄
ဝုသိတဝါ	၄၇
ဝေဒနာတော	၂၃၃
ဝေဒနာနာနတ္ထံ	၂၄၈
ဝေဒယထ	၁၂၂
ဝေဓညာ နာမ သကျာ	၈၉
ဝေပုလ္လတ္တဉ္စ	၂၇
ဝေယျဉ္စနိကာ	၁၀၅
ဝေရပ္ပသဝေါ	၁၃၀
ဝေဿဝဏော	၁၄၄
ဝေါ	၄၆
ဝေါက္ကမ္မ စ တမှာ ဓမ္မာ ဝတ္တတိ	၉၂
ဝေါဒါနိယာ	၂၇
ဝေါဒါသံ	၂၁
ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ	၂၀၂
ဝံသညာ	၁၉၁
[သ]	
သက္ကစ္စံ သိပ္ပပဋိဂ္ဂဟဏေန	၁၃၇
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ	၁၇၀
သက္ကာယနိရောဓော	၁၇၄
သက္ကာယသမုဒယော	၁၇၄
သက္ကာယော	၁၇၄
သက္ကာယံ မနသိကရောတော	၂၁၅
သကေ	၃၀
သကေ အာစရိယကေ	၁၉
သကံ ဓမ္မံ ဂရဟမာနော	၅၅
သဒိလံ	၁၂၂
သင်္ဂိယော	၁၂၉
သင်္ခတာ ဓာတု	၂၄၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သင်္ခါနေန	၇၀	သတာနုသာရီ	၉၇
သင်္ခါယ	၁၉၀	သတာရက္ခေန စေတသာ	၂၃၄
သင်္ခါယေကံ အဓိဝါသေတိ	၁၉၀	သတိနေပက္ကေ	၂၂၃
သင်္ခါရဒုက္ခတာ	၁၇၄	သတိဗလံ	၁၆၅
သင်္ဂဏိကာရာမဿ	၂၄၇	သတိမာ	၇၇
သင်္ဂမ္မ သမာဂမ္မ	၁၇-၉၅	သတိသမ္ပဇညာယ	၁၀၉
သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ	၂၀၇	သတော စ နိပကော စ	၇၇
သင်္ဂဟာ ဧတေ	၁၄၁	သဒ္ဓမ္မဿဝနံ	၂၀၃
သင်္ဂဟိတပရိဇနာ	၁၃၀	သဒ္ဓါဓနံ	၁၁၀-၂၂၁
သင်္ဂဟော	၁၇၉	သဒ္ဓါဝိမုတ္တော	၇၄
သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ	၉၅-၁၅၆	သဒ္ဓေါ	၂၁၂
သင်္ဂါဟကော	၁၄၀	သဒရထာ	၂၇
သင်္ဘာဋီ° ပညာပေတွာ	၁၅၆	သန္တုဋ္ဌဿ	၂၄၇
သစေ ပဟောသိ	၀၉	သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ	၁၉၁
သစ္စိကရဏီယာ	၂၀၆	သန္တော	၂၆-၂၄၅
သစ္စိကာတဗ္ဗော	၂၃၉-၂၄၁	သတ္တရိ ကင်္ခတိ	၂၁၃
သညာနာနတ္ထံ	၂၄၀	သန္တမေဝ	၁၀၃
သညာပေတဗ္ဗော	၉၅	သန္တုဋ္ဌိတာ	၀၇
သဋ္ဌော	၂၁၀	သန္တုဋ္ဌိကာ	၁၂၀
သဋ္ဌာ	၂၃၅	သန္တုဋ္ဌိပရာမာသီ	၂၃-၂၁၀
သဏ္ဍာသဏ္ဍာ	၅၃	သန္တာဂါရံ	၁၅၃
သဏ္ဍေန	၂၁၁	သန္တာနော	၁၆
သတတကိရိယာယ	၂၁၃	သန္တုဋ္ဌိကာရကံ	၅၃-၉၆
သတ္တန္တံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ	၅၅	သနိဒဿနံ	၁၇၉
သတ္တမံ ဒိဝသံ	၅-၆	သပ္ပဋိဃံ	၁၇၉
သတတဝိဟာရာ	၂၂၀	သပ္ပဘာသံ	၁၀၉
သတ္တာဟံ	၂၆	သပ္ပါဋိဟိရကတံ	၉၃
သတ္တုဘိ	၁၀၅	သပ္ပုရိသဓမ္မော	၂၂၁
သတ္တန္တရကပ္ပေါ	၃၀	သပ္ပုရိသသံသေဝေါ	၂၀၃
သတပုညလက္ခဏံ	၁၀၇	သပ္ပုရိသုပနိဿယော	၂၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဗ္ဗသင်္ဂါဟပဒကတံ	၉၃	သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော	၁၉၆
သဗ္ဗသန္တရိ°	၁၅၄	သမ္ပဇာနော မာတုကုန္တိ°	
သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ	၉၄	ဩက္ကမတိ	၆၉
သဗ္ဗာဝန္တေဟိ ပါဒတလေဟိ	၁၀၄	သမ္ပတ္တာ	၂၂၆
သဘာဂတဿ ဝစနံ န ရူဟတိ	၁၂၉	သမ္ပောဓဂါမီ	၂၂၉
သဘာဂါယိဿန္တိ	၃၈	သမ္ပောဓိယံ	၆၂
သဘာပိ	၁၄၉	သမ္ပတံ	၁၃၈
သမကာရီ	၇၆	သမ္ပတ္တနိယတော	၁၇၄
သမဇ္ဇာဘိစရဏံ	၁၂၈	သမ္ပဒညာ	၄၇
သမဏင်္ဂါနိ	၁၁၃	သမ္ပပုညာယ သုဒိဋ္ဌာ	၂၄၆
သမဏစလော	၂၀၈	သမ္ပာမနသိကာရံ	၇၁
သမဏပဒုမော	၂၀၈	သမ္ပပေက္ခန္တိ	၁၄၁
သမဏပုဏ္ဏရိကော	၂၀၉	သမ္ပာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ	၂၁၂
သမဏဗြာဟ္မဏာ	၃၄	သမ္ပာနနာယ	၁၃၈
သမဏသုခုမာလော	၂၀၉	သမ္ပာဝိမုတ္တိ	၂၃၅
သမဏာ	၂၃၄	သမ္ပိယသမ္ပိယော	၁၃၀
သံမဏာနုစ္ဆဝိကာနိ	၁၁၃	သမ္ပုတိထေရော	၁၈၁
သံမဏာရဟာနိ	၁၁၃	သမယေ ဝေါဿဂ္ဂေန	၁၃၉
သမဏူပဘောဂါနိ	၁၁၃	သမယံ	၄
သမတ္တာ ပရိယာပုတာ	၁၄၉	သမဝယသဋ္ဌေသနော	၂၃၅
သမတ္တာနိ	၇	သမဝေပါကိနိယာ	၂၁၂
သမတိက္ကမာယ	၁၀၀	သမသမံ	၁၀၀
သမတေန	၃၅	သမာ	၂၀၄
သမထာယ	၂၆	သမာဒါနဟေတု	၃၁
သမထာယ ဝူပသမာယ	၂၂၃	သမာဒါယ	၃၅
သမထော စ ဝိပဿနာ စ	၂၄၂	သမာဒိန္နာနိ	၇
သမတနိ	၄၉	သမာဓိနိမိတ္တံ	၂၀၂-၂၁၆
သမန္ဓာဂတံ	၁၈၉	သမာဓိပရိက္ခာရာ	၂၂၁
သမနုညော သတ္တာ အဟောသိ	၂၃၆	သမာဓိဗလံ	၁၆၅
သမ္ပဇညံ	၁၆၄	သမာနတ္ထတာယ	၁၁၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမာနေတာ	၁၁၇	သာယနိယာနိ	၁၀၉
သမာဘိဝါဟိနိယော	၁၁၉	သာဝကဝိနေယျာ	၂၃၀
သမာဟတွာ	၁၃၄	သာဟသိကာ	၁၃၀
သမာဟိတဿ	၂၄၇	သာဟုဒါနံ	၂၂၇
သမိတိ°	၁၅၀	သိက္ခာပဒံ	၂၁၀
သမုဒ္ဒပရိယန္တံ	၃၃	သိက္ခာယ ကင်္ခမာနော	၂၁၃
သမေက္ခမာနော	၁၁၀	သိက္ခာသမာဒါနေ တိဗ္ဗန္တန္တော	၂၂၂
သမေက္ခိယာန	၁၃	သိင်္ဂါလကံယေဝ	၁၃
သမံ ဇာနာတိ	၁၁၇	သိဝံ	၁၀၄
သရိတောဒကော	၁၄၅	သီလက္ခန္ဓော	၂၀၅
သလ္လပတိ	၁၇	သီလဗ္ဗတပရာမာသော	၁၇၀
သလ္လေခတာ	၀၀	သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ	၂၀၆
သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော	၆၆	သီလဗျသနံ	၂၁၁
သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၁၃	သီလဝိပတ္တိ	၁၆၅
သဟဓမ္မိကော	၀၇	သီလဝိသုဒ္ဓိ	၁၆၅-၂၄၇
သဟာယော ဟောတိ	၁၃၂	သီလသမာဒါနေ	၁၀၃
သဟိတံ မေ	၀၉	သီလသမ္ပဒါ	၁၆၅
သာကန္တံ	၁၀	သီလာလယော	၁၀၅
သာခလျံ	၁၆၃	သီဟနာဒေါ	၆၂
သာဂရပရိယန္တံ	၁၀၄	သီဟနာဒံ	၁၁-၂၀
သာတသဟဂတာ	၂၄၀	သီဟဿ	၁၁
သာဓုနိသိတဿ	၉၅	သုက္ကဝိပါကာ	၄၇
သာဓုရူပေါ	၄	သုက္ကဝိပါကံ	၂၀၅
သာဓုသဏ္ဍိတာ	၁၁၂	သုကတကမ္မကရာ	၁၃၉
သာနုစာရိကော	၀	သုကဒရိယတာ	၁၃၀
သာပတေယျံ	၁၂၀	သုက္ကာဘိဇာတိကော	
သာပေက္ခော	၂၁	သမာနော	၂၂၀
သာမုဒ္ဓိယံ	၁၉၂	သုက္ကော	၄၅
သာမိဝိကမ္ပံ	၄၀	သုက္ကံ	၂၀၅
		သုက္ကံ ဓမ္မံ	၂၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုခဒုက္ခပုဋိသံဝေဒီ	၅၅	သုနိခါတော	၉၆
သုခဖရဏတာ	၂၄၄	သုနိသေဓံ နိသေဓေယျံ	၃၆
သုခဝိပါကော	၂၄၅	သုပုဋိပန္နော သံဃော	၆၆
သုခလ္လိကာနုယောဂံ	၉၆	သုပုတိဋ္ဌိတစိတ္တာ	၆၄
သုခသ္မိ	၄၁	သုပုဋိဝိဒ္ဓံ ပညာယ	၂၁၆
သုခုပပတ္တိယော	၁၈၃	သုဘန္တေဝ	၁၅
သုခေတိ	၉၆	သုဘာဝိတံ	၂၁၅
သုခေန အဘိသန္ဓာ	၁၈၃	သုဘုဇော	၁၀၈
သုဂ္ဂဟိတံ	၂၁၆	သုဘံ ဝိမောက္ခံ	၁၅
သုဂတတိရိတ္တာနိ	၁၃	သုမာဂဓာယ	၁၉
သုဂတာပဒါနေသု	၁၃	သုရာ	၁၂၇
သုဂတံ	၂၁၅	သုလဒ္ဓံ	၉၃
သုဂန္ဓော	၅၃	သုဝိနိတံ ဝိနေန္တိ	၁၃၇
သုဂ္ဂဟိတာ	၁၄၉	သုဝိမုတ္တံ	၂၁၅
သုဂ္ဂဟိတံ ဂါဟာပေန္တိ	၁၃၇	သုဝစော	၂၂၉
သုစရိတာနိ	၁၆၇	သုဝုဋ္ဌိတံ	၂၁၅
သုစရိတေန	၁၀၈	သုသင်္ဂဟိတာဿ	၁၁၁
သုစိပရိဝါရော	၁၂၂	သုသဏ္ဍိတော	၁၀၈
သုဇ္ဈန္တိ	၄၅	သုသု	၁၀၈
သုညတာ	၁၈၅	သုသုကုမာရော	၁၁၁
သုညဝနေ	၁၃	သုဿုသာယ	၁၃၇
သုညာဂါရဟတာ	၁၈	သုသံဟိတံ	၁၂၁
သုဋ္ဌ၊ မနသိကတံ	၂၁၆	သုသံဝိဟိတကမ္မန္တာ	၁၃၈
သုတမယာ ပညာ	၁၈၄	သုဟဒါ	၁၃၂
သုတာဝုဓံ	၁၈၄	သေဋ္ဌိ	၅၃
သုတေန	၁၁၈-၁၈၂	သေယျထာပိ	၉၇-၁၈၂
သုတံ ပရိယောဒါပေန္တိ	၁၄၀	သေယျသုခံ	၂၁၄
သုဒိ	၃၅	သေယျာ	၁၀၆
သုဒ္ဓါ သုဒ္ဓါ	၅၄	သေနာသနက္ခေတ္တံ	၁၉၉
သုဒ္ဓါဝါသာ	၂၁၂	သေနာသနပုဋိသံယုတ္တာနိ	၁၉၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သေနာသနသန္တောသော	၁၉၉
သေနာသနေန	၁၉၀
သေနာသနံ	၁၉၀
သောစေယျာနိ	၁၀၆
သောဏ္ဍာ	၁၃၀
သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ	၂၀၃
သောတ္ထိယံ	၁၉၂
သောမနဿဋ္ဌာနိယံ	၂၁၇
သောမနဿူပဝိစာရာ	၂၁၇
သောရစ္စံ	၁၆၃
သောဝစသတော. စ ကလျာဏ-	
မိတ္တတာ စ	၁၆၁
သံကိလေသိကာ	၂၇
သံဃသမ္မုခတာ	၂၂၄
သံဃေ ကင်္ခတိ	၂၁၃
သံဘက္ခေတိ	၂၁
သမ္ဘေဒံ	၃၇
သမ္မုခါဝိနယော	၂၂၄
သံယမေ	၁၀၅
သံယောဇနာနိ	၁၇၀-၂၁၀
သံဝရပဓာနံ	၂၀၂
သံဝရာယ	၉၆
သံဝရိပိ နိရုဇ္ဈတိ	၁၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သံဝိဂ္ဂဿ စ ယောနိသော	
ပဓာနံ	၁၆၆
သံဝိဓာတာ	၁၀၆
သံဝေဂေါ	၁၆၆
သံဝေဇနီယံ ဌာနံ	၁၆၆
သံသပ္ပတိ	၁၁
သံသာဒေယျာမ	၁၀
သံသေဒဇာ	၂၀၆
[ဟ]	
ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ	၁၄၇
ဟာနဘာဂိယော	၂၃၉
ဟာသပညာ	၁၁၄
ဟိတံ	၁၄၅
ဟိရီ စ ဩတ္တပ္ပဇ	၁၆၀
ဟိရောတ္တပ္ပံ	၂၄၆
ဟိံသတိ	၁၅၁
ဟိနမတ္ထ ဝဏ္ဏံ အဇ္ဈပဂတာ	၄၅
ဟိနသမ္ပတံ	၅၄
ဟိနာ အညေ ဝဏ္ဏာ	၄၅
ဟိနေ ပိမုတ္တံ	၂၂၇
ဟိနံ	၀၀
ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာ	၁၃၅
ဟေဋ္ဌေတိ	၁၅၁

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သိ...သိဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သိ...ကေသုစိ သိဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

ပါထိကဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ	ပိဋကံ
[အ]	
အဋ္ဌာသိ = ဋ္ဌဿတိ (?)	၈၃
အစုဆဋ္ဌ = အစုဆက္က (သျှာ၊ က)	၉၇
အဒါနံ ဒန္တဒူသကံ = ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထ သာဓကံ (က) ဋီကာ ပဿိတဗ္ဗာ။	၂၂၇
အနမိပ္ပေတံ = န အမိပ္ပေတံ (?)	၆၇
အနုယန္တခတ္တိယာ = အနုယုတ္တခတ္တိယာ (သိ)	၃၄
အနုယန္တေသု = အနုယုတ္တေသု (သိ)	၃၅
အပက္ကန္တော = အပသက္ကန္တော (သိ)	၄
အပ္ပမာဒဂါဟော = အပမာရဂါဟော (သိ) သံသုမာရဂါဟော (သျှာ)	
အာဓာနဂါဟော (?)	၁၅၁
အပသာဒေတိ = အပသာရေတိ (က)	၂၁
အပေါထယံ = အဟေဋ္ဌယံ (သိ၊ သျှာ)	၁၃၄
အရညဝနပတ္တာနီတိ = အရညေ ဝနပတ္တာနီတိ (သျှာ)	၁၇
အဝဿယနံ = အပဿယနံ (သိ၊ က)	၂၄၃
အသမ္ပပ္ပလာပါ = အသမ္မာ (သိ)	၇၆
အဿရမာနာ = အဇာနမာနာ (သျှာ)	၄၆
အသံဝဒမာနာ = အသရမာနာ (ဋီကာ)	၃၁
အဟော ဝတီဒံ မမဿာတိ = အဟော ဝတယံ ပရဿ မမဿာတိ (က)	၂၃၂
[အာ]	
အာဝဇ္ဇန္တော = အာဝဇ္ဇေန္တော (သိ)	၂၇
အာဝိဇ္ဇိတွာ = အာဝိဇ္ဇိတွာ (က)	၁၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဣ]

ဣဿရနိမ္မိတံ = ဣဿရနိမိတ္တံ (သီ) ၁၄

[ဥ]

ဥတ္တရဒေဝိယာ = ဥတ္တမဒေဝိယာ (သျှာ၊ က) ၄၄

ဥဒကာဿုဒန္တိ ဥဒကော သုဒံ = ဥဒ္ဒကော သုဒန္တိ ဥဒ္ဒကော သုဒံ (သီ)

ဥဒ္ဒကဿုဒန္တိ ဥဒ္ဒကော သုဒံ (သျှာ) ၉၄

ဥဒ္ဒမာဟု = ဥဒ္ဒမာဟု (သျှာ၊ က) ၄၀

[ဩ]

ဩဝါဒံ ပဋိကရောမီတိ = ဩဝါဒပဋိကရောတိ (?) ၂

ဩဟာရိတော = ဩတာရိတော (သီ) ၄၇

[က]

ကုက္ကုဋ္ဌသမ္ဗာတိကာတိ = ကုက္ကုဋ္ဌသမ္ဗာဒိကာတိ (သီ) ၃၉

ကေရာဋိကလက္ခဏေန = ကေရာဋိယလက္ခဏေန (သျှာ) ၂၂

[ခ]

ခဏ္ဍေ ကတွာ = ခဏ္ဍေတွာ (သျှာ၊ က) ၂၃၉

[ဂ]

ဂဏေန္တဿ = ဂဏ္ဍန္တဿ (သျှာ၊ က) ၃၅

ဂါယိတဗ္ဗံ = သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ (သျှာ၊ က) ၁၅၆

[ဃ]

ဃဏ္ဍိံ = ဂဏ္ဍိံ (သျှာ) ၂၂

[ဝ]

စက္ခာယတနံ = ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ
အစက္ခာယတနံ (သျှာ၊ အဘိ ၄-၂၅၁၊ အဘိ-ဋ္ဌ-၁-၃၂၅) ၁၇၉

စတုဘူမက = စတုဘူမိက (သျှာ) ၂၃၀

စမ္ပကမာလာဒယောတိ = စမ္ပကသာလာဒယောတိ (သီ) ၁၄၉

စာတုမဝတ္ထုသ္မိဉ္စိ = ပါတုမဝတ္ထုသ္မိံဟိ (သျှာ) ၁၇၅

စီဝရသန္ဓောသာ = (စီဝရေဟိ) နတ္ထိ (က) ၁၉၂

နာနာပါဌာ

၂၀၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဇောတိကပါသာဏာ = ဇောတိပါသာဏာ (သီ)

၁၄၆

[ဈ]

ဉာဏဇာလဿ = ဗုဒ္ဓဉာဏဿ (သီ)

၁

[ဋ]

ဋ္ဌာနနိသဇ္ဇနောကာသော = ဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာနံ ဩကာသော (သျှာ၊က)

၂၉

[တ]

တစသာရသမ္ပတ္တိတော = တစသာရပတ္တိတော (သီ)

၂၄

[ထ]

ထေရကရဏာ = ထေရကရဏီယာ (သီ၊က)

၁၀၁

ထေရဿ = ထေရော (ဗဟူသု)

၆၁

ထေရဝံသန္ဓယေန = ထေရဝံသန္ဓယေနာဟံ (သျှာ)

၂၅၀

[ဒ]

ဒပ္ပိတော = ဒပ္ပိတော (က)

၁၂

ဒါနသက္ကာရံ = ဒါနံ မာနံ သက္ကာရံ (သီ)

၁၁၇

ဒိပ္ပိယန္တိ = ဒိပ္ပိယန္တိ (က)

၃၇

ဒွေဇ္ဈဇာတာ = ဒွေဇာ ဇာတာ (သျှာ)

၀၉

[ဓ]

ဓိဗ္ဗတေတံ = ဓိ ဝတေတံ (သျှာ)

၁၅၇

ဓမ္မဒါယဇ္ဇံ = ဓမ္မဒါယာဒံ (သီ)

၄၉

[န]

န အာဝတ္တတိ = န ဝတ္တတိ (သီ)

၂၄

နဋ္ဌိတသဘာဝါ = အဋ္ဌိတသဘာဝါ (သျှာ၊က)

၉၆

န ပစ္စာသီသတိ = န ပစ္စာသိံသတိ (သီ၊သျှာ)

၁၁၀

န ပရိဘာသန္တိတိ = န ဂရဟန္တိတိ (သီ)

၄၄

နိက္ကဏ္ဍကော = နိက္ကဏော (က)၊ နိက္ကောဏ္ဍကော (သျှာ)

၅၃

နိစ္စသမယေ = ကိစ္စသမယေ (သီ)

၁၃၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိဓာပေတွာ = နိဓေတွာ (သျှာ)၊ နိဓဟိတွာ (က)	၁၃၄
နိယတိဘူတံ = ဝိဂတနေယျန္တိဘူတံ (သျှာ)၊ ဝိဂတိဘူတံ (?)	၂၄၆
နိဝတ္တံ = ဝိပရာဝတ္တံ (သျှာ၊ က)	၈၉
နိဗ္ဗတ္တိဒဿနတ္ထံ = နိဗ္ဗတ္တိဒဿနတ္ထံ (က)	၆၅
နေသံ တံ သစ္စဝစနံ = နေသံ သစ္စဝစနံ (က)	၄၆
နာတကိလေသတ္တာ = နိဟတကိလေသတ္တာ (သီ)	၁၄၄

[ပ]

ပကာသယန္တိ° = ပကာသယန္တိ (သီ)	၂၅၀
ပဂေါ ခေါ = ပါတော ခေါ (သျှာ)	၁
ပစ္စာသိသာမိ = ပစ္စာသိ°သာမိ (သီ၊ သျှာ)	၅
ပစ္စန္တိမမိလက္ခဝါသိကေ = ပစ္စန္တိမိလက္ခဝါသိကေ (သီ)	၁၄၇
ပဉ္စဒါသိသတေဟိ = ပဉ္စဟိ ဒါရိကာသတေဟိ (သျှာ)	၄၃
ပရိသတိ = ပရိသတိ° (သီ)	၁၅၅
ပလိဗုန္နတိ = ပလိဗန္နတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၆
ပဝေဒေယျာမိ = ပဝေဒေဿာမိ (သီ၊ သျှာ)	၆၁
ပဟေဏကပေသနာဒီဟိ = ပဟိဏကပေသနာဒီဟိ (က)	၁၃၈
ပါတေန္တိ = ဃာတေန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၈
ပါဒါနံ = ပါဒါ (သီ)	၄၆
ပါဝဠာ = ပါဝုဠာ (သီ)	၁၁
ပုရတော ပုရတော = ပရတော ပရတော (က)	၁၇၇

[ဖ]

ဖလေယျ = စလေယျ (သျှာ၊ က)	၈၆
ဖဠော = ဖဠော (သီ)	၃၉

[ဗ]

ဗုဒ္ဓသုဗောဓိ° = ဗုဒ္ဓသုဗောဓိတံ (သျှာ)	၂၃၇
ဗြဟ္မစရိယံ = ဗြဟ္မစရိဝတံ (သီ)၊ ဗြဟ္မစရိဝတ္တံ (သျှာ)	၈

[ဘ]

ဘဒြကန္တိ ဘဒ္ဒကံ = ဘဒ္ဒိကန္တိ လဒ္ဒကံ (သီ)	၂၀၂
ဘဂဝတိတိ = ဘဂဝါတိ (သီ)	၆၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဘ]

ဘဝဝတော = သာဝကော (?)	၂
ဘတ္တာနုမောဒနံ = ဘုတ္တာနုမောဒနံ (သီ)	၂၉
ဘုတ္တောဝ မရေယျာတိ = ဘုတ္တော ဝမေယျာတိ (က)	၈၆

[မ]

မင်္ဂလကထာ = မင်္ဂလဂါထာ (သီ)	၁၅၁
မင်္ဂလသောဓနဒဏ္ဍကံ = မင်္ဂနသောဓနဒဏ္ဍကေ (သီ)၊ မကုဏသောဓန ဒဏ္ဍကံ (သျှာ)	၁၀၆
မစ္ဆိယာ = မစ္ဆိနိယာ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၂
မနုဿာ = အမနုဿာ (သီ)၊ မနုဿာ (က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ	၁၅၀
မမ္ပံ = ဓမ္ပံ (က)	၁၅
မဟာဇနာနုဝတ္တနတာ = မဟာပရိဝါရတာ (သီ)	၁၂၀
မဟာပုရိသော = မဟာပရိသော (သီ)	၁၂၀
မဟာလတာသဒိသမ္ပိ = မဟာလတာပသာဓနသဒိသမ္ပိ (သျှာ)	၁၃၈
မိဿိဘာဝံ = မိဿကဘာဝံ (သျှာ၊ က)	၃၇
မုဉ္ဇန္တော = ဝိဿဇ္ဇေန္တော (သီ)	၁၀၁

[ယ]

ယာ အဇ္ဇဝတာ = ယာ ဥဇုတာ ဥဇုကတာ (အဘိ ၁-၂၄) အပ္ပိစ္ဆတာ (က) သီသျှာပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။	၁၆၃
---	-----

[ဝ]

ဝဂ္ဂုလိဝတံ စရတိ = ဝဂ္ဂုလိဝတ္တံ ဩဝဒတိ (သျှာ)	၂၂
ဝစနပထော = ဝစနံ ဗျုပ္ပထော (သီ)	၁၂၂
ဝဒတိတိ = စရတိတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၃
ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တံ = ဝိသုကမ္မဒေဝပုတ္တံ (က)	၃၉
ဝိသုကမ္မန္တေ = ဝိသုတကမ္မန္တေ (သီ)	၅၄

[သ]

သကံ နာမ = သကကမ္ပံ နာမ(သျှာ၊ က)	၁၆၆
သင်္ခတနိရောဓဿ = သဗ္ဗသင်္ခတနိရောဓဿ (သီ) အရဟတ္တသင်္ခတနိရောဓဿ (ဋီကာ)	၂၄၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဒ္ဓကုလာနိယေဝ = အဒုကုလာနိယေဝ (သီ၊ သျှာ)	၁၉၀
သန္တုတ္တယံ = သန္တုတ္တယံ (က)၊ သဏ္ဍုတ္တယံ (သျှာ)	၂၉
သန္တာရေတုံ = သဏ္ဍာတုံ (သီ)၊ သဏ္ဍာရေတုံ (သျှာ)	၈၄
သဝိပက္ခံ = သဝိပါကံ (သီ)	၆၆
သမတေနာတိ = သမနေနာတိ (သီ)	၃၅
သမ္ပိဏ္ဍေန္တဿ = သံဝဇေန္တဿ (သီ)	၁၃၄
သမ္မာဇီဝတာ = သမ္မာဇီဝိတာ (သီ)	၁၂၂
သမာဓိပရိပန္နကဓမ္မေ = သမာဓိပါရိပက္ခိကဓမ္မေ (သီ)	
သမာဓိပရိပန္နိကဓမ္မေ (သျှာ)	၂၀၂
သမာပတ္တိသဗ္ဗရမဟာဝဇီရဉာဏံ = သမာပတ္တိယော သဗ္ဗာရိတ- မဟာဝဇီရဉာဏံ (သျှာ၊ က)	၅၀
သယနသ္မိံ = သံသေဒသ္မိံ (သီ)	၂၀၆
သဟဿကဏ္ဍော = သဟဿကဏ္ဍ (သီ)	၄၀
သာဒကဘိက္ခုနာ = သာဒကတ္ထိနာ ဘိက္ခုနာ (သီ)	၁၉၂
သာမဂ္ဂိရသံ = သာမဂ္ဂိကာရဏံ (သီ)	၂၃၆
သိက္ခာပေန္တိ = သိက္ခာပေန္တာ (သီ)	၁၃၇
သီလပူရဏေ = သီလသံဝရေ (က)	၂၃၉

[ဟ]

ဟရန္တော = ဗာဓေန္တော (က)	၁၃၃
ဟာယမာနံ = ဘဿမာနံ (သီ၊ သျှာ)	၃၉
ဟိတကထံ = ဟိတကတံ (သီ)	၁၁၀
ဟိယျော ဝါ ပရေ ဝါ = ဟိယျော ဝါရေ (သျှာ၊ က)	၁၃၂
ဟိရိ = သမထော (သီ)	၆၅
ဟိ ဝေရမဏီ နာမ = သာ ဝေရမဏီ နာမ (သျှာ)၊ ဝိရတိ ဝေရမဏီ နာမ (?)	၂၃၃
ဟိရံ ဟိရံ = ဟိရံ ဟိရံ (သျှာ)၊ ဟိရဟိရံ (သီ)	၂၃၉
ဟေတုနာ ကာရဏေန = ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန	၄၇

န-ဗ-သ-စ-ဒိ-ဋ-ဉ-၃-၁၀-၃-၅၇-၃၀၀၀ *၅၂၆*

M.A. Pein

